91(R)
B87

BUCUREȘTI

ghid

Y.41452
1.2

1963

EDITURA MERIDIANE

La elaborarea acestei lucrări au colaborat:

Berindei Dan, Cernovodeanu Paul, Cioculescu Şerban, prof. Georgescu Florian, prof. Iancu Mihai, Mihalache Dumitru, Mihalache Marin, Petrescu Mihai, Popescu Mihai, Radian Mircea, Rădoi Atena.

Editura mulţumeşte pe această cale tuturor instituţiilor, organizaţiilor obşteşti, întreprinderilor şi persoanelor care i-au acordat sprijinul lor preţios la întocmirea prezentului ghid.

SUMAR

Pag.

Prescurtări 11
Cuvînt înainte 13

Partea întîi

CÎTEVA DATE GEOGRAFICE, DEMOGRAFICE ŞI ISTORICE ASUPRA BUCUREŞTILOR

Aşezare geografică şi populaţie 15
Scurt istoric 19

Partea a doua

ORGANIZAŢII POLITICE ŞI OBŞTEŞTI

Partidul Muncitoresc Romîn 51
Uniunea Tineretului Muncitor 52
Sindicatele 54
Alte organizaţii obşteşti 56

Partea a treia

INDICAŢII ŞI ADRESE UTILE

Organele statului 59

Organe ale puterii de stat 60
Marea Adunare Naţională 60
Consiliul de Stat al R.P.R. 62
Sfaturile populare 63

Pag.

Organe ale administrației de stat 65
Consiliul de Miniștri 65
Ministere și alte instituții 66
Justiția 71
Procuratura 72
Notariatul de Stat 73
Arbitrajul de Stat 74

Unități industriale 74

Întreprinderi ale industriei construcțiilor de mașini și a prelucrării metalelor 76
Întreprinderi ale industriei electrotehnice 80
Întreprinderi ale industriei chimico-miniere și chimice 81
Întreprinderi ale industriei de prelucrare a cauciucului 84
Întreprinderi ale industriei materialelor de construcții 85
Întreprinderi ale industriei lemnului 86
Întreprinderi ale industriei textile 86
Întreprinderi ale industriei de confecții și tricotaje 88
Întreprinderi ale industriei de pielărie și încălțăminte 89
Întreprinderi ale industriei alimentare 89
Alte unități industriale 91

Instituții și asociații culturale, științifice și profesionale, uniuni de creație 92

Institute științifice de studii, cercetări și proiectări 97

Academia R.P.R. 98
Institute de studii și cercetări ale Academiei R.P.R. 100
Institute de studii și cercetări care nu sînt subordonate Academiei R.P.R. 104
Institute de proiectări 111

Instituții de învățămînt 112

Învățămîntul preșcolar 116
Învățămîntul de cultură generală 117
Școli elementare 117
Școli medii 118
Școli profesionale și școli tehnice 122
Alte școli 123
Instituții de învățămînt superior 124
Cămine studențești 134

Locuri istorice și monumente de artă 134

În vechiul centru al orașului 135
În sudul orașului 136
De-a lungul Căii Victoriei 137
Din Piața Victoriei pînă la Băneasa 140
Din Piața 1848 spre Parcul de cultură și odihnă 142

Pag.

În preajma Gării de Nord 145
În cartierul Cotroceni 145
De la Palatul Pionierilor spre cartierul Vatra Luminoasă 146
În sud-vestul orașului. Dealul Arhivelor și Dealul Spirei 149
Alte monumente ale orașului 150

Muzee 152

Muzee de istorie 152
Muzee și colecții de artă 156
Muzee și case memoriale 161
Muzee de etnografie și artă populară 163
Muzee de știință și tehnică 166
Alte muzee 166
Săli de expoziții 167

Teatre și ansambluri artistice 168

Săli de teatru 172
Teatre de vară 177
Ansambluri artistice 178

Studiouri de filme și cinematografe 179

Studiouri și întreprinderi cinematografice 182
Săli de cinematograf 182

Radiodifuziune și televiziune 185

Săli de concert și orchestre simfonice 187

Case de cultură, cluburi, săli de conferințe 192

Case de cultură 194
Case de cultură ale tineretului 197
Cluburi ale unor instituții și întreprinderi 200
Săli de conferințe 202

Biblioteci 203

Edituri, întreprinderi poligrafice, organe și agenții de presă, unități de difuzare 209

Edituri 211
Întreprinderi poligrafice 213
Agenții de presă 214
Agenții de publicitate 214
Ziare 214
Reviste 215
Publicații culturale romînești în limbi străine 219
Librării 220
Unități de difuzare a presei 221
Anticariate 221
Magazine „Filatelia“ 221

Pag.

Instituții medico-sanitare 222

Spitale pentru adulți 224
Spitale de specialitate 227
Spitale-maternități 229
Spitale studențești 229
Spitale pentru copii și case ale copilului 229
Spitale și policlinici ale unor instituții și întreprinderi .. 230
Policlinici raionale pentru adulți și copii 232
Alte unități și instituții medico-sanitare 233
Farmacii 234
Băi publice 236
Unități de desfacere a articolelor tehnico-medicale 237
Unități de desfacere a plantelor medicinale 237

Instituții de voiaj și de turism și mijloace de transport 237

Mijloace de transport în capitală 240
Linii și trasee de tramvaie, autobuze și troleibuze 241
Stații de auto-taximetre GETAX 245
Stații pentru aprovizionarea cu benzine, motorine, uleiuri și unsori 246
Principalele reguli de circulație 247
Marcaje pentru ieșirea din București pe șosele naționale 249
Trasee de autobuze și autogări IRTA 249
Stații și agenții de voiaj C.F.R. 251
Stații C.F.R. 251
Agenții de voiaj C.F.R. 252
Aeroporturi și agenții de rezervări 252
Agenții de turism 254

Hoteluri 255

Localuri de alimentație publică 257

Restaurante 257
Restaurante-pensiune sau cu autoservire 260
Restaurante și bufete în gări și aeroporturi 260
Baruri 260
Bufete „Expres" 261
Bufete „Lacto" 261
Restaurante în împrejurimile orașului 261
Braserii-cofetării 261
Patiserii 262

Unități comerciale 262

Magazine 263
Universale-generale 263
Stofe, mătăsuri, țesături, pînzeturi 264
Galanterie 264
Confecții 265

Pag.

Magazine „Romarta" 266
Încălţăminte 266
Articole şi jucării pentru copii 266
Articole cosmetice şi de parfumerie 266
Articole de marochinărie 266
Articole de sport-foto-muzică 267
Mobile 267
Stofe de mobile, covoare, articole de tapiţerie 267
Articole electrice şi de menaj 267
Auto-moto-accesorii 268
Articole de artizanat, decoraţiuni interioare 268
Ceasuri-bijuterii 269
Articole pentru fumători 269
Magazine alimentare generale 269
Magazine alimentare cu autoservire 269
Mezeluri, brînzeturi, delicatese 269
Conserve şi preparate din peşte 270
Produse lactate 270
Produse conservate prin frig 270
Fructe şi legume 271
Dulciuri-Cafea 271
Băuturi 271
Produse „Gostat" 272
Produse apicole 272
Florării 272
Magazine „Consignaţia" 272
Pieţe alimentare 272
Întreprinderi de stat pentru comerţ exterior 274

Unităţi de deservire a populaţiei 274

Cooperative meşteşugăreşti 276

Poştă, telefon, telegraf 279

Oficii şi ghişee P.T.T.R. 281
Oficiile P.T.T.R. 281
Ghişee principale 282
Oficii telefonice speciale 282
Servicii telefonice speciale 282

Bănci şi agenţii C.E.C. 284

Cluburi şi baze sportive, ştranduri 285

Cluburi sportive 289
Complexe sportive şi stadioane 290
Baze hipice 292
Baze nautice 292
Săli şi arene de popice 293
Poligoane de tir 293
Baze sportive ale unor instituţii şi întreprinderi 293
Ştranduri 294

Pag.

Parcuri şi grădini publice 294

Puncte turistice în împrejurimile oraşului 301

Puncte turistice la nord de Bucureşti 301
Puncte turistice la est de Bucureşti 306
Puncte turistice la sud de Bucureşti 307
Puncte turistice la vest de Bucureşti 309

Planurile principalelor săli de spectacole 311

Sala Palatului R.P.R. 312–313
Teatrul Naţional „I.L. Caragiale" – Sala „Comedia" 314
Teatrul Naţional „I.L. Caragiale" – Sala „Studio" 315
Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" 316
Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" – Sala „Studio" 317
Teatrul „C. Nottara" 318
Teatrul „C. Nottara" – „Studio" 319
Teatrul pentru tineret şi copii – Sala pentru tineret 320
Teatrul pentru tineret şi copii – Sala pentru copii 321
Teatrul de comedie 322
Teatrul Muncitoresc C.F.R. 323
Teatrul de operă şi balet al R.P.R. 324–325
Teatrul de stat de operetă 326
Teatrul satiric muzical „Constantin Tănase" – Sala „Savoy" 327
Teatrul satiric muzical „Constantin Tănase" – Sala „Victoria" 328
Teatrul „Ţăndărică" – Sala din Str. Academiei 329
Teatrul „Ţăndărică" – Sala „Orfeu" 330
Teatrul evreiesc de stat 331
Circul de stat 332–333
Sala ansamblului de cîntece şi dansuri al C.C.S. 334
Cinema „Patria" 335
Cinema „Republica" 336
Cinema „Magheru" 337
Cinema „V. Alecsandri" 338
Cinema „Înfrăţirea între popoare" 339
Sala mică a Palatului R.P.R. 340
Ateneul R.P.R. 341
Sala de concerte a Radioteleviziunii 342

Partea a patra (Anexă)

Harta împărţirii raionale a oraşului
Lista străzilor din Bucureşti
Harta oraşului Bucureşti (împărţită în cinci benzi pliabile)
(cuprinde: străzile, traseele de tramvaie, autobuze, troleibuze, principalele obiective turistice).

PRESCURTĂRI

folosite la indicatorul străzilor, la harta oraşului şi la menţionarea diverselor adrese

Acad.: Academician
Arh.: Arhitect
Art. Artist
Art. plast. Artist plastic
Av.: Aviator
Bibl.: Bibliotecă
Bis.: Biserică
B-d.: Bulevard
Cap.: Caporal
Cart.: Cartier
Cpt.: Căpitan
Cin.: Cinematograf
Col.: Colonel
Comb.: Combinat
Comis.: Comisie
Comit.: Comitet
Compl. sport. Complex sportiv
Comp. Compozitor
Cons.: Consiliu
Dr.: Doctor
Fbr.: Fabrică
Fac.: Facultate
Frunt.: Fruntaş
G-ral: General
Hip.: Hipodrom
Hot.: Hotel
Ind.: Industrie
Ing.: Inginer
Inst.: Institut
Intr.: Intrare
Întrep.: Întreprindere
Î.I.S.: Întreprindere industrială de stat
Libr.: Librărie
Lt.: Locotenent
Lt. col.: Locotenent colonel
Lt. maj.: Locotenent major
Mag.: Magazin
Matern.: Maternitate
Măn.: Mănăstire
Med. vet.: Medic veterinar
Min.: Minister
Mitrop.: Mitropolit
Mon.: Monument
Muz.: Muzeu
Observ. astron.: Observator astronomic
Pict.: Pictor
Placă mem.: Placă memorială
Plut. Plutonier
Plut. maj.: Plutonier major
Policl.: Policlinică
Prel.: Prelungire
Prof.: Profesor

Rest.: Restaurant
Scriit.: Scriitor
Serg.: Sergent
Serg. maj.: Sergent major
S.P.: Sfat popular
S.P.C.: Sfatul Popular al Capitalei
Sf.: Sfînt
Slt.: Sublocotenent
Sold.: Soldat
Spit.: Spital
Stad.: Stadion
Stat.: Statuie
Str.: Stradă
Str-lă: Stradelă
Șc.: Școală
Șos.: Șosea
Teatr.: Teatru
Trib. Cap.: Tribunalul Capitalei
Un.: Uniune
Univ.: Universitate
Uz.: Uzină

DENUMIRI ALE SFATURILOR POPULARE RAIONALE

16 F.: 16 Februarie
V.I.L.: V. I. Lenin
30 D.: 30 Decembrie
N.B.: N. Bălcescu
T.V.: Tudor Vladimirescu
G.R.: Grivița Roșie
23 A.: 23 August
1 M.: 1 Mai

CUVÎNT ÎNAINTE

Ghidul Bucureștilor apare din necesitatea de a se oferi o lucrare menită să ușureze cunoașterea și vizitarea capitalei țării, a frumuseților sale știute sau mai puțin cunoscute, a vestigiilor istoriei sale multiseculare, a noilor și măreților realizări cu care se mîndresc astăzi locuitorii ei. Ghidul vine să pună la îndemîna turistului un mănunchi de informații și date din toate domeniile privind București, să-i ofere o imagine cît mai cuprinzătoare asupra orașului care în septembrie 1959 și-a sărbătorit un semimileniu de existență documentar atestată.

Desigur, această primă încercare de prezentare a unui ghid al capitalei R.P.R., care să îmbine caracterul documentar cu cel de utilitate practică pentru trecătorul dornic să cunoască cele mai importante obiective turistice din oraș și să se orienteze prin cartierele sale, nu poate fi lipsită de unele neajunsuri care s-au dovedit a fi de neînlăturat. În București zilelor noastre, întocmai ca și în alte orașe ale țării, se desfășoară, neîntrerupt, prin grija partidului și a guvernului, mari lucrări edilitare, de construcție și reconstrucție, de sistematizare și dezvoltare a orașului, care schimbă înfățișarea capitalei, făcînd-o aproape de nerecunoscut pentru călătorul care nu a mai poposit aici chiar și de o vreme nu prea îndelungată. Necontenit orașul înregistrează transformări simțitoare: pretutindeni apar noi unități ale industriei, noi blocuri de locuințe și edificii culturale, noi parcuri, noi magazine ș.a. Nu este cu putință deci ca ghidul acesta să cuprindă în momentul apariției toate adresele de întreprinderi industriale sau comerciale, de instituții de artă sau de știință etc., al căror număr este în continuă și rapidă creștere. De asemenea, în multe sectoare de activitate, unele date și cifre se schimbă de la o zi la alta, tocmai ca urmare a neobositului elan, a înflăcăratului entuziasm cu care oamenii muncii din capitală, alături de întregul popor muncitor, traduc în viață mărețul program de desăvîrșire a construcției socialiste pe care l-a trasat cel de-al treilea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn. De unde posibilitatea ca unele informații să fie depășite la data apariției ghidului sau a lecturii sale. Redacția s-a străduit totuși să țină seama, în cea mai mare măsură posibilă, chiar și în timpul tipăririi, de ultimele modificări intervenite.

Pornind la elaborarea ghidului, de la această situație, editura și-a propus să prezinte, sub cît mai variate aspecte, orașul București ca centru

al vieții politice, administrative, economice și culturale a țării. În acest scop, materialul a fost organizat în patru părți.

În prima dintre acestea, cititorul va găsi texte care-i vor înfățișa, în linii generale, Bucureștii din punct de vedere geografic, demografic și istoric.

Partea a doua conține cîteva date privind organizațiile politice și obștești.

În partea a treia se găsesc adresele principalelor instituții de stat, întreprinderi, uniuni profesionale sau de creație, instituții culturale, științifice, de învățămînt, sanitare sau sportive, parcuri, hoteluri, restaurante, magazine, oficii poștale ș.a. În această parte, un capitol special invită turistul pe cîteva itinerarii prin oraș, pentru a-i face cunoștință cu monumentele artistice sau arhitectonice, cu unele edificii ale instituțiilor de stat și cu locurile memorabile care evocă evenimente de seamă din istoria țării și a capitalei. Tot aici, un alt capitol este consacrat adreselor agențiilor de voiaj și de turism, mijloacelor de transport în interiorul orașului și legăturilor cu restul țării. De asemenea în această parte sînt trecute adresele unor unități de deservire a populației.

Pentru o mai ușoară și rapidă orientare a cititorului, toate aceste adrese utile au fost grupate pe categorii. În cadrul fiecărui capitol, unitățile respective se află trecute fie în ordine alfabetică, fie ținînd cont de importanța lor. De asemenea, la începutul fiecărui capitol, în scurte introduceri se dau cîteva date generale asupra domeniului de activitate respectiv.

În încheierea acestei părți, amatorul de plimbări și excursii găsește o prezentare a celor mai interesante și atractive puncte turistice din împrejurimile orașului, cu indicarea mijloacelor de transport, a posibilităților de cazare, de practicare a vînătorii, pescuitului sau a altor sporturi.

În sfîrșit, partea a patra a ghidului cuprinde lista străzilor orașului, o schiță a împărțirii raionale, precum și o hartă a Bucureștilor împărțită în cinci benzi pliabile, în care sînt trecute și toate traseele de tramvaie, autobuze și troleibuze, precum și un mare număr de obiective de interes general sau turistic din capitală. În dreptul fiecărei străzi din listă este indicat numărul careului din hartă. Această ultimă parte este anexată volumului.

Numeroase fotografii și planuri ale unor săli de spectacole întregesc textul.

Publicînd ghidul orașului București, editura speră că străduințele ei vor găsi prețuirea cuvenită din partea cititorului, căruia i se pune astfel, la îndemînă o lucrare de interes general privind capitala patriei noastre socialiste.

Totodată editura roagă pe cei ce vor consulta acest ghid să-i comunice eventualele lor observații și sugestii care ar putea contribui la îmbunătățirea unei viitoare ediții.

Partea întîi

CÎTEVA DATE GEOGRAFICE, DEMOGRAFICE ŞI ISTORICE ASUPRA BUCUREŞTILOR

AŞEZARE GEOGRAFICĂ ŞI POPULAŢIE

Oraşul Bucureşti, capitala Republicii Populare Romîne, este centrul politic, administrativ, economic şi cultural al ţării.

El este situat în partea centrală a Cîmpiei Romîne, aproximativ la aceeaşi depărtare de dealurile subcarpatice şi de Dunăre, în zona unde Argeşul şi afluenţii săi formează un mănunchi de rîuri dese şi unde altădată se întindeau vestiţii codri ai Vlăsiei.

Spre deosebire de uniformitatea cîmpiilor din sudul ţării, zona de cîmpie din jurul oraşului Bucureşti oferă un cadru variat.

Aflîndu-se în mijlocul unei regiuni agricole importante, la o depărtare de cca. 60 km de zona petroliferă Ploieşti, la cca. 230 km de portul maritim Constanţa şi numai la 65 km de portul dunărean Giurgiu, oraşul Bucureşti dispune de o aşezare geografică favorabilă unei intense activităţi economice.

Din timpuri îndepărtate, trecătorile din Carpaţi spre Transilvania (Bran, Predeal, Bratocea), vadul de peste Dunăre de la Giurgiu, cît şi spaţiile larg deschise ale Cîmpiei Romîne au creat în acest loc o importantă răspîntie de drumuri. Această încrucişare de drumuri a înlesnit de-a lungul secolelor dezvoltarea progresivă a oraşului.

Coordonatele geografice ale oraşului sînt următoarele: 44°24′31″ latitudine nordică şi 26°06′44″ longitudine estică.

Din punct de vedere administrativ, teritoriul oraşului are o suprafaţă de 970 km² şi este împărţit în 8 raioane (Griviţa Roşie, 30 Decembrie, 1 Mai, 23 August, T. Vladimirescu, N. Bălcescu, V. I. Lenin, 16 Februarie).

La ultimul recensămînt, din februarie 1956, s-au înregistrat 1.236.908 de locuitori. Populaţia activă a oraşului era — la acea dată — de 621.127 de locuitori, iar cea pasivă de 615.781. Aproximativ 52% din populaţie era de sex feminin. Dintre locuitorii alcătuind populaţia activă, 226.424 erau ocupaţi în industrie, 60.038 în administraţia centrală şi locală de stat şi cooperatistă, 56.916 în comerţ şi alimentaţie publică, 27.333 în sectorul de ocrotire a sănătăţii, asistenţă socială şi cultură fizică, 25.328 în învăţămînt şi 37.645 în ştiinţă, cultură şi artă. Din totalul populaţiei salariate a ţării, peste 17% se afla la 1 iulie 1961 în Bucureşti.

La sfîrşitul anului 1961, capitala ţării număra o populaţie permanentă de aproape 1.360.000 de locuitori.

În contrast cu caracterul arid al cîmpiilor înconjurătoare — Neajlovul din vest, Burnasul din sud-vest şi Bărăganul din est — oraşul Bucureşti este situat într-o regiune cu o hidrografie bogată şi cu o vegetaţie dezvoltată. Argeşul şi afluenţii săi — Dîmboviţa, Ciorogîrla, Sabarul, Neajlovul şi Glavaciocul — condiţiile de climă şi sol, precum şi nivelul apelor freatice, creează în aceste locuri posibilităţi favorabile pentru dezvoltarea unei bogate vegetaţii arboreşcente. Ca urmare, cadrul natural al împrejurimilor Bucureştilor este din atrăgătoare peisaje, presărate de lunci largi cu zăvoaie şi sorite, cu păduri răcoroase de stejari, cu lacuri frumos amenaoate constituind puncte turistice deosebit de căutate.

Oraşul este străbătut de rîul Dîmboviţa şi de afluentul său Colentina, care au cursuri paralele de la nord-vest spre sud-est.

Vechea vatră a oraşului şi-a avut locul pe malul stîng al Dîmboviţei, pe porţiunea cuprinsă între Piaţa Sf. Gheorghe şi Str. 30 Decembrie.

Temelia pe care s-a dezvoltat oraşul Bucureşti este alcătuită din formaţiuni cuaternare (constituite din depozite de loess, nisipuri, pietrişuri şi argile), susţinute de alte formaţiuni geologice mai vechi, aşezate în poziţie orizontală. În depozitele cuaternare, formate din nisipuri şi pietrişuri, se află bogate straturi subterane acvatice.

Caracteristica reliefului oraşului o constituie cîmpurile întinse, străbătute de Dîmboviţa şi de afluentul ei Colentina, cîmpuri a căror altitudine variază între 96 m în partea de vest (cîmpul Cotroceni) şi 53 m în partea de sud-est (balta Colentina-Cernica). În aspectul general al văii Dîmboviţei, se remarcă faptul că malul drept este mai înalt şi prezintă o serie de pinteni proeminenţi (dealul Cotroceni, Dealul Spirei, dealul Filaret, dealul Belu şi dealul Piscu); în vechea luncă a rîului se găsesc cîteva grădişti ca acelea de la Mihai Vodă, Sfîntu Ilie Gorgani, Patriarhie, Radu Vodă care predomină regiunile joase din jur. În lunca rîului Colentina se află, de asemenea, o serie de grădişti, cum sînt cele de la Plumbuita, Fundeni şi Pantelimon.

Rîul Dîmboviţa, care izvorăşte din versantul sudic al munţilor Făgăraş şi se varsă în Argeş, străbate Bucureştii pe o distanţă de 24 km şi-l împarte în două părţi aproape egale. Vechiul său curs forma multe meandre care au fost cu timpul rectificate; lunca este largă de la circa 300 m pînă la 2.000 m.

Amenajarea Dîmboviţei (începută în 1865) face ca să nu-i mai recunoaştem vechiul curs. Porţiunea canalizată (în 1882) se întinde de la stăvilarul Ciurel pînă la cîmpul Tinganul. Urme ale vechiului curs al Dîmboviţei se întîlnesc pe alocuri şi astăzi. Astfel, lacul Cişmigiu este un meandru de altădată al Dîmboviţei. După asanarea lacului s-a amenajat unul din cele mai frumoase parcuri centrale, care se întinde pe o suprafaţă de 17 ha. Pe o largă porţiune, între Piaţa Teatrului de stat de operetă şi Podul Şerban Vodă, actuala albie a Dîmboviţei nici nu se mai vede, fiind acoperită în întregime cu un planşeu de beton.

Colentina, afluentul de pe stînga al Dîmboviţei, îşi are izvorul în marginea Subcarpaţilor Munteniei şi străbate partea nordică a oraşului pe o distanţă de 33 km. Pe acest parcurs, bogat în meandre, se formează o salbă pitorească de lacuri, în majoritate amenajate, care sporesc

București — vedere panoramică din helicopter

frumusețea orașului și a împrejurimilor lui. Este vorba de lacurile Mogoșoaia, Chitila, Străulești, Băneasa, Herăstrău, Floreasca, Tei, Fundeni și Pantelimon, care constituie o zonă de recreație [illegible] pentru bucureșteni. Cea mai frecventată este zona verde din jurul lacurilor Băneasa, Tei, Floreasca și Herăstrău unde se află [illegible] cul de cultură și odihnă „Herăstrău" cu o suprafață de circa [illegible] ha, dintre care 65 ha reprezintă oglinda lacurilor din cuprinsul său.

Clima regiunii în care se află situat orașul nu manifestă prea mari diferențe între anotimpurile extreme. În general, climatul Bucureștilor este moderat continental, cu o temperatură medie anuală între 10° pînă la 11°C. În timpul verii, temperatura medie a lunii iulie urcă pînă la 23°, în unii ani însă se menține între 20 și 21°C. Uneori verile sînt deosebit de calde și temperatura atinge maxime absolute între 35 și 40°C, înregistrîndu-se peste 40 de zile tropicale. În timpul iernii, temperatura medie a lunii ianuarie coboară pînă la —3°C. Iarna durează de la jumătatea lunii noiembrie pînă la sfîrșitul lui februarie. În general, iernile sînt blînde. Uneori însă ele sînt deosebit de geroase, temperatura atingînd minime absolute de —26°C. Primăvara este mai timpurie și mai scurtă decît în celelalte regiuni ale țării. În parcurile din București, vegetația înflorește devreme, în timp ce în orașele din nordul țării temperaturile scăzute mai stăruie încă 2—3 săptămîni, determinînd întîrzierea vegetației. Trecerea spre

vară se face brusc, încă din luna mai. Toamna este lungă, timp în care orașul capătă un aspect deosebit de pitoresc, la care contribuie mulțimea parcurilor cu vegetația lor bogată.

Poziția orașului în cadrul Cîmpiei Romîne face ca regimul vînturilor să se simtă mai puternic din două direcții dominante. Din est vin masele de aer continentale, cunoscute local sub numele de „crivăț", în anotimpul rece, iar din vest și sud-vest „austrul", mai cu seamă primăvara.

Orașul București este cel mai mare nod feroviar al țării. De aici pleacă spre diferite puncte 8 magistrale principale. El este deservit de 6 gări de călători. De asemenea, se găsesc un șir de gări de triaj, amplasate mai ales în jurul întreprinderilor industriale.

Caracterul principal al arterelor rutiere este cel radiar. Acestea pornesc din fosta vatră a orașului, Piața Sf. Gheorghe, care reprezenta înainte vreme și locul de întîlnire al vechilor drumuri comerciale. Piața Sf. Gheorghe este considerată ca fiind kilometrul zero pentru distanțe. De aici pleacă astăzi 8 drumuri naționale care pun Bucureștii în legătură cu restul țării și cu exteriorul.

O importantă rețea aeriană leagă Bucureștii de cele mai însemnate centre ale țării precum și de numeroase capitale ale lumii. În partea nordică a orașului, pe drumul național nr. 1, la o distanță de 5 km de centrul orașului, se află Aeroportul internațional Băneasa, unul dintre cele mai moderne din sud-estul Europei.

Lacul Herăstrău

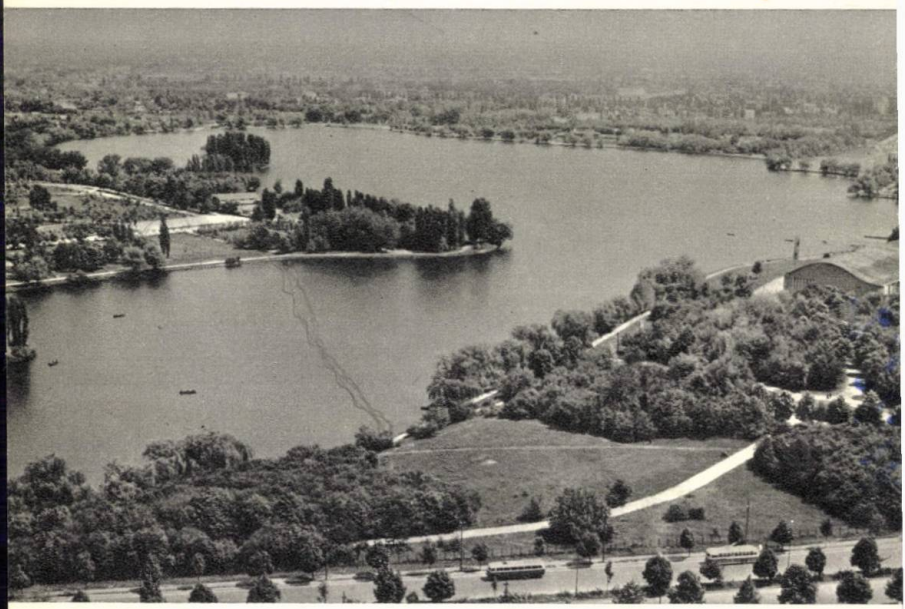

SCURT ISTORIC

Istoria oraşului Bucureşti nu începe o dată cu prima menţiune scrisă asupra existenţei sale. Rezultatele cercetărilor ştiinţifice şi îndeosebi ale săpăturilor arheologice — mai ales din ultimii ani — au adus temeinice dovezi despre străvechi aşezări omeneşti care s-au succedat timp de milenii pe teritoriul geografic al capitalei. Cele mai îndepărtate urme de viaţă de pe aceste meleaguri datează din paleoliticul de mijloc (peste 100.000 de ani î.e.n.).

Numeroase elemente din cultura neolitică (circa 5000—1700 î.e.n.), apoi din epoca bronzului (circa 1700—800 î.e.n.) şi din cea a fierului (800 î.e.n. — 100 e.n.) au fost descoperite în diferite zone din aria actuală a oraşului. Urme de aşezări din societatea triburilor getodace, din perioada contactului populaţiilor autohtone cu romanii şi apoi cu popoarele migratoare din primele veacuri ale erei noastre, în sfîrşit o serie de urme materiale din epoca premergătoare formării statului feudal Ţara Romînească, scoase la iveală în cartierele Militari, Lacul Tei, Crîngaşi, Fundeni, Jilava, Pipera, Străuleşti, Cătelu Nou, Bucureştii Noi, Piaţa Unirii ş.a. vorbesc de asemenea despre locuitorii din trecut ai acestor meleaguri.

Numele de Bucureşti este întîlnit pentru întîia oară în istorie într-un hrisov dat de domnul Ţării Romîneşti, Vlad Ţepeş, la 20 septembrie 1459, prin care confirma mai multe moşii unor boieri din Oltenia.

Cercetările ştiinţifice din ultimii ani şi săpăturile arheologice din sectorul Radu Vodă, de pe colina Bucur, au spulberat pentru totdeauna legenda întemeierii Bucureştilor de către un presupus cioban Bucur, tradiţie difuzată de unii istorici din veacul trecut. Ipoteza cea mai apropiată de adevăr este aceea care aşază vatra Bucureştilor şi nucleul iniţial de unde a pornit dezvoltarea oraşului, în regiunea Curţii Vechi (porţiunea cuprinsă între Piaţa Sf. Gheorghe şi Str. 30 Decembrie).

Domnul Ţării Romîneşti, Vlad Ţepeş (1456—1462 şi 1476), ridică aici cetatea Bucureştilor ca un punct fortificat în lanţul de aşezări întărite din cîmpia munteană (Comana, Snagov, Tîrgşor etc.), pentru a stăvili puhoiul turcesc care ameninţa existenţa ca stat a Ţării Romîneşti şi a capitalei sale, Tîrgovişte. Deşi destinată a juca un rol militar şi a opri năvala turcească, cetatea Bucureştilor, datorită apropierii ei de raialele de la Dunăre, devine mai tîrziu reşedinţă de scaun a domnilor supuşi Porţii.

În a doua jumătate a veacului al XV-lea, aşezarea de la Bucureşti începe să se afirme pe plan politic, administrativ şi economic, devenind a doua cetate de scaun a ţării şi înlocuind, de cele mai multe ori, pe cea veche de la Tîrgovişte.

Pe la mijlocul veacului al XVI-lea dezvoltarea economică şi politică a Bucureştilor face din oraş prima reşedinţă a Ţării Romîneşti. Aceasta contribuie la propăşirea oraşului, căci, pe de o parte se înmulţesc clădirile dregătorilor boiereşti şi numărul populaţiei, iar pe de alta, se face resimţită în oraş prezenţa, din ce în ce mai sporită, a negustorilor şi meseriaşilor. Viaţa economică a oraşului Bucureşti ia amploare în a doua jumătate a veacului al XVI-lea, cînd sînt înregistraţi documentar o seamă de negustori şi meşteşugari, printre care: cojocari, croitori, cizmari, potcovari, zugravi, zidari, arcari, săbieri ş.a.

Zeița de la Vidra, vas-statuie în lut ars (cca. 2000 — 1800 î.e.n.)

Vas de lut din secolul X găsit într-un bordei la Giulești-Sîrbi

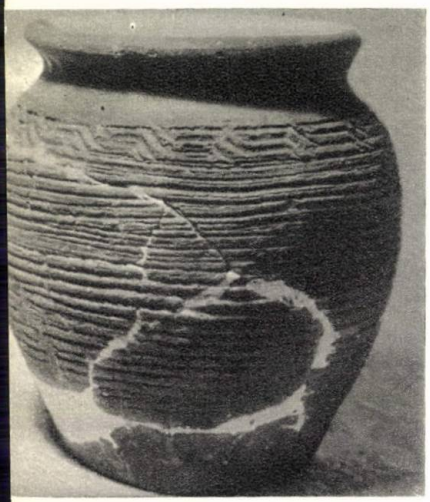

În veacul al XVI-lea, orașul București se află încă înconjurat, în partea de miazănoapte și de apus, cu un brîu de păduri întinse, mlaștini și smîrcuri alimentate prin revărsările Dîmboviței. „Inima tîrgului" este cuprinsă între Curtea Domnească, bisericile Sf. Gheorghe Vechi (pe actuala Calea Moșilor) și Ghiorma banul (astăzi dispărută, la întretăierea Străzii Lipscani, cu Strada Smîrdan), unde-și desfășoară îndeletnicirile tîrgoveții orașului. Boierii își au casele de lemn sau bolovănite, presărate fără nici o rînduială în mijlocul curților întinse, între vii și livezi sau în vecinătatea ctitoriilor lor și în apropierea centrului comercial al orașului.

Situația generală politică a Țării Romînești din veacul al XVI-lea se caracterizează prin accentuarea dependenței sale față de Poartă. Greaua apăsare a jugului turcesc îl determină pe Mihai Viteazul (1593 — 1601) să înceapă, curînd după urcarea pe tron, lupta pentru alungarea cotropitorilor. Acțiunea începe printr-o răzvrătire dezlănțuită la București, în toamna anului 1594, cînd oștirile lui Mihai măcelăresc pe toți creditorii turci din oraș, recunoscuți ca spoliatori, acțiune urmată de incursiuni asupra cetăților turcești de pe Dunăre. Turcii trimit o expediție de pedeapsă, condusă de Sinan-pașa. Deși înfrînți la Călugăreni, turcii reușesc să ocupe Bucureștii, pe care îl fortifică; dar, după scurt timp, siliți de ofensiva lui Mihai, părăsesc în grabă orașul, după ce-l prădă și îi dau foc. Pustiirea Bucureștilor de către hoardele lui Sinan-pașa duce la o vremelnică decădere a capitalei. Din motive în primul rînd politice și strategice Mihai mută reședința de scaun iarăși la Tîrgoviște.

În primele decenii ale veacului al XVII-lea orașul se reface și cunoaște o nouă epocă de înflorire

economică. În scurt timp el numără circa 1.500 de case şi vreo 20.000 de locuitori.

Viaţa economică a oraşului este concentrată în jurul curţii domneşti. Documentele vremii pomenesc de numeroase prăvălii şi dugheni. Se înmulţeşte, de asemenea, numărul meşteşugarilor. Sărăcimea oraşului se cuibăreşte acolo unde o aruncase exploatarea şi mizeria, prin cocioabele şi bordeiele dărăpănate, acoperite cu stuf, paie şi coceni, înfundate în noroi sau înecate de praf, pe la Podul Calicilor (astăzi Calea Rahovei), în partea dreaptă a Dîmboviţei — în vecinătatea livezii domneşti.

De-a lungul acestei epoci masele asuprite s-au ridicat de cîteva ori împotriva stăpînitorilor. Deosebit de puternică a fost răscoala din 1655 a seimenilor şi dorobanţilor (corpurile ostăşeşti din preajma domniei). Începută la Bucureşti de către seimeni în urma desfiinţării corpului lor de oaste de către domnitorul Constantin Şerban (1654—1658), răscoala a cuprins în scurt timp întreaga ţară, seimenilor alăturîndu-li-se dorobanţii şi apoi masele largi de exploataţi. La Bucureşti, răsculaţii — meşteşugarii, ţăranii asupriţi din împrejurimi care s-au alăturat ostaşilor — au jefuit casele boierilor şi ale negustorilor şi au masacrat o seamă de boieri şi clerici. Amploarea şi violenţa răscoalei au dovedit că masele s-au ridicat la luptă mînate de dorinţa de a scăpa de abuzurile şi silniciile clasei stăpînitoare.

Cu toată înfrîngerea ei, prin intervenţia militară a turcilor, a oştirilor voievodului Transilvaniei şi a domnului Moldovei, chemaţi într-ajutor de boieri, răscoala dovedeşte intensificarea luptei de clasă în secolul al XVII-lea.

Din anul 1659, Bucureştii au devenit singura reşedinţă a Ţării Romîneşti, deschizîndu-se o nouă etapă în procesul dezvoltării istorice a capitalei. Numărul meşteşuga-

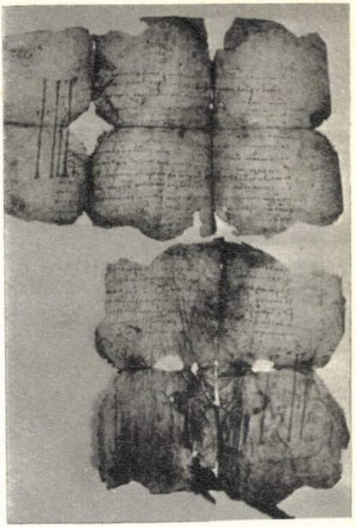

Hrisovul lui Vlad Ţepeş din 20 septembrie 1459, dat în „Cetatea Bucureştilor"

Cel mai vechi document cunoscut, dat de judeţul şi pîrgarii din Bucureşti (13 mai 1563)

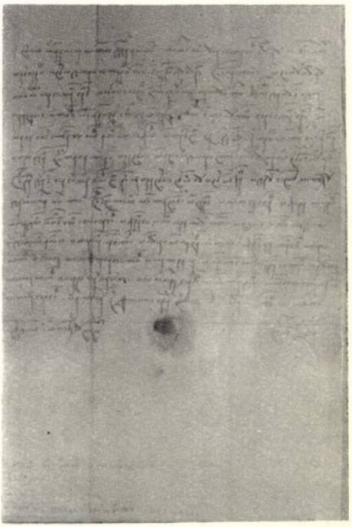

rilor creşte necontenit. Ei apar grupaţi pe mahalale sau pe uliţe; se întîlneşte o mahala a tabacilor (1652), o uliţă a bărbierilor (1660), o alta a zlătarilor (1669). Populaţia Bucureştilor creşte. Oraşul numără vreo 6.000 de case. Începînd din vremea lui Constantin Brîncoveanu (1688—1714), se deschid marile artere de circulaţie, printre altele Podul tîrgului dinafară (actuala Calea Moşilor) şi Podul Mogoşoaiei (actuala Calea Victoriei), tăiat de domnitor pentru a avea o cale directă de acces spre noul palat înălţat de el la Mogoşoaia.

În secolul al XVIII-lea, întinderea Bucureştilor sporeşte. Boierii aşezaţi în Bucureşti, pe lîngă domnie, ridică în oraş clădiri şi curţi luxoase, care contrastează cu casele de lemn şi bordeiele mizere ale marii majorităţi a tîrgoveţilor şi ale ţărănimii exploatate.

La mijlocul secolului, dările mereu sporite, împilările clasei stăpînitoare, abuzurile dregătorilor otomani adîncesc starea de mizerie a majorităţii locuitorilor Ţării Romîneşti. Banul Mihail Cantacuzino, contemporan al acestor fapte, scrie în cronica sa: „Prin ţară şi în Bucureşti gemea norodul de acele grele biruri, silindu-i cu bătăi, cu legături, cu patimi pentru luarea acelor mulţi bani pînă la atîta, cît mulţi au şi murit din bătăi". În faţa acestei situaţii se intensifică manifestările de revoltă ale locuitorilor asupriţi ai oraşului. În mai 1765 are loc o puternică răscoală a meşteşugarilor grupaţi în bresle la care se alătură robii şi celelalte pături exploatate ale populaţiei din capitală.

Frămîntările maselor populare de la jumătatea secolului al XVIII-lea se desfăşoară într-o etapă în care se manifestă tot mai evident procesul de descompunere a orînduirii feudale.

În secolul al XVIII-lea apar în Ţara Romînească primele manufacturi, caracteristice dezvoltării precapitaliste. Din cele 20 de manu-

Oraşul Bucureşti la începutul secolului al XVIII-lea (gravură din 1717)

facturi semnalate documentar în cursul secolului al XVIII-lea în Ţara Romînească, 14 se află în Bucureşti sau în apropierea lui. Munca în aceste ateliere era extrem de grea. Crunta exploatare a lucrătorilor duce la ascuţirea luptei de clasă, la serioase conflicte de muncă, cum au fost, spre exemplu, cele din anii 1796, 1799, 1803 de la manufactura de postav din Pociovalişte.

Viaţa social-economică a oraşului Bucureşti se desfăşoară în primele decenii ale secolului al XIX-lea în condiţiile ascuţirii contradicţiilor de clasă, în urma prefacerilor înregistrate prin lărgirea pieţei interne şi dezvoltarea tot mai accentuată a economiei de mărfuri. Totodată însă înmulţirea manufacturilor, creşterea activităţii meşteşugarilor şi a negoţului bucureştean sînt, în bună măsură, stînjenite. Jugul turcesc şi regimul feudal, de breaslă, fiscalitatea excesivă, intensificată în vremea domniilor fanariote, constituie tot atîtea piedici în calea dezvoltării economice şi a progresului social şi cultural. Nemulţumirile poporului izbucnesc cu violenţă în 1821, cînd masele de ţărani, negustori şi meseriaşi se ridică împotriva asupritorilor, sub conducerea lui Tudor Vladimirescu.

Tudor Vladimirescu, conducătorul răscoalei de la 1821

Răscoala din 1821, continuînd şirul răscoalelor răzleţe care împreună cu celelalte manifestări ale luptei de clasă au zdruncinat în secolul al XVIII-lea societatea feudală, a constituit o ridicare generală a maselor populare împotriva feudalismului şi a jugului otoman.

Răscoala porneşte din Oltenia. În fruntea cetelor de răsculaţi, Tudor Vladimirescu pătrunde în Craiova, iar apoi, trecînd Oltul, se îndreaptă spre Bucureşti. La apropierea lui de capitală, cea mai mare parte a boierilor părăsesc înspăimîntaţi oraşul, în timp ce poporul se pregăteşte cu entuziasm să-l întîmpine. Intrarea lui în capitală, în martie 1821, este primită de locuitorii oraşului ca începutul realizării idealului de libertate socială şi naţională. Răsculaţii îşi fixează tabăra întărită la Cotroceni, ocupînd poziţii şi în jurul palatului Brîncoveanu, de la poalele dealului Mitropoliei, la Mihai Vodă, Antim şi grădinile Belu şi Belvedere.

Deşi înăbuşită sîngeros de către turci, răscoala din 1821, eveniment de însemnătate deosebită în istoria ţării, a marcat o nouă etapă în lupta pe care poporul a dus-o pentru eliberare socială şi independenţă naţională. Prin participarea maselor de ţărani, a meşteşugarilor şi tîrgoveţilor, prin scopul ei principal — scuturarea asupririi feudale şi a dominaţiei otomane — răscoala condusă de Tudor Vladimirescu a fost vestitoarea revoluţiei burghezo-democratice din 1848 în Ţările Romîne. Încă înainte de 1848, oraşul Bucureşti devenise centrul mişcării revoluţionare burghezo-democratice din Ţara Romînească, în fruntea căreia se găsea marele revoluţionar democrat Nicolae Bălcescu.

Lupta pompierilor cu turcii în Dealul Spirei, la 1848 (litografie de epocă)

La 11 iunie 1848 a izbucnit în Bucureşti revoluţia burghezo-democratică. Ieşite pe străzile capitalei, masele populare silesc pe domnitorul Gh. Bibescu să accepte noua constituţie şi guvernul provizoriu.

La 15 iunie, populaţia oraşului, adunată pe cîmpia de la Filaret — denumită de atunci Cîmpia Libertăţii — jură pe Constituţie, cerînd respectarea celor 21 articole ale Proclamaţiei de la Izlaz.

Speriată de masiva participare a maselor, reacţiunea trece la contralovituri. Marea boierime organizează chiar două acţiuni contrarevoluţionare, la 19 şi 29 iunie 1848, zădărnicite însă de masele populare din Bucureşti, în fruntea cărora s-a remarcat, prin curajul ei, Ana Ipătescu. Nu mai puţin înspăimîntate de avîntul revoluţionar al maselor erau şi elementele şovăielnice din rîndurile cărora reacţiunea şi-a recrutat pe cei ce, aflîndu-se chiar în guvernul provizoriu, au trădat revoluţia.

Reacţiunea, lipsită de forţă, apelează la ajutor străin. Masele populare bucureştene înscriu însă un alt moment eroic din istoria capitalei, prin dîrza lor rezistenţă opusă în cursul zilelor de 12—13 septembrie trupelor invadatoare turceşti, cînd peste 40.000 de locuitori neînarmaţi încearcă să stăvilească pătrunderea turcilor în oraş, pe la Cotroceni. Eroic au luptat cei 270 de pompieri de sub comanda căpitanului Zăgănescu, care, la 13 septembrie 1848, au ţinut piept, în ciocnirea de la Dealul Spirei, unei oştiri turceşti de aproape 15 ori mai numeroase. Ocupînd capitala, trupele otomane se dedau la numeroase acte de jaf şi cruzime. Prezenţa lor în ţară a permis restaurarea regimului reacţionar boieresc şi exilarea fruntaşilor revoluţiei.

Deşi înăbuşită, revoluţia de la 1848 a dat o lovitură serioasă orînduirii feudale; în deceniile următoare se observă consolidarea relaţiilor de producţie capitaliste în economia ţării şi a capitalei sale.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, oraşul Bucureşti se dezvoltă în condiţiile orînduirii capitaliste. Se înmulţesc stabilimentele industriale, care încep să folosească, în afară de munca manuală,

mașinile puse în mișcare de forța aburilor, ca, de pildă, moara cu aburi a fraților Assan ș.a.

Burghezia tinde să-și lărgească piața internă. În Țara Romînească și în Moldova se pune tot mai ascuțit problema unirii celor două țări. Masele, în inimile cărora căpăta tot mai adînci rezonanțe sentimentul unității naționale, sperînd că acest act va aduce ușurarea exploatării boierești, susțin cu însuflețire Unirea.

Masele populare din București și țăranii din împrejurimi au adus o contribuție hotărîtoare la formarea statului național romîn.

Peste 30.000 de lucrători, meseriași și țărani, adunîndu-se în grădinile din jurul Mitropoliei, au dat peste cap planurile boierimii reacționare și au determinat Adunarea electivă să aleagă, la 24 ianuarie 1859, ca domnitor, pe Alexandru Ioan Cuza, care, la 5 ianuarie 1859, fusese ales și ca domnitor al Moldovei.

Pentru dezvoltarea Bucureștilor, Unirea are o însemnătate covîrșitoare, deoarece orașul devine capitala statului național romîn în 1862. În această perioadă, orașul București se dezvoltă din punct de vedere economic. Iau ființă mai multe întreprinderi mari, cu sute de muncitori, printre care atelierele „Lemaître" (1864), Arsenalul Armatei (1863), fabrica de bere „Luther" etc. Modernizarea centrului orașului, în conformitate cu interesele burgheziei, continuă într-un ritm accelerat, în timp ce mahalalele mărginașe rămîn în aceeași stare de mizerie cunoscută de veacuri.

Pe plan politic, în această epocă, se intensifică acțiunea trădătoare a burgheziei — care a început să se manifeste încă din 1848 — în cîrdășie cu boierimea reacționară. Această monstruoasă coaliție aduce la cîrma țării dinastia prusacă a Hohenzollernilor, față de care masele muncitoare din București manifestă o continuă împo-

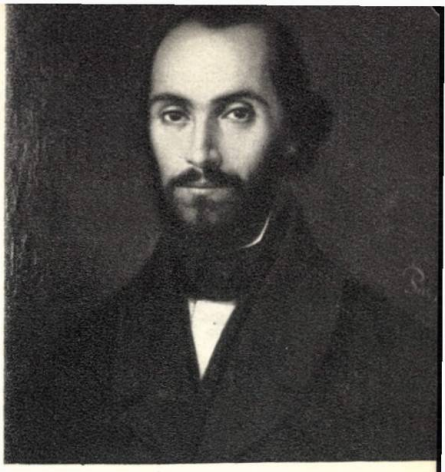

Nicolae Bălcescu, unul din conducătorii revoluției de la 1848 din Țara Romînească
(pictură de Gheorghe Tattarescu)

Primul număr al gazetei pe care au scos-o luptătorii revoluționari, la 19 iunie 1848

POPORUL SUVERAN.

GAZETĂ POLITICĂ ȘI LITERARĂ.

LIBERTATE, EGALITATE, FRATERNITATE.

Bucuresci. Sâmbătă 19. Iunie Anul I

Bucuresci.

25

Divanul ad-hoc al Țării Romînești în care s-a votat, la 30 septembrie 1857, moțiunea în favoarea Unirii Țărilor Romîne (litografie de epocă)

trivire (mișcările de stradă antidinastice din București, la 1871 etc.).

Încă în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, o dată cu dezvoltarea capitalismului, proletariatul din Romînia a început să se afirme ca o forță socială înaintată, să se afle în fruntea luptei pentru drepturi și libertăți democratice, pentru interesele vitale ale poporului muncitor.

În 1872 ia ființă, la București, *Asociația generală a lucrătorilor din Romînia*, avînd ca oficios ziarul „Lucrătorul romîn". Cu toate că această asociație nu era constituită pe principiul luptei de clasă, ea a contribuit, într-o oarecare măsură, la organizarea muncitorimii.

În anii aceștia, lupta pentru scuturarea jugului otoman și proclamarea independenței de stat cunoaște o forță irezistibilă. În București, la 9 mai 1877, o mare mulțime de oameni manifestează pentru Independență, în fața clădirii unde era reunit Parlamentul. În această memorabilă zi, ministrul de externe, Mihail Kogălniceanu, rostește istoricul său discurs prin care cere Camerei să proclame independența țării. Astfel, în entuziasmul maselor populare ale capitalei este votată moțiunea prin care Parlamentul anunță ruperea legăturilor țării cu Poarta și independența Romîniei. Trupele ruse, în trecere pe teritoriul țării spre frontul balcanic împotriva turcilor, sînt primite cu multă bucurie în capitală, iar primarul Bucureștilor, C.A. Rosetti, rostește un călduros discurs de salut.

Cercurile socialiste din Romînia au sprijinit războiul din 1877, deoarece poporul lupta pentru scuturarea jugului otoman și dobîndirea independenței naționale. Lucrătorii din fabricile și atelierele bucureștene contribuie la sprijinirea frontului prin colete și subscripții, iar o

Bucureşti văzut din Turnul Colţei la 1868 (acuarelă de Preziozi)

seamă de studenţi în medicină îngrijesc voluntar pe ostaşii răniţi, romîni şi ruşi, în spitalele capitalei, alături de personalul medical calificat.

După cucerirea independenţei de stat se dezvoltă economia oraşului, se înmulţesc fabricile. Iau fiinţă întreprinderi industriale metalurgice, alimentare, textile ş.a. Dezvoltarea industriei şi comerţului făcea necesar un volum sporit de schimburi şi tranzacţii financiare, fapt care a determinat să ia fiinţă Banca Naţională a Romîniei (1880), Banca agricolă (1894), Banca generală a Romîniei (1895) etc. Burghezia şi moşierimea romînă, sporind povara aruncată pe spinarea poporului, scot la mezat bogăţiile ţării, jefuindu-le împreună cu capitalul străin.

Din punct de vedere urbanistic, Bucureştii devin tot mai mult un oraş al contrastelor; în centrul luxos huzuresc clasele parazitare — burghezia şi moşierimea — iar în mahalalele mărginaşe trudeşte, trăind în cocioabe, înecată în praf, noroi şi mizerie, clasa muncitoare, crunt exploatată.

La sfîrşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea, se adînceşte prăpastia dintre burghezie şi moşierime, pe de o parte, şi masele de muncitori şi ţărani asupriţi, pe de altă parte, ceea ce duce la ascuţirea continuă a luptei de clasă care ia forme necunoscute încă pînă atunci la noi. Au loc numeroase greve, dintre care cea mai importantă este greva muncitorilor ceferişti din 1888, condusă de Constantin Olcescu. La 1887 se înfiinţează în Bucureşti *Cercul muncitorilor*, care militează pentru revendicări politice şi economice imediate (vot universal, libertatea presei, întruniri libere, dreptul de asociere, de organizare etc.). În luna februarie 1890, această organizaţie se

transformă în *Clubul muncitorilor din Bucureşti*, avînd ca organ de presă săptămînalul „Munca". În acelaşi an — 1890 — se sărbătoreşte la Bucureşti, pentru prima oară, ziua de 1 Mai (în grădina „Trocadero").

Dezvoltarea mişcării muncitoreşti şi răspîndirea ideilor marxiste în rîndurile proletariatului au avut ca rezultat crearea, în 1893, la Bucureşti, a Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din Romînia, care, în urma trădării elementelor burghezo-liberale strecurate în conducerea sa, se dezorganizează în 1899.

La începutul secolului al XX-lea, în economia Romîniei se accentuează caracteristicile stadiului ultim de dezvoltare a capitalismului, imperialismul.

Toate contradicţiile sociale din Romînia se ascut puternic, masele muncitoare fiind crunt jefuite şi oprimate, ca urmare a împletirii exploatării interne cu aceea a imperialismului internaţional care pătrunsese în principalele ramuri ale economiei şi înfeudase ţara.

Dezvoltarea capitalismului duce la creşterea masivă a numărului muncitorilor. Statistica profesiunilor din Romînia indica, după recensămîntul din 1913, un număr de 435.478 lucrători, în industria grea lucrînd 74.914 muncitori din care 20.284 în Bucureşti. Condiţiile de muncă şi de trai ale muncitorilor deveneau de la o zi la alta mai grele. Salariile muncitorilor erau mizere, iar pentru o muncă egală cu aceea a bărbaţilor, femeile primeau o plată mult inferioară. Împotriva intensificării exploatării, muncitorii din fabricile şi întreprinderile bucureştene luptau prin greve, demonstraţii etc.

Un rol deosebit de însemnat în istoria mişcării muncitoreşti din capitală l-a avut influenţa primei revoluţii burghezo-democratice din Rusia, izbucnită în ianuarie 1905. La chemarea cercului „Romînia

5 Bani

Jos Războiu

Ediţie specială a „Romînici Muncitoare

Cetăţeni ai Capitalei! Salvaţi-vă

Ediţie specială

LUPTA

ZILNICA

Impunătoarele mitinguri pentru p

Intîi Mai în ţară

Frontispiciile a două din gazetele mişcării muncitoreşti care apăreau la Bucureşti în anii primului război mondial şi în care populaţia era chemată la luptă pentru pace

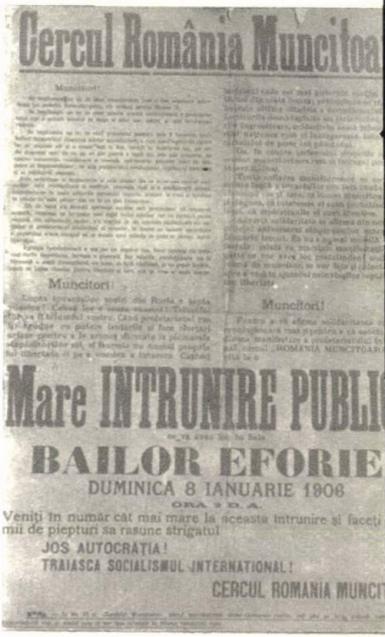
Cercul România Muncitoa

Muncitori!

Muncitori!

Mare INTRUNIRE PUBLI

BAILOR EFORIE

DUMINICA 8 IANUARIE 1906

ORA 2 D. A.

Veniţi în număr cât mai mare la această întrunire şi faceţi mii de piepturi să răsune strigatul

JOS AUTOCRAŢIA!

TRAIASCA SOCIALISMUL INTERNATIONAL!

CERCUL ROMANIA MUNCI

Manifest tipărit de Cercul „Romînia muncitoare" care invită populaţia Bucureştilor la un miting, în sala Eforia, de solidarizare cu revoluţia rusă din 1905

muncitoare", mii de proletari bucureşteni s-au întrunit, la 24 ianuarie 1905, în sala Băilor Eforia (actualul sediu al Sfatului popular al raionului Lenin), exprimîndu-şi solidaritatea cu proletariatul rus şi protestînd împotriva terorii ţariste. La 21 februarie 1905, sub îndrumarea lui I.C. Frimu, ia naştere primul sindicat din Bucureşti, al lucrătorilor tîmplari, urmat curînd de altele. Conferinţa sindicatelor şi a cercurilor socialiste din Romînia, care se ţine în Bucureşti în zilele de 13—15 august 1906, pune bazele organizatorice ale mişcării sindicale. Ea este urmată apoi de numeroase acţiuni greviste şi demonstraţii ale oamenilor muncii împotriva abuzurilor patronilor, a concedierilor, a scăderii salariilor etc.

În 1907, în timpul marilor răscoale ţărăneşti, muncitorii bucureşteni şi-au exprimat, prin întruniri, protestul şi indignarea faţă de teroarea sîngeroasă, dezlănţuită de clasele stăpînitoare împotriva ţăranilor. Astfel, la 17 iunie 1907 are loc în capitală o mare întrunire la care participă 7—8.000 de muncitori şi care se sfîrşeşte cu o puternică manifestare de stradă în semn de protest împotriva represiunilor guvernului. Activitatea elementelor revoluţionare muncitoreşti, creşterea continuă a conştiinţei de clasă a proletariatului, dezvoltarea sindicatelor organizate pe principiul luptei de clasă au contribuit la reconstituirea, în 1910, la Bucureşti, a Partidului Social-Democrat din Romînia. Deşi a avut un rol pozitiv în ridicarea conştiinţei de clasă a proletariatului şi în organizarea luptelor revendicative, P.S.D. a fost dominat de ideologia reformistă a Internaţionalei a II-a, mergînd pe linia compromisurilor cu burghezia.

Anii care urmează sînt caracterizaţi printr-o tot mai accentuată creştere a luptei de clasă a proletariatului. În 1910 are loc la Bucureşti o mare grevă a muncitorilor tipografi.

Mişcarea muncitorească din capitală ia atitudine şi faţă de evenimentele internaţionale. În iulie 1914 izbucneşte primul război mondial imperialist. Clasa muncitoare din capitală se ridică cu hotărîre, de la început, împotriva războiului imperialist, organizînd adunări şi greve, manifestaţii de stradă etc. Marea grevă a muncitorilor de la tramvaie din Bucureşti, sau aceea de la Arsenalul Armatei au un pronunţat caracter politic, antirăzboinic, pentru pace. În capitală, ca şi în alte oraşe, majoritatea manifestaţiilor sfîrşesc prin ciocniri cu poliţia. Represiunea sîngeroasă de la 13 iunie 1916, împotriva muncitorimii gălăţene, trezeşte puternice proteste şi în rîndurile muncitorilor din capitală, care organizează o demonstraţie de solidaritate, la care iau parte peste 20.000 de oameni ai muncii.

La 15 august 1916, după doi ani de negocieri cu cele două tabere imperialiste, burghezia şi moşierimea, mînate de interese de jaf şi cotropire, au împins Romînia în primul război imperialist mondial. Acest eveniment a marcat dezlănţuirea unui nou val de teroare împotriva proletariatului din capitală. Organizaţiile muncitoreşti au fost dizolvate, sediile lor sigilate, presa muncitorească interzisă. Armata romînă, prost echipată şi inferioară numericeşte, nu poate rezista contraofensivei germane din toamna anului 1916, încît, după o serie de înfrîngeri, trebuie să părăsească teritoriul Munteniei, retrăgîndu-se în Moldova. Oraşul Bucureşti este ocupat, la 6 decembrie 1916, de trupele germane, care instaurează un crunt regim de exploatare şi teroare. Masele populare din Bucureşti suferă timp de aproape doi ani jaful şi împilarea ocupanţilor germani. În fruntea acţiunii împotriva cotropitorilor stă proletariatul condus de elementele revoluţionare care,

refăcînd organizaţiile muncitoreşti, se călesc în lupta ilegală. Suferinţele, ruina economică, foametea şi mizeria pricinuite de primul război mondial au făcut ca ura maselor muncitoreşti şi ţărăneşti împotriva regimului burghezo-moşieresc să crească mai mult ca oricînd pînă atunci.

Ca urmare a ascuţirii contradicţiilor interne ale regimului burghezo-moşieresc şi sub influenţa uriaşă a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, lupta revoluţionară a oamenilor muncii din ţara noastră s-a ridicat pe o treaptă superioară. „Exemplul Revoluţiei din Octombrie a fost flacăra înnoitoare care a înteţit lupta maselor muncitoare din ţara noastră" (Gh. Gheorghiu-Dej, „Articole şi Cuvîntări", 1959—1961, p. 429). Valul luptelor greviste sporea zi de zi, cuprinzînd mase din ce în ce mai largi de muncitori.

Avîntul revoluţionar al muncitorimii bucureştene se află în continuă creştere, culminînd cu acţiunile din prima jumătate a lunii decembrie 1918, cînd frămîntările în rîndurile ceferiştilor, metalurgiştilor şi tipografilor iau o amploare fără precedent.

Pentru ziua de 13 decembrie 1918 se hotărîse o grevă a muncitorilor tipografi din toate atelierele din Bucureşti. Muncitorii celorlalte întreprinderi din capitală, pentru a veni în sprijinul tipografilor şi pentru a protesta în acelaşi timp împotriva măsurilor de teroare ale guvernului, au declarat, la 13 decembrie, grevă de solidaritate. În cursul după-amiezii acelei zile se îndreptau spre sediul sindicatelor din Str. Sf. Ionică, demonstrînd pentru respectarea drepturilor lor, mii de muncitori de la fabricile „Vulcan", „Wolff", Regie ş.a. Reacţiunea, dorind să dea o lovitură nimicitoare mişcării muncitoreşti, hotărăşte masacrarea demonstranţilor.

Masate în Piaţa Teatrului Naţional, în întîmpinarea coloanelor de manifestanţi, trupele guvernului primesc pe muncitori cu focuri de armă, trăgînd în plin; peste 100 de muncitori sînt ucişi, cîteva sute răniţi iar alţii arestaţi.

Printre cei închişi se afla şi cunoscutul fruntaş al mişcării muncitoreşti din ţara noastră I.C. Frimu. El moare, la începutul anului 1919, în urma regimului sălbatic la care a fost supus în închisoare. Dar represiunile sîngeroase ale reacţiunii n-au putut stăvili avîntul de luptă al proletariatului din ţară şi din capitală, care-şi reclama dreptul la libertate şi la o viaţă mai bună şi care vedea în victoria prole-

„Ora 7 seara... E linişte în ţară". Desen de N. Tonitza, apărut după sîngeroasa represiune din 13 Decembrie 1918 din Piaţa Teatrului Naţional

tariatului rus un sprijin puternic în desfăşurarea acţiunilor sale revoluţionare.

În anul 1920, luptele greviste se extind în ţara întreagă. Numai în perioada martie-octombrie au loc în Bucureşti 112 greve mari. Ele culminează cu greva generală din octombrie 1920, care „a ridicat la luptă aproape întregul proletariat din Romînia, scoţînd în evidenţă gradul de radicalizare şi capacitatea de luptă revoluţionară a clasei muncitoare" (Gh. Gheorghiu-Dej, „Articole şi Cuvîntări" 1959—1961, p. 431).

În timp ce masele muncitoare desfăşurau mari bătălii de clasă, conducerea oportunistă a partidului socialist ajuta clasele exploatatoare să înăbuşe luptele revoluţionare şi să prelungească astfel cu un sfert de veac existenţa regimului burghezo-moşieresc.

Prin propria sa experienţă şi ca urmare a activităţilor grupurilor comuniste, clasa muncitoare din ţara noastră, puternic influenţată de ideile Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, şi-a dat seama în focul luptelor revoluţionare că pentru a zdrobi pe exploatatori are nevoie de un partid marxist-leninist, de tipul celui creat de Lenin. Un astfel de partid a luat fiinţă la Congresul general al Partidului socialist întrunit în mai 1921.

Congresul se deschide la 8 mai 1921, în Bucureşti, la sediul ziarului „Socialismul" din Str. Academiei şi îşi continuă lucrările în sala din Str. Sf. Ionică. În urma unor discuţii vii, majoritatea zdrobitoare a delegaţilor votează pentru înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia şi pentru afilierea lui la Internaţionala a III-a, comunistă.

Crearea Partidului Comunist din Romînia a constituit un eveniment de uriaşă însemnătate pentru destinele poporului nostru. În lupta proletariatului şi a tuturor maselor muncitoare pentru eliberarea de orice exploatare şi asuprire a început o etapă nouă. În fruntea lor se găsea acum P.C.R. — conducătorul devotat pînă la capăt cauzei dezrobirii celor ce muncesc.

De la înfiinţarea sa, Partidul Comunist, înfruntînd regimul burghezo-moşieresc şi luptînd împotriva elementelor oportuniste, reformiste, care au scindat mişcarea muncitorească, şi-a închinat toate forţele triumfului cauzei proletariatului.

Încercînd să decapiteze mişcarea revoluţionară, clasele stăpînitoare

Prima pagină a ziarului „Socialismul" în care erau relatate dezbaterile din primele şedinţe ale Congresului de constituire a Partidului Comunist din Romînia (8 şi 9 mai 1921)

SOCIALISMUL

Congresul General al Partidului Socialist din România

Desbaterile de Duminică 8 Mai şi Luni 9 Mai

PENTRU PROLETARIATUL RUS

PENTRU INTERNAȚIONALA COMUNISTĂ

Trăiască Internaționala comunistă!

PENTRU PACE CONTRA RĂZBOIULUI

MOȚIUNE

au scos, în 1924, în afara legii Partidul Comunist, dezlănțuind împotriva lui teroarea și prigoana sălbatică. Dar nici închisorile și schingiuirile bestiale, nici asasinarea unora dintre cei mai buni fii ai clasei muncitoare, n-au putut frînge voința de luptă a comuniștilor. Îmbinînd formele de luptă legale cu cele ilegale, partidul a fost prezent în permanență în fruntea maselor, însuflîndu-le încredere și curaj în luptă, indicîndu-le drumul spre victorie.

În anii 1923—1928, perioadă de stabilizare relativă a capitalismului, s-au intensificat exploatarea și asuprirea politică a maselor populare, accentuîndu-se înrobirea țării față de cercurile imperialiste străine. Ofensivei claselor exploatatoare i s-a opus lupta maselor muncitoare care, sub conducerea Partidului Comunist din Romînia, au acționat pentru apărarea intereselor lor vitale. În București au loc numeroase greve ale metalurgiștilor, textiliștilor, tipografilor și altor categorii de muncitori.

Romînia burghezo-moșierească, împreună cu întregul sistem capitalist, este puternic zguduită de criza economică din 1929—1933. În acești ani, Partidul Comunist mobilizează proletariatul, țărănimea muncitoare și elementele înaintate ale intelectualității la o luptă comună împotriva încercărilor burgheziei de a ieși din criză pe spinarea maselor exploatate. Proletariatul din capitală stă în fruntea acestei lupte. Un rol important în viața P.C.R. îl are congresul al V-lea, ținut în decembrie 1931, congres care a făcut analiza caracterului și perspectivelor revoluției în țara noastră, a stabilit linia strategică și tactică a partidului în vederea desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice și trecerii la revoluția socialistă.

Aplicînd cu fermitate istoricele hotărîri ale Congresului, Partidul Comunist și-a îndreptat în mod deosebit atenția spre detașamentele principale ale proletariatului — muncitorimea ceferistă, cea din industria petroliferă, minieră — întărind organizațiile de partid din întreprinderi. Ca urmare, au avut loc mari acțiuni muncitorești care au culminat cu eroicele lupte din ianuarie-februarie 1933 ale muncitorilor ceferiști și petroliști.

Ridicîndu-se cu hotărîre împotriva curbelor de sacrificiu, mizeriei, împotriva înfeudării tot mai accentuate a țării față de puterile imperialiste, pentru a bara drumul fascismului și războiului antisovietic, ceferiștii și petroliștii au luptat pentru apărarea intereselor vitale, economice și politice, ale întregului popor muncitor.

Lupta muncitorilor ceferiști din capitală a început prin puternica grevă demonstrativă care a avut loc la Atelierele C.F.R.-Griviția la 28 ianuarie 1933, cu participarea a peste 4.000 de muncitori. La 31 ianuarie, 7.000 de ceferiști declară o nouă grevă. La refuzul guvernului de a le satisface revendicările, muncitorii de la Atelierele C.F.R.-Griviția declară din nou grevă, la 2februarie. Sub conducerea comuniștilor, muncitorii de la alte întreprinderi din București organizează greve de solidarizare cu ceferiștii, înțelegînd că acțiunile acestora fac parte integrantă din lupta generală a muncitorilor împotriva capitalismului. Astfel de greve au loc la „R.M.S.", „Herdan", „Balcani", „Vulturul" și la alte fabrici din oraș. Greve demonstrative, de solidarizare cu ceferiștii, sub conducerea organelor locale de partid, sînt organizate și în diferite orașe ale țării, ca: Iași, Galați, Constanța, Cluj, Pașcani etc. În același timp, ia un mare avînt lupta muncitorilor petroliști din Valea Prahovei.

Sub presiunea valului grevist, guvernul reacționar, pentru a cîștiga timp, recurge la o manevră, acceptînd formal satisfacerea principalelor revendicări ale ceferiștilor.

Cîteva zile mai tîrziu, guvernul trece la mijloace represive: introduce starea de asediu, decretează dizolvarea comitetelor de acțiune, introduce armata în fabrici și trece la arestări masive. În noaptea de 14 februarie 1933, conducătorii de seamă ai muncitorilor ceferiști, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, secretar al Comitetului Central de acțiune pe țară al muncitorilor ceferiști, sînt arestați. În fața acestor măsuri, peste 7.000 de lucrători de la Atelierele C.F.R.-Griviția intră în grevă în ziua de 15 februarie, cerînd eliberarea celor închiși, respectarea revendicărilor acceptate la 2 februarie și ridicarea stării de asediu. Muncitorii ocupă atelierele și constituie pichete de autoapărare. Luptei ceferiștilor i se alătură peste 12.000 de muncitori din întreprinderile capitalei, de la „Malaxa", „Vulcan", „Mociornița", Regia monopolurilor statului, „Herdan", Uzinele comunale de apă etc., care au lăsat lucrul și au înconjurat atelierele, aducînd greviștilor alimente și îmbărbătîndu-i. Speriat de aceste acțiuni, guvernul ordonă să se tragă în greviști. În zorii zilei de 16 februarie, unități militare și de jandarmi încep atacul împotriva muncitorilor, femeilor și copiilor adunați în jurul atelierelor. Cîteva ore mai tîrziu, armata primește ordinul să-i atace pe greviștii care ocupau atelierele. Gloanțele culcă la pămînt un grup de autoapărare în frunte cu muncitorul comunist Dumitru Popa. Ceferiștii, opunînd rezistență cu pietre și rîngi, apără atelier cu atelier. La postul de luptă încredințat de partid, tînărul utecist Vasile Roaită trage în permanență sirena, pînă cînd este ucis de ploaia de

SITUAȚIA ACTUALĂ ȘI SARCINILE IMEDIATE ALE PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA

(Hotărîrile C. C. din Octombrie 1932.)

Creșterea valului revoluționar și rolul Partidului Comunist din România.

Luptele partiale ale proletariatului nu au încetat în tot timpul scurs și au cuprins pături însemnate ale clasei munci-

Unul din documentele P.C.R. apărute în 1932, în perioada de pregătire a marilor lupte greviste ale muncitorilor ceferiști

Februarie 1933. Cetățeni ai capitalei se solidarizează cu muncitorii de la Atelierele C.F.R.-Griviția arestați la Prefectură în urma eroicelor lupte greviste

PROLETARI DIN TOATE ŢĂRILE, UNIŢI-VĂ!

CONTRA PERICOLULUI
de fascism şi războiu —
PENTRU CONCENTRAREA
tuturor forţelor democratice

Către toţi cetăţenii dornici de pace, democraţie şi progres
Către poporul român şi popoarelor conlocuitoare din România

TOVARĂŞILOR ŞI CETĂŢENILOR

România este în faţa schimbărei de guvern. Guvernul Tătărescu-Inculeţ — care a înrăutăţit şi tindea la înrăutăţirea şi mai mult a situaţiei maselor populare, punând pe spinare lor toate greutăţile înarmării şi pregătirii de războiu, care a răpit şi tindea la lichidarea resturilor de libertăţi democratice şi realiza o politică de învrăjbire a poporului român cu celelalte popoare din România, precum şi pregătea stabilirea dictaturii militaro-fasciste şi orientarea politicei externe a României spre alianţa cu blocul statelor fasciste, — a fost impus din nou din cauza lipsei unei lupte hotărâte a partidelor democratice pentru răsturnarea lui. Desfăşurarea evenimentelor a dovedit justeţea liniei partidului Comunist din România care a susţinut că numai prin lupta unită a întregii democraţie su fi doborât guvernul fascizant Tătărescu-Inculeţ. A sosit momentul că acest guvern sprijinit pe toate organizaţiile fasciste şi reacţionare să fie răsturnat prin lupta comună a maselor populare cari nu vor dictatura militaro-fascistă şi totuşi i-a ...ai încredinţată formarea unui nou guvern.

Politica consecventă democratică, antifascistă a Partidului Comunist din România, politica de imediată îmbunătăţire a situaţiei maselor muncitoreşti, ţărăneşti, funcţionăreşti, ale meseriaşilor, micilor industriaşi şi comercianţi, ale pensionarilor, invalizilor de muncă şi de războiu, văduvelor şi orfanilor, femeilor şi tinerilor, politica de egalare în drepturi a tuturor popoarelor conlocuitoare cu poporul român, de înfrăţire a lor contra pericolului de fascism şi de războiu; politica de apărare şi lărgire a libertăţilor democratice, de apărare a păcii şi progresului, a omenirii întregi, alături de marele state democratice în frunte cu Uniunea Sovietică, Franţa, Statele Unite şi Anglia care luptă pentru pace, politica de susţinere a Ligii Naţiunilor şi prefacerea ei în organ de înfăptuire a politicei consecvente de securitate colectivă şi de înfrânare a oricărui agresor; politica de întărire a Micei Antante şi înţelegerei Balcanice; politica de ajutorare a poporului spaniol, care apără democraţia, libertatea şi pacea lumei întregi contra generalilor sperjuri şi intervenţiilor fasciste; politica de sprijinire a poporului chinez, care luptă contra năvălitorilor imperialismului japonez, — este

Manifest împotriva pericolului instaurării fascismului, tipărit în 1937 de către Partidul Comunist din Romînia

gloanțe. În acea zi au căzut răpuși de gloanțele călăilor sute de muncitori. Peste 2.000 de ceferiști au fost arestați. Luptele ceferiștilor din 1933 — cea mai mare bătălie de clasă a proletariatului romîn din perioada dintre cele două războaie mondiale — au contribuit, prin înaltul lor nivel de organizare, prin amploarea și spiritul lor revoluționar, la creșterea conștiinței politice a proletariatului. Aceste lupte au marcat un moment de cotitură în dezvoltarea mișcării muncitorești revoluționare din țara noastră.

„Cu toate că luptele din ianuarie-februarie 1933 au fost înăbușite în sînge — declara tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej în raportul prezentat cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia — ele au frînat ofensiva capitalistă împotriva condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, au dat o lovitură puternică politicii de fascizare a țării, au contribuit la creșterea conștiinței politice și la îmbogățirea experienței de luptă a proletariatului. Au crescut influența și autoritatea partidului, numeroși muncitori din marea industrie, care au stat în fruntea acestor eroice acțiuni, au intrat în rîndurile lui, îmbunătățindu-i compoziția socială și întărindu-i legăturile cu clasa muncitoare.

Fiind prima mare ridicare a proletariatului împotriva fascismului pe plan internațional după instaurarea hitlerismului în Germania, luptele muncitorești din ianuarie-februarie 1933 au dus la creșterea prestigiului internațional al clasei noastre muncitoare."

Venirea la putere a nazismului în Germania, la începutul anului 1933, — expresie a politicii celor mai reacționare vîrfuri ale capitalului financiar care, după criza din 1929—1933, vedeau salvarea pozițiilor lor în instaurarea unor dictaturi teroriste fățișe — a dus la agravarea situației internaționale, la extinderea fascismului în Europa și la primejdia izbucnirii unui nou război mondial.

În perioada 1934—1937, economia Romîniei cunoaște o oarecare înviorare parțială, îndeosebi în ramurile legate de producția de război. În capitală, uzinele „Malaxa", „Wolff", „Lemaître", marile întreprinderi textile și de pielărie trec la producția de armament și echipament de război.

Militarizarea economiei a adus însă maselor largi o și mai mare mizerie. Prin politica de militarizare, burghezia n-a reușit să scape de criză, care începe să se manifeste din nou, către sfîrșitul anului 1937. Cercurile reacționare vedeau ieșirea din această criză prin grăbirea

pregătirilor războiului antisovietic, prin zdrobirea mişcării revoluţionare. De aceea burghezia şi moşierimea, partidele lor politice şi, în primul rînd, P.N.Ţ. şi P.N.L., au sprijinit din toate puterile organizaţiile teroriste, fasciste, în frunte cu Garda de fier, au înlesnit instaurarea dictaturii regale de tip fascist şi apoi a dictaturii militare fasciste, în frunte cu Antonescu, împingînd, la 22 iunie 1941, Romînia în criminalul război antisovietic.

Singurul partid care a luptat împotriva fascizării ţării, pentru făurirea unităţii de acţiune a clasei muncitoare, pentru închegarea unui front popular antifascist, împotriva războiului antisovietic, a fost Partidul Comunist. Se creează o serie de organizaţii de masă legale, îndrumate de partid. În Bucureşti se înfiinţează „Liga muncii" (1933—1934), Comitetul naţional antifascist (1933—1934), Asociaţia „Amicii U.R.S.S." (1934), „Societatea pentru întreţinerea raporturilor culturale dintre Romînia şi U.R.S.S." (1934—1938). În lupta antifascistă au fost folosite un şir de organe de presă legale şi ilegale. Un rol deosebit de important în această luptă l-a avut ziarul ilegal „Scînteia", organ al C.C. al P.C.R. Sub conducerea Partidului Comunist au avut loc în Bucureşti numeroase mişcări greviste şi demonstraţii de stradă (la întreprinderile „Malaxa", „Titan", „Haug", „Olar", „Nova", „Astra", „Talpa" ş.a.).

Chiar în primele zile ale celui de-al doilea război mondial, P.C.R. intensifică lupta pentru demascarea hitlerismului şi a agenturii sale

Tineri ilegalişti lipind manifeste împotriva dictaturii militaro-fasciste (1942) (desen)

fasciste din Romînia. În această perioadă funcţionează în Bucureşti postul de radio clandestin „Romînia liberă", creat de Partidul Comunist în septembrie 1939. Avînd sediul — într-o vreme — pe Calea Victoriei, 134, postul „Romînia liberă" a constituit un mijloc însemnat de difuzare în mase a cuvîntului partidului. Documentele partidului, printre care cel intitulat „Punctul nostru de vedere", elaborat în toamna anului 1940, în care se ia poziţie fermă împotriva dictatului de la Viena, au un mare ecou în rîndurile clasei muncitoare din capitală. Astfel, la 3 noiembrie 1940, la Obor are loc o demonstraţie care se desfăşoară sub lozincile „Jos fascismul!", „Trăiasca Uniunea Sovietică!" „Jos teroarea!", „Vrem pîine, nu război!". Organizată şi condusă de către Partidul Comunist din Romînia, manifestaţia de la Obor a arătat puternica ură care clocotea în rîndul maselor împotriva samavolniciei şi a terorii dezlănţuite de legionari.

Din primul an al dictaturii militaro-fasciste, mulţi luptători revoluţionari au căzut victimă sîngeroasei terori legionaro-antonesciene. În noaptea de 21—22 ianuarie 1941, în timpul sălbaticei „rebeliuni legionare", asasinii fascişti, în complicitate cu poliţia, ucid, în pădurea Jilava, pe luptătorul comunist Constantin David.

Înfruntînd teroarea sîngeroasă, Partidul Comunist din Romînia a fost singura forţă politică care s-a ridicat în apărarea intereselor naţionale. Partidul a desfăşurat o muncă stăruitoare pentru unirea tuturor forţelor patriotice într-un front comun de luptă, pe baza unei platforme largi, pentru scoaterea ţării din criminalul război antisovietic — în care ţara a fost tîrîtă, la 22 iunie 1941, împotriva voinţei poporului, de către clica militaro-fascistă, cu sprijinul şi acordul P.N.Ţ. şi P.N.L. — pentru întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

În Bucureşti, comuniştii, punîndu-şi la fiecare pas viaţa în primejdie, tipăresc şi difuzează manifeste, broşuri, organe de presă, desfăşoară o largă muncă de lămurire politică a maselor, de mobilizare a lor la luptă. Începînd din ianuarie 1943 apare ziarul patriotic ilegal „Romînia liberă", care se imprimă la tipografia ilegală din Str. Şcoala Florească, nr. 34, şi care este difuzat în pături largi de oameni ai muncii din capitală şi din alte oraşe ale ţării.

Sub conducerea organizaţiilor de partid se desfăşoară numeroase greve şi acţiuni de sabotare a producţiei de război la uzinele: „Malaxa", „Lemaître", „Wolff", Arsenal, C.F.R., S.T.B., „Metaloglobus", „Acta", „Leonida" şi în alte întreprinderi din capitală.

Cuprinşi de furie turbată în faţa creşterii luptei antifasciste a maselor, guvernanţii antonescieni întreţesc teroarea sîngeroasă. Patrioţi antifascişti sînt arestaţi, schingiuiţi şi torturaţi, iar apoi condamnaţi la moarte sau la ani grei de muncă silnică. Astfel, în martie 1942, sînt asasinaţi în Bucureşti muncitorii tipografi Pompiliu Ştefu şi Nicolae Mohănescu.

În luna august, a aceluiaşi an, călăii fascişti condamnă la moarte pe Petre Gheorghe, secretarul Comitetului judeţean Ilfov al P.C.R., pe care-l ucid după ce-l supun la chinuri îngrozitoare.

Încă din luna august 1943, analizînd situaţia politică şi militară internă şi internaţională, avînd în vedere creşterea revoltei poporului împotriva războiului criminal, a regimului de dictatură militară fascistă, creşterea avîntului revoluţionar al maselor în condiţiile ofensivei victorioase a Armatei Sovietice, cadrele de bază ale partidului, în frunte cu tov. Gh. Gheorghiu-Dej, au trecut la elaborarea

Formaţiuni de luptă patriotice şi ostaşi romîni în acţiune împotriva armatelor hitleriste (Bucureşti 23—28 august 1944)

La 30 august 1944 populaţia Bucureştilor a întîmpinat cu entuziasm trupele sovietice eliberatoare

planului insurecției armate. Înlăturarea, în aprilie 1944, din conducerea partidului, a elementelor trădătoare și capitularde, organizarea în București și în alte regiuni ale țării a formațiunilor de luptă patriotice, înfăptuirea, la 1 mai 1944, a Frontului Unic Muncitoresc, au avut o însemnătate hotărîtoare pentru concentrarea tuturor forțelor patriotice în jurul partidului, în vederea doborîrii dictaturii militare fasciste și alungării hoardelor hitleriste.

Orașul București, capitala țării, devine centrul unde se organizează și se desfășoară, sub conducerea Partidului Comunist din Romînia, insurecția armată.

În conformitate cu planul elaborat de P.C.R., insurecția armată a început la București, la 23 August 1944, prin arestarea guvernului Antonescu. Membrii arestați ai guvernului au fost duși în casa conspirativă a P.C.R. din Str. C. Burcă, 27. Unități ale armatei, împreună cu formațiuni de luptă patriotice, au ocupat, printr-o acțiune rapidă și îndrăzneață, principalele instituții centrale și puncte strategice ca: Președinția Consiliului de Miniștri, Ministerul de Interne, Ministerul de Război, Poșta centrală, Telefoanele, posturile de radio și T.F.F. de la Băneasa, Herăstrău și Văcărești etc. Se duce, de asemenea, o luptă plină de curaj împotriva principalelor obiective germane din interiorul orașului, ca: Ambasada germană, Misiunea militară germană a aviației, Școala superioară de război etc. În seara zilei de 25 august, ultimele centre de rezistență hitleristă din interiorul orașului (cartierul Belu, Școala superioară de război, hotelul Ambasador) sînt lichidate, iar în următoarele trei zile este înfrîntă și împotrivirea hitleriștilor din nordul capitalei. „Insurecția armată victorioasă din August 1944 a deschis o eră nouă în istoria poporului romîn, a însemnat începutul revoluției populare, care a schimbat din temelii viața țării" (Gh. Gheorghiu-Dej, „Articole și Cuvîntări" 1959—1961, p. 440).

În ziua de 30 august 1944 intră în București eliberați, glorioasa Armată Sovietică. Plini de recunoștință față de Uniunea Sovietică, mii de oameni ai muncii din capitală întîmpină cu bucurie și entuziasm trupele sovietice. În focul luptei comune împotriva Germaniei hitleriste s-a întărit prietenia frățească dintre poporul nostru și popoarele Uniunii Sovietice.

La sfîrșitul anului 1944 și începutul lui 1945 situația București lor era deosebit de precară: producția industrială era dezorganizată, mai ales ca urmare a sabotajului patronilor; în urma bombardamentelor, 10.221 de clădiri au fost distruse, numeroși cetățeni rămînînd fără locuință; scumpetea și specula nemiloasă creșteau din ce în ce; salariile nu asigurau oamenilor muncii nici minimum necesar de existență.

Partidul mobilizează masele populare la luptă pentru scoaterea țării din situația economică dezastruoasă în care se afla ca urmare a războiului, pentru zădărnicirea și zdrobirea împotrivirii reacțiunii care, sprijinită de cercurile imperialiste străine, încerca, prin toate mijloacele, să împiedice înfăptuirea unor transformări democratice, în vederea menținerii vechilor rînduieli burghezo-moșierești.

Între 26 și 30 ianuarie 1945 se desfășoară la București lucrările primului Congres general al Sindicatelor unite, eveniment de mare importanță în istoria mișcării muncitorești din țara noastră, care hotărăște ca la baza organizațiilor sindicale să stea unitatea indestructibilă dintre comuniști și social-democrați și care pune bazele Confederației Generale a Muncii. Congresul constituie un însemnat pas

înainte pe calea realizării unității organizatorice a mișcării muncitorești din Romînia, întărind rolul de hegemon al clasei muncitoare în lupta pentru un guvern democratic. În capitală, sub conducerea partidului, se desfășoară numeroase întruniri și demonstrații ale maselor populare, care cer formarea unui guvern democratic. La marea demonstrație din Piața Palatului de la 24 februarie 1945, participă peste 500.000 de cetățeni. Din ordinul generalului Rădescu, șeful de atunci al guvernului, s-a deschis focul împotriva demonstranților făcînd să cadă morți și răniți. Provocarea criminală organizată de reacțiune a ridicat la culme revolta și mînia maselor populare care, zile în șir, demonstrează puternic și silesc guvernul Rădescu să-și dea demisia. Acesta a fost cel de-al treilea guvern cu majoritate reacționară după 23 August 1944, măturat de valul luptei populare, care, în felul acesta, a hotărît soarta bătăliei pentru putere. La 6 martie 1945 a fost instaurat guvernul democrat condus de dr. Petru Groza, deschizîndu-se astfel drum unor profunde transformări revoluționare în viața economică, politică și socială a țării. În aceeași zi, la grandioasa manifestație din Piața Națiunii (astăzi Piața Unirii), 800.000 de oameni din oraș și din împrejurimi aclamă formarea primului guvern democratic din istoria țării.

În vederea înfăptuirilor marilor sarcini ce-i reveneau, guvernul ia o serie de măsuri menite să asigure cele mai largi drepturi democratice oamenilor muncii și democratizarea aparatului de stat. La 23 martie 1945, guvernul democrat consfințește prin lege reforma agrară, înfăptuită prin lupta revoluționară a maselor, ceea ce duce la lichidarea moșierimii ca clasă. Muncitorii bucureșteni, conduși de organizațiile

La 24 februarie 1945 sute de mii de cetățeni ai capitalei au luat parte la o mare demonstrație împotriva guvernului reacționar Rădescu

Manifestația din Piața Națiunii de la 6 Martie 1945, data instaurării primului guvern democrat-popular, condus de dr. Petru Groza

de partid, înțelegînd necesitatea întăririi alianței cu țărănimea muncitoare, organizează și sprijină această reformă — în special în regiunea din jurul orașului. În campania de însămînțări din 1945, ei donează unelte țăranilor sau trimit în sate echipe cu ateliere mobile pentru repararea uneltelor agricole existente.

Lozinca lansată de P.C.R., îndată după victoria insurecției armate și întoarcerea armelor împotriva hitleriștilor, „Totul pentru front, totul pentru victorie" a găsit în rîndurile populației muncitoare bucureștene — ca și ale întregului popor — un puternic ecou. Numeroși tineri din întreprinderile bucureștene, urmînd chemarea P.C.R., se înrolează voluntari în unitățile armatei noastre pentru a lupta pe front. Eforturile în vederea sprijinirii frontului sînt sporite. Participînd alături de eroica Armată Sovietică la războiul antihitlerist, trupele romîne și-au adus contribuția la zdrobirea Germaniei hitleriste.

Între 16 și 19 octombrie 1945 se desfășoară la București lucrările Conferinței naționale a P.C.R., care a avut ca obiectiv principal dezbaterea problemelor de bază, în lupta pentru consolidarea regimului democrat-popular, pentru refacerea economiei naționale.

Pe baza hotărîrilor Conferinței, oamenii muncii din capitală, la fel ca cei din întrega țară, își intensifică lupta pentru redresarea economică a țării. Muncitorii de la Atelierele C.F.R., C.A.M., Uzina de apă etc., lucrează la refacerea întreprinderilor distruse de bombardamente. De asemenea, mii de oameni ai muncii, elevi, studenți, participă voluntar la înlăturarea urmelor bombardamentelor.

O dovadă grăitoare a dragostei și atașamentului maselor bucureștene față de Partidul Comunist și față de regimul democrat-popular o

30 Decembrie 1947. În Piața Palatului zeci de mii de oameni ai muncii au salutat instaurarea Republicii Populare Romîne

constituie alegerile din 19 noiembrie 1946, cînd, din totalul de 515.518 alegători din București, 82,38% votează pentru Blocul Partidelor Democrate. Pe țară, din totalul de 6.934.583 de votanți, 5.336.281 își dau votul B.P.D. Astfel, în urma acestor alegeri se formează primul parlament democrat din istoria țării. Alegerile au însemnat zdrobitoarea înfrîngere a partidelor istorice — partidul național-țărănesc și partidul național-liberal — care, transformîndu-se în agenturi de spionaj ale imperialismului și deplasîndu-și tot mai mult activitatea spre acțiuni teroriste și comploturi îndreptate împotriva regimului democrat, s-au discreditat complet în fața poporului, au pierdut orice sprijin în mase și au dispărut curînd, definitiv, din viața politică a țării.

Raportul de forțe se schimbă categoric, în favoarea clasei muncitoare și a aliaților ei, ceea ce face necesară înlăturarea monarhiei, care, ca instrument al coaliției reacționare burghezo-moșierești și al imperialismului străin, se opunea oricăror transformări revoluționare, reprezentînd o frînă în calea progresului țării. La 30 decembrie 1947 este proclamată Republica Populară Romînă. Acest măreț eveniment prilejuiește puternice și entuziaste manifestări ale populației muncitoare din capitală.

Proclamarea Republicii Populare Romîne „a marcat momentul istoric al încheierii primei etape a revoluției democrat-populare și al trecerii la înfăptuirea sarcinilor măreațe ale revoluției socialiste" (Gh. Gheorghiu-Dej, „Articole și Cuvîntări" 1959—1961, p. 442).

Pentru asigurarea traducerii în viață, cu succes, a sarcinilor revoluției socialiste era necesară realizarea unității depline politice,

ideologice şi organizatorice a clasei muncitoare, pe baza principiilor marxist-leniniste. Aceasta se desăvîrşeşte la Congresul din 21—23 februarie 1948, ţinut la Bucureşti, congres în care se constituie Partidul Muncitoresc Romîn prin unificarea Partidului Comunist Romîn cu Partidul Social-Democrat.

Crearea P.M.R. a însemnat victoria deplină şi definitivă a marxism-leninismului asupra reformismului în mişcarea muncitorească din Romînia, a îmbogăţit experienţa partidelor comuniste şi muncitoreşti în lupta pentru realizarea unităţii politice, ideologice şi organizatorice a clasei muncitoare.

Deşi clasa muncitoare cucerise puterea politică, în economie burghezia continua să deţină poziţii dominante. Construirea socialismului impunea făurirea relaţiilor de producţie socialiste.

În acest scop, la 11 iunie 1948, Marea Adunare Naţională întrunită la Bucureşti, aprobă şi votează legea pentru naţionalizarea principalelor întreprinderi industriale, miniere, bancare, de asigurări şi de transport, lege urmată la cîteva luni mai tîrziu de naţionalizarea întreprinderilor sanitare şi cinematografice şi a altor bunuri de interes obştesc. Ca urmare a naţionalizării a fost lichidată marea proprietate capitalistă, s-a creat sectorul socialist al economiei naţionale, în cadrul căruia a fost desfiinţată exploatarea omului de către om, statornicindu-se astfel relaţii de producţie noi, relaţii socialiste.

Actul revoluţionar al naţionalizării a creat condiţiile pentru planificarea economiei naţionale. Industrializarea socialistă a ţării, bazată pe dezvoltarea cu precădere a industriei grele şi în primul rînd a industriei constructoare de maşini, se impunea ca o necesitate obiectivă pentru ţara noastră, care moştenise de la regimul burghezo-moşieresc o economie înapoiată, cu pronunţat caracter agrar. În urma aplicării consecvente şi creatoare a acestei politici de industrializare socialistă

Noua Piaţă a Palatului R.P.R.

orașul București se dezvoltă ca cel mai puternic centru industrial al Republicii Populare Romîne.

Astfel, în 1961 în capitală lucrau circa 20% din numărul muncitorilor industriali din Romînia. Producția industrială a orașului București reprezintă azi peste o cincime din totalul producției industriale globale a țării.

În baza planurilor anuale din 1949 și 1950, a planurilor cincinale 1951—1955 și 1956—1960 și a planului de zece ani de electrificare, în București au fost construite un mare număr de uzine și fabrici, au fost create noi ramuri și subramuri industriale (industria de mașini agricole, industria electrotehnică, industria instrumentelor de precizie, industria cauciucului, industria maselor plastice ș.a.), au fost supuse unor transformări radicale, prin reutilare și extindere a capacității de producție, un mare număr de întreprinderi vechi.

Eliberarea clasei muncitoare de sub jugul exploatării a descătușat inițiativa creatoare a maselor. În rîndul muncitorilor din întreprinderile bucureștene, la fel ca și al celor din toată țara, cunoaște o mare extindere întrecerea socialistă și mișcarea de inovații și raționalizări.

An de an, producția industrială din București înregistrează însemnate creșteri. Astfel în perioada 1951—1961 ritmul mediu anual de creștere a producției industriale bucureștene a fost de 14,4%. În 1961, în mai puțin de două luni, se realizează în București întreaga producție industrială a orașului din 1938.

Concomitent cu lupta pentru industrializarea socialistă a țării și bazîndu-se pe succesele obținute în această direcție, P.M.R. a dus o luptă susținută pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii.

În comunele subordonate capitalei, aplicarea politicii de transformare socialistă a agriculturii a dus la crearea în ultimii ani a unui mare

— vedere din helicopter

Piața Teatrului de operetă. Blocul turn

Blocuri noi pe B-dul Eroilor

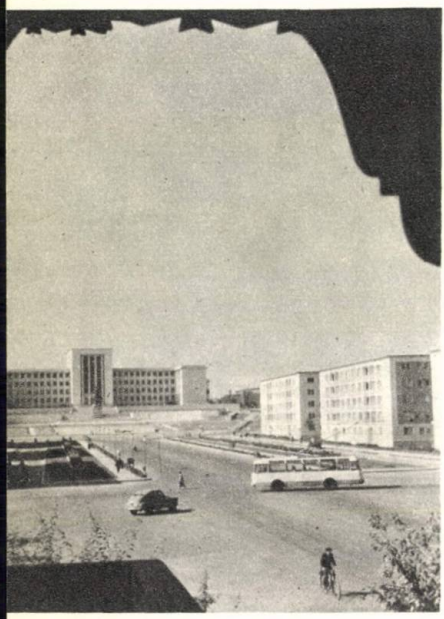

număr de gospodării agricole colective, gospodării agricole de stat și stațiuni de mașini și tractoare, unități agricole socialiste înfloritoare care ocupă un loc important în agricultura țării și în formarea fondului central al statului de produse agroalimentare. Regiunea București, cea mai mare din țară, cuprinde circa 12% din numărul total al familiilor țărănești și peste 16% din suprafața arabilă a țării.

În aprilie 1962, la București a avut loc istorica sesiune extraordinară a Marii Adunări Naționale consacrată încheierii colectivizării agriculturii, la care au participat ca invitați 11.000 de lucrători din agricultură și din industrie, din aparatul de partid și de stat. Colectivizarea agriculturii a soluționat una din cele mai grele și mai complexe probleme ale revoluției socialiste. Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție s-a statornicit, ca bază de neclintit a orînduirii socialiste, în toate ramurile economiei naționale.

În opera de construire a socialismului, partidul și guvernul au pus un important accent pe înfăptuirea revoluției culturale.

Sarcinile revoluției culturale erau complexe și multilaterale: lichidarea analfabetismului, organizarea și dezvoltarea socialistă a învățămîntului, culturalizarea maselor, dezvoltarea artei, literaturii și științei, crearea unei intelectualități noi, legată de popor și a cadrelor necesare construirii socialismului, educarea oamenilor muncii în spiritul socialismului ș.a. În capitală ca și în întreaga țară, traducerea în viață a acestor sarcini a dus în acești ani la o serie de mari înfăptuiri de care sînt mîndri toți locuitorii ei.

În anul 1930, din totalul de 639.040 locuitori ai orașului, 96.669 erau analfabeți. Reforma învățămîntului din anul 1948 a pus, pentru prima dată în istoria patriei noastre, problema lichidării analfabetismului. Înfăptuită din iniția-

tiva partidului, reforma a pus bazele învățămîntului de tip nou, cu adevărat științific, legat de activitatea practică. Învățămîntul de cultură generală a luat o mare dezvoltare. Numărul elevilor a crescut de la 92.228 în 1938/1939 la 189.931 în 1961/1962. Au fost luate măsuri menite să ducă la îmbunătățirea întregului proces de învățămînt; s-au întocmit noi planuri de învățămînt, programe și manuale școlare, prin care s-a urmărit lărgirea orizontului de cultură generală al elevilor; au fost organizate numeroase școli tehnice și profesionale; se pune accentul pe legătura învățămîntului cu practica, cu producția; se dezvoltă învățămîntul seral.

În privința învățămîntului superior, trebuie remarcat în primul rînd că numărul facultăților a crescut de la 13, în 1938, la 50 în 1961. În timp ce în 1938, numărul studenților de la drept, litere și teologie era dublu decît al celor de la politehnică, Academia comercială și medicină, în 1961 studenții facultăților practice reprezentau peste 2/3 din numărul total al studenților. Instituțiile de învățămînt superior din București cuprind peste 33% din numărul facultăților existente în țară și aproape jumătate din numărul total al studenților. În rîndul cadrelor didactice de la aceste instituții de învățămînt activează ca profesori personalități științifice de mare prestigiu.

În 1948 a fost reorganizată pe baze noi Academia R.P.R., care a devenit cea mai înaltă instituție științifică din R.P.R. De ea depind astăzi numeroase institute științifice, dintre care 25 își desfășoară activitatea în București.

Calea Griviței

Calea Victoriei

Pentru asigurarea unei largi difuzări a presei și a cărții a fost construit în anii puterii populare marele Combinat poligrafic „Casa Scînteii", care poate tipări zilnic cca.2.200.000 exemplare de ziare și aproape 130.000 de broșuri. Cele 16 edituri din București scot anual de sub tipar mii de lucrări în tiraje necunoscute în trecut în țara noastră. Numai în Editura politică, de pildă, de la eliberarea țării pînă la sfîrșitul anului 1961 au apărut peste 6.000 de lucrări, într-un tiraj de peste 175.000.000 de exemplare. Un rol important au bibliotecile, al căror număr a crescut la peste 1.600, cu peste 19.000.000 volume.

În acțiunea de culturalizare a maselor, atenție deosebită s-a dat dezvoltării rețelei de cinematografe, teatre, muzee, case de cultură, cămine culturale și cluburi. În centrul orașului, ca și în cartiere altădată lăsate în bezna ignoranței, au fost ridicate săli moderne, încăpătoare, de teatru sau de cinematograf, teatre de vară, case de cultură care oferă maselor variate posibilități de participare la viața culturală, din ce în ce mai bogată, a capitalei.

Una din cele mai reușite și mai impunătoare construcții destinate manifestărilor cu caracter cultural și obștesc, pusă la dispoziția populației bucureștene — o constituie noua sală a Palatului Republicii; ea cuprinde peste 3.000 de locuri și este prevăzută cu cele mai moderne instalații de acustică, iluminat, aerisire etc.

Comorile artei au fost puse și ele la dispoziția publicului larg prin deschiderea unui mare număr de noi muzee, case memoriale, galerii de artă.

Mare dezvoltare a luat în ultimii ani rețeaua de radio și televiziune. Pentru a ne da seama de acest lucru este suficient să arătăm că în timp ce în anul 1938 erau înregistrați în București doar 68.822 de abonați la radio, după 23 de ani (1961) numărul abonaților ajungea la cifra de 402.631 la radio și radioficare, iar la televiziune numărul abonaților a crescut de la 2.588 în 1957, la 59.537 în 1961.

O bogată activitate culturală se desfășoară în cadrul caselor de cultură, al cluburilor și căminelor culturale. Cele 65 de case raionale de cul-

Vedere spre B-dul g-ral Magheru

tură şi cămine culturale existente în capitală funcţionează fie în localuri nou construite, fie în localuri reamenajate. Înzestrate cu săli de spectacole, cu biblioteci şi săli de club, aceste case de cultură şi cămine culturale atrag un mare număr de cetăţeni. În jurul lor activează echipe de dans, de teatru, orchestre, coruri şi brigăzi artistice de amatori.

Condiţii deosebit de favorabile au fost create, în anii democraţiei populare, dezvoltării ocrotirii sănătăţii. Asistenţa medicală este gratuită pentru majoritatea populaţiei. Unificarea spitalelor cu policlinicile a dus la îmbunătăţirea condiţiilor de îngrijire a bolnavilor. În capitală — ca şi în întreaga ţară — au fost create Inspecţii de stat pentru igienă şi protecţia muncii. A crescut considerabil numărul circumscripţiilor sanitare, al policlinicilor, al spitalelor. Astăzi, în Bucureşti, stau la dispoziţia populaţiei de două ori mai multe paturi de spital decît în 1938. În anul 1948 a luat fiinţă Direcţia ocrotirii mamei şi a copilului, care a trecut la organizarea şi coordonarea activităţii reţelei de obstetrică şi pediatrie.

În anul 1951 a luat fiinţă un centru de igienă a muncii şi boli profesionale. De altfel, grija pentru sănătatea oamenilor muncii se oglindeşte şi în măsurile luate în aceşti ani pentru protecţia muncii şi tehnica securităţii din întreprinderi, alocîndu-se în acest scop importante sume de bani. Din fondul asigurărilor sociale, gospodărit de sindicate, au fost distribuite ajutoare pentru incapacitate temporară de muncă, pentru maternitate, pensii de bătrîneţe şi invaliditate. În urma Hotărîrii C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959 au fost majorate pensiile de bătrîneţe cu 63%, iar cele de invaliditate prin accidente şi boli, cu 48%. Salariul real al oamenilor muncii a crescut în 1961 cu 90% faţă de 1950.

Bucureştii se transformă pe zi ce trece într-un oraş modern, capitală a unui stat în care se desăvîrşeşte construcţia socialismului. Măreţele construcţii ale socialismului se înalţă în fiecare colţ al oraşului. Largile bulevarde luminate fluorescent, cartierele moderne muncitoreşti ridicate în ultimii ani, ritmul impresionant al înnoirilor dau Bucureştilor de azi o înfăţişare cu totul diferită de oraşul din anii

regimului burghezo-moşieresc, în care mizeria cartierelor mărginaşe de cocioabe locuite de muncitori, contrasta dureros cu cartierele luxoase, construite pentru exploatatori. Ritmul construcţiilor a crescut an de an. Dacă în decurs de doi ani (1957—1958) s-au realizat 7.800 apartamente, numai în 1959 s-au realizat 7.031 apartamente, în 1960,7.770, iar în 1961 au fost date în folosinţă 15.143 apartamente.

Amplasarea construcţiilor de locuit şi a edificiilor social-culturale are la bază schiţa planului de sistematizare a oraşului. Potrivit acestui plan, au fost construite sau se află în curs de construcţie blocuri impunătoare pe terenurile virane sau în locul caselor vechi de pe cîteva din marile magistrale ale oraşului ca: Şos. Mihai Bravu, Calea Ferentari, Calea Floreasca, Şos. Ştefan cel Mare, B-dul Gh. Dimitrov, B-dul Muncii, B-dul Mărăşeşti, Calea Griviţei, B-dul Bucureştii Noi, Şos. Giuleşti. Prin aceste lucrări de mari proporţii se urmăreşte o dezvoltare armonioasă a capitalei, care să îmbine stilul modern cu trăsăturile caracteristice ale arhitecturii autohtone.

Paralel cu ridicarea de noi blocuri, în anii puterii populare s-a dezvoltat mult reţeaua comercială a capitalei, reorganizată pe baze socialiste în vederea satisfacerii cît mai depline a cerinţelor mereu crescînde ale oamenilor muncii. Numărul magazinelor, unităţilor de alimentaţie publică a ajuns în 1961 la aproape 5.000. Au fost create numeroase unităţi noi în tot cuprinsul oraşului, dar în special în cartierele mărginaşe, unde, sub vechiul regim, se întîlneau doar cîrciumi şi dugheni în care se vindeau mărfuri de cea mai proastă calitate.

Capitala R.P.R. este renumită prin numărul mare al spaţiilor verzi. Pe drept cuvînt Bucureştii rămîn în amintirea străinilor care ne-au vizitat ţara ca un „oraş al grădinilor". Atenţia deosebită acordată nu numai grădinilor din centrul oraşului, ci şi celor din cartierele muncitoreşti a făcut ca suprafaţa spaţiilor verzi să ajungă în 1960 la 6 m² pe cap de locuitor faţă de 2 m² cît era în 1944. Pe locul unor vechi gropi şi maidane, unde se depozitau în trecut gunoaiele, au apărut minunate parcuri şi grădini, adevărate locuri de recreare, de destindere şi de distracţii pentru bucureşteni.

Grija pentru continua modernizare şi înfrumuseţare a capitalei se reflectă şi într-o serie de realizări de ordin gospodăresc. Astfel, s-au pavat străzi pe o suprafaţă de 4.670.000 m² adică mai mult decît s-a realizat sub vechiul regim în decurs de 60 de ani; toate străzile oraşului au astăzi lumină electrică. Numai între 1950 şi 1960 s-a extins iluminatul electric pe 3.500 de străzi. Reţeaua de gaz metan a crescut în 1961 de peste trei ori faţă de anul 1948. Construirea apeductului Arcuda 3 a sporit debitul de apă al oraşului cu aproape 50%. Faţă de 1938, în 1961 se distribuie în oraş de peste trei ori mai multă apă potabilă, lungimea reţelei crescînd, numai în ultimii şase ani, cu peste 124 km. În prezent, se consumă în două luni tot atîta energie electrică cît s-a consumat în întregul an 1938.

Pentru îmbunătăţirea transportului au fost extinse liniile de tramvaie şi autobuze spre toate cartierele mărginaşe. Astăzi, marile bulevarde sînt străbătute de troleibuze şi autobuze, din care tot mai multe sînt fabricate în Bucureşti.

Realizări deosebite s-au înregistrat în ultimul timp în capitală în domeniul asigurării bazelor necesare practicării tuturor sporturilor. Bucureştii au astăzi unul din cele mai mari stadioane din Europa, stadionul „23 August". Numărul asociaţiilor sportive care-şi desfăşoară activitatea pe lîngă diverse întreprinderi, instituţii, şcoli etc.

Stradă din cartierul Floreasca

În cartierul Bucureștii Noi

Calea Giulești

este de peste 500. Numărul membrilor din București ai acestor asociații era în 1962 de peste 335.000.

Capitala Republicii Populare Romîne și-a schimbat numai în cîțiva ani înfățișarea. Cît despre viața populației sale, ea devine, ca și a întregului popor romîn, pe zi ce trece mai frumoasă și mai luminoasă, mai bogată și mai plină de bucurii.

Cel de-al treilea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn — ale cărui lucrări s-au desfășurat la București în luna iunie a anului 1960 — a trasat căile unei înfloriri fără precedent a țării.

În capitala țării, transpunerea în viață a istoricelor hotărîri ale Congresului al III-lea al P.M.R. va însemna construirea de noi și puternice unități industriale, de importante edificii culturale, sanitare sau sportive, apariția pe harta orașului a noi locuințe și largi artere de circulație, extinderea rețelei de magazine, restaurante și hoteluri, îmbunătățirea transporturilor, și în general, sporirea tuturor lucrărilor de interes edilitar și gospodăresc.

Planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965, cît și schița planului de perspectivă, adoptate de Congresul al III-lea al P.M.R., reprezintă un program măreț de luptă a poporului nostru muncitor pentru avîntul continuu al economiei și culturii, pentru înflorirea patriei noastre, pentru desăvîrșirea operei de construire a socialismului.

Partea a doua

ORGANIZAȚII POLITICE ȘI OBȘTEȘTI

PARTIDUL MUNCITORESC ROMÎN

În orașul București, capitala țării, își au sediul organele superioare ale Partidului Muncitoresc Romîn, ca și Comitetul regional și cel orășenesc București.

Partidul Muncitoresc Romîn este detașamentul de avangardă, organizat, al clasei muncitoare, forța conducătoare a poporului în Republica Populară Romînă. El cuprinde pe cei mai conștienți și înaintați oameni din rîndurile clasei muncitoare, ai țărănimii colectiviste și ai intelectualității. Partidul Muncitoresc Romîn exprimă interesele vitale și năzuințele poporului muncitor de la orașe și sate și-l conduce spre înfăptuirea scopului său final, construirea societății fără clase — societatea comunistă.

Partidul Muncitoresc Romîn, creat la Congresul din februarie 1948 prin unificarea partidelor comunist și social-democrat pe baza ideologiei marxist-leniniste, este moștenitorul celor mai bune tradiții de luptă ale poporului romîn pentru libertate, independență națională și progres social. El este continuatorul luptei eroice pe care Partidul Comunist din Romînia — înființat la 8 mai 1921 — a dus-o împotriva reacțiunii și fascismului, pentru lichidarea exploatării capitaliste-moșierești, pentru înfăptuirea societății socialiste.

Sub conducerea partidului său marxist-leninist, poporul romîn a înfăptuit, în august 1944, insurecția armată victorioasă, în condițiile ofensivei vijelioase a armatelor sovietice împotriva cotropitorilor fasciști. Astfel a început o eră nouă și glorioasă în istoria poporului romîn, care a pășit la înfăptuirea unor transformări revoluționare în întreaga viață economică, social-politică și culturală a țării. Călăuzit de învățătura marxist-leninistă, bizuindu-se în întreaga sa activitate pe legăturile cele mai strînse cu masele largi ale oamenilor muncii, Partidul Muncitoresc Romîn a condus cu succes poporul romîn în lupta pentru făurirea bazei economice a socialismului în patria noastră și în prezent îl conduce spre noi victorii: desăvîrșirea construirii socialismului și trecerea treptată la comunism. Aceste perspective luminoase au devenit obiective concrete și apropiate în urma sarcinilor stabilite de cel de-al III-lea Congres al P.M.R. (iunie 1960).

Sediul Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn

Organul suprem de conducere al Partidului Muncitoresc Romîn este Congresul Partidului, care alege Comitetul Central al P.M.R. și Comisia centrală de revizie. Comitetul Central, compus din membri și membri supleanți care se întrunesc periodic în ședințe plenare, organizează Biroul Politic pentru conducerea muncii C.C. între plenare și Secretariatul pentru conducerea muncii curente. Primul secretar al C.C. al P.M.R. este tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Comitetul Central al P.M.R.: *Str. S. Kirov, 2 — tel. 17.01.60*

Comitetul Orășenesc București al P.M.R.: *B-dul N. Bălcescu, 21—23 — tel. 17.01.60*

Comitetul Regional București al P.M.R.: *B-dul N. Bălcescu, 21—23 — tel. 17.01.60*

Comisia Controlului de partid de pe lîngă C.C. al P.M.R.: *Str. Ministerului, 4 — tel. 17.01.60.*

UNIUNEA TINERETULUI MUNCITOR

Uniunea Tineretului Muncitor (U.T.M.) este organizația revoluționară care unește în rîndurile sale masele largi ale tinerilor muncitori, țărani colectiviști, elevi, studenți și intelectuali din Republica Populară Romînă. Uniunea Tineretului Muncitor își desfășoară întreaga sa activitate sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn, fiind rezerva partidului, ajutorul său în educarea comunistă a tineretului și în întreaga construcție economică și de stat.

U.T.M. a luat ființă la Congresul din martie 1948 prin unificarea organizațiilor democratice de tineret existente atunci. Uniunea Tine-

Sediul Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn

Organul suprem de conducere al Partidului Muncitoresc Romîn este Congresul Partidului, care alege Comitetul Central al P.M.R. și Comisia centrală de revizie. Comitetul Central, compus din membri și membri supleanți care se întrunesc periodic în ședințe plenare, organizează Biroul Politic pentru conducerea muncii C.C. între plenare și Secretariatul pentru conducerea muncii curente. Primul secretar al C.C. al P.M.R. este tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Comitetul Central al P.M.R.: *Str. S. Kirov, 2 — tel. 17.01.60*

Comitetul Orășenesc București al P.M.R.: *B-dul N. Bălcescu, 21—23 — tel. 17.01.60*

Comitetul Regional București al P.M.R.: *B-dul N. Bălcescu, 21—23 — tel. 17.01.60*

Comisia Controlului de partid de pe lîngă C.C. al P.M.R.: *Str. Ministerului, 4 — tel. 17.01.60.*

UNIUNEA TINERETULUI MUNCITOR

Uniunea Tineretului Muncitor (U.T.M.) este organizația revoluționară care unește în rîndurile sale masele largi ale tinerilor muncitori, țărani colectiviști, elevi, studenți și intelectuali din Republica Populară Romînă. Uniunea Tineretului Muncitor își desfășoară întreaga sa activitate sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn, fiind rezerva partidului, ajutorul său în educarea comunistă a tineretului și în întreaga construcție economică și de stat.

U.T.M. a luat ființă la Congresul din martie 1948 prin unificarea organizațiilor democratice de tineret existente atunci. Uniunea Tine-

retului Muncitor continuă lupta eroică a Uniunii Tineretului Comunist, care, educată şi condusă de către Partidul Comunist Romîn, a slujit cu abnegaţie şi devotament cauza clasei muncitoare.

U.T.M. educă pe tineri în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar, al dragostei înflăcărate şi al devotamentului neprecupeţit faţă de patrie. Uniunea Tineretului Muncitor se ocupă de ridicarea nivelului politic, cultural şi de călirea fizică a tineretului, cultivă în rîndurile tinerilor înaltele trăsături ale moralei comuniste, creşte constructori înflăcăraţi şi devotaţi ai socialismului. Ea cere membrilor săi să lupte neobosit pentru traducerea în viaţă a hotărîrilor partidului şi guvernului, să muncească fără preget pentru cucerirea ştiinţei, tehnicii şi culturii înaintate şi să-şi pună toate cunoştinţele lor în slujba muncii practice, creatoare, pentru construirea socialismului.

Uniunea Tineretului Muncitor se ocupă cu îndrumarea activităţii de zi cu zi a organizaţiei de pionieri din R.P.R., creează, în şcoli şi case de copii, organizaţii de pionieri care îşi desfăşoară activitatea pe baza regulamentului organizaţiei de pionieri din R.P.R. U.T.M. îndrumă activitatea Uniunii asociaţiilor studenţilor din Romînia.

U.T.M. participă activ la lărgirea şi întărirea mişcării democratice internaţionale a tineretului pentru progres social şi pace trainică. U.T.M. face parte din Federaţia Mondială a Tineretului Democrat (F.M.T.D.).

Organul superior al Uniunii Tineretului Muncitor este Congresul U.T.M. Munca organizaţiei este condusă, în intervalul dintre congrese, de Comitetul Central al U.T.M., ales de către Congres.

Sediul Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor

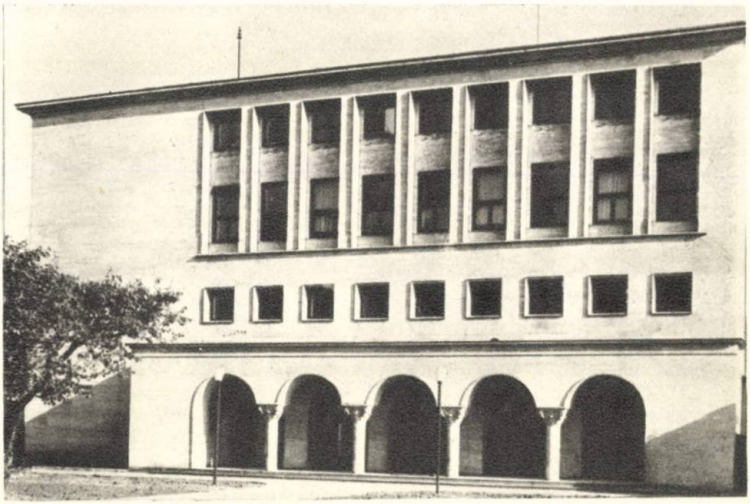

Comitetul Central al U.T.M.: *Str. S. Kirov, 6 — tel. 15.02.00*

Comitetul Orășenesc U.T.M. București: *Str. S. Kirov, 6 — tel. 13.20.75.*

Comitetul Regional U.T.M. București: *B-dul. N. Bălcescu, 21—23 — tel. 16.78.98*

SINDICATELE

Sindicatele din R.P.R. — cea mai largă organizație de masă a clasei muncitoare — unesc în rîndurile lor muncitorii, tehnicienii, inginerii și funcționarii de toate profesiile.

Sub conducerea politică și ideologică a Partidului Muncitoresc Romîn, sindicatele participă activ la lupta întregului popor pentru victoria deplină a socialismului în țara noastră.

Sindicatele desfășoară o intensă activitate cultural-educativă în rîndurile celor ce muncesc, contribuind la dezvoltarea conștiinței lor socialiste, a atitudinii noi față de muncă și de proprietatea obștească, la creșterea nivelului tehnico-profesional și de cultură generală al muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și funcționarilor.

Ele participă la rezolvarea tuturor problemelor legate de satisfacerea tot mai deplină a intereselor economice, sociale și culturale ale oamenilor muncii, la elaborarea legilor și hotărîrilor privitoare la aceste probleme, conduc Asigurările sociale de stat, organizează și exercită controlul obștesc în domeniul condițiilor de muncă și al activității din diferite sectoare de deservire a populației.

Sindicatele organizează participarea maselor celor ce muncesc la planificarea și conducerea producției, organizează și conduc întrecerea socialistă și consfătuirile de producție, mișcarea inovatorilor și raționalizatorilor, mobilizează oamenii muncii la îndeplinirea planurilor de dezvoltare a economiei naționale.

Sindicatele din Republica Populară Romînă militează pentru întărirea unității de acțiune a mișcării sindicale internaționale în apărarea intereselor vitale ale clasei muncitoare, pentru triumful principiilor coexistenței pașnice, pentru prietenia între popoare și pacea trainică în întreaga lume. Mișcarea sindicală din R.P.R. este afiliată la Federația Sindicală Mondială (F.S.M.), încă de la înființarea acestei organizații mondiale.

Organul de conducere superior unic al sindicatelor, între două congrese, este Consiliul Central al Sindicatelor.

Adresele principalelor organe sindicale din capitală sînt:

Consiliul Central al Sindicatelor: *Str. Ștefan Gheorghiu, 14 — tel. 18.21.60*

Consiliul local al sindicatelor din orașul București: *B-dul 6 Martie, 25 — tel. 15.33.00*

Consiliul regional al sindicatelor, București: *B-dul 6 Martie, 25 — tel. 13.57.15*

Tot în capitală — *Str. Ștefan Gheorghiu, 14* — își au sediul comitetele centrale ale următoarelor uniuni sindicale:

Sediul Consiliului Central al Sindicatelor

Uniunea Sindicatelor din întreprinderile industriei metalurgice și construcțiilor de mașini

Uniunea Sindicatelor din întreprinderile industriei miniere și electro-tehnice

Uniunea Sindicatelor din întreprinderile industriei de petrol, chimie și gaz metan

Uniunea Sindicatelor din întreprinderile industriei materialelor de construcții și din întreprinderile de construcții

Uniunea Sindicatelor din întreprinderile economiei forestiere

Uniunea Sindicatelor din întreprinderile industriei bunurilor de consum

Uniunea Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole

Uniunea Sindicatelor din întreprinderile de transporturi și telecomunicații

Uniunea Sindicatelor din instituții administrative de stat și sfaturi populare

Uniunea Sindicatelor din comerțul de stat și cooperația de consum

Uniunea Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură

Uniunea Sindicatelor din unitățile sanitare.

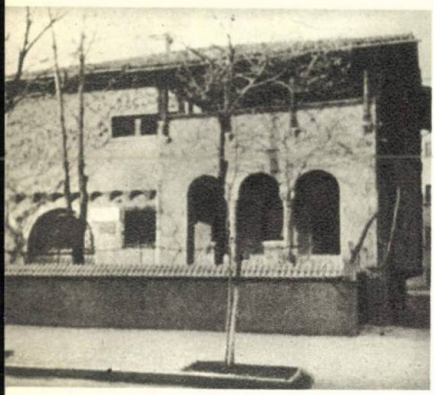

Sediul Comitetului național pentru apărarea păcii din R.P.R.

Sediul Crucii Roșii a R.P.R.

Comitetul național pentru apărarea păcii din R.P.R. (C.N.A.P.): *Str. Polonă, 19 — tel. 11.53.46;* Comitetul orășenesc de luptă pentru pace, București: *Str. Polonă, 19 — tel. 11.83.52*

A fost creat în 1949. Își desfășoară activitatea în sprijinul luptei pentru apărarea păcii și participă la acțiunile inițiate de Consiliul Mondial al Păcii, antrenînd la aceste acțiuni masele largi ale poporului romîn. Din comitet fac parte reprezentanți ai tuturor păturilor sociale, muncitori, țărani, oameni de știință, literați, oameni de artă, reprezentanți ai cultelor religioase.

Consiliul național al femeilor din R.P.R. (C.N.F.): *Str. Ștefan Gheorghiu, 16 — tel. 18.21.60;* Comitetul orășenesc al femeilor, București: *Aleea Alexandru, 26 — tel. 17.27.86*

Este organul de conducere al mișcării femeilor din Romînia. Sarcina principală a Consiliului este mobilizarea maselor largi de femei de la orașe și sate la participarea lor tot mai activă în opera de desăvîrșire a construcției socialiste și de apărare a păcii. C.N.F., comitetele regionale, raionale, orășenești, comunale, sătești și comisiile femeilor atrag mase din ce în ce mai largi de femei în activitatea obștească economică, culturală și de stat, în acțiunile de ocrotire a mamei și copilului și de apărare a sănătății poporului. C.N.F. este afiliat la Federația Democrată Internațională a Femeilor și participă activ la toate acțiunile sale.

Asociația romînă pentru legăturile de prietenie cu U.R.S.S. (A.R.L.U.S.): *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 13.03.10;* Consiliul orășenesc A.R.L.U.S., București: *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 14.30.48*

Expresie a interesului crescînd și a dragostei cu care poporul romîn urmărește

uriașele realizări ale marelui popor prieten pe drumul construirii comunismului, A.R.L.U.S. militează pentru a face larg cunoscute în Romînia cele mai importante succese ale Uniunii Sovietice în toate domeniile vieții politice, economice, culturale etc. Totodată, A.R.L.U.S. contribuie la dezvoltarea schimburilor culturale dintre cele două țări. Sub auspiciile A.R.L.U.S.-ului funcționează în capitală Casa prieteniei romîno-sovietice și Biblioteca centrală A.R.L.U.S.

Crucea Roșie a R.P.R.: *Str. Biserica Amzei, 29 — tel. 11.26.96;* Comitetul de Cruce Roșie al Capitalei: *Str. Biserica Amzei, 29 — tel. 12.76.71*

Este o organizație obștească, avînd ca scop antrenarea maselor largi de oameni ai muncii la opera de ocrotire a sănătății publice și la întărirea apărării sanitare a R.P.R. Sarcina ei principală este să răspîndească în rîndul populației adulte și al tineretului școlar cunoștințele igienico-sanitare și de prim ajutor. Ea acordă un sprijin real organelor de ocrotire a sănătății publice, în vederea ridicării nivelului sanitar al întregii populații.

Crucea Roșie a R.P.R. este afiliată la Liga Internațională a Societăților de Cruce Roșie de la Geneva.

Uniunea centrală a cooperativelor de consum (CENTROCOOP): *Calea Victoriei, 29 — tel. 16.00.10; Str. Brezoianu, 31 — tel. 14.48.00;* Uniunea cooperativelor de consum din comunele de subordonare raională ale capitalei: *Str. Doamnei, 9 — tel. 15.57.53. — 13.79.31*

Este organul central de conducere economică și organizatorică a cooperativelor de consum din R.P.R. Uniunea organizează și îndrumează întreaga activitate a cooperației de consum și o reprezintă în organizațiile cooperatiste internaționale.

Uniunea centrală a cooperativelor meșteșugărești din R.P.R.

Sediul Asociației romîne pentru legăturile de prietenie cu U.R.S.S. (A.R.L.U.S.)

Sediul Consiliului național al femeilor din R.P.R.

(**UCECOM**): *Calea Plevnei, 46 — tel. 16.21.40;* Uniunea cooperativelor meșteșugărești din orașul și regiunea București: *Calea Plevnei, 46 — tel. 16.21.40*

Este organul central de conducere al cooperativelor meșteșugărești. Organizează unități de deservire a populației și unități producătoare de obiecte de artă populară și îndrumează munca invalizilor (în unități speciale sau la domiciliu).

Partea a treia

INDICAȚII ȘI ADRESE UTILE

ORGANELE STATULUI

De cinci veacuri, de cînd existența orașului este în mod cert atestată de izvoarele documentare, Bucureștii îndeplinesc un rol din ce în ce mai însemnat în viața țării. Din 1659, cînd capitala rămîne definitiv statornicită la București, aici încep să-și stabilească reședința cele mai importante organe centrale ale statului. Totodată, pentru administrarea orașului iau ființă diverse instituții de conducere locale. De-a lungul veacurilor, aceste organe ale puterii centrale sau ale administrației locale capătă diferite forme, corespunzătoare orînduirii în sînul căreia apar.

În perioada existenței statului feudal, documentele vorbesc despre o serie de vornici, județi, pîrgari, ispravnici de scaun, dregători, care de la caz la caz se ocupă de un cerc mai restrîns sau mai larg de probleme ale vieții de stat și administrative. Primele ministere apar la București după 1831. Tot în această perioadă, pentru administrarea orașului ia ființă „Sfatul orășenesc al Politii Bucureștilor" (polisoraș în limba elină), transformat mai tîrziu în primărie. În 1848, fruntașii mișcării revoluționare redactează o serie de memorii, proclamații, programe și proiecte de organizare statală care oglindesc preocuparea de a satisface în primul rînd interesele burgheziei. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea și în primele decenii ale secolului nostru, regimul burghezo-moșieresc elaborează constituții și organizează instituții ale puterii, administrației de stat și justiției care, reflectînd rolul predominant al modului de producție capitalist în economia Romîniei, constituie totodată expresii ale adîncirii exploatării poporului muncitor. Astfel, în cele două corpuri legiuitoare, camera și senatul, ființînd la București în baza Constituției din 1866, reprezentanții sînt aleși de către un corp electoral, împărțit în patru colegii, după criteriul averii și al originii sociale, ceea ce face ca, practic, poporul muncitor să nu fie reprezentat în Parlament. În perioada cuprinsă între cele două războaie mondiale, în scopul înăbușirii mișcării muncitorești în continuă creștere și a intensificării pregătirilor pentru dezlănțuirea criminalului război antisovietic, clasele dominante exploatatoare înlătură treptat întregul sistem constituțional, transformînd organele puterii, ale administra-

ţiei de stat şi ale justiţiei în instrumente de fabricare a unor legi şi dispoziţii reacţionare, de reprimare a luptei revoluţionare a poporului şi de suprimare a oricăror libertăţi democratice.

După eliberarea ţării de sub jugul fascist, constituţiile din 1948 şi 1952, adoptate de către Marea Adunare Naţională, reflectă caracterul nou al statului democrat-popular, caracter determinat de trecerea întregii puteri politice în mîinile clasei muncitoare, în alianţă cu ţărănimea muncitoare şi consfinţesc schimbările petrecute în structura social-economică şi politică a ţării.

Republica Populară Romînă este un stat democrat-popular, formă a dictaturii proletariatului. Ea este un stat de tip nou, socialist, principalul instrument cu ajutorul căruia oamenii muncii din ţara noastră îşi înfăptuiesc interesele lor fundamentale. Puterea, în statul nostru, aparţine oamenilor muncii de la oraşe şi sate care şi-o exercită prin organele sale reprezentative — alese prin vot universal, egal, direct şi secret — Marea Adunare Naţională şi Sfaturile populare. Baza acestei puteri o constituie alianţa clasei muncitoare cu ţărănimea colectivistă, sub conducerea clasei muncitoare. Trăinicia şi viabilitatea statului nostru, forţa sa, îi sînt asigurate prin conducerea de către Partidul Muncitoresc Romîn, care determină politica internă şi externă a statului în conformitate cu cerinţele legilor obiective ale dezvoltării societăţii şi cu interesele fundamentale ale poporului, se preocupă îndeaproape de perfecţionarea continuă a aparatului de stat, de întărirea legăturilor sale cu masele, de dezvoltarea democraţiei socialiste.

Sesiunea Marii Adunări Naţionale, din martie 1961, a adoptat hotărîri de mare importanţă pentru viaţa noastră de stat. Astfel, s-a stabilit o mai deplină precizare a funcţiilor organelor supreme ale puterii de stat şi o organizare mai corespunzătoare noilor sarcini puse de dezvoltarea vieţii de stat, ceea ce contribuie la perfecţionarea conducerii întregii activităţi de stat, la soluţionarea în tot mai bune condiţiuni a problemelor de mare însemnătate din etapa actuală a desăvîrşirii construcţiei socialiste. A fost ales Consiliul de Stat ca organ suprem al puterii de stat între sesiunile Marii Adunări Naţionale. În funcţia de Preşedinte al Consiliului de Stat a fost ales în unanimitate cel mai iubit fiu al poporului, tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej, Prim secretar al C.C. al P.M.R. În această sesiune, Marea Adunare Naţională a ales o comisie pentru elaborarea unei noi Constituţii a R.P.R., Constituţie în care să-şi găsească reflectarea profundele transformări social-economice petrecute în ţară în perioada care a trecut de la adoptarea Constituţiei din 1952.

ORGANE ALE PUTERII DE STAT

Marea Adunare Naţională

Marea Adunare Naţională este organul suprem al puterii de stat al R.P.R. şi unicul organ legiuitor al R.P.R. Marea Adunare Naţională, ca organ suprem al puterii de stat, exercită toate drepturile statului romîn democrat-popular, avînd în competenţa ei directă următoarele atribuţiuni principale:

1) Validarea mandatelor deputaţilor M.A.N.; 2) alegerea biroului M.A.N.; 3) aprobarea Constituţiei R.P.R. şi modificarea ei; 4) alegerea Consiliului de Stat al R.P.R.; 5) controlul activităţii Consiliului de Stat; 6) prelungirea mandatului M.A.N. în cazul unor împrejurări excepţionale; 7) formarea guvernului R.P.R.; 8) organizarea Consiliului de Miniştri şi a ministerelor, a Tribunalului Suprem, a Procuraturii Generale cît şi a altor organe centrale ale statului; 9) stabilirea organizării administrative a teritoriului R.P.R.; 10) numirea şi revocarea preşedintelui şi a membrilor formînd Tribunalul Suprem cît şi a Procurorului General al R.P.R.; 11) stabilirea planurilor de dezvoltare a economiei naţionale a R.P.R.; 12) aprobarea bugetului de stat şi a încheierii exerciţiilor bugetare; 13) declararea stării de război în cazul unei agresiuni armate, îndreptate împotriva R.P.R. sau împotriva unui alt stat faţă de care R.P.R. are obligaţii de apărare mutuală ce decurg din tratate internaţionale; 14) controlul asupra activităţii guvernului; 15) stabilirea liniei generale a politicii externe a statului; 16) declararea mobilizării parţiale sau generale; 17) numirea şi revocarea comandantului suprem al Forţelor Armate ale R.P.R.; 18) proclamarea, în interesul apărării R.P.R., al asigurării ordinii publice sau al securităţii statului, a stării excepţionale, în unele localităţi sau pe întreg teritoriul ţării; 19) exercitarea dreptului de amnistie. Atribuţiunile de la punctele 1—6 inclusiv se exercită numai de către M.A.N.

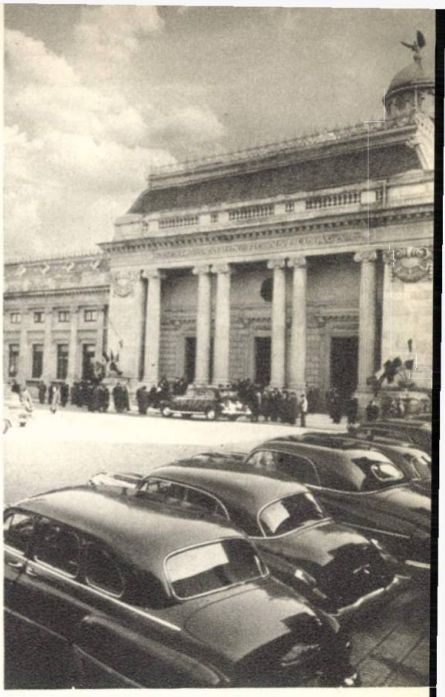

Palatul Marii Adunări Naţionale a R.P.R.

Marea Adunare Naţională este aleasă de către cetăţenii R.P.R. pe circumscripţii electorale, cîte un deputat la 40.000 de locuitori. Ea se alege pe timp de 4 ani, mandatul începînd numai la expirarea acestui termen. În caz de război sau în cazul altor împrejurări excepţionale, M.A.N. poate să-şi prelungească mandatul pentru timpul cît durează împrejurarea excepţională.

Pentru organizarea lucrărilor sale, M.A.N. alege pe întreaga durată a legislaturii Biroul Marii Adunării Naţionale, compus dintr-un preşedinte şi doi vicepreşedinţi. Sesiunile M.A.N. se ţin de două ori pe an, convocarea ei făcîndu-se de către Consiliul de Stat. M.A.N. poate fi convocată în sesiuni extraordinare, de către Consiliul de Stat sau la cererea cel puţin a unei treimi din numărul total al deputaţilor.

În cadrul Marii Adunări Naţionale activează următoarele comisii permanente: comisia economico-financiară, comisia pentru agricul-

tură şi silvicultură, comisia pentru problemele de apărare, comisia de politică externă, comisia administrativă, comisia pentru cultură şi învăţămînt, comisia pentru sănătate, prevederi şi asigurări sociale, comisia juridică, comisia de validare.

Iniţiativa legislativă aparţine Consiliului de Stat, Consiliului de Miniştri, comisiilor permanente, precum şi unui număr de cel puţin 30 de deputaţi. Caracterul cu adevărat democratic al organului suprem al puterii este ilustrat şi prin componenţa sa. Din numărul de 465 deputaţi ai M.A.N. (aleşi cu prilejul alegerilor de la 5 martie 1961), 335 sînt muncitori şi ţărani colectivişti, 130 reprezentanţi ai intelectualităţii legate de popor; 77 dintre deputaţi sînt femei, iar 61 aparţin diferitelor minorităţi naţionale.

Marea Adunare Naţională: *Aleea Marii Adunări Naţionale, 5 — tel. 16.21.50.*

Consiliul de Stat al R.P.R.

Pentru asigurarea exercitării puterii de stat în intervalul dintre sesiuni, M.A.N. alege Consiliul de Stat al R.P.R. Consiliul de Stat se alege dintre deputaţii M.A.N. şi se compune din: Preşedintele Consiliului de Stat al R.P.R., trei vicepreşedinţi, treisprezece membri. Preşedintele M.A.N. şi preşedintele Consiliului de Miniştri pot fi aleşi în Consiliul de Stat. Consiliul de Stat îşi alege un secretar dintre membrii săi.

Consiliul de Stat, care răspunde de întreaga sa activitate în faţa M.A.N., are următoarele atribuţiuni principale:

A) Între sesiuni: 1) convoacă în sesiuni M.A.N.; 2) emite decrete, iar cînd decretele emise reprezintă acte normative, ele au putere de lege şi sînt supuse spre ratificare Marii Adunări Naţionale în sesiunea care urmează; 3) dă legilor în vigoare interpretarea legală; 4) ascultă dări de seamă şi execută controlul asupra activităţii guvernului; 5) la propunerea preşedintelui Consiliului de Miniştri numeşte şi revocă pe membrii guvernului; 6)ascultă dări de seamă asupra activităţii Tribunalului Suprem; 7) controlează activitatea Procuraturii Generale a Republicii Populare Romîne; 8) numeşte şi revocă pe Preşedintele sau membrii Tribunalului Suprem şi pe Comandantul suprem al Forţelor Armate ale R.P.R.; 9) declară, în caz de urgenţă, mobilizarea parţială sau generală; 10) în interesul apărării Republicii Populare Romîne, al asigurării ordinii publice sau al securităţii statului, proclamă, în caz de urgenţă, în unele localităţi sau pe întreg teritoriul ţării, starea excepţională; 11) declară starea de război în cazul unei agresiuni armate îndreptate împotriva Republicii Populare Romîne sau împotriva unui alt stat, faţă de care R.P.R. are obligaţii de apărare mutuală ce decurg din tratate internaţionale; 12) instituie decoraţiile, medaliile şi titlurile onorifice ale R.P.R.; 13) stabileşte gradele militare, rangurile diplomatice şi alte titluri speciale; 14) exercită dreptul de amnistie.

B) În mod permanent: 15) conferă decoraţiile, medaliile şi titlurile onorifice ale R.P.R.; 16) ratifică şi denunţă înţelegerile internaţionale ale R.P.R.; 17) acreditează şi recheamă pe reprezentanţii plenipotenţiari ai R.P.R. în statele străine; 18) primeşte scrisorile de acreditare şi de rechemare ale reprezentanţilor diplomatici ai

Palatul Republicii. Sediul Consiliului de Stat

statelor străine acreditaţi pe lîngă Consiliul de Stat al R.P.R.; 19) în relaţiile internaţionale, Consiliul de Stat, prin preşedintele său, reprezintă R.P.R.; 20) exercită dreptul de graţiere şi comutare a pedepselor. Atribuţiile M.A.N. prevăzute la punctele 7—13 inclusiv se exercită de către Consiliul de Stat între sesiuni, numai atunci cînd din cauza unor împrejurări excepţionale M.A.N. nu se poate întruni.

Consiliul de Stat al R.P.R.: *Calea Victoriei, 53 — tel. 16.21.50.*

Sfaturile populare

Sfaturile populare sînt organele locale ale puterii de stat. Prin ele, oamenii muncii din Republica Populară Romînă exercită puterea de stat în regiuni, raioane, oraşe şi comune, potrivit Constituţiei şi legilor ţării. Sfaturile populare organizează participarea activă a oamenilor muncii la opera de desăvîrşire a construirii socialismului. În unităţile administrativ-teritoriale în care sînt alese, ele conduc activitatea locală pe tărîm economic, gospodăresc, social-cultural şi administrativ, îndrumînd şi controlînd organele, instituţiile şi întreprinderile ce le sînt subordonate.

Sfaturile populare se compun din deputaţi aleşi în conformitate cu dispoziţiile legii. Ele constituie o întruchipare vie a profundului democratism care caracterizează orînduirea noastră de stat. În componenţa lor intră — în urma alegerilor de la 5 martie 1961 — un număr de 140.925 de deputaţi. În Bucureşti, la ultimele alegeri au fost aleşi 3.555 de deputaţi în Sfatul Popular al Capitalei, sfaturile populare raionale şi cele din comunele subordonate. Peste 30% din numărul deputaţilor în Sfatul Popular al Capitalei şi în sfaturile populare raionale sînt femei, peste 40% sînt muncitori şi aproximativ 20% intelectuali. Dintre deputaţii aleşi în sfaturile populare comunale 25,56% sînt femei. Sute de mii de cetăţeni sînt antrenaţi, în

întreaga țară, la munca sfaturilor populare prin multiplele forme de legătură ale acestora cu masele (comisii permanente, comitete cetățenești, comitete de stradă).

Sfaturile populare sînt subordonate, din treaptă în treaptă, sfaturilor populare ierarhic superioare. Sfaturile populare regionale și ale orașelor de subordonare republicană sînt subordonate în activitatea lor Marii Adunări Naționale.

Sfaturile populare au următoarele sarcini principale: a) ocrotirea drepturilor cetățenilor, paza și apărarea avutului obștesc, precum și menținerea ordinii publice; b) aprobarea și executarea planului economic și bugetului local; c) dezvoltarea industriei locale și sprijinirea cooperației meșteșugărești; d) dezvoltarea armonioasă și continuă a unităților agricole socialiste, folosirea rațională a mijloacelor de producție și, în primul rînd, a pămîntului, sporirea producției agricole; e) buna gospodărire a pădurilor de interes comunal; f) dezvoltarea comerțului de stat, sprijinirea comerțului cooperatist, supravegherea bunei aprovizionări și deserviri a populației de la orașe și sate; g) dezvoltarea bazelor locale de producție pentru aprovizionarea populației cu produse agro-alimentare; h) buna gospodărire, sistematizarea, efectuarea de lucrări edilitare și înfrumusețarea orașelor și satelor, construirea și întreținerea de locuințe și localuri; i) construirea, întreținerea și repararea drumurilor și podurilor de interes local; j) îndeplinirea planului de școlarizare, organizarea muncii de culturalizare a maselor, buna funcționare și dezvoltare a învățămîntului preșcolar, elementar și mediu și a instituțiilor de artă și cultură, precum și dezvoltarea culturii fizice și a sportului de masă; k) apărarea sănătății publice, organizarea instituțiilor sanitare, de ocrotire a mamei și copilului și de asistență socială.

Sfaturile populare își îndeplinesc sarcinile fie direct în sesiuni, fie prin comitetele lor executive. Sesiunile sînt ordinare și extraordi-

Sfatul Popular al Capitalei

nare. În sesiuni, sfaturile populare iau hotărîri și dau dispoziții. Comitetele executive sînt organele executive și de dispoziție ale sfaturilor populare, între sesiuni. Ele sînt alcătuite din președinte, vicepreședinți și membri aleși de către sfaturile populare, dintre deputați, în sesiune.

În anul 1961, în vederea îmbunătățirii continue a activității economice de ansamblu din fiecare regiune, au luat ființă *consilii economice*, ca organe ale comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale. De asemenea, pe lîngă comitetele executive ale sfaturilor populare regionale, raionale, orășenești și ale orașelor de subordonare republicană București și Constanța, au fost create în 1962 *consilii agricole* și *comitete de cultură și artă*, compuse din colective largi de specialiști din domeniile de activitate respective.

Sfatul popular al regiunii București: *Str. Ilfov, 6 — tel. 13.42.30*

Sfatul Popular al Capitalei: *B-dul 6 Martie, 27 — tel. 13.86.60*

Sfatul popular al raionului „30 Decembrie": *Piața Amzei, 13 — tel. 14.39.14*

Sfatul popular al raionului „1 Mai": *Str. Alex. Sahia, 33 — tel. 16.61.62*

Sfatul popular al raionului „23 August": *B-dul Gh. Dimitrov, 92 — tel. 11.76.78*

Sfatul popular al raionului „Tudor Vladimirescu": *Str. Parfumului, 2 — tel. 21.28.95*

Sfatul popular al raionului „Nicolae Bălcescu": *Splaiul Independenței, 7 — tel. 13.81.47*

Sfatul popular al raionului „V. I. Lenin": *B-dul 6 Martie, 9 — tel. 14.61.89*

Sfatul popular al raionului „16 Februarie": *Str. Matei Millo, 7 — tel. 13.66.05*

Sfatul popular al raionului „Griviția Roșie": *B-dul Banu Manta, 9 — tel. 17.55.20.*

ORGANE ALE ADMINISTRAȚIEI DE STAT

Consiliul de Miniștri

Consiliul de Miniștri este organul suprem executiv și de dispoziție al puterii de stat a R.P.R. El este constituit de către Marea Adunare Națională și este format din: președintele Consiliului de Miniștri, vicepreședinții Consiliului de Miniștri, președintele Comitetului de Stat al Planificării, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, președintele Consiliului Superior al Agriculturii și miniștrii. Consiliul de Miniștri este răspunzător și dă socoteală de activitatea sa în fața Marii Adunări Naționale, iar în intervalul dintre sesiunile Marii Adunări Naționale — în fața Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne. El emite hotărîri și dispoziții

Palatul Consiliului de Miniștri al R.P.R.

pe baza legilor în vigoare sau în vederea aplicării lor — legi care sînt obligatorii pe întreg teritoriul R.P.R. — și controlează executarea acestora. Consiliul de Miniștri al R.P.R. are următoarele atribuții: coordonează și îndrumează activitatea ministerelor și a celorlalte instituții subordonate lui, ia măsuri pentru realizarea planului economiei naționale, a bugetului statului și în vederea consolidării sistemului bănesc și de credit, ia măsuri în vederea asigurării ordinii publice, apărării intereselor statului și ocrotirii drepturilor cetățenilor, exercită conducerea generală în domeniul relațiilor cu statele străine, fixează contingentele anuale de cetățeni care urmează să fie chemați la îndeplinirea serviciului militar activ, conduce organizarea generală a forțelor armate ale țării. El poate înființa, pe lîngă Consiliul de Miniștri, diferite organe pentru probleme economice, sociale, culturale, juridice și de apărare a patriei.

Consiliul de Miniștri: *B-dul Ilie Pintilie, 1 — tel. 14.34.00.*

Ministere și alte instituții

Ministerul Afacerilor Externe: *B-dul Republicii, 33 — tel. 16.68.50*

Ministerul Afacerilor Interne: *Str. C. Dobrogeanu-Gherea, 3 — tel. 13.18.10 — 13.06.20*

Direcția miliției capitalei: *Calea Victoriei, 17 — tel. 16.20.40*

Secții de miliție: **1** — *Str. N. Iorga, 29;* **2** — *Calea Griviței, 71;* **3** — *Str. Paul Greceanu, 36;* **4** — *Str. Teiul Doamnei, 11;* **5** — *B-dul Republicii, 78;* **6** — *Șos. Dobroești, 1;* **7** — *Str. Stelea Spătaru, 13;* **8** — *Str. Avram Goldfaden, 18;* **9** — *Calea Dudești, 224;* **10** — *Str. Rădăuți, 8;* **11** — *Șos. Olteniței, 179;* **12** — *Str. Cazărmii, 18;* **13** — *Str. lt. Cîmpeanu, 32;* **14** — *Str. Suliței, 8;* **15** — *Str. Luigi Cazzavillan, 11;* **16** — *Str. Scarlat Vîrnav, 11;* **17** — *B-dul Păcii, 112;* **18**—*B-dul Banu Manta, 25;* **19** — *B-dul Bucureștii Noi, 54*

Ministerul Comerțului Interior: *Str. Doamnei, 12 — tel. 15.00.20*

Ministerul Comerțului Exterior: *B-dul Republicii, 14 — tel. 15.00.20*

Ministerul Economiei Forestiere: *Str. Bibliotecii, 2 — tel. 16.21.30*

Ministerul Finanțelor: *Str. Doamnei, 8 — tel. 16.20.00*

Ministerul Forțelor Armate: *Str. Valter Mărăcineanu, 5 — tel. 14.46.10*

Ministerul Industriei Alimentare: *Calea Victoriei, 63—69 — tel. 14.02.45*

Ministerul Industriei Construcțiilor: *B-dul 1848, nr. 10 — tel. 16.22.60*

Ministerul Industriei Ușoare: *Str. Ion Ghica, 13 — tel. 16.23.10*

Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini: *Calea Victoriei, 133 — tel. 16.21.70*

Ministerul Minelor și Energiei Electrice: *B-dul g-ral Magheru, 33 tel. — 15.44.70*

Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini

Ministerul Afacerilor Externe

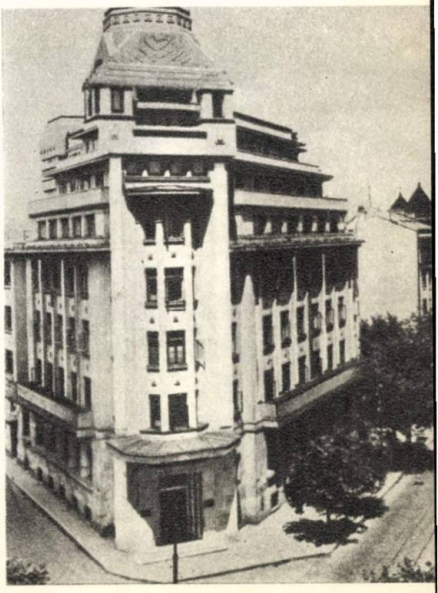

Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor

Ministerul Învățământului

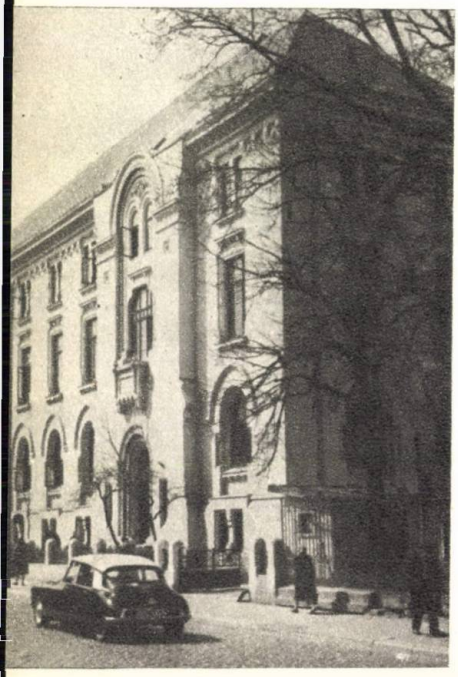

Ministerul Industriei Petrolului și Chimiei: *Str. Scaune, 1 — tel. 14.98.60*

Ministerul Învățământului: *Str. Al. Popov, 30 —tel. 14.39.00*

Ministerul Justiției: *B-dul 6 Martie, 33 — tel. 14.44.00*

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale: *Str. lt. Dumitru Lemnea, 2 — tel. 11.03.30*

Ministerul transporturilor și Telecomunicațiilor: *B-dul Dinicu Golescu, 38 — tel. 17.20.60*

Consiliul Superior al Agriculturii: *B-dul Republicii, 24 — tel. 14.40.20*

Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă: *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Comitetul de Stat al Planificării: *Calea Victoriei, 152 — tel. 13.77.20*

Comitetul de Stat pentru construcții, arhitectură și sistematizare: *Str. Calomfirescu, 8 — tel. 16.41.20*

Comitetul geologic de pe lîngă Consiliul de Miniștri: *Calea Griviței, 64 — tel. 15.42.20*

Comitetul de Stat al apelor de pe lîngă Consiliul de Miniștri: *B-dul g-ral Magheru, 6—8 — tel. 11.39.50*

Comitetul de Stat pentru probleme de muncă și salarii: *Calea Victoriei, 152 — tel. 14.94.27*

Comitetul pentru tehnica nouă de pe lîngă Consiliul de Miniștri: *Str. N. Iorga, 36 — tel. 11.78.76*

Comitetul de Stat pentru valorificarea produselor agricole: *Calea Victoriei, 118 — tel. 13.97.20*

Ministerul Comerţului Exterior

Consiliul Superior al Agriculturii

Ministerul Finanţelor

Comitetul de Stat al Planificării

Comitetul pentru preţuri de pe lîngă Consiliul de Miniştri: *B-dul Ilie Pintilie, 5 — tel. 14.34.00*

Departamentul cultelor de pe lîngă Consiliul de Miniştri: *Str. N. Filipescu, 40 — tel. 12.41.00*

Direcţia centrală de statistică de pe lîngă Consiliul de Miniştri: *Str. Stavropoleos, 6 — tel. 15.82.00*

Direcţia generală a recrutării şi repartizării forţelor de muncă de pe lîngă Consiliul de Miniştri: *Str. Academiei, 4 — tel. 15.20.08*

Direcţia generală pentru energie, metrologie, standarde şi invenţii: *Str. Ştirbei Vodă, 174 — tel. 15.62.16*

Camera de Comerţ a R.P.R.: *B-dul N. Bălcescu, 22 —tel. 15.47.07.*

JUSTIŢIA

În Republica Populară Romînă, justiţia se înfăptuieşte prin instanţele judecătoreşti. Instanţele judecătoreşti au sarcina să apere orînduirea socială, orînduirea de stat a Republicii Populare Romîne, proprietatea socialistă, drepturile fundamentale ale cetăţenilor şi celelalte drepturi şi interese ale lor garantate de lege, precum şi drepturile şi interesele ocrotite de lege ale organelor statului şi instituţiilor de stat, ale întreprinderilor şi organizaţiilor economice de stat, ale organizaţiilor obşteşti, ale celor cooperatiste şi ale celorlalte persoane juridice. Asigurarea legalităţii populare este sarcina centrală a organelor justiţiei.

Instanţele judecătoreşti sînt organe de stat, anume create prin lege, avînd o competenţă bine determinată, grupate într-un sistem unic de organizare. La baza organizării judecătoreşti în R.P. Romînă stau următoarele principii: înfăptuirea justiţiei în mod egal pentru toate persoanele, participarea asesorilor populari — aleşi din rîndul oamenilor muncii de la oraşe şi sate — la înfăptuirea justiţiei, independenţa judecătorilor şi supunerea lor numai legii, folosirea de către persoanele aparţinînd minorităţilor naţionale a limbii materne la instanţele din regiunile şi raioanele locuite şi de altă populaţie decît cea romînă, publicitatea, oralitatea şi caracterul în contradictoriu al dezbaterilor, asigurarea dreptului de apărare, pronunţarea hotărîrilor tribunalelor în numele poporului.

Instanţele judecătoreşti sînt: a) *tribunalele populare* (de raion, de oraş sau de raion orăşenesc), instanţe de prim grad; b) *tribunalele regionale* şi *Tribunalul Capitalei R.P.R.*, instanţe de gradul al doilea; c) *tribunalele militare* ca instanţe speciale, avînd şi ele două grade de jurisdicţie şi d) *Tribunalul Suprem al R.P.R.*

În București se află următoarele instanțe judecătorești:

Tribunale populare: raionul „30 Decembrie", *Piața Amzei, 13 — tel. 14.36.02;* raionul „1 Mai", *Calea Rahovei, 4 (Palatul Justiției) — tel. 14.53.06;* raionul „23 August", *Calea Rahovei, 4 (Palatul Justiției) — tel. 13.53.46*; raionul „Tudor Vladimirescu", *Str. Sf. Vineri, 24 — tel. 13.87.39*; raionul „N. Bălcescu", *Calea Rahovei, 4 (Palatul Justiției) — tel. 14.37.81;* raionul „V.I. Lenin", *Calea Rahovei, 4 (Palatul Justiției) — tel. 13.80.69;* raionul „16 Februarie", *Str. Știrbei Vodă, 115 — tel. 13.19.10;* raionul „Griviția Roșie", *Calea Rahovei, 4 — tel. 15.80.50.*

Tribunalul regional București: *Calea Rahovei, 4 (Palatul Justiției) — tel. 13.20.40*

Tribunalul Capitalei R.P.R.: *Calea Rahovei, 4 (Palatul Justiției) — tel. 13.20.40*

Tribunalul Suprem al R.P.R.: *Str. Eugen Carada, 1 — tel. 13.30.34*

Colegiul de avocați al Capitalei: *Str. Biserica Amzei, 23 — tel. 12.72.82*

Birouri colective de asistență juridică: **nr. 1,** *B-dul Republicii, 30;* **nr. 2,** *B-dul Republicii, 30 — tel. 16.13.83;* **nr. 3,** *B-dul Republicii, 30 — tel. 14.20.23;* **nr. 4,** *B-dul Republicii, 30 — tel. 13.54.89;* **nr. 5,** *Str. Biserica Amzei, 23 — tel. 12.16.57;* **nr. 6,** *Str. Bibescu Vodă, 10 — tel. 16.24.08;* **nr. 7,** *Str. Bibescu Vodă, 10 — tel. 13.86.31.*

PROCURATURA

Procuratura Republicii Populare Romîne a fost înființată în anul 1952; ea exercită supravegherea superioară a respectării legilor de către ministere și celelalte organe centrale, de către organele locale ale administrației de stat, de instituțiile, organizațiile și întreprinderile economice de stat, de organizațiile și întreprinderile cooperatiste, de organizațiile obștești, precum și de către funcționari și toți ceilalți cetățeni.

Procuratura Republicii Populare Romîne apără orînduirea socială și de stat a Republicii Populare Romîne, precum și drepturile și interesele legale ale cetățenilor împotriva oricăror încălcări de lege.

Procuratura Generală: *Str. Alex. Sahia, 13 — tel. 11.14.40*

Procuratura regiunii București: *Str. Danielopol, 2 — tel. 13.89.85*

Procuratura orașului București: *Calea Rahovei, 2—4 — tel. 16.06.17*

Procuraturile raionale: raionul „23 August", *Calea Rahovei, 2—4 — tel. 15.90.76;* raionul „Nicolae Bălcescu", *Calea Rahovei, 2—4 — tel. 14.94.06;* raionul „16 Februarie", *Str. Știrbei Vodă, 115 —*

Tribunalul Capitalei

tel. 14.84.86; raionul „Griviţa Roşie", *Calea Rahovei, 2—4 — tel. 16.25.29;* raionul „V. I. Lenin", *Calea Rahovei, 2—4 — tel. 14.30.47;* raionul „1 Mai", *Calea Rahovei, 2—4 — tel. 13.75.82;* raionul „30 Decembrie", *Splaiul Unirii, 9 — tel. 15.77.07;* raionul „Tudor Vladimirescu", *Splaiul Unirii, 9 — tel. 15.24.05.*

NOTARIATUL DE STAT

Notariatul de stat este organ de stat avînd drept scop prin actele date în competenţa lui să înlesnească persoanelor din Republica Populară Romînă constatarea raporturilor lor juridice, asigurîndu-le ocrotirea intereselor şi exerciţiul drepturilor civile în cadrul legalităţii populare.

Notariatul de stat al Capitalei şi al regiunii Bucureşti: *B-dul 6 Martie, 33 — tel. 14.44.00*

Notariate de stat raionale: raionul „23 August", *Str. Ştefan Mihăileanu, 34 — tel. 21.76.72;* raionul „Nicolae Bălcescu", *Splaiul Unirii, 9 — tel. 16.42.82;* raionul „16 Februarie", *Str. Biserica Amzei, 23 — tel. 11.32.32;* raionul „Griviţa Roşie", *Str. Biserica Amzei, 23 — tel. 12.37.27;* raionul „V. I. Lenin", *Str. Biserica Amzei, 23 — tel. 12.65.33;* raionul „1 Mai", *Splaiul Unirii, 9 — tel. 16.64.27;* raionul „30 Decembrie", *Str. Roma, 7 — tel. 11.35.90;* raionul „Tudor Vladimirescu", *Str. Sf. Vineri, 24 — tel. 15.32.25*

ARBITRAJUL DE STAT

Înființat cu scopul de a rezolva litigiile patrimoniale dintre întreprinderile și instituțiile socialiste.

Arbitrajul de stat de pe lîngă Consiliul de Miniștri: *Str. N. Iorga, 1 — tel. 14.96.54*

Arbitrajul de stat de pe lîngă Comitetul executiv al sfatului popular al regiunii București: *Str. Ilfov, 6 — tel. 14.37.85*

Arbitrajul de stat de pe lîngă Comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei: *Piața Alex. Sahia, 1 — tel. 11.53.31.*

UNITĂȚI INDUSTRIALE

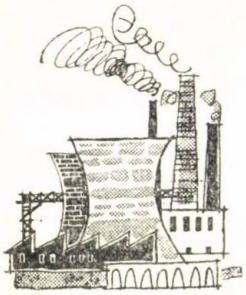

După cum arată izvoarele istorice, locuitorii de pe aceste meleaguri au cunoscut meșteșugurile încă din trecutul îndepărtat. În secolele VII-IV î.e.n., geții prelucrau fierul. Săpăturile arheologice au descoperit arme de fier datînd din anii 300—250 î.e.n. La cucerirea Daciei, romanii au găsit aici exploatări miniere și ateliere de prelucrare a metalelor feroase și neferoase (aur, argint etc.).

Începînd din secolul al XVII-lea sînt semnalate în București primele bresle. Se dezvoltă producția de cărămidă, tăbăcărie, săpun, lumînări etc.

Spre sfîrșitul secolului al XVII-lea, încep să se formeze unele ateliere cu un număr mai mare de meseriași; în felul acesta meșteșugurile continuă să se dezvolte pe calea atelierelor de cooperație capitalistă simplă.

În cursul secolului al XVIII-lea, apar la București primele manufacturi, care constituie veriga între producția atelierelor meșteșugărești și industria mecanizată sau de fabrică. Manufacturile folosesc atît meșteri salariați cît și lucrători clăcași. Exploatarea cruntă a lucrătorilor — mai ales a clăcașilor — provoacă unele ridicări împotriva patronilor.

Creșterea continuă a forțelor de producție, sporirea numărului populației, dezvoltarea orașelor — cu alte cuvinte cerințele obiective ale dezvoltării economice — impun schimbarea relațiilor de producție feudale, care deveniseră o frînă în calea progresului social.

Un nou impuls cunoaște industria — și deci relațiile de producție capitaliste — după semnarea Tratatului de la Adrianopol (1829). Libertatea comerțului, prevăzută de acest tratat, contribuie la lărgirea pieței interne și face ca economia Țărilor Române să fie atrasă în orbita pieței mondiale. În București se deschid: fabrica de postav de la Tunari (1843), care funcționează cu mașini aduse din străinătate, moara cu aburi a lui Assan (1853), Arsenalul Armatei, cu 280 de lucrători (1863), fabrica de articole de fier „Lemaître" (1864),

azi „Timpuri Noi" etc. În 1856, Th. Mehedinţeanu, care realizase distilarea ţiţeiului, obţine concesiunea iluminatului cu petrol al Bucureştilor, care e astfel primul oraş din lume iluminat cu petrol.

Revoluţia din 1848, unirea Principatelor Române şi apoi cucerirea independenţei de stat, marchează noi etape pe calea dezvoltării capitaliste a României. Din punct de vedere industrial, în această perioadă, România rămîne însă o ţară înapoiată. Unităţile industriale sporesc mai ales în capitală.

Caracteristic pentru dezvoltarea industrială a capitalei la sfîrşitul secolului al XIX-lea şi la începutul secolului al XX-lea este prioritatea industriei uşoare, deoarece capitaliştii străini cît şi cei autohtoni făceau investiţii în întreprinderi care necesitau cheltuieli mici, dar aduceau într-un timp scurt profituri maxime. Exploatarea clasei muncitoare se adînceşte de la an la an. Salariile şi durata zilei de muncă se fixează după bunul plac al patronilor.

În anii de vremelnică şi relativă stabilizare a capitalismului, de după primul război mondial, creşte numărul unităţilor industriale şi în capitală; totodată însă se adînceşte şi exploatarea celor ce muncesc. Fie că se extind întreprinderile vechi („Lemaître", „Wolff" etc.), fie că apar altele noi, de mare capacitate („Malaxa", „Zamfirescu" ş.a.), în care lucrează sute sau mii de muncitori, singura preocupare a statului burghezo-moşieresc este aceea de a susţine pe capitalişti, împotriva intereselor poporului muncitor ţinut în mizerie şi ignoranţă.

După cel de-al doilea război mondial industria bucureşteană se afla într-o stare deplorabilă de înapoiere şi dezorganizare. Majoritatea întreprinderilor mari aparţineau capitalului străin. Producţia se dezvolta în mod anarhic, inegal şi unilateral. Predominau întreprinderile mici, dotate cu utilaj rudimentar. Producţia de maşini-unelte se situa la unul din cele mai scăzute niveluri din Europa. Gradul de uzură a mijloacelor de producţie ajunsese în unele întreprinderi pînă la 70%. Industria metalurgică din capitală avea o pondere de numai 10% faţă de 32% industria uşoară şi 26% cea alimentară.

Cele cîteva mari întreprinderi existente în capitală, fie că nu aveau un profil stabilit şi le lipsea specializarea, fie că se ocupau doar de producerea unor piese de schimb sau asamblări.

În primii ani de după eliberare, pe baza programului elaborat de Conferinţa Naţională a P.C.R. din octombrie 1945, clasa muncitoare, înfrîngînd împotrivirea şi sabotajul exploatatorilor şi greutăţile provocate de anii de secetă, desfăşoară o activitate eroică, plină de sacrificii, pentru refacerea economiei naţionale.

După instaurarea dictaturii proletariatului, prin înfăptuirea actului revoluţionar al naţionalizării (1948), principalele mijloace de producţie sînt trecute în proprietatea întregului popor.

Trecerea la economia planificată, politica de industrializare socialistă, dusă cu consecvenţă de partid şi de guvern — politică îndreptată spre dezvoltarea cu precădere a industriei grele, cu pivotul ei, industria constructoare de maşini — creează condiţii pentru dezvoltarea impetuoasă a Bucureştilor ca puternic centru industrial al ţării. Vechile întreprinderi sînt fie comasate, creîndu-se mari unităţi, fie radical transformate, extinse, reprofilate şi specializate; toate sînt înzestrate cu utilaj modern, fapt care duce la creşterea capaci-

tăţii de producţie şi a productivităţii muncii. Se iau măsuri pentru asigurarea securităţii muncii. Harta industrială a oraşului se modifică fundamental. Se construiesc noi şi moderne întreprinderi: fabrica de confecţii şi tricotaje „Bucureşti", uzinele „Tudor Vladimirescu", „Electroaparataj", uzinele „Semănătoarea", combinatul de cauciuc „Jilava", fabrica „Progresul", pentru prefabricate din beton, uzinele de aparate de radio „Electronica", fabrica de produse lactate „Bucureşti" ş.a.

Întreprinderile industriale din capitală realizează în anii regimului democrat-popular produse care în trecut se importau: cazane de înaltă presiune, utilaj petrolier, autobuze, motoare electrice, compresoare, combine, aparate de radio, linii de ciment, microscoape de laborator şi aparate foto, centrale telefonice şi staţii de radioamplificare. Muncitorii din Bucureşti sînt mîndri de faptul că multe dintre produsele fabricate de ei sînt cunoscute şi apreciate şi peste hotare.

Alături de industria de interes republican, există în Bucureşti şi numeroase întreprinderi cu caracter local, subordonate Sfatului Popular al Capitalei, precum şi întreprinderi aparţinînd cooperaţiei meşteşugăreşti.

Oraşul atît de slab dezvoltat din punct de vedere industrial acum cîteva decenii, oraşul în care şomajul bîntuia cu furie, este azi de nerecunoscut. În locul lui a crescut o citadelă a muncii libere, un gigant productiv care pulsează în ritmul prodigios al industrializării socialiste a ţării. Ce reprezintă cifric această dezvoltare industrială din ultimii ani a oraşului, ne-o ilustrează, printre altele, faptul că volumul producţiei industriale a oraşului Bucureşti depăşeşte azi cu 20% întreaga producţie din 1938 a industriei Romîniei. În perioada 1950—1961 numărul muncitorilor din industria socialistă a oraşului a crescut de la 110.679 la 210.089.

O deosebită atenţie se acordă şi se va acorda dezvoltării necontenite a nivelului tehnic pe baza celor mai moderne cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii contemporane. Mecanizarea complexă şi trecerea treptată la automatizarea proceselor de producţie sînt probleme la ordinea zilei.

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI CONSTRUCŢIILOR DE MAŞINI ŞI A PRELUCRĂRII METALELOR

Uzinele „Grivita Roşie": *Calea Griviţei, 357 — tel. 17.21.50*

Important bastion de luptă al muncitorimii din Bucureşti şi din întreaga ţară. Aici a avut loc eroica grevă din februarie 1933, moment culminant al luptelor muncitoreşti pentru pîine, libertate, drepturi cetăţeneşti şi împotriva politicii de fascizare a ţării şi de pregătire a criminalului război antisovietic, pe care o promovau guvernanţii reacţionari.

După instaurarea regimului democrat-popular, capătă o mare extindere, lărgindu-şi capacitatea de producţie, modernizîndu-şi utilajul şi organizînd pe baze ştiinţifice procesele tehnologice. Reprofilate în ultimul timp pentru producţia de utilaj necesar industriei chimice, industriei hîrtiei şi celulozei.

Salariaţii de la „Griviţa Roşie" au la dispoziţie un mare şi frumos club cu sală de cinematograf, săli de lectură etc., terenuri de sport, staţionar, cantină ş.a.

Atelierele centrale I.T.B.: *Şos. Ştefan cel Mare, 99—101 — tel. 12.19.30*

Înainte de 23 August 1944 efectuau doar reparaţii. Reprofilate în anii regimului democrat-popular, au căpătat o mare extindere, fiind dotate cu utilaj nou. Produc: vagoane-motor (în trecut importate din străinătate), remorci de tramvaie, piese de schimb pentru tramvaie şi troleibuze etc.

În cadrul întreprinderii funcţionează: o cantină, un club, o sală de festivităţi, o bază sportivă, un dispensar etc.

Uzina mecanică de utilaj chimic: *Şos. Viilor, 33 — tel. 23.00.50 — 23.95.05*

Înfiinţată iniţial sub forma unui atelier pentru confecţionarea vaselor din cupru şi aramă, s-a transformat şi dezvoltat în anii de democraţie populară ca întreprindere specializată în construirea şi repararea utilajelor tehnologice pentru industria chimică din capitală. Execută prototipuri şi produse de serie, precum şi ventile, vane şi fitinguri, într-o gamă foarte largă, din oţel carbon, oţel inoxidabil, precum şi din metale neferoase.

Uzinele „23 August": *B-dul Muncii, 256 — tel. 21.60.30*

Au luat fiinţă în anii 1927—1928, dar un rol de căpetenie în sectorul industrial al economiei naţionale încep să-l deţină abia după cel de-al doilea război mondial. În urma naţionalizării, uzinele s-au dezvoltat într-un ritm impresionant. Azi ocupă locul întîi pe capitală şi locul al doilea pe ţară între întreprinderile constructoare de maşini. Produc: automotoare, locomotive Diesel şi miniere, motoare cu combustie internă, utilaje pentru industria grea, piese turnate, compresoare pentru amoniac, aer etc.

Uzinele dispun de un grup social-cultural (cantină, creşă şi cămin pentru copii, bibliotecă, terenuri de sport ş.a.)

Uzinele de maşini agricole „Semănătoarea": *Splaiul Independenţei, 319 — tel. 13.68.10*

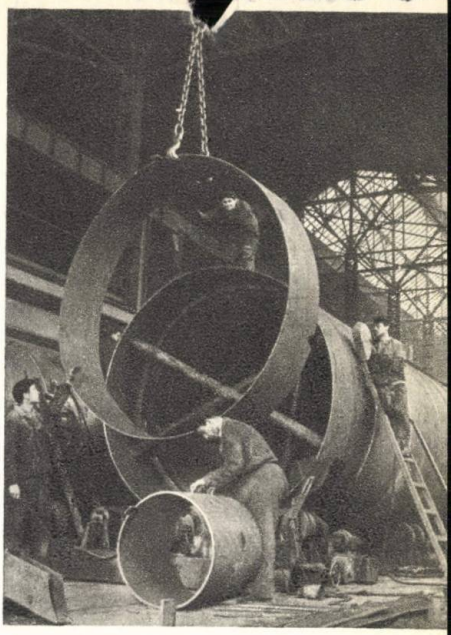

Într-una din secţiile uzinelor „Griviţa Roşie"

Hală la uzinele „23 August"

Noi cultivatoare în fabricaţie la Uzinele de pompe şi maşini agricole

Cea mai mare uzină constructoare de maşini agricole din ţară, creaţie a regimului democrat-popular, construită în decursul primului plan cincinal. După un deceniu de existenţă, colectivul uzinelor a trimis pe ogoarele patriei — în cinstea celui de-al III-lea Congres al Partidului — cea de-a 50-a mie maşină agricolă.

Dezvoltate la început pe locul unei foste fabricuţe de case de bani Fichet, uzinele „Semănătoarea" joacă azi un rol important în acţiunea de continuă mecanizare a agriculturii socialiste, livrînd staţiunilor de maşini şi tractoare, gospodăriilor agricole de stat şi gospodăriilor agricole colective maşini şi unelte agricole de cea mai bună calitate. Producţia a sporit de 20 de ori faţă de anul 1949. În 1960 se producea de şase ori mai mult decît în 1955.

Salariaţii uzinelor au la dispoziţie un club, săli şi terenuri de sport, o sală de cantină ş.a.

Secţie a uzinelor „Vulcan"

Uzina de laminate neferoase: *B-dul Bucureştii Noi, 166 — tel. 17.00.50*

Produce: tablă, sîrmă şi diferite profile de materiale neferoase. Posedă instalaţii moderne şi hale noi.

Pentru salariaţi există un club cu sală de cinematograf, terenuri de sport, o pistă de popice etc.

Uzina de mecanică fină: *Str. Popa Lazăr, 9 — tel. 11.08.60*

Specializată în fabricarea instrumentelor de măsură şi control, produce un sortiment larg de instrumente mecanice pentru măsurarea lungimilor, calibre, aparate pentru presiuni şi altele.

Uzinele „Vulcan" *Str. Samuel Vulcan, 46 — tel. 13.22.60*

Reprofilate după naţionalizare, cu o bază de producţie lărgită prin construirea unor noi hale. Una dintre întreprinderile de bază ale industriei constructoare de maşini din R.P.R. Produc: utilaj petrolier, chimic şi siderurgic, cazane de aburi etc.

La dispoziția salariaților se află: un club, o bibliotecă, o cantină, un cămin de zi pentru copii, o sală de sport etc.

Uzinele de tuburi „Republica": *B-dul Muncii, 256 — tel. 21.61.95*

Montate în 1938 și intrate în funcțiune în 1939—1940. În timpul primelor planuri de stat i s-au mărit halele. În primul cincinal a intrat în funcțiune al doilea laminor. Produc țevi de toate categoriile (din oțel, trase la cald sau la rece, de diametru pînă la 6 țoli).

Pentru salariații uzinelor există: un club (construcție modernă dată în folosință în 1960), o creșă și un cămin pentru copii, terenuri de sport, o sală de cantină etc.

Uzinele de pompe și mașini agricole: *Str. Ziduri Moși, 25 — tel. 11.38.40*

Complet reprofilate și mult dezvoltate în anii regimului democrat-popular. Se fabrică pompe într-un sortiment foarte larg.

Uzinele „Steaua Roșie": *Str. dr. Istrate, 1 — tel. 23.19.10*

Una dintre cele mai vechi întreprinderi din capitală, dezvoltată de-a lungul anilor din niște ateliere modeste înființate în 1877. În anii regimului de democrație populară se transformă complet. Se produc aci betoniere, malaxoare, instalații de ridicat și alte utilaje pentru construcții.

Uzinele metalurgice „Timpuri Noi": *Splaiul Unirii, 165 — tel. 21.61.60*

Datează din anul 1864, fiind deci aproape centenare. La început modestă fabrică de „articole de fier", dotată cu utilaj primitiv (macarale de lemn etc.), uzinele cunosc o dezvoltare impetuoasă abia după naționalizare, cînd sînt lărgite și modernizate, primind un profil precis. Specializate în producția de motoare termice Diesel și cu benzină și de compresoare de aer.

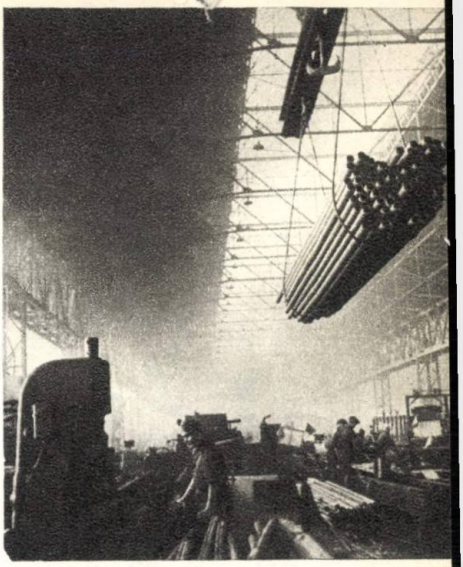

Hală a uzinelor „Republica"

Noi troleibuze în fabricație la uzinele „Tudor Vladimirescu"

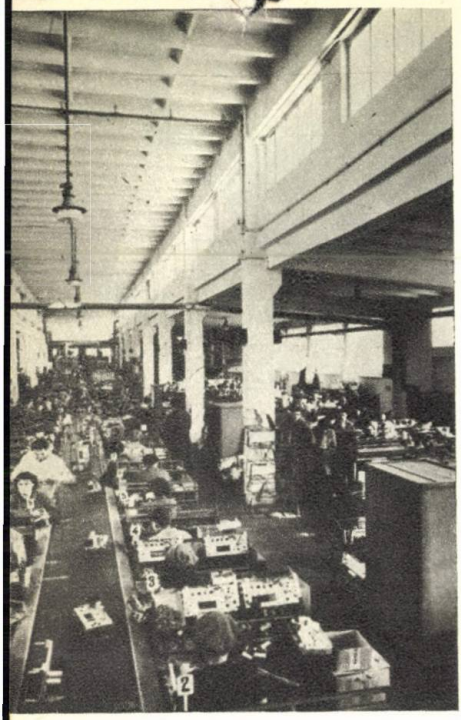

Sală de montaj a uzinelor „Electronica"

Hală de montaj la uzinele „Electromagnetica"

Pentru salariaţi există: cantină, bibliotecă, sală de club, sală de sport, creşă pentru copii.

Uzinele „Tudor Vladimirescu": *Str. Ostrovului, 3 — tel. 23.93.20*

Creaţie a primului plan cincinal. Produc troleibuze şi autobuze. În ultimul timp, noi amenajări au venit să asigure o continuă dezvoltare a capacităţii de producţie.

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI ELECTROTEHNICE

I.I.S. „Acumulatorul": *Şos. Brăilei, 84 — tel. 11.17.00*

Cea mai veche fabrică de acumulatoare din Bucureşti, datînd din 1911. Construieşte şi încarcă acumulatoare electrice.

I.I.S. „Electroaparataj": *B-dul Marele Stadion, 3 — tel. 11.38.70*

Creaţie a regimului de democraţie populară. Produce: automate de protecţie, întrerupătoare electrice monofazate şi trifazate, elemente de siguranţă, aparataj electric pentru poduri rulante şi pentru maşini-unelte etc.

Grupul social cuprinde: cantină, cămin de zi pentru copii, club, bibliotecă, teren de sport etc.

Fabrica de cabluri şi materiale electroizolante: *Şos. Gării Cătelu, 4 — tel. 21.20.10*

Produce materiale electrice izolante: bandă, tuburi, pînză, plăci impregnate, conductori electrici etc.

I.I.S. „Electrofar": *Str. Parîngului, 76 — tel. 17.51.00*

Specializată în producţia de lămpi şi faruri.

I.I.S. „Electrotehnica": *Şos. Basarab, 27—29 — tel. 14.17.58*

Produce aparate electromedicale, aparate şi agregate de sudură, microtransfor-

matoare și transformatoare speciale, aparate și elemente de automatizare. În 1960 a fost dat în folosință actualul local, care cuprinde hale noi, modern utilate.

Întreprinderea de fabricație și montaje ascensoare: *Șos. Giulești, 8 — tel. 17.45.00*

Uzinele „Electronica": *Str. Baicului, 82 — tel. 12.19.40*

Dintr-un mic atelier de radio a devenit, după naționalizare, o uzină însemnată care produce aparate de radiorecepție și produse pentru electronică industrială. În luna august 1961, de pe banda de montaj a ieșit aparatul de radio cu numărul 1.000.000.

Salariații au la dispoziție cantină, club, bibliotecă, cămin de copii ș.a.

Uzinele de mașini electrice: *Str. Vătafului, 4 — tel. 15.84.10*

Construite în 1948. Produc: motoare și dinamuri electrice, grupuri de sudură, grupuri electrogene etc.

Salariații fabricii au la dispoziție un club, bibliotecă, sală de spectacole, săli de cantină, terenuri de sport etc.

Uzinele „Electromagnetica": *Calea Rahovei, 266 — tel. 23.61.50*

Își desfășoară activitatea în cadrul unor secții integrate pe grupuri de produse. Înzestrate cu utilaj modern. Produc aparate și centrale telefonice, redresoare, aparate de măsură electrice etc.

La dispoziția salariaților se află un club, o cantină, un teren de sport ș.a

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI CHIMICO-MINIERE ȘI CHIMICE

Fabrica de cerneluri: *Șos. Viilor, 85 — tel. 23.88.20*

Creată în 1951 prin comasarea mai multor întreprinderi, reutilarea cu noi utilaje și agregate și modernizarea proceselor tehnologice. Produce: cerneluri și accesorii poligrafice, articole de birou și de școală, hîrtie carbon, hîrtie indigo, panglici pentru mașini de scris, matrițe de reprodus, tușiere, pastă albă de lipit etc.

Fabrica de mase plastice „București": *Str. Ziduri Moși, 23 — tel. 12.04.15*

Reprofilată din 1956 pentru prelucrări din mase plastice (policlorură de vinil, polietilenă, polistiren și poliamide).

Pornind de la un număr redus de sortimente din policlorură de vinil a ajuns să producă astăzi peste 200 de sortimente, care cuprind o gamă variată de produse industriale din polietilenă și polistiren, cît și de bunuri de larg consum.

Fabrica „SIN": *Splaiul Unirii, 170 A — tel. 15.26.10 și 14.95.14*

Construită în 1957. Produce: acizi grași sintetici, pe bază de produse petrolifere, săpun din acizi grași sintetici, tananți sintetici, fenoli-sulfonici.

Fabrica „Stăruința": *Șos. Vitan, 65 — tel. 22.03.30*

A luat ființă în 1927 sub forma unui atelier dotat cu două mașini pentru mucava și instalațiile anexe. Producția fabricii era utilizată pentru legătorii și în mică

Hală a Uzinelor de mașini electrice

măsură pentru confecționarea de ambalaje. După naționalizare, vechiul atelier de mucava a fost transformat într-o fabrică modernă, prin reutilarea cu noi mașini de fabricație, construirea de hale noi, înființarea unor secții de confecții a ambalajelor din cartoane și hîrtie, a articolelor de voiaj din carton și masă plastică, precum și a unei secții de confecționat caiete.

Fabrica de medicamente „Biofarm": *Str. Logofăt Tăutu, 99 — tel. 22.28.10*

În ultimii ani, prin modernizarea instalațiilor și reutilarea cu noi agregate, întreprinderea și-a extins producția de extracte opoterapice și condiționare.

În cadrul grupului social există un cămin pentru copii, un teren de sport ș.a.

Industria chimico-farmaceutică „Sintofarm": *Str. Ziduri între Vii, 22 — tel. 11.46.13*

A luat ființă în 1948. Produce medicamente într-o gamă foarte variată.

Fabrica de medicamente „Fiola": *Str. Pitar Moși, 6 — tel. 12.64.00*

Funcționînd inițial ca laborator al Oficiului de aprovizionare farmaceutică pentru diferite preparate și fiolaje, s-a specializat după 1948 în realizarea de fiolaje apoase și uleioase.

Fabrica de medicamente „Galenica": *Șos. Ilie Pintilie, 40 — tel. 11.38.16*

Înființată în 1928 și profilată pentru extracte vegetale, și-a dezvoltat considerabil activitatea după 1948, prin reutilarea cu noi utilaje și modernizarea proceselor tehnologice.

Întreprinderea „Getica": *Str. Ziduri între Vii, 11—17 — tel. 11.39.76*

Dezvoltată și profilată în 1955 pentru fabricarea de coloranți organici și produse intermediare pentru coloranți.

La dispoziția salariaților se află un grup social, compus din cantină, cabinet medical ș.a.

Întreprinderea „Reactivul": *Şos. Pucheni, 48 — tel. 23.84.20*

Reutilată în ultimii ani. Profil actual: reactivi, produse de sinteză anorganică fină, precum şi purificări de substanţe chimice.

Fabrica „Color": *Calea 13 Septembrie, 192 — tel. 15.50.90—14.24.63 — 14.55.34*

Înfiinţată în 1927, s-a dezvoltat mult după naţionalizare, prin comasarea în cadrul ei a cîtorva mici fabrici de lacuri, vopsele şi cleiuri animale, precum şi prin reconstruirea şi înfiinţarea de noi secţii. Profilată pentru producţia de lacuri şi vopsele pe bază de ulei, răşini sintetice, nitrocelulozã şi dispersii vinilice, vopsele emulsionate, vopsele ignifuge, oxid de zinc, răşini sintetice, cleiuri animale, cleiuri fenolice, diluanţi pentru lacuri şi vopsele etc.

Uzina „Solex" :*Str. Torentului, 4 — tel. 12.91.29*

Înfiinţată în 1931. Pînă în anii regimului de democraţie populară nu producea decît compoziţii Bahnmetall pentru C.F.R., litopon şi săruri de bariu pentru sectorul chimic. După 1948, întreprinderea cunoaşte o dezvoltare rapidă, ca urmare a construirii unor hale noi, spaţioase. Astăzi produce în plus plumb moale, cupru de convertizor, bronzuri, cupru fosforos, aluminiu secundar, plombe etc.

Fabrica de medicamente „Tableta": *B-dul Bucureştii Noi, 52 — tel. 17.01.00*

Profil actual: condiţionarea produselor medicamentoase, tabletări, drajeuri, pulberi şi granule.

Grupul social cuprinde creşă şi cămin pentru copii, teren de sport ş.a.

Uzina „9 Mai": *B-dul Ion Şulea, 246 bis — tel. 21.20.80*

Uzina a luat fiinţă în anul 1948. În special după 1953, întreprinderea s-a profilat pentru fabricarea insecticidelor pentru agricultură şi uz casnic, săruri pentru tratamente termice etc.

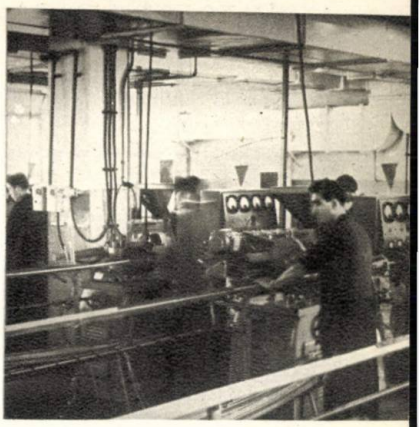

Într-una din secţiile fabricii de mase plastice „Bucureşti"

Combinatul de cauciuc „Jilava"

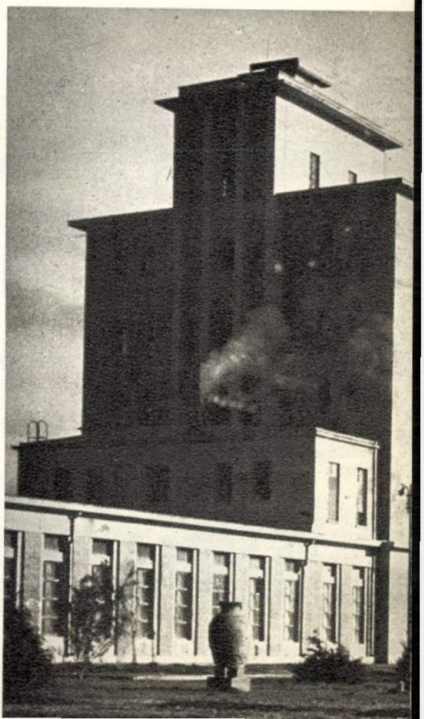

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI DE PRELUCRARE A CAUCIUCULUI

Uzina de anvelope „Danubiana": *Șos. Olteniței, 181 (lîngă comuna Popești-Leordeni) — tel. 14.13.19*

Una din cele mai mari uzine ale industriei chimice din țara noastră, construită în 1961. Capacitatea de producție: 1.000.000 anvelope pe an.

Combinatul de cauciuc „Jilava": *Șos. Prelungirea Giurgiului, 49 — tel. 23.52.50*

Realizare a regimului democrat-popular, combinatul de la Jilava este cea mai mare unitate cu acest profil din R.P.R. Produce diverse articole tehnice de cauciuc, talpă de cauciuc, diverse garnituri presate, articole de ebonită. În cadru combinatului funcționează o fabrică de regenerare a cauciucului și o unitate de tăbăcărie minerală înzestrată cu utilaj modern, care asigură o mecanizare și o automatizare completă a procesului de fabricație.

Pentru salariați au fost construite: locuințe, cantine, club etc.

Întreprinderea „Cauciucul-Quadrat": *Str. D. Vintilă, 15 — tel. 12.64.06*

Produce încălțăminte de iarnă din cauciuc, articole buretoase din latex de cauciuc.

Pentru copiii salariaților există un cămin de zi.

Întreprinderea „Tehnica nouă": *B-dul Tudor Vladimirescu, 31— tel. 14.43.30*

Noua construcție a uzinei de anvelope „Danubiana"

Creată în anii puterii populare. Produce tuburi aspiratoare, furtunuri cauciucate, articole sanitare (termofoare, colaci sanitari etc.), articole sportive (perne și saltele pneumatice) ș.a.

Uzinele chimice romîne: *Șos. Panduri, 71 — tel. 15.86.20*

Produc diverse articole de cauciuc, încălțăminte de protecție și de sport, pînze cauciucate.

La dispoziția salariaților: cantină, cămin de copii ș.a.

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII

Atelierele „9 Mai": *B-dul Armata Poporului, 6 — tel. 16.21.26*

Înființate în 1950. Produc utilaje și piese de schimb pentru industria materialelor de construcții.

Fabrica de ciment „București": *B-dul Muncii, 240 — tel. 21.25.50*

Întreprinderea de prefabricate din beton „Progresul": *Șos. Giurgiului, 507 — tel. 23.56.20*

Creație a regimului de democrație populară. A luat ființă în 1954. Produce prefabricate din beton armat, care joacă un rol important în scurtarea termenelor de execuție a construcțiilor de locuințe, în industrializarea construcțiilor.

Hală a întreprinderii de prefabricate din beton „Progresul"

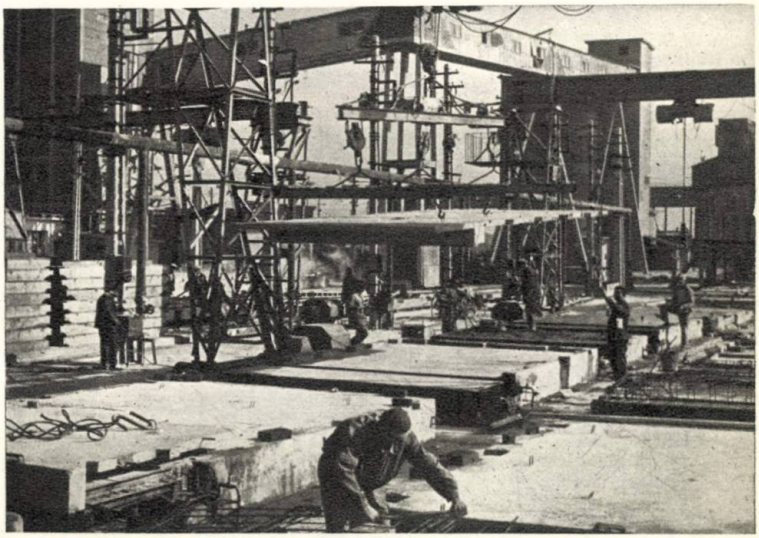

Fabrica „Izolatorul": *Şos Găriii Obor, 9 — tel. 11.13.54*

Înfiinţată în 1923, a fost dezvoltată în anii puterii populare, fiind înzestrată cu maşini de mare productivitate. Profil: produse izolatoare din plută, azbest etc.

Întreprinderea de confecţii metalice şi aparataje (I.C.M.A.): *Str. Industriei, 3 — tel. 21.60.84*

A luat fiinţă în 1958. Produce confecţii metalice şi aparataje pentru instalaţiile de încălzire şi ventilaţie.

Întreprinderea pentru extragerea, prelucrarea şi montarea pietrei şi marmurei: *Calea Griviţei, 136 — tel. 17.68.88*

Înfiinţată în 1955. Livrează produse din marmură travertin şi alte pietre de construcţii.

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI LEMNULUI

Combinatul pentru industrializarea lemnului „Pipera": *Şos. Pipera, 44 — tel. 11.38.21*

A intrat în producţie în anul 1960. Întreprinderea, înzestrată cu utilaj de producţie modern, are capacitatea de a fabrica anual 15.000 de garnituri mobilă corp şi 170.000 de scaune tîmplăreşti.

Întreprinderea de produse finite din lemn (IPROFIL) „Tehnica lemnului": *Str. Lucernei, 42 — tel. 16.41.53*

A intrat în producţie la sfîrşitul anului 1960. Întreprinderea, dispunînd de o construcţie modernă şi de utilaj din cel mai perfecţionat, are capacitatea de a produce anual 8.000 de garnituri de mobilă corp. Procesul tehnologic complet mecanizat.

Întreprinderea de produse finite din lemn (IPROFIL) „Fabrica de chibrituri": *Str. Fabrica de chibrituri, 24—26 — tel. 23.14.10*

Produce chibrituri în cutii şi plicuri.

Întreprinderea de produse finite din lemn (IPROFIL) „Bucureşti": *Calea Victoriei, 91—93 — tel. 14.60.64*

Produce mobilă superioară şi casete de radio şi televizor.

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI TEXTILE

Bumbăcăria românească „Jilava": *Str. Găriii Jilava, 67 — tel. 23.74.40*

Profil: fire cardate de bumbac. Capacitatea acestei întreprinderi a fost dublată în 1960, prin construcţia unei noi filaturi, dotată cu utilaj modern.
Pentru salariaţi există cantină, cămin de copii ş.a.

Fabrica „Victoria socialistă": *Str. Doinei, 19 — tel. 23.64.60*

Profil: filatură şi ţesătorie pentru pînzeturi de ambalaj, saci din in şi cînepă, articole tehnice, covoare din fire de iută. Cea mai mare întreprindere de acest gen din ţară.

Filatura românească de bumbac: *Şos. Morarilor, 2 — tel. 11.39.85*

Produce fire pieptănate și cardate de bumbac. În anii puterii populare capacitatea de producție a crescut cu 130% față de trecut, prin modernizarea utilajului și a procesului tehnologic.

La dispoziția salariaților se află: o cantină, un cămin, o bibliotecă, o policlinică, o creșă pentru copii ș.a.

Întreprinderea „Dacia": *B-dul Bucureștii Noi, 50 — tel. 18.61.10*

Filatură și țesătorie de bumbac. În anii regimului democrat-popular, pe lîngă această întreprindere s-a înființat un centru de finisaj cu o capacitate de 30 milioane m² țesături anual, utilat cu cele mai moderne mașini.

Dispune, în cadrul grupului social-cultural, de blocuri muncitorești, cămine pentru tineri muncitori, creșă pentru copii, cantină, bibliotecă etc.

Întreprinderile pentru industrializarea bumbacului: *Splaiul Unirii, 160 — tel. 15.81.50; Șos. Iancului 90, tel. 21.61.74*

Filatură și țesătorie de bumbac cu finisaj complet. În ultimii ani întreprinderile au fost reutilate cu mașini noi.

Grupul social-cultural cuprinde un club cu o sală de festivități și bibliotecă, cămin de copii, creșă.

Întreprinderea textilă „Răscoala din 1907": *Calea Rahovei, 240 — tel. 23.37.30*

Filatură de vigonie și țesătorie de bumbac.

Țesătoria „Tudor Vladimirescu": *B-dul Ghencea, 134 — tel. 16.04.00*

Reconstruită în 1959—1960; dotată cu utilaj modern.

Țesătorie și finisaj pentru țesături din fire sintetice și mătase viscoză precum și finisaj pentru tricotaje din fire sintetice.

I.I.S. „Flamura roșie": *Str. Lînăriei, 90—92 — tel. 23.52.60*

Țesătorie și finisaj pentru țesături de mătase viscoză.

I.I.S. „Mătasea populară": *Str. Popa Nan, 82 — tel. 21.60.90*

Țesătorie și finisaj pentru țesături din viscoză, mătase naturală, bemberg, acetat.

Bumbăcăria romînească „Jilava" (noua filatură)

Țesătoria de mătase și cravate: *Calea Dudești, 186 — tel. 22.04.30*

Cea mai mare întreprindere din București producătoare de cravate bărbătești din mătase naturală și fire sintetice. Are și o secție de filatură pentru mătase naturală.

Postăvăria romînă: *B-dul 30 Decembrie, 4 — tel. 12.77.44*

Filatură și țesătorie de lînă. Una din cele mai vechi întreprinderi de prelucrare a lînii din București. În anii puterii populare s-a construit o secție de finisaj și vopsitorie. Capacitatea de producție a țesătoriei a crescut cu 30%.

Filatura și țesătoria de in și cînepă: *Str. Dristorului, 91 — tel. 21.61.70*

Țesătoria de bumbac: *Șos. Armatei Sovietice, 88 — tel. 11.38.50*

În ultimii ani, utilajul a fost îmbogățit cu o serie de războaie pentru perdele și stofă de mobilă.

Uzinele textile „7 Noiembrie": *Calea Dudești, 188 — tel. 21.20.25*

Înființate în 1928. Și-au extins mult activitatea după naționalizare. În cadrul țesătoriei se produc articole de bumbac și de celofibră destinate confecțiilor pentru femei. Există o secție specială de finisaj și o alta de țevi textile.

Grupul social cuprinde club (cu sală de spectacole, sală de șah, bibliotecă), cantină, creșă și cămin pentru copii, cămin pentru tinere muncitoare ș.a.

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI DE CONFECȚII ȘI TRICOTAJE

Fabrica „Adesgo": *Calea Șerban Vodă, 220 — tel. 23.68.90*

Fabrică ciorapi și lenjerie din fire sintetice, blănuri artificiale etc.

La dispoziția salariaților se află: un club (cu sală de cinematograf), o cantină, o creșă și un cămin pentru copii etc.

Fabrica de confecții și tricotaje „București"

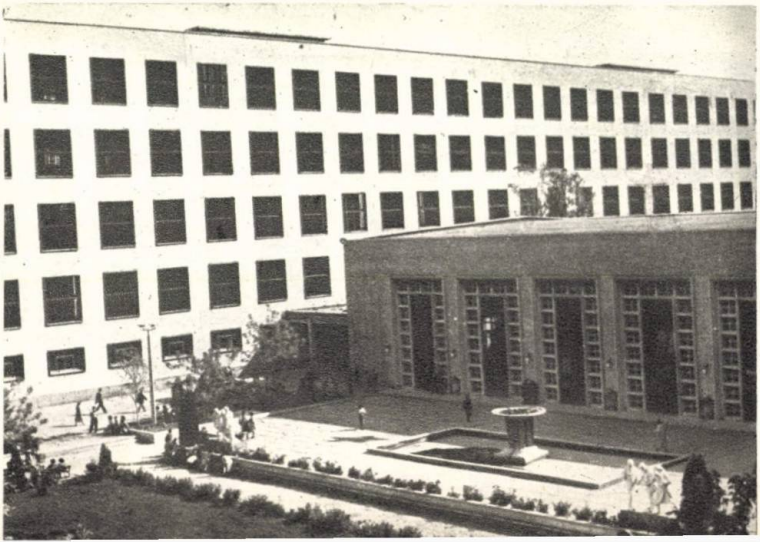

Fabrica de ciorapi: *Intrarea Ovidiu, 6 — tel. 23.25.50*

Fabrica de confecții și tricotaje „Bucureşti": *B-dul Armatei Poporului, 7 — tel. 13.80.80*

Creație a regimului democrat-popular, construită în 1948—1949. Fabrica, un adevărat gigant al industriei de confecții, se înalță pe locul unde odinioară se aflau atelierele centrale de confecții ale armatei, ocupînd o suprafață de 100.000 m². În ultimul timp, în cadrul fabricii a fost deschisă o secție de tricotaje și ciorapi și o secție de finisat.

Pentru salariații fabricii stau la dispoziție cantină, dispensar cu staționar, creșă, cămin de copii etc.

Întreprinderea de tricotaje din bumbac: *Str. Bela Breiner, 15 — tel. 21.60.98*

Produce lenjerie și tricotaje de bumbac. Reconstruită în anii puterii populare.

Fabrica „Tricotajul roșu": *Calea 13 Septembrie, 82 — tel. 16.42.20*

Produce lenjerie fină din fire sintetice. Dispune de un centru important pentru finisare.

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI DE PIELĂRIE ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE

Fabrica „Flacăra roșie": *Str. Bela Breiner, 67 — tel. 21.57.20*

Profil: pielărie, încălțăminte, marochinărie. Reconstruită și reutilată în anii democrației populare. Producția de încălțăminte a crescut de cinci ori față de 1939.

În cadrul complexului social-cultural există: cantină, dispensar, cămin și creșă pentru copii, bibliotecă ș.a.

Fabrica „Dîmbovița": *Splaiul Unirii, 96 — tel. 15.20.36*

Fabrică de piele, încălțăminte și marochinărie. Este cea mai mare fabrică de încălțăminte din capitală și a doua pe țară în ce privește capacitatea de producție. Dezvoltată mult în ultimii ani. Azi produce de aproape 6 ori mai multă încălțăminte decît înainte de naționalizare. Aici s-a produs pentru prima oară în țară talpă sintetică.

La dispoziția salariaților: cantină, policlinică, bibliotecă, creșă pentru copii etc.

Fabrica „N. Bălcescu": *Str. Tăbăcari, 7 — tel. 23.99.10*

Fabrică de piele și încălțăminte.

ÎNTREPRINDERI ALE INDUSTRIEI ALIMENTARE

Fabrica de produse lactate „Bucureşti": *B-dul Armatei Poporului, 19 — tel. 16.24.50*

Cel mai nou și mai modern utilat combinat alimentar din țară, intrat în funcțiune în 1960. Prelucrează zilnic 200.000 l lapte, producînd lapte de consum, produse lactate proaspete și dietetice. Posedă prima instalație din țară de fabricare continuă a untului și o secție de fabricare a înghețatei, ambele dotate cu aparataj tehnic de înalt nivel.

În cadrul fabricii există un mare grup social-cultural (cantină, club etc.).

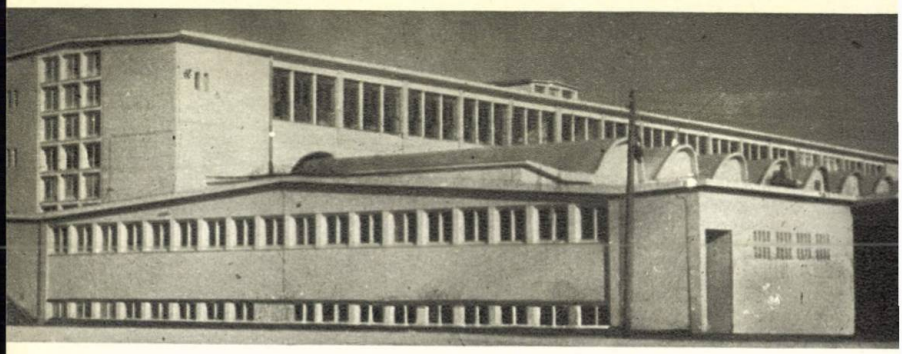

Fabrica de produse lactate „Bucureşti"

Fabrica de bere „Rahova": *Calea Rahovei, 157 — tel. 23.81.10*

Una din cele mai vechi fabrici de bere din ţară. Producţia a fost mult sporită în anii regimului democrat-popular. Numai în anul 1960, capacitatea de producţie a fabricii a crescut cu 100.000hl.

La dispoziţia salariaţilor fabricii au fost puse: un club, o creşă pentru copii, o cantină ş.a.

I.I.S. „1 Mai": *Şos. Mihai Bravu, 223 — tel. 21.75.46*

Produce biscuiţi şi alte produse făinoase. Dezvoltată în ultimii ani prin introducerea unor instalaţii noi, fabrica pune la dispoziţia consumatorilor o gamă foarte variată de produse.

Fabrica de conserve „Flora": *Şos. Viilor, 55 — tel. 23.89.70*

Produce conserve de legume, de fructe şi de carne. În ultimii ani au fost amenajate magazii speciale pentru depozitarea produselor finite, dezvoltîndu-şi mult şi capacitatea de producţie.

Întreprinderea industrială de stat „Zarea": *Str. Grigore Manolescu, 10 — tel. 17.27.90*

Produce: şampanie, băuturi răcoritoare, vinuri spumoase, vermuturi, coniacuri.

Fabrica de ulei: *Str. Preda Spătarul, 2 — tel. 23.29.00*

Produce ulei comestibil, uleiuri tehnice şi uleiuri solidificate (margarină şi altele). Dotată în anii puterii populare cu utilaj modern pentru presarea seminţelor, extracţia şi rafinarea continuă a uleiului. Fabrica este în curs de dezvoltare şi extindere.

Pentru salariaţi există o cantină-restaurant, o creşă pentru copii şi alte unităţi social-culturale.

Întreprinderea pentru industrializarea cărnii „Bucureşti": *Splaiul Unirii, 162 — tel. 14.14.00*

Mult dezvoltată şi modernizată în anii regimului democrat-popular. Dispune de hale de sacrificare, o secţie de catgut, topitorie de untură, săli de congelare şi depozite frigorifere de înalt nivel tehnic.

În cadrul întreprinderii există un grup social-cultural alcătuit din club, cantină, creşă etc.

Întreprinderea pentru industrializarea vinului şi băuturilor alcoolice: *Şos. Gării Obor, 19 — tel. — 11.78.60*

Înfiinţată în 1950. Este cea mai mare întreprindere pentru prelucrarea şi depozitarea vinului şi rachiurilor din R.P.R.

I.I.S. „Bucureşti": *Şos. Viilor, 20 — tel. 23.45.80*

Produce ciocolată, produse de patiserie şi diverse produse zaharoase. În ultimii ani au fost introduse utilaje moderne şi s-a creat o secţie nouă dotată cu o linie continuă pentru fabricarea ciocolatei.

ALTE UNITĂŢI INDUSTRIALE

Fabrica de discuri „Electrecord": *Str. Luigi Cazzavillan, 14—16 — tel. 13.83.76*

Fabrica „Eprubeta": *Str. col. Papazoglu, 34 — tel. 22.21.11*

Specializată în producerea de aparatură de laborator.

I.I.S. „Bucuria copiilor": *Str. Mărcuţei, 43 — tel. 12.67.35*

Înfiinţată în anii regimului democrat-popular. Profil: jucării mecanizate.

Fabrica de sticlărie „Bucureşti": *B-dul Muncii, 171 — tel. 21.37.35*

Profil: diverse produse de sticlărie de ambalaj şi articole fine de menaj.

Fabrica de ţigarete „Bucureşti": *B-dul Regiei, 2 — tel. 17.53.00*

Una din primele fabrici de ţigări din ţară. Azi ocupă primul loc în ce priveşte capacitatea de producţie. Fabrică toată gama de sortimente de ţigări superioare. Dispune de un utilaj modern pentru fermentarea tutunurilor de tip superior pe cale industrială.

La dispoziţia salariaţilor se află un dispensar cu staţionar, creşă şi cămin pentru copii, club, cantină etc.

Întreprinderea de material didactic: *Str. 11 Iunie, 2 — tel. 13.63.90*

Fabrica de instrumente muzicale „Doina": *Str. Maria Hagi Moscu, 5 — tel. 17.65.70*

Profil: instrumente muzicale.

Întreprinderea optică romînă: *B-dul Muncii, 94 — tel. 21.61.45*

Şi-a extins mult activitatea după naţionalizare.

Produce microscoape, lupe etc. precum şi — pentru prima oară la noi în ţară, aparate fotografice şi de proiecţie cinematografică, epidiascoape ş.a.

I.I.S. „Metaloglobus": *Str. Fîntînica, 38 — tel. 12.31.00*

Produce articole de uz casnic din metal, articole de vînătoare etc.

Întreprinderea „I.C. Frimu": *B-dul. T. Vladimirescu, 29 — tel. 16.40.10*

Construită în anii regimului democrat-popular.

Produce tacîmuri, bricege, foarfece.

INSTITUȚII ȘI ASOCIAȚII CULTURALE, ȘTIINȚIFICE ȘI PROFESIONALE, UNIUNI DE CREAȚIE

Institutul romîn pentru relațiile culturale cu străinătatea (I.R.R.C.S.): *B-dul Dacia, 35 — tel. 11.95.98*

Întreprinde o largă acțiune menită să prezinte peste hotare multiple aspecte din viața și cultura poporului romîn și să facă cunoscută în R.P.R. cultura celorlalte țări și popoare.

Întreține legături de colaborare cu asociații de prietenie cu R.P.R. din diferite țări, cu instituții culturale, cu personalități de seamă din mai toate țările lumii.

Organizează la București și în alte orașe manifestări cultural-artistice diverse, organizează și sprijină prezentarea peste hotare de expoziții, filme, conferințe, programe muzicale etc. consacrate Republicii Populare Romîne.

Asociația pentru Națiunile Unite din R.P.R.: *Str. Biserica Amzei, 5—7 — tel. 14.99.58*

A fost creată cu scopul de a populariza principiile și scopurile Națiunilor Unite, în vederea întăririi păcii și securității internaționale, a promovării principiilor coexistenței pașnice, a dezvoltării colaborării politice, economice și culturale între toate țările. Considerînd că succesele Organizației Națiunilor Unite depind și de respectarea Cartei O.N.U., Asociația luptă pentru promovarea ideilor care stau la baza Cartei. Este afiliată la Federația Mondială a Asociațiilor pentru Națiunile Unite.

Comisia națională a R.P.R. pentru U.N.E.S.C.O.: *B-dul Dacia, 35 — tel. 11.33.20*

Organ consultativ al guvernului, avînd drept scop să asigure colaborarea pe tărîmul educației, științei și culturii, prin promovarea legăturilor cu secretariatul U.N.E.S.C.O. și cu comisiile naționale U.N.E.S.C.O. din alte țări. Comisia asigură legătura între instituțiile din R.P.R. care se ocupă cu educația, știința și cultura, pe de o parte, și Organizația pentru educație și cultură a Națiunilor Unite, pe de altă parte. Din Comisia Națională U.N.E.S.C.O. fac parte 39 de personalități ale vieții culturale romînești.

Comitetul romîn pentru colaborare și înțelegere reciprocă între popoarele din Balcani: *Str. Polonă, 19 — tel. 11.68.66*

A luat ființă la începutul anului 1960, din inițiativa unor personalități de seamă ale vieții publice și culturale din R.P.R. Își propune să contribuie la promovarea relațiilor de bună vecinătate, a schimburilor multilaterale, a cunoașterii reciproce și colaborării prietenești dintre țările situate în această regiune a Europei.

Comitetul național al geologilor din R.P.R.: *Calea Griviței, 64— tel. 15.42.20*

Comitetul național al geografilor din R.P.R. *Str. dr. Burghelea, 1 — tel. 15.11.15*

Societatea de ştiinţe economice din R.P.R.: *B-dul Ana Ipătescu, 50 — tel. 11.63.64*

Are drept scop dezvoltarea ştiinţelor şi cercetărilor economice în ţara noastră şi a legăturilor ştiinţifice cu societăţi şi asociaţii similare din alte ţări.

Îşi desfăşoară activitatea în cadrul a două secţiuni, una de ştiinţe economice şi una de statistică.

Societatea de ştiinţe istorice şi filologice din R.P.R.: *B-dul Aviatorilor, 1 — tel. 18.26.92*

Cuprinde ca membri, cadre didactice din învăţământul de cultură generală, din învăţământul superior şi alte categorii de cercetători.

Are ca scop să stimuleze în rîndurile membrilor săi munca de cercetare ştiinţifică în domeniul filologiei, istoriei şi orientalisticei, să contribuie la îmbunătăţirea activităţii lor metodico-didactice.

Societatea de ştiinţe matematice şi fizice din R.P.R.: *Str. Academiei, 14 — tel. 14.46.53*

Are ca scop să promoveze creaţia ştiinţifică în domeniul ştiinţelor matematice şi fizice, să urmărească ridicarea nivelului cunoştinţelor de matematică

Sediul Uniunii compozitorilor din R.P.R.

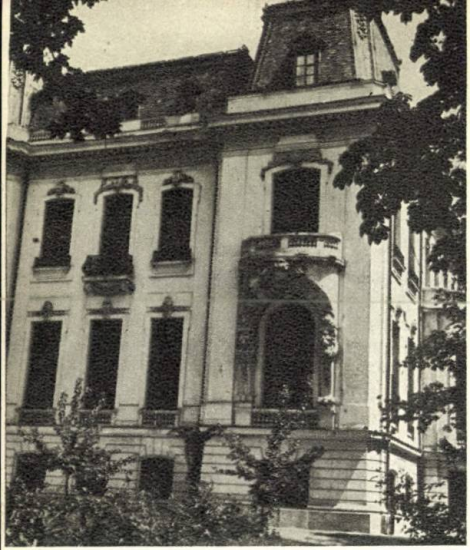

Sediul Uniunii scriitorilor din R.P.R.

Sediul I.R.R.C.S.

și fizică ale membrilor săi, să dezvolte în masele largi interesul pentru științele matematice și fizice și să stimuleze aplicarea în producție a cuceririlor științifice din aceste domenii.

Uniunea societăților de științe medicale din R.P.R.: *Str. Progresului, 8 — tel. 14.10.71*

Este organizația profesională și științifică a medicilor, farmaciștilor și personalului mediu sanitar din R.P.R., înființată pentru promovarea cercetărilor științifice în domeniul medicinei și ridicarea nivelului profesional și științific al membrilor săi, pentru a contribui la o cît mai bună ocrotire a sănătății oamenilor muncii.

Societatea de științe naturale și geografie din R.P.R.: *B-dul Schitu Măgureanu, 9 — tel. 14.75.26*

Promovează dezvoltarea cercetărilor științifice din R.P.R. în domeniul științelor naturale și științelor geografice, prin studii, excursii și expediții, sesiuni științifice, ședințe de comunicări, publicarea de lucrări de specialitate etc.

Asociația oamenilor de știință din R.P.R.: *Calea Victoriei, 125 — tel. 16.01.70*

Are ca scop să contribuie la dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul științei, tehnicii și culturii. Este afiliată la Federația Mondială a Oamenilor de Știință.

Uniunea asociațiilor studenților din R.P.R. (U.A.S.R.): *Str. S. Kirov, 6—8 — tel. 17.01.60*

Asociațiile studenților sînt organizații profesionale ale studenților care au ca scop stimularea studenților în munca de învățămînt, științifică, obștească, culturală, artistică, sportivă, în rezolvarea problemelor lor gospodărești și de asistență socială. Reunește pe aproape toți studenții din țară. Consiliul U.A.S.R. este organul conducător ales care coordonează și îndrumează întreaga activitate a U.A.S.R. Este afiliată la Uniunea Internațională a Studenților (U.I.S.).

Asociația juriștilor din R.P.R.: *B-dul g-ral Magheru, 22 — tel. 15.70.67*

Este organizația obștească a tuturor juriștilor din R.P.R., avînd ca scop ridicarea nivelului lor profesional, dezvoltarea științei juridice socialiste și răspîndirea ei în masa juriștilor. Asociația se ocupă, de asemenea, de popularizarea în rîndul maselor populare a legilor țării. Este afiliată la Asociația Internațională a juriștilor

Uniunea arhitecților din R.P.R.: *Str. Episcopiei, 9 — tel. 14.07.43*

Este organizația obștească din care fac parte arhitecții din R.P.R., care depun o activitate creatoare în domeniul arhitecturii. Are ca scop să contribuie la realizarea sarcinilor care revin în opera de desăvîrșire a construcției socialiste, specialiștilor din domeniul construcțiilor, arhitecturii și sistematizării și la dezvoltarea arhitecturii socialiste în R.P.R. Organizează dezbaterea între arhitecți a principalelor lor probleme de creație.

Fondul de arhitectură: *aceeași adresă — tel. 15.59.08*

Uniunea ziariștilor din R.P.R.: *Calea Victoriei, 163 — tel. 15.65.25*

Este organizația obștească profesională care reunește pe ziariștii din Romînia cu scopul de a-i ajuta să-și ridice calificarea și nivelul ideologic. Face parte din Organizația Internațională a ziariștilor. (O.I.Z.).

Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale din R.P.R. (**A.T.M.**): *Str. Filimon Sîrbu, 16 — tel. 13.44.10, 12.46.14*

Este o organizație profesională, menită să sprijine în mod activ dezvoltarea mișcării artistice din Romînia, să culeagă și să studieze materialele privind istoria, teoria și practica creatoare din instituțiile teatrale și muzicale românești și din alte țări, să contribuie la rezolvarea problemelor de creație și profesionale ale oamenilor de artă din institutele teatrale și muzicale.

Sediul Asociației oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale

Sediul Uniunii arhitecților din R.P.R.

Asociația artiștilor fotografi din R.P.R.: *B-dul g-ral Magheru, 27*

Are ca scop să promoveze arta fotografică din R.P.R. și să stimuleze activitatea artiștilor fotografi, profesioniști și amatori. Este afiliată la Federația Internațională a Artei Fotografice.

Uniunea artiștilor plastici din R.P.R.: *Calea Victoriei, 155 — tel. 14.37.94*

Este organizația obștească profesională care cuprinde pe toți artiștii plastici (pictori, sculptori, graficieni, artiști decoratori și scenografi) și istoricii și criticii de artă din Romînia, îndrumînd creația lor. Stimulează activitatea artiștilor plastici, punîndu-le la dispoziție case de creație, săli de expoziții, creîndu-le posibilități de documentare, înlesnindu-le procurarea de materiale necesare muncii artistice etc.

Fondul plastic: *Str. C.A. Rosetti, 39 — tel. 13.85.12, 14.16.50*

Uniunea compozitorilor din R.P.R.: *Calea Victoriei, 141 — tel. 16.01.47*

Organizație obștească profesională care grupează pe compozitorii, muzicologii și criticii muzicali din R.P.R. Militează în direcția stimulării unei creații muzicale cu un bogat conținut de idei și un înalt nivel artistic. Îndrumă și ajută pe creatorii de muzică, înlesnindu-le munca de creație la casele de creație, posibilitățile de documentare și studii, organizînd audiții etc.

Uniunea scriitorilor din R.P.R.: *Șos. Kiseleff, 10 — tel. 17.78.88*

Este organizația obștească, profesională a prozatorilor, poeților, dramaturgilor, criticilor literari și traducătorilor literari de pe întreg cuprinsul țării. Îndrumează scriitorii în vederea realizării unor opere literare cu înaltă valoare artistică, orientînd literatura nouă pe drumul realismului socialist. Activează pe secții de creații. Pune la îndemîna scriitorilor posibilități de documentare, veghează la respectarea drepturilor de autor, organizează întîlniri între scriitori și cititori.

Fondul literar: *Șos. Kiseleff, 10 — tel. 17.79.46*

Liga romînă de prietenie cu popoarele din Asia și Africa: *Str. Polonă, 19 — tel. 11.83.52*

Este o organizație obștească care are drept scop promovarea prieteniei între poporul romîn și popoarele afro-asiatice.

Asociația corespondenților presei străine în R.P.R.: *Str. Alexandru Donici, 6 — tel. 11.99.97*

Are ca sarcină, printre altele, să contribuie prin toate mijloacele la activitatea profesională a membrilor asociației în lupta lor pentru pace, libertate, progres și independența popoarelor, să sprijine acțiunile tuturor popoarelor menite să apere pacea, progresul și cultura, să lupte împotriva informării false și calomniei în presă. Fac parte ca membri ai asociației corespondenți și ziariști care reprezintă în R.P.R. o agenție străină de presă, o societate de radiodifuziune, un ziar, o revistă și care sînt acreditați de autoritățile în drept ale R.P.R., ca și atașații de presă ai ambasadelor și misiunilor acreditate în R.P.R.

Asociația slaviștilor din R.P.R.: *Str. Pitar Moși, 7—15 — tel. 11.22.41*

Are ca scop dezvoltarea studiilor de slavistică și a cercetărilor slavo-romîne. Își desfășoară activitatea în cadrul unor secții de lingvistică, istorie și literatură.

INSTITUTE ȘTIINȚIFICE DE STUDII, CERCETĂRI ȘI PROIECTĂRI

În condițiile înapoierii economice și sociale din trecutul țării, cu greu se putea vorbi despre o înflorire a științei românești. Aceasta nu înseamnă, desigur, că din mijlocul poporului român nu s-au ridicat oameni însuflețiți de nobile idealuri, care să-și închine întreaga activitate unui domeniu sau altul de cercetare științifică, cu scopul de a contribui la progresul științei românești. Personalități ca: N. Bălcescu, Gr. Cobălcescu, A. Saligny, I. Felix, D. Brandza, Aurel Vlaicu, Petre Poni, Victor Babeș, V. Pîrvan, Gh. Țițeica, Gh. Marinescu, Gr. Antipa, Emil Racoviță, Traian Vuia, D. Pompei și atîția alții au cinstit numele de om de știință, truda lor ducînd la importante rezultate care au îmbogățit tezaurul științei mondiale și au contribuit la dezvoltarea țării. Din păcate însă eforturile unor asemenea oameni mari ai trecutului s-au izbit de indolența, lipsa de înțelegere și încredere, de interesele înguste și contradictorii ale foștilor stăpînitori ai țării. În loc să-și consacre întreaga lor forță creației, oamenii noștri de știință au trebuit să-și irosească energia solicitînd fonduri pentru înzestrarea cu un utilaj cît de modest a institutelor în care-și duceau activitatea, sau luptînd împotriva nepăsării și scepticismului foștilor dregători.

Lucrurile s-au schimbat radical după eliberarea țării, cînd alături de celelalte domenii de activitate umană, subordonate intereselor vitale ale poporului, științei i s-a fixat locul ce i se cuvine. Importante documente de partid și de stat au afirmat însemnătatea dezvoltării științelor ca parte integrantă a revoluției culturale și ca factor de cea mai mare însemnătate în ansamblul construcției socialiste.

Cercetătorii științifici dau astăzi soluții practice, într-o serie întreagă de sectoare de activitate. Ei se preocupă de valorificarea superioară a multiplelor resurse naturale, energetice și de materii prime de care dispune țara, de modernizarea proceselor tehnologice, de perfecționarea mașinilor și extinderea automatizării, de aplicarea în scopuri pașnice a energiei nucleare (în practica industrială, agricolă și medicală), de fabricarea unor noi fibre și fire sintetice și a unor noi produse chimice, de crearea unor noi soiuri de plante agricole și de realizarea unor noi metode agrotehnice avansate, de rezolvarea a numeroase probleme legate de continua îmbunătățire a asistenței medicale a populației ș.a. Se poate afirma că astăzi nu există sector de activitate productivă care să nu se bizuie, în dezvoltarea sa, pe cuceririle noi ale științei și tehnicii. Prezența unui maistru sau a unui simplu muncitor la cabinetul tehnic sau biblioteca tehnică a uzinei, pentru cercetarea cutărei sau cutărei probleme, a devenit un fapt obișnuit al vremurilor noastre. La fel de obișnuită este astăzi prezența oamenilor de știință în uzină, unde cercetează și îndrumă aplicarea unor noi procedee tehnice. Iată de ce partidul și guvernul nu cruță nici un efort pentru a

crea dezvoltării profunde și multilaterale a științelor o solidă bază ideologică și materială. Oamenilor de știință din țara noastră le-a dat noi și nebănuite orizonturi de cercetare, în toate domeniile, forța de neînvins a concepției materialist-dialectice despre natură și societate, cu care sînt înarmați necontenit de către partid. În anii de după Eliberarea țării s-au creat în București peste 60 de institute de cercetări științifice (din care 25 sînt subordonate Academiei R.P.R.), a căror activitate s-a dezvoltat continuu. În aceste institute lucrează aproape 5.000 de cercetători științifici. Un număr de 29 de institute își consacră studiile lor problemelor legate nemijlocit de tehnică, de producția industrială, 9 institute problemelor dezvoltării agriculturii și zootehniei, 10 institute științelor sociale ș.a.m.d. Pentru a se asigura elaborarea proiectelor necesare construcțiilor de tot felul, în capitală, ca și în alte orașe ale țării, au fost înființate numeroase institute de proiectări.

Cît de rodnică este activitatea institutelor de cercetări ne arată un singur exemplu. Între 1955 și 1959, institutele de cercetări ale Academiei, din domeniul științelor naturii, au elaborat pentru diferite sectoare economice, peste 650 de protocoale din care o parte au fost aplicate în producție. La București s-a construit un reactor atomic care în prezent produce izotopi radioactivi.

Niciînd nu s-au bucurat oamenii de știință din Romînia de asemenea condiții, care să le asigure posibilitatea unei munci de creație rodnică. Celor mai merituoși, statul le răsplătește strădaniile cu înalte titluri de onoare și importante premii. Poporul îi înconjură pe savanți cu profundă dragoste și stimă. A dispărut izolarea în care lucrau, siliți de împrejurările sociale și politice, oamenii de știință din trecut. Însăși viața i-a apropiat de popor și de nevoile sale, iar apariția minunatei mișcări a inovatorilor nu este decît un aspect al legării indisolubile a teoriei științifice cu practica vieții.

ACADEMIA R. P. R.

Academia Republicii Populare Romîne: *Calea Victoriei, 125 — tel. 16.01.70*

Înjghebări de activitate culturală și didactică superioară se inițiază în Țara Romînească și în Moldova încă de pe la jumătatea secolului al XVI-lea. Astfel în 1561 ia ființă, sub domnia lui Despot Vodă, *Academia de la Cotnari*. Cu ajutorul Academiei din Kiev și cu profesori trimiși de învățatul mitropolit de origine română Petru Movilă, domnitorul Vasile Lupu înființează la Iași, în 1641, *Academia Vasiliană*. Mai tîrziu, la 1679, stolnicul Constantin Cantacuzino ia inițiativa creării unei academii la București.

În intențiile întemeietorilor, ca și prin activitatea lor, în general extrem de redusă, aceste academii nu depășeau cadrul unor simple școli superioare. Chiar și *Academia Mihăileană*, întemeiată în 1835, la Iași, de domnitorul Mihail Sturdza, era doar o școală superioară cu patru clase, iar ulterior cu opt.

Încercări de constituire a unui for cultural superior se fac în primele decenii ale secolului al XIX-lea, în Țara Romînească. Ion Eliade Rădulescu, împreună cu Dinicu Golescu, C. Cîmpineanu, N. Văcărescu ș.a. pun bazele *Societății literare*. Abia după Unire se pune însă cu acuitate problema organizării unei instituții superioare, care să asigure unitatea limbii noastre, să promoveze știința și literele. Aceasta va fi *Societatea literară română* (1866), devenită mai tîrziu (1879)

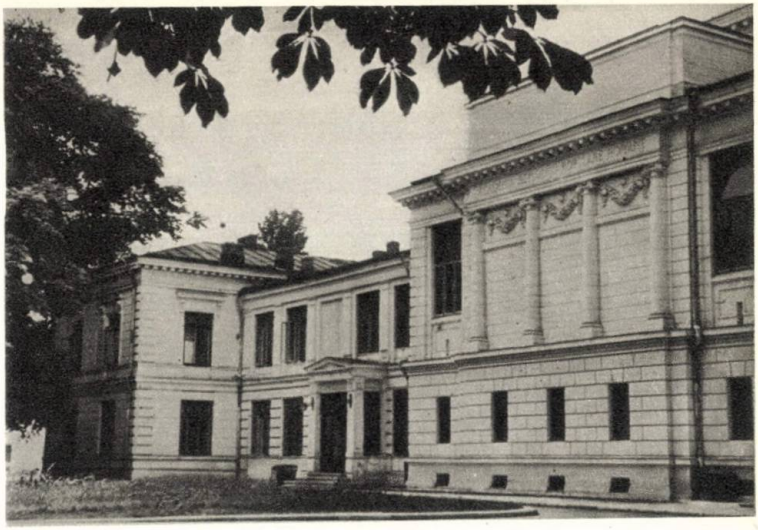

Academia Republicii Populare Romîne

Academia Romînă. Deşi lipsită de sprijin din partea regimului burghezo-moşieresc şi obligată să-şi desfăşoare activitatea în cadrul normelor şi ideologiei impuse de clasele dominante, *Academia Romînă* şi-a extins de-a lungul anilor sfera preocupărilor, de la cele strict filologice la început (elaborarea ortografiei, gramaticii şi dicţionarului limbii romîne), la studiul primelor scrieri romîneşti, la tipărirea unor documente din istoria patriei, la elaborarea unor studii de istoriografie, fizică, chimie, medicină, matematică, biologie, geografie etc; În decursul anilor, *Academia Romînă* a numărat printre membrii ei mulţi oameni de ştiinţă şi cultură care au exprimat cele mai înalte aspiraţii şi calităţi creatoare ale poporului.

Vechea Academie a funcţionat pînă în anul 1948, fără a-şi îndeplini în întregime sarcinile dictate de însuşi caracterul ei înalt-ştiinţific.

După cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare condusă de partid, în 1948 se creează *Academia Republicii Populare Romîne*, organism viu, pus în slujba poporului, devotat cauzei progresului şi construcţiei socialiste.

Sprijinită puternic de partid şi de stat, *Academia Republicii Populare Romîne* are în sfera sa de preocupări problemele majore ale tuturor ramurilor ştiinţei, literaturii şi artei. În cadrul ei lucrează 110 academicieni şi 135 membri corespodenţi precum şi circa 2.000 de colaboratori ştiinţifici. *Academia R.P.R.* îşi desfăşoară activitatea în cadrul a 9 secţii (matematică-fizică; chimie; tehnică; biologie şi ştiinţe agricole; geologie şi geografie; ştiinţe medicale; ştiinţe economice, filozofice şi juridice; ştiinţe istorice, ştiinţa limbii, literatură, artă). Din cele 34 de institute de studii şi cercetări pendinte de Academie, 25 se află la Bucureşti, 4 la Iaşi şi 5 la Cluj. Academia are două filiale (Iaşi şi Cluj), 2 baze de cercetări ştiinţifice (Timişoara şi Tg. Mureş), 2 observatoare astronomice (Bucureşti şi Cluj), o editură, 4 muzee ştiinţifice (2 la Bucureşti, 1 la Iaşi, 1 la Cluj), 4 ateliere de prototipuri, 1 atelier fotografic şi de microfilme şi alte unităţi.

Aşa cum s-a subliniat la cel de-al III-lea Congres al P.M.R., Academia R.P.R., care întruneşte pe cei mai de seamă oameni de ştiinţă, de artă şi literaţi, e chemată să ducă mai departe contribuţia sa valoroasă la progresul ştiinţei şi culturii romîneşti.

INSTITUTE DE STUDII ŞI CERCETĂRI ALE ACADEMIEI R. P. R.

Institutul de arheologie: *Str. I. C. Frimu, 11 — tel. 12.53.90*

Înfiinţat în 1956. Institutul are secţiile: orînduirea comunei primitive; orînduirea sclavagistă; orînduirea feudală. În cadrul institutului mai activează un sector de paleolitic, unul de numismatică şi o secţie muzeistică. Publică revistele „Dacia" şi „Studii şi cercetări de istorie veche".

Institutul de biochimie: *Str. Popovici, 20 — tel. 17.79.63*

Înfiinţat în 1952. Are secţii de metabolisme şi de biocoloizi. Publică revista trimestrială „Studii şi cercetări de biochimie".

Institutul de biologie: *Str. lt. Lemnea, 16 — 15.35.70* şi *13.68.70*

Înfiinţat în 1958, sub denumirea de Centrul de cercetări biologice, transformat în 1960 în institut. Are secţii de morfologie, fiziologie şi sistematică vegetală, de sistematică şi ecologie animală, de fitopatologie şi microbiologie, de hidrobiologie. Publică revista trimestrială „Revue de biologie".

Institutul de endocrinologie al Academiei R.P.R.

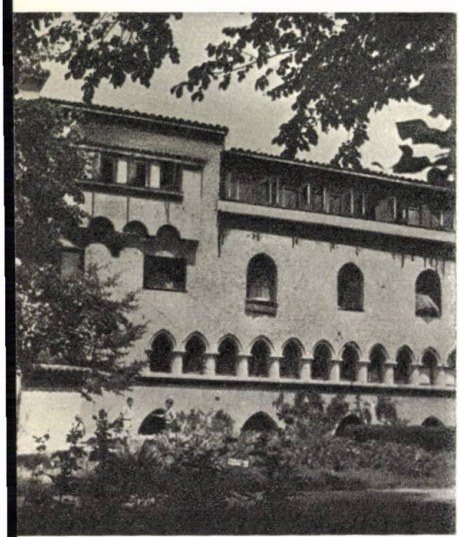

Institutul de cercetări juridice: *B-dul 6 Martie, 33—35 — tel. 15.11.98* şi *15.71.67*

Înfiinţat în 1954. Institutul are secţii de drept de stat şi administrativ, drept civil, drept penal şi drept internaţional. Publică revista „Studii şi cercetări juridice".

Institutul de cercetări economice: *B-dul Ana Ipătescu, 50 — tel. 12.73.52, 11.63.64, 11.14.71*

Înfiinţat în 1952. Institutul are secţii de economie socialistă generală, economia industriei socialiste, economia agrară, circulaţia mărfurilor-finanţe, statistică, istoria economiei naţionale şi gîndirii economice. Publică revista „Probleme economice".

Institutul de endocrinologie *B-dul Aviatorilor, 34 —tel. 17.04.50*

Înfiinţat în 1946. Institutul are secţii de endocrinologie clinică, de endocrinologie chirurgicală, de endocrinologie ex-

perimentală, de biochimie, de ergonologie, de guşă endemică şi tiroidologie. Publică revista: „Studii şi cercetări de endocrinologie" şi monografii de sinteză.

Institutul de energetică: *Şos. Vitan, 236 — tel. 21.48.04*

Înfiinţat în 1948. Are secţii de energetică generală, de electroenergetică, de termoenergetică şi combustibili. Publică revistele „Studii şi cercetări de energetică" şi „Revue d'électrotechnique et d'énergètique".

Institutul de filozofie: *B-dul Ilie Pintilie, 6 — tel. 12.28.16, 11.84.80 şi 12.17.90*

Înfiinţat în 1953. Are secţii de materialism dialectic şi logică, materialism istoric şi istoria filozofiei. Publică revista „Cercetări filozofice".

Institutul de fizică atomică: *Comuna Măgurele — tel. 23.68.60*

Înfiinţat în 1949. Publică „Studii şi cercetări de fizică" şi „Revue de Physique".

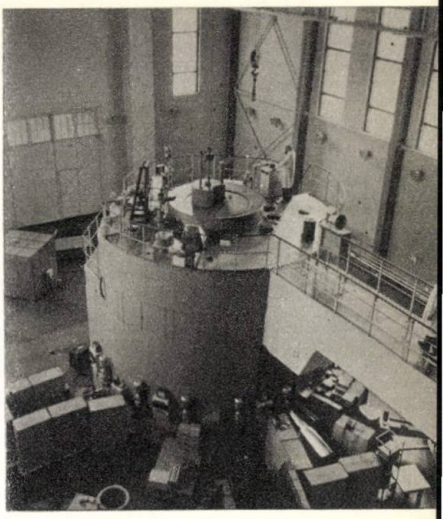

Aspect din sala reactorului atomic al Academiei R.P.R.

Institutul de fizică — Bucureşti: *Calea Victoriei, 114 — tel. 16.66.50*

Înfiinţat în 1956. Are secţii de fizica corpului solid, spectroscopie, fizica teoretică şi gaze ionizate. Publică „Studii şi cercetări de fizică" şi „Revue de Physique" (avînd comitet de redacţie comun cu Institutul de fizică atomică).

Institutul de fiziologie normală şi patologică „D. Danielopolu": *B-dul 1 Mai, 11 — tel. 16.70.90*

Înfiinţat în 1948. Institutul are secţii de fiziologie generală şi de fiziologie aplicată, precum şi o secţie clinică. Publică „Studii şi cercetări de fiziologie" şi monografii de sinteză.

Institutul de etnografie şi folclor: *Str. N. Beloiannis, 25 — tel. 15.59.00*

Înfiinţat în 1949, cu sarcina de a culege, studia şi valorifica prin publicare, cîntecele, creaţia literară şi dansurile populare româneşti şi ale minorităţilor naţionale. Posedă în colecţiile sale, printre altele, peste 72.000 de piese folclorice, în cea mai mare parte înregistrate pe cilindri de fonograf, discuri de patefon şi benzi de magnetofon.

Institutul de geologie şi geografie: *Str. dr. Burghelea, 1 — tel. 14.31.25*

Înfiinţat în 1958. Funcţionează avînd secţii de geologie, geofizică şi geografie. Publică „Studii şi cercetări de geologie" şi „Revue de géologie et géographie".

Institutul de inframicrobiologie: *Şos. Mihai Bravu, 281 — tel. 12.15.96*

Înfiinţat în 1950. Institutul are secţii de identificare a virusurilor, de preparare şi aplicare experimentală a unor vaccinuri antivirotice, de cercetări privind struc-

Institutul de fizică atomică al Academiei R.P.R.

tura biochimică și enzimatică a virusurilor. Publică revista „Studii și cercetări de inframicrobiologie" și monografii de sinteză.

Institutul de istorie: *B-dul Aviatorilor, 1 — tel. 18.25.14*

Înființat în 1948. Are secții de istorie medie, istorie universală, istorie modernă și contemporană. Publică revista „Studii" și „Revue roumaine d'histoire".

Institutul de istoria artei: *Calea Victoriei, 11 — tel. 13.33.29* și *14.24.53*

Înființat în 1948. Are secții de etnografie, artă populară, artă plastică, teatru și muzică. Publică revista „Studii și cercetări de istoria artei".

Institutul de istorie literară și folclor: *B-dul Republicii, 73 — tel. 13.59.83* și *16.43.88*

Înființat în 1948. Are secții de istorie literară și de folclor. Publică revista „Studii și cercetări de istorie literară și folclor".

Institutul de lingvistică: *Calea Victoriei, 194 — tel. 15.07.91* și *15.15.45*

Înființat în 1948. Are secții de limbă romînă (cu sectoare de gramatică, istoria limbii literare, limbă veche și gramatică istorică, lexicografie și lexicologie) și secție de limbi străine (cu sectoare de limbi clasice, romanistică și slavistică). Publică revistele „Studii și cercetări de lingvistică" și „Limba romînă".

Institutul de matematică: *Str. Mihail Eminescu, 47 — tel. 11.91.53 și 12.77.24*

Înființat în 1949. Institutul are secții de analiză funcțională, teoria funcțiilor, ecuații diferențiale, algebră și geometrie, mecanică, calculul probabilităților și statistică matematică. Publică revistele „Studii și cercetări de matematică" și „Revue de Mathématiques pures et appliquées".

Institutul de mecanică aplicată „Traian Vuia": *Str. Constantin Mille, 15 — tel. 13.05.44*

Înființat în 1949. Are secții de mașini și mecanisme, mecanică generală, aeromecanică, hidromecanică și sectorul de tehnica măsurătorilor. Publică revistele „Studii și cercetări de mecanică aplicată" și „Revue de mécanique appliquée".

Institutul de istorie al Academiei R.P.R.

Institutul de medicină internă: *Șos. Ștefan cel Mare, 89 — tel. 11.69.11* și *12.79.06*

Înființat în 1953 sub denumirea de Institutul de terapeutică. Are o secție clinică și secții de laboratoare clinice și experimentale pentru problemele de biochimie, morfologie și explorări funcționale. Publică revista „Studii și cercetări de medicină internă" și monografii de sinteză.

Institutul de neurologie „I. P. Pavlov": *Str. Povernei, 42 — tel. 11.47.58*

Înființat în 1950. Institutul are secții de clinică, de neurofiziologie, de neurochimie și de neuromorfologie. Editează revista „Studii și cercetări de neurologie", publicația „Probleme de neurologie" și monografii de sinteză.

Institutul de psihologie: *Str. Frumoasă, 26 — tel. 13.19.94* și *16.32.19*

Înființat în 1956. Institutul are secții de psihologia muncii, psihologia copilului și pedagogică, psihofiziologie, psihopatologie și istoria psihologiei. Publică „Revista de psihologie".

Institutul de speologie „Emil Racoviță": *Str. dr. Capșa, 8 — tel. 14.32.39*

A fost înființat în 1956. Institutul are secții de biospeologie și paleontologie. Publică revista anuală „Travaux de l'Institut de spéologie Emil Racoviță".

Institutul de studii romîno-sovietic: *Str. Gutemberg, 3 bis — tel. 16.40.70*

Înființat în 1947. Din 1950 trece sub egida Academiei R.P.R. Desfășoară o activitate de studii și cercetare, de informare și documentare privind problemele legate de relațiile romîno-sovietice. Editează publicațiile „Analele romîno-sovietice", „Biblioteca Analelor romîno-sovietice" și reviste de referate asupra materialelor apărute în publicațiile de specialitate sovietice. Institutul popularizează realizările științei românești în U.R.S.S., prin „Buletinul de informare științifică" în patru serii (științe tehnice, științele naturii, științe medicale, științe sociale).

Observatorul din București: *Str. Cuțitul de argint, 5 — tel. 13.31.05* și *23.20.01*

Înființat în 1908. Are secții de astronomie și astrofizică. Publică „Studii și cercetări de astronomie și seismologie", „Anuarul Observatorului din București

și Buletine (orar, solar, seismic provizoriu, seismic definitiv, de agitație microseismică).

Centrul de cercetări antropologice: *B-dul dr. Petru Groza, 8 — tel. 13.91.64*

Înființat inițial ca institut pendinte de Universitate. Reorganizat în 1950 în actuala formă. Are secții de paleoantropologie, antropologie contemporană și antropologie aplicată. Dispune de o vastă colecție de cranii actuale, cranii și material scheletic descoperit în săpăturile arheologice (din epoca neolitică și pînă în prezent). Are laboratoare de antropometrie, statistică, de microscopie și o bogată bibliotecă de specialitate. Publică „Probleme de antropologie".

Centrul de cercetări chimice: *Splaiul Independenței, 89 — tel. 14.34.73* și *16.11.16*

Înființat în 1955. Are secții de chimie-fizică, chimie anorganică și chimie organică. Publică revista „Studii și cercetări de chimie".

Centrul de cercetări fonetice și dialectale: *Calea Victoriei, 194 — tel. 14.85.43*

Înființat în 1961. Are o secție de fonetică și dialectologie și o secție de lingvistică structurală.

Centrul de cercetări metalurgice: *Str. Foișor, 41 — tel. 21.20.42*

Înființat în 1955. Își desfășoară activitatea în cadrul mai multor secții.

Colectivul de chimioterapie: *B-dul dr. Petru Groza, 8 — tel. 15.43. 61*

Înființat în 1948. Se ocupă cu studiul realizării substanțelor chimice necesare în terapia diverselor maladii.

Colectivul „Ampelografia R.P.R.": *B-dul Mărăști, 61 — tel. 17.21.80, interior 40.*

Înființat în 1955. Se ocupă cu studiul și descrierea soiurilor de viță de vie aflate în cultură în țara noastră.

Colectivul de pedologie: *Șos. Kiseleff, 5 — tel. 18.03.89*

Înființat în 1955. Întreprinde studii și cercetări privitoare la sistematica, geneza și hartarea solurilor, raionarea agro-silvo-pedologică, caracterizarea agroproductivă a solurilor și a stațiunilor forestiere.

Colectivul „Pomologia R.P.R.": *B-dul Mărăști, 61 — tel. 17.21.80, interior 40.*

Înființat în 1953. Studiază soiurile autohtone și străine de pomi și arbuști fructiferi cultivați în R.P.R.

INSTITUTE DE STUDII ȘI CERCETĂRI CARE NU SÎNT SUBORDONATE ACADEMIEI R. P. R.

Institutul de Istorie a Partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R.: *Str. Ministerului, 4 — tel. 15.02.00*

A fost înființat în anul 1951. Efectuează cercetări și elaborează lucrări privind mișcarea muncitorească din Romînia și îndeosebi activitatea și lupta Partidului Comunist din Romînia. Publică revista „Analele Institutului de Istorie a Partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R." și monografii de specialitate.

Institutul de anatomie patologică „Dr. V. Babeș": *Splaiul Independenței, 99 — tel. 27.20.82*

Înființat în 1886 de către savantul Victor Babeș, și-a extins mult activitatea în anii regimului democrat-popular, devenind forul metodologic central pentru cercetările în domeniul anatomiei patologice. În cadrul institutului funcționează un laborator de histopatologie și biopsii, un laborator de patologie experimentală și chirurgie pe animale precum și colective de citohisto-culturi, patochimie și pato-fizică, fiziopatologie, biologie cantitativă, evidența terenului.

Institutul de balneologie și fizioterapie: *B-dul G. Coșbuc, 14 — tel. 16.43.00*

A luat ființă în 1949. Are ca obiective principale punerea pe baze științifice a tratamentului balneo-fizioterapic și elaborarea celei mai indicate metodologii pentru practica medicală curativă din stațiuni; studierea acțiunii farmaco-dinamice, a factorilor balneoclimatici asupra organismului; cercetarea factorilor naturali — ape minerale, nămol, climă — din punctul de vedere al proprietăților fizico-chimice, bactereologice, climatice; captări de izvoare; studii balneotehnice.

Institutul de cercetări alimentare: *Str. Mandicevski, 1 (Băneasa) — tel. 17.12.50*

A luat ființă în 1950. Efectuează cercetări în sectorul chimiei alimentare, culturii tutunului, mecanicii, mecanizării și automatizării în industria alimentară. În cadrul institutului funcționează un laborator de cercetări analitice, unul de ambalaje și o secție de cercetări economice. Dispune de 10 cîmpuri experimentale, în diferite puncte ale țării, pentru cercetările privind cultura tutunului.

Institutul central de cercetări agricole: *B-dul Mărăști, 61 — tel. 18.65.10*

Înființat cu scopul de a asigura o mai bună conducere și coordonare a activității științifice de cercetare în domeniul agriculturii pe întreaga țară. Dispune în diverse zone agricole ale țării de peste 40 de stațiuni experimentale specializate și de un mare număr de puncte de sprijin.

Este alcătuit din: *Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice, Institutul de cercetări zootehnice, Institutul de cercetări veterinare și biopreparate „Pas-*

Institutul central de cercetări agricole

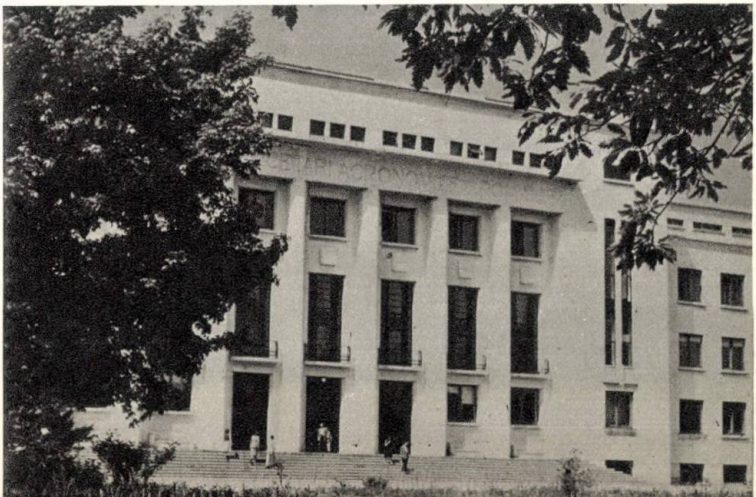

teur", Institutul pentru mecanizarea agriculturii, o secție de economie agrară, o secție de pedologie.

Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice: *Comuna Fundulea — tel. 15.08.05*

A luat ființă prin unificarea Institutului de cercetări agronomice al Romîniei (creat în 1929) cu Institutul de cercetări pentru cultura porumbului (înființat în 1956). În trecut activitatea Institutului cuprindea toate sectoarele agriculturii. Ca urmare a dezvoltării activității de cercetare, în anii regimului democrat-popular, o serie de secțiuni ale sale s-au separat, dînd naștere altor institute de specialitate. În prezent, în cadrul Institutului funcționează mai multe secțiuni de cercetare, dintre care cele mai importante sînt: ameliorarea plantelor agricole; agrofitotehnica; păsuni, fînețe și plante de nutreț; protecția plantelor; genetica; fiziologia și biochimia plantelor; microbiologia, chimia și tehnologia produselor agricole. Își desfășoară activitatea de cercetare în centrală precum și la un număr de 17 stațiuni experimentale din țară.

Institutul de cercetări zootehnice: *Str. dr. Staicovici, 63 — tel. 27.26.30*

Institutul de cercetări veterinare și biopreparate „Pasteur": *Șos. Giulești, 333 — tel. 18.04.90*

Înființat în 1909. În 1921, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la nașterea lui Pasteur, a primit numele marelui savant. În 1952 a fost construit și pus la dispoziția institutului un nou local, care dispune de un mare număr de laboratoare dotate cu aparatură modernă. Prepară seruri și vaccinuri de uz veterinar.

Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii (I.C.M.A.): *Șos. N. Bălcescu, 6 (Băneasa) — tel. 17.15.70*

Înființat în 1952. Efectuează studii și cercetări privind problemele mecanizării agriculturii. Face recomandări pentru exploatarea rațională a parcului de tractoare și mașini agricole. Își desfășoară munca de cercetare în cadrul a 11 grupuri experimentale.

Stațiunea centrală de cercetări pentru sericicultură și apicultură: *Aleea Radio, 18 (Băneasa) — tel. 17.46.10*

Institutul de cercetări chimice (ICECHIM): *Splaiul Independenței, 202 — tel. 15.32.90*

A luat ființă în 1951. Activitatea Institutului se axează pe elaborarea de procese tehnologice pentru industria chimică în vederea introducerii lor în producție. Dispune de o bibliotecă tehnică cu 10.000 de volume.

Institutul de cercetări chimico-farmaceutice (I.C.C.F.): *Șos Vitan, 112 — tel. 21.21.17*

Înființat în 1930 sub denumirea de *Institutul chimico-farmaceutic* pentru efectuarea controlului calitativ al medicamentelor din import și al unor specialități farmaceutice indigene, prelucrate în mici laboratoare cu materii prime din import, a fost reorganizat în 1954 cu scopul nu numai de a întreprinde cercetări în domeniul medicamentelor, dar și de a elabora procedee de obținere și condiționare a noilor medicamente romînești, pe cale de sinteze chimice, extracție din plante, din țesuturi animale sau prin biosinteză. Institutul dispune de laboratoare specializate și de stații pilot dotate cu utilaje moderne.

Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor (I.N.C.E.R.C.): *Șos. Pantelimon, 264 — tel. 11.39.00*

Înființat în 1950. Efectuează cercetări științifice în domeniul construcțiilor, economiei construcțiilor, industriei materialelor de construcții, organizării și mecanizării construcțiilor, instalațiilor tehnico-sanitare, în vederea introducerii

tehnicii noi, a industrializării bunurilor de construcţie, a producerii de noi materiale şi a îmbunătăţirii tehnologiei de producere a materialelor de construcţie.

Institutul de cercetări electrotehnice (I.C.E.T.): *B-dul Tudor Vladimirescu, 47 — tel. 16.41.40*

Înfiinţat în 1950. Îşi desfăşoară activitatea în cadrul a patru sectoare: un sector de curenţi tari, care se ocupă cu problemele de maşini electrice, transformatoare, redresoare şi aparataj de joasă şi înaltă tensiune; un sector pentru materiale conducătoare, magnetice şi materiale izolante de toate categoriile; un sector pentru probleme de automatizare şi elemente de automatizare; un sector pentru omologarea produselor tuturor fabricilor din ramura electricităţii.

Institutul de cercetări forestiere (I.N.C.E.F.): *Şos. Pipera, 46 — tel. 11.79.64*

Înfiinţat în 1933. Şi-a extins mult activitatea după eliberarea ţării. Întreprinde cercetări în trei domenii: cultura pădurilor, industria lemnului, mecanizarea, exploatarea şi transportul lemnului. Dispune de laboratoare şi aparataje de specialitate, o întreprindere forestieră, 7 staţiuni experimentale, un atelier de prototipuri pentru dispozitive mecanice şi un atelier de prototipuri pentru mobilă.

Institutul de cercetări metalurgice (I.C.E.M.): *Str. Mehadiei, 39 — tel. 17.00.70*

Înfiinţat în 1950. Se preocupă de procesele tehnologice noi la nivelul tehnicii mondiale, de îmbunătăţirea proceselor tehnologice existente şi de obţinerea de noi produse necesare industriei siderurgice. Îşi desfăşoară activitatea în cadrul a 8 secţii productive (fonte, oţeluri deformări plastice, cocs, semicocs, aliaje, refractare, metalurgia pulberilor) şi a unor secţii auxiliare (laborator central de analize chimice, secţia de încercări fizico-chimice ş.a.). Posedă staţii pilot specifice fiecărei secţii.

Institutul de cercetări alimentare

Institutul de folclor

Institutul de cercetări miniere (I.C.E.M.I.N.): *Calea Victoriei, 220 — tel. 15.37.10*

Înființat în 1949. Se ocupă cu studierea, cercetarea și elaborarea de fluxuri tehnologice privind exploatarea și prepararea substanțelor minerale utile din R.P.R. Execută cercetări privind tehnica exploatării zăcămintelor de cărbuni și minereuri, cercetări de preparare a cărbunilor, minereurilor de fier și de metalifere, a minereurilor neferoase și prețioase, cercetări și analize fizico-chimice precum și cercetări de tehnica securității și protecția muncii în industria minieră.

Institutul de cercetări și proiectări pentru stuf și hîrtie (I.C.P.S.H.): *Calea Victoriei, 48—50 — tel. 16.32.17*

A fost înființat în 1956. Este profilat pentru efectuarea de studii și cercetări asupra bazelor de materii prime și auxiliare și asupra proceselor tehnologice pentru fabricarea celulozei și hîrtiei. Are, de asemenea, ca obiectiv, proiectarea amenajărilor stuficole, construirea și modernizarea fabricilor de celuloză și hîrtie.

Institutul de cercetări textile: *Str. Vulturi, 12 — tel. 22.09.90*

Înființat în anul 1951. Se ocupă cu rezolvarea problemelor de tehnică nouă, privind sectoarele de filatură, țesătorie, tricotaje, confecții și finisaje din industria textilă. Preocupările sale în cercetare se îndreaptă spre lărgirea bazelor de materii prime, naturale și sintetice, spre îmbunătățirea calității produselor textile, spre elaborarea de tehnologii moderne, spre modernizarea utilajelor și construcția de noi utilaje și aparate pentru industria textilă.

Institutul de documentare tehnică (I.D.T.): *Str. V. Kuibișev, 27—29 — tel. 13.40.10*

Înființat în 1949, ca organ central de documentare tehnică. Asigură informarea asupra progreselor realizate în domeniul tehnicii.

Institutul de geriatrie: *Str. Căldărușani, 9 — tel. 17.78.85*

Înființat în 1951 cu scopul de a studia și trata fenomenul de îmbătrînire, și-a extins mult activitatea în ultimii ani, trecînd la studierea unor probleme de profilaxie în acest domeniu. Dispune de un spital cu 330 de paturi, un cămin pentru bătrîni și un ambulatoriu, o secție experimentală și o secție socială.

Institutul de igienă și protecția muncii: *Str. dr. Leonte, 3 — tel. 14.36.70 și Str. g-ral Budișteanu, 15 — tel. 13.17.20*

Înființat în 1927. Unificat recent cu Institutul de cercetari stiințifice pentru protecția muncii al C.C.S. Intreprinde cercetări științifice în domeniul igienei generale și protecției muncii, pentru îmbunătățirea și găsirea de noi metode de protecție a sănătății oamenilor muncii. Are următoarele secții: igienă comunală, igiena copilului, igiena alimentației, igiena muncii, fiziologia muncii, sănătate publică, statistică, D.D.T., educație sanitară, mijloace individuale de protecție, ventilație industrială, secția electrică, tehnică securității și avizării.

Institutul de microbiologie, parazitologie și epidemiologie „Prof. dr. I. Cantacuzino": *Splaiul Independenței, 103 — tel. 27.16.98*

Înființat în 1921 de către profesorul Ion Cantacuzino, și-a lărgit activitatea în anii regimului de democrație populară. Scopul institutului este de a prepara serurile, vaccinurile și alte produse biologice necesare diagnosticului, profilaxiei și combaterii bolilor transmisibile, de a întreprinde cercetări în legătură cu această producție, de a îndruma din punct de vedere tehnic rețeaua sanitară de specialitate și de a pregăti specialiști din domeniile microbiologiei, parazitologiei și epidemiologiei.

Institutul de studii, cercetări și proiectări tehnologice pentru industria constructoare de mașini și utilaje și industria electrotehnică (I.T.C.M.E.): *Calea Victoriei, 218 — tel. 15.37.10*

Înființat în 1956. Efectuează studii și cercetări pentru sectoarele calde și reci de producție din uzine, proiecte de utilaje și mașini precum și proiecte de ateliere și uzine destinate sectorului construcțiilor de mașini și industriei electro-tehnice.

Institutul de studii și cercetări hidrotehnice (I.S.C.H.): *Splaiul Independenței, 294 — tel. 17.61.80*

A luat ființă în 1955. Cercetătorii institutului își desfășoară activitatea în cadrul a 5 secții: fundații și construcții hidrotehnice, ape subterane, hidraulica construcțiilor, hidrologie, hidrometrie.

Institutul de cercetări farmaceutice și controlul medicamentelor (I.C.F.C.M.): *Str. aviator Sănătescu, 48 — tel. 17.72.57*

Institutul de cercetări hortiviticole: *Șos. N. Bălcescu, 4 (Băneasa) — tel. 17.32.20*

Înființat în 1957. Își desfășoară activitatea în cadrul a 10 secții. Sarcina principală a institutului este de a contribui la dezvoltarea viticulturii, pomi-

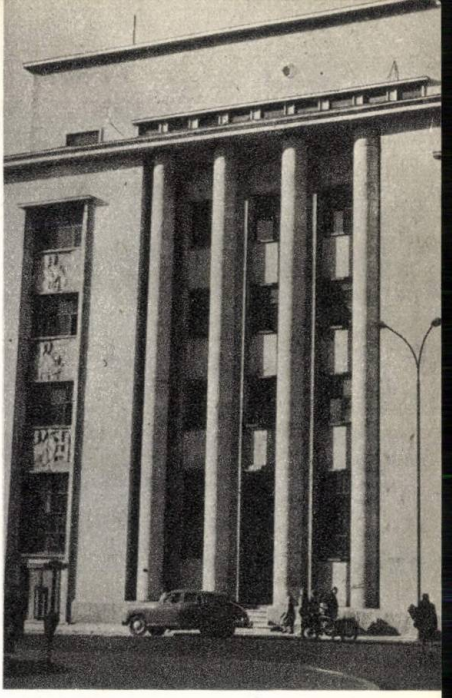

Institutul de documentare tehnică

Institutul de microbiologie, parazitologie și epidemiologie „Prof. dr. I. Cantacuzino".

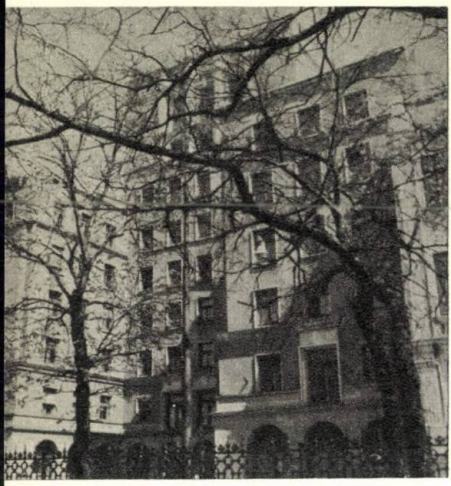

Institutul de studii, cercetări și proiectări tehnologice pentru industria constructoare de mașini și utilaje și industria electrotehnică (I.T.C.M.E.)

Institutul de studii și cercetări hidrotehnice

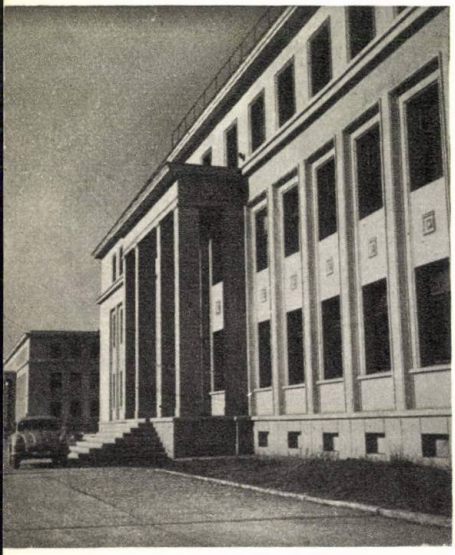

culturii, legumiculturii și floriculturii din R.P.R. Prin cele 18 stațiuni experimentale, unde-și desfășoară activitatea de cercetare, ca și prin numeroasele laboratoare studiază, printre altele, posibilitățile de creare a unor noi soiuri de viță de vie, legume etc., de introducere a unor metode avansate de lucru în vederea sporirii productivității la hectar, de folosire, prin terasare, a unor terenuri degradate, și o serie de alte probleme de specialitate.

Institutul de cercetări pielărie, cauciuc: *Str. Bela Breiner, 93 — tel. 21.51.59*

Institutul de cercetări piscicole (I.C.P.): *B-dul Ana Ipătescu, 46 — tel. 11.87.66*

Institutul de cercetări științifice de transporturi și telecomunicații: *Calea Griviței, 393 — tel. 18.62.20*

Institutul de cercetări științifice medico-judiciare „Prof. dr. Mina Minovici": *Str. Căuzași, 9 — tel. 21.34.30*

Institutul de expertiză și recuperare a capacității de muncă (I.E.R.C.M.): *Str. Romulus, 62 — tel. 21.42.03*

Înființat în 1938 ca institut de orientare și îndrumare profesională. Transformat în 1951 în *Institut de cercetări științifice pentru protezare și expertiza capacității de muncă*. Reorganizat în 1955 ca *Institut de expertiză medicală și recuperare a capacitătii de muncă*. Efectuează controlul expertizării medicale a capacității de muncă; întocmește și efectuează acțiuni recuperatorii și orientări profesionale pentru cazurile litigioase sau complexe; întreprinde studii și cercetări privind tehnicile de examinarea deficienților, protogenia invalidității, profilaxia stărilor de invaliditate și procedurile de recuperare; etalonează îndrumări metodologice și avize de expertiză.

Institutul clinic de ftiziologie: *Șos. Viilor, 90 — tel. 23.69.10*

Înființat în 1949 ca institut tehnico-științific pentru studii și cercetări în problemele complexe ale tuberculozei.

Dispune de numeroase laboratoare de cercetări, clinică, dispensar, secții de metodologie, documentare, radiografie.

Institutul meteorologic București: *Șos. București — Tîrgoviște, Km 12 — tel. 12.37.84*

Institutul oncologic: *B-dul 1 Mai, 11 — tel. 13.22.70*

Înființat în 1949 ca institut central de cercetări științifice în domeniul oncologiei. Are ca sarcini cercetarea experimentală și clinică a bolii canceroase, pregătirea de cadre de specialitate, asistență oncologică curativo-profilactică. Este forul metodologic pentru organizarea luptei împotriva cancerului în R.P.R.

Institutul de științe padagogice: *Str. Sfinții Apostoli, 14 — tel. 15.32.00*

A luat ființă în 1952. Studiază problemele de pedagogie privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală, profesional și tehnic și îmbunătățirea procedeelor metodice. Are școli de bază și experimentale. În școlile experimentale se aplică planurile și programele modificate.

Laboratorul central de cercetări pentru lacuri și cerneluri: *Calea 13 Septembrie, 192 — tel. 14.38.43*

INSTITUTE DE PROIECTĂRI

Institutul de proiectare de aparataj electrotehnic și instalații de automatizări: *B-dul Miciurin, 1 — tel. 17.31.16*

Direcția de sistematizare, arhitectură și proiectare a construcțiilor de pe lîngă Sfatul popular regional București (D.S.A.P.C.): *Str. Alecu Constantinescu, 2 — tel. 15.42.37*

Institutul central de studii, cercetări științifice și proiectări în construcții, arhitectură și sistematizare (I.S.C.A.S.): *Str. N. Filipescu, 53—55 — tel. 11.78.40*

Institutul de proiectări al industriei ușoare (I.P.I.U.): *Calea Victoriei, 69 — tel. 14.22.10*

Institutul de proiectări al industriei alimentare (I.P.I.A.): *Calea Victoriei, 126 — tel. 15.29.75*

Institutul pentru planuri de amenajare și construcții hidrotehnice (I.P.A.C.H.): *Str. dr. Riureanu, 3 — tel. 14.36.30*

Institutul de proiectări în construcții și materiale de construcții (I.P.C.M.C.): *Calea Victoriei, 111 — tel. 14.32.10*

Institutul de proiectări chimice (IPROCHIM): *Str. Căderea Bastiliei, 56 — tel. 11.18.00*

Institutul de proiectări minıere (IPROMIN): *Calea Victoriei, 109 — tel. 13.26.45*

Institutul de proiectări schele (atelierul conducte, magistrale): *B-dul Republicii, 32 — tel. 27.12.91*

Institutul de proiectări transporturi şi telecomunicaţii (I.P.T.T.C.): *B-dul Dinicu Golescu, 38 — tel. 18.28.77*

Institutul de proiectări de uzine şi instalaţii metalurgice (IPROMET): *Str. 13 Decembrie, 2 — tel. 14.04.80*

Institutul de studii şi proiectări energetice (I.S.P.E.): *B-dul Republicii, 29 — tel. 15.89.60*

Institutul de studii şi proiectări forestiere (I.S.P.F.): *Şos. Glucozei, 2 — tel. 11.59.60*

Institutul Proiect-Bucureşti (I.P.B.): *Str. V. Alecsandri, 4 — tel. 11.30.40*

INSTITUŢII DE ÎNVĂŢĂMÎNT

Cărturari şi sprijinitori ai învăţământului şi culturii au existat în Ţara Romînească şi înainte de a putea fi vorba de un învăţământ organizat. În timpul domniei lui Constantin Brîncoveanu (1688—1714) cultura din perioada feudală a Romîniei a cunoscut una din cele mai înfloritoare epoci de avînt. Brîncoveanu înfiinţează tiparniţe şi înjghebează biblioteci în palatele sale de la Horezu, Mogoşoaia şi Bucureşti. De un învăţământ şcolar nu se putea vorbi însă, cu toate că stolnicul Constantin Cantacuzino organizase încă din 1679 o „şcoală superioară" la Sf. Sava în Bucureşti, unde două sute de fii de boieri urmau cursuri de filozofie, gramatică, retorică, poetică, fizică, psihologie, metafizică şi cosmografie.

Primele şcoli de stat iau fiinţă abia în anul 1746. Dreptul la învăţătură va fi însă exclusiv un apanaj al boierimii. Despre accesul maselor populare la învăţătură nu se poate vorbi. Pe de altă parte, materia de curs nu se predă în limba romînă, ci în limba greacă. Marii proprietari de pămînt, mulţi din ei înrudiţi cu familiile fanariote, considerau că limba poporului nu este aptă de a vehicula idei şi de a difuza noţiuni. Prima gramatică romînească apare abia în anul 1787.

Cea dintîi şcoală în limba romînă e deschisă la 1818 de Gheorghe Lazăr, cu sprijinul unor boieri patrioţi, dornici să contribuie la aşezarea Ţării Romîneşti în rîndul statelor luminate ale Europei. Şcoala are toate gradele de învăţământ, de la cursul primar la cel universitar. Închisă de stăpînire în 1821, deoarece devenise un leagăn al mişcării de eliberare naţională, şcoala se redeschide la 1828, condusă de astă-

dată de Ion Eliade Rădulescu. Scriptele înregistrează 400 de cursanți, profesorii fiind absolvenți ai institutelor de învățămînt din străinătate. Aici învață Nicolae Bălcescu, Ion Ghica, Grigore Alexandrescu și alți scriitori, fruntași ai revoluției din 1848.

În 1832, *Eforia Școalelor* întocmește un regulament al școlilor din oraș. Se înființează școli complimentare de grad mediu și școli primare de patru clase la orașe. În 1838 se deschid primele școli primare sătești. Totodată iau ființă și școli de fete. În 1851, Barbu Știrbei înființează gimnaziile, plus două clase complimentare pentru specialități. Cu timpul, alte școli își vor deschide porțile: *Școala de arte și meserii* (1850), *Școala de conductori de poduri și șosele* (1852), *Institutul de agricultură de la Pantelimon* (1853), *Școala națională de medicină și farmacie* (1857).

După Unire, Academia întemeiată de Gh. Lazăr se transformă în Universitate (1864), avînd la început trei facultăți: drept, științe, litere. Ulterior se mai creează Școala de arte frumoase și Conservatorul de muzică și declamație. În timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza este votată legea obligativității învățămîntului primar (1864), important pas înainte pe drumul operei de organizare și lărgire a bazelor învățămîntului.

În 1898, sub ministeriatul lui Spiru Haret, învățămîntul este reorganizat, pentru ca el să corespundă cît mai bine statului burghez. Se prevede cursul primar de patru ani la orașe, de cinci ani la sate, și cursul secundar de opt ani, cu trei secții: real, modern și clasic. În 1924 se legiferează învățămîntul preșcolar și se decretează învățămîntul obligatoriu pentru copiii între cinci și zece ani; o decretare formală — caracteristică de altfel multora dintre legiuirile adoptate în regimurile bazate pe exploatare — deoarece condițiile vitrege create nu permiteau traducerea ei în viață.

Interesat exclusiv în exploatarea poporului muncitor, regimul burghezo-moșieresc barează maselor drumul spre învățămînt. Accesul la învățătură nu este, practic, posibil decît pentru copiii și tinerii din familiile celor avuți. Fiii de muncitori și de țărani muncitori constituie un procent cu totul neînsemnat de elevi și studenți. Neinteresat în dezvoltarea economiei naționale și în culturalizarea maselor, statul burghezo-moșieresc se preocupă prea puțin de pregătirea unor cadre de ingineri și tehnicieni care să aducă un aport la progresul economic al țării. Pe de altă parte, analfabetismul continuă și la București, ca și în restul țării, să fie o rușine din cele mai rușinoase. Sînt nenumărați acei fii de muncitori care nu pot termina nici ciclul de patru clase primare. Învățămîntul preșcolar este cu totul insuficient. Sub raportul disciplinelor predate în liceu și facultăți, statul burghezo-moșieresc acordă preferință celor pur teoretice, cu un conținut idealist, învățămîntul tehnic și politehnic rămînînd cu mult în urma celorlalte ramuri. Toate legile și reformele din sectorul învățămîntului nu fac decît să oglindească interesele de clasă ale burgheziei. De o legătură a învățămîntului cu viața nici nu poate fi vorba.

Eliberarea Romîniei de sub jugul fascist la 23 August 1944 găsește Bucureștii, și din punctul de vedere al învățămîntului, într-o situație din cele mai precare. Condițiile grele în care se desfășura învățămîntul în perioada antebelică se agravaseră în urma distrugerilor provocate de război. În cursul bombardamentelor, multe localuri de școală fuseseră distruse ori grav avariate. Cele rămase intacte sau mai puțin lovite

de bombe se dovedesc a fi neîncăpătoare față de numărul elevilor și studenților cărora, prin lupta clasei muncitoare condusă de partid, li se deschid căi largi de acces la învățătură. Va fi una din sarcinile de căpetenie ale regimului democrat-popular aceea de a reorganiza din temelii învățămîntul, de a-i da un nou conținut, de a ridica noi localuri de școală și de a le reconstrui și lărgi pe cele vechi.

Un act revoluționar îl constituie reforma învățămîntului (1948). Începînd din acest an, în București, ca și în întreaga țară, dezvoltarea învățămîntului de toate gradele ia o amploare fără precedent. Statul democrat-popular acordă un interes cu totul deosebit învățămîntului profesional și tehnic, precum și extinderii învățămîntului seral, în vederea pregătirii unor cadre de constructori ai socialismului cu temeinice cunoștințe profesionale și de cultură generală. Conținutul învățămîntului dobîndește un profund caracter științific, avînd la bază unica concepție consecvent științifică despre natură și societate — marxism-leninismul. Spre deosebire de școala regimului de tristă amintire care încerca să otrăvească tineretul, pervertindu-i conștiința cu putreda ideologie și morală burgheză, propagînd naționalismul, șovinismul și obscurantismul, în anii puterii populare școala aduce o însemnată contribuție la cultivarea în rîndurile tineretului, a trăsăturilor morale comuniste, a patriotismului și internaționalismului socialist, la formarea omului nou, demn făuritor al socialismului și comunismului.

O atenție deosebită acordă Partidul Muncitoresc Romîn și statul democrat-popular îmbunătățirii continue a condițiilor materiale în care se desfășoară învățămîntul. Se acordă numeroase burse elevilor și studenților. Cadrelor didactice li se asigură posibilitatea de a-și perfecționa calificarea de specialitate și, în același timp, li se îmbunătățesc în mod apreciabil condițiile de viață. Numai în perioada 1950—1961 au fost cheltuite din bugetul statului, pentru nevoile învățămîntului, circa 2,5 miliarde lei. Au fost construite noi edificii universitare, școli și săli de clasă, laboratoare și ateliere, destinate să asigure condiții din ce în ce mai bune procesului de învățămînt. Pentru a se crea oamenilor muncii posibilități depline de a-și termina studiile, sînt luate măsuri pentru dezvoltarea învățămîntului seral. Astăzi, peste 15.000 tineri muncitori din București îmbină munca în producție cu învățătura, frecventînd cursurile învățămîntului seral.

Ca urmare a impresionantelor realizări din anii puterii populare, se poate spune că, față de trecut, situația învățămîntului din București, ca și din întreaga țară, se deosebește azi radical. Astfel, în ceea ce privește Bucureștii, statisticile arată în 1961—1962 față de 1938—1939 următoarele cifre:

Învățămînt preșcolar: 304 grădinițe, cu 21.337 copii înscriși și 1.325 educatoare, față de 103 grădinițe, 8.778 copii și 115 educatoare; învățămînt de cultură generală: 272 școli, cu 189.931 elevi înscriși și 7.338 cadre didactice, față de 105 școli, cu 92.228 elevi și 3.038 cadre didactice; învățămînt tehnic: 55 școli, cu 18.874 elevi și 1.294 cadre didactice, față de 21 școli, 1.296 elevi și 599 cadre didactice; învățămînt superior: 50 facultăți cu 41.486 studenți, față de 13 facultăți cu 17.791 studenți.

În prezent, în întreaga țară sînt cuprinși în învățămîntul superior mediu și elementar, aproape 2.400.000 de tineri și copii. Pregătirea de cadre calificate — problemă de însemnătate primordială pentru

Noua şcoală elementară, nr. 165, din Calea Plevnei

Noua şcoală elementară, nr. 10, din cartierul Floreasca

Noua şcoală elementară, nr. 111, din Str. Stoian Militaru

Noua şcoală elementară din B-dul Mareşal F.I. Tolbuhin

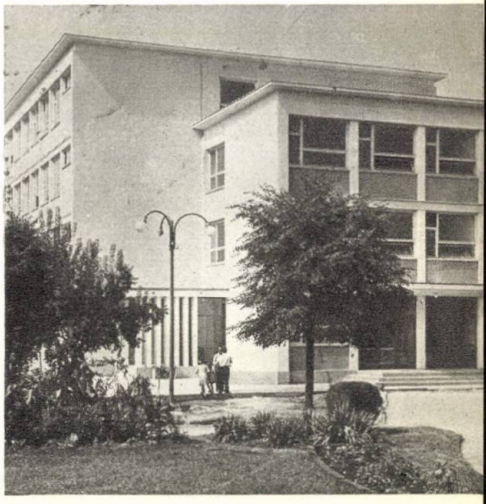

economia și cultura țării — se află în atenția permanentă a partidului și guvernului. Numai între 1957 și 1960 au fost încadrați în producție peste 114.000 de absolvenți ai școlilor profesionale și 23.000 de absolvenți ai școlilor tehnice. În anii 1949—1960 au fost pregătiți în institute superioare de învățămînt din țară 49.000 de ingineri și peste 14.000 de cadre cu studii economice superioare. În 1960, numai în facultățile tehnice din țară au învățat peste 25.000 de studenți, adică un număr egal cu totalul studenților din întregul învățămînt superior din 1938. În școlile și institutele agronomice învață în prezent circa 50.000 de elevi și studenți.

În 1960, fiind dusă la îndeplinire sarcina trasată de cel de-al doilea Congres al P.M.R. (decembrie 1955) ca învățămîntul general să cuprindă cea mai mare parte a copiilor la cursurile de 7 ani, Congresul al III-lea al P.M.R. (iunie 1960) a fixat ca obiectiv pentru etapa următoare a dezvoltării învățămîntului, trecerea treptată la învățămîntul general de 8 ani. Ca urmare, în baza unui decret al Consiliului de Stat al R.P.R., începînd cu anul școlar 1961—1962, în țara noastră a fost introdus învățămîntul general, obligatoriu și gratuit cu durata de 8 ani (clasele I—VIII). Tot în baza directivelor Congresului se va dezvolta în continuare învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic și se va întări legătura învățămîntului cu practica. Pentru a se crea condiții tot mai favorabile de studiu fiilor de oameni ai muncii de la orașe și sate, începînd cu anul școlar 1960—1961 s-a introdus gratuitatea completă a manualelor pentru toți elevii din clasele I—VII. În ceea ce privește învățămîntul superior, se prevede ca în următorii ani să iasă de pe băncile facultăților și institutelor circa 54.000 de absolvenți, o mare atenție fiind acordată învățămîntului tehnic.

În următorii ani, pentru îndeplinirea sarcinilor construcției socialiste la sate, se va acorda deosebită atenție dezvoltării învățămîntului agricol. Astfel, în întreaga țară vor fi organizate numeroase cursuri agrozootehnice de masă cu durata de 3 ani, se vor lua măsuri pentru școlarizarea anual a unui număr de 15.000 tineri care să se pregătească în specialitatea de mecanic agricol, aproape 900 tineri ca tehnicieni agronomi, 3.700 ca tehnicieni horticultori, peste 900 ca tehnicieni veterinari, aproape 200 ca hidrotehnicieni agricoli, peste 900 ca ingineri agronomi, peste 400 ca ingineri horticultori și aproape 800 ca medici veterinari. Pentru asigurarea bazei materiale de dezvoltare a învățămîntului, vor fi construite în viitorii ani circa 15.000 de săli de clasă, noi localuri pentru învățămîntul superior și noi cămine studențești cu o capacitate de peste 15.000 de locuri.

Mărețele transformări culturale prin care trece Republica Populară Romînă sînt o caracteristică grăitoare a epocii socialiste, epocă în care poporul nostru și-a găsit împlinirea năzuințelor sale de libertate și fericire.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL PREȘCOLAR

În București există o rețea de 304 instituții de învățămînt preșcolar: grădinițe cu orar normal, grădinițe cu orar redus, case de copii preșcolari, peste o sută de grădinițe pe lîngă mari întreprinderi industriale și instituții. Încadrate cu personal didactic și medico-sanitar cu o bună pregătire de specialitate, aceste grădinițe îndeplinesc un important rol social și educativ. În aceste unități de învăță-

mînt preşcolar, copiii primesc o îngrijire părintească, sînt educaţi în spiritul bunelor deprinderi şi pregătiţi cu atenţie pentru anii de şcoală. Grija partidului şi guvernului pentru micii preşcolari face parte integrantă din condiţiile create de regimul democrat-popular pentru creşterea unei generaţii sănătoase, culte, însufleţite de înalte idealuri sociale şi cetăţeneşti.

ÎNVĂŢĂMÎNTUL DE CULTURĂ GENERALĂ

În anul şcolar 1961—1962 au funcţionat în Bucureşti:
46 de şcoli elementare cu durata de patru ani;
173 de şcoli cu durata de opt ani;
53 de şcoli medii de 11 ani.

Paralel cu îmbogăţirea conţinutului învăţămîntului, o deosebită atenţie a acordat-o regimul democrat-popular lărgirii reţelei de şcoli elementare şi medii, care să asigure cuprinderea la învăţătură a tuturor copiilor de vîrstă şcolară. Astfel, în capitala ţării au fost construite în ultimii ani cîteva zeci de localuri de şcoli dintre care numai în cursul anului 1959, un număr de 19 şcoli cu 380 săli de clasă. În 1960 au fost construite 154 săli de clasă, iar în 1961, 13 şcoli cu peste 240 săli de clasă.

Şcoli elementare

Între şcolile elementare sînt unele centenare sau aproape centenare. Astfel se cuvine a fi amintită, în primul rînd, **Şcoala de 8 ani nr. 152** *(Str. Ştirbei Vodă, 101)*. Localul a fost construit în anul 1848. Foarte vechi sînt de asemenea: **Şcoala de 8 ani nr. 73** *(Str. Matei Basarab, 28)*, **Şcoala de 8 ani nr. 69** *(Str. Ghenadie Petrescu, 148)*, **Şcoala de 8 ani nr. 71** *(Str. Mîntuleasa, 7)*. Prima datează din anul 1860, a doua din 1867, iar a treia din 1850.

Dintre numeroasele şcoli elementare care funcţionează în localuri noi menţionăm următoarele:

Şcoala de 8 ani nr. 4: *B-dul Ilie Pintilie, 23—25*

Şcoala de 8 ani nr. 10: *Str. Giuseppe Garibaldi, 3 (Cartierul Floreasca)*

Şcoala de 8 ani nr. 70: *Str. Antilopei*

Şcoala de 8 ani nr. 128: *Calea 13 Septembrie, 41*

Şcoala de 8 ani nr. 150: *B-dul dr. Petru Groza, 29—31*

Şcoala de 8 ani nr. 151: *Str. Atelierului, 25*

Şcoala de 8 ani nr. 76: *Str. Turturele, 13*

Şcoala de 8 ani nr. 111: *Str. Stoian Militaru, 72*

Şcoala de 8 ani nr. 166: *Şos. Giuleşti (noul cartier de blocuri)*

Şcoala de 8 ani nr. 165: *Calea Plevnei, 40*

Şcoala medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia"

Şcoala de 8 ani nr. 181: *Str. Dobrogei, 20*

Pentru copiii care vădesc talent în diverse sectoare ale artei, există 5 şcoli elementare de artă:

Şcoala elementară de artă nr. 1: *Str. Comana, 19*
Şcoala elementară de artă nr. 2: *B-dul 30 Decembrie, 91*
Şcoala elementară de artă nr. 3: *Str. Ilie Pintilie, 16*
Şcoala elementară de artă nr. 4: *Str. Calimachi, 8*
Şcoala elementară de artă nr. 5: *Str. Lucaci, 16*

Şcoli medii

Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu": *Str. Al. Popov, 23 — tel. 14.92.94*

Înfiinţată în 1679. Numită în trecut *Şcoala de la Sf. Sava*. Numele de „N. Bălcescu" i-a fost dat în anii regimului democrat-popular, în amintirea marelui luptător revoluţionar de la 1848, unul din cei mai iluştri elevi ai săi.

Şcoala medie nr. 2 „Tudor Vladimirescu": *B-dul Armata Poporului, 15 A — tel. 15.35.65*

Funcţionează în localul nou, construit în 1959.

Şcoala medie nr. 3 „Ion Neculce": *Str. Neculce, 2 — tel. 17.30.79*

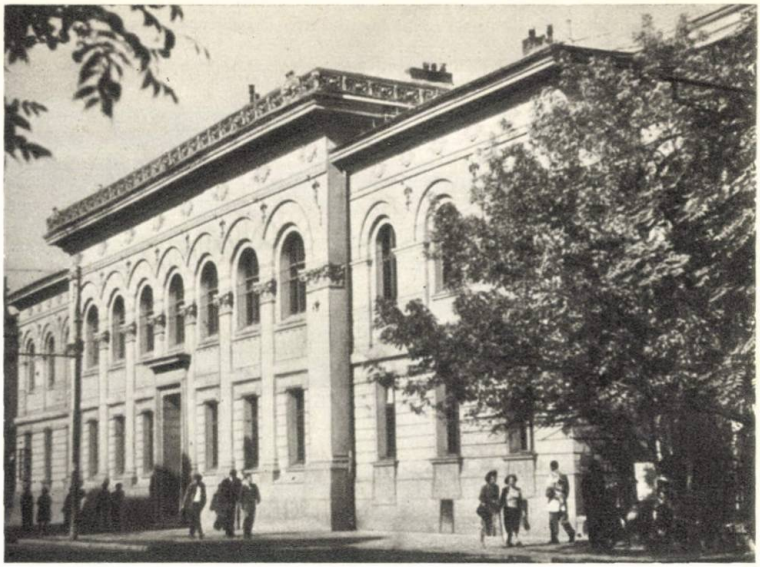

Școala medie nr. 22 „Gheorghe Lazăr"

Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu": *Str. Expresului, 1 — tel. 17.11.87*

Școala medie nr. 5 „Mihail Sadoveanu": *B-dul Dacia, 3—5 — tel. 12.96.79*

Funcționează în localul nou, construit în 1960.

Școala medie nr. 6 „Ilie Pintilie": *Str. Pajurei (cartierul Jiului) — tel. 17.50.82*

Școala medie nr. 7 „I.L. Caragiale": *Calea Dorobanților, 163 — tel. 12.39.40*

Școala medie nr. 8 „Emil Racoviță": *Șos. Mihai Bravu, 169 — tel. 21.70.92*

Școala medie nr. 9 (cu limba de predare în maghiară: *B-dul Gh. Dimitrov, 89 — tel. 12.97.48*

Școala medie nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia": *Str. Icoanei, 3—5 — tel. 11.86.84*

Înființată în 1852. A funcționat în anii 1864—1944 sub numele de *Școala centrală*. Actualul nume l-a primit în anii regimului democrat-popular, în amintirea eroicei luptătoare sovietice, căzută în războiul antihitlerist. Clădirea datează din 1890 (arh. Ion Mincu). Stil arhitectonic național. Curte interioară cu o colonadă prevăzută cu capiteluri sculptate și arce trilobate în chip bizantin.

Școala medie nr. 11 „Dimitrie Cantemir": *Str. Viitorului, 60 — tel. 12.29.86*

A luat naștere din clasa întîi divizionară, înființată în anul 1865 pe lîngă liceul „Matei Basarab".

Școala medie nr. 12: *Str. Italiană, 17 — tel. 13.64.62*

Școala medie nr. 13 „Mihai Viteazul": *B-dul Mareșal F. I. Tolbuhin, 72 — tel. 21.66.59*

Viața școlii începe în condițiile create de aplicarea reformelor de după Unirea Țărilor Romîne. În 1867 funcționează ca gimnaziu, purtînd numele de „Mihai cel Mare", în 1870 se numește „Mihai Bravu", iar în 1892 „Mihai Viteazul" transformîndu-se în liceu clasic. Construcția actualului local datează din 1928 —1932.

Școala medie nr. 14 (cu limba de predare greacă): *B-dul Mareșal F. I. Tolbuhin, 72 — tel. 21.57.93*

Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu": *B-dul Gh. Dimitrov, 91 — tel. 12.00.08*

Școala medie nr. 16 „G. Coșbuc": *Calea Moșilor, 148 — tel. 13.20.65*

Școala medie nr. 17 „Matei Basarab": *Str. Matei Basarab, 32—34 — tel. 21.30.57*

Înființată în 1860, ca gimnaziu, cu patru clase secundare clasice. În actualul local, din 1885.

Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu": *Calea Rahovei, 38 — tel. 13.27.44*

Școala medie nr. 19 „Ion Creangă": *Str. Radu Vodă, 24 A — tel. 14.75.99*

Școala medie nr. 20 „Gheorghe Șincai": *Calea Șerban Vodă, 167 — tel. 23.11.86*

Întemeiată în anul 1890, cu cîteva clase, într-o clădire din curtea bisericii Sf. Gheorghe Vechi. În 1892 devine gimnaziu, primind numele „Gheorghe Șincai". Liceu din 1919, cînd începe construcția actualei clădiri.

Școala medie nr. 21 (cu limba de predare germană): *Str. Alex. Popov, 56—58 — tel. 14.67.20*

Școala medie nr. 22 „Gheorghe Lazăr": *B-dul 6 Martie, 28 — tel. 13.47.56*

La 18 ianuarie 1960 și-a serbat jubileul de 100 ani. Funcționează inițial ca gimnaziu, *Gimnaziul lui Lazăr*, prin decretul semnat de Alex. Ioan Cuza.

Școala medie nr. 23 „Dimitrie Bolintineanu": *Calea Rahovei, 355 — tel. 23.89.50*

Înființată în 1953, este una din primele școli în care s-a început acțiunea de politehnizare a învățămîntului. În 1959, cu ocazia împlinirii a 500 ani de la întemeierea Bucureștilor, primește în folosință actualul local, cînd ia și numele de „Dimitrie Bolintineanu".

Școala medie nr. 24 „Vasile Alecsandri": *Str. Al. Popov, 19 — tel. 13.82.87*

Școala medie nr. 25: *Aleea Grant, 64 — tel. 18.09.83*

Școala medie nr. 26 „Alex. Ioan Cuza": *Splaiul Unirii, 51 — tel. 21.59.70*

Școala medie nr. 27: *Str. Bachus, 42 — tel. 23.49.01*

Noul sediu în care funcționează a fost construit în 1959.

Școala medie nr. 28 „Dr. Petru Groza": *Str. arh. Ion Mincu, 10 — tel. 18.42.33*

Școala medie nr. 29 „Alexandru Sahia": *B-dul 30 Decembrie, 89 — tel. 12.70.65*

Școala medie nr. 30: *Str. cpt. Eremia Popescu, 27 — tel. 13.24.20*

Școala medie nr. 31: *Prelungirea Crîngași, 142 — tel. 17.76.74*

Școala medie nr. 32 „ Filimon Sîrbu": *B-dul 1 Mai, 126 — tel. 18.62.91*

Funcționează în localul nou, construit în 1959.

Școala medie nr. 34 „C.A. Rosetti": *Str. Giuseppe Garibaldi, 11 — tel. 11.08.30*

Funcționează într-un local nou, terminat în 1959, în cadrul complexului de construcții din cartierul Floreasca.

Școala medie nr. 35 (cu program special de educație fizică): *Calea Dorobanți, 163 — tel. 11.09.43*

Școala medie nr. 20 „Gheorghe Șincai"

Școala medie nr. 36: *Str. Florica Jalea, 18 — tel. 14.67.61*

Localul în care funcționează actualmente a fost dat în folosință în cursul anului 1960.

Școala medie nr. 37: *Str. Silviei, 54 — tel. 12.25.59*

Localul în care funcționează a fost construit în 1959.

Școala medie nr. 38 „23 August": *Str. Pescăruș, 124 — tel. 21.45.78*

Funcționează într-un local nou, construit în 1959.

Școala medie nr. 39: *Str. Stejarului, 42 — tel. 21.53.19*

Localul, dat în folosință în 1959.

ȘCOLI PROFESIONALE ȘI ȘCOLI TEHNICE

Puternicul avînt al industrializării socialiste a țării a făcut ca în sistemul de învățămînt din Republica Populară Romînă școlile profesionale și școlile tehnice să aibă o importanță deosebită. Rețeaua acestor școli devine din an în an mai mare, cuprinzînd aproape toate meseriile. Elevii primesc în aceste școli, pe lîngă cunoștințele practice cerute de meseria respectivă, și un solid bagaj de cunoștințe de cultură generală.

În București, în anul școlar 1961—1962 au funcționat 36 de școli profesionale: 25 de ucenici (pentru pregătirea de muncitori în domeniul industriei grele, industriei bunurilor de consum, construcțiilor, economiei forestiere, transporturilor și telecomunicațiilor), 4 secții de gospodărie (pentru pregătirea de bucătari, cofetari, ospătari) și 7 școli de meserii, organizate de Sfatul Popular al Capitalei pentru pregătirea de cadre calificate necesare deservirii populației (croitori, lăcătuși, tîmplari, strungari, zidari, dulgheri, instalatori etc.).

În afară de acestea, pentru pregătirea de muncitori cu înaltă calificare și tehnicieni, ca și pentru formarea de maiștri, au funcționat în rețeaua învățămîntului capitalei în 1961—1962 un număr de 42 de școli tehnice și 13 școli tehnice de maiștri. Elevii școlilor tehnice sînt recrutați dintre absolvenții școlilor medii de cultură generală, iar cei ai școlilor tehnice de maiștri, dintre muncitorii cei mai calificați (absolvenți de școli profesionale), avînd o practică în meseria pentru care s-au pregătit de cel puțin 3—5 ani, După absolvire, atît unii cît și ceilalți, sînt repartizați în producție.

În învățămîntul profesional și tehnic din București au fost înscriși în anul școlar 1961—1962 peste 36.000 de elevi.

Școala tehnică de industrie alimentară: *Str. Spătarul Preda, 16*
Școala tehnică de metalurgie: *Str. Zborului, 7—9*
Școala tehnică de electricitate: *Str. Gh. Șincai, 8—10*
Școala tehnică de metrologie: *Str. Al. Popov, 24*
Școala tehnică de geologie: *Str. Justiției, 55*
Școala tehnică de petrol-chimie: *Str. N. Filipescu, 26*
Școala tehnică pentru industria ușoară: *Str. Poet Cerna, 1*
Școala tehnică de construcții: *Șos. Mihai Bravu, 428*

Școala tehnică de arhitectură: *Str. G. Coșbuc, 24*

Școala tehnică de transporturi: *Str. Voiniceni, 29*

Școala tehnică pentru personal tehnic din transporturi: *Calea Griviței, 343*

Școala tehnică de poște și telecomunicații: *Calea Victoriei, 12*

Școala tehnică de agricultură: *Str. Pictor Grigorescu, 10 bis*

Școala tehnică comercială „N. Kretulescu": *B-dul Hristo Botev, 17*

Școala tehnică pentru industria lemnului: *Str. elev Ștefănescu, 9*

Școala tehnică financiară: *Calea Griviței, 2 bis*

Școala tehnică de cinematografie: *B-dul Lacul Tei, 63*

Școala tehnică de stenodactilografie: *Str. Taras Sevcenco, 68*

Școala tehnică de poligrafie: *Str. Argeș, 7*

Școala tehnică de activiști culturali: *Calea Dorobanți, 99 A*

Școala tehnică sanitară: *Str. Pitar Moși, 15*

Școala tehnică a cooperației meșteșugărești: *Str. Economu Cezărescu, 47*

Alte școli

Școala pedagogică de învățători: *Șos. Panduri, 92*

Școala pedagogică de educatoare: *Str. Petofi, 16*

Școala tehnică de petrol-chimie din Str. N. Filipescu

Școala sportivă de elevi nr. 1: *Calea Victoriei, 176*
Școala sportivă de elevi nr. 2: *Str. Traian, 165*
Școala medie de muzică nr. 1: *Str. Principatele Unite, 63*
Școala medie de muzică nr. 2: *Str. lt. D. Lemnea, 30*
Școala medie de artă plastică: *Str. Al. Popov, 12*
Școala medie de coregrafie: *Str. lt. D. Lemnea, 9*

Tabloul școlilor din capitală ar fi incomplet dacă n-am adăuga cele 39 de școli serale pentru oamenii muncii, din care 26 funcționează ca secții serale ale unor școli de zi, iar 13 ca școli serale independente, precum și cele 6 școli speciale pentru copii cu deficiențe. Cu acestea, totalul unităților școlare din București se ridică la peste 650.

INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR

Universitatea din București va împlini în 1964 o sută de ani de existență. Învățămîntul superior bucureștean este deci aproape centenar. Dezvoltarea lui a avut loc însă în condiții extrem de neprielnice, sub regimul burghezo-moșieresc.

Abia în anii regimului democrat-popular învățămîntul superior din București, ca și din întreaga țară, a fost ridicat, prin grija partidului și guvernului, pe o nouă treaptă de dezvoltare.

Astfel, în capitală — ca și în alte orașe ale țării — au luat ființă în ultimii ani numeroase facultăți și institute noi, care pregătesc cadre de specialiști în variatele domenii ale științei și tehnicii și care dispun de laboratoare frumoase, modern utilate, de săli de cursuri încăpătoare și de biblioteci, punînd la dispoziția studenților cele mai noi și mai valoroase tratate și manuale din literatura de specialitate.

În instituțiile de învățămînt superior din capitală învață astăzi o dată și jumătate mai mulți studenți de cît erau în întreaga țară în 1938.

Un exemplu concludent în ce privește dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului superior ni-l oferă — printre altele — creșterea numărului de laboratoare necesare desfășurării activității științifice a studenților, de la 100 cîte existau în 1948, la peste 600 în 1959 (pe întreaga țară). Corespunzător creșterii însemnate a numărului studenților, au fost alocate fonduri importante pentru construcția de noi cămine și cantine. Numai în 1960 a fost construit și pus la dispoziție studenților bucureșteni un complex de cămine studențești cu 1.000 de locuri și au fost amenajate încă 2.600 de locuri în cămine și cantine studențești. 65% din numărul studenților primesc astăzi burse din partea statului.

Pentru lărgirea bazei materiale a învățămîntului superior din București, este prevăzută începerea construcției noului local al Institutului politehnic, la care vor putea urma cursurile 10.000 de studenți.

Marile succese repurtate în domeniul învățămîntului superior au adus Bucureștilor un meritat prestigiu în toată lumea. În capitala R.P.R. vin să urmeze astăzi cursurile unor institute de învățămînt

Universitatea Bucureşti

superior, tineri din mai toate continentele: Europa, Africa, Asia, America Latină.

Universitatea Bucureşti: *B-dul Republicii, 13 — tel. 16.01.80;* **Rectoratul**: *B-dul 6 Martie, 64 — tel. 16.01.87*

Cea mai veche instituţie de învăţămînt superior din Bucureşti. Originile sale trebuie căutate în secolele XVII-XVIII, la acele „academii"în limba greacă, transformate la începutul secolului al XIX-lea în şcoli naţionale. Ca instituţie organizată pe baze pedagogice datează din 1818, cînd începe să funcţioneze în cadrul şcolii de la Sf. Sava, ca *Şcoala de ingineri*. Ulterior se transformă în *Şcoala academicească de feliu de ştiinţe filozoficeşti şi matematiceşti*. Universitate devine în 1864, prin decretul semnat de Alex. Ioan Cuza. În cadrul Universităţii funcţionează astăzi 9 facultăţi (în trecut erau doar 5) dispunînd de peste 80 de laboratoare (înainte de reforma învăţămîntului erau doar 30). Faţă de 1940, numărul studenţilor Universităţii era în 1960 de două ori mai mare. Dintre studenţii înscrişi, circa 70% primesc burse; peste 2.500 iau masa la cantine.

În cadrul Universităţii funcţionează următoarele 9 facultăţi:

Facultatea de ştiinţe naturale: *Splaiul Independenţei, 91 — tel. 15.19.02*

Facultatea de filologie: *Str. Edgar Quinet, 7 — tel. 13.04.90*

Facultatea de istorie: *Str. Edgar Quinet, 7 — tel. 13.1.6.41*

Facultatea de matematică: *Str. Academiei, 14 — tel.13.68.58*

Facultatea de fizică: *Str. Academiei, 14 — tel. 14.17.83*

Facultatea de chimie: *Splaiul Independenţei, 87 — tel. 13.34.46*

Facultatea de ştiinţe juridice: *B-dul 6 Martie. 64 — tel. 14.34.35*

Facultatea de filozofie: *B-dul 6 Martie, 64 — tel. 15.72.06*

Facultatea de geologie şi geografie: *B-dul N. Bălcescu, 1 — tel. 15.17.98*

Institutul politehnic: *Str. Polizu, 1 — tel. 13.94.40*

Îşi are originile în cursurile de tehnică superioară predate de Gheorghe Lazăr în şcoala de inginerie de la Sf. Sava (1818), organizate apoi în cadrul *Şcolii academiceşti*. În 1852 se deschide *Şcoala de conductori de poduri şi şosele*, iar în 1864, *Şcoala de punţi şi şosele, mine şi arhitectură*. În 1878—1881 se reprofilează ca *Şcoală naţională de poduri şi şosele*, iar în 1920 ca *Şcoală politehnică*.

Suprafaţa totală construită a institutului a fost în continuă creştere. Astfel, dacă în 1940 ea reprezenta doar circa 25.000 m², în 1960 era de 55.000 m². Au fost construite şi dotate cu utilaje noi, numeroase laboratoare. În anul şcolar 1961—1962 au urmat cursurile institutului circa 7.000 de studenţi. Institutul are o bibliotecă centrală cu 350.000 de volume. La dispoziţia studenţilor se află 6 cămine şi 4 cantine. La sfîrşitul anului 1961 a fost dat în folosinţă un nou grup social studenţesc.

În cadrul institutului politehnic funcţionează următoarele 9 facultăţi:

Facultatea de chimie industrială: *Str. Polizu, 1 — tel. 18.48.41*

Facultatea de electrotehnică: *aceeaşi adresă — tel. 13.94.40;58*

Facultatea de energetică: *aceeaşi adresă — tel. 13.94.40;30*

Facultatea de electrotehnică şi telecomunicaţii: *aceeaşi adresă — tel. 17.78.31*

Facultatea de metalurgie': *aceeaşi adresă — tel. 14.52.23*

Facultatea de mecanică: *aceeaşi adresă — tel. 17.65.56*

Facultatea de mecanică agricolă: *aceeaşi adresă — tel. 17.65.56*

Sediul facultăţilor de filozofie şi ştiinţe juridice

Facultatea de tehnologie a construcțiilor de mașini: *aceeași adresă — tel. 13.94.40/16*

Facultatea de transporturi: *aceeași adresă — tel. 13.94.40*

Institutul de construcții: *B-dul Mareșal F. I. Tolbuhin, 80 — tel. 21.47.70*

Pentru prima oară a funcționat o secție de construcții în cadrul *Școlii naționale de poduri și șosele* (1878—1881). A luat ființă prin transformarea, în 1948, a *Facultății de construcții* din cadrul Politehnicii. Institutul dispune astăzi de săli de cursuri și laboratoare, care asigură condiții optime de învățătură. Patru cămine și tot atîtea cantine, două baze sportive și o sală de sport, o bibliotecă cu 180.000 de volume stau la dispoziția studenților. În 1960-1961 de pe băncile institutului au ieșit de trei ori mai mulți absolvenți decît a dat înainte de reforma învățămîntului vechea facultate de construcții. În același an, numărul studenților în construcții era de 20 ori mai mare decît sub regimul burghezo-moșieresc.

Are următoarele 4 facultăți:

Facultatea de construcții civile, industriale și agricole: *Calea Plevnei, 59 — tel. 16.28.90*

Facultatea de instalații și utilaj de construcții: *B-dul Mareșal F.I. Tolbuhin, 80 — tel. 21.47.70*

Facultatea de construcții feroviare, drumuri și poduri: *B-dul Lacul Tei, 124 — tel. 12.54.79*

Facultatea de construcții hidrotehnice: *B-dul 1 Mai, 108 — tel. 18.46.99*

Institutul de petrol, gaze și geologie: *Str. Traian Vuia, 6 — tel. 12.77.96*

Institutul agronomic „N. Bălcescu"

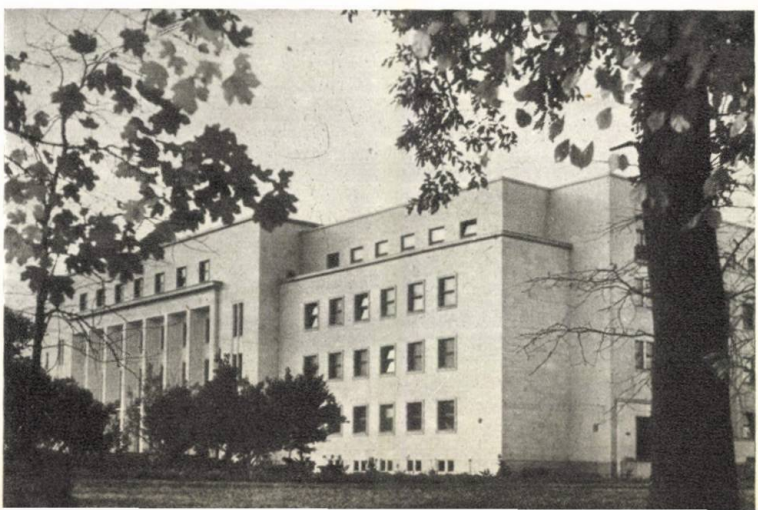

Institutul medico-farmaceutic

Creat în 1949, ca instituție de învățămînt superior menită să formeze cadrele necesare de specialiști cu înaltă calificare în domeniul geologiei tehnice, cercetării și exploatării țițeiului și gazelor. Dispune de numeroase săli de cursuri și 21 de laboratoare. Biblioteca numără peste 138.000 de volume. În cele 8 cămine aparținînd institutului locuiesc circa 1.000 de studenți, dintre care peste 200 sînt studenți străini veniți din 28 de țări. În 1961, au absolvit institutul un număr de 209 studenți.

În cadrul institutului funcționează — la aceeași adresă — următoarele 4 facultăți:

Facultatea de geologie tehnică (cu secție de geologie tehnică și secție de geofizică)

Facultatea de exploatare a zăcămintelor de țiței și gaze

Facultatea de tehnologie și chimizare a țițeiului și gazelor

Facultatea de mașini și utilaj petrolifer

Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu": *B-dul Mărăști, 59 — tel. 18.22.30*

În 1853 se înființează *Institutul de agricultură de la Pantelimon*. În 1867, se transformă în *Școala centrală de agricultură și silvicultură*, care în 1904 ia numele de *Școala superioară de agricultură* de la Herăstrău, după ce în 1896 se mutase într-un local apropiat de actualul sediu. Din 1929, a devenit *Academia de înalte studii agronomice*. Învățămîntul agronomic este reorganizat în cadrul *Institutului agronomic*, în urma reformei învățămîntului. În 1952 *Institutul agronomic* se unifică cu *Institutul de zootehnie și medicină veterinară*, căpătînd numele „Nicolae Bălcescu". Vechii clădiri i s-au alăturat în ultimii ani cîteva noi construcții care au creat posibilitatea unei largi dezvoltări. Localul actual al facultății de horticultură, halele de mașini agricole, patru cămine

Institutul de ştiinţe economice „V.I. Lenin"

pentru studenţi — se numără printre aceste noi construcţii. Faţă de trecut, numărul laboratoarelor a crescut de trei ori, iar al amfiteatrelor şi sălilor de seminar de cinci ori. Dacă în 1940, institutul avea înscrişi 328 de studenţi, în 1960—1961 numărul acestora se ridica la 3.000. Studenţii au astăzi la dispoziţie 6 cămine (cu o capacitate de 1.800 de locuri), 2 cantine, o bibliotecă centrală (dispunînd de 200.000 de volume). Aproximativ 70% dintre studenţi primesc burse. În cadrul institutului funcţionează următoarele 3 facultăţi:

Facultatea de agricultură: *B-dul Mărăşti, 59 — tel. 18.22.30*

Facultatea de horticultură: *aceeaşi adresă — tel. 18.22.30*

Facultatea de medicină veterinară: *Splaiul Independenţei, 105 — tel. 27.06.76*

Institutul de medicină şi farmacie: *Str. Dionisie Lupu, 37 — tel. 11.79.50*

Înfiinţat sub această denumire în 1949. La origine se află „Şcoala naţională de medicină şi farmacie" (1857), care s-a dezvoltat din *Şcoala de mică chirurgie* organizată la 1855, de către d-rul Carol Davila şi d-rul N. Kreţulescu. Din 1860, şcoala e adăpostită în localul fostului spital militar. Decretul de înfiinţare a unei facultăţi de medicină a apărut în 1867, iar primul sediu l-a avut în localul Universităţii (1869). Clădirea actuală a fost construită în 1905. În anii regimului democrat-popular, învăţămîntul medical este organizat pe baze noi. În afara introducerii în programa analitică a multor discipline noi, se creează numeroase clinici universitare în cadrul unor unităţi medicale sau de cercetare ştiinţifică. Institutul pune azi la dispoziţia studenţilor o bibliotecă avînd peste 1.000.000 de volume, 5 cămine, 3 cantine, un teren sportiv ş.a. Circa 56% dintre studenţi primesc burse. Dezvoltarea luată în ultimii ani o demonstrează, printre altele, următoarea comparaţie: 9.298 de absolvenţi în medicină şi farmacie în decurs de 75 de ani (din 1869 pînă în 1944); 9.123 de absolvenţi numai în decurs de 15 ani

(1945–1960), în această din urmă cifră nefiind cuprinşi absolvenţii anului 1960–1961.

Institutul are următoarele 4 facultăţi:

Facultatea de medicină generală (cu secţie de pediatrie): *B-dul dr. Petru Groza, 8 — tel. 14.29.30*

Facultatea de farmacie: *Str. Al. Sahia, 20 — tel. 12.85.16*

Facultatea de stomatologie: *Calea Plevnei, 19 — tel. 15.86.49*

Facultatea de perfecţionare şi specializare a medicilor şi farmaciştilor: *Str. Progresului, 12 — tel. 13.22.88;*

Şcoala superioară de partid „Ştefan Gheorghiu" de pe lîngă C.C. al P.M.R.: *B-dul Armata Poporului, 1—3 — tel. 11.78.06*

Institutul de ştiinţe economice „V. I. Lenin": *Piaţa Romană, 6 — tel. 11.06.10*

Organizat în 1949, în locul fostei *Academii de înalte studii comerciale şi industriale* care data din 1919. Prima parte a clădirii a fost construită în 1926, cealaltă între 1954 şi 1955. În 1961-62 au urmat cursurile institutului 5.670 de studenţi. La dispoziţia lor se află astăzi o bibliotecă cu un fond de volume de 326.054 de exemplare, cămine (cu o capacitate de aproape 2.000 locuri), cantine, teren de sport ş.a.

În cadrul institutului funcţionează — la aceeaşi adresă — următoarele 3 facultăţi:

Facultatea de economie generală

Facultatea de finanţe, credit şi contabilitate

Facultatea de comerţ şi merceologie

Institutul pedagogic: *Şos. Panduri, 90 — tel. 15.30.00*

Reorganizat în actuala formă din 1959. Cuprinde numeroase săli de cursuri şi 11 laboratoare (de fizică, de chimie, de botanică, de microbiologie etc.). Dacă în primul an în cadrul institutului existau 3 facultăţi, astăzi numărul lor a crescut la 8. Corespunzător s-a mărit şi numărul studenţilor (216 în 1959–1960, peste 1.500 în 1961–1962). La dispoziţia acestora se află o bibliotecă, dispunînd de peste 100.000 de volume, cămine, cantine, sală de gimnastică (construcţie recentă) ş.a. Circa 70% dintre studenţi primesc burse.

În cadrul institutului funcţionează — la aceeaşi adresă — următoarele 8 facultăţi:

Facultatea de filologie

Facultatea de matematică

Facultatea de fizică şi chimie

Facultatea de ştiinţe naturale

Facultatea de istorie şi geografie

Facultatea de arte plastice

Facultatea de educaţie fizică

Facultatea de muzică

Institutul pedagogic „Maxim Gorki": *Str. Pitar Moşi, 13 — tel. 11.44.70*

Ia fiinţă în 1947 sub numele de *Institutul romîno-sovietic* pentru pregătirea cadrelor de profesori de limba rusă. Începînd din 1948, devine institut de grad universitar şi primeşte numele marelui scriitor sovietic Maxim Gorki.

Institutul de arte plastice „N. Grigorescu": *Str. g-ral Budişteanu 19 — tel. 16.47.90;* **Rectoratul**: *aceeaşi adresă — tel. 16.01.51*

În ţara noastră, învăţămîntul artelor plastice îşi are originea în şcolile particulare de pictură organizate în primii ani ai secolului al XIX-lea (şcoala lui Ion Zugravul din R. Vîlcea, şcoala lui Matei Polcovnicul de la Buzău ş.a.). În 1859, pictorul Theodor Aman întocmeşte un proiect de înfiinţare a unei şcoli de arte frumoase. Pictorul Gheorghe Tattarescu sugerează (1860) înfiinţarea unui institut academic. Prima *Şcoală de arte frumoase* din Bucureşti ia fiinţă în anul 1864. Din 1931, şcoala capătă caracter de învăţămînt superior. În urma reformei învăţămîntului (1948), se înfiinţează *Institutul de artă*, care în 1950 se transformă în *Institutul de arte plastice* căpătînd numele marelui clasic al picturii româneşti Nicolae Grigorescu.

În cadrul institutului funcţionează două facultăţi:

Facultatea de arte decorative: *Intrarea Iulia Hasdeu, 3 — tel. 14.18.99*

Facultatea de arte plastice: *Str. g-ral Budişteanu, 19 — tel. 16.01.51*

Conservatorul de muzică „Ciprian Porumbescu": *Str. Ştirbei Vodă, 33 — tel. 13.88.77*

Institutul de arhitectură „Ion Mincu"

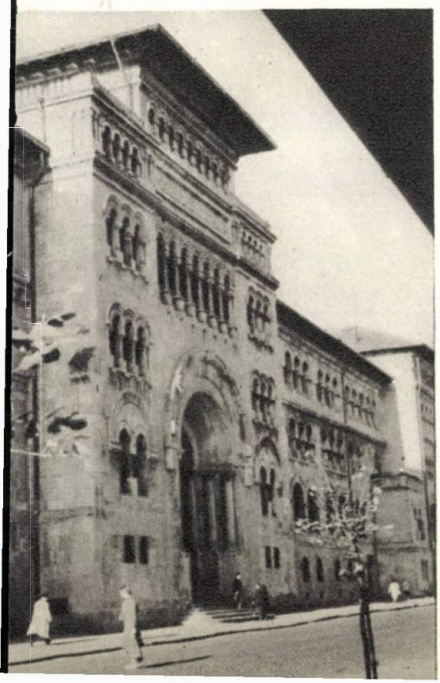

Institutul de petrol, gaze şi geologie

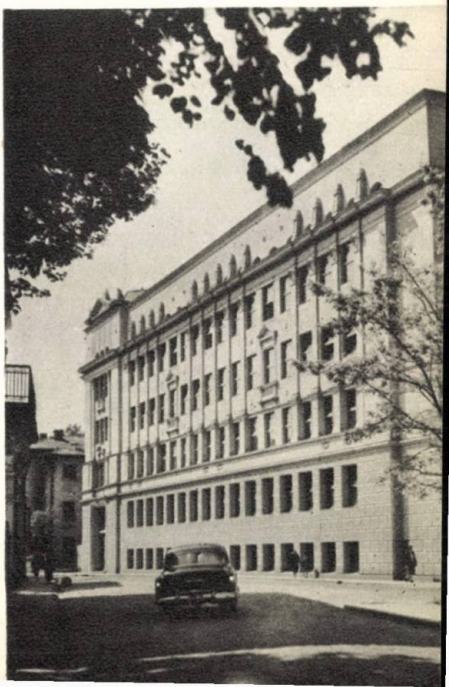

În anul 1834, se întemeiază *Şcoala de muzică, declamaţie şi literatură* a Societăţii Filarmonica, de sub conducerea lui Ion Eliade Rădulescu. La stăruinţa lui C. Caragiale şi din iniţiativa lui, ia fiinţă în 1864 *Conservatorul de muzică şi declamaţie* care este reorganizat în 1870. Învăţământul muzical se desfăşoară împreună cu cel de artă dramatică pînă în 1950, cînd conservatorul devine de sine stătător, primind numele marelui înaintaş al muzicii romîneşti, compozitorul Ciprian Porumbescu (1854—1883). Conservatorul dispune astăzi, printre altele, de o instalaţie tehnică modernă de imprimări şi transmisiuni muzicale, de un studio de înregistrări, dotat cu întregul aparataj necesar, de fonotecă, discotecă şi bibliotecă (cu aproximativ 50.000 de volume).

În cadrul lui funcţionează două facultăţi:

Facultatea de instrumente şi canto: *Str. 13 Decembrie, 47 — tel. 14.82.72*

Facultatea de compoziţie, dirijat, profesori de muzică: *Str. Ştirbei Vodă, 33 — tel. 13.51.20*

Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I.L. Caragiale": *B-dul Schitu Măgureanu, 1 — tel. 14.71.93*

Îşi are începuturile în *Conservatorul de muzică şi declamaţiune* înfiinţat în 1864 sub direcţia lui Matei Millo. Ambele secţii funcţionează împreună pînă la reforma învăţămîntului (1948), cînd toate şcolile de artă se unesc în *Institutul de artă*, secţia teatrală devenind facultate în cadrul acestui institut. În 1950—1951 ia fiinţă *Institutul de artă teatrală „I.L. Caragiale"*, cu o secţie specială de artă cinematografică. Ulterior se creează şi *Institutul de artă cinematografică*. Cele două institute se unifică în 1954—1955, constituind *Institutul de artă teatrală şi cinematografică „I.L. Caragiale"*.

Institutul de arhitectură „Ion Mincu": *Str. Biserica Enei, 3—5 — tel. 13.41.64*

Primele noţiuni de arhitectură sînt predate la Sf. Sava, în cadrul *Şcolii de punţi şi şosele, mine şi arhitectură* (1864). În 1892, ia fiinţă o şcoală de arhitectură sub egida Societăţii arhitecţilor romîni. În 1897, din iniţiativa arhitectului Ion Mincu, se înfiinţează o secţie de arhitectură pe lîngă *Şcoala de arte frumoase* care devine independentă în 1904, căpătînd denumirea de *Şcoala superioară de arhitectură*. În 1932, şcoala se reorganizează ca *Academie de arhitectură*. În anii regimului democrat-popular se reorganizează ca *Institut*, primind numele marelui arhitect Ion Mincu (1953), după ce a funcţionat între 1948 şi 1952 ca facultate a *Institutului de construcţii*. Clădirea institutului este construită în stil romînesc. În cadrul institutului există astăzi 14 ateliere de arhitectură bine utilate, 5 săli de cursuri şi amfiteatre, un atelier de desen ornamental, 5 cabinete speciale, un atelier de modelaj ş.a. Biblioteca numără circa 50.000 de volume. În 1961-1962 au urmat cursurile peste 700 de studenţi, ceea ce reprezintă o creştere de 300% faţă de 1938. La dispoziţia studenţilor se află 3 cămine.

Institutul de cultură fizică: *Str. Maior Ene, 12 — tel. 15.51.50*

În trecut a existat un *Institut naţional de educaţie fizică* care şi-a schimbat de mai multe ori forma de organizare. Reorganizat structural în anii regimului de democraţie populară, a devenit în 1951 *Institutul de cultură fizică*. Dacă în 1939—1940 cursurile vechiului institut erau urmate de circa 120 de studenţi, în 1961—1962 numărul studenţilor era de 649. Institutul dispune de 3 săli de gimnastică, 6 laboratoare, 4 terenuri sportive, 2 săli de cursuri, 12 cabinete metodice şi 3 săli de seminarii. Studenţii au la dispoziţie o bibliotecă (cu 80.000 de volume), 2 cămine, cantine ş.a.

Cămin al studenților de la Institutul agronomic „N. Bălcescu"

Noul cămin studențesc din B-dul 6 Martie

Noul complex social studențesc din cartierul Grozăvești

CĂMINE STUDENȚEȘTI

Conservatorul de muzică „Ciprian Porumbescu": *Piața Amzei, 5; Intrarea Zalomit, 12;* **Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu"**: *B-dul Mărăști, 59; Splaiul Independenței, 105;* **Institutul de arhitectură „Ion Mincu"**: *Str. Fundației, 7; B-dul Hristo Botev, 14; B-dul Republicii, 98;* **Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu"**: *Calea Dorobanților, 99;* **Institutul de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale"**: *Calea Dorobanților, 99;* **Institutul de construcții**: *Str. Miliției, 2, Str. Gabroveni, 12; Str. Șerbănescu-Tei, 74; B-dul Mareșal Tolbuhin, 80;* **Institutul de cultură fizică**: *Str. Maior Ene, 12; Piața Kogălniceanu, 2;* **Institutul de medicină și farmacie**: *Str. Const. Mille, 18; Str. Brezoianu, 24; Splaiul Independenței, 46; B-dul Schitu Măgureanu, 2; Str. Drumul Taberei, 11;* **Institutul pedagogic „Maxim Gorki"** *Str. Matei Voievod, 75—77;* **Institutul de petrol, gaze și geologie**: *Str. 30 Decembrie, 2; Calea Rahovei, 2; B-dul Republicii, 19; Str. Frumoasă, 31; Str. Frumoasă, 11; Piața C.A. Rosetti, 5; Str. Gabroveni, 2;* **Institutul politehnic**: *Str. Ștefan Furtună, 125; Str. Ștefan Furtună, 140; Str. Polizu, 10; Str. Occidentului, 7; Calea Griviței 130;* **Institutul de științe economice „V.I. Lenin"**: *Str. Șt. Cihoski, 5; Str. Dionisie Lupu, 72; Str. Roma, 30—32; Str. Brutus, 10—12; Str. Alex. Sahia, 70; Str. Nikos Beloianis, 11; Intrarea Amzei, 1—3; Str. Izvor, 4;* **Universitatea București**: *Str. Matei Basarab, 7; Str. Academiei, 7; Str. Doamnei, 1; Aleea Regnault, 11; B-dul 6 Martie, 64;* **Institutul pedagogic**: *Șos. Panduri, 90; Drumul Taberei, 5—7.*

În 1961 a fost dat în folosință, în Splaiul Independenței, 204, un mare complex social studențesc cu o capacitate de peste 2.000 de locuri. Aici sînt găzduiți studenți ai **Universității București, Institutului de petrol, gaze și geologie, Institutului de medicină și farmacie** și **Institutului de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale"**.

LOCURI ISTORICE ȘI MONUMENTE DE ARTĂ

Orașul București numără în cuprinsul său multe locuri memorabile, căci istoria semimilenarului oraș, capitală timp de patru veacuri a Țării Românești și timp de un veac a României, se leagă strîns de istoria întregii țări. O plimbare pe străzile Bucureștilor ne dezvăluie numeroase locuri și monumente de însemnătate istorică, evocîndu-ne evenimente importante din trecutul poporului nostru, pagini din istoria luptei sale pentru libertate și progres social, din istoria eroicelor bătălii ale clasei muncitoare împotriva exploatării, pentru construirea României socialiste, momente din viața unor luptători pentru progres și ale unor personalități științifice și artistice marcante.

În fața dealului *Marii Adunări Naționale*, pe malul stîng al Dîmboviței, se găsește centrul vechiului oraș București. Pe Str. 30 Decembrie, în parte paralelă cu Dîmbovița, s-a ridicat în secolul al XVI-lea (iar după ultimele cercetări, poate chiar cu un veac mai înainte), ampla construcție a curții domnești cunoscută sub denumirea de *Curtea Veche*. Astăzi nu se mai mențin decît vestigii izolate ale clădirilor domnești și biserica refăcută în repetate rînduri. Pînă spre sfîrșitul secolului al XVIII-lea, cînd domnia își strămută reședința la Curtea Nouă de pe Dealul Spirei, palatul de la Curtea Veche este martor a numeroase evenimente sociale și politice. Aci se produc puternice manifestări ale maselor orășenești, în secolele XVII-XVIII.

În fața *bisericii Curții Vechi* a înălțat în 1808 bogatul negustor și om politic armean Manuc-bei un han vestit, ce i-a purtat numele, transformat mai tîrziu, în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea, în *hotelul* și *sala Dacia*, loc vestit de întruniri, unde s-au desfășurat numeroase manifestări ale proletariatului bucureștean. Spre răsărit de fosta curte domnească, pe *Calea Moșilor, nr. 25* — vechiul Pod al tîrgului din afară, arteră importantă a orașului în secolele trecute, a fost *sediul — în 1931 — al Blocului Muncitoresc-Țărănesc* și al *redacției organului său central, ziarul „Deșteptarea"*. Blocul Muncitoresc-Țărănesc, organizație de masă legală, condusă de P.C.R., a fost creat în 1925. Avînd ca scop concret închegarea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare în lupta împotriva regimului burghezo-moșieresc și înscriind în programul său de luptă revendicări cu privire la desființarea curților marțiale, ziua de lucru de 8 ore pentru muncitorii din industrie, pămînt pentru țărani ș.a., el a devenit în scurt timp o organizație cu puternică influență, obținînd importante succese în cadrul alegerilor care au avut loc în 1927 și 1931.

În preajmă se găsește *biserica Sf. Gheorghe Vechi*, însemnată prin vechime (secolul al XVI-lea), cît și prin faptul că aci a existat timp de cîteva veacuri o școală slavono-romînă, care, pînă la școala lui Lazăr a reprezentat, împreună cu Academia grecească de la Sf. Sava, o formă mai înaltă de învățămînt în cuprinsul orașului. Nu departe, pe actuala *Str. Anton Pann, (nr. 20,) a trăit scriitorul Anton Pann* (1794—1854), valorificator al folclorului romînesc în literatură. Mai în susul *Căii Călărașilor* (la *nr. 238,*) care pornește din Piața Unirii și trece pe lîngă biserica Sf. Gheorghe Vechi, *a copilărit* talentatul scriitor și orator *Barbu Ștefănescu-Delavrancea* (1858—1918).

Tot în centrul vechi al orașului, cu străzi avînd nume evocatoare ale vechilor bresle, se găsește *Str. Lipscani*, una din cele mai vechi artere ale orașului (Ulița Mare), care se termină spre răsărit cu Piața 1848. Numele Lipscani a fost dat acestei străzi comerciale a orașului în secolul al XVIII-lea, atestînd locuirea ei de către negustori care întreținеau legături comerciale cu orașul Leipzig (Lipsca). La întretăierea Lipscanilor cu Str. Smîrdan se găsește *Palatul Băncii de Stat a Republicii Populare Romîne*, impunătoare construcție ridicată în 1883 pe locurile ocupate în trecut de cel dintîi mare han al Bucureștilor, hanul Șerban Vodă, construit de Șerban Cantacuzino(1678—1688). Clădirii din 1883 i s-a alipit masiva construcție a *Ministerului de Finanțe*, terminată în anii regimului de democrație populară.

În apropiere, pe *Str. Smîrdan*, se găseşte *clădirea fostului hotel Concordia* unde s-a hotărît, în 1859, de către deputaţii progresişti, alegerea ca domn al lui Alexandru Ioan Cuza. De asemenea, în faţa Ministerului Finanţelor, la întretăierea străzii Doamnei cu Str. Ion Ghica, se află *Biblioteca Centrală de Stat*, într-o construcţie ridicată în 1910.

Reîntorcîndu-ne pe Str. 30 Decembrie, pe locurile vechii curţi domneşti, ajungem în *Piaţa Unirii*, care este dominată de un deal, unde se înalţă, în afara *bisericii Patriarhiei* — ridicată în a doua jumătate a secolului al XVII-lea — *Palatul Marii Adunări Naţionale*, construit în 1907. În aceste locuri s-au petrecut numeroase evenimente importante. În anul 1655, de pildă, oştenii răsculaţi, uniţi cu orăşenimea săracă, au ucis aci un mare număr de boieri asupritori şi tot aci au avut loc mişcări ale maselor în secolul al XVIII-lea şi s-au desfăşurat momente importante ale revoluţiei din 1848. Pe locurile de astăzi ale Pieţei Unirii şi ale dealului Marii Adunări Naţionale, masele bucureştene au impus, în ianuarie 1859, majorităţii reacţionare a Adunării elective muntene, alegerea ca domn a lui Alexandru Ioan Cuza, realizînd pe această cale unirea Ţării Romîneşti cu Moldova. Aci a fost proclamată, la 9 mai 1877, independenţa de stat a Romîniei şi tot aci a avut loc, la 6 martie 1945, marea manifestaţie a maselor populare, după instaurarea primului guvern democratic din istoria ţării, guvernul prezidat de dr. Petru Groza.

Tot pe partea dreaptă a Dîmboviţei, puţin mai în susul rîului, se înalţă o altă colină — Radu Vodă — dominată de biserica cu acelaşi nume. Săpăturile arheologice au dezvăluit aci prezenţa omului din timpuri străvechi. Mănăstirea, datînd din secolul al XVI-lea, a fost refăcută, după distrugerea ei din timpul luptelor lui Mihai Viteazul cu turcii. În *mănăstirea Radu Vodă*, un grup de oşteni munteni a rezistat eroic turcilor în 1806, pînă la pătrunderea în Bucureşti a trupelor ruse. În legătură cu *biserica Bucur* — situată pe latura dinspre Dîmboviţa a dealului — a circulat o legendă, infirmată de cercetările arheologice, privind existenţa ei din vremea domnului Mircea cel Bătrîn (1386-1418). De fapt, săpăturile arheologice au dezvăluit că ea n-a fost decît un paraclis al mănăstirii Radu Vodă şi că nu datează decît din prima jumătate a secolului al XVIII-lea. În părţile dealului Radu Vodă şi mai în josul Dîmboviţei se găsea vestita mahala a tabacilor, harnici meşteri ai tăbăcitului, participanţi la frămîntările şi evenimentele de seamă ale secolului al XIX-lea, în 1821, 1848 sau 1859. Nu departe, pe *Str. Şerban Vodă, nr. 51* se poate vedea *casa în care a locuit şi a lucrat în 1875* poetul şi luptătorul revoluţionar bulgar *Hristo Botev*, căzut eroic în luptele pentru eliberarea Bulgariei de sub jugul otoman (1876).

ÎN SUDUL ORAŞULUI

În spatele dealului Marii Adunări Naţionale se află dealul şi cîmpia Filaretului, astăzi *Parcul Libertăţii*. Aci au avut loc marile întruniri ale maselor populare în timpul revoluţiei din 1848 şi tot aci s-a sărbătorit, în 1890, de către proletariatul bucureştean primul 1 Mai. Pe dealul Filaretului s-a inaugurat în 1869 *gara* cu acelaşi nume, prima construcţie bucureşteană de acest fel, ca punct terminal al celei dintîi linii ferate din Muntenia, linia Bucureşti-Giurgiu.

La sud de Gara Filaret, în apropiere de *Observatorul astronomic*, se află *Strada Mitropolitul Grigore*. În casa modestă cu nr. 69 a avut loc, în *martie 1932, conferința pe țară a muncitorilor ceferiști*, care a constituit Comitetul Central de acțiune pe țară al muncitorilor ceferiști, avînd ca secretar pe tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej. Comitetul Central de acțiune pe țară al muncitorilor ceferiști a îndeplinit, sub îndrumarea directă a C.C. al P.C.R., rolul de stat-major al luptelor ceferiste din ianuarie-februarie 1933.

Tot în această parte a orașului, la est de Parcul Libertății, pe *Str. Mocanului, nr. 1, s-a redactat în 1934—1939*, ani de apăsare ai regimului burgheziei și moșierimii, *ziarul „Scînteia"*, organul Comitetului Central al Partidului Comunist din Romînia. Începînd din 1931, ani de-a rîndul, „Scînteia" ilegală, tipărită și difuzată cu prețul vieții multor comuniști, a făcut educația revoluționară a mii și mii de muncitori, îndeplinindu-și cu cinste sarcina de agitator, propagandist și organizator colectiv.

Mai spre răsărit, pe *Șos. Vitan, nr. 248*, pe locul unde se înalță astăzi fabrica „Ana Ipătescu", a funcționat în anii 1918—1919 *tipografia ilegală a grupurilor comuniste*.

Spre sud de Gara Filaret, pe Calea Șerban Vodă — vechiul Pod al Beilicului, pe unde veneau în timpul dominației turcești trimișii Porții — se găsește *cimitirul Belu*, în care sînt înmormîntate personalități de seamă ale vieții culturale și publice din Romînia. În acest cimitir se află mormintele scriitorilor Enăchiță Văcărescu (m. 1797), M. Eminescu (m. 1889), B. P. Hasdeu (m. 1907), St. O. Iosif (m. 1913), G. Coșbuc (m. 1918), I. L. Caragiale (m. 1912), Liviu Rebreanu (m. 1944), Mihail Sadoveanu (m. 1961), al arhitectului Ion Mincu (m. 1912) și ale altor oameni de cultură romîni. Nu departe de cimitirul Belu, pe *Str. Brădetului, nr 24* se poate vizita *casa memorială Traian Vuia*, pionier al aviației romînești.

Biserica Stavropoleos (1724)

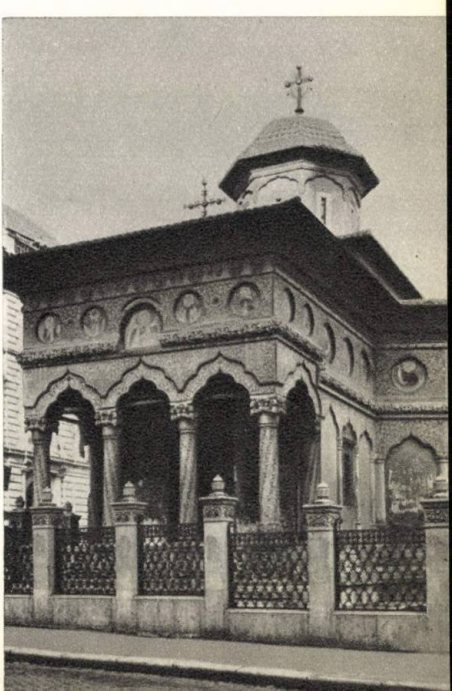

DE-A LUNGUL CĂII VICTORIEI

Revenind în Piața Unirii și coborînd spre apus, în susul Dîmboviței, întîlnim una din principalele artere ale orașului, orientată sud-nord: *Calea Victoriei*. Numele acesta a fost dat vechiului Pod al Mogoșoaiei după cîștigarea războiului de independență (1877-1878). Această arteră — deschisă de Constantin Brîncoveanu — s-a bucurat, pînă spre sfîrșitul secolului al XIX-lea, de o atenție aproape exclusivă din partea claselor dominante. În 1859 nu erau deservite

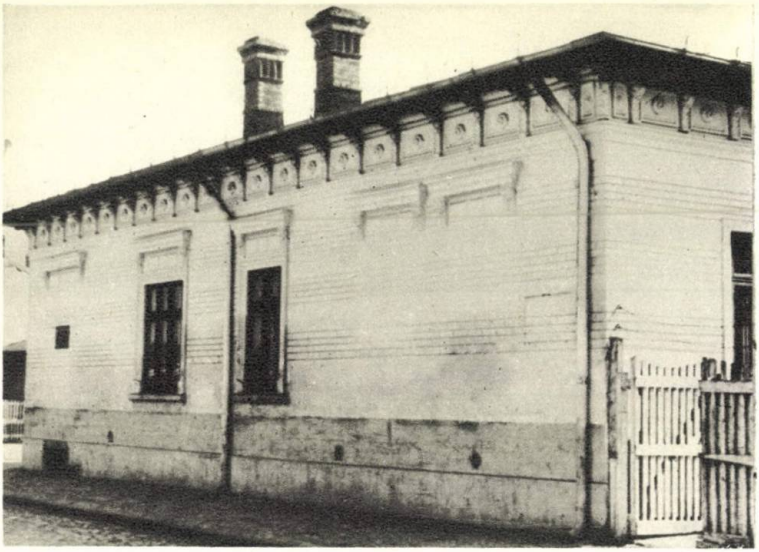

Clădirea din Str. Mocanului, 1, în care s-a tipărit ziarul „Scînteia" în perioada anilor 1934—1938

cu apă curentă, cu cîteva excepții, decît casele protipendadei de pe Podul Mogoșoaiei.

În anii regimului democrat-popular, Calea Victoriei, înfrumusețată și lărgită, avînd pe la mijlocul traseului ei marea *Piață a Palatului Republicii Populare Romîne*, a căpătat și capătă necontenit — lucrările de sistematizare fiind în curs — o nouă înfățișare. În apropierea întretăierii Căii Victoriei cu Dîmbovița se găsesc două însemnate edificii: *Palatul poștelor* și *Palatul Casei de economii și consemnațiuni*, a căror construcție s-a terminat în anul 1900. În vecinătate, în *Str. Ilfov, nr. 6* se găsește *clădirea Sfatului popular regional București*.

Aici, în august 1944, se afla Comandamentul aviației hitleriste. În urma arestării guvernului dictaturii militare fasciste, formațiuni patriotice de luptă și unități militare, însușindu-și chemarea Partidului Comunist Romîn, luptînd eroic pentru apărarea capitalei împotriva trupelor hitleriste, au luat cu asalt, în dimineața zilei de 24 august 1944, această clădire. După o luptă crîncenă — fasciștii apărîndu-se cu disperare — întregul comandament german a fost făcut prizonier.

Tot în imediata apropiere a Căii Victoriei, se găsește *biserica Stavropoleos*, un mic dar remarcabil monument de arhitectură, datînd din anul 1724, restaurat în 1899 de arhitectul Ion Mincu. Frumos decorată, cu un splendid pridvor, construcția este, în ansamblu, una din cele mai reușite realizări ale vechii arhitecturi romînești. La întretăierea Căii Victoriei cu B-dul 6 Martie se găsește *Casa centrală a armatei*, construcție care datează din 1912. Lîngă *Palatul*

telefoanelor, un scuar aminteşte locul unde s-a înălţat Teatrul Naţional, inaugurat în 1852. Teatrul a fost distrus în urma bombardamentului sălbatic efectuat de hitlerişti, în august 1944.

În piaţa din faţa teatrului o *placă comemorativă* aminteşte că *la 13 Decembrie 1918*, pe aceste locuri a avut loc o mare demonstraţie a muncitorilor bucureşteni pentru pace, pîine şi libertate, manifestaţie sîngeros reprimată de către guvernanţii reacţionari, în cursul căreia peste 100 de muncitori au fost ucişi şi alte cîteva sute răniţi. Întîmpinînd cu rafale de gloanţe manifestaţia paşnică a muncitorimii bucureştene, care îşi cerea dreptul la o viaţă mai bună, burghezia şi moşierimea încercau zadarnic să înăbuşe lupta revoluţionară a maselor.

În sediul partidului socialist din Str. Sf. Ionică (din apropierea Pieţei Teatrului) a avut loc, în mai 1921, un eveniment de însemnătate istorică pentru poporul nostru: crearea Partidului Comunist din Romînia. *Lucrările Congresului de constituire a partidului*, începuseră la 8 mai în camerele scunde ale redacţiei ziarului „Socialismul", într-o clădire de pe Strada Academiei (clădirea astăzi nu mai există, pe locul ei înălţîndu-se un impunător bloc). În istoria luptei celor asupriţi din ţara noastră începea o etapă nouă în care în fruntea maselor se afla Partidul Comunist din Romînia.

În faţa blocului de pe Str. Academiei, 35—37, o placă comemorativă evocă locul unde se afla casa în care s-au ţinut primele şedinţe (în zilele de 8, 9 şi 10 mai 1921) ale Congresului de constituire a Partidului Comunist din Romînia

Pe Calea Victoriei, întîlnim lîngă aripa dreaptă a Palatului Republicii, *biserica Creţulescu*, zidită în 1722 şi restaurată în 1935—1936, monument care sintetizează, în arhitectura sa, arta epocii brîncoveneşti.

Pe locurile Palatului Republicii exista în trecut casa lui Dinicu Golescu, un boier cu vederi înaintate, din primele decenii ale secolului al XIX-lea. Casa lui Golescu a fost transformată în curte domnească în timpul domnitorului Alexandru Ghica (1834—1842). Acest palat a fost reşedinţa lui Alexandru Ioan Cuza, domnitorul Principatelor Unite (1859—1866). *Palatul* a fost construit, în înfăţişarea sa actuală, în anii 1930—1937, cu excepţia aripii stîngi, desăvîrşită în ultimul timp. Aici, în conformitate cu planul elaborat de Partidul Comunist Romîn, a fost arestat — la 23 August 1944 — guvernul Antonescu. Insurecţia armată victorioasă din August 1944, a marcat începutul revoluţiei populare, revoluţie care a schimbat fundamental viaţa ţării noastre.

În februarie 1945, în faţa palatului, au avut loc uriaşele manifestaţii ale sutelor de mii de oameni ai muncii bucureşteni, care cereau

alungarea guvernului reacționar Rădescu și venirea la cîrma țării a unui guvern cu adevărat democratic, capabil să înfăptuiască marile reforme pe care le cerea poporul. În *Piața Palatului* au avut loc manifestațiile entuziaste ale bucureștenilor în seara și noaptea de 30 Decembrie 1947, cînd a fost înlăturată monarhia și proclamată Republica Populară Română. Astăzi *Palatul R.P.R.* este sediul *Consiliului de Stat al R.P.R.* În aripa din stînga, el adăpostește bogatele colecții ale *Muzeului de artă al R.P.R.* În apropiere, înconjurînd palatul din trei părți, s-a construit în ultimul timp un complex de blocuri moderne și o mare sală destinată manifestărilor cu caracter obștesc și cultural. Aceste construcții reprezintă, în ansamblu, una dintre cele mai frumoase realizări din București ale regimului democrat-popular.

Pe *Str. Academiei*, în fața Palatului Republicii, se înalță o impunătoare clădire deasupra căreia flutură triumfător steagul roșu. Este *sediul Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român.*

În imediata apropiere a Căii Victoriei, pe *Str. C. A. Rosetti, nr. 8* se găsește *Muzeul Theodor Aman* care cuprinde operele acestui mare artist, unul dintre pictorii români de seamă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. În Piața Palatului Republicii se înalță *Ateneul R.P.R.*, astăzi sediu al Filarmonicii de stat „George Enescu"; clădirea a fost construită în anii 1886—1888 în special prin contribuția celor nevoiași, care au răspuns apelului „dați un leu pentru Ateneu".

Pe *Calea Victoriei, nr. 134*, a funcționat în anii 1939—1940 *postul de radio ilegal „România liberă"*. Organizat de Partidul Comunist din România, el a constituit un important mijloc prin care cuvîntul mobilizator al partidului a pătruns în masele populare, îndemnîndu-le la luptă pentru răsturnarea dictaturii fasciste, pentru zădărnicirea pregătirilor de război împotriva U.R.S.S.

Mai în sus, în fostul palat al domnitorului Barbu Știrbei (1849—1856), construit prin 1837 și restaurat în 1881, se găsește astăzi *Muzeul de artă populară*. Tot pe *Calea Victoriei*, în partea dreaptă, se înalță impozanta clădire a *Comitetului de Stat al Planificării*, iar ceva mai departe, *la nr. 168*, se află casa în care a activat *Comitetul Central al Blocului Muncitoresc Țărănesc* și *redacția ziarelor „Înainte"* și *„Munca zilnică"* (1928—1929). Puțin mai în susul Căii Victoriei, pe latura stîngă, se află clădirea *Academiei R.P.R.*, cea mai de seamă instituție culturală a țării și clădirea *Bibliotecii Academiei R.P.R.*

În sfîrșit, tot pe latura stîngă a acestei artere, în apropierea întretăierii cu Str. lt. Lemnea, vizitatorul întîlnește *Muzeul „George Enescu"*, monumentală clădire în care a locuit într-o perioadă a vieții sale marele compozitor și muzician român.

DIN PIAȚA VICTORIEI PÎNĂ LA BĂNEASA

Calea Victoriei se termină în piața cu același nume, loc în care s-au desfășurat numeroase manifestații. Piața este mărginită de *Palatul Președinției Consiliului de Miniștri*, de *Monumentul Eroilor Sovietici*, operă din 1945 a sculptorului C. Baraschi — omagiu al poporului nostru adus Armatei Sovietice eliberatoare — și de *Muzeul de științe naturale „Grigore Antipa"*. Dincolo de piață, Calea Victoriei se continuă prin Șoseaua Kiseleff și prin parcul cu același nume, amenajat

Monumentul lui V.I. Lenin din Piața Scînteii

Monumentul Eroilor Sovietici din Piața Victoriei

Placă comemorativă de la liziera Pădurii Băneasa, unde au avut loc, la 26 august 1944, lupte pentru zdrobirea trupelor hitleriste

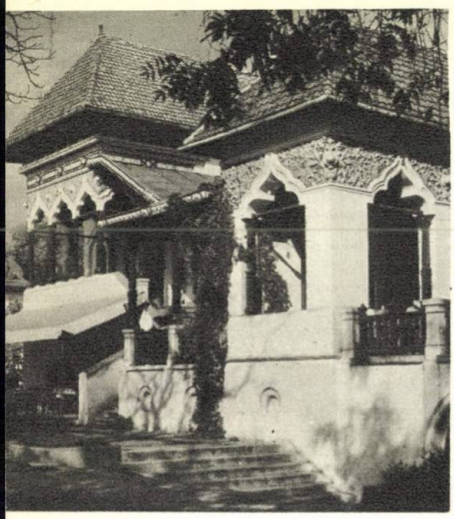

Clădirea de pe Șos. Kiseleff (Bufet), una din primele construcții în stil românesc, realizată în 1891 de arhitectul Ion Mincu

Arcul de Triumf

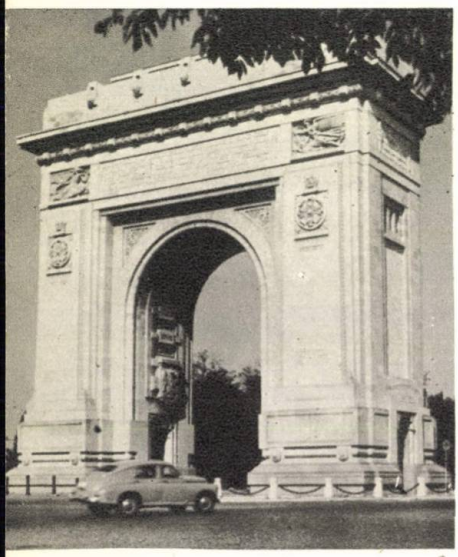

spre sfîrșitul primei jumătăți din secolul al XIX-lea. De-a lungul șoselei se poate remarca *Muzeul de Istorie a Partidului Muncitoresc Român* și *Muzeul „Marx-Engels-Lenin" de pe lîngă Institutul de istorie a P.M.R.*

Mai în sus, se află: *Bufetul* (actualmente clădirea restaurantului „1 Mai"), una din primele construcții în stil românesc, datorată eminentului arhitect român Ion Mincu (1891), *Arcul de Trimf*, Combinatul poligrafic *Casa Scînteii*, măreață realizare din anii regimului democrat-popular și *Monumentul lui V. I. Lenin*, operă a sculptorului Boris Caragea, dezvelit cu ocazia celei de-a 90-a aniversări a nașterii marelui dascăl al proletariatului.

În Piața Scînteii a fost construită în 1961 o monumentală *sală* destinată *expoziției permanente a economiei naționale a R.P.R.*

Mai departe, pe Șos. Băneasa, care continuă Șos. Kiseleff, se găsește *Muzeul de artă populară „Dr. Nicolae Minovici"*, construit în 1905, în stil românesc, îmbinînd stilul brîncovenesc cu acela de culă oltenească.

Pe *Șos. Băneasa* și pe *Șos. Băneasa-Ploiești*, la intersecția cu drumul care duce spre pădurea Băneasa și la Otopeni, *plăci comemorative* amintesc celor ce trec pe aici, de *eroicele lupte* date în *august 1944* de trupele române și de forțele patriotice de luptă pentru eliberarea orașului și pentru lichidarea rezistenței unităților hitleriste.

DIN PIAȚA 1848 SPRE PARCUL DE CULTURĂ ȘI ODIHNĂ

Paralel cu Calea Victoriei, centrul orașului este străbătut de lanțul bulevardelor: 1848, Nicolae Bălcescu, G-ral Magheru și Ana Ipătescu. În Piața 1848, lîngă *biserica Sf. Gheorghe Nou*, datînd din

Casa din Str. Şcoala Florească, 34, în care a funcţionat în perioada 1941—1944 tipografia ilegală a C.C. a P.C.R.

Casa din B-dul N. Titulescu, 35, în care a fost, în perioada anilor 1921—1924, sediul Comitetului local Bucureşti al Partidului Comunist din Romînia, sediul Comitetului Central al Uniunii Tineretului Socialist precum şi sediul redacţiei ziarului „Tineretul Socialist"

Statuia lui Mihai Cantacuzino, întemeietor al Spitalului Colţea

Monumentul Aviatorilor de pe B-dul Aviatorilor

a doua jumătate a secolului al XVII-lea, ridicată pe fundaţii mai vechi, din secolul al XVI-lea, refăcută după incendiul din 1847, se ridică *statuia lui Constantin Brîncoveanu* (1688—1714), operă a sculptorului O. Han (1936). Pe aceste locuri şi-au început masele bucureştene lupta revoluţionară în anul 1848. La capătul B-dului 1848, în faţa *spitalului Colţea* — cel dintîi aşezămînt sanitar bucureştean de acest fel, datînd din 1704 — se găseşte *statuia lui Mihai Cantacuzino*, întemeietorul spitalului şi unchiul lui Brîncoveanu. Este cea dintîi statuie din Bucureşti, operă a sculptorului Karl Storck (1869). Alături se înalţa Turnul Colţei, edificiul cel mai înalt din Bucureşti, în vremurile trecute, construit în 1715 şi dărîmat în 1888, pentru a se lărgi bulevardul. Aci, în cel de-al 8-lea deceniu al secolului al XIX-lea, au avut loc întruniri ale cercului socialist din Bucureşti. În faţa spitalului Colţea, în fostul palat Şuţu, construit în stil neogotic, se găseşte *Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti*, deschis în ianuarie 1959. Continuîndu-ne plimbarea de-a lungul Bulevardului N. Bălcescu şi al Bulevardului Magheru, în apropierea acestuia, pe *Str. Mendeleev, nr. 29*, o placă comemorativă aminteşte că acolo *a locuit Ştefan Luchian*, unul din marii pictori romîni (1858—1916).

Imediat după Piaţa Victoriei se deschide *Str. Ştefan Gheorghiu*. În clădirea de la *nr. 1* s-a aflat — *în zilele insurecţiei armate din august 1944 — sediul comandamentului forţelor patriotice de luptă*. Tot aici, în zilele de 23—25 august 1944, a fost şi sediul C.C. al P.C.R.

Urmînd drumul pe B-dul Aviatorilor — care este paralel cu Şos. Kiseleff — ajungem în Piaţa Aviatorilor, care a devenit în anii puterii populare locul unde se desfăşoară entuziastele mitinguri şi demonstraţii ale oamenilor muncii

din capitală cu ocazia zilei de 23 August sau al altor sărbători dragi. Dacă facem acum o plimbare spre răsăritul lanțului bulevardelor, în această parte relativ nouă a orașului, o placă comemorativă amintește în *Str. Școala Floreasca, nr 34*, locul unde a funcționat *în anii 1941—1944 tipografia ilegală a Comitetului Central al Partidului Comunist Romîn.*

ÎN PREAJMA GĂRII DE NORD

Din Piața Victoriei, îndreptîndu-ne spre Gara de Nord, întîlnim pe *B-dul N. Titulescu, nr. 35*, clădirea în care a funcționat *primul sediu al Comitetului local București al P.C.R.* și *sediul Uniunii Tineretului Socialist*. În același cartier din preajma Gării de Nord, sînt și *uzinele „Griviția Roșie"*, unde au avut loc, în februarie 1933, eroicele lupte ale ceferiștilor — cea mai mare ridicare la luptă a proletariatului din Romînia între cele două războaie mondiale — îndreptate împotriva fascismului, a exploatării și sărăciei, a înrobirii țării de către imperialismul străin. Aceste lupte care au dovedit maturitatea revoluționară a clasei muncitoare din Romînia au avut un puternic răsunet pe plan internațional. Printre locurile care evocă luptele eroice ale clasei muncitoare bucureștene, din anii 1932—1933, se numără și *fostul local al sindicatului C.F.R. din Calea Griviței, nr. 261* unde a avut loc, în decembrie 1932, sub conducerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, ședința Comitetului Central de acțiune al muncitorilor ceferiști, care a pregătit planul de luptă pentru acțiunile clasei muncitoare din primele luni ale anului 1933. Calea Griviței a devenit în ultima vreme un vast șantier, construcții impunătoare schimbînd înfățișarea acestei artere de numele căreia se leagă una din paginile cele mai glorioase din istoria mișcării muncitorești din Romînia.

ÎN CARTIERUL COTROCENI

Îndreptîndu-ne acum spre partea de vest a orașului, întîlnim Cotrocenii, cartier dezvoltat în ultimul veac, mărginit de *Grădina botanică* și de *Parcul* și *Palatul Pionierilor*. În 1821, în timpul răscoalei populare, Tudor Vladimirescu și-a așezat tabăra pe dealul Cotrocenilor, iar în septembrie 1848 tot aci, masele bucureștene au încercat să salveze revoluția, împotrivindu-se pătrunderii în oraș a armatei turcești. Reședință, în trecut, a dinastiei prusace a Hohenzollernilor, parcul și palatul de la Cotroceni au fost puse în anii regimului democrat-popular la dispoziția tinerilor purtători ai cravatelor roșii.

Pornind de la Palatul Pionierilor pe B-dul Armatei Poporului spre Fabrica de confecții și tricotaje, ajungem în dreptul *străzii Vătafului* unde, la *numărul 4, o placă memorială* amintește că pe aceste locuri, fost cîmp al Cotrocenilor, s-a înălțat pentru prima oară în văzduh *Aurel Vlaicu*, în ziua de 17 iunie 1910, cu aeroplanul cu motor, inventat, construit și pilotat de el.

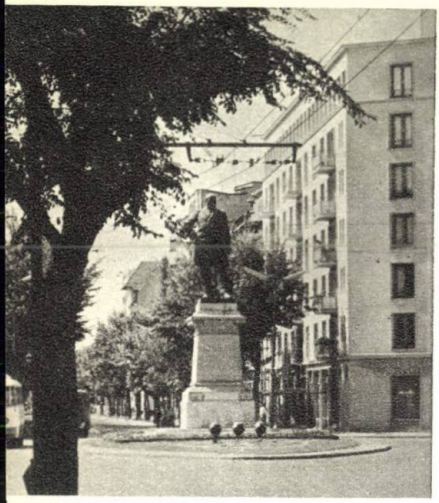

Statuia lui Mihail Kogălniceanu, om politic, luptător pentru Unirea Principatelor (1817—1891)

Statuia d-rului Carol Davila, întemeietorul învățămîntului superior medical din Romînia.

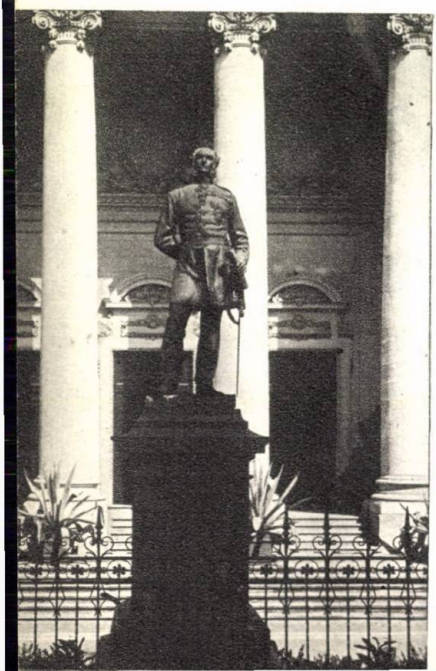

DE LA PALATUL PIONIERILOR SPRE CARTIERUL VATRA LUMINOASĂ

De la Palatul Pionierilor pornește B-dul dr. Petru Groza, care, continuat cu bulevardele 6 Martie și Republicii, străbate orașul dinspre apus spre răsărit. În fața *Facultății de medicină*, construită în 1903, se ridică *statuia lui Carol Davila* (1830—1885), întemeietorul învățămîntului superior medical din Romînia și organizatorul serviciilor sanitare romîne pe baze moderne. Statuia, operă a sculptorului Carol Storck, datează din 1905. Pe o colină, puțin mai la sud de B-dul dr. Petru Groza, se află impozanta clădire a *Academiei Militare Generale*, loc memorabil unde au avut loc, în august 1944, lupte crîncene pentru lichidarea rezistenței trupelor hitleriste.

În fața Academiei Militare Generale — ca mărturie vie a patriotismului, curajului, abnegației și devotamentului cu care numeroși fii ai poporului nostru și-au jertfit viața pentru apărarea și libertatea patriei iubite — se înalță *Monumentul Eroilor Patriei*, realizat de un grup de sculptori (M. Butunoiu, Z. Băicoianu, T. N. Ionescu și I. Dămăceanu) și dezvelit la 23 August 1957.

La nord-est de B-dul dr. Petru Groza, pe *Str. Știrbei Vodă, nr. 112*, a locuit scriitorul *Ioan Slavici* (1848—1925); pe aceeași stradă, la *nr. 111* și-a avut locuința pictorul *Octav Băncilă* (1872—1944) și nu departe, pe *Calea Plevnei*, a locuit în ultima perioadă a vieții sale poetul *G. Coșbuc*.

Reîntorcîndu-ne pe artera care străbate orașul și pornind de la Palatul Pionierilor, la capătul vestic al B-dului 6 Martie, întîlnim clădirea *Teatrului de operă și balet al R.P.R.*, realizare din 1953 a regimului democrat-popular. Tot pe B-dul 6 Martie, în apropiere,

se găsește localul *Facultăților de filozofie și științe juridice*. În continuare, pe aceeași arteră, se întîlnește *statuia lui Mihail Kogălniceanu*, luptător pentru Unirea Principatelor, înfăptuitor, alături de Alexandru Ioan Cuza, al împroprietăririi țăranilor din 1864 și militant activ pentru dobîndirea independenței statului romîn. Monumentul este realizat de sculptorul O. Han (1936). În apropiere, pe o clădire din *Str. Pompiliu Eliade, nr. 9*, o placă de marmură amintește că aici a avut loc *consfătuirea pentru pregătirea celui de-al doilea Congres al P.C.R.* (1922). Revenind pe B-dul 6 Martie, întîlnim, în fața grădinii Cișmigiu, sediul *Sfatului Popular al Capitalei*, Aproape de întretăierea bulevardului cu Calea Victoriei, pe locul unde astăzi își are reședința *Sfatul popular al raionului Lenin*, exista, la sfîrșitul secolului trecut și în primele decenii ale secolului nostru, *sala Eforie*, vestit loc de întruniri publice. Aci s-au ținut mitinguri de solidaritate cu revoluția rusă din 1905, cu marinarii răsculați de pe vasul rus „Potemkin" sau cu țăranii răsculați în 1907. În apropiere, pe *Str. Domnița Anastasia, nr. 7*, într-o casă veche de 150 de ani, se găsește *Muzeul memorial Gh. Tattarescu*, însemnat pictor romîn din secolul trecut (1818—1894).

La capătul B-dului 6 Martie, în fața *Universității* — construită începînd din 1857 de arhitectul Alexandru Orescu, pe locurile unde a funcționat de la sfîrșitul secolului al XVII-lea Academia grecească — se ridică patru statui. În extrema stîngă — privind dinspre Universitate — se înalță *statuia lui Ioan Heliade Rădulescu* (1802—1872), animator al învățămîntului în prima jumătate

Statuia lui Mihai Viteazul (1593—1601), din Piața Universității, primul domnitor care a unit, pentru scurtă vreme, sub domnia sa Țara Romînească cu Moldova și Transilvania

Statuia lui Gheorghe Lazăr (1779—1823), întemeietorul primei școli romînești din București

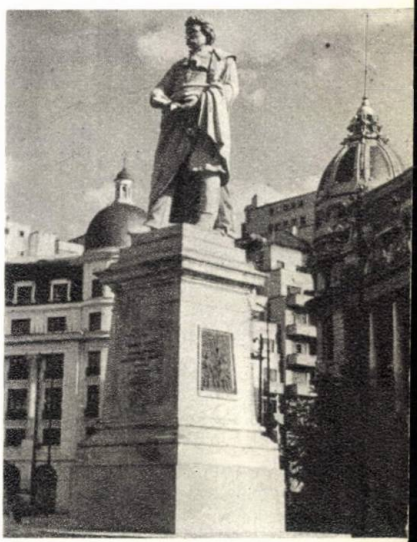

Casa din Str. C. Burcă, 27, în care au avut loc ședințe conspirative ale P.C.R. în vederea pregătirii insurecției armate de la 23 August 1944

a secolului al XIX-lea. Alături de aceasta, putem privi *statuia ecvestră a lui Mihai Viteazul* (1593—1601), unul din cei mai de seamă domni munteni, conducător al luptei poporului romîn împotriva dominației otomane, care a izbutit să strîngă sub autoritatea lui, pentru scurt timp, cele trei țări romînești: Țara Romînească, Moldova și Transilvania. Cea de-a treia *statuie* — lucrare din 1886 a sculptorului Ioan Georgescu — este a lui *Gheorghe Lazăr* (1779—1823), întemeietor al învățămîntului „academic" pe baze naționale. Ultima *statuie* — operă a sculptorului I. Jalea — reprezintă pe *Spiru Haret* (1851—1912), reformator al învățămîntului mediu.

Mai departe, pe B-dul Republicii, lăsînd pe dreapta sediul Consiliului Superior al Agriculturii, se află *statuia lui C. A. Rosetti*, fruntaș al revoluției din 1848, luptător pentru Unirea Principatelor.

Din Piața Rosetti, pornind pe Str. Vasile Lascăr pînă la întretăierea cu Șos. Ștefan cel Mare, ajungem la noua clădire a *Circului de stat*, impunătoare construcție circulară ridicată în mijlocul unui frumos parc.

În apropiere de întretăierea B-dului Republicii cu Calea Moșilor, pe *Str. Plantelor*, în fostul sanatoriu Șuțu, *a murit* marele poet *Mihail Eminescu* (1889). Dacă ne urmăm apoi drumul pe B-dul Republicii, pe B-dul Tolbuhin și pe Șos. Iancului, ajungem în Parcul Vatra Luminoasă. Aici, în clădirea din *Str. C. Burcă, nr. 27*, a fost *casa conspirativă a Partidului Comunist Romîn*, unde au fost ținuți sub paza formațiunilor de luptă patriotice membri ai guvernului Antonescu, după arestarea lor la 23 August 1944.

ÎN SUD-VESTUL ORAȘULUI DEALUL ARHIVELOR ȘI DEALUL SPIREI

Dacă dinspre Piața Unirii urmărim în sus, pe partea dreaptă a Dîmboviței, cursul rîului ce străbate capitala Republicii Populare Romîne de la apus spre răsărit și al cărui debit minor de astăzi nu mai amintește inundațiile distrugătoare pe care le făcea rîul, chiar și acum mai puțin de un veac, ajungem la unul din punctele arheologice și istorice de seamă ale orașului: dealul Arhivelor sau dealul Mihai Vodă, dominat de clădirea *Arhivelor Statului* (al căror sediu central se află în B-dul 6 Martie, 29). În incinta clădirii se ridică silueta zveltă a bisericii, ctitorie din 1591 a lui Mihai Viteazul, restaurată acum cîteva decenii de arhitectul Costescu. Mai multe campanii de săpături arheologice au documentat locuirea acestei coline de către oameni încă din orînduirea comunei primitive. În curtea clădirii s-a mai descoperit și o vatră dacică. Pe de altă parte, cercetările au dezvăluit deosebit de interesante mărturii privind trecutul feudal al așezării. Pivnițe întărite, datînd din secolul al XVI-lea, ca și rămășițele unei foste mori, sînt cele mai importante mărturii privind perioada feudală din acest punct al orașului.

Monumentul Eroilor Patriei din fața Academiei Militare Generale

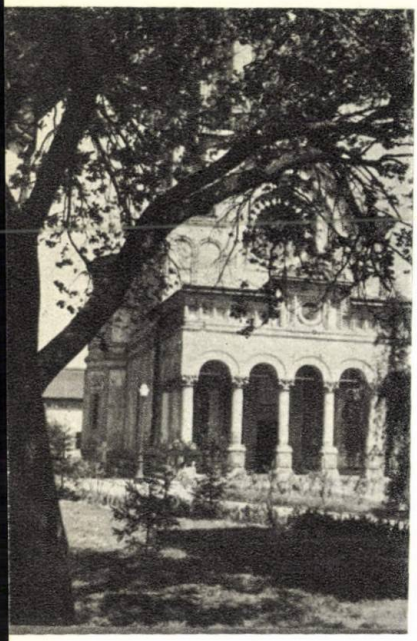

Mănăstirea Antim, datînd din 1714

Colina Arhivelor este, la rîndul ei, dominată de Dealul Spirei, loc de asemenea memorabil. Pe Dealul Spirei a avut loc, în septembrie 1848, eroica luptă a pompierilor bucureşteni împotriva armatelor turceşti, mult superioare numericeşte, care intrau în oraş să reprime revoluţia. În amintirea eroismului pompierilor se înalţă pe *Str. Uranus colţ cu Str. Fonteriei, Monumentul Eroilor Pompieri*. Tot pe Dealul Spirei, în clădirea fostului Arsenal al Armatei, a avut loc, în ianuarie 1922, din ordinul guvernanţilor reacţionari, înscenarea judiciară îndreptată împotriva congresiştilor care au votat în mai 1921 crearea Partidului Comunist din Romînia. În sfîrşit, pe *Str. Ecoului, nr. 29* — stradă ce răspunde în Str. Uranus — a funcţionat în ilegalitate, *în 1932, redacţia ziarului „Scînteia"*, organul Comitetului Central al Partidului Comunist din Romînia; iar puţin mai spre răsărit, pe *Str. Sf. Apostoli, nr. 36*, a fost *sediul Consiliului General al Sindicatelor Unitare din Romînia, în anii 1928—1929*.

În preajma Dîmboviţei, pe latura ei dreaptă, la intersecţia străzilor Antim şi Justiţiei, se întîlneşte şi *mănăstirea Antim*, unul dintre cele mai frumoase monumente de arhitectură din Bucureşti. Datînd din anii 1714—1715, mănăstirea este ctitoria mitropolitului de origine gruzină Antim Ivireanu, una dintre personalităţile culturale marcante din Ţările Romîne de la sfîrşitul secolului al XVII-lea şi începutul celui de-al XVIII-lea. Monumentul a suferit o restaurare în 1860, care i-a schimbat în bună măsură aspectul iniţial. Din Str. Antim ajungem în Calea Rahovei, vechiul Pod al Calicilor, denumire atribuită în trecut acestei artere, unde-şi avea locuinţele sărăcimea oraşului.

ALTE MONUMENTE ALE ORAŞULUI

În sfîrşit, în părţile mărginaşe ale oraşului se găsesc unele monumente ce merită, de asemenea, să fie amintite. În nord-est, de exemplu, lîngă Parcul 8 Mai şi noul *spital „Emilia Irza"*, la capătul Căii Lacului Tei, se ridică fostul *palat Ghica*, în stil neoclasic, construit de domnitorul Grigore Ghica (1822—1828). În preajmă, bise-

rica-paraclis, ridicată în 1833, atestă influența stilului neoclasic prin intermediul arhitecturii ruse. *Mănăstirea Plumbuita*, de la marginea orașului *(Str. Matei Basarab, nr. 58)*, cu puternice ziduri de incintă și cu vechi case domnești, datează din prima jumătate a secolului al XVI-lea, fiind însă refăcută de Matei Basarab în prima jumătate a secolului următor. La *Fundenii Doamnei*, un interesant monument de arhitectură religioasă, datînd din 1699, prezintă o ornamentație exterioară bogată, în care se vădește o influență persană.

În apropiere s-a construit în anii regimului democrat-popular *Spitalul Fundeni*, una din cele mai importante instituții sanitare ale orașului. Nu departe de Fundenii Doamnei se găsesc și ruinele unui palat al lui Matei Basarab, din prima jumătate a secolului al XVII-lea. Pe *Str. Mărcuța, nr. 8*, în extremitatea de răsărit a orașului, se află *Biserica Mărcuța*, care datează din anii 1588—1592 și prezintă interesante detalii de structură și decorație, fiind una dintre principalele realizări ale arhitecturii muntene din jumătatea a doua a secolului al XVI-lea.

Locuri istorice, case modeste sau palate, monumente, o întreagă serie de mărturii ale vieții, muncii, zbuciumului și luptei maselor bucureștene, ale străduințelor lor necontenite spre o viață mai bună, oferă vizitatorului capitalei Republicii Populare Romîne o imagine vie, plină de semnificații, a trecutului orașului, a istoriei sale glorioase care se împletește strîns cu istoria însăși a patriei noastre.

Palatul Grigore Ghica, din Str. Doamna Ghica-Tei, 5, construit în prima jumătate a secolului al XIX-lea

MUZEE

În anul 1938, existau în București numai 10 muzee, dintre care unul de artă plastică și două memoriale. Două decenii mai tîrziu, aflăm cîteva zeci de muzee diferite, dintre care 9 de artă plastică și 8 case memoriale. Muzeele de istorie au crescut în acest interval de la 1 la 9.

Semnificația acestor cifre comparative este cît se poate de limpede. Maselor largi de oameni ai muncii, chemați — după eliberarea țării — să urce treptele unei vieți materiale și spirituale din ce în ce mai bogate, li s-au pus la dispoziție și acești importanți factori de cultură care sînt muzeele, cu variatele lor profiluri: de artă, etnografice, de istorie, de științe naturale, tehnice etc.

În anii regimului democrat-popular s-a dus o muncă sistematică pentru organizarea pe baze științifice a muzeelor, pentru concentrarea în sălile lor a celor mai valoroase opere de artă ale școlilor naționale și universale. Multe asemenea opere, aflate în colecții particulare sau chiar de stat, erau necunoscute marelui public. Organizarea muzeelor de artă a pus capăt acestei stări. Vizitarea muzeelor, individual sau în colectiv, a intrat în obișnuința bucureștenilor ca și filmul, teatrul etc.

Totodată, ca un rezultat firesc al îndrumării atente și al sprijinului pe care artiștii plastici l-au primit și-l primesc în vederea realizării unor opere de înaltă valoare artistică și cu un bogat conținut de idei și sentimente, opere reflectînd realitățile noi, socialiste, din țara noastră — tot mai multe din lucrările sculptorilor, pictorilor sau graficienilor contemporani stau astăzi, cu cinste, în muzelee orașului, alături de cele ale vechilor maeștri ai artei românești sau universale. Arta realist-socialistă se îmbogățește an de an cu noi și valoroase opere, apreciate de marele public, realizate cu măiestrie atît de artiștii tineri formați în acești ani, cît și de cei din generațiile mai vechi. Artiștii plastici din capitală, ca și cei din alte orașe, au la dispoziție, astăzi, numeroase case de creație, amenajate în clădiri încăpătoare, precum și săli speciale ale Fondului plastic pentru expoziții individuale sau colective. Nu este de mirare că în condițiile înfloririi artelor plastice românești, acestea se afirmă an de an cu mai multă forță și peste hotare.

MUZEE DE ISTORIE

Muzeul de Istorie a Partidului Muncitoresc Romîn: *Șos. Kiseleff, 3 — tel. 15.21.13.* Deschis zilnic între 9 și 19; luni închis.

Muzeul de Istorie a Partidului Muncitoresc Romîn a fost deschis în octombrie 1954. Pînă în anul 1951 funcționa muzeul „Momente din lupta poporului", deschis în 1948, care apoi, îmbogățit și completat, a fost redeschis sub numele de „Lupta revoluționară a poporului". Prin exponatele sale, acest muzeu oglindea

principalele momente din trecutul îndepărtat şi glorios de luptă al maselor asuprite din ţara noastră pentru libertate, independenţă naţională şi un trai mai bun.

În octombrie 1954, a fost reorganizat sub numele „Muzeul de Istorie a Partidului Muncitoresc Romîn", iar din 1958 funcţionează în actuala clădire.

În prezent muzeul cuprinde 10 săli cu o suprafaţă de expunere de cca. 1.600 m² şi dispune de 5.000 de exponate (documente, fotografii, obiecte, diverse grafice, hărţi, diorame, machete).

Sala I (1848—1900); sala a II-a (1900—1910); sala a III-a (1910—1922); — sala a IV-a (1923—1928, 1929 — 1933); sala a V-a (1934 — 1941, 1941 — aprilie 1944), sala a VI-a (mai 1944 — 6 martie 1945); sălile a VII-a, a VIII-a şi a IX-a cuprind exponate referitoare la construirea socialismului în perioada 1947—1960.

Sala a X-a, deschisă cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia, înfăţişează directivele Congresului al III-lea al P.M.R. şi realizările obţinute în industrie, agricultură şi ridicarea nivelului de trai material şi cultural al oamenilor muncii, din 1960 — pînă în zilele noastre.

Muzeul de Istorie a Partidului Muncitoresc Romîn

Muzeul „Marx-Engels-Lenin", de pe lîngă Institutul de Istorie a P.M.R.: *Şos. Kiseleff, 3— tel. 14.58.84.* Deschis zilnic între 9 şi 19; luni închis.

Înfiinţat în 1955, muzeul ilustrează, printr-o bogată şi variată documentare, viaţa şi activitatea revoluţionară a lui Vladimir Ilici Lenin, lupta eroică a Partidului Comunist al U.R.S.S., întemeiat de V. I. Lenin, pentru cucerirea puterii politice de către proletariatul din Rusia şi construirea socialismului şi a comunismului. Sălile consacrate vieţii şi activităţii lui K. Marx şi Fr. Engels se vor deschide ulterior.

Interior la Muzeul de Istorie a Partidului

Muzeul romîno-rus: *Str. Fundaţiei, 4 — tel. 11.52.59.* Deschis zilnic între 9 şi 13 şi 16—19; luni închis.

Muzeul romîno-rus, deschis în noiembrie 1948, prezintă un bogat material privind relaţiile frăţeşti de prietenie, cimentate de-a lungul veacurilor, între poporul nostru

și popoarele din Uniunea Sovietică. Muzeul cuprinde cîteva mii de piese: vestigii arheologice, stampe, fresce, hrisoave domnești, cronici, documente, tipărituri, tratate de comerț, monede, hărți, fotografii ș.a., oglindind sprijinul primit de poporul romîn din partea marelui său prieten de la răsărit, din timpuri îndepărtate pînă în zilele noastre, prietenia statornicită în decursul istoriei între cele două popoare.

Muzeul Militar Central: *Str. Izvor, 137 — tel. 27.25.90/110.* Deschis zilnic între 10 și 18; marți închis.

Exponatele muzeului prezintă dezvoltarea tehnicii militare pe teritoriul Romîniei de-a lungul veacurilor, evocă marile bătălii ale poporului romîn pentru cucerirea independenței sale, înaltele pilde de eroism ale ostașilor romîni în luptele împotriva cotropitorilor, marile mișcări sociale de la 1437, 1514, 1784, 1821, 1848, 1907. O serie de fotografii și documente ilustrează pregătirea și desfășurarea victorioasă a insurecției armate de la 23 August 1944 și contribuția Romîniei la războiul antihitlerist.

Printre alte exponate care evocă momente din lupta eroică a ostașilor romîni împotriva Germaniei fasciste se află drapelele celor 15 divizii care au participat la războiul antihitlerist, fotografii înfățișînd primirea făcută de populația unor localități din R.P. Ungară și R.S. Cehoslovacă trupelor romîne eliberatoare ș.a.

Muzeul de istorie a orașului București: *B-dul 1848, 2—tel. 15.07.50.* Deschis zilnic între 11 și 20; luni închis.

Adăpostit într-un important monument de arhitectură din centrul capitalei, muzeul, deschis la 23 ianuarie 1959, în ajunul sărbătoririi centenarului Unirii Principatelor, cuprinde în 14 săli peste 5.000 de piese diferite, ilustrînd dezvoltarea vieții economice și sociale de pe teritoriul și împrejurimile Bucureștilor, din cele mai îndepărtate epoci pînă în zilele noastre.

Muzeul romîno-rus

Muzeul național de antichități al Academiei R.P.R.: *Str. I. C. Frimu, 11 — tel. 12.53.90.* Deschis zilnic între 10 și 15; luni închis.

Înființat în 1834 – 1835, reorganizat în 1864 și apoi în 1932, muzeul a fost transformat pe baze noi în 1956. El cuprinde astăzi colecții numismatice și arheologice din toate epocile și toate orînduirile existente pe teritoriul țării noastre de-a lungul mileniilor. Muzeul este bogat în obiecte privind cultura geto-dacă, traco-scită, romană. Unele sînt piese unice, ca celebrul Tezaur de la Pietroasa (18,797 kg aur) sau Coiful de aur de la Poiana-Prahova, care-i asigură un mare prestigiu și peste hotare.

Pe lîngă cele circa 6.000 de obiecte expuse în cele 12 săli, muzeul are un bogat lapidarium cu peste 1.800 de monumente epigrafice, majoritatea din vremea stăpînirii romane, alcătuind cea mai bogată colecție de acest fel din sud-estul Europei. Muzeul dispune de asemenea de un depozit care adăpostește zeci de mii de piese arheologice și monede.

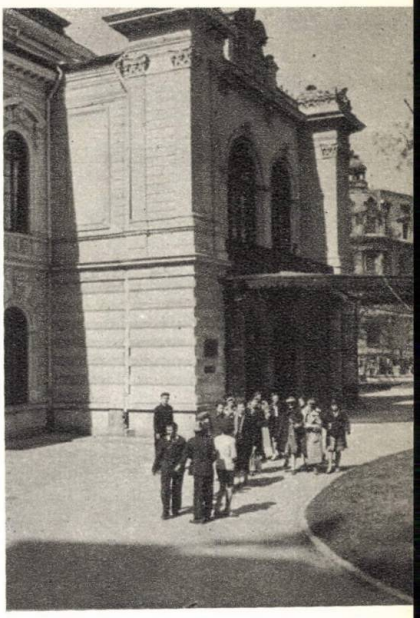

Muzeul de istorie a orașului București

Muzeul Arhivelor Statului: *Str. Arhivelor, 2 — tel. 16.21.60.* Deschis zilnic între 10 și 13, inclusiv duminică.

Pus la dispoziția publicului în forma actuală de organizare în 1957. Expune material arhivistic referitor la evoluția scrisului și a cancelariei, manuscrise din epoca feudală, documente cu caracter economic, documente referitoare la mișcările revoluționare, la relațiile româno-ruse etc.

Expoziția permanentă de numismatică a Muzeului de istorie a orașului București: *B-dul Ana Ipătescu, 21 — tel. 12.93.89.* Deschisa zilnic între 11 și 18; luni închis.

Deschisă în 1956, în clădirea Muzeului științelor experimentale, expoziția prezintă, în cele 7 săli ale sale, cronologic, din cele mai vechi timpuri și pînă astăzi, istoria monedelor care au circulat pe teritoriul Romîniei. Unică pe țară în genul ei, expoziția înfățișează, prin hărți și stampe de epocă, drumurile comerciale din trecut, vechi tîrguri și piețe, sisteme de lucru în monetăriile de altădată, precum și numeroase monede grecești, dace, romane, bizantine, turcești, rusești, omînești etc., și diferite ordine, medalii, decorații. Expoziția cuprinde 9.000 de piese, dintre care 4.000 de monede diferite.

Colecția „Maria și dr. G. Severeanu": *Str. I. C. Frimu, 26 — tel. 12.94.82.* Deschisă zilnic între 11 și 18; luni închis.

Inaugurată în 1956, colecția cuprinde, în cele 6 săli, numeroase vestigii ale trecutului: obiecte preistorice, silexuri, antichități grecești, geto-dace, romane, obiecte medievale și din epoci mai apropiate.

Muzeul de artă al R.P.R.: *Str. Știrbei Vodă, 1 — tel. 13.30.30.* Deschis zilnic între 11 și 19; luni închis.

Înființat în anul 1949, prin reunirea mai multor colecții, muzeul cuprinde un număr de circa 62.000 de piese. Este format din mai multe galerii dintre care două sînt mai importante: Galeria de artă românească și Galeria de artă universală.

În afară de aceste galerii, cuprinzînd opere de pictură, sculptură și artă decorativă, muzeul are un *Cabinet de stampe*, cu un bogat material, care alimentează expozițiile temporare de grafică românească și străină. Muzeul este, de asemenea, înzestrat cu un atelier complex de restaurare și conservare a operelor de artă, precum și cu o bibliotecă și o fototecă. În cadrul muzeului funcționează o secție de expoziții care organizează toate expozițiile de artă din țară, precum și cele trimise peste hotare.

Galeria de artă românească este formată din 3 sectoare. Primul sector, de *artă feudală*, ilustrează, prin operele expuse, evoluția artei din țările române în cursul epocii feudale. Este cea mai cuprinzătoare, mai bogată și mai unitară colecție din țară, oferind vizitatorului prilejul de a cunoaște creațiile artistice din țara noastră din secolul al X-lea pînă în secolul al XVIII-lea. Cele mai valoroase opere din colecție sînt broderiile, între care se găsesc exemplare deosebite din secolele XIV-XVI, apoi icoanele, care datează de la începutul veacului al XVI-lea pînă în veacul al XVIII-lea, o bogată colecție de obiecte din metale prețioase (începînd cu veacurile XIII-XIV), manuscrise din secolele XIV-XVII și un ansamblu unitar de pictură murală din secolul al XVI-lea. Mobilier sculptat și elemente de sculptură în piatră completează sectorul artei românești din epoca feudală.

Puternice imagini ale dezvoltării picturii și sculpturii românești, de la începutul secolului al XIX-lea pînă în zilele noastre, oferă *sectorul de artă modernă* și *sectorul de artă contemporană*. Expunerea în sălile rezervate acestor două sectoare începe cu lucrările primilor pictori autohtoni laici (Eustație Altini, Ion Balomir, Nicolae Polcovnicul), urmate de portretele lui A. Chladek, N. Livaditi și ale altor pictori care au abordat cu predilecție acest gen, și de operele pictorilor revoluționari de la 1848: Ion Negulici, Barbu Iscovescu, Constantin Daniel Rosenthal ș.a. Bogat reprezentat în Galeria de artă românească, cu lucrări din toate genurile creației sale, este pictorul Theodor Aman, ale cărui compoziții istorice sînt printre cele mai realizate din pictura românească. Nicolae Grigorescu, întemeietorul școlii naționale de pictură, este reprezentat printr-o valoroasă selecție din bogata sa operă, începînd cu anii de formație și pînă la epoca sa de maturitate. Muzeul expune un mare număr de lucrări ale lui Ion Andreescu, una din figurile cele mai puternice ale artei noastre plastice.

Alături de ei figurează și alți pictori: Constantin Stahi, Emanuel Panaiteanu-Bardasare, George Demetrescu Mirea, Sava Henția, unii dintre ei elevi ai lui Theodor Aman. Cel mai mare colorist romîn, Ștefan Luchian, este reprezentat prin mai multe lucrări, unele cu adîncă semnificație socială.

Cu vădită influență grigoresciană, unii artiști de la începutul veacului nostru, ca Arthur Verona, Nicolae Vermont ș.a. sînt prezenți prin creații cu teme noi, rod al contactului mai strîns cu viața. Încep să apară în pictura noastră chipuri de muncitori. Abgar Balthazar reflectă mai ales viața oamenilor simpli de la periferia orașului.

În primele decenii ale veacului nostru sporește rolul militant al artei plastice. Astfel, un suflu nou aduc lucrările cu puternic caracter demascator ale lui Octav

Băncilă. Pictorul a dedicat un întreg ciclu răscoalelor țărănești din 1907, din care multe figurează în muzeu.

Dintre pictorii care s-au manifestat cu osebire între cele două războaie mondiale sînt reprezentați în muzeu Gheorghe Pătrașcu, Theodor Pallady, Nicolae Tonitza, ale cărui lucrări, mai ales de grafică, poartă amprenta unei arte militante viguroase, Ștefan Dimitrescu, Ștefan Popescu, Francisc Șirato ș.a., iar dintre artiștii ajunși în aceeași perioadă la maturitate și a căror creație continuă și după eliberarea țării, un loc aparte îl ocupă Jean Al. Steriadi, Iosif Iser și Camil Ressu.

Cu lucrări diferite ca realizare și gen, mai întîlnim în muzeu artiști ca Marius Bunescu, pictor îndeosebi al peisajului orășenesc, apoi Nicolae Dărăscu, Cecilia Cuțescu-Storck, Samuel Mutzner, Rodica Maniu, Rudolf Schweitzer-Cumpăna, Aurel Băeșu, Dumitru Ghiață, Lucian Grigorescu, Henri Catargi, H. M. Maxy și alții. De asemenea, vizitatorul întîlnește numeroase lucrări larg cunoscute, create în anii de după eliberare, tablouri semnate de Corneliu Baba, Alexandru Ciucurencu, Gh. Labin, Șt. Szöny și numeroși alții. Multe din aceste lucrări bogate în idei și sentimente zugrăvesc pregnant chipul omului zilelor noastre, viața și năzuințele poporului muncitor în lupta sa pentru construirea noii societăți, găsind un profund răsunet în inima privitorului.

Parcurgînd sălile sectoarelor de artă modernă și contemporană, vizitatorul face cunoștință totodată cu numeroase sculpturi create în aceeași epocă. Se poate urmări astfel, dezvoltarea acestei arte de la Karl Storck, Ion Georgescu și Ștefan Ionescu-Valbudea, primii noștri sculptori, la Dimitrie Paciurea și Constantin Brîncuși, apoi la cei contemporani ca Ion Jalea, Cornel Medrea, Oscar Han, Romulus Ladea, Constantin Baraschi, Boris Caragea, Ion Irimescu, Gheorghe Anghel și alții mai tineri, care s-au afirmat în anii de după eliberarea țării.

Galeria universală este formată din două sectoare: unul de *artă europeană* și altul de *artă orientală și extrem-orientală*. Sectorul de *artă europeană* cuprinde în cele douăzeci de săli ale sale picturi și sculpturi din secolele XIV-XX, însoțite de piese de mobilier, faianță, porțelan, tapiserii, miniaturi etc., care întregesc imaginea stilurilor artistice din diferite țări și epoci.

Sălile destinate picturii italiene sînt ilustrate de nume ca: Antonello da Messina, Domenico Veneziano, Jacopo da Ponte da Bassano, Tiziano Vecellio, Jacopo Tintoretto, Bronzino, Salvator Rosa, Luca Giordano, Alessandro Magnasco.

Pictura spaniolă este bogat reprezentată, începînd cu primitivii și sfîrșind cu epoca marii înfloriri din secolul al XVII-lea. Alături de trei capodopere ale lui Domenikos Theotokopulos (El Greco), găsim opere de Zurbaran, Murillo, Ribera, precum și portretul regelui Filip al IV-lea de Velasquez.

Maeștri ai școlii din Colonia ca Lucas Cranach, Hans Multscher, Bartholme Zeitblom sînt reprezentați în sala picturii germane.

În sălile flamande și olandeze ne întîmpină tablouri de Jan van Eyck, Hans Memling, Rogier van der Weyden, Pieter Brueghel cel Tînăr, Jan Brueghel de Velours, Rubens, Iacob Jordaens, David Teniers cel tînăr și Rembrandt.

În sălile galeriei sînt expuse opere ale artiștilor ruși și sovietici. Aici se află tablouri ale unor pictori din secolele XVIII-XIX ca Borovicovski, Tropinin, Repin, Levitan, Veresciaghin, Aivazovski, Serov. Arta de după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie cuprinde replici de autor după cunoscutele lucrări „Interogatoriul comuniștilor" de Ioganson și „Fata Chirghiziei Sovietice" de Ciuikov, peisaje de Serghei Gherasimov, ample compoziții de P. Sokolov-Skalka precum și sculpturi de Tomski, Manizer, Muhina.

În sălile dedicate artei franceze, cîteva opere din secolul al XIV-lea sînt urmate de lucrări din secolele XVI-XVIII, printre care recunoaștem nume de autori cunoscuți, cum sînt: Claude Lorrain, Jacques Courtois, Nicolas Largillière, Hyacinthe Rigaud, Greuze etc. Pictura franceză culminează în această galerie

Muzeul de artă al R.P.R.

cu opere din secolul al XIX-lea. Numele care reţin atenţia vizitatorilor sînt ale realiştilor Millet, H. Daumier, Courbet. Dintre impresionişti, muzeul posedă picturi de Manet, Sisley, Renoir, Pissarro, iar din perioada postimpresionistă, de Paul Signac.

Sculptura franceză din secolele XIX şi XX este ilustrată de cîteva piese datorate lui Dalou, Rodin şi Bourdelle.

Sectorul de *artă orientală şi extrem-orientală* posedă importante colecţii de artă asiatică, cele mai numeroase provenind din Asia Mică, Persia, India, China şi Japonia.

În actuala expunere figurează numai o parte din patrimoniul secţiei: valoroase oglinzi de bronz (artă chineză, datînd din secolul al II-lea î.e.n. — VIII e.n.), statui din piatră sau din marmură (provenind din China, Japonia, Siam, Cambodgia şi datînd din secolele IV-XVIII e.n.), picturi pe sul şi gravuri semnate de cei mai de seamă artişti chinezi şi japonezi (executate mai ales în secolele XVII-XVIII şi XIX). Din bogata colecţie de textile sînt expuse covoare de rugăciune, lucrate în renumite centre din Asia Mică, broderii şi brocarturi extrem-orientale. Statuaria mică este reprezentată în aşa-numita „Sală a jadurilor" printr-o importantă colecţie de peste 180 de piese, sculptate în diferite pietre semidure ca: nefrit, jadeită, cuarţ, agat.

În celelalte săli sînt expuse statuete, vase şi plăci de ceramică chineză, japoneză şi persană, ca şi arme, statuete şi obiecte de artă decorativă, sculptate în fildeş.

Cabinetul de stampe cuprinde o vastă colecţie de gravuri şi desene (peste 34.000 de lucrări).

Dintre gravuri, mai mult de 8.000 aparţin artiştilor romîni: de la G. Asachi, Th. Aman şi C.D. Stahi, din secolul trecut, apoi mai noii G. Popescu, N. Vermont, G. Petraşcu, pînă la artiştii care se manifestă astăzi cu multă măiestrie în acest domeniu, ca Gy. Szabo Bela, J. Perahim, Paul Erdös, V. Dobrian, Corina Beiu-Angheluţă, Mariana Petraşcu şi alţii.

În ce privește desenul, școala românească este reprezentată prin aproape 7.000 de lucrări, de la începuturile ei și pînă la marile realizări din anii de după eliberare. Lucrărilor semnate de I. Negulici, C.D. Rosenthal, Carol Popp de Szathmary, li se adaugă cele peste 700 de desene ale lui N. Grigorescu, din toate fazele sale de creație, precum și cele aparținînd unor artiști ca: Șt. Luchian, N. Tonitza, Th. Pallady, J. Al. Steriadi, I. Iser, C. Ressu, V. Kazar, L. Macovei și alții.

Grafica străină cuprinde aproape 17.000 de gravuri și peste 2.000 de desene aparținînd mai tuturor școlilor, îndeosebi cea franceză. Artiști de seamă ca: Rembrandt, Dürer, Piranesi, Goya, Callot, Daumier, Delacroix și alții sînt reprezentați cu lucrări de valoare. La acestea se adaugă aproape 600 de stampe japoneze.

Muzeul de artă feudală brîncovenească — Mogoșoaia: *Comuna Mogoșoaia — tel. 18.03.12.* Deschis zilnic între 9 și 17; luni și marți închis.

În actuala formă de organizare a fost pus la dispoziția publicului vizitator în 1957.

Remarcabil monument arhitectonic, palatul, ridicat în timpul domnitorului Constantin Brîncoveanu (1688—1714) și restaurat cu pricepere, adăpostește piese reprezentative privind arta și cultura din secolele XVII-XIX.

Piesele sînt expuse pe genuri: arhitectura (piese originale și fotografii privind evoluția arhitecturii laice din epoca respectivă), argintărie, ferecături de cărți, sculptură îndeosebi în lemn, țesături de mare preț, documente de epocă, tipărituri rare etc.

Interior la Muzeul de artă al R.P.R.

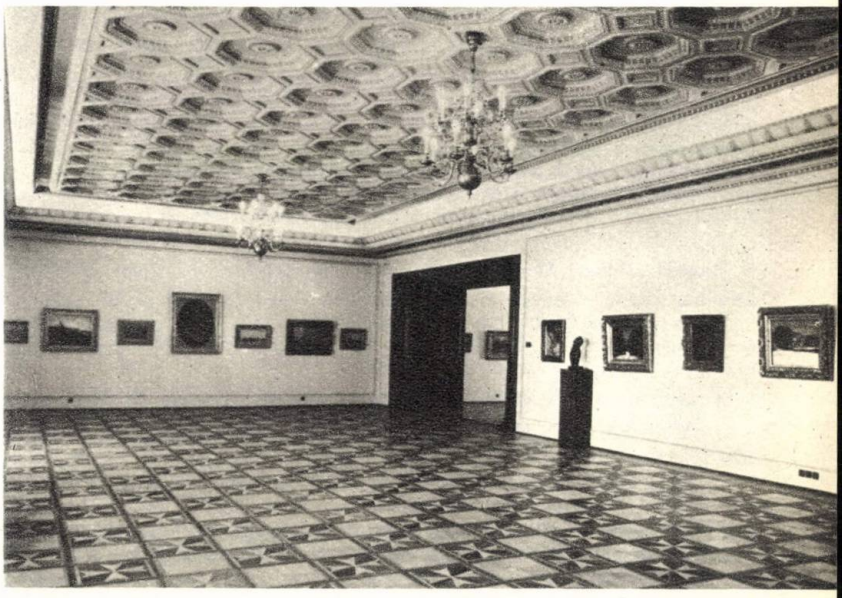

Într-o casă veche de peste 150 de ani (monument istoric), care a aparţinut pictorului, s-a deschis în anul 1951 Muzeul memorial „Gheorghe Tattarescu". Reprezentant al academismului în pictură, Tattarescu (1820—1894) a fost, alături de Th. Aman, unul dintre întemeietorii învăţămîntului artistic din Romînia. Pictorul se remarcă, îndeosebi, în portretistică. Cele şapte săli ale muzeului prezintă atît lucrări ale lui Tattarescu, cît şi o serie de documente şi obiecte personale ale pictorului, biblioteca, atelierul său de lucru etc.

Muzeul „George Enescu": *Calea Victoriei, 141 — tel. 15.83.55.* Deschis zilnic între 10 şi 13 şi 17—19; luni închis.

La un an de la moartea întemeietorului şcolii muzicale romîneşti (1881—1955), în mai 1956, s-a deschis un muzeu memorial, expunînd în cinci săli ale unei frumoase clădiri (monument de arhitectură), un bogat material legat de viaţa şi opera ilustrului muzician. Se găsesc aci piese emoţionante, de la macheta modestei case natale din satul Liveni, pînă la masca sa mortuară. Muzeul reconstituie, cu amănunţime, atmosfera în care a trăit Enescu. El cuprinde, printre altele, şi biblioteca muzicală de peste 2.000 de volume a maestrului.

Muzeul „Prof. dr. Victor Babeş": *Str. Andrei Mureşanu, 14 A — tel. 12.53.61.* Deschis marţi, joi şi duminică între 10 şi 13 şi 16—19.

Pionier al medicinii romîneşti şi patriot luminat, Victor Babeş (1854—1926) a pus bazele bacteriologiei şi seroterapiei în ţara noastră.

Deschis în 1956, muzeul cuprinde manuscrise inedite ale savantului romîn de reputaţie mondială, lucrări originale, fotografii, planşe, documente etc., care dau vizitatorului o imagine sugestivă asupra prodigioasei sale activităţi.

Muzeul „Th. Aman"

Muzeul de artă populară al R.P.R.

Muzeul „Prof. dr. Gheorghe Marinescu": *Str. Iulius Fucik, 27 — tel. 12.31.86.* Deschis marți, joi și duminică între 10 și 13 și 16—19.

Organizat în 1954, în casa în care a trăit marele savant, muzeul evocă personalitatea întemeietorului neurologiei romîne, prof. dr. Gh. Marinescu (1863—1938). Numeroase obiecte, documente, cărți, fotografii, medalii, diplome etc. reconstituie viața pilduitoare, închinată progresului, științei și bunăstării omenirii, a acestui savant de reputație mondială.

Casa memorială „C.I. Nottara și C.C. Nottara": *B-dul Dacia, 51 — tel. 12.02.25.* Deschis marți, joi și duminică între 10 și 13 și 16—19.

Organizată în casa unde a locuit în ultima parte a vieții sale Constantin Nottara (1859—1935), fruntaș al teatrului romînesc, precum și fiul său C.C. Nottara (1890—1951), militant pentru dezvoltarea artei muzicale romînești, această casă memorială deschisă în 1956 cuprinde un bogat material documentar, ilustrînd viața și creația acestor două figuri reprezentative ale culturii noastre.

MUZEE DE ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ

Muzeul de artă populară al R.P.R.: *Calea Victoriei, 107 — tel. 16.77.10.* Deschis zilnic între 11 și 19, duminică între 11 și 20; luni închis.

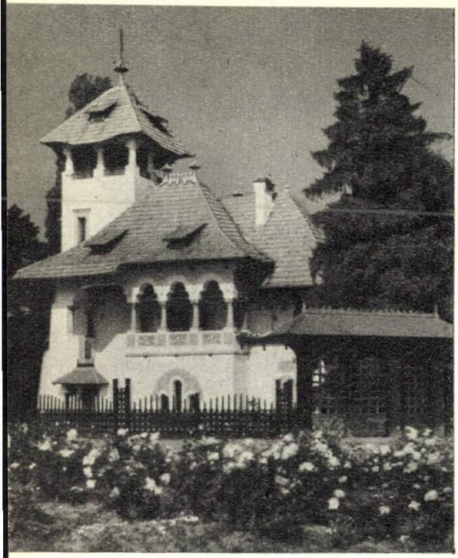

Muzeul de artă populară „Dr. N. Minovici"

Poartă şi casă de locuit din Muzeul Satului

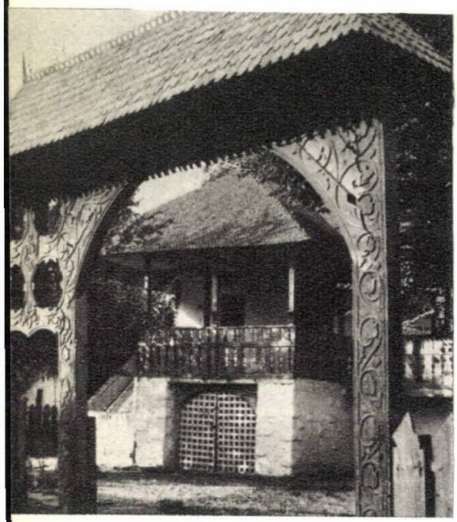

Adăpostit din 1954 într-un palat (monument de arhitectură) construit în prima jumătate a secolului trecut, muzeul dispune de un fond de aproape 30.000 de obiecte de artă populară, ţesături, scoarţe şi covoare, costume, sculpturi în lemn, obiecte din ceramică, picturi pe sticlă sau pe lemn etc., grupate pe epoci şi regiuni şi înfăţişînd dezvoltarea artei populare de pe teritoriul Romîniei, din ultimele două-trei veacuri.

Muzeul satului: *Şos. Kiseleff, 20 — tel. 17.17.32* şi *18.61.91*. Deschis zilnic între 10 şi 14 şi 16—20; duminică între 10 şi 20; luni închis.

Pe malul lacului Herăstrău, într-un cadru pitoresc, întins pe circa nouă hectare, se află *Muzeul satului*, cuprinzînd peste 200 de construcţii vechi, originale, aduse din toate regiunile ţării, cu peste 15.500 de obiecte etnografice expuse.

Deschis în 1936 ca o expoziţie în aer liber, Muzeul satului s-a transformat în muzeu etnografic în 1948. Este astăzi unul dintre cele mai interesante şi mai originale muzee, nu numai din ţară, ci şi din întreaga lume, ca o mare sinteză a arhitecturii şi a artei noastre populare. Printre exponate se află tipuri de locuinţe şi de construcţii din toate zonele etnografice importante ale ţării. Fiecare casă constituie la rîndu-i un mic muzeu cuprinzînd ustensilele gospodăriei, mobilierul, obiectele de artă populară care împodobesc interiorul etc.

Muzeul de artă populară „Dr. N. Minovici": *Str. dr. N. Minovici, 1 — tel. 17.15.05*. Deschis zilnic între 10 şi 13 şi 16 şi 19; luni închis.

Amenajat din 1936, într-o clădire care constituie un monument de arhitectură românească, muzeul adăposteşte piese de artă populară din mai multe regiuni ale ţării. Printre cele peste 5.000 de piese expuse se află interioare cu mobilier autentic ţărănesc şi o serie de valoroase obiecte de uz casnic, artistic executate.

Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa"

Muzeul ştiinţelor experimentale

MUZEE DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

Muzeul de istorie naturală „Gr. Antipa": *Șos. Kiseleff, 1 — tel. 13.89.19.* Deschis zilnic între 9 și 17; duminică între 10 și 19; luni închis.

Bucurîndu-se de o mare popularitate, este unul dintre cele mai vechi muzee din țară (a fost inaugurat în actuala clădire în 1908). El cuprinde, în cele aproape 40 de săli, aproape 300.000 de piese. Sînt adunate aici exemplare caracteristice faunei din toate regiunile globului. În săli speciale sînt expuse animale care trăiesc la noi în țară. Muzeul posedă una dintre cele mai bogate colecții de fluturi din lume. Unic în lume este scheletul unui dinotheriu, strămoș al elefantului, care a trăit pe meleagurile noastre într-o altă eră geologică.

Muzeul științelor experimentale: *B-dul Ana Ipătescu, 21 — tel. 12.93.89.* Deschis miercuri și vineri între 9 și 13; marți, joi, sîmbătă și duminică între 18 și 22; luni închis.

Înființat în 1950, muzeul, reprezentînd un observator astronomic popular, aduce o importantă contribuție la răspîndirea în masele largi a cunoștințelor despre univers. Înzestrat cu lunete, telescoape, spectroscoape și instrumentele auxiliare necesare, observatorul poate efectua cercetări astronomice ca: urmărirea corpurilor cerești și mărirea lor de sute de ori, fotografierea soarelui, a stelelor și a planetelor ș.a. Muzeul mai cuprinde o expoziție permanentă astronomică, în cadrul căreia se află o expoziție cu tema „Cucerirea spațiului cosmic".

Muzeul centrului de documentare tehnică: *Parcul Libertății, 5 — tel. 23.93.90.* Deschis joi între 7 și 17 și duminică între 9 și 20 pentru vizitatori individuali; zilnic între 7 și 15 pentru instituții și școli; luni închis.

Înființat în 1951, muzeul cuprinde diferite piese originale, machete, panouri etc., ilustrînd dezvoltarea tehnică din țara noastră în domeniul mecanicii, hidraulicii și al electricității. Muzeul dispune de bibliotecă de specialitate, cu sală de lectură, săli experimentale, laboratoare de fizică și chimie ș.a.

Muzeul tehnic al căilor ferate: *Calea Griviței, 193 B — tel. 18.61.34* Deschis zilnic între 10 și 18 pentru grupuri de vizitatori, duminică între 9 și 13; luni închis.

Cuprinde, în cele cinci săli, un bogat material documentar privind evoluția, de-a lungul veacurilor, a mijloacelor de transport. Muzeul înfățișează istoricul căilor ferate din țara noastră, machete de vagoane și locomotive și fotografii. Sînt prezentate, de asemenea, marile realizări ale regimului democrat-popular în domeniul transporturilor pe calea ferată. Muzeul adăpostește expoziția permanentă „Eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști".

ALTE MUZEE

Muzeul literaturii romîne: *Șos. Kiseleff, 10 — tel. 18.62.44.* Deschis marți și sîmbătă între 10 și 14, miercuri și vineri între 14 și 18, joi și duminică între 10 și 18; luni închis.

Deschis în 1958, unic în țară în genul său, muzeul unește numeroase și interesante piese muzeistice privind viața și creația mai tuturor scriitorilor noștri din trecut și de astăzi. Se află aci manuscrise, fotografii, primele traduceri în limba

română, ediții vechi, cărți rare în legături artistice, lucrări de artă plastică (busturi, portrete, desene, caricaturi, ilustrații de carte), obiecte care au aparținut scriitorilor etc. Muzeul prezintă o imagine a dezvoltării literaturii române de la obîrșiile ei și pînă în zilele noastre.

Muzeul Teatrului Național „I.L. Caragiale": *Calea Victoriei, 42 (Pasajul Comedia)*. Deschis zilnic între 10 și 13 și 19 și 21; luni închis.

Deschis în 1942, muzeul conține, pe lîngă o bogată colecție de piese folosite în străvechi datine românești cu caracter de spectacol (capra, irozii, călușarii, paparudele etc.), numeroase documente evocînd figurile unor înaintași ai teatrului românesc — Costache Caragiale, Matei Millo ș.a. Costume ale actorilor celebri din veacul trecut — M. Pascaly, Aristizza Romanescu, C.I. Nottara etc. — busturi, portrete, fotografii, vechi afișe, programe, relicve actoricești întregesc evocarea dezvoltării teatrului românesc.

SĂLI DE EXPOZIȚII

Pavilionul central de expoziții al economiei naționale a R.P.R.: *Piața Scînteii*.

Impunătoare construcție în formă circulară, destinată amenajării expoziției permanente a economiei naționale.

Noul pavilion de expoziții al economiei naționale a R.P.R.

Galeriile de artă ale Fondului plastic: Sala din *B-dul g-ral Magheru, 20;* sala din *B-dul N. Bălcescu, 23;* sala „Nicolae Cristea" — *Str. Brezoianu, 23—25;* sala din *Calea Victoriei, 132;* sala din *Str. Lipscani, 20* (adăpostesc periodic expoziții colective sau individuale de pictură, sculptură, grafică, artă decorativă sau aplicată).

Pavilionul central de expoziții din Parcul de cultură și odihnă „Herăstrău": *Șos. Kiseleff, 24.*

Sala „Dalles": *B-dul N. Bălcescu, 18.*

Pavilioanele de expoziții A, B, și C din Parcul de cultură și odihnă „Herăstrău": *Șos. Kiseleff (Arcul de Triumf)* sau prin *Piața Aviatorilor.*

TEATRE ȘI ANSAMBLURI ARTISTICE

Cu toate că începuturile teatrului românesc datează din primele decenii ale secolului al XIX-lea, mișcarea teatrală din Românîa se mîndrește cu o tradiție de pionierat eroic, dezvoltată în condițiile luptelor poporului pentru emanciparea națională de sub jugul otoman.

Elemente de artă teatrală existau încă din timpuri vechi, alimentate de izvorul nesecat al creației populare. Producții folclorice ca: jocul păpușarilor, oratia de nuntă, capra etc., constituiau manifestări artistice primitive care întrețineau, în oarecare măsură, gustul poporului pentru reprezentațiile teatrale.

Încercări de teatru, propriu-zis, se semnalează pe la sfîrșitul secolului al XVIII-lea.

O activitate artistică oarecum organizată se semnalează la București în primele decenii ale secolului al XIX-lea, cînd domnița Ralu, fiica domnitorului Caragea, inițiază spectacole — cu amatori — mai întîi în palatul domnesc, iar mai tîrziu la teatrul de la Cișmeaua Roșie (1817). Animatorul acestui teatru este actorul C. Aristia.

Cam în același timp se fac și pregătiri pentru organizarea primelor spectacole teatrale în limba română. În 1819, Ion Eliade Rădulescu organizează reprezentații cu „Hecuba" de Euripide și „Avarul" de Molière, în interpretarea elevilor de la Colegiul Sf. Sava. Sînt însă doar pași timizi și șovăielnici. Începuturile adevărate ale teatrului românesc se cristalizează abia după pacea de la Adrianopole (1829), cînd la București ia ființă *Societatea literară*, condusă de I. Cîmpineanu, I. Eliade Rădulescu, I. Văcărescu și C. Aristia. Sub denumirea de „cerc literar". Societatea militează pentru eliberarea națională și promovarea unei culturi în limba română, împotriva boierimii feudale care folosește în saloane, în cancelarii și pe scenă, limbile greacă și franceză. *Societatea literară* devine în 1833 *Societatea filarmonică*, ai cărei membri trebuie considerați, pe drept cuvînt, întemeietorii teatrului românesc. Se fac traduceri din repertoriul universal, se inițiază pregătirea viitoarelor cadre de actori români, se pornește acțiunea pentru construirea unui local corespunzător. Deși guvernul din vremea

aceea nu acordă nici un sprijin, lucrările de construcție încep în anul 1846, prin străduințele patrioților romîni care lansează liste de subscripție, fac donații personale etc. În 1852 clădirea e gata. *Teatrul cel mare* își deschide stagiunea în seara de 31 decembrie 1852, sub direcția lui Costache Caragiale, cu spectacolul „Zoe sau amor romînesc", vodevil localizat după Scribe și Melville, în interpretarea unei trupe romînești. Cu toate măsurile potrivnice ale guvernului, care ar fi preferat o premieră susținută de un colectiv străin, evenimentul stîrnește mare entuziasm în rîndurile populației capitalei, credincioasă idealurilor revoluției de la 1848. *Teatrul cel mare* — care se va numi „Național" abia în 1875 — desfășoară o rodnică activitate culturală și patriotică, militînd pentru crearea unui repertoriu național și pentru difuzarea în mase a ideilor înaintate ale vremii. Pe scena lui se fac auzite — prin cuplete, „cîntecele comice", vodeviluri etc. — protestele poporului împotriva exploatării burghezo-moșierești, revendicările maselor care cereau o politică de demnitate națională, drepturi cetățenești și o viață mai bună. Treptat se formează un repertoriu național și se creează o puternică tradiție progresistă.

Prin nemuritoarele comedii satirice ale lui Caragiale — „O noapte furtunoasă" și „O scrisoare pierdută" — dramaturgia originală se situează la un nivel artistic superior, cu o solidă fundamentare realist-critică. În același timp se creează cadre actoricești de anvergură, ilustrate de personalități ca: Grigore Manolescu, Aristizza Romanescu, Const. I. Nottara, Iancu Petrescu, Iancu Brezeanu, Aristide Demetriade și alții, alături de care se străduiesc pentru dezvoltarea mișcării teatrale oameni de teatru ca: Al. Davila, Pompiliu Eliade, Paul Gusty ș.a.

Tradițiile progresiste ale teatrului romînesc sînt continuate și după primul război mondial. În al treilea și al patrulea deceniu al secolului nostru activează pe tărîmul artei dramatice scriitori ca: Victor Eftimiu, M. Sorbul, Camil Petrescu, Victor Ion Popa, Al Kiriței cu; regizori ca: Soare Z. Soare, Ion Sava; actori ca: Ion Manolescu, G. Timică, Maria Filotti, Sonia Cluceru, Romald Bulfinski, Tony Bulandra ș.a.

În București, mișcarea teatrală se extinde. Apar teatre noi, particulare *(Teatrul Mic, Teatrul Ventura, Comedia, Teatrul Vesel* etc.). Activitatea lor se desfășoară însă, în general, la întîmplare, repertoriile sînt alcătuite fără discernămînt, urmărindu-se doar succesul de casă. Pentru a nu ajunge la faliment, teatrele sînt nevoite ca, alături de opere reprezentative ale dramaturgiei universale, să prezinte comedii bulevardiere, lipsite de idei și de valoare artistică, apte doar să satisfacă gustul burgheziei cosmopolite și decadente.

Împotriva tendințelor burgheziei și moșierimii de a abate teatrul de la marile lui tradiții realiste, de a-l degrada, transformîndu-l într-un mijloc de întunecare a conștiinței maselor, de cultivare a naționalismului, șovinismului sau obscurantismului sub variate forme, luptă, cu mijloace destul de slabe dar cu convingere, unele echipe artistice de prestigiu, cum a fost *Compania Bulandra-Storin-Manolescu-Maximilian* ca și unele înjghebări de mai mică amploare, ca grupările *Masca, Insula* și *13+1*. Dar, mai ales împotriva politicii antipopulare a regimului burghezo-moșieresc, luptă formațiile amatoare aflate sub influ-

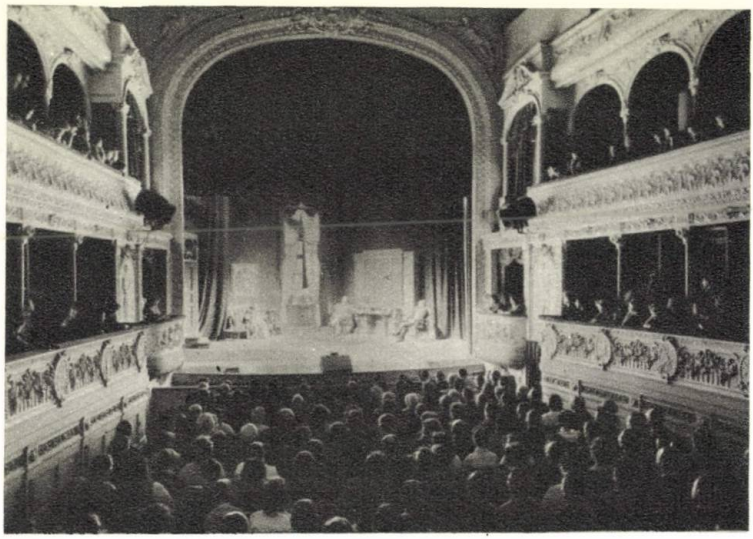

Teatrul Naţional „I.L. Caragiale" — Sala Comedia

enţa Partidului Comunist din Romînia (cercurile artistice *D. Marinescu, Prietenii artei* ş.a.).

Eliberarea ţării de sub jugul fascist face necesară scoaterea şi a mişcării teatrale din Bucureşti din situaţia cu totul precară în care o împinsese regimul burghezo-moşieresc. Se simte nevoia unui repertoriu bine ales, cu un conţinut de idei înaintat, revoluţionar. Publicul nou, muncitoresc, care îşi croieşte cu hotărîre drum către cultură, refuză piesele frivole, bulevardiere, comicul buf, gratuit. El cere un teatru care să-i oglindească viaţa, preocupările, năzuinţele. Totodată trebuie creată o bază materială corespunzătoare care să asigure condiţii favorabile dezvoltării mişcării teatrale. Insuficiente, sălile de teatru erau şi improprii, dispunînd de instalaţii rudimentare.

O dată cu instaurarea regimului democrat-popular, partidul şi guvernul traduc în viaţă şi în sectorul teatral politica de înnoire.

Teatre noi apar pe harta oraşului: *Teatrul muncitoresc C.F.R., Teatrul de operă şi balet, Teatrul de vară „N. Bălcescu", Teatrul de vară „23 August"* ş.a. Totodată, în unele săli, reamenajate sau renovate, iau fiinţă teatre noi: *Teatrul de comedie, Teatrul „C. Nottara", Teatrul pentru tineret şi copii* etc.

Astfel, numărul sălilor de teatru bucureştene (dramatice, de estradă şi muzicale, de păpuşi, de operă şi balet), creşte de la 12 în 1950, la 17 în 1961. Sînt luate, pe linie de stat, măsuri pentru îmbunătăţirea condiţiilor de trai ale actorilor. Porţile sălilor de spectacole se deschid unui public larg. Faţă de 938.000 de spectatori în 1950, teatrele dramatice ale oraşului înregistrează în 1961 un număr de 1.623.000 de spectatori.

Adăugînd la aceştia pe cei 2.125.000 de spectatori ai teatrelor şi instituţiilor muzicale şi de estradă, ai teatrelor de păpuşi şi ai Teatrului de operă şi balet, ajungem — pentru anul 1961 — la cifra de peste 3,8 milioane de spectatori.

Cît despre repertoriu, acesta se îmbogăţeşte în fiecare stagiune cu noi şi valoroase piese originale, tot mai mulţi dramaturgi abordînd teme majore ale actualităţii. Împrospătîndu-şi continuu tematica, al cărei izvor de inspiraţie îl constituie profundele transformări petrecute în toate compartimentele vieţii din ţara noastră, reflectînd trecutul de luptă şi viaţă liberă şi mereu mai prosperă, de astăzi a poporului, dramaturgia noastră realist-socialistă, pătrunsă de spirit partinic şi animată de umanismul socialist, îşi sporeşte forţa educativă şi mobilizatoare.

Prin activitatea lor în slujba poporului, oamenii de teatru şi-au cîştigat simpatia unui public larg. Regimul democrat-popular a creat artiştilor condiţii civilizate de viaţă, le-a redat demnitatea, adeseori încălcată şi batjocorită în trecut, cînd artistul era la cheremul gusturilor grosolane ale protipendadei.

Tezaurul dramaturgiei originale se bucură astăzi de preţuirea pe care o merită cu adevărat. Un exemplu concludent în acest sens îl constituie următoarea comparaţie: dacă între 1884 şi 1944 (deci în decurs de 60 de ani) comedia lui I.L. Caragiale „O scrisoare pierdută" a fost reprezentată la Bucureşti de 319 ori, între 1948 şi 1960 (deci în decurs de numai 12 ani), cu piesa marelui dramaturg au avut loc 360 de reprezentaţii.

Foaier la Teatrul de operă şi balet

Paralel cu activitatea teatrelor se dezvoltă larga mişcare a artiştilor amatori din fabrici şi uzine, constituiud un înfront însemnat al revoluţiei culturale. Activînd pe lîngă cluburile muncitoreşti, în cadrul caselor de cultură raionale sau ale tineretului, formaţiile artistice de amatori contribuie la dezvoltarea gustului artistic al oamenilor muncii, din rîndurile lor ridicîndu-se multe talente remarcabile care au urcat pe scenele teatrelor şi instituţiilor muzicale de stat.

SĂLI DE TEATRU

Teatrul Naţional „I.L. Caragiale": **sala „Comedia"** — *Pasajul Comedia, prin Calea Victoriei, 42—44 — tel. 14.71.71;* **sala „Studio"** — *Piaţa Amzei, 13 — tel. 15.15.53;* **casă de bilete specială** — *Calea Victoriei, 44 — tel. 14.71.71.*

Teatrul Naţional „I.L. Caragiale" — Sala Studio

Teatrul Naţional din Bucureşti a fost inaugurat în 1852 sub denumirea de *Teatrul cel mare* (director Costache Caragiale). În 1875, sub directoratul lui Alexandru Odobescu, clădirea teatrului este renovată, cu care prilej se schimbă şi denumirea lui în aceea de *Teatrul Naţional*. De-a lungul anilor, la conducerea lui s-au perindat reprezentanţi de frunte ai mişcării dramatice şi ai literaturii şi artei din Romînia, ca Matei Millo, C.A. Rosetti, Mihail Pascally, I.L. Caragiale, Alexandru Davila ş.a. Clădirea Teatrului Naţional din Calea Victoriei fiind distrusă în august 1944, în urma bombardamentelor piratereşti ale aviaţiei hitleriste, activitatea primei scene dramatice a ţării este continuată în sălile „Comedia" şi „Studio". Din 1952 — anul aniversării a 100 de ani de la naşterea lui I.L. Caragiale — Teatrului Naţional i s-a dat numele marelui dramaturg, glorie a teatrului romînesc şi maestru al creaţiei dramatice satirice. Dispunînd de un colectiv artistic omogen şi de înaltă clasă, Teatrul Naţional din Bucureşti a repurtat în ultimii ani succese strălucite şi în străinătate (Paris, Veneţia, Moscova).

Teatrul de operă şi balet al R.P.R.: *B-dul 6 Martie, 70—tel. 13.18.57;* **casă de bilete specială** — *Calea Victoriei, 40 — tel. 16.48.20.*

Originile teatrului romînesc de operă şi balet se află în activitatea *Societăţii filarmonice* (1833) care, încă din primii ani ai existenţei sale, a întemeiat o *Şcoală de literatură, declamaţie şi muzică vocală*. În 1835, elevii acestei şcoli au debutat în vodevilul „Triumful amorului", spectacol considerat drept prima manifestare teatrală lirică romînească la Bucureşti. În 1885, George Stephănescu creează prima trupă romînească de operă (premiera cu Lucia de Lamermoor la 28 septembrie 1886) şi apoi *Asociaţia lirico-dramatică* care dă o serie de spectacole în sala

Teatrului Naţional. *Opera romînă* ia fiinţă în 1921, după ce muzicieni de frunte ca George Enescu, Ion Nona-Ottescu şi alţii puseseră bazele societăţii lirice *Opera*. Spectacolele au loc în clădirea Teatrului liric din Str. Valter Mărăcineanu pînă în 1940, cînd localul, suferind mari avarii în urma cutremurului, Opera romînă se mută în sala fostei companii dramatice Bulandra-Maximilian-Manolescu-Storin, de pe Splaiul Independenţei. Opera îşi desfăşoară activitatea în această sală pînă după eliberarea ţării de sub jugul fascist. Prin grija partidului şi a guvernului, în 1953 se construieşte *Teatrul de operă şi balet al R.P.R.*, clădire monumentală, cu o capacitate de 1.200 locuri, care, pentru prima oară, asigură colectivului primei scene lirice a ţării un cadru adecvat pentru punerea în scenă a unor spectacole de înaltă ţinută artistică.

Artiştii operei romîneşti se bucură azi de mare prestigiu şi peste hotare, ca urmare a numeroaselor turnee încununate de succes, întreprinse în ultimii ani în U.R.S.S., R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, Finlanda, Franţa, R.D. Germană, India, Indonezia, R.P. Polonă şi alte ţări.

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra": *B-dul Schitu Măgureanu, 1 — tel. 14.60.60;* **sala „Studio"** — *Str. Al. Sahia, 76 A — tel. 12.74.50;* **casă de bilete specială** — *Calea Victoriei, 56 — tel. 16.79.77.*

Unul din primele teatre de stat din capitală. Şi-a început activitatea în 1947. De atunci şi pînă astăzi a prezentat peste 90 premiere, între care se numără o serie de valoroase creaţii ale dramaturgiei noastre realist-socialiste. Dată fiind bogăţia repertoriului, ca şi afluenţa de public care apreciază calitatea spectacolelor prezentate, teatrul a preluat în anii din urmă şi sala din Str. Al. Sahia. A funcţionat sub denumirea de *Teatrul Municipal* pînă în 1961, cînd a căpătat numele artistei poporului Lucia Sturdza Bulandra.

Clădirea Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra" din B-dul Schitu Măgureanu

Teatrul „Constantin Nottara": *B-dul g-ral Magheru, 20;* **sala „Studio"** — *B-dul g-ral Magheru 20 — tel. 15.93.02;* **grădina de vară „9 Mai"** — *Intrarea Brezoianu, 31;* **casă de bilete specială** — *B-dul 6 Martie, 2 — tel. 14.19.05*

Primele spectacole ale teatrului au loc în anul 1946, în fosta sală „Modern". Şi-a desfăşurat activitatea sub denumirea de *Teatrul armatei* pînă la începutul anului 1961, cînd a căpătat numele marelui actor Const. Nottara, societar al Teatrului Naţional.

Teatrul pentru tineret şi copii: sala pentru tineret — *Str. Constantin Mille, 16 — tel. 15.65.88;* **sala pentru copii** — *Str. Dobrogeanu-Gherea, 2 — tel. 15.07.44*

Primul teatru de stat pentru tineret a luat fiinţă la Bucureşti în 1951 sub denumirea de *Teatrul tineretului*. În actuala organizare datează din 1960. A fost creat cu scopul de a oferi copiilor şi tineretului spectacole de calitate adecvate vîrstei. Stimulează dramaturgia originală realist-socialistă pentru copii şi tineret

Teatrul de operetă

și popularizează cele mai reprezentative creații din dramaturgia universală specifice genului.

Teatrul de comedie: *Str. C. Bălăceanu, 2 — tel. 16.64.60;* **casă de bilete specială** — *Calea Victoriei, 56 — tel. 16.79.77.*

Ia ființă în 1960, cu un profil artistic bine conturat și cu un colectiv înmănunchind actori de comedie mult apreciați de publicul spectator. Între obiectivele sale principale este și acela de a încuraja creația originală în domeniul comediei satirice.

Teatrul muncitoresc „C. F. R.": *Calea Giulești, 16 — tel. 18.04.85;* **casă de bilete specială** — *Calea Victoriei, 40 — tel. 14.72.34.*

Realizare importantă pe tărîm artistic a regimului democrat-popular, teatrul a fost inaugurat în 1946, din inițiativa Uniunii Sindicatelor C.F.R., cu o piesă evocînd glorioasele lupte din februarie 1933 ale muncitorilor de la Atelierele „Griviția". În prezent teatrul dispune de un colectiv artistic bine sudat și are un repertoriu larg accesibil marelui public.

Teatrul Regiunii București: *Șos. Ștefan cel Mare, 34 — tel. 12.66.40.*

Și-a început activitatea ca *Teatrul de estradă al regiunii București* în 1952. Reorganizat sub actuala denumire în 1961, cînd i s-a pus la dispoziție și sala unde-și desfășoară activitatea pentru publicul bucureștean. Are o secție de estradă și una de dramă. Colectivul artistic al teatrului reprezintă cu regularitate spectacole în satele și comunele regiunii București în fața oamenilor muncii din unitățile agricole socialiste.

Teatrul evreiesc de stat: *Str. Iulius Baraș, 15 — tel. 21.33.41;* **grădina de vară** — *Str. Mircea Vodă, 5 — tel. 21.36.71.*

În 1930 s-a înființat *Studioul Teatrului evreiesc* din București, iar în 1940 *Teatrul Baraşeum*. Era vorba însă doar de companii particulare. După cel de-al

doilea război mondial ia ființă *Teatrul IKUF*, care, trei ani mai tîrziu, se transformă în *Teatrul evreiesc de stat*. Sala teatrului — reconstruită în 1956 — dispune de instalație de translații la fiecare fotoliu, ceea ce permite audierea spectacolelor și în limba română.

Teatrul de stat de operetă: *Splaiul Independenței, 1 — tel. 13.98.48*

Primele spectacole de operetă au avut loc la București în ultimele decenii ale secolului trecut. Ele erau prezentate în diverse grădini de vară, de către companii particulare, care numărau printre angajați reputați artiști ai acestui gen. Înainte și după 1900, spectacole de operetă, mult îndrăgite de public, au loc sporadic și pe scena Teatrului Național.

Opereta românească pășește într-o nouă etapă a dezvoltării sale după 1904, cînd, în cadrul companiei pe care o înființează tenorul și profesorul de muzică C. Grigoriu, printre interpreți figurează artiștii V. Maximilian, Niculescu-Buzău și marele cîntăreț N. Leonard, „prințul operetei", cum i se spunea.

Deși susținute de talente remarcabile, spectacolele de operetă din perioada dintre cele două războaie mondiale nu se ridicau la un nivel artistic înalt, în preocupările organizatorilor primind problema rentabilității.

Abia în anii de după eliberarea țării de sub jugul fascist, statul democrat-popular creează condițiile necesare unei activități artistice de înalt nivel, prin întemeierea unui *Teatru de stat de operetă*, dispunînd de un local propriu și de un colectiv artistic valoros, care a dus și peste hotare faima operetei românești.

În actualul local s-a mutat în 1953.

Teatrul satiric muzical „Constantin Tănase": **sala „Savoy"** — *Calea Victoriei, 33—35 — tel. 13.39.94;* **sala „Victoriei"** — *Calea Victoriei, 174 — tel. 15.04.18;* **grădina de vară „Boema"** — *Str. C.A. Rosetti, 6;* **casă de bilete specială** — *Calea Victoriei, 52 — tel. 15.56.78.*

Teatrul Muncitoresc C.F.R.

Ansamblul de cîntece şi dansuri al Consiliului Central aî Sindicatelor: *Str. Lipscani, 53 — tel. 13.13.00.*

Creat în anul 1946, pentru a îndruma activitatea echipelor artistice de amatori sindicali, şi-a recrutat elemente talentate din rîndurile oamenilor muncii. Cu timpul şi-a depăşit cu mult sarcinile, profilîndu-se ca o valoroasă formaţie artistică. În urma numeroaselor turnee făcute în ţară cît şi peste hotare (printre altele în U.R.S.S., R.D. Germană, Finlanda, Austria, Franţa, R.A.U., India, Birmania, Ceilon), ansamblul şi-a cîştigat un binemeritat prestigiu. Este Laureat al Premiului de stat. Dispune de o orchestră formată din 50 de persoane, un cor mixt alcătuit din 90 de persoane şi o echipă de dansatori numărînd 45 de persoane.

Are la dispoziţie un teatru propriu, elegant, cu o sală confortabilă, cuprinzînd 560 de locuri.

Ansamblul artistic al Uniunii Tineretului Muncitor: *Str. Gutemberg, 19 — tel. 15.43.26.*

Înfiinţat în 1946, ca brigadă artistică de tineret, pentru a da spectacole pe şantierele de construcţie, în uzine, fabrici, şcoli etc. Azi este unul din cele mai mari ansambluri de artişti amatori din ţară: 100 de coriști, 70 de dansatori şi 25 de instrumentişti populari, 20 instrumentişti de muzică uşoară.

Decorat cu Ordinul Muncii cl. I, Laureat al Festivalurilor Mondiale ale Tineretului şi Studenţilor de la Berlin (1951), Bucureşti (1953), Moscova (1957) şi Viena (1959) şi participant la numeroase alte festivaluri şi concursuri internaţionale. În 1959 a întreprins un mare turneu în U.R.S.S., în 1960 în Franţa şi Cipru, iar în 1961 în Iugoslavia şi Grecia.

Sala Ansamblului C.C.S.

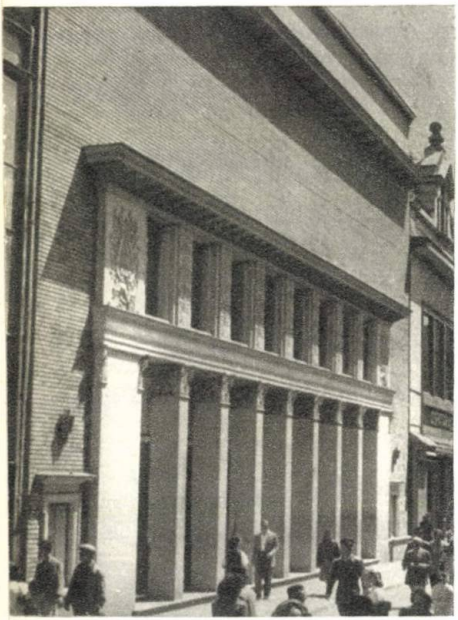

Ansamblul de cîntece şi dansuri al Armatei: *Str. Uranus, 6 — tel. 14.49.74.*

A luat fiinţă în 1947. Desfăşoară o rodnică activitate, pe baza unui repertoriu de cîntece şi dansuri inspirat din viaţa ostăşească din R.P.R. şi din lupta poporului pentru pace şi socialism. Dispune de un cor, o orchestră simfonică pentru acompaniament şi o formaţie de balet. Este decorat cu Ordinul Muncii cl. I. A făcut numeroase turnee în ţară şi în străinătate (printre altele în U.R.S.S., R.P. Chineză, R.P. Mongolă, R.S. Cehoslovacă, R.P. Polonă etc.).

Ansamblul folcloric de cîntece şi dansuri al Sfatului Popular al Capitalei: *Str. Gutemberg, 19 — tel. 13.98.04.*

Înfiinţat în 1953, prin selecţionarea şi unificarea formaţiilor artistice care

activau pe lîngă Sfatul Popular al Capitalei. Este compus dintr-un cor de circa 70 de persoane, o orchestră de acompaniament de 45 de persoane, o orchestră populară de 15 persoane, 7 soliști vocali, o formație de dansuri populare de 56 persoane. A participat la Concursul Internațional de la Agrigento (Italia) în 1958, unde a obținut premiul I, la concursurile folclorice de la Nisa (1957), unde de asemenea, a fost premiat și a întreprins numeroase turnee în străinătate (în 1961 un frumos succes a obținut la Veneția).

Ansamblul artistic al comitetului sindical al Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor: *B-dul Dinicu Golescu, 38 — tel. 17.15.49*

Constituit în anul 1949, cu elemente recrutate din masa muncitorilor ceferiști, a ajuns în scurt timp la o înaltă măiestrie artistică. Dispune azi de un cor alcătuit din 130 de persoane, o echipă de dansuri compusă din 20 de persoane, o orchestră de muzică ușoară alcătuită din 16 persoane, o orchestră de muzică populară, o formație de mandoline compusă din 25 de persoane și o formație de teatru alcătuită din 18 persoane.

Laureat al Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Budapesta (1949), participant la Festivalul de la București (1953); a întreprins turnee în numeroase țări.

STUDIOURI DE FILME ȘI CINEMATOGRAFE

Primul spectacol de cinematograf a avut loc în București la 1896, cu un film de scurt metraj, proiectat la un aparat acționat manual. Primul film de lung metraj a fost proiectat în 1912, de astădată cu ajutorul unui aparat acționat electric, în sala *Eforia*, după ce, în 1903, se deschisese în capitală primul cinematograf cu spectacole zilnice. Cinematografia romînească și-a făcut debutul prin anul 1912, cu filmul documentar „Războiul pentru Independență", în care au apărut actori de frunte ai teatrului romînesc, ca: A. Demetriade, C. Nottara, P. Liciu, I. Brezeanu, R. Bulfinski, În același an luase ființă *Societatea cinematografică „Lumina"*, care producea filme documentare. Dar pînă la eliberarea țării de sub jugul fascist nu se poate vorbi de o producție cinematografică în adevăratul înțeles al cuvîntului.

Spre deosebire de trecut, cînd activitatea cinematografică se afla la cheremul inițiativei particulare, dezvoltîndu-se anarhic, cu o tematică și orientare în general determinată de interesele claselor exploatatoare și de ideologia lor, astăzi, cea de a șaptea artă se dezvoltă, de la an la an, cu sprijinul statului, regimul democrat-popular creînd lucrătorilor din acest sector de activitate cele mai bune condiții pentru realizarea unor filme romînești care să corespundă exigențelor marelui public.

Prin grija partidului și a guvernului, în 1950 a luat ființă primul studio cinematografic pentru jurnale de actualități, filme documen-

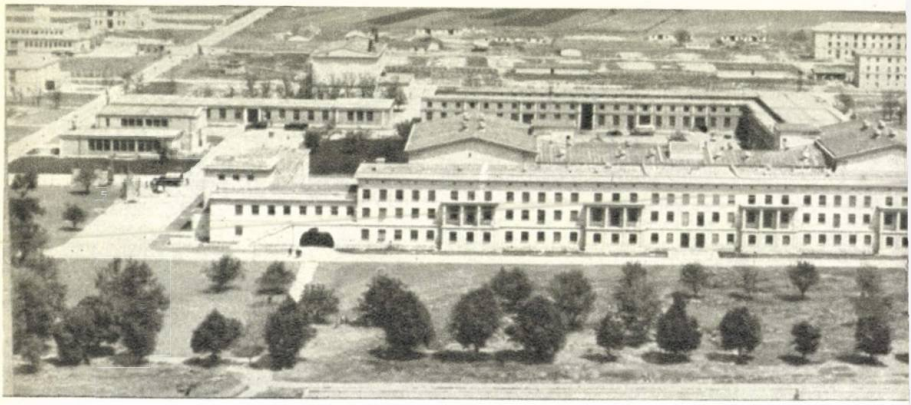

Centrul de producție cinematografică de la Buftea

tare științifice și diafilme „Alexandru Sahia", precum și studioul de filme artistice „București". Tot în anii regimului democrat-popular a fost ridicată construcția *Complexului cinematografic de la Buftea*. Acest mare complex, menit să ofere producției cinematografice românești o bază materială concepută după cele mai noi și mai moderne cerințe tehnice, cuprinde, printre altele, 4 platouri de filmare interioare, un platou exterior, un studio pentru sunet, un studio pentru filmări combinate, laboratoare speciale ș.a. Aici se turnează filme artistice de lung și de scurt metraj și filme de desene animate. Așezate în apropierea lacului Buftea-Flămînzeni, studiourile complexului de la Buftea asigură un minunat și pitoresc cadru natural, adecvat muncii de filmare.

Astăzi, la realizarea filmelor românești sînt antrenați cei mai buni actori și regizori care colaborează îndeaproape cu echipele de operatori și tehnicieni, formate în acești ani. La dispoziția cineaștilor români se află *Arhiva națională de filme*, care cuprinde o prețioasă colecție de producții atît ale cinematografiei românești, cît și ale unor studiouri din străinătate.

Producțiile cinematografiei românești se bucură de prețuire nu numai în țară, dar, tot mai des, și peste hotare. În ultimii ani, participînd la diverse festivaluri și concursuri internaționale, cinematografia românească a obținut succese îmbucurătoare, vădind și prin aceasta marile posibilități de dezvoltare de care dispune. Astfel, în 1957, la Cannes, filmul de desen animat „Scurtă istorie", realizat de I. Popescu-Gopo, a obținut Medalia de aur. În 1958, un alt scurtmetraj, „7 arte", a primit premiul I la Festivalul filmelor de desen animat de la Tours. La Festivalul 1960 de la Karlovy Vary, două producții românești au primit premiul I: scurt-metrajul de desen animat „Homo Sapiens" (premiat în 1960 și la San Francisco) și filmul artistic de lung metraj „Valurile Dunării". La cel de-al doilea Festival și Concurs Internațional al filmelor de păpuși (București 1960), printre filmele premiate este și cel realizat de Bob Călinescu: „Rap-

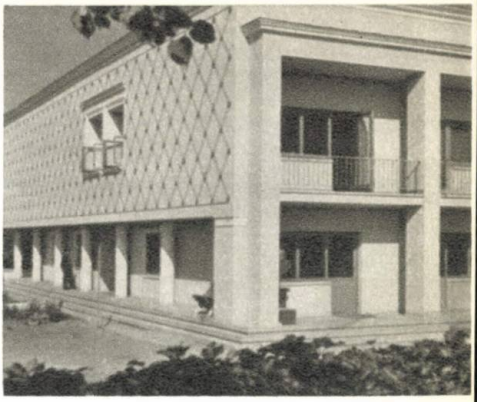

Studioul de filme „Alex. Sahia"

sodie în lemn". Alte filme romînești premiate în 1960 peste hotare: „Fetița mincinoasă" (în R. F. Germană) și documentarul științific „Capul izolat" (la Santiago de Chile).

Menționăm succesul remarcabil obținut de „Valurile Dunării" la Karlovy Vary, trebuie amintite și alte filme inspirate din lupta poporului pentru eliberarea țării de sub jugul fascist, care au fost mult apreciate de public, ca „Nepoții gornistului", „Furtuna", „Secretul cifrului", „Străzile au amintiri", „Soldați fără uniformă". Dintre filmele realizate după opere ale marelui clasic al dramaturgiei romînești Ion Luca Caragiale, frumoase succese au obținut „Telegrame", „O scrisoare pierdută", „D-ale carnavalului" și „Două lozuri".

În cursul anilor 1960 și 1961 studioul „București" a realizat cîteva valoroase filme artistice: „Bădăranii" (după piesa cu același titlu a lui Carlo Goldoni), „Darclée", evocare a vieții și activității marii cîntărețe romîne de celebritate mondială, Hariclea Darclée („Setea", după romanul cu același titlu al scriitorului Titus Popovici, distins cu medalia de argint la Festivalul Internațional al filmului de la Moscova, din 1961), „Portretul unui necunoscut" ș.a. Factor important al revoluției culturale, cinematograful a pătruns în acești ani pînă în cele mai îndepărtate sate din țară, numărul instalațiilor cinematografice sătești fiind azi de peste 30 ori mai mare decît în 1938.

În ce privește rețeaua cinematografică, Bucureștii au făcut un uriaș salt. Populația capitalei are la dispoziție, astăzi, 51 cinematografe cu bandă normală. Numeroase fabrici, uzine și instituții au cinematografe sindicale proprii. Printre cinematografele construite în acești ani se numără: „Înfrățirea între popoare", „Drumul serii", „G. Bacovia", „30 Decembrie" ș.a. Numai în 1961 au fost construite și date în folosință trei noi săli de cinematograf: „1 Mai", „G. Coșbuc" și „Floreasca" iar în 1962 alte două.

În anul 1961 au frecventat cinematografele bucureștene peste 28.000.000 spectatori.

STUDIOURI ȘI ÎNTREPRINDERI CINEMATOGRAFICE

Centrul de producție cinematografică — Studioul „București": *Comuna Buftea — tel. 14.38.00*

Studioul de filme documentare și jurnale de actualități „Alexandru Sahia": *B-dul Aviatorilor, 106 — tel. 17.22.03*

Direcția rețelei cinematografice și difuzării filmelor: *Str. Iulius Fucik, 25 — tel. 12.41.28*

Întreprinderea cinematografică a orașului București: *Calea Văcărești, 21 — tel. 21.21.50*

SĂLI DE CINEMATOGRAF

Patria: *B-dul g-ral Magheru, 12–14 — tel. 11.86.25*

Republica: *B-dul g-ral Magheru, 2 — tel. 11.03.72*

Magheru: *B-dul. g-ral Magheru, 29 — tel. 13.92.72*

V. Alecsandri: *Str. E. Grigorescu, 24 — tel. 11.81.12*

București: *B-dul 6 Martie, 6 — tel. 15.61.54*

I.C. Frimu (sală și grădină): *B-dul 6 Martie, 16 — tel. 16.29.17*

Cinematograful „Înfrățirea între popoare"

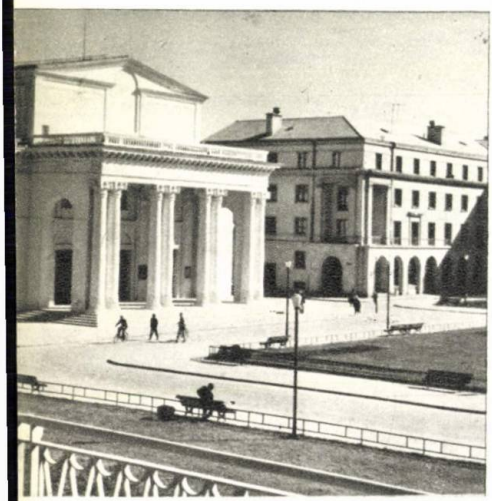

Cinematografele „I.C. Frimu" și

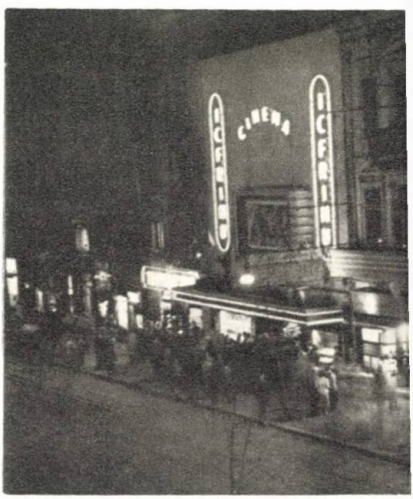

Elena Pavel (sală și grădină): *B-dul 6 Martie, 14 — tel. 15.63.84*

Lumina: *B-dul 6 Martie, 12 — tel. 16.23.35*

Central: *B-dul 6 Martie, 2 — tel. 14.12.24*

Victoria: *B-dul 6 Martie, 7 — tel. 16.28.79*

13 **Septembrie** (sala și grădina): *Str. Doamnei, 9 — tel. 16.35.38*

Tineretului: *Calea Victoriei, 48 — tel. 16.24.48*

Timpuri Noi: *B-dul 6 Martie, 18 — tel. 15.61.10*

Maxim Gorki: *Str. 13 Decembrie, 5—7 — tel. 13.49.04*

Grivița: *Calea Griviței, (Podul Basarab) — tel. 16.25.39*

V. Roaită (sală și grădină): *B-dul 1 Mai, 57 — tel. 17.05.47*

Cultural: *Piața Ilie Pintilie, 2 — tel. 17.08.58*

Unirea (sală și grădină): *B-dul 1 Mai, 143 — tel. 17.10.21*

Înfrățirea între popoare: *B-dul Bucureștii Noi, 68 — tel. 17.31.64*

Gh. Doja: *Calea Griviței, 80 — tel. 16.22.73*

8 Martie (sală și grădină): *Str. Buzești, 9—11 — tel. 15.62.79*

Al. Popov: *Calea Griviței, 137 — tel. 16.26.10*

C. David: *Șos Crîngași, 42 — tel. 17.38.81*

Al. Sahia (sală și grădină): *Calea Văcărești, 21— tel. 21.49.46*

Flacăra: *Calea Dudești, 22 — tel. 21.35.40*

„Lumina" de pe B-dul 6 Martie

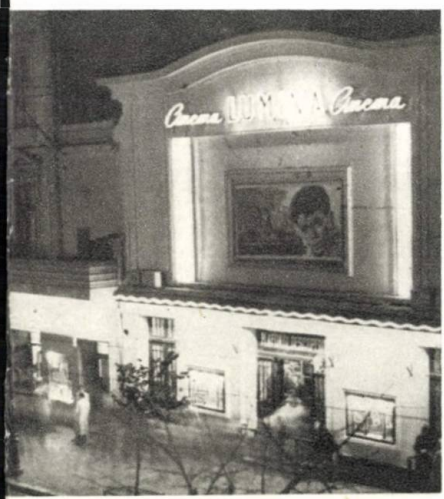

Cinematograful „Republica"

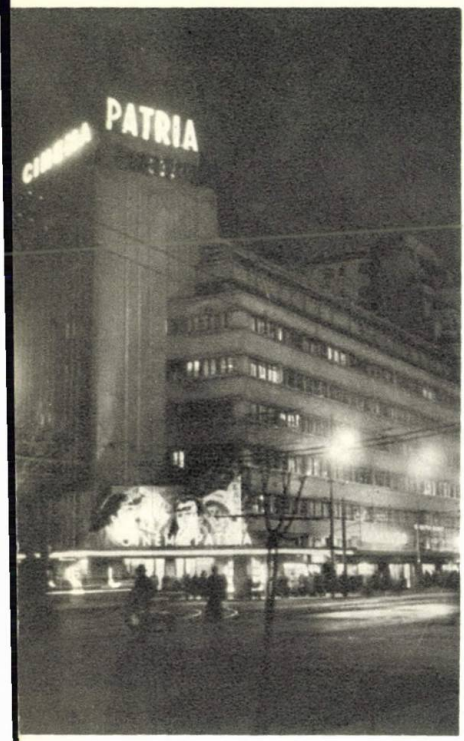

Cinematograful „Patria"

Arta (sală și grădină): *Calea Călărași, 153 — tel. 21.31.86*

T. Vladimirescu (sală și grădină): *Calea Dudești, 97 — tel. 21.39.82*

Miorița: *Calea Moșilor, 127 — tel. 14.27.14*

Moșilor (sală și grădină): *Calea Moșilor, 221 — tel. 12.52.93*

Munca: *Șos. Mihai Bravu 221 — tel. 21.50.97*

23 August (sală și grădină): *B-dul Gh. Dimitrov, 118 — tel. 12.32.77*

Donca Simo (sală și grădină): *Str. Avrig, 1 — tel. 11.07.60*

16 Februarie: *B-dul 30 Decembrie, 89 — tel. 11.07.49*

Ilie Pintilie (sală și grădină): *Șos. Colentina, 84 — tel. 12.88.50*

Popular: *Str. Mătăsari, 31 — tel. 21.37.43*

M. Eminescu: *Str. M. Eminescu, 127 — tel. 11.48.36*

1 Mai: *B-dul 1 Mai, 322 — tel. 18.02.83*

8 Mai: *Str. Lizeanu, 19 — tel. 12.06.88*

Volga: *Șos. I. Pintilie, 61 — tel. 11.91.26*

Floreasca: *Str. I. S. Bach, 2 — tel. 12.28.30*

Libertății (sală și grădină): *Str. 11 Iunie, 75 — tel. 23.07.40*

G. Coșbuc: *Piața Coșbuc, 1 — tel. 23.71.01*

Laminorul: *B-dul Bucureștii Noi, 166 — tel 17.00.50*

Luceafărul: *Calea Rahovei, 118 — tel. 23.91.00*

G. Bacovia: *Șos. Giurgiului, 3 — tel. 23.94.10*

Drumul Serii: *Str. Drumul Serii, 30 — tel. 14.10.37*

Olga Bancic (sală și grădină): *Calea 13 Septembrie, 196 — tel. 15.66.66*

Ștefan cel mare: *Șos. Ștefan cel Mare (colț str. Lizeanu)*

30 Decembrie: *Calea Ferentari, 86 — tel. 23.17.50*

Aurel Vlaicu: *Șos. Cotroceni, 9 — tel. 13.62.56*

B. Delavrancea: *B-dul Libertății, 70—72 — tel. 16.29.02*

Grădina Progresul (numai în timpul verii): *Str. Ion Vidu, 6*

RADIODIFUZIUNE ȘI TELEVIZIUNE

Activitatea radiodifuziunii romîne abia a păşit în al patrulea deceniu. Ea a început în anul 1929, o dată cu instalarea primului post de radioemisiune, de 12 Kw, la Băneasa-Otopeni, şi cu înfiinţarea studiourilor din Str. Al. Popov, 60—62, sub denumirea de *Radio Bucureşti*.

În anii cruntei terori fasciste, învingînd marile greutăţi din condiţiile ilegalităţii, P.C.R. a dus o luptă înflăcărată împotriva dezinformării maselor. În acest scop, partidul a înfiinţat postul ilegal de radio „Romînia liberă" care prin emisiunile pătrunse de patriotism şi internaţionalism proletar a contribuit la mobilizarea maselor în lupta împotriva jugului hitlerist şi a dictaturii militaro-fasciste din ţară.

O dezvoltare mare a capătat radiodifuziunea abia în anii democraţiei populare, cînd revoluţia culturală din ţara noastră a cuprins şi sectorul radiofoniei. În R.P.R. radioul a devenit un mijloc de educare a maselor, un factor important în opera de ridicare a nivelului cultural al poporului.

Radiodifuziunea romînă emite azi programe pe următoarele lungimi de undă: 1935 m, 540 m, 397 m, 351 m, 202 m, 285 m, 261/330 m, 206 m, 210 m, 228 m, 477 m, 4,26 m, 4,16 m.

În îndeplinirea funcţiunilor sale, radiodifuziunea se bizuie şi pe o vastă reţea de radioficare, cu ajutorul căreia programele pot fi ascultate în satele cele mai îndepărtate, în trenuri etc. Din 1957 funcţionează în capitală *Studioul central de radioficare a oraşului Bucureşti*.

Aspect din Studioul de televiziune

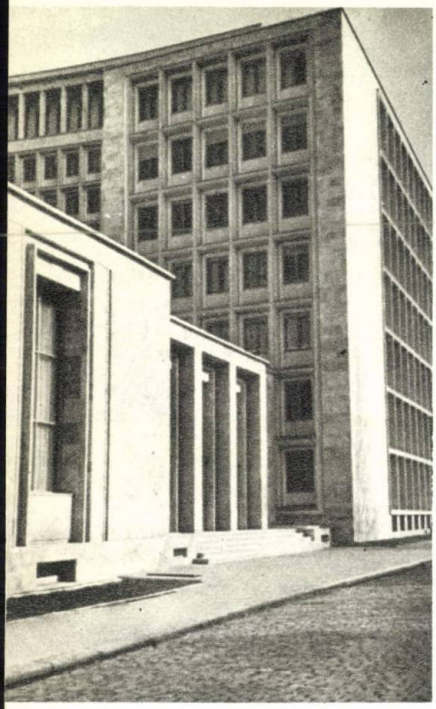

Palatul Radiodifuziunii și Televiziunii

Cît de mare extindere a luat în ultimii ani radiodifuziunea romînă o dovedește, printre altele, și sporul important înregistrat la numărul abonaților radio din București. Față de 68.822 abonați în 1938, statistica a înregistrat, în 1961, un număr de 402.631 abonați (din care 108.163 la rețeaua de radioficare).

Postul București transmite zilnic trei programe centrale:

programul I (între orele 5 și 24; duminică 6—24)

programul II (între orele 10 și 0,55; sîmbăta pînă la ora 2)

programul III (între orele 21—23; duminica 19—23)

Postul București transmite, de asemenea, emisiuni speciale pentru străinătate, în limbile: romînă, rusă, engleză, franceză, germană, greacă, italiană, portugheză, spaniolă, sîrbă, iraniană, turcă, idiș, arabă.

De la eliberarea țării pînă astăzi a crescut considerabil numărul emisiunilor transmise de posturile romînești de radio. Astfel, în anul 1962 au fost transmise 24.594 ore de program, față de 3.604 în anul 1938.

În anul 1956 s-au pus și bazele televiziunii, înființîndu-se postul și studioul centrului de televiziune București și apoi cîteva stații releu în diferite orașe. Și în acest domeniu țara noastră a primit ajutorul substanțial al Uniunii Sovietice, care a pus la dispoziție documentație tehnică, aparataje etc. Programele de televiziune pot fi urmărite astfel: luni, marți, joi și sîmbătă de la orele 19 pînă în jurul orei 23; miercurea, de la orele 17 pînă în jurul orei 20; duminica, de la orele 9 pînă în jurul orei 13 și de la orele 19 pînă în jurul orei 23. Între orele 15,30 și 18,30, duminica, se transmit manifestări sportive.

O importantă realizare a regimului democrat-popular o constituie palatul în care se află radiodifuziunea și televiziunea romînă. În locul fostei clădiri care a adăpostit primele studiouri de radio se înalță azi o nouă construcție, monumentală, cuprinsă între străzile Al. Popov și Temișana. Aici a fost dată în funcțiune o mare sală de concerte, cu circa 1.000 locuri.

Pentru anii următori, directivele Congresului al III-lea al P.M.R. prevăd construirea unor noi posturi de radio și televiziune.

Comitetul pentru radiodifuziune și televiziune de pe lîngă Consiliul de Miniștri: *Str. Al. Popov, 62 — tel. 16.20.80.*

Studioul de televiziune: *Str. Molière, 2 — tel. 18.67.80.*

SALI DE CONCERT ŞI ORCHESTRE SIMFONICE

Bucureştii cunosc azi o viaţă muzicală înfloritoare şi complexă. Începuturile au fost însă, ca şi în alte sectoare de activitate culturală şi artistică, deosebit de grele. *Societatea Filarmonica*, înfiinţată în 1833, şi-a orientat activitatea mai mult către manifestări teatrale şi literare. Spectacolele muzicale se organizau doar sporadic, cu ocazia vreunui turneu întreprins de cine ştie ce soprană sau tenor din străinătate. De o viaţă muzicală propriu-zisă se poate vorbi doar începînd din 15 decembrie 1868, cînd *Orchestra Societăţii Filarmonice*, înfiinţată cu câteva luni în urmă, susţine primul său concert.

În 1904 ia fiinţă o orchestră simfonică a Ministerului Instrucţiunii Publice, creaţie a violoncelistului Dimitrie Dinicu. Aici se afirmă tinerii compozitori Castaldi, Nona-Ottescu, A. Alessandrescu ş.a. Dar lucrurile merg încă anevoie. Numărul concertelor simfonice din capitală se ridică în răstimp de aproape 40 de ani (între 1868 şi 1906), abia la 170.

Începînd din 1920, vine la conducerea orchestrei simfonice dirijorul George Georgescu, care o reorganizează, devenind, ulterior, *Orchestra Filarmonica*.

Noua sală a Palatului R.P.R.

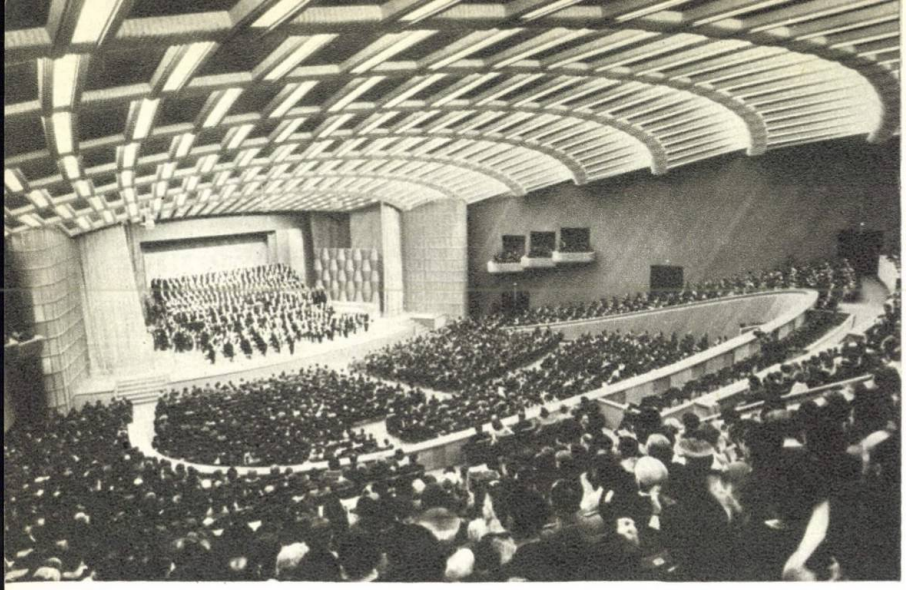

Interiorul noii săli a Palatului R.P.R.

În 1929, își începe activitatea în București o nouă formație simfonică. Este vorba de *Orchestra Radio*, la pupitrul căreia, printre primii dirijori, se urcă Theodor Rogalski.

Deși animată de activitatea unor compozitori, dirijori și soliști de mare prestigiu — numele marelui George Enescu, figurează în fruntea acestei liste — viața muzicală a orașului rămîne, în perioada dintre cele două războaie mondiale, una din formele de manifestare artistică la care accesul maselor este extrem de limitat.

După instaurarea puterii populare, viața muzicală bucureșteană păşeşte pe un făgaş nou. La fiinţă o nouă formaţie simfonică, *Orchestra cinematografiei*, iar *Filarmonica* şi *Orchestra Radio* desfăşoară o activitate muzicală susţinută, realizînd un număr de concerte incomparabil mai mare decît în trecut.

Pe lîngă dirijori cu o vastă experienţă, la pupitrul orchestrelor simfonice din Bucureşti trec dirijori tineri şi talentaţi, crescuţi în anii regimului democrat-popular. Pe de altă parte, orchestrele bucureştene cîntă adesea sub bagheta unor dirijori de faimă mondială, din diverse ţări. La toate acestea trebuie adăugat faptul că în ultimii ani s-au ridicat mulţi soliști instrumentiști care au dus gloria artei interpretative romînești departe peste hotare. Un suflu nou se resimte şi în creaţia compozitorilor noştri. Aceştia găsesc, pentru lucrările lor, bogate surse de inspiraţie tematică în realităţile noi, socialiste, ca şi în trecutul de luptă al poporului romîn. De asemenea, folclorul muzical oferă compozitorilor un izvor nesecat de inspiraţie.

Un aspect dintre cele mai interesante al vieţii muzicale din capitală — ca de altfel al mişcării muzicale din întreaga ţară — îl consti-

tuie faptul că astăzi muzica nu mai aparține unui grup restrîns, de snobi, ci a devenit un bun al maselor. Concertele sînt urmărite azi de un public nou, muncitoresc. Ele sînt susținute nu numai în sălile de concerte, dar foarte adesea chiar la cluburile uzinelor sau fabricilor. A devenit o tradiție — de pildă — ca Orchestra Filarmonică de stat „George Enescu" să deschidă fiecare stagiune cu un concert dat chiar în mijlocul muncitorilor, într-o mare uzină din București.

La cele 360 de concerte, susținute în 1961 de orchestrele simfonice din capitală, au luat parte 194.000 de auditori.

În același timp funcționează în capitală numeroase formații muzicale de artiști amatori, ca *Orchestra simfonică a Ansamblului artistic al U.T.M.*, *Orchestra de cameră a medicilor*, care desfășoară, de asemenea, o bogată activitate.

Se poate spune că, în ce privește viața muzicală, București se situează azi la loc de frunte în rîndul capitalelor europene. O manifestare care se bucură de un larg răsunet mondial este Festivalul și Concursul Internațional „George Enescu", care are loc din trei în trei ani la București și la care își dau întîlnire cei mai de seamă interpreți tineri din lumea întreagă, cît și personalități din cele mai reprezentative ale artei componistice, interpretative și dirijorale contemporane.

Ateneul R.P.R.

SĂLI DE CONCERT

Sala Palatului R.P.R.: *Piața Palatului — tel. 15.97.10.*

Este o realizare măreață a regimului de democrație populară, cea mai modernă sală de manifestări cultural-artistice din țară, cu o capacitate de peste 3.000 de locuri. Se ridică în mijlocul noului complex de locuințe din Piața Palatului, găzduind manifestări cultural-artistice de o ținută deosebită (concerte, recitaluri, spectacole de teatru, film, conferințe etc.). Concertul inaugural al sălii a fost susținut de marele violonist sovietic David Oistrach, în mai 1960. Instalații și amenajări speciale de aerisire, luminat și sonorizare asigură audiție și vizibilitate perfectă din orice punct al sălii. Alături de sala mare de concerte se află o sală mică de recitaluri, inaugurată în 1961, cu prilejul celui de-al doilea Festival și Concurs Internațional „George Enescu".

Ateneul R.P.R.: *Str. Franklin, 1 — tel. 16.00.60.*

Una din cele mai vechi instituții culturale din capitală. Societatea culturală cu acest nume ia ființă la începutul lui 1865, având drept scop ținerea de conferințe cu caracter de popularizare a științei, culturii etc.

Palatul Ateneului a fost construit în 1888, prin subscripție publică, fiind destinat conferințelor, concertelor și expozițiilor. Sala mare de concerte se află la etaj. Ea are o capacitate de peste 900 de locuri. Aici își desfășoară activitatea Filarmonica de Stat „George Enescu". Există, de asemenea, o sală studio pentru recitaluri.

Sala Dalles: *B-dul Nicolae Bălcescu, 18 — tel. 12.54.68.*

Destinată concertelor de muzică de cameră, sala e adăpostită în edificiul donat Academiei Române de Ion Dalles.

Sala de recitaluri a Palatului R.P.R.

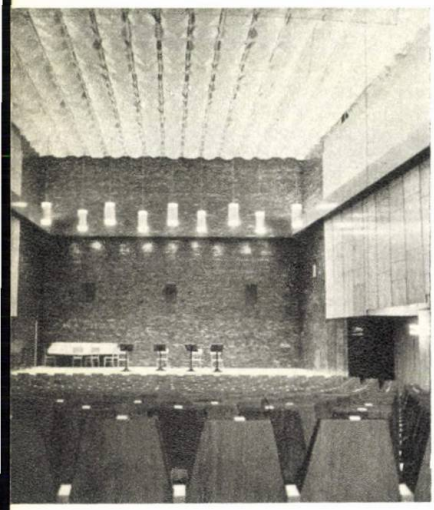

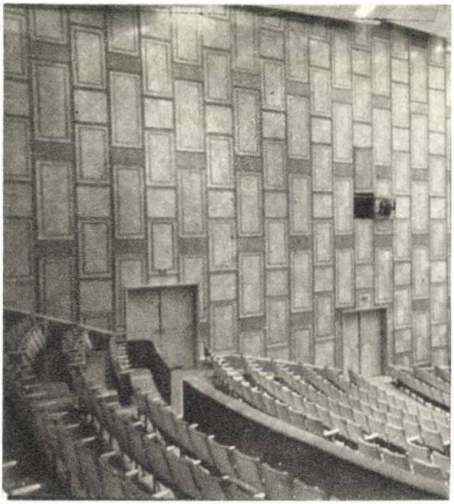

Sala de concerte a radioteleviziunii: *Str. Al. Popov, 62 — tel. 16.20.80.*

Construită în Palatul radiodifuziunii, după cele mai noi cerințe ale tehnicii. Capacitatea: 1.000 de locuri. A fost dată în folosință în 1960.

ORCHESTRE SIMFONICE

Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu": *Str. B. Franklin, 1—3.*

Pe lîngă Orchestra simfonică activează un mare ansamblu instrumental de muzică populară *(Orchestra „Barbu Lăutaru"), Corul Filarmonicii de stat „George Enescu"* și un cvartet vocal.

Orchestra simfonică a radioteleviziunii: *Str. Al. Popov, 62.*

Pe lîngă orchestra simfonică mai există *Orchestra de studio, Corul radioteleviziunii, o orchestră de muzică populară, o orchestră de estradă* și *Corul de copii al radioteleviziunii.*

Orchestra simfonică a cinematografiei: *B-dul Dacia, 5.*

*

Oficiul de spectacole și turnee artistice (O.S.T.A.): *Calea Victoriei, 174 — tel. 15.60.60.*

Noua sală de concerte a radioteleviziunii

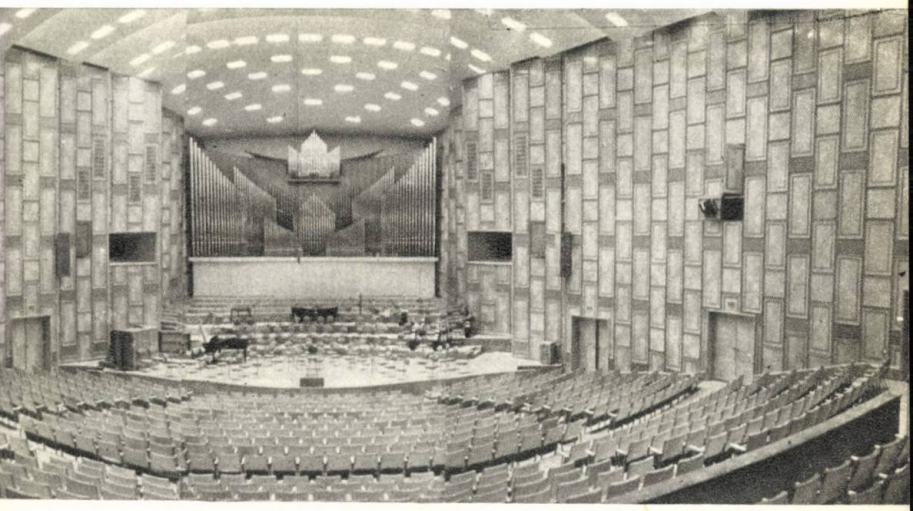

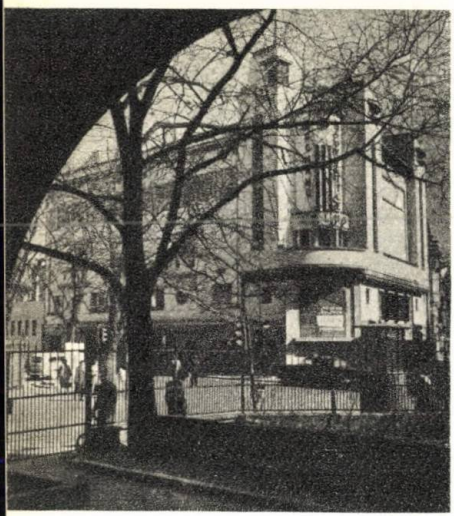

Casa prieteniei romîno-sovietice

Casa de cultură a raionului „Nicolae Bălcescu"

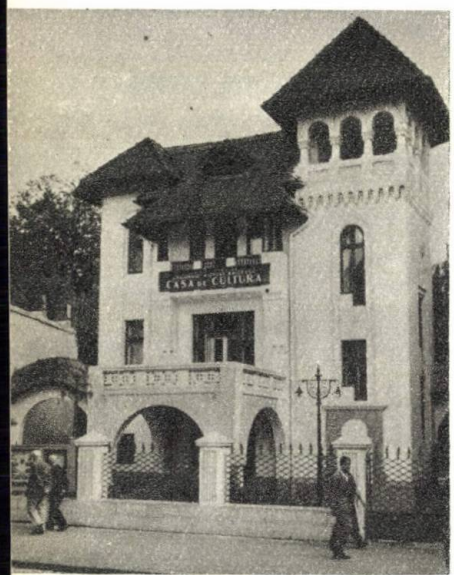

scriitorii desfăşoară o rodnică activitate culturală şi artistică (discuţii de creaţie, întîlniri cu scriitorii străini invitaţi în R.P.R., vizionări de filme etc.).

Dispune de bibliotecă (circa 30.000 de volume), cu o secţie specială, axată pe probleme de literatură, precum şi de sală de cantină-restaurant.

Casa universitarilor: *Str. Dionisie Lupu, 46 — tel. 12.66.11.* Deschisă zilnic între 8 şi 16,30.

Înfiinţată în anul 1947, stă la dispoziţia cadrelor didactice din învăţămîntul superior, care desfăşoară aici o bogată activitate culturală şi artistică.

Dispune de sală de cinematograf, bibliotecă, săli de lectură, restaurant, parc.

Casa ziariştilor: *Calea Victoriei, 163 — tel. 15.65.25.* Deschisă zilnic între 9 şi 15 şi 18—22.

Înfiinţată în 1953. Organizează conferinţe de presă, întîlniri între ziariştii romîni şi străini, vizionări de filme. Dispune de sală de spectacole, restaurant, parc.

CASE DE CULTURĂ

Casa de cultură a raionului „1 Mai": *Str. Mihail Eminescu, 89 — tel. 11.84.04.* Deschisă zilnic între 10 şi 13 şi 14—22.

Funcţionează într-o clădire nouă, dată în folosinţă în 1958. Organizează: manifestări artistice şi culturale, cercuri de balet, desen tehnic. În cadrul casei funcţionează formaţii de amatori de teatru, dansuri populare, muzică populară şi muzică uşoară, cor.

Dispune de sală de spectacole şi săli de repetiţii. În cadrul casei funcţionează biblioteca populară „Mihail Eminescu".

Filiala casei de cultură a raionului „1 Mai" „Stepan Sahumian" *Str. Armenească, 9—11—tel. 13.49.96.* Deschisă zilnic între 10 şi 14 şi 18—22; duminica între 10 şi 22; luni dimineaţa închisă.

În cadrul casei funcţionează un ansamblu artistic de amatori format din corul Komitas (100 de persoane), o echi-

pă de dansuri populare, o orchestră de instrumente populare, o echipă de teatru, o orchestră ritmică. Organizează: cercuri de arte plastice, dansuri moderne. Dispune de bibliotecă, sală de lectură, sală de conferinţe, grădină de vară (400 de locuri).

Casa de cultură a raionului „N. Bălcescu": *Str. 11 iunie, 41 — tel. 23.67.00.* Deschisă zilnic între 9 şi 12 şi 17—22.

A luat fiinţă în 1956. Organizează: cercuri de studii muzicale (canto, vioară, pian), de balet pentru copii, de artă plastică, cerc literar. În cadrul casei funcţionează echipe de amatori de dansuri populare, teatru şi teatru de păpuşi, brigadă artistică, orchestre de muzică populară şi muzică uşoară, cor.

Dispune de două săli de spectacole, săli de expoziţii, sală de club, grădină de vară (400 de locuri) şi săli de repetiţii.

Casa de cultură a raionului „Grivița Roșie": *Calea Griviţei, 261 — tel. 18.46.44.* Deschisă zilnic între 10 şi 13 şi 16—22; duminica între 14 şi 23.

Înfiinţată în 1953. Organizează cercuri de croitorie, radiofonie, limbi străine, canto, pian, acordeon, vioară, balet pentru copii. În cadrul casei îşi desfăşoară activitatea formaţii de amatori de: dansuri populare, muzică populară, muzică uşoară, teatru, canto clasic; brigadă artistică, teatru de păpuşi ş.a.

Dispune de sală de spectacole, săli de repetiţii, săli pentru cercurile profesionale sau artistice, sală de club.

Casa de cultură a raionului „23 August": *Calea Moşilor, 290 — tel. 12.70.72.* Deschisă zilnic între 14 şi 22.

A luat fiinţă în 1960. Organizează, pentru amatori, cercuri de artă plastică, desen tehnic, dansuri moderne, literatură. Pentru copii sînt organizate cercuri de balet, vioară, acordeon şi pian. În cadrul casei îşi desfăşoară activitatea o echipă de teatru, o echipă de dansuri populare, o orchestră de muzică populară şi uşoară şi o brigadă artistică.

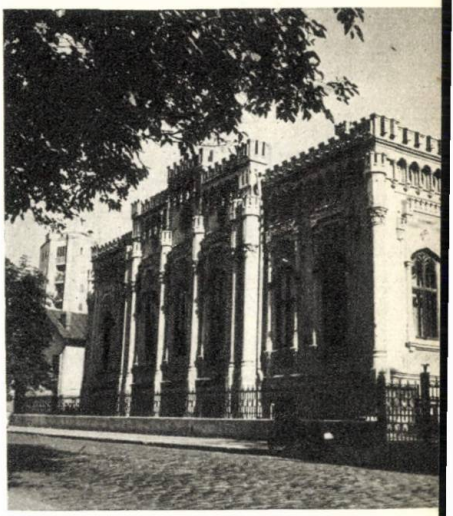

Casa universitarilor

Casa oamenilor de ştiinţă

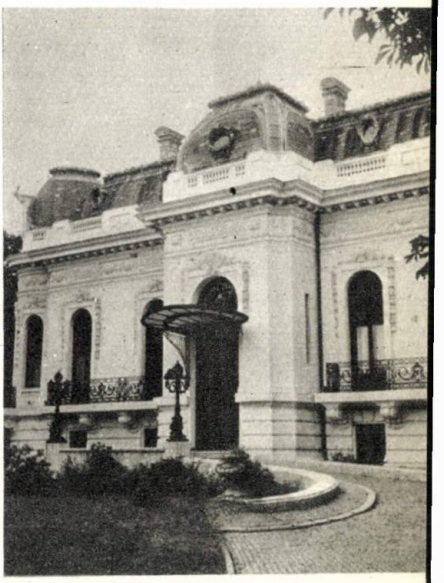

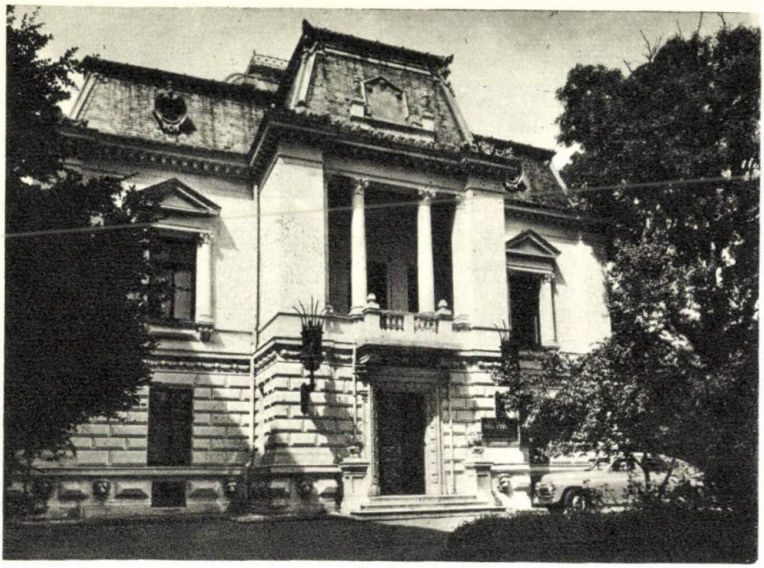

Casa scriitorilor

Dispune de o sală de spectacole (400 de locuri), săli pentru cercurile speciale, bibliotecă ş.a.

Casa de cultură a raionului „V.I. Lenin": *Str. Mărgeanului, 83.* Deschisă zilnic între 14 şi 22.

Inaugurată în 1960. Organizează diverse cercuri şi cursuri. În cadrul casei îşi desfăşoară activitatea diverse echipe artistice (dansuri populare, brigadă artistică, teatru etc.).

Casa de cultură a raionului „30 Decembrie" „Friedrich Schiller": *Str. Batiştе, 15 — tel. 11.98.52.* Deschisă zilnic între 9 şi 22.

Organizează cercuri de artă populară aplicată, foto-amatori, muzică pentru copii; cursuri de desen tehnic, croitorie, limba germană (pentru copii şi adulţi), radio, balet pentru copii. În cadrul casei funcţionează formaţii de teatru, dansuri populare, balet, cor, muzică uşoară, teatru de păpuşi.

Dispune de bibliotecă (circa 10.000 de volume), sală de lectură, sală de conferinţe.

Casa de cultură a raionului „16 Februarie" „Petofi Sandor": *Str. Zalomit, 4—8 — tel. 16.25.79.* Deschisă zilnic între 9 şi 14 şi 17—22.

Organizează cercuri de balet pentru copii, de acordeon, de chitară, de pian, de croitorie, de desen tehnic, de dansuri moderne, artă plastică, canto. În cadrul casei funcţionează două formaţii de teatru, o orchestră de copii de acordeoane şi alta de muzică uşoară, o brigadă artistică de agitaţie, o formaţie de dansuri populare, o formaţie de teatru de păpuşi.

Dispune de o sală de spectacole, bibliotecă (circa 28.000 de volume), club, sală de lectură, săli de cursuri şi pentru cercuri.

Filiala casei de cultură a raionului „16 Februarie": Sala din *Str. g-ral Popovăţ, 3 — tel. 17.09.13.* Deschisă zilnic între 14 şi 22.

Dispune de o sală de spectacole (500 de locuri), sală de club, sală de repetiţii.

Casa de cultură a raionului „Tudor Vladimirescu" „Baruch Berea": *Str. Mircea Vodă, 5 — tel. 22.24.94.* Deschisă zilnic între 9 şi 14,30 şi 19—22.

În cadrul casei îşi desfăşoară activitatea formaţii artistice de amatori (ansamblu de folclor, brigadă artistică de agitaţie etc.). Organizează cursuri şi cercuri de radio, foto-amatori, croitorie, balet pentru copii. Dispune de săli de club, săli de repetiţii pentru formaţiile de amatori etc.

CASE DE CULTURĂ ALE TINERETULUI

Casa de cultură a studenţilor „Grigore Preoteasa": *Calea Plevnei, 61 — tel. 14.85.07.* Deschisă zilnic între 8 şi 16 şi 20—22; duminica între 20 şi 22; luni închisă.

Înfiinţată în 1956. Organizează conferinţe, spectacole ale unor formaţii artistice profesioniste sau de amatori, prezentări de filme, cercuri de iniţiere muzicală (pian, vioară, chitară), de dansuri moderne, de foto-amatori. În cadrul casei funcţionează un cineclub şi cenaclul literar „Mihail Eminescu". Tot aci îşi desfăşoară

Interior al unei case de cultură a tineretului

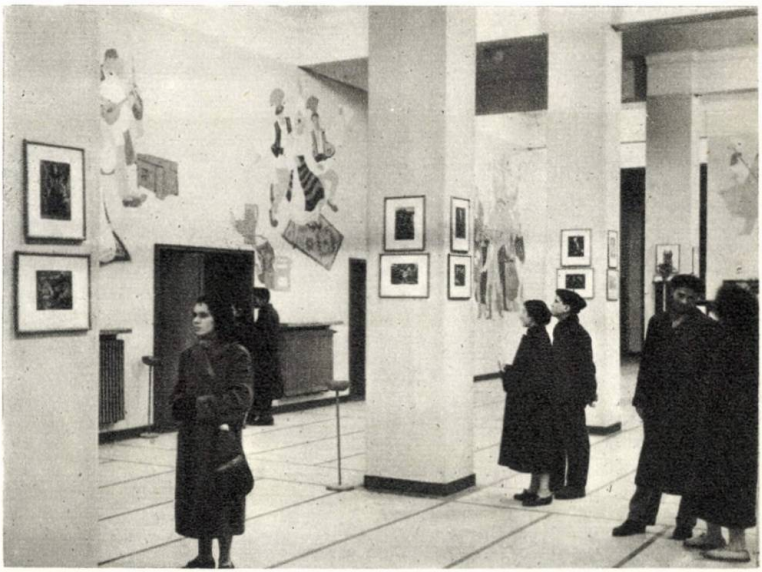

activitatea mai multe formaţii artistice studenţeşti (colective de teatru, ansamblu de cîntece şi dansuri, orchestră de muzică uşoară, orchestră de muzică populară ş.a.).

Dispune de bibliotecă (17.000 de volume), săli de lectură, sală de spectacole, săli de conferinţe şi pentru repetiţii etc.

Casa de cultură a tineretului din raionul „30 Decembrie": *Aleea Alexandru, 38 — tel. 18.03.72.* Deschisă zilnic între 10 şi 22.

Înfiinţată în 1959. În cadrul casei îşi desfăşoară activitatea o formaţie de dansuri populare, o formaţie corală, o echipă de teatru, un cerc de muzică instrumentală, un cerc de artă plastică şi un cerc de aeromodele şi navomodele, iar pentru copii un cerc de balet şi altul de pian. Peste 30 de săli stau la dispoziţia tinerilor vizitatori, printre care o sală de spectacole, săli de club, de repetiţii etc.

Casa de cultură a tineretului din raionul „23 August": *Şos. Vergului, 7 — tel. 11.01.02.* Deschisă zilnic între 9 şi 22.

Funcţionează într-o clădire nouă, dată în folosinţă în 1958. Numeroase formaţii artistice de amatori (de teatru, de dansuri populare, de cor, de muzică uşoară), precum şi o orchestră de mandoline, alcătuită din copii, oferă programe în sala de spectacole (cu circa 700 de locuri) a casei. În afara sălii de spectacol casa dispune de o bibliotecă cu peste 5.000 de volume, de o cameră a pionierilor şi de săli speciale în care activează diverse cercuri (de artă plastică, de navomodele) precum şi cenaclul literar „23 August".

Casa de cultură a tineretului din raionul „16 Februarie": *B-dul Grozăveşti, 82 — tel. 14.03.96.* Deschisă zilnic între 9 şi 13 şi 17—22.

Funcţionează într-o clădire nouă, inaugurată în 1958. Activitatea artistică de la această casă e susţinută de o formaţie de dansuri populare, de o echipă de

Casa de cultură a tineretului din raionul „16 Februarie"

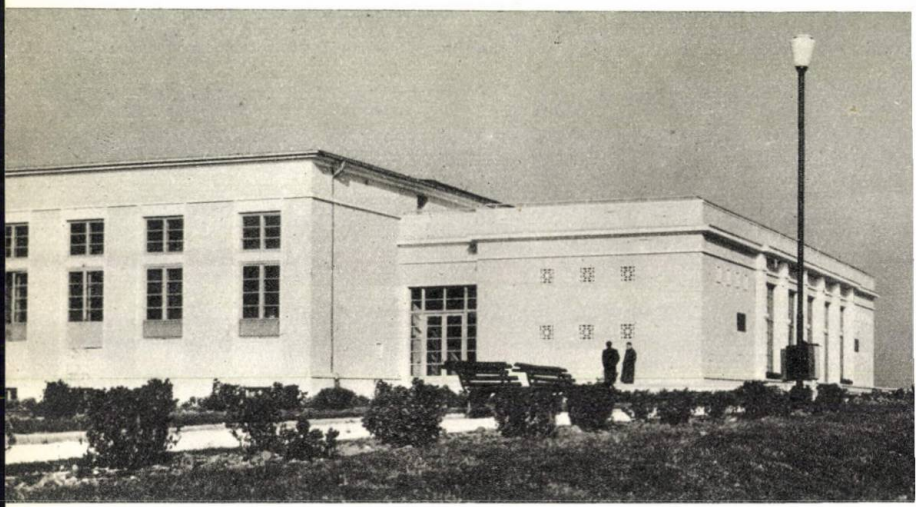

teatru, de o orchestră de muzicuțe, de o orchestră de muzică populară și ușoară și de un cor. Organizează cercuri de artă plastică și artă decorativă. Dispune de o sală de spectacole (peste 600 de locuri), bibliotecă, sală de sport ș.a.

Casa de cultură a tineretului din raionul „Grivița Roșie": *B-dul Bucureștii Noi, 48 — tel. 18.64.66.* Deschisă zilnic între 17 și 21; duminica între 9 și 14 și 17—22.

Funcționează într-o clădire nouă, inaugurată în 1958. Dispune, printre altele, de o sală de spectacole (cu 700 de locuri), de o bibliotecă (cu circa 22.000 de volume), de săli și terenuri de sport. În cadrul casei activează o echipă de teatru, una de dansuri populare, o brigadă artistică, două orchestre (de muzică ușoară și populară), un ansamblu de cîntece și dansuri pionierești, format din 300 de copii, un cerc de artă plastică, unul de artă populară și un cerc literar.

Casa de cultură a tineretului din raionul „N. Bălcescu": *Calea Șerban Vodă, 213 — tel. 23.62.02.* Deschisă zilnic între 9 și 13 și 17—20.

Înființată în 1958. La această casă activează numeroase formații artistice: de teatru, de teatru de păpuși, de muzică populară și ușoară, de cor, de dansuri populare ș.a. Organizează cercuri de artă plastică, de foto-amatori, de balet pentru copii, de vioară, acordeon și pian pentru copii. Dispune de sală de spectacole, bibliotecă, sală de sport, sală de club etc.

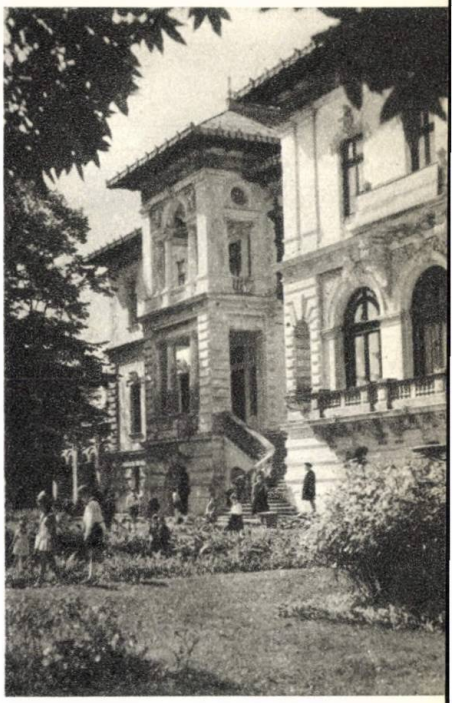

Palatul Pionierilor

Casa de cultură a tineretului din raionul „Tudor Vladimirescu": *Str. Turturele, 11 — tel. 21.38.37.* Deschisă zilnic între 9 și 14 și 17—21.

Funcționează într-o clădire nouă, dată în folosință în 1958. Programele artistice care au loc aici sînt susținute de diverse formații (teatru, brigadă artistică, orchestră de muzică populară și ușoară, cor, dansuri populare, ansamblu de cîntece și dansuri pionierești, alcătuit din 100 de copii ș.a.). Funcționează pentru amatori un cerc de arte plastice, un cerc de teatru de păpuși, iar pentru copii, cercuri de balet, pian, vioară și acordeon. Sala de spectacole a casei are circa 700 de locuri, iar biblioteca numără, aproximativ, 18.000 de volume.

Palatul Pionierilor: *B-dul prof. dr. Marinescu, 2 — tel. 15.52.50.*

Grija Partidului Muncitoresc Romîn și a Guvernului R.P.R. pentru o educație sănătoasă și multilaterală a tinerei generații își găsește expresia și în această minunată realizare care este Palatul Pionierilor.

Un vechi monument arhitectonic al Bucureștilor (a doua jumătate a secolului al XVII-lea), situat pe coasta dealului Cotroceni, a fost transformat în 1948 —

1949 și adaptat actualei destinații: focar de educație și cultură, sport și distracție pentru pionieri și, în general, pentru tineretul școlar între 9 și 14 ani. Sub supravegherea unor competente cadre didactice, îndrumători artistici, instructori de sport etc., se desfășoară la Palatul Pionierilor o foarte bogată activitate, trezind interesul copiilor pentru cele mai variate și utile preocupări în domeniul științei, tehnicii, artei, sportului. S-au creat astfel, dotate cu tot utilajul necesar, pe măsura micilor cercetători, cercuri de: mecanică, mecanică-auto, electrotehnică, telecomunicații (inclusiv un post de radioemisiune pentru amatori), botanică, zoologie, chimie, fizică, matematică, istorie, literatură, artă decorativă, pictură, sculptură, muzică, balet, teatru, filatelie, turism etc. Mai există o mare sală de lectură, un teatru cu grădină de vară, o sală „a basmelor", terenuri și săli de sport, bazin de înnot cu tobogan. Palatul are un imens și splendid parc.

CLUBURI ALE UNOR INSTITUȚII ȘI ÎNTREPRINDERI

Clubul „Grivița Roșie": *Calea Griviței, 353.*

Dispune de o sală de spectacole și cinematograf (circa 450 de locuri), sală de conferințe, săli speciale pentru diverse cercuri de amatori (artă plastică, aeromodelism, foto), săli de repetiții pentru formațiunile artistice (cor, dansuri populare, orchestră de muzică populară, orchestră de balalaici, orchestră de mandoline, brigadă artistică), sală de balet pentru copii, sală pentru reuniuni tovărășești, bibliotecă (circa 60.000 de volume), grădină de vară (800 de locuri) și altele. O sală specială adăpostește expoziția permanentă „Trecutul de luptă al muncitorilor ceferiști de la Grivița".

Clubul sindicatelor din învățământ: *B-dul 6 Martie, 29.* Deschis zilnic între 9 și 22.

Clubul uzinelor „Grivița Roșie"

Inaugurat în 1950. Organizează: cercuri pentru amatori (teatru, teatru de marionete, foto, aero-navo-modelism, literatură); cercuri de balet, pian și vioară pentru copii; expoziții individuale și colective ale artiștilor plastici amatori; conferințe etc. În cadrul clubului funcționează o orchestră semisimfonică, un cor de adulți și un cor de copii (peste 200).

Dispune de bibliotecă (circa 36.000 de volume), sală de festivități, săli de repetiții ș.a.

Clubul lucrătorilor sanitari: *B-dul Republicii, 21.* Deschis zilnic între 8,30 și 23.

Înființat în 1958. Organizează: cercuri de teatru, teatru de păpuși, foto-amatori, filatelie; cursuri de balet pentru copii, gimnastică ritmică pentru copii, croitorie, limbi străine ș.a. În cadrul clubului își desfășoară activitatea o orchestră semisimfonică, o orchestră de cameră, un ansamblu de estradă și brigăzi artistice.

Dispune de sală de spectacole, bibliotecă (circa 14.000 de volume), săli de repetiții și de cursuri.

Clubul sindicatelor din învățământ

Clubul uzinelor „Republica": *B-dul Muncii, 256.*

Funcționează într-un local nou, una din cele mai moderne construcții de acest fel din țară. Cuprinde o sală de spectacole și cinematograf cu peste 600 de locuri, o bibliotecă (circa 16.000 de volume), sală de lectură, popicărie, săli de repetiții pentru formațiile artistice, o sală de conferințe și altele. În 1961, în cadrul clubului a luat ființă primul teatru popular din București, al cărui colectiv este alcătuit din artiști amatori.

Clubul fabricii „Adesgo": *Calea Șerban Vodă, 209.*

Dispune de sală de spectacole și cinematograf (400 de locuri), bibliotecă și sală de lectură, sală de repetiții pentru formațiile artistice de amatori, sală pentru diferite jocuri distractive și altele.

Clubul uzinelor textile „7 Noiembrie": *Calea Dudești, 169.*

Dispune de sală de spectacole (400 de locuri), bibliotecă, sală de lectură, săli de club (șah, tenis de masă), sală de expoziții ș.a. Organizează cercuri de muzică, de croitorie, gospodărie etc.

Clubul uzinelor „Vulcan": *Str. Samuel Vulcan, 10.*

Are săli speciale pentru conferințe, spectacole (450 de locuri), bibliotecă, sală de balet pentru copii, sală de șah etc. Organizează diverse cercuri artistice și alte manifestări culturale.

Clubul lucrătorilor din finanțe-bănci: *Str. Doamnei, 2.*

Dispune de o sală de spectacole și conferințe, cu 400 de locuri, bibliotecă, sală de lectură, sală pentru cercul de artă plastică, sală pentru șah, sală pentru copii etc. Pe lîngă club activează mai multe formații artistice: cor, teatru, brigăzi artistice de agitație, dansuri populare, orchestră de muzică ușoară, balet copii.

Clubul fabricii de țigarete „București": *B-dul Regiei, 2.*

Are o sală de spectacole cu 450 de locuri, bibliotecă, sală de lectură, săli pentru diferite cercuri (croitorie, șah etc.), săli pentru repetițiile formațiilor artistice: dansuri, brigadă artistică de agitație, balet copii. Pentru activitatea în aer liber, clubul dispune de o grădină de vară cu 300 de locuri.

Clubul uzinelor de mașini electrice: *Str. Vătafului, 4.*

Clubul dispune de o sală de conferințe cu 200 de locuri, bibliotecă, săli pentru repetițiile formațiilor artistice, orchestră, cor, teatru, brigadă artistică de agitație, dansuri, săli pentru diferite cercuri: aeromodelism, șah, artă plastică.

SĂLI DE CONFERINȚE

Lectoratul central al Consiliului pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice: *Str. Biserica Amzei, 5—7.*

În cadrul lectoratului se organizează cicluri de conferințe pe probleme actuale ale situației interne și internaționale, pe teme diverse din domeniul științelor sociale, științelor naturii, artei, literaturii etc. Majoritatea prelegerilor sînt urmate de proiecții de diafilme, filme documentare sau filme artistice.

Aula Bibliotecii centrale universitare: *Piața Republicii.*

Clubul uzinelor „Republica"

BIBLIOTECI

De la impunătoarele săli de lectură ale Bibliotecii Academiei R.P.R. sau ale Bibliotecii centrale de stat și pînă la rîfturețul cu cărți „de împrumut" din bibliotecile de casă, existente în toate cartierele orașului, răspîndirea luminii cărții prin biblioteci publice cunoaște în Bucureștii anilor noștri — ca și în întreaga țară, de altfel — nebănuite proporții. Se poate spune că nu există un loc de activitate, cu un colectiv cît de restrîns, în care să nu se afle familiarul dulap cu cărți de împrumutat. Ca o consecință a întregii și tumultuoasei desfășurări a revoluției noastre culturale, cartea a devenit nu numai un prilej de recreare și destindere, ci și o necesitate spirituală de prim ordin pentru toți cei care au fost eliberați nu numai de sclavajul social, ci și din bezna ignoranței.

În 1961, în capitala țării erau deschise 1.584 de biblioteci, dintre care 583 biblioteci documentare, aparținînd unor instituții și întreprinderi, 275 biblioteci școlare, 710 biblioteci publice (raionale, populare, sindicale și ale caselor de cultură), 14 biblioteci universitare și 2 biblioteci centrale (naționale). Numai într-un singur an, în 1959, bibliotecile documentare din București au înregistrat un număr de 197.000 de cititori, iar cele sindicale 261.139 de cititori. Sînt cifre elocvente, care vorbesc de la sine nu numai despre extinderea — necunoscută în trecut — a rețelei de biblioteci din capitala țării, ci și despre marele interes pe care-l manifestă astăzi, pentru carte, masele largi de oameni ai muncii.

Biblioteca Academiei R.P.R.: *Calea Victoriei, 125 — tel. 14.16.51.* și *15.85.34.* Deschisă zilnic între 8 și 22; vineri și duminică între 8 și 14.

Cea mai mare colecție de tipărituri, manuscrise, documente, stampe etc., din țară. Înființată în 1867, ca bibliotecă a Societății Academice Române. La acea dată avea doar 73 de volume, cea mai mare parte din ele scrieri religioase din secolele XVII — XVIII. Din 1901 îndeplinește funcția de bibliotecă națională.

În 1960, Biblioteca Academiei R.P.R. însuma peste 3.000.000 de cărți, peste 1.000.000 de periodice, 200.000 de foi volante, 1.800 de cărți românești, vechi, 3.100 de hărți, 115.000 de stampe și desene, 34.600 de partituri muzicale, 117.600 de piese numismatice etc.

În cadrul Bibliotecii funcționează: *Secția de bibliografie și documentare*; *Secția de organizare a colecțiilor; Secția de colecții speciale (Cabinetul numismatic, Cabinetul de stampe, gravuri și muzică, Cabinetul de manuscrise, documente, hărți și cărți rare).*

Printre tipăriturile și manuscrisele vechi și rare românești se află: *Codicele Voronețean* și *Psaltirea Scheiana* (texte românești din secolele XV-XVI, traduse după originale slavone), *Liturghierul slavon* (1508), prima tipăritură din România, *Tetraevanghelul romîn*, tipărit la Brașov de diaconul Coresi (1560 — 1561), *Pravila de la Govora* (1640) ș.a. Se află, de asemenea, manuscrise originale, aparținînd scriitorilor N. Bălcescu, V. Alecsandri, I. Ghica, M. Eminescu, I. Creangă,

I.L. Caragiale ş.a. În fondul de documente se află autografe (scrisori, cărţi de vizită etc.) de la Barbusse, Lincoln, Romain Rolland, Wagner, Brahms, corespondenţa lui Ion Ghica cu Ch. Fourier, a lui V. Conta cu Ch. Darwin ş.a.

Cabinetul numismatic conservă peste 100.000 de monede de toate speciile şi din toate timpurile, emise în aproape toate ţările lumii, şi, în primul rînd, cele care au circulat pe teritoriul Ţării Romîneşti, Moldovei şi Transilvaniei. Se mai află aici o importantă colecţie de medalii, plachete, decoraţii şi insigne romîneşti şi străine, sigilii, camee, o colecţie filatelică ş.a.

Creat în 1867, o dată cu Biblioteca Academiei, *Cabinetul de stampe* conţine azi circa 50.000 de gravuri. Tot aci se mai află un mare număr de desene romîneşti: Aman (peste 250), Grigorescu (330), Pallady (circa 1.000), Steriadi (peste 200). Printre colecţiile Cabinetului se numără o serie de aproape 200 de acuarele din secolul al XVIII-lea, privind vechile costume populare din Transilvania şi numeroase gravuri populare. Fondul romînesc păstrat aici este unic, atît prin bogăţia lucrărilor oglindind începuturile graficii la noi în ţară, cît şi prin seriile complete ale operelor gravorilor romîni moderni.

Gravura străină e reprezentată prin opere de preţ ale principalilor maeştri europeni. Colecţia de gravuri şi desene japoneze numără circa 1.000 de piese. Cabinetul mai cuprinde şi o bogată fototecă documentară (circa 60.000 piese).

Biblioteca Academiei R.P.R. este o instituţie de cultură, cu o bogată activitate, care se ocupă nu numai de organizarea şi valorificarea fondului său de cărţi, documente, manuscrise, stampe etc., ci şi cu cercetări de bibliologie, publicînd importante lucrări bibliografice şi documentare, printre care repertoriile de bibliografie naţională retrospectivă şi revista „Studii şi cercetări de bibliologie".

De la 200 de cititori pe lună, cîţi înregistra cu ani în urmă, biblioteca, împreună cu toate filialele sale, a ajuns azi la aproape 3.500 pe zi. Ea întreţine legături de schimb cu peste 3.300 de biblioteci şi instituţii ştiinţifice din ţară şi din străinătate.

Biblioteca Academiei R.P.R.

Dată fiind amploarea pe care a luat-o în ultimii ani activitatea bibliotecii, alături de vechea clădire s-a construit recent o aripă nouă cu mai multe etaje care asigură condiții mai bune de conservare a colecțiilor și pune la dispoziția cititorilor săli speciale de consultare.

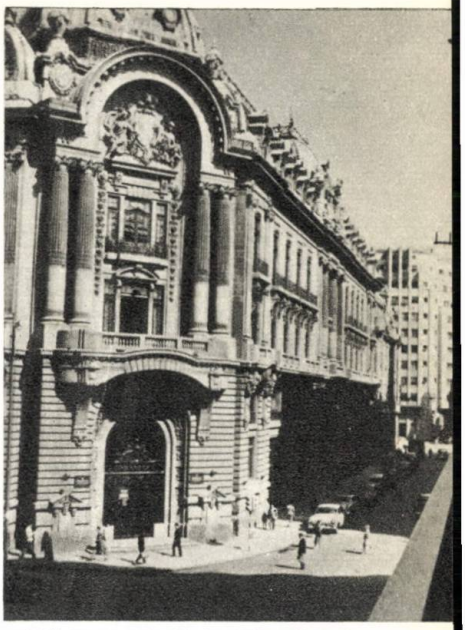

Biblioteca centrală de stat a R.P.R.

Biblioteca centrală de stat a R.P.R.: *Str. Ion Ghica, 4 — tel. 16.12.30*; deschis zilnic între 8 și 21,30; joi și duminică după-amiază închisă.

Fond enciclopedic de peste 3.500.000 de unități, cuprinzînd manuscrise, incunabule, cărți, periodice, stampe, hărți, atlase, microfilme, fotocopii, partituri, discuri, benzi de magnetofon etc.

Continuînd tradiția primei biblioteci naționale, înființată la începutul secolului trecut la București pe lîngă școala de la Sf. Sava, pe baza Regulamentului Organic, *Biblioteca centrală de stat* este chemată astăzi să exercite un rol important în viața culturală a țării.

Înființată în 1955 ca Bibliotecă națională și cea mai mare bibliotecă publică, ea îndeplinește rolul de depozit legal central, primind și distribuind altor mari biblioteci exemplarele cuvenite din întreaga producție de tipar a R.P.R.și întocmind statistica oficială a acestei producții. Pe această bază publică bibliografia națională curentă de evidență și înregistrare: „Bibliografia R.P.R." (cărți, albume, hărți, note muzicale), „Bibliografia periodicelor din R.P.R." (articole și recenzii) și „Anuarul cărții din R.P.R."

Spre a satisface nevoile actuale de informare științifică, a început în 1957 publicarea „Catalogului colectiv al cărților străine intrate în bibliotecile din R.P.R." concomitent cu organizarea catalogului colectiv național pe fișe. Prin publicarea „Repertoriului periodicelor străine din R.P.R." (abonamente) și a „Repertoriului periodicelor străine din R.P.R." (schimb internațional) ea a creat instrumente de lucru valoroase în activitatea de informare științifică.

Centru de coordonare a activității bibliografice, ea editează numeroase bibliografii pe cele mai variate teme, punîndu-le la dispoziția bibliotecilor de masă. Ea este totodată centrul de îndrumare a muncii metodice pentru bibliotecile de lectură publică.

Serviciul de informare științifică dă informații bibliografice și documentare orale și întocmește la cerere informații bibliografice scrise pentru cititori, cercetători, instituții, organizații și întreprinderi.

Biblioteca centrală de stat întreține schimburi de publicații cu biblioteci și institute din aproape 100 de țări.

În afară de cele 8 săli de lectură specializate, în care cititorii găsesc tot ce este mai important pentru studiul lor, o sală de audiții muzicale individuale la cască

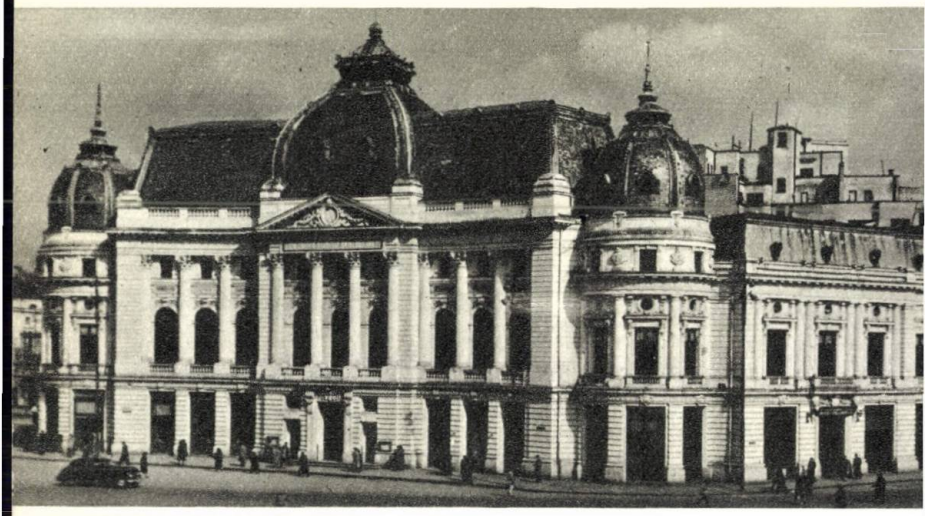

Biblioteca centrală universitară

stă la dispoziția iubitorilor de muzică și a celor care fac diferite studii în domeniul acesta.

Biblioteca centrală de stat — Secția împrumut (cu acces liber la rafturi): *Str. Doamnei, 12 — tel. 14.13.57.* Deschisă luni, marți, joi, între 8—13; miercuri, vineri, sîmbătă între 14 și 20,30.

Biblioteca centrală de stat — Filiala pentru copii și tineret: *B-dul 6 Martie, 65 — tel. 13.34.85.* Deschisă luni, marți, joi, între 14 și 21 miercuri, vineri și duminică între 9 și 14.

A luat ființă în 1959. Fond de cărți 13.000 de volume.

Biblioteca centrală universitară: *Str. S. Kirov, 1 (Piața Republicii) — tel. 13.27.73.* Deschisă zilnic între 8 și 13,30 și 14,30 și 21; duminică după-amiază închisă.

Fond enciclopedic de peste 300.000 de volume.

Înființată în 1894 și inaugurată un an mai tîrziu, cu un fond de 3.400 de volume, sub numele de *Fundația universitară*, cu scopul de a sta la dispoziția în general, a studenților. În 1948 devine *Biblioteca centrală universitară* a Universității „București", cu o nouă organizare, avînd sub conducerea ei atît bibliotecile facultăților, cît și pe cele ale căminelor studențești.

Biblioteca centrală A.R.L.U.S.: *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 13.93.44.* Deschisă zilnic între 8 și 21; duminica închisă.

Fond enciclopedic: 168.000 de volume, publicații ruse și sovietice în original și traducere.

Biblioteca centrală pedagogică: *Şos. Panduri, 20.* Deschisă zilnic între 7,30 şi 21.

Fond de specialitate: 150.000 de volume şi periodice romîneşti şi străine.

Biblioteca orăşenească „Mihail Sadoveanu": *Str. Slătineanu, 16 — tel. 11.98.68.* Deschisă zilnic între 10 şi 13 şi 16 şi 21; duminica între 9 şi 14; luni închisă.

Fond enciclopedic: 70.000 de volume şi 135 de titluri de periodice.

Biblioteca centrală a Institutului de medicină şi farmacie: *B-dul dr. Petru Groza, 8 — tel. 14.29.30.* Deschisă zilnic între 7 şi 15; duminica închisă.

Fond de specialitate: 1.000.000 de volume.

Biblioteca centrală a Institutului politehnic: *Calea Griviţei, 132 — tel. 13.94.40.* Deschisă zilnic între 18 şi 21; duminica pînă la 13.

Fond dominant de lucrări tehnice şi matematice: 350.000 de volume.

Biblioteca Institutului de ştiinţe economice „V. I. Lenin": — *Str. Căderea Bastiliei, 2 — tel. 11.06.10.* Deschisă zilnic între 8 şi 15; duminica închisă.

Fond de specialitate: 326.054 de volume.

Biblioteca Institutului de istorie al Academiei R.P.R.: *B-dul Aviatorilor, 1 — tel. 18.25.86.* Deschisă zilnic între 7 şi 15; duminica închisă.

Fond de specialitate: 80.000 de volume, 3.000 de titluri de periodice.

Biblioteca Centrului de documentare medicală: *Str. Polonă, 4 — tel. 12.67.25.* Deschisă zilnic între 8 şi 22; luni între 12 şi 22; duminica închisă.

Fond de lucrări din toate domeniile medicinei: 23.000 de volume şi 1.564 de titluri de periodice.

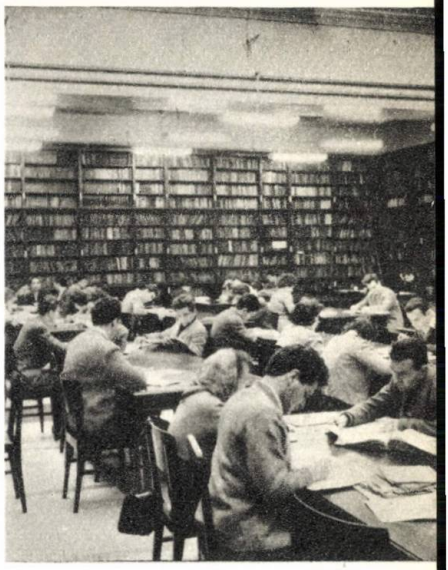

Sală de lectură la Biblioteca centrală A.R.L.U.S.

Biblioteca de literatură străină

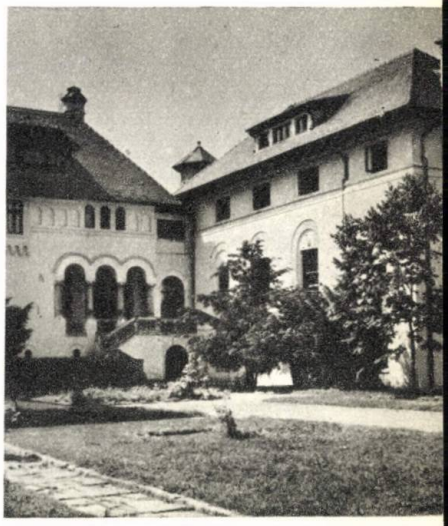

Biblioteca Institutului de documentare tehnică I.D.T. *Str. V. Kuibîşev, 27 — 29 tel. 13.40.10.* Deschisă zilnic între 8 şi 21; sîmbătă şi duminica între 8 şi 14.

Fond de publicaţii tehnice şi ştiinţifice din toate domeniile: 120.000 de volume, 40.000 de periodice, microfilme ş.a.

Biblioteca de literatură străină: *Str. Fundaţiei, 2—tel. 13.71.97.* Deschisă luni, miercuri, vineri între 14 şi 21 marţi, joi şi duminică între 8 şi 14,30; sîmbăta închisă.

Fond de cărţi (istoria literaturii şi literatură universală în toate limbile): 120.000 de volume.

BIBLIOTECI RAIONALE

Raionul „30 Decembrie":

Biblioteca raională „Alex. Vlăhuţă": *Str. Cristian Tell, 10.*
Biblioteca populară „G. Topîrceanu": *Şos. Bucureşti-Ploieşti, 8*
Biblioteca populară „G. Ibrăileanu": *Str. Lacului, 7.*
Biblioteca populară „I. Slavici": *Str. av. Radu Beller, 26.*

Raionul „1 Mai":

Biblioteca raională „I.L. Caragiale": *Şos. Armatei Sovietice, 79.*
Biblioteca populară „Ion Budai-Deleanu": *Str. Maica Domnului, 1.*
Biblioteca populară „Ion Păun-Pincio": *Str. 30 Decembrie, 50.*
Biblioteca populară „Olga Bancic": *Şos. Ştefan cel Mare, 54.*

Raionul „23 August":

Biblioteca raională „C. Dobrogeanu-Gherea": *Str. Ziduri, 33.*
Biblioteca populară „Traian Demetrescu": *B-dul Gh. Dimitrov, 59.*
Biblioteca populară „N. Beldiceanu": *B-dul Republicii, 40 (Pantelimon).*
Biblioteca pentru copii „Cravata roşie": *Şos. Pantelimon, 77.*
Biblioteca populară „Al. Odobescu": *B-dul Mareşal F.I.Tolbuhin, 129.*
Biblioteca populară „C. Negruzzi": *B-dul 30 Decembrie, 75.*

Raionul „Tudor Vladimirescu":

Biblioteca raională „Tudor Vladimirescu": *Calea Dudeşti, 28.*
Biblioteca populară „Barbu Delavrancea": *Calea Călăraşi, 319.*
Biblioteca populară „Anton Pann": *Calea Dudeşti, 185.*
Biblioteca populară „Ion Neculce": *B-dul Ion Şulea, 113 (Dudeşti-Cioplea).*
Biblioteca populară „Maxim Gorki": *Str. Laborator, 46.*
Biblioteca populară „Hristo Botev": *B-dul Hristo Botev, 20*
Biblioteca populară „Barbu Lăzăreanu": *Calea Văcăreşti, 29.*

Raionul „V. I. Lenin":

Biblioteca raională „V. Alecsandri": *Şos. Ferentari, 72.*
Biblioteca populară „Gh. Şincai": *Prelungirea Ferentari, 5.*
Biblioteca populară „Ştefan Gheorghiu": *Calea Alexandriei, 58.*
Biblioteca populară „Ion Creangă": *B-dul Ghencea, 116.*
Biblioteca populară „D. Cantemir": *Calea 13 Septembrie, 215.*

Raionul „Griviţa Roşie":

Biblioteca raională „Dimitrie Bolintineanu": *Parcul N. Bălcescu — Şos. Bucureştii Noi.*

Biblioteca populară „Mihail Kogălniceanu": *Str. Petru Maior, 75.*
Biblioteca populară „Cezar Bolliac": *Șos. Chitilei, 45.*
Biblioteca populară „P. Ispirescu": *B-dul Bucureștii Noi, 48.*
Biblioteca populară „V. Maiakovski": *B-dul 1 Mai, 139.*

Raionul „Nicolae Bălcescu":
Biblioteca raională „N. Bălcescu": *Str. Buzoianu, 10.*
Biblioteca populară „G. Coșbuc": *Șos. Giurgiului, 175.*
Biblioteca populară „Al. Sahia": *Șos. Berceni, 183 (Apărătorii Patriei).*
Biblioteca populară „A. Toma": *Str. Lînăriei, 35.*
Biblioteca populară „Gr. Alexandrescu": *Str. Împăratul Traian, 44*

Raionul „16 Februarie":
Biblioteca raională „16 Februarie": *Str. g-ral Popovăț, 3.*
Biblioteca populară „Camil Petrescu": *Șos. Grozăvești, 82.*
Biblioteca populară „St. O. Iosif": *Str. Popa Tatu, 78.*
Biblioteca populară „Const. Mille": *Șos. Giulești, 152.*
Biblioteca populară „Th. Neculuță": *B-dul Dinicu Golescu, 11.*

EDITURI, ÎNTREPRINDERI POLIGRAFICE, ORGANE ȘI AGENȚII DE PRESĂ, UNITĂȚI DE DIFUZARE

Prima tipografie bucureșteană a fost înființată în anul 1678, iar cea dintîi carte scoasă de sub teascurile ei a fost o culegere de scrieri cu caracter moral, „Cheia înțelesului", tradusă din limba rusă de către mitropolitul Varlaam. Primele ziare bucureștene apar mult mai tîrziu, în condițiile dezvoltării capitalismului, ale avîntului luptei poporului pentru eliberare socială și națională, pentru progres: „Curierul românesc" în 1829 și „Curierul de ambe sexe" în 1836. Începînd din 1840, în capitală — ca și în alte orașe ale țării — apar numeroase publicații noi care contribuie la pregătirea ideologică și politică a revoluției de la 1848, ca de pildă „Magazinul istoric pentru Dacia", editat de N. Bălcescu și August Treboniu Laurian. Victoria revoluției de la 1848 la București, permite apariția unor publicații ca „Poporul suveran", „Pruncul român" ș.a., în care sînt tipărite cele mai importante lucrări ale lui Bălcescu și o întreagă literatură progresistă care reflectă ideile înaintate ale militanților de frunte pe tărîm social și politic de la 1848.

O dată cu dezvoltarea proletariatului, văd lumina tiparului primele ziare ale clasei muncitoare: în 1872 „Lucrătorul român", ca oficios al „Asociației generale a lucrătorilor din România", iar în 1880

„Romînia viitoare", care reflectă începuturile pătrunderii ideilor marxiste în cercurile socialiste din Romînia.

La sfîrşitul secolului trecut şi începutul secolului nostru, presa muncitorească şi democratică a continuat să se dezvolte, ducînd o luptă aprigă împotriva presei reacţionare, demascînd politica cercurilor guvernante exploatatoare. În 1920 apare revista „Lupta de clasă", organ teoretic al secţiei Bucureşti a Partidului Socialist, care, după constituirea, în mai 1921, a Partidului Comunist Romîn — eveniment de însemnătate istorică în viaţa poporului nostru — devine organ al P.C.R.

În perioada dintre cele două războaie mondiale, în condiţiile grele ale cruntei terori şi opresiuni pe care le dezlănţuie împotriva clasei muncitoare şi a forţelor democratice şi progresiste guvernanţii reacţionari, presa condusă sau îndrumată de P.C.R. are un rol de seamă în răspîndirea cuvîntului partidului în masele largi populare, în mobilizarea lor la lupta împotriva exploatării şi a politicii de fascizare a ţării, susţinută cu ardoare de fiţuicile aflate în slujba marelui capital.

În 1931 apare la Bucureşti „Scînteia" ilegală, organ al P.C.R., care-şi îndeplineşte cu cinste sarcinile de tribună revoluţionară a poporului. În 1943, în plină dictatură antonesciană, apare ilegal, sub conducerea P.C.R., ziarul „Romînia liberă" care, condamnînd criminalul război antisovietic, cheamă poporul la luptă pentru închegarea unui front unic al tuturor forţelor patriotice antifasciste, pentru răsturnarea odiosului regim fascist şi întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

Cît despre activitatea editorială din anii regimului burghezo-moşieresc, aceasta se reduce, cu puţine excepţii, la tipărirea în tiraje mari a unei literaturi minore, obscurantiste, pătrunse de ideile cosmopolitismului, ale şovinismului sau naţionalismului, în timp ce opere cu adevărat valoroase din literatura romînă sau din literatura universală abia ajung să vadă lumina tiparului în cîteva sute de exemplare.

În faţa puterii populare, instaurate după eliberarea ţării de sub jugul fascist, stătea sarcina grea şi complexă, de a crea toate condiţiile pentru înflorirea unei înalte culturi, fără de care socialismul este de neconceput. Se punea, cu alte cuvinte, sarcina creării bazei materiale pentru o largă şi profundă revoluţie culturală. Acestei sarcini i-a făcut faţă cu succes statul de democraţie populară, aplicînd cu consecvenţă linia politică a partidului, făcînd mari investiţii din bugetul statului, reorganizînd din temelii întreaga viaţă culturală a ţării.

Cuvîntul scris, cartea, presa, formează un important capitol al acestei revoluţii. Opera întreprinsă de stat în acest domeniu este vastă: crearea de întreprinderi poligrafice, de edituri, cu o varietate de profiluri, organizarea reţelei de librării şi biblioteci, tipărirea şi răspîndirea în tiraje necunoscute în trecut a presei cotidiene şi periodice, trainic legată de necesităţile maselor largi etc.

Nicicînd nu a fost valorificat pe un plan atît de larg la noi în ţară ca astăzi, tezaurul moştenirii noastre culturale şi al celei universale. În acelaşi timp, sprijinită de stat, s-a născut în anii noştri o nouă literatură, ce-şi soarbe forţa creatoare din realitatea socialistă, din marile realizări ale construcţiei socialiste. Astăzi, cele 16 edituri existente în capitală tipăresc anual circa 3.000 de titluri de cărţi

Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

şi broşuri (în limba romînă şi limbile minorităţilor naţionale), cu un volum de peste 40.000 de coli de editură, într-un tiraj de peste 40.000.000 de exemplare.

Din cele 130 de ziare, cu un tiraj de 837.000.000 de exemplare anual şi circa 250 de reviste cu 67.000.000 de exemplare, cît apar în întreaga ţară, circa 20 de ziare şi 40 de reviste se tipăresc la Bucureşti.

EDITURI

Editura politică: *Piaţa Scînteii, 1 — tel. 17.60.10.*

Înfiinţată îndată după eliberarea ţării de sub jugul fascist (1944), continuă, în condiţii istorice noi, activitatea editorială ilegală condusă de partid în anii prigoanei burghezo-moşiereşti. Editează: operele clasicilor marxism-leninismului, documentele şi hotărîrile P.M.R., lucrări şi cuvîntări ale conducătorilor de partid şi de stat, documente ale partidelor comuniste şi muncitoreşti frăţeşti, materiale pentru învăţămîntul de partid, lucrări de economie politică, filozofie, istorie, politică internaţională, literatură politică pentru tineret, literatură sindicală, materiale de agitaţie vizuală etc.

Editura Academiei R.P.R.: *Str. I.C. Frimu, 22 — tel. 11.15.65*

A luat fiinţă în 1948. Publică lucrările şi rezultatele cercetărilor efectuate de Academie prin cele nouă secţiuni şi prin institutele sale de cercetări ştiinţifice,

precum și alte lucrări originale, care aduc un aport important la progresul științei, artei și tehnicii.

Editura pentru literatură: *B-dul Ana Ipătescu, 39 — tel. 12.40.70*

Înființată în 1948. Editează literatură beletristică originală, clasică și contemporană, lucrări de critică și istorie literară.

Editura pentru literatură universală: *Str. Dianei, 8 — tel. 16.60.76*

Înființată în 1960 prin desprinderea sectorului de traduceri de la Editura de stat pentru literatură și artă. Editează lucrări beletristice traduse din literatura universală clasică și contemporană.

Editura tineretului: *Piața Scînteii, 1 (Casa Scînteii) — tel. 17.60.10*

Înființată în 1948. Publică literatură pentru preșcolari, pionieri, școlari și tineret, de la cărți ilustrate și de povești, pînă la nuvele, romane, lucrări de știință popularizată.

Editura științifică: *B-dul Republicii, 17 — tel. 15.35.50*

Creată în 1948. Editează: studii și cercetări din domeniul filozofiei, istoriei, geografiei, economiei, științelor juridice etc., precum și colecții de popularizare a științei, dicționare ș.a.

Editura tehnică: *Str. Știrbei Vodă, 37 — tel. 15.91.40*

Înființată în 1950, pentru a asigura cadrelor tehnice din întreprinderi, instituții și institute, literatura tehnică originală și tradusă, necesară. Editează lucrări de specialitate din diverse domenii ale tehnicii, manuale, literatură de nivel profesional, mediu și superior, dicționare tehnice, lexicoane etc.

Editura didactică și pedagogică: *Str. Spiru Haret, 12 — tel. 14.24.00*

Creată în anul 1951. Editează manuale pentru învățămîntul elementar, mediu, de cultură generală, tehnic și profesional și pentru învățămîntul superior, literatură pedagogică și material didactic (hărți, atlase, planșe).

Editura Meridiane: *Piața Scînteii, 1 (Casa Scînteii) — tel. 17.04.96*

Înființată în 1952, reprofilată în 1956. Publică în limbi străine și în limba romînă, lucrări de artă, albume, lucrări de inițiere în domeniul artei, materiale documentare despre R.P.R., ghiduri turistice etc.

Editura „Scînteia": *Piața Scînteii, 1 (Casa Scînteii) — tel. 17.60.10*

Înființată în 1954. Editează ziare, reviste și alte tipărituri.

Editura militară: *Str. Izvor, 137 — tel. 27.25.90*

Înființată în 1951. Editează lucrări cu tematică militară, lucrări de istorie și ideologie militară, lucrări politico-sociale, de știință și tehnică, știință popularizată, literatură beletristică, zugrăvind viața ostășească.

Editura transporturilor și telecomunicațiilor: *Calea Griviței, 193 B — tel. 17.64.66*

A funcționat ca oficiu de presă și documentare din anul 1948. Din 1953 a devenit editură. Publică lucrări originale și traduse în legătură cu exploatarea căilor ferate și manuale pentru sectorul transporturilor.

Editura de stat pentru imprimate și publicații (ESIP): *Str. Brezoianu, 23 — tel. 16.23.38*

Organizată cu actualul profil în 1951. Editează diverse publicații periodice, afișe, imprimate tipizate, materiale de propagandă vizuală etc.

Editura agrosilvică: *B-dul Republicii, 17 — tel. 16.06.60*

Înființată în 1952. Publică lucrări de specialitate din domeniul agrosilvic, lucrări de știință popularizată și manuale pentru învățămîntul mediu agrosilvic.

Editura medicală: *Str. Aristide Briand, 7 — tel. 16.48.89*

A luat ființă în 1954. Publică lucrări din toate ramurile medicinei, lucrări de popularizare și manuale pentru învățămîntul medical mediu și superior.

Editura muzicală: *Str. 13 Decembrie, 4—6 — tel. 14.77.10*

Creată în 1957. Publică lucrări originale și traduse din domeniul muzicii, partituri, lucrări muzicologice etc.

ÎNTREPRINDERI POLIGRAFICE

Combinatul poligrafic „Casa Scînteii": *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Una din cele mai măreţe realizări arhitectonice din ţară. Clădită în 1952—1957, Casa Scînteii adăposteşte cea mai mare şi mai modern utilată întreprindere poligrafică din R.P. Română, precum şi majoritatea redacţiilor ziarelor, revistelor şi editurilor din capitală.

Edificiul e compus din patru corpuri independente, legate între ele şi culminînd cu corpul central care are 13 etaje şi 85 m înălţime. Din vîrful corpului-turn se prelungeşte o săgeată de 15 m înălţime. Planul general al ansamblului se înscrie într-un dreptunghi cu laturile de 280/260 m.

La Combinatul poligrafic se pot tipări zilnic circa 2.200.000 exemplare ziare şi 130.000 de broşuri.

Întreprinderea poligrafică 13 Decembrie 1918: *Str. Grigore Alexandrescu, 93—95 — tel. 11.39.30*

Întreprinderea poligrafică nr. 2: *Str. Brezoianu, 23-25—tel. 15.56.20*

Întreprinderea poligrafică nr. 3: *Str. Pitagora, 16 — tel. 21.21.30*

Întreprinderea poligrafică nr. 4: *Calea Şerban Vodă, 133 — tel. 23.29.90*

Întreprinderea poligrafică nr. 5: *Str. C. Mille, 5—7 — tel. 16.42.70*

Imprimeria Băncii de Stat: *Str. Fabrica de Chibrituri, 28 — tel. 23.50.50*

Imprimeria Filaret: *Str. Fabrica de Chibrituri, 9—11—tel. 23.25.00*

Întreprinderea poligrafică nr. 6: *Str. Mihai Vodă, 44—46 — tel. 14.52.10*

Tipografia „Gutenberg": *Str. 30 Decembrie, 40 — tel. 13.19.77*

În secţia rotativă a Combinatului „Casa Scînteii"

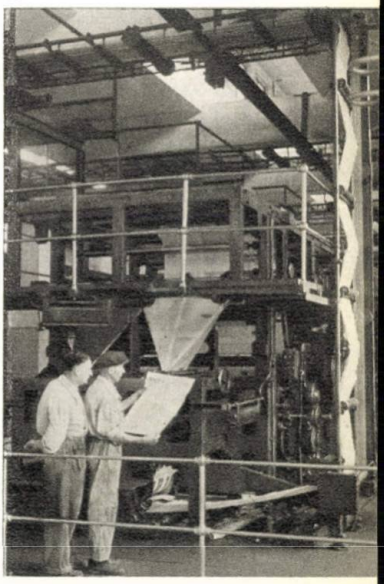

AGENȚII DE PRESĂ

Agenția romînă de presă — AGERPRESS: *Piața Scînteii, 1 (Casa Scînteii) — tel. 17.60.10*

Înființată în 1949. Transmite informații de presă interne și externe, menține legătura cu agențiile de presă străine, participă — pentru informare și documentare — la toate evenimentele și manifestările interne și internaționale, prin corespondenții săi. Transmite fotografii interne și externe prin telefoto. Publică buletine de știri interne și externe și un buletin de știri și comentarii pentru străinătate.

Agenția dispune de un serviciu foto cu o fototecă bogată, pusă la dispoziția organelor de stat, instituțiilor, întreprinderilor, organizațiilor economice și obștești etc.

Agenția TASS (U.R.S.S.): *Str. Porumbaru, 16*

Agenția „China Nouă" (R.P. Chineză): *Str. B-dul Dacia, 30*

Agenția C.T.K. (R.S. Cehoslovacă): *Str. Drubeta, 4—8*

Agenția A.D.N. (R.D. Germană): *Str. N. Iorga, 22*

Agenția M.T.I. (R.P. Ungară): *Str. Pitar Moși, 29*

Agenția P.A.P. (R.P. Polonă): *Str. Mircea Vodă, 14*

Agenția Tanjug (R.S.F. Iugoslavia): *Str. Drubeta, 4—8*

AGENȚII DE PUBLICITATE

Agenția de publicitate a Editurii „Scînteia": *Piața Palatului Republicii, Bloc 8 — tel. 16.35.17*

Agenția de publicitate a Fondului plastic — Artis: *Str. Gării de Nord, 8 — tel. 18.48.90*

Agenția de publicitate a Camerei de comerț a R.P.R. — Publicom: *B-dul N. Bălcescu, 22 — tel. 14.75.35*

ZIARE

Scînteia (organ al C.C. al P.M.R.): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Ziarul cel mai răspîndit și mai iubit al oamenilor muncii din R.P.R. (apare zilnic în 1.000.000 de exemplare). Primul număr al „Scînteii" a apărut la 15 august 1931, în condițiile grele ale ilegalității.

A intrat în al patrulea deceniu de glorioasă activitate, pusă în slujba clasei muncitoare, în lupta acesteia pentru pace, democrație și socialism. Educă masele în spiritul ideologiei marxist-leniniste, popularizează realizările regimului democrat-popular, propagă și popularizează hotărîrile partidului, mobilizînd masele la înfăptuirea lor.

Romînia liberă (organ al sfaturilor populare din R.P.R.): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.67.59*

Munca (organ al C.C.S. din R.P.R.) :*Piața Scînteii, 1 — tel. 17.37.34*

Scînteia tineretului (organ al C.C. al U.T.M.): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Informația Bucureștiului (ziar al Comitetului orășenesc București al P.M.R. și al Sfatului popular al orașului București): *Str. Brezoianu, 23—25 — tel. 27.27.77*

Steagul roșu (organ al comitetului regional și orășenesc al P.M.R. și al Sfatului popular al regiunii București): *Piața Scînteii, 1 — tel. 18.43.22*

Apărarea Patriei (organ al Ministerului Forțelor Armate ale R.P.R.): *Str. Izvor, 137 — tel. 27.25.90*

Elöre (organ al sfaturilor populare din R.P.R. — în limba maghiară): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Neuer Weg (organ al sfaturilor populare din R.P.R. — în limba germană): *Str. Brezoianu, 13 — tel. 16.02.99*

Sportul popular (organ al U.C.F.S.): *Str. Vasile Conta, 16 — tel. 11.51.09*

Új Sport (organ al U.C.F.S. în limba maghiară): *Str. Vasile Conta, 16*

REVISTE

Publicații teoretice și de politică generală

Kommunist (ediția în limba romînă a revistei teoretice și politice a Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice) (apare de 18 ori pe an): *Str. Gutenberg, 3 bis — tel. 14.54.49*

Lupta de clasă (organ teoretic și politic al C.C. al P.M.R.) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.20*

Munca de partid (publicație lunară): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Munca în sindicate (organ al Comitetului Central al Sindicatelor din R.P.R.) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Munkaselet (organ în limba maghiară al C.C.S.) (apare săptămînal): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.73.67*

Pentru apărarea păcii (revistă editată de Comitetul național pentru apărarea păcii din R.P.R.) (apare lunar): *Str. Polonă, nr. 19*

Probleme ale păcii și socialismului (ediția în limba romînă a revistei teoretice și informative a partidelor comuniste și muncitorești) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.68.06*

Probleme internaționale (răspunsuri la întrebările cititorilor) (apare la două luni): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Probleme de filozofie (ediția în limba romînă a revistei sovietice „Вопросы философии", organ al Institutului de filozofie al Academiei de științe a U.R.S.S.) (apare lunar): *Str. Gutenberg, 3 bis — tel. 14.54.49*

Timpuri noi (ediția în limba romînă a revistei sovietice „Новое время" (apare săptămînal): *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 15.36.29*

Tînărul leninist (revistă editată de C.C. al U.T.M.) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.20*

Publicații pentru tineri și copii

Scînteia pionierului (organ al C.C. al U.T.M.) (apare săptămînal): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Cravata roșie (revista pionierilor și școlarilor, editată de C.C. al U.T.M.) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.20*

Ifjmunkás (organ în limba maghiară al C.C. al U.T.M.) (apare săptămînal): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.66.33*

Luminița (revista celor mici, editată de C.C. al U.T.M.) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.20*

Pionír (organ al C.C. al U.T.M. în limba maghiară): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.35.16*

Știință și tehnică (revistă ilustrată editată de C.C. al U.T.M. și Consiliul pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.20*

Tineretul lumii (ediția în limba romînă a revistei internaționale editate de F.M.T.D.) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.20*

Viața studențească (revistă a Asociațiilor studenților din R.P.R.) (apare de 20 de ori pe an): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.06.28*

Publicații literare, culturale și artistice

Arta plastică (organ al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și al Uniunii artiștilor plastici din R.P.R.) (apare la două luni): *Str. Constantin Mille, 5—7 — tel. 13.75.61*

Cinema (revistă lunară de cultură cinematografică): *B-dul 6 Martie, 65 — tel. 16.71.40*

Contemporanul (săptămînal politic, social, cultural; organ al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Femeia (revistă social-politică și culturală, editată de Consiliul național al femeilor din R.P.R.) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.33.71*

Flacăra (revistă ilustrată, social-politică și literar-artistică) (apare săptămînal): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Gazeta literară (organ al Uniunii scriitorilor din R.P.R.) (apare săptămînal): *B-dul Ana Ipătescu, 15 — tel. 12.74.26*

Îndrumătorul cultural (organ al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.10.92*

Luceafărul (revistă a Uniunii scriitorilor din R.P.R.) (apare de două ori pe lună): *B-dul Ana Ipătescu, 15 — tel. 11.38.51*

Magazin (supliment săptămînal al ziarului „Romînia liberă"): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Muzica (organ al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și al Uniunii compozitorilor din R.P.R.) (apare lunar): *Str. 13 Decembrie, 4—6 — tel. 15.21.19*

Neue Literatur (revistă în limba germană a Uniunii scriitorilor din R.P.R.) (apare semestrial): *B-dul Ana Ipătescu, 15 — tel. 12.20.40*

Presa noastră (organ al Uniunii ziariștilor din R.P.R.) (apare lunar): *Calea Victoriei, 163 — tel. 15.21.02*

Secolul 20 (revistă de literatură universală, editată de Uniunea scriitorilor din R.P.R.) (apare lunar): *Calea Vietoriei, 115 — tel. 16.79.22*

Teatrul (organ al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și al Uniunii scriitorilor din R.P.R.) (apare lunar): *Str. C. Mille, 5—7 — tel. 14.35.88*

Viața militară (revistă ilustrată, de literatură și artă, editată de Ministerul Forțelor Armate — Direcția superioară politică) (apare lunar): *Str. Izvor, 137 — tel. 27.25.90*

Viața românească (revistă a Uniunii scriitorilor din R.P.R.) (apare lunar): *B-dul Ana Ipătescu, 15 — tel. 11.88.85*

Veac nou (organ al Consiliului General ARLUS) (apare săptămînal): *Str. Ion Ghica, 3—5 — tel. 13.03.10*

„Новий вик" (organ al Consiliului general ARLUS pentru populația ucraineană din R.P.R.) (apare bilunar): *Str. Ion Ghica, 3—5 — tel. 14.33.57*

Publicații științifice și de învățămînt

Gazeta învățămîntului (organ al Ministerului Învățămîntului și al C.C. al Sindicatului muncitorilor din învățămînt) (apare săptămînal): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Gazeta matematică și fizică (publicație pentru studiul și răspîndirea științelor matematice și fizice) (apare lunar): *Str. Academiei, 14 — tel. 14.46.53*

Natura (organ al Societății de științe naturale și geografie din R.P.R.) (apare la două luni): *B-dul Schitu Măgureanu, 9 — tel. 14.75.26*

Revista de pedagogie (organ al Institutului de științe pedagogice) (apare lunar): *Str. Sfinții Apostoli, 14 — tel. 15.85.74*

În afară de aceste reviste, apar la București, un mare număr de publicații științifice, editate de către institutele de studii și cercetări ale Academiei R.P.R. (vezi capitolul respectiv).

Publicații de sport

Cultură fizică și sport (organ al Uniunii de cultură fizică și sport din R.P.R.) (apare trimestrial): *Str. Vasile Conta, 16 — tel. 11.79.70*

Revista de șah (organ al Federației de șah) (apare lunar) :*Str. Vasile Conta, 16 — tel. 12.42.28*

Sport (revistă ilustrată, editată de Uniunea de cultură fizică și sport din R.P.R.) (apare de două ori pe lună): *Str. Vasile Conta, 16— tel. 11.10.05*

Publicații pentru sate

Agricultura socialistă (organ al Consiliului Superior al Agriculturii) (apare odată pe săptămînă): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.32.73*

Albina (organ al Așezămintelor culturale din R.P.R.) (apare săptămînal): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.06.89*

Probleme agricole (revistă de știință și practică agricolă socialistă) (apare lunar): *B-dul G-ral Magheru, 32—34*

Săteanca (revistă social-politică și culturală, editată de Consiliul național al femeilor din R.P.R.) (apare lunar): *Piața Scînteii, 1 — tel. 18.43.81*

Publicații medico-sanitare

Chirurgia (revistă editată de Uniunea Societăților de științe medicale din R.P.R.) (apare la două luni): *Str. Progresului, 10 — tel. 14.10.82*

Igiena (revistă editată de Uniunea Societăților de științe medicale din R.P.R.) (apare trimestrial): *Str. Progresului, 10 — tel. 14.10.82*

Medicina internă (revistă editată de Uniunea Societăților de științe medicale din R.P.R.) (apare lunar): *Str. Progresului, 10 — tel. 14.10.82*

Muncitorul sanitar (organ al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale și al C.C. al Uniunii Sindicatelor din unitățile sanitare) (apare săptămînal): *Str. Alex. Sahia, 1 — tel. 14.16.13*

Sănătatea (organ al C.C. al Crucii Roșii a R.P.R.) (apare lunar): *Str. Biserica Amzei, 29 — tel. 11.26.96*

Viața medicală (organ al Uniunii Societăților de științe medicale din R.P.R.) (apare bilunar): *Str. Progresului, 10 — tel. 14.10.82*

Publicații juridice

Justiția nouă (organ al Asociației juriștilor din R.P.R.) (apare lunar): *B-dul g-ral Magheru, 22 — tel. 15.92.59*

Publicații tehnice și de specialitate

Arhitectura R.P.R. (organ al Uniunii arhitecților din R.P.R. și al Comitetului de stat pentru construcții, arhitectură și sistematizare) (apare la două luni): *Str. Episcopiei, 9 — tel. 13.98.80*

Comerțul socialist (organ al Ministerului Comerțului Interior și al Uniunii sindicatelor din comerțul de stat și cooperația de consum din R.P.R.) (apare săptămînal): *Str. Doamnei, 12 — tel. 15.16.14*

Constructorul (organ al Comitetului de stat pentru construcții, arhitectură și sistematizare și al C.C. al Uniunii sindicatelor din întreprinderile industriei materialelor de construcții și întreprinderile de construcții) (apare săptămînal): *Str. Grădina cu cai, 7 — tel. 15.10.92*

Gazeta finanțelor (organ al Ministerului Finanțelor și al Băncii de Stat) (apare săptămînal): *Str. Smîrdan, 5 — tel. 14.87.66*

Muncitorul forestier (organ al Ministerului Economiei Forestiere și al C.C. al sindicatelor muncitorilor din întreprinderile economiei forestiere) (apare săptămînal): *B-dul g-ral Magheru, 31*

Revista de statistică (organ al Direcției centrale de statistică) (apare lunar): *Str. Stavropoleos, 6 — tel. 13.62.24*

Tehnica nouă (organ al Consiliului național al inginerilor și tehnicienilor din R.P.R.) (apare săptămînal): *Str. Mihail Eminescu, 8 — tel. 12.89.89*

Viața cooperației meșteșugărești (organ al Uniunii centrale a cooperativelor meșteșugărești din R.P.R.) (apare săptămînal): *Str. Băcani, 1 — tel. 14.59.46*

Alte reviste

Filatelia (organ al Asociației filateliștilor din R.P.R.) (apare la două luni): *Str. Biserica Enei, 16 — tel. 16.67.15*

Programul de radio și televiziune (apare săptămînal): *Str. Al. Popov 62 — tel. 16.20.80*

Rebus (revistă de cuvinte încrucișate) (apare de două ori pe lună): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Urzica (revistă de satiră și umor) (apare de două ori pe lună): *Calea Victoriei, 25 — tel. 14.28.15*

Vînătorul și pescarul sportiv (apare lunar): *Calea Moșilor, 128 — tel. 13.66.98*

PUBLICAȚII CULTURALE ROMÎNEȘTI ÎN LIMBI STRĂINE

Народная Румыния (revistă lunară ilustrată în limba rusă): *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 13.65.66*

Roumanie d'Aujourd'hui (revistă lunară ilustrată în limba franceză): *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 13.65.66*

Rumania Today (revistă lunară ilustrată în limba engleză): *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 13.65.66*

Rumänien Heute (revistă lunară ilustrată în limba germană): *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 13.65.66*

Luomania (revistă lunară ilustrată în limba chineză): *Str. I Ghica, 5 — tel. 13.65.66*

Rumania de hoy (revistă lunară ilustrată în limba spaniolă): *S Ion Ghica, 5 — tel. 13.65.66*

Румынская литература (caiet trimestrial de literatură în lim rusă): *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 14.59.37*

Revue Roumaine (caiet trimestrial de literatură în limba franceză *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 14.59.37*

Rumanian Review (caiet trimestrial de literatură în limba engleză *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 14.59.37*

Rumänische Rundschau (caiet trimestrial de literatură în lim germană): *Str. Ion Ghica, 5 — tel. 14.59.37*

Искусство в Румынской Народной Республике (album de artă s mestrial în limba rusă): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.67.80*

L'art dans la Republique Populaire Roumaine (album de artă seme trial în limba franceză): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.67.80*

Kunst in der Rumänischen Volksrepublik (album de artă semestri în limba germană): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.67.80*

El arte en la Republica Popular Rumana (album de artă seme trial în limba spaniolă): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.67.80*

Arts in the Rumanian People's Republic (album de artă semestri în limba engleză): *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.67.80*

În afară de aceste ziare și reviste, în București mai apare un mar număr de publicații ale unor ministere, departamente, institut științifice și uzine, 15 serii din „Analele romîno-sovietice" ș.a.

LIBRĂRII

Librăria „Mihail Eminescu": *B-dul Republicii, 5 — tel. 15.87.6*

Librăria Academiei R.P.R.: *Calea Victoriei, 27 — tel. 14.08.5*

Librăria copiilor: *B-dul g-ral Magheru, 27 — tel. 13.36.11*

Librăria tineretului: *B-dul Schitu Măgureanu, 2 — tel. 15.83.9*

Librăria „Cartea Rusă": *Calea Victoriei, 42 — tel. 13.73.88*

Librăria „I.L. Caragiale": *Calea Griviței, 80 — tel. 13.85.56*

Librăria „G. Coșbuc": *Str. Lipscani, 26 — tel. 14.54.05*

„Librăria Noastră" nr. 1 — *Calea Victoriei, 43 — tel. 16.28.94* **nr. 4** — *B-dul N. Bălcescu, 2* (tehnică); **nr. 8** — *B-dul București Noi (bloc IV);* **nr. 10** — *Calea Rahovei, 107;* **nr. 11** — *Str. M. Emi nescu, 117;* **nr. 12** — *Șos. Ștefan cel Mare, 20;* **nr. 14** — *B-dul 1 Mai 161;* **nr. 15** — *B-dul Republicii, 72;* **nr. 16** — *Chioșc Gara de Nord* **nr. 17** — *B-dul g-ral Magheru, 6;* **nr. 19** — *Calea Dudești, 90;* **nr. 2** — *Șos. Cotroceni, 16;* **nr. 21** — *Calea Ferentari, 72;* **nr. 24** — *Str Vatra Luminoasă, 39;* **nr. 25** — *Șos. Mihai Bravu, 1;* **nr. 26** — *Cale*

lărași, 85; **nr. 28** — *Șos. Crîn-ți, 22;* **nr. 29** — *B-dul Muncii, (bloeuri);* **nr. 30** — *Calea Ra-vei, 415;* **nr. 32** — *B-dul Repu-cii, 10 (Colentina);* **nr. 33** — *s. Pantelimon, 175;* **nr. 34** — *lea Griviței, 134—136;* **nr. 35** — *s. Giurgiului, 35;* **nr. 37** — *Calea rban Vodă, 120;* **nr. 41** — *Piața robanți, 5;* **nr. 42** — *Calea Moși-, 274;* **nr. 43** — *Calea 13 Sep-mbrie, 196;* **nr. 44** — *Șos. Giulești locuri);* **nr. 45** — *Calea Văcărești, 1;* **nr. 46** — *Șos. Mihai Bravu, 9;* **nr. 50** — *B-dul 6 Martie, 17;* **. 51** — *B-dul N. Titulescu, 131;* **. 55** — *Str. Alex. Popov, 3;* **nr. 57** *Str. Berzei, 41;* **nr. 58** — *Str. ram Goldfaden, 1;* **nr. 62** — *dul Mareșal F.I. Tolbuhin, 62;* **. 63** — *Str. 11 Iunie, 23;* **nr. 73** *Str. Bach (bloc 9/3 cartier Flo-sca);* **nr. 74** — *Str. M. Eminescu,* **nr. 77** — *B-dul Anul 1848, 32* bume și reproduceri de artă) **Librăria „Cartea prin poștă"**: *Str. erica Enei, 16 — tel. 16.32.52*

Librăria „Mihail Eminescu"

Librăria noastră, nr. 1

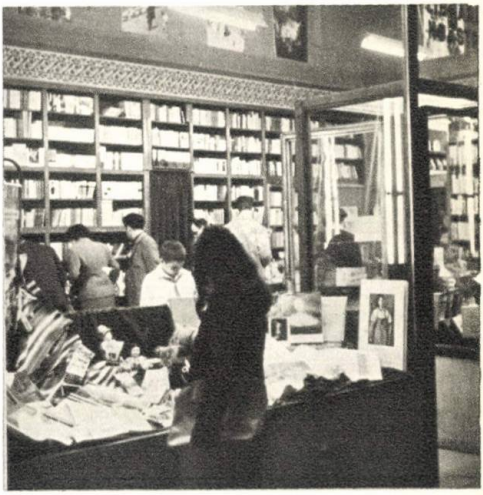

UNITĂȚI DE DIFUZAREA PRESEI

Str. Doamnei, 5; Piața Palatu-Republicii, bloc 5; Calea Gri-ei, 152; B-dul Magheru, 14; dul Izvor; Piața N. Bălcescu; ronul Gării de Nord — tel. .72.65; Str. Glinka (Cartier Flo-sca); Piața Dorobanți; Piața e Pintilie; Piața 1 Mai; Piața Noiembrie; Piața Romană.

ANTICARIATE

Nr. 1: *Calea Victoriei, 43 — tel. 15.46.00;* **nr. 3**: *B-dul g-ral Ma-eru, 2;* **nr. 5**: *Str. Bărăției, 59;* **nr. 9**: *Str. Polizu, 2 — tel. 15.35.93;* **10**: *Calea Victoriei, 106;* **nr. 11**: *B-dul 6 Martie, 25;* **nr. 7**: *Pasaju lagros;* **nr. 8**: *B-dul Anul 1848, 12;* **nr. 6**: *Calea Dorobanți, 98*

MAGAZINE „FILATELIA"

B-dul N. Bălcescu, 35; Piața Palatului Republicii (bloc 7)

Pînă să se ajungă la succesele de astăz în domeniul medicinii, cu care se mîndreșt pe drept cuvînt țara noastră, a trebuit c mai întîi să fie înfrîntă o îndelungată îna poiere. Ca și în restul țării, pe maluril Dîmboviței „medicina" a fost practicat veacuri de-a rîndul de către tot felul de babe „vrăjitoare", „doftoroaie", „tămăduitoare", de tot felul de șarlatani care administrau „tratamente" cu plante medicinale pe care l asociau cu anumite formule mistice, sau l reduceau la farmece și descîntece.

Primii medici apar abia prin secolul a XVI-lea, pe lîngă curțile domnești. Măsur sanitare se consemnează, în pravile, mul mai tîrziu (1652, pe vremea lui Matei Basarab). Sfîrșitul secolului al XVII-lea ș începutul celui de-al XVIII-lea marchează în sfîrșit, apariția întîiului spital în București: *Spitalul Colțea*, construit de spătarul Mihail Cantacuzino (1704). Următorul — *Pantelimon* se construește între 1735 — 1750. Numărul unităților spitalicești se înmulțește începînd din 1750. Iau ființă: *Spitalul Sf. Vineri* (1763), apoi azilul de la fosta mănăstire Sărindar și *Spitalul de ciumați de la Dudești* (1796). În 1776 la București, se deschide prima farmacie.

Încep să apară pitacuri domnești care stabilesc îndatoririle medicilor, controlul medicamentelor etc. Domnitorul Alex. Șuțu instituie (1783) *Epitropia Obștiilor*, avînd atribuții cu caracter social și creează postul de arhiiatros (medic primar) al Bucureștilor.

Progrese mai însemnate în ce privește organizarea sanitară și medicală a Bucureștilor se realizează la începutul secolului al XIX-lea (1802: introducerea vaccinării antivariolice; 1804: un lazaret pentru ciumați; 1813—1815: *Spitalul Filantropia*). Dar abia în urma aplicării Regulamentului Organic, problema sănătății publice începe întrucîtva a deveni o preocupare a ocîrmuirii. Prin aplicarea Regulamentului Organic, se înființează *Eforia Spitalelor civile* (1832), se stabilește legislația sanitară etc.

Un eveniment de seamă în dezvoltarea instituțiilor sanitare îl constituie organizarea serviciului sanitar în Țara Romînească de către doctorul Carol Davila (1859). După cîțiva ani (1857), dr. N. Krețulescu pune bazele *Societății medico-științifice*. În anul istoric al Unirii (1859), apare prima revistă medicală, „Medicul romîn", căreia îi va urma, în 1862, „Monitorul medical".

O altă dată importantă este anul 1867, cînd se emite decretul de înființare a *Facultății de medicină*. Tot atunci apare „Gazeta spitalelor" și se înființează *Asociația medicilor romîni*, urmată (1869) de *Asociația farmaciștilor*. Doctorul I. Felix întocmește în 1874 prima lege sanitară, care prevede constituirea unui consiliu medical superior și crearea de comisii de igienă și de salubritate publică. Doi ani mai tîrziu (1876) ia ființă *Crucea Roșie Română*.

În primele decenii ale secolului al XX-lea activează, neobosit pentru sănătatea poporului savanți de reputație europeană: V. Babeș, Toma Ionescu, Gh. Marinescu, I. Nanu-Muscel, I. Cantacuzino ș.a. Dar eforturile lor în direcția creării unei largi rețele medico-sanitare nu găsesc sprijinul cuvenit. Statul burghezo-moșieresc nu se preocupă de starea sănătății poporului. Asistența medicală în spitalele particulare este extrem de costisitoare, iar numărul paturilor în spitale, insuficient. În mediul rural nu există în 1938 nici o casă de naşteri. În lipsa unei industrii farmaceutice, majoritatea medicamentelor sînt importate şi deci costă enorm. În timp ce cîrciumile răsar ca ciupercile, farmaciile şi policlinicele sînt extrem de rare chiar şi la Bucureşti.

Viața mizeră a maselor muncitoare exploatate la sînge, subnutriția majorității populației, criminala indiferență manifestată de statul burghezo-moșieresc față de sănătatea poporului au făcut ca înaintea celui de-al doilea război mondial Romînia să bată recorduri europene în ce privește mortalitatea infantilă sau răspîndirea unor boli ca sifilisul, malaria, tuberculoza.

Situația se schimbă radical abia după ce clasa muncitoare, condusă de partid, își ia soarta în propriile sale mîini, trecînd la făurirea unei societăți noi, socialiste.

În condițiile creşterii neîntrerupte a nivelului de viață, material şi cultural al celor ce muncesc, se îmbunătățește continuu starea de sănătate a poporului.

O dată cu naționalizarea (1948—1949) sanatoriilor şi spitalelor particulare, precum şi a farmaciilor, se asigură salariaților tratamentul gratuit în spitale şi asistența medicală, tot gratuită, în cadrul policlinicilor şi al circumscripțiilor sanitare.

Bugetul statului începe să prevadă sume din ce în ce mai mari la capitolul asistenței medicale şi ocrotirii sociale (1.824.000.000 lei în 1950, peste 10 miliarde lei în 1961). Se organizează o vastă rețea medico-sanitară. Față de 30.812 în 1938, numărul pe țară al paturilor în spitale ajunge în 1961 la 137.000.

Ocrotirea sănătății este, pentru prima dată la noi, organizată pe baze ştiințifice, punîndu-se accentul pe prevenirea bolilor. În acest scop au fost create stațiuni sanitare şi antiepidemice şi se desfăşoară o susținută activitate de educație sanitară. Progrese de uriaşă însemnătate au fost obținute în domeniul ocrotirii mamei şi copilului, înființîndu-se noi maternități şi creîndu-se o întreagă rețea de case de naşteri, creşe şi cămine. Înființarea de servicii medico-sanitare, policlinici, dispensare şi o serie de alte unități medicale pe lîngă numeroase întreprinderi, vădeşte atenția deosebită ce se acordă asistenței medicale a muncitorilor. Stațiunile balneo-climaterice, locuri destinate altădată huzurului şi desfrîului claselor exploatatoare, au fost puse la dispoziția oamenilor muncii. Producția de medicamente, de instrumente şi aparate medicale, aproape inexistentă în țara noastră în trecut, cunoaşte azi o puternică dezvoltare. A crescut considerabil numărul medicilor (peste 25.000 în 1961 față de 8.234 în 1938) şi al cadrelor medii sanitare (de aproape şapte ori în 1961 față de 1939). Ştiința medicală romînească dobîndeşte succese remarcabile. Ea se bucură de tot mai mare prestigiu peste hotare.

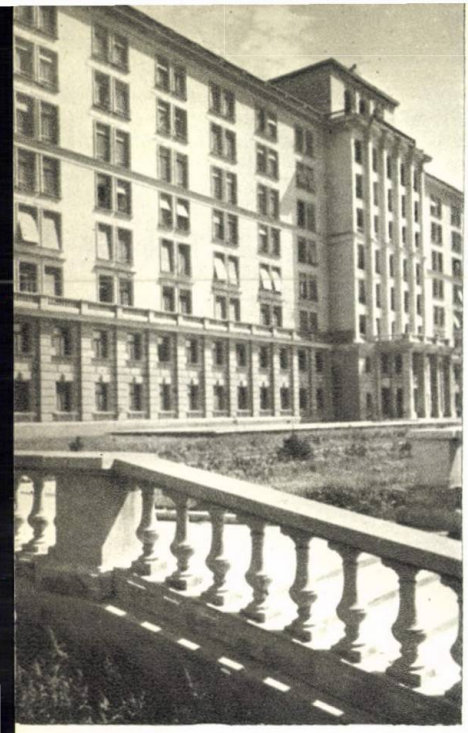

Spitalul clinic de adulți „Fundeni"

Toate acestea se reflectă în îmbunătățirea simțitoare și continuă a stării sanitare a populației. În 1961, mortalitatea infantilă a scăzut la 6,9% față de aproape 20% cît era în anii dinainte de război, mortalitatea generală a scăzut la 8,7‰ față de 20‰, iar sporul anual al populației a atins un indice nemaiîntîlnit în trecutul țării noastre.

Posibilitățile de asistență medico-sanitară din capitală au crescut necontenit în anii puterii populare. Rînd pe rînd au luat ființă în București noi instituții sanitare și spitalicești: Centrul de asistență a cardiacilor — ASCAR (1945), Spitalul „Dr. St. Stîncă" (1951), Spitalul de ochi nr. 22 (1949), Centrul de hematologie și transfuzie (1949), Institutul oncologic (1949), Spitalul „Dr. Carol Davila" (1951), Spitalul de boli contagioase nr. 2 (1955), Spitalul „Fundeni" (1959) etc. Pentru copii se înființează: Centrul de neuropsihiatrie infantilă (1947), spitalele „Caraiman", „Cotroceni" și „30 Decembrie", Institutul clinic de pediatrie „Emilia Irza" (1945) etc. Vechile baze spitalicești sînt lărgite. Se creează o serie de institute de cercetări medicale: ftiziologie (1949), inframicrobiologie (1950), terapeutică (1953) ș.a. Se deschid noi spitale și dispensare TBC, noi maternități. Numărul circumscripțiilor medicale crește de la 151 în 1955, la 228 în 1961, amplasarea lor făcîndu-se astfel încît să acopere necesitățile cetățenilor din toate cartierele. Farmaciile publice însumează, la sfîrșitul anului 1961, peste 145 de unități, la care se adaugă 16 puncte farmaceutice.

Marea grijă cu care partidul și guvernul se preocupă de sănătatea publică se vădește și în prevederile directivelor celui de-al III-lea Congres al P.M.R.: investițiile pentru ocrotirea sănătății vor fi și mai mari; capacitatea de spitalizare va crește pe țară cu circa 18.000 de paturi; se vor construi circa 100 de noi policlinici orășenești și raionale; față de 1959, numărul celor trimiși la odihnă și cură în stațiuni balneoclimaterice va crește în 1965 cu peste 30 la sută.

SPITALE PENTRU ADULȚI

Spitalul de adulți „Bernath Andrei": *Str. Traian, 29 — tel. 21.25.51*
În forma actuală funcționează din 1951 — 1952, ca urmare a reorganizării fostului spital „Caritas", înființat în 1927. În 1953 a fost complet reamenajat. Profil: interne, chirurgie, ftiziologie, obstetrică și ginecologie. Număr de paturi: 610

Spitalul de adulți „Brîncovenesc": *B-dul G. Coșbuc, 14 — tel. 13.40.60*

Ctitorie a bănesei Safta Brîncoveanu (1835). Dat în folosință, inițial, ca anexă a azilului de bătrîni fondat în 1751, devine ulterior — defalcîndu-se ca instituție de sine stătătoare și adăugîndu-i-se noi pavilioane (1824, 1856, 1876, 1891) — unul din cele mai mari spitale din București. În 1904 s-a construit actuala clădire centrală, pavilionul de consultații, laboratorul ș.a. Din 1949, în cadrul spitalului funcționează Institutul de balneologie și fizioterapie, cu o secție de agenți fizici (hidroterapie, electroterapie, pneumoterapie). Profil: interne, chirurgie, ortopedie, balneo-fizioterapie, maternitate. Număr de paturi: 730.

Spitalul de adulți „Bucur": *Str. Bucur, 10 — tel. 15.66.18*

Construit în 1936—1938 ca policlinică, reprofilat în 1941—1943 ca spital de boli dermato-venerice. Din 1952 în actuala organizare. Profil: interne, chirurgie.

Spitalul de adulți „Colțea": *B-dul Anul 1848, 1 — tel. 13.88.82*

Construit între 1695 și 1709 de spătarul Mihail Cantacuzino. În 1837 este total renovat. În 1867, în cadrul spitalului se creează primul laborator de analize chimice din țară. În 1887, vechiul local este dărîmat, iar în locul lui se construiește clădirea existentă și astăzi. Reutilat după eliberarea țării. În cadrul serviciului de chirurgie s-au efectuat primele operații asupra cordului. profil: interne, radiologie, O.R.L., oftalmologie, oncologie. Număr de paturi: 615.

Spitalul de adulți „Prof. dr. I. Cantacuzino": *Str. Ion Movilă, 5 — tel. 11.94.07*

Spitalul de adulți „Colțea"

Funcționează din 1934 în actualul pavilion cu 5 etaje. Profil: interne, boli de nutriție (serviciu înființat în 1948), chirurgie, maternitate, O.R.L., urologie. Număr de paturi: 602.

Spitalul de adulți „Colentina": *Șos. Ștefan cel Mare, 89 — tel. 11.79.38*

Construit în 1864 de Eforia Spitalelor civile. În 1885, 1895, 1919 și 1933 s-au construit noi pavilioane. Profil: interne (clinica Institutului de medicină internă al Academiei R.P.R.), chirurgie, neurologie, dermatologie, boli profesionale, ortopedie, urologie. Tot în cadrul spitalului funcționează Centrul dermatovenerian. Număr de paturi: 640.

Spitalul de adulți „Dr. Carol Davila": *Calea Griviței, 4 — tel. 14.96.11.*

Inaugurat în 1951. În 1953 și 1954 s-au amenajat 2 clinici universitare. Profil: chirurgie, interne, radiologie.

Spitalul clinic de adulți „Fundeni": *Șos. Fundeni, 37 — tel. 11.78.50*

Unul din cele mai mari și mai modern utilate spitale din țară. Construit în anii regimului democrat-popular, a fost dat în folosință în 1959. Profil: chirurgie, interne, urologie, pediatrie. Număr de paturi: 648.

Spitalul clinic de adulți „I.C. Frimu": *Str. Hatmanul Arbore, 25 — tel. 11.94.90*

Creat în 1941 prin contopirea a două unități mai vechi. Profil: chirurgie de urgență, interne, ortopedie. Număr de paturi: 410.

Spitalul de adulți „Prof. dr. Gh. Marinescu": *Șos. Berceni, 10 — tel. 14.08.80*

Construit în 1912, deteriorat în timpul primului război mondial, a început să funcționeze abia în 1923, cu profil de neurologie. După eliberarea țării, reutilat, i-au fost amenajate și alte servicii. Profil actual: neurologie, psihiatrie, neurochirurgie, pediatrie, interne, maternitate, T.B.C. O secție a spitalului funcționează în comuna Bălăceanca (pe Șoseaua București-Oltenița, prin Popești-Leordeni, la km 18) — tel. 21.77.02. Număr de paturi: 2.982.

Spitalul de adulți „Ilie Pintilie": *B-dul 30 Decembrie, 35 — tel. 12.85.39*

Construit în 1837, ca ospiciu de alienați mintali. În 1860, mai toate pavilioanele erau degradate. Renovat și mărit între 1882 și 1906, reprofilat în 1941. Din 1945, organizat pe alte baze. Profil actual: interne, chirurgie, maternitate.

Spitalul „Panduri": *Șos. Panduri, 20 — tel. 13.73.40*

În actuala organizare funcționează din 1946. Profil: chirurgie, urologie, pediatrie.

Spitalul de adulți „Dr. St. Stîncă": *Șos. Pantelimon, 27 — tel. 11.97.37*

Înființat în 1951. Profil actual: interne, chirurgie.

Spitalul de adulți „Alex. Sahia": *Str. Mircea Vodă, 49 — tel. 21.49.40*

Construit între 1924 și 1928. Clădirea a fost renovată în 1951. Profil: interne, chirurgie, maternitate.

Spitalul de adulţi „Colentina

Spitalul de adulţi „Vasile Roaită": *B-dul 1 Mai, 37 — tel. 18.65.50*
Profil actual: interne, chirurgie.

Spitalul de stat nr. 12: *B-dul Mărăşti, 17 — tel. 17.08.10*
A început să funcţioneze în 1938. În ultimii ani s-au construit noi pavilioane şi a fost reutilat. Profil: interne, chirurgie, neurologie, obstetrică, ginecologie, contagioase, pediatrie, O.R.L., T.B.C. Număr de paturi: 511.

Spitalul de traumatologie, chirurgie plastică şi reparatorie: *Str. arh. Ion Mincu, 7 — tel. 17.44.10*
Creat în 1933 de către Societatea „Salvarea", înfiinţată în 1906. Instalat iniţial în Splaiul Unirii, a fost mutat, după eliberarea ţării, în actualul local.

SPITALE DE SPECIALITATE

Spitalul de boli contagioase nr. 1: *Str. dr. Grozovici, 1 — tel. 11.78.10*
În organizarea actuală, din 1953. Clădirea, datînd din 1894, a fost renovată şi modernizată în 1953, adăugîndu-i-se un pavilion nou. Număr de paturi: 801.

Spitalul de boli contagioase „Prof. dr. V. Babeş": *Şos. Mihai Bravu, 281 — tel. 21.72.27*
Construit între 1955 şi 1958. Număr de paturi: 620.

Spitalul clinic de stomatologie: *Calea Plevnei, 19 — 15.26.02*
Funcţionează din 1949 în actualul local. Are 3 clinici (terapeutică stomatologică, stomatologie chirurgicală, stomatologie ortopedică).

Spitalul clinic dermato-venerian: *Șos. Berceni, 12 — tel. 16.45.37*

Din 1958 una din secțiile spitalului funcționează în Calea Șerban Vodă, 216 — tel. 15.11.81. Număr de paturi: 610.

Spitalul clinic de ochi: *Str. Bolintineanu, 9 — tel. 16.41.60*

A luat ființă în actuala organizare în 1949, cu profil pentru adulți și pentru copii.

Centrul de asistență a cardiacilor (ASCAR): *Piața V. Kuibîșev, 1 — tel. 16.35.60*

Înființat în 1945. În 1957 s-a mutat în actualul local, unde au fost amenajate noi pavilioane pentru internări.

Centrul metodologic de reumatologie: *Str. Iulius Fucik, 5 — tel. 16.74.21*

Spitalul TBC — chirurgie osoasă: *B-dul Gh. Dimitrov, 35 — tel. 12.40.71*

Profilat în domeniul chirurgiei osoase în 1955.

Spitalul unificat TBC „Filaret": *Șos. Viilor, 90 — tel. 23.69.10*

Construit în 1904, renovat și reamenajat de mai multe ori în decursul anilor. În 1947 i se adaugă un pavilion nou, servind drept clinică universitară. Aici s-a aplicat inițial cura igieno-dietetică, s-a experimentat cura de tuberculină, s-a introdus pentru prima oară în țară colaposterapia și pneumotoraxul artificial, iar în ultimii ani s-au pus la punct metodele noi de diagnosticare și tratament. Din 1949, ia ființă în cadrul spitalului primul serviciu de ftiziopediatrie din țară. Profilat pentru adulți și copii. Număr de paturi: 675.

Spitalul TBC „Pantelimon": *Șos. Pantelimon — tel. 12.40.20*

Funcționează cu secții de chirurgie, urologie, tbc osteoarticular, genital și pulmonar. Număr de paturi: 611.

Staționarul TBC al raionului „16 Februarie": *Calea Plevnei, 18 — tel. 15.90.43*

Staționarul TBC al raionului „Grivița Roșie": *Calea Griviței, 288 — tel. 17.36.57*

Staționarul TBC al raionului „V. I. Lenin": *Calea Rahovei, 236 — tel. 23.93.40*

Staționarul TBC al raionului „1 Mai": *Str. Salcîmi, 23 — tel. 11.89.62*

Staționarul TBC al raionului „23 August": *Str. g-ral Mărășescu, 24 — tel. 12.17.36*

Staționarul TBC al raionului „Tudor Vladimirescu": *Calea Văcărești, 105 — tel. 21.57.01*

Staționarul TBC al raionului „30 Decembrie": *Calea Dorobanți, 5—7 — tel. 12.79.21*

Spitalul TBC copii: *Șos. Alexandriei, 145 — tel. 23.28.70*

SPITALE MATERNITĂȚI

Maternitatea „Filantropia": *B-dul 1 Mai, 11 — tel. 18.02.88*

Maternitatea „Donca Simo": *Str. Avrig, 72 — tel. 12.90.16*

Spitalul de femei „Giulești": *Șos. Giulești, 5 — tel. 17.50.10*

Spitalul de ginecologie și obstetrică „Grivița": *Str. 6 Martie, 46 (Bucureștii Noi) — tel. 17.33.19*

Spitalul de femei „Polizu": *Str. Polizu, 40 — tel. 17.61.90*

Amenajată într-o construcție nouă, ridicată între 1953 și 1954. Aici funcționează și centrul de cercetări obstetrice și ginecologice.

SPITALE STUDENȚEȘTI

Spitalul unificat pentru studenți: *Str. Al. Popov, 8 — tel. 14.87.53*

Staționarul TBC pentru studenți: *Str. Sf. Ecaterina, 7 — tel. 23.52.70*

Preventoriul pentru studenți: *Str. Barbu Delavrancea, 6*

Maternitatea „Polizu"

SPITALE PENTRU COPII ȘI CASE ALE COPILULUI

Spitalul de copii „Grigore Alexandrescu": *Str. Grigore Alexandrescu, 29 — tel. 11.82.20*

Profil: chirurgie, intern :. În 1960, pavilioanele spitalului au fost complet reamenajate și a fost dat în folosință un bloc nou cu 5 etaje, în care s-a instalat și un pavilion pentru sugari. Număr de paturi: 525.

Spitalul de copii „30 Decembrie": *B-dul Muncii, 21 — tel. 21.53.61*

Spitalul de copii „Călărași": *Calea Călărași, 20 — tel. 22.01.70*

Spitalul de copii „Cotroceni": *Str. Ștefan Furtună, 140 — tel. 13.86.73*

Spitalul de copii „Caraiman": *Str. Caraiman, 33 A — tel. 17.17.15*

Institutul clinic de pediatrie „Emilia Irza": *B-dul Lacul Tei, 120 — tel. 11.98.10*

Unul din cele mai mari spitale de copii din țară. Clădirea, construită în 1945, dispune de numeroase săli de consultații și operații, saloane și laboratoare înzestrate cu utilaj modern. Număr de paturi: 300.

Casa copilului nr. 1: *B-dul I.V. Miciurin, 7 — tel. 17.02.01*

Casa copilului nr. 2: *B-dul Muncii, 19 — tel. 21.72.20*

Casa copilului nr. 3: *Calea Șerban Vodă, 219 — tel. 23.85.60*

SPITALE ȘI POLICLINICI ALE UNOR INSTITUȚII ȘI ÎNTREPRINDERI

Spitalul M.T.Tc. nr. 1: *Str. Witting, 37 — tel. 13.55.03*

Profil: interne, chirurgie (cu o subsecție de urologie), oftalmologie, O.R.L., dermatologie. În cadrul spitalului funcționează și o stație de salvare.

Spitalul M.T.Tc. nr. 2: *B-dul Mărăști, 63 — tel. 17.25.17*

Institutul clinic de pediatrie „Emilia Irza"

Spitalul M.T.Tc. nr. 3: *Șos. Ștefan cel Mare, 49 — tel. 11.25.30*

Funcționează din 1947 cu profil de boli pulmonare.

Spitalul M.T.Tc. nr. 4: *Str. Kiev, 3 — tel. 17.14.84*

Profil: obstetrică și ginecologie.

Spitalul militar central: *Str. Ștefan Furtună, 88 — tel. 14.80.06*

Spitalul Ministerului Afacerilor Interne: *B-dul Gh. Dimitrov, 50*

Policlinica Academiei R.P.R.: *Calea Victoriei, 178 — tel. 15.64.21*

Policlinica și spitalul „Casei Scînteii": *Piața Scînteii, 1 — tel. 17.60.10*

Policlinica Consiliului de Miniștri: *Str. Haia Lifschitz, 8*

Policlinica „F.R.B.": *Șos. Morarilor, 2 — tel. 11.39.85*

Policlinica instituțiilor de artă: *Str. g-ral Cristian Tell, 18 — tel. 12.21.56*

Policlinica interdepartamentală nr. 1: *Str. Spiru Haret, 14 — tel. 14.41.77*

Policlinica interdepartamentală nr. 2: *Str. Al. Sahia, 39*

Policlinica și spitalul I.T.B.: *Str. Dr. Gropovici, 2*

Policlinica garnizoanei București : *Str. Cobălcescu, 26 — tel. 13.88.06*

Policlinica Ministerului Afacerilor Interne: *Str. Mihai Vodă, 15*

Policlinica nr. 10: *Str. Haia Lifschitz, 8 — tel. 18.29.80*

Policlinica nr. 11: *Str. g-ral Praporgescu, 24 — tel. 16.71.78*

Policlinica și spitalul Ministerului de Finanțe: *Str. Doamnei, 2*

Policlinica și spitalul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor: *Str. Poștei, 5 — tel. 04*

Policlinica uzinelor textile „7 Noiembrie": *Calea Dudești, 175 — tel. 21.28.13*

Policlinica organizațiilor de masă: *Str. N. Filipescu, 22 — tel. 12.27.49*

Policlinica și spitalul fabricii de confecții și tricotaje „București": *B-dul Armata Poporului, 7 — tel. 13.80.80*

Policlinica de șantiere: *Str. Vasile Lascăr, 27 — tel. 11.81.95*

POLICLINICI RAIONALE PENTRU ADULȚI ȘI COPII

Raionul „16 Februarie":

Policlinica „Colțea": *Str. Teilor, 3 — tel. 14.54.50*

Policlinica „Basarab": *Șos. Basarab, 6 — tel. 18.22.90*

Policlinica „Militari": *B-dul Libertății, 78 — tel. 14.52.84*

Policlinica de copii „Știrbei Vodă": *Str. Știrbei Vodă, 89 — tel. 14.04.65*

Policlinică specială (cu plată): *Str. Teilor, 3 — tel. 14.54.50*

Servicii de consultații speciale (cu plată): *Șos. Giulești, 5 —tel. 17.50.10; Calea Plevnei, 19 — tel. 15.26.02*

Raionul „Tudor Vladimirescu":

Policlinica „G. Coșbuc": *B-dul G. Coșbuc, 3 — tel. 13.79.96*

Policlinica „Bradului": *Str. Bradului, 53 — tel. 21.68.77*

Policlinica „7 Noiembrie": *Str. Stan Județul, 8 — tel. 21.52.18*

Policlinica „Dudești-Cioplea": *B-dul Ion Șulea, 88 — tel. 21.51.77*

Policlinica de copii „Călărași": *Calea Călărași, 22 — tel. 21.79.54*

Policlinica de copii „Dristor": *Str. Dristor, 111 — tel. 21.33.58*

Policlinică specială (cu plată): *Str. Negustori, 1 — tel. 13.76.87*

Raionul „30 Decembrie":

Policlinica unificată raională: *Str. Dionisie Lupu, 16 — tel. 13.34.80*

Policlinica de copii „Grigore Alexandrescu": *Calea Dorobanți, 39 — tel. 11.47.20*

Policlinică specială (cu plată): *Calea Griviței, 7 — tel. 15.34.98*

Raionul „Nicolae Bălcescu":

Policlinica „Prof. dr. Gh. Marinescu": *Șos. Berceni, 10 — tel. 14.08.80*

Policlinica „Bucur": *Str. Bucur, 10 — tel. 15.34.20*

Policlinica de copii „Șerban Vodă": *Calea Șerban Vodă, 211 — tel. 23.58.02*

Policlinica „Giurgiului": *Str. Giurgiului, 128 — tel. 23.31.41*

Raionul „V. I. Lenin":

Policlinica „Brîncovenesc": *Splaiul Unirii, 8 — tel. 14.78.37*

Policlinica „Ferentari": *Str. Veseliei, 73 — tel. 23.13.00*

Policlinica „13 Septembrie": *Calea 13 Septembrie, 51 — tel. 27.16.78*

Policlinica „Rahova": *Str. Soldat Candea, 3 — tel. 23.34.10*

Policlinica de copii „Izvor": *Str. Sfinții Apostoli, 2 — tel. 16.62.13*

Policlinica de copii „Rahova": *Calea Rahovei, 278 — tel. 23.45.00*

Policlinică specială (cu plată): *Splaiul Unirii, 8 — tel. 14.78.37*

Raionul „1 Mai":

Policlinica „Cantacuzino": *Str. C.A. Rosetti, 36 — tel. 16.73.17*

Policlinica „Mașina de Pîine" *(copii și adulți)*: *Str. Mașina de pîine, 47 — tel. 11.55.29* și *11.55.36*

Policlinica „Colentina" — oraș: *Str. 30 Decembrie, 47 — tel. 12.11.37*

Policlinica „Colentina": *Șos. Ștefan cel Mare, 89 — tel. 11.64.47*

Policlinica de copii „Caragiale": *Str. Caragiale, 12 — tel. 12.38.11*

Policlinică specială (cu plată): *Str. Rafael, 1 — tel. 12.79.26*

Raionul „23 August":

Policlinica „Iancului": *Șos. Iancului, 11 — tel. 21.28.43*

Policlinica „Dimitrov": *B-dul Gh. Dimitrov, 103 — tel. 11.27.37*

Policlinica „Pantelimon": *Șos. Pantelimon, 226 — tel. 12.56.07*

Policlinica de copii „30 Decembrie": *B-dul Muncii, 21 — tel. 21.69.67*

Policlinica de copii „D. Onciul": *Str. Dimitrie Onciul, 10 — tel. 11.91.76*

Policlinică specială (cu plată): *Str. Mărășescu, 24 — tel. 11.61.06*

Policlinică specială de fizioterapie (cu plată): *Str. 10 Mese, 22 — tel. 12.47.56*

Raionul „Grivița Roșie":

Policlinica „Grivița": *Str. Const. David Tică, 18 — tel. 17.38.61*

Policlinica „Vasile Roaită": *B-dul 1 Mai, 37 — tel. 18.65.50*

Policlinica de copii „Caraiman": *Str. Caraiman, 33 A — tel. 17.17.15*

Policlinică specială (cu plată): *B-dul 1 Mai, 41 — tel. 17.78.34*

ALTE UNITĂȚI ȘI INSTITUȚII MEDICO-SANITARE

Policlinica Provincie și Triaj: *Str. Mitropolit A. Șaguna, 4 — tel. 23.33.50*

Centrul de hematologie și transfuzie: *Str. dr. Felix, 89 — tel. 17.61.60*

Centre de microradiografie: **nr. 1**: *Calea Călărașilor, 13;* **nr. 2**: *Calea Moșilor, 192;* **nr. 3**: *Șos. Viilor, 90;* **nr. 4**: *Piața Ilie Pintilie, 9*

Sediul Inspecției de stat pentru igienă și protecția muncii din raionul „30 Decembrie"

Oficiul farmaceutic al capitalei: *Str. Alecu Constantinescu, 8*

Centrul antituberculos: *Str. N. Filipescu, 27 — tel. 12.01.15*

Centrul dermatovenerian: *Str. N. Filipescu, 27 — tel. 11.52.80*

Centrul de neuropsihiatrie infantilă: *Str. Vasile Lascăr, 14 — tel. 15.48.27*

Inspecția de stat pentru igienă și protecția muncii: *Str. Mihai Vodă, 23 — tel. 16.07.20*

Centre raionale. raionul „30 Decembrie": *Str. I.C. Frimu,36 — tel. 12.13.05;* raionul „1 Mai": *Str. Precupeții Vechi, 1 — tel. 11.70.69:* raionul „23 August": *Calea Moșilor, 192 — tel. 12.80.63;* raionul „Tudor Vladimirescu": *Str. Mîntuleasa, 11 — tel. 14.42.22;* raionul „N. Bălcescu": *Calea Șerban Vodă, 5 — tel. 14.52.27;* raionul „V. I. Lenin": *Calea Rahovei, 296 — tel. 23.58.10;* raionul „16 Februarie": *Calea Griviței, 67 — tel. 16.42.61;* raionul „Grivița Roșie" — *B-dul Banu Manta, 9 — tel. 17.75.81*

FARMACII

Farmacii permanente

nr. 1: *Str. Edgar Quinet, 6 — tel. 15.14.73;* **nr. 5**: *B-dul Magheru, 18— tel. 14.61.14;* **nr. 9**: *Șos. Ștefan cel Mare, 2 — tel. 12.86.57;* **nr. 22**: *B-dul Republicii, 65 — tel. 15.04.97;* **nr. 25**: *Șos. Mihai Bravu, 12 — tel. 12.89.56;* **nr. 38**: *Calea Văcărești, 39 — tel. 21.45.76;* **nr. 46**: *Șos. Mihai Bravu, 274 — tel. 21.72.66;* **nr. 59**: *Calea Văcărești, 171 — tel. 14.17.00;* **nr. 70**: *Calea Rahovei, 399 — tel. 23.37.40;* **nr. 73**: *Calea 13 Septembrie, 106 — tel. 15.38.65;* **nr. 75**: *Șos. Cotroceni, 6 — tel. 13.82.27;* **nr. 84** — *B-dul Duca, 10-12 — tel. 17.00.54;* **nr. 100**: *B-dul Bucureștii Noi (Bloc 11) — tel. 17.11.65;* **nr. 111**: *Str. 7 Noiembrie, 13 — tel. 12.24.30*

Farmacii semipermanente (7,30—21,30)

nr. 2: *Str. Academiei, 24 — tel. 14.44.10;* **nr. 3**: *B-dul N. Bălcescu, 7 — tel. 14.15.03;* **nr. 4**: *B-dul N. Bălcescu, 35 — tel. 13.38.90;* **nr. 6**: *Calea Victoriei, 103—105 — tel. 15.05.54;* **nr. 8**: *Str. M. Eminescu, 17 — tel. 12.01.48;* **nr. 10**: *B-dul Aviatorilor, 21 — tel. 17.38.53;* **nr. 11**: *Calea Dorobanți, 159 — tel. 12.09.76;* **nr. 12**: *Piața C.A. Rosetti, 3 — tel. 13.35.58;* **nr. 13**: *Str. Vasile Lascăr,*

Interior în noua farmacie, nr. 5, din B-dul g-ral Magheru

76 — tel. 11.80.40; **nr. 14**: *Str. Vasile Lascăr, 129 — tel. 12.13.58;* **nr. 16**: *Str. Maica Domnului, 7 — tel. 12.07.51;* **nr. 17**: *Str. Glinka, Bloc 53 — tel. 11.54.72;* **nr. 18**: *B-dul Anul 1848, 10 — tel. 14.17.94;* **nr. 19**: *B-dul Anul 1848, 5 — tel. 14.12.28;* **nr. 20**: *B-dul Anul 1848, 7 — tel. 15.21.03;* **nr. 23**: *Calea Moșilor, 217 — tel. 11.80.57;* **nr. 26**: *Șos. Armatei Sovietice, 36 — tel. 11.37.44;* **nr. 29**: *B-dul Gh. Dimitrov, 93 — tel. 11.61.79;* **nr. 30**: *B-dul Gh. Dimitrov, 137 — tel. 11.82.02;* **nr. 31**: *B-dul Mareșal F.I. Tolbuhin, 111 — tel. 21.76.89;* **nr. 32**: *B-dul Mareșal F.I. Tolbuhin, 159 — tel. 21.69.83;* **nr. 33**: *Șos. Ianculi, 89 — tel. 21.58.41;* **nr. 34**: *Str. Vatra Luminoasă, 48 — tel. 21.45.49;* **nr. 35**: *Șos. Pantelimon, 213 — tel. 11.88.79;* **nr. 36**: *B-dul G. Coșbuc, 1 — tel. 15.12.72;* **nr. 40**: *Calea Călărașilor, 34 — tel. 22.02.80;* **nr. 41**: *Calea Călărașilor, 135 — tel. 21.75.06;* **nr. 44**: *Str. Th. Speranța, 1 — tel. 21.78.65;* **nr. 45**: *Calea Dudești, 133 — tel. 21.29.33;* **nr. 48**: *Calea Victoriei, 2 — tel. 15.13.12;* **nr. 51**: *Str. Mihai Vodă, 8 — tel. 14.83.70;* **nr. 52**: *Str. 30 Decembrie, 17 — tel. 13.64.86;* **nr. 54**: *Calea Rahovei, 5 — tel. 15.12.63;* **nr. 55**: *Calea Șerban Vodă, 21 — tel. 13.61.26;* **nr. 57**: *Str. 11 Iunie, 35 — tel. 23.09.80;* **nr. 61**: *Calea Șerban Vodă, 258 — tel. 23.64.50;* **nr. 63**: *Șos. Giurgiului, 105 — tel. 23.90.02;* **nr. 64**: *Calea Ferentarilor, 78 — tel. 23.92.10;* **nr. 67**: *Calea Rahovei, 204 — tel. 23.47.00;* **nr. 68**: *B-dul 1 Mai, 47; — tel. 17.71.66;* **nr. 69**: *Calea Griviței, Bloc G—tel. 17.29.15;* **nr. 71**: *Calea 13 Septembrie, 2—tel. 13.69.53;* **nr. 72**: *Șos. Panduri, 1 — tel. 14.74.76;* **nr. 76**: *Șos. Olteniței, 106 — tel. 23.41.20;* **nr. 77**: *B-dul 6 Martie, 34 — tel. 13.93.36;* **nr. 79**: *Str. Berzei, 46 — tel. 13.03.22;* **nr. 80**: *B-dul Dinicu Golescu, 29 — tel. 18.25.32;* **nr. 81**: *Calea Plevnei, 244 — tel. 14.95.76;* **nr. 83**: *Calea Griviței, 78 — tel. 15.17.80;* **nr. 85**: *Calea Griviței, 217 — tel. 17.35.95;* **nr. 87**: *Calea Griviței, 342, Bloc K — tel. 17.11.13;* **nr. 89**: *B-dul 1 Mai, 1 — tel. 15.05.96;* **nr. 90**: *B-dul 1 Mai, 191 — tel. 17.16.90;* **nr. 92**: *Șos. Crîngași, 49 — tel. 17.37.48;* **nr. 93**: *Șos. Giulești, 44 — tel. 17.10.86;* **nr. 97**: *B-dul 6 Martie, 8 — tel. 13.91.11;* **nr. 101**: *Șos. Chiti-*

lei, 167 — tel. 17.17.49; **nr. 102**: *Şos. Bucureştii Noi, 153 — tel. 17.10.45;* **nr. 103**: *B-dul Păcii, 12 — tel. 14.81.36;* **nr. 106**: *Şos. Berceni, 63 — tel. 14.87.28;* **nr. 109**: *B-dul 30 Decembrie, 1 — tel. 11.81.29;* **nr. 118**: *B-dul Muncii, 102 — tel. 21.44.02;* **nr. 119**: *Str. Ştirbei Vodă, 16 — tel. 13.45.97;* **nr. 123**: *Şos. Ştefan cel Mare, Bloc A 7 — tel. 12.03.30*

Farmacii cu program normal (7,30—13 şi 15—20)

nr. 7: *Calea Victoriei, 206 — tel. 13.17.45;* **nr. 15**: *Şos. Ştefan cel Mare, 224 — tel. 12.88.65;* **nr. 21**: *Calea Moşilor, 53 — tel. 15.59.15;* **nr. 27**: *Şos. Armatei Sovietice, 131 — tel. 11.02.03;* **nr. 37**: *Piaţa G. Coşbuc, 7 — tel. 23.13.55;* **nr. 42**: *Calea Călăraşilor, 184 — tel. 21.58.95;* **nr. 43**: *Calea Dudeşti, 57 — tel. 21.43.79;* **nr. 47**: *Str. Laborator, 1 — tel. 21.37.02;* **nr. 49**: *Calea Victoriei, 14 — tel. 13.77.66;* **nr. 50**: *B-dul 6 Martie, 19 — tel. 16.30.55;* **nr. 56**: *Calea Şerban Vodă, 81 — tel. 23.87.01;* **nr. 58**: *Calea Rahovei, 79 — tel. 16.27.39;* **nr. 62**: *Şos. Pieptănari, 25 — tel. 23.33.66;* **nr. 65**: *B-dul Ghencea, 2 — tel. 15.65.59;* **nr. 66**: *Şos. Viilor, 49 — tel. 23.18.30;* **nr. 74**: *Str. C. Davila, 7 — tel. 13.44.63;* **nr. 78**: *Str. Ştirbei Vodă, 55 — tel. 15.15.25;* **nr. 82**: *Piaţa Buzeşti, 2 — tel. 15.18.87;* **nr. 88**: *B-dul N. Titulescu, 88 — tel. 17.07.18;* **nr. 95**: *Şos. Giurgiului, 291 — tel. 24.66.56;* **nr. 96**: *Str. Mărgeanului, 53 — tel. 23.59.40;* **nr. 98**: *Şos. Bucureşti — Ploieşti — tel. 17.14.32;* **nr. 99**: *B-dul Gloriei, 81 — tel. 17.38.30;* **nr. 104**: *Com. Jilava;* **nr. 105**: *Com. Chiajna;* **nr. 107**: *Popeşti-Leordeni;* **nr. 108**: *B-dul Ion Şulea, 136 — tel. 21.26.89;* **nr. 112**: *Şos. Brăilei, 2 — tel. 12.32.96;* **nr. 113**: *Com. Herăstrău — Pipera — tel. 17.44.57;* **nr. 114**: *Com. Bragadiru;* **nr. 115**: *Com. Otopeni;* **nr. 116**: *Fabrica de confecţii şi tricotaje „Bucureşti" — tel. 15.91.84;* **nr. 117**: *Calea Dudeşti, 236;* **nr. 120**: *Calea Şerban Vodă, 147 — tel. 23.52.02;* **nr. 121**: *Uzinele „Semănătoarea" — tel. 13.44.99;* **nr. 122**: *Uzinele de maşini electrice — tel. 15.84.10;* **nr. 124**: *Casa Scînteii — tel. 18.67.40;* **nr. 125**: *Com. Ştefăneşti;* **nr. 126**: *Com. Afumaţi;* **nr. 127**: *Com. Domneşti;* **Farmacia veterinară**: *B-dul Republicii, 28 — tel. 13.14.06*

BĂI PUBLICE

Băile publice şi populare sînt dotate cu băi de cadă, băi de abur umed, băi de aer uscat, bazine etc. Sînt deservite de personal de specialitate, calificat.

Baia centrală: *Str. Biserica Enei, 8 — tel. 13.08.47.* Deschisă zilnic între orele 10 şi 18; duminică între 7 şi 12; marţi închisă.

Baia arcului: *Str. Arcului, 2 — tel. 14.16.40.* Deschisă zilnic între 11 şi 19; duminică între 7 şi 12; miercuri închisă.

Baia Dîmboviţa: *Str. Oiţelor, 32 — tel. 13.03.60* (colţ cu Splaiul Independenţei). Deschisă zilnic între 10 şi 18; duminică între 7 şi 12; luni închisă.

Baia Griviţa: *Str. Sf. Voievozi, 1 — tel. 14.22.63.* Deschisă zilnic între 10 şi 18; duminică între 7 şi 12; luni închisă. În timpul verii funcţionează şi un bazin solar cu plajă.

UNITĂŢI DE DESFACERE A ARTICOLELOR TEHNICO-MEDICALE

Calea Victoriei, 56; B-dul Anul 1848, 32; Calea Victoriei, 136 (optică); *B-dul Nicolae Bălcescu, 24* (optică); *B-dul 6 Martie, 7*

UNITĂŢI DE DESFACERE A PLANTELOR MEDICINALE

B-dul Nicolae Bălcescu, 16; B-dul Anul 1848, 31

INSTITUŢII DE VOIAJ ŞI DE TURISM ŞI MIJLOACE DE TRANSPORT

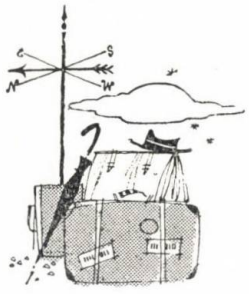

Către jumătatea secolului al XIX-lea — citim în documente — drumurile care leagă Bucureştii de restul ţării au cîteva veacuri vechime. În secolul al XV-lea, prin Bucureşti trece drumul negustorilor braşoveni către Dunăre. Un secol mai tîrziu, capitala e legată de alte două localităţi: Urziceni şi Vîrciorova. În anii 1736—1739, Bucureştii stabilesc legătura cu Transilvania, pe drumul mai scurt ce duce prin pasul Predeal, renunţîndu-se la ruta Tîrgşor-Bran pentru a se înlesni schimburile comerciale.

Starea de totală înapoiere în care se află ţările romîne, consecinţă, în mare măsură, a jugului turcesc, face ca reţeaua rutieră şi circulaţia pe drumuri să rămînă multă vreme într-o stare primitivă. Singurul mijloc de comunicaţie este carul. Negustorii folosesc, pentru a-şi transporta mărfurile, care grele, trase de boi, de bivoli sau cai de povară. Ici şi colo se pot vedea pe drumurile colbăite, rădvane, butci sau carete boiereşti. De transporturi în comun nici nu poate fi vorba. Diligenţa apare tîrziu de tot, iar circulaţia e foarte grea. Pe timp de ploaie, drumurile devin aproape impracticabile.

Capitala ţării este cînd o sahară de praf, cînd un ocean de noroi. Primele uliţe podite apar la sfîrşitul secolului al XVI-lea, cînd se aştern cu buşteni Uliţa Beilicului, Uliţa Mogoşoaiei, Uliţa Mare, Uliţa tîrgului dinăuntru şi Uliţa tîrgului dinafară. Totodată se construiesc şi primele poduri de piatră peste Dîmboviţa.

O ameliorare a căilor și mijloacelor de transport se obține abia în urma aplicării Regulamentului Organic. Se întocmește primul proiect sistematic de a lega Bucureștii de restul țării prin diverse mijloace de transport. Generalul Kiseleff trasează șoseaua care îi poartă numele și astăzi și care constituie începutul șoselei ce duce spre Predeal. În 1825 străzile încep a fi pietruite cu bolovani de rîu. În 1842—1848 se pavează primele trotuare.

În 1849 ia ființă *Departamentul lucrărilor publice*, iar în 1852 *Școala de conducători de poduri și șosele*. Pași importanți în problema circulației pe drumuri și șosele se fac în urma Unirii Principatelor. Sub domnia lui Cuza se construiesc primele poduri metalice. În București se trasează Șoseaua Cotrocenilor, ulterior pietruită. Transportul în oraș este asigurat prin cîteva sute de birje. Între 1865 și 1883 Dîmbovița este în parte canalizată, corectîndu-i-se traseul. Cîțiva ani mai tîrziu, se trasează primele bulevarde: magistralele est-vest (1889—1891) și nord-sud (1893—1895).

În ultimele decenii ale secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea, ca urmare a dezvoltării industriei, a intensificării schimburilor comerciale, se înregistrează o dezvoltare a rețelei de căi ferate ce leagă Bucureștii de restul țării și apariția în oraș a transportului în comun.

Astfel, după ce la 1869 fusese clădită Gara de Sud (Filaret) și dată în folosință linia de cale ferată București-Giurgiu (69,821 km). Bucureștii încep a fi legați prin mai multe linii de cale ferată cu diferite

Gara de Nord. Interior

Aeroportul internațional „Băneasa"

regiuni ale țării: Vîrciorova (1875), Predeal (1879), Feteşti (1887), Oltenița (1903—1910). În 1868—1872 se construieşte Gara de Nord, devenită mai tîrziu (1889), gara principală a oraşului. În 1911—1914 se construieşte şi Gara de Est (Obor).

În 1871 apăruse primul tramvai cu cai. În 1897 circulă şi tramvaie electrice, pe distanța Cotroceni-Obor. În 1913 se pun bazele exploatării S.T.B. cu capital privat. Totuşi modul de circulație nu progresează în ritmul cerut de dezvoltarea oraşului. În 1929 încă mai circulă alături de cel electric şi tramvaiul cu cai. În 1920 se pun în circulație autotaxiuri şi autobuze, la exact două decenii după apariția primului automobil pe străzile capitalei.

Navigația aeriană ia ființă abia după primul război mondial, cînd se construieşte, printre altele, şi aeroportul de la Băneasa.

Progresul căilor de comunicație şi al mijloacelor de transport se face însă foarte lent. Investițiile statului burghezo-moşieresc în acest sector sînt derizorii.

Situația se schimbă radical nu mult după eliberarea țării de sub jugul fascist. Capitala cunoaşte o grandioasă dezvoltare. Se ridică noi uzine, noi întreprinderi, noi şcoli, noi instituții. Numărul populației sporeşte considerabil. Toate acestea fac ca problema circulației şi a transportului să devină o problemă de stat. Periferiile, cu şoselele întunecoase, nepavate şi pline de noroaie şi gropi îşi schimbă înfățişarea. Se taie şosele largi, sistematizate şi bine întreținute (Şos. Bucureştii Noi, B-dul Armatei Poporului ş.a.). Sumedenie de şosele şi străzi sînt asfaltate. Transporturile în comun se îmbunătățesc de la an la an. La numai trei ani după eliberarea țării de sub jugul fascist apar pe diferite trasee remorcile de tramvai, de mare capacitate, fabricate

în uzinele „23 August". Clasa muncitoare, condusă de partid, sprijină eforturile statului în vederea îmbunătățirii necontenite a transporturilor. Atelierele I.T.B. pun în circulație (1953) vagoane-motor de mare capacitate. Uzinele „Electroputere" — Craiova livrează, un an mai tîrziu, primele vagoane-motor cu remorci. În 1956 ies pe poarta atelierelor I.T.B. primele troleibuze românești. Apar și primele autobuze produse de uzinele „Tudor Vladimirescu". Traseele de tramvaie s-au prelungit, deservind cele mai depărtate puncte ale capitalei și acoperind o lungime de peste 300 de km.

Ca urmare a dezvoltării parcului de tramvaie și autobuze a sporit mult numărul călătorilor cu aceste mijloace de transport. Astfel, dacă în cursul anului 1938 tramvaiele și autobuzele din capitală au transportat 270.000.000 de călători, în 1961 numărul acestora era de 925.924.000.

Tot în 1961 parcul de autobuze al capitalei a sporit cu 124 de vehicule moderne, iar numărul troleibuzelor a crescut simțitor, ceea ce a permis deschiderea unor noi linii de transport în comun sau extinderea altora pe magistralele sau în cartierele aflate în plină reconstrucție.

În anii din urmă a fost rezolvată și problema taximetrelor. Locul mașinilor „de piață" vechi, demodate, a fost luat de autoturisme de fabricație sovietică, rapide, elegante, confortabile, puse la dispoziția publicului în stații organizate în numeroase puncte ale capitalei. De asemenea, pentru transportul de materiale, mobilier, mărfuri etc., cetățenii au la dispoziție autocamioane și autofurgonete, în condiții avantajoase.

Prin sporirea parcului de vagoane și locomotive, prelungirea unor linii de cale ferată care leagă direct capitala cu alte orașe și crearea unor noi gări de călători (gara Basarab, gara Progresul, gara Titan), s-au îmbunătățit an de an mijloacele de transport pe calea ferată.

O extindere considerabilă au luat transporturile aeriene. Din București pleacă azi avioane în cursă spre centre din toate extremitățile țării. Tot prin linii aeriene, organizate în cadrul TAROM-ului, capitala e legată de numeroase alte capitale europene (Moscova, Praga, Varșovia, Budapesta, Sofia, Belgrad, Atena, Cairo, Viena, Berlin, Paris, Bruxelles, Copenhaga, Stockholm ș.a.). În cazuri de mare urgență, avioane sanitare își iau zborul spre cele mai îndepărtate sate și cătune, transportînd medicamente, sînge pentru transfuzii etc., contribuind astfel la salvarea a nenumărate vieți omenești.

Directivele celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn prevăd în domeniul transporturilor o serie de măsuri menite să ducă, în viitorii ani, la noi și importante îmbunătățiri.

MIJLOACE DE TRANSPORT ÎN CAPITALĂ

Întreprinderea de transport București (I.T.B.): *B-dul Dinicu Golescu, 1 — tel. 14.71.30*

Birouri pentru eliberarea abonamentelor: *Str. Cihoschi, 2* (colț cu Str. Mihail Eminescu); *Str. Witing, 1* (colț cu B-dul Dinicu Golescu)

Biroul pentru obiecte pierdute: *Str. Vasile Lascăr, 216*

Linii și trasee de tramvaie, autobuze și troleibuze

Tramvaie:

1 Depoul Splaiul Unirii — Calea Moșilor — Cartierul Colentina

2 Oborul Rahova — Str. Uranus — Podul Izvor — Gara Basarab — Șos. Giulești — cartierul 16 Februarie

3 Cartierul Tudor Vladimirescu — Calea 13 Septembrie — Podul Izvor — Piața Buzești — Piața Scînteii

4 Cartierul Dudești-Cioplea — Calea Dudești — Str. Sf. Vineri — Calea Moșilor — B-dul Hristo Botev — Str. Vasile Lascăr — Șos. Ștefan cel Mare — B-dul Ilie Pintilie — Str. Sevastopol — B-dul 1 Mai — Piața Scînteii

5 Piața 1848 — B-dul N. Bălcescu — Calea Dorobanți — Calea Floreasca — Șos. Pipera

6 Str. Alex. Popov — Calea Griviței — B-dul Bucureștii Noi — Cartierul Străulești

7 Parcul Rahova — Str. Uranus — Podul Izvor — Piața Unirii — Calea Călărași — Fabrica „Granitul"

8 B-dul Pieptănari — B-dul G. Coșbuc — Piața Unirii — Podul Izvor — Calea 13 Septembrie — Cartierul Tudor Vladimirescu

10 Str. Alex. Popov — Calea Griviței — Șos. Chitila — Str. Fagului

11 Cartierul 16 Februarie — Calea Giulești — Podul Grozăvești — Șos. Grozăvești — B-dul Geniului — Șos. Panduri — Calea 13 Septembrie — B-dul Ghencea — Cartierul Tudor Vladimirescu

12 Gara Progresul — Cimitirul Belu — Calea Șerban Vodă — Piața Unirii — Podul Izvor — Gara Basarab — Șos. Basarab — Podul Grozăvești — Splaiul Independenței — Stăvilarul Ciurel

13 Șos. Pantelimon — B-dul Mareșal F. I. Tolbuhin — Calea Călărași Piața Unirii — Splaiul Unirii — Splaiul Independenței — Cartierul Militari

14 Fabrica „Granitul" — Șos. Pantelimon — B-dul Gh. Dimitrov — Calea Călărași — Piața Unirii — Podul Grozăvești — Stăvilarul Ciurel

15 Oborul Rahova — B-dul G. Coșbuc — Piața Unirii — Piața 1848 — Piața Romană — Gara de Nord

17 Gara Progresul — Cimitirul Belu — Str. 11 Iunie — Piața Unirii — Piața 1848 — Str. Vasile Lascăr — Str. Viitor — Str. Lizeanu — Lacul Tei

19 Str. Laborator — Piața Vitan — Calea Dudești — Piața 1848 — Piața Romană — B-dul 1 Mai — Str. Clăbucet

20 Parcul Rahova — Calea Rahovei — Str. Uranus — Podul Izvor — B-dul Schitu Măgureanu — Str. Berzei — Piața Buzești — Str. dr. Felix — B-dul 1 Mai — Calea Griviței — B-dul Bucureștii Noi — Cartierul Străulești

21 Cartierul Apărătorii Patriei (Str. Panselelor) — Șos. Berceni — Cimitirul Belu — Calea Șerban Vodă — Piața Unirii — Piața 1848 — Calea Moșilor — Cartierul Andronache

23 Uzinele „Republica" — B-dul Muncii — Calea Călărași — Piața Unirii — B-dul G. Coșbuc — Calea Ferentari

24 Uzinele „Republica" — B-dul Muncii — Șos. Mihai Bravu — Șos. Ștefan cel Mare — Str. Sevastopol — Piața Buzești — Gara de Nord — Calea Griviței — B-dul Bucureștii Noi — Cartierul Dămăroaia

25 Piața Muncii — Calea Călărași — Piața Unirii — Podul Izvor — Str. Uranus — Calea 13 Septembrie — Șos. Panduri — Institutul pedagogic — Cartierul Militari (B-dul Libertății)

26 Str. Laborator — Șos. Mihai Bravu — Șos. Ștefan cel Mare — Str. Sevastopol — Piața Buzești — Gara de Nord — B-dul Titulescu

27 Str. Laborator — B-dul Muncii — Șos. Mihai Bravu — Șos. Ștefan cel Mare — Str. Sevastopol — B-dul N. Titulescu — Gara de Nord

28 Fabrica „Granitul" — Șos. Cățelu — Fabrica de cabluri și materiale electroizolante

29 Gara Progresul — C.F.R. centură Jilava

Autobuze:

31 Șos. Olteniței — Calea Văcărești — Splaiul Unirii — Piața 1848 — Piața Romană — Piața Dorobanți — Piața Scînteii

32 Calea Șerban Vodă — Șos. Viilor — Str. Fabrica de chibrituri — Gara Filaret — Str. Nifon — Str. Antim — Calea Victoriei — Str. Doamnei — B-dul N. Bălcescu — B-dul g-ral Magheru — Str. Biserica Amzei — Calea Griviței — Gara de Nord

33 Foișorul de foc — Str. M. Eminescu — Piața Romană — Str. lt. Lemnea — Gara de Nord — B-dul Dinicu Golescu — Str. Berzei — Calea Plevnei — Str. V. Pîrvan — Str. B. P. Hasdeu — Str. Izvor — Str. Sabinelor — Str. Uranus — Calea Rahovei — Șos. Viilor — Str. Fabrica de chibrituri — Str. dr. Istrati — Parcul Libertății — B-dul Mărășești — Podul Mărășești — Str. Aurora — Str. Traian — Str. Valeriu Braniște — Str. Popa Nan — Foișorul de foc

34 Piața Muncii — Piața Vitan — Calea Dudești — Str. Căuzași — Piața Unirii — B-dul Anul 1848 — B-dul N. Bălcescu — Piața Victoriei — B-dul 1 Mai — Piața 7 Noiembrie — Str. Clăbucet

35 Str. Barbu Văcărescu (Cartierul Floreasca) — Calea Floreasca — Str. Polonă — Str. Dionisie Lupu — B-dul Republicii — B-dul N. Bălcescu — Str. Batiște — Str. Alex. Sahia — Str. Polonă — Calea Floreasca — Cartierul Floreasca (Str. Barbu Văcărescu)

37 Foișorul de foc — B-dul Dacia — B-dul g-ral Magheru — Str. V. Kuibîșev — Str. G. Péri — Str. Știrbei Vodă — Str. Drumul Taberei

38 Cartierul Crîngași — Teatrul muncitoresc C.F.R. — Calea Griviței — Str. Popa Tatu — B-dul Schitu Măgureanu — Splaiul Independenței — Piața Unirii — Str. Căuzași — Str. Ghenadie Petrescu — Str. Delea Nouă — Str. Dristor (Calea Dudești)

39 Fabrica de confecții și tricotaje — Palatul Pionierilor — B-dul Geniului — C.F.R. Răzoare — Str. Drumul Serii — Str. Mărgeanului — Șos. Alexandriei — Str. Amurgului — Str. Bacus — Prelungirea Ferentari

40 Parcul Moara Vitan — Str. Laborator — Str. g-ral Papazoglu — Splaiul Unirii — Podul Şerban Vodă

41 Prelungirea Ferentari — B-dul Pieptănari — Cimitirul Belu — Şos. Olteniţei — Str. C. Brîncoveanu — Str. Hîrtopului

44 Piaţa Teatrului de operetă — Splaiul Unirii — Str. Danielopol — Str. Bibescu Vodă — Str. Cuza Vodă — Str. Şincai — Calea Şerban Vodă — Şos. Olteniţei — Uzinele „Danubiana"

45 Şos. Nordului — Şos. Pipera — Comuna Pipera (Farmacie)

46 Fabrica „Granitul" — Comuna Pantelimon

47 Fabrica „Granitul" — Comuna Pantelimon — Comuna Cernica

48 Ştrandul Tineretului — Aeroportul Băneasa — Pădurea Băneasa

49 Ştrandul Tineretului — Aeroportul Băneasa — Comuna Otopeni — C.F.R. Baloteşti

51 Cartierul Colentina — Str. 7 Noiembrie — Şos. Ştefăneşti — Str. Ecaterina Teodoroiu

52 B-dul Libertăţii — Comuna Roşu — Comuna Chiajna

53 Cartierul Fundeni — Şos. Fundeni — Şos. Armatei Sovietice — Str. Gherase — Str. Eliade între vii — Str. Popa Nicolae — Str. Cozia — Str. Baicului — Şos. Pantelimon — Str. Mărăşescu — B-dul Dimitrov (Str. pictor Obedeanu)

54 Calea Văcăreşti — Şos. Olteniţei — Comuna Popeşti-Leordeni — Uzinele „Danubiana"

55 Cartierul Colentina — B-dul Republicii — Linia de centură

56 Oborul Rahova — Şos. Măgurele — Comuna Măgurele

57 Oborul Rahova — Şos. Alexandriei — Comuna Bragadiru — Comuna Cornetu

58 Cartierul Tudor Vladimirescu — Comuna Domneşti

59 Gara Progresul — Comuna Jilava — Comuna 30 Decembrie — Comuna Adunaţii-Copăceni

60 Cartierul Străulești — Comuna Mogoşoaia — Comuna Buftea — Comuna Crevedia

61 Ştrandul Tineretului — Podul Băneasa — Comuna Băneasa — Cartierul Vatra Nouă

62 Cartierul Apărătorii Patriei — Comuna Berceni

63 Cartierul 16 Februarie — Comuna Giuleşti-Sîrbi

64 Str. Fagului — Fabrica de zahăr — Comuna Chitila

65 Uzinele „9 Mai" — B-dul Ion Şulea — Str. Ecaterina Teodoroiu — Str. Macaralei — B-dul Muncii — Uzinele „Republica" — Şos. Dudeşti — Pantelimon — B-dul 30 Decembrie — Fabrica „Granitul"

66 Cartierul Dudeşti-Cioplea — Uzinele „9 Mai" — Comuna Căţelu — Comuna Glina

67 Ştrandul Tineretului — Piaţa Scînteii — Podul Băneasa — Pădurea Băneasa — C.F.R. Tunari

68 B-dul Libertăţii (farmacie) — Str. Conductei — B-dul Păcii — Str. Lucernei — Fabrica „Tehnica lemnului"

69 Cartierul Colentina — Str. 7 Noiembrie — Comuna Ştefăneşti Vale

70 B-dul Libertăţii — Comuna Chiajna — Comuna Dragomireşti Deal

71 Gara Progresul — C.F.R. Centură — Bumbăcăria Jilava

Troleibuze:

81 B-dul Armatei Poporului (B-dul Libertății) — Palatul Pionierilor — Podul Cotroceni — Str. Ștefan Furtună — Gara de Nord — Piața Victoriei — Piața Scînteii — Aeroportul Băneasa

82 Piața de flori — Piața Victoriei — Piața Aviatorilor — Piața Scînteii — Aeroportul Băneasa

83 Piața de flori — Piața Romană — Piața Victoriei — Podul Herăstrău — Șos. Nordului

84 Str. Carol Davila (Facultatea de medicină) — B-dul 6 Martie — B-dul Republicii — Școala Iancului — Cartierul Vatra Luminoasă — (B-dul Marelui Stadion)

85 Gara Obor — B-dul Dimitrov — B-dul Republicii — B-dul 6 Martie — Calea Plevnei — Gara de Nord

86 Str. Delea Nouă — Str. Popa Nan — Foișorul de Foc — Str. Traian — Str. Taras Sevcenco — B-dul. Dacia — Piața Romană — Piața Victoriei — Piața Aviatorilor — Piața Scînteii — Gara Băneasa

88 B-dul Lacul Tei — Str. Barbu Văcărescu — Str. Tunari — Str. Alecu Russo — Str. Icoanei — Str. Al. Sahia — Piața Rosetti — B-dul 6 Martie — Facultatea de medicină — B-dul Eroilor — Academia Militară — Drumul Serii — Calea 13 Septembrie

89 B-dul Armatei Poporului (B-dul Libertății) — Palatul Pionierilor — Facultatea de medicină — B-dul 6 Martie — B-dul Republicii — Școala Iancului — Cartierul Vatra Luminoasă (B-dul Marelui Stadion)

Stația de taximetre din Piața Universității

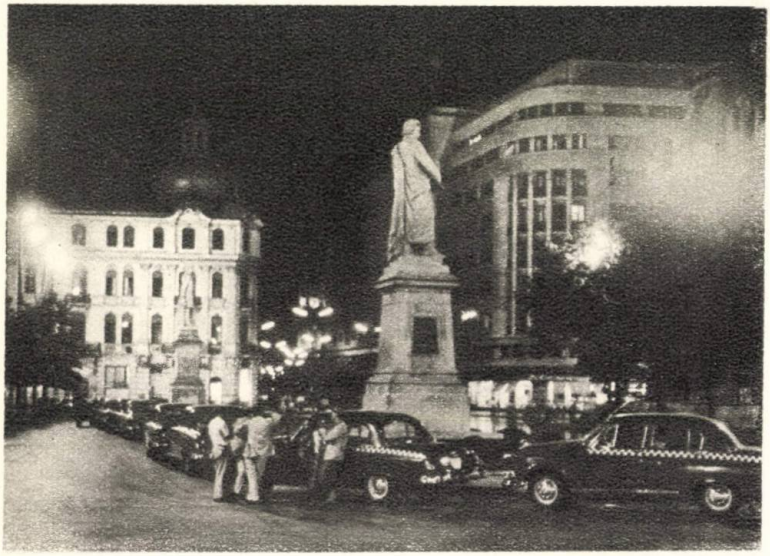

Stații de autotaximetre GETAX

Călătoriile cu autotaximetre de stat în oraș se taxează conform aparatului de taxat care marchează 3 lei pornirea și 0,50 lei pentru fiecare 150 m parcurși cu turismele Volga sau 3 lei pornirea și 0,50 lei pentru fiecare 200 m parcurși cu turismele Pobeda sau Moscvici. Ora de staționare 30 lei.

În afara orașului, tariful se reduce la 2,50 kilometrul pentru turismele Volga și lei 2 pentru turismele Pobeda și Moscvici, taxîndu-se parcursul dus-întors.

Comenzile pentru trimiterea de taximetre la ore și locuri solicitate se efectuează prin telefon: 12.02.40 și 12.03.86.

Stații de taximetre:

B-dul Dinicu Golescu; Gara de Nord (Colonade); Str. Țărușanu Pandele; B-dul Gh. Duca; Str. Atelierului (Calea Griviței); Piața Buzești; Piața Romană; Piața Ilie Pintilie; Str. Ștefan Furtună — Calea Griviței; Calea Griviței (Calea Victoriei); Piața Amzei; B-dul Magheru; Str. Orient (Piața Gemeni); Piața Kuibîșev; B-dul Dinicu Golescu — Str. Ștefan Furtună; Str. Transilvaniei — Str. Berzei; Str. Popov — Str. Theodor Aman; Al. Popov — Calea Victoriei; Ateneul R.P.R.; Str. C.A. Rosetti — Str. Dionisie Lupu; Str. Al. Sahia — Str. C. A. Rosetti; Str. Maria Rosetti; Str. Vasile Lascăr — Str. Robert de Flers; Str. Popa Tatu — Str. Schitu Măgureanu; B-dul N. Bălcescu (Str. Kirov); Str. Batiștei — Str. N. Filipescu; Str. Italiană — B-dul Republicii; Str. Ion Vidu; Str. Biserica Enei; Piața 13 Decembrie; Piața Rosetti; Universitate; Str. V. Pîrvan — B-dul 6 Martie; B-dul Hristo Botev; Str. Brezoianu — Str. Dobrogeanu-Gherea; Str. Curiați — Splaiul Independenței; Podul Elefterie; Podul Izvor; Podul Mihai Vodă; Str. Sf. Gheorghe Nou; Str. Sf. Vineri; B-dul 1848; Str. Covaci — Str. Șepcari; Tribunalul Capitalei; Piața Teatrului de operetă; Str. Vînători — Str. Apolodor; Str. Bibescu Vodă — Str. Danielopol; Str. Justiției — Str. Antim; Podul Șerban Vodă; Calea Șerban Vodă — Str. Bibescu Vodă; Piața Scînteii; Piața 7 Noiembrie; Restaurantul „Pescăruș" B-dul 1 Mai; Piața Dorobanți; B-dul Banu Manta; Calea Dorobanți; Str. Tunari; Halele Obor; Oborul Vechi; Foișor; B-dul Tolbuhin; Piața Iancului; Str. Traian; Piața Muncii; Piața Vitan; Splaiul Unirii (Lînăriei); Parcul Libertății; Piața Chirigiu; Str. Sebastian; Podul Cotroceni; Stația B.M.; Podul Basarab (Griviția); Piața 16 Februarie; Șos. Chitila; Podul Constanța; Piața Grant; Parcul Rahova; Gara Filaret; Cimitirul Belu; Splaiul Unirii — Uzinele Timpuri Noi; Gara de Est

Stații de taxicamioane:

B-dul 1 Mai, 54-tel. 17.76.91; Splaiul Unirii, 24 — tel. 15.10.10; Str. Cîmpul Moșilor, 27 — tel. 12.69.29; Podul Cotroceni; B-dul T. Vladimirescu (colț cu Șos. Panduri); Calea Șerban Vodă; Calea Dorobanți (cinema Volga); Piața Muncii; Piața Vitan; Gara de Nord; Gara Obor; Gara Filaret; Gara Basarab

Staţii pentru aprovizionarea cu benzine, motorine, uleiuri şi unsori

Staţiile *Lido*, *Piaţa Operetei*, *Băneasa Serviciu*, *Gara de Nord* şi *Ştefan cel Mare* funcţionează zilnic între 0 şi 24 (inclusiv duminicile şi sărbătorile); Staţia *Snagov* funcţionează zilnic între 7 şi 12 şi 16—19; toate celelalte între 6 şi 22. La staţia *Băneasa Serviciu* funcţionează o secţie de spălat, gresat şi sprijuit

Staţii pentu toate direcţiile

Lido: *Str. A. Simu colţ g-ral Magheru;* **Piaţa Operetei**: *Piaţa Operetei;* **Piaţa Romană**: *Piaţa Romană;* **Piaţa Unirii**: *Piaţa Unirii*

Staţii în direcţia Bucureşti-Ploieşti

Băneasa — Serviciu: *Şos. Bucureşti-Ploieşti, 2;* **Băneasa II**: *Şos. Bucureşti-Ploieşti, 26;* **Bufet**: *Str. arh. Ion Mincu* (Bufet); **Dorobanţi**: *Calea Dorobanţi, 180;* **Snagov**: *Şos. Bucureşti-Ploieşti, km. 34*

Staţii în direcţia Bucureşti-Tîrgovişte şi Bucureşti-Piteşti

Gara de Nord: *B-dul Dinicu Golescu; Depozitul Sanitar*: *B-dul 1 Mai, 121;* **1 Mai**: *B-dul 1 Mai, colţ cu Calea Griviţei;* **Piaţa Ilie Pintilie**: *Piaţa Ilie Pintilie, 24;* **Chitila**: *Şos. Chitilei, 67*

Staţiunea pentru aprovizionarea cu benzină „Lido"

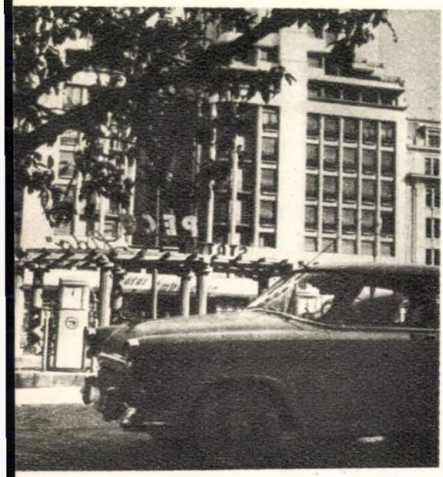

Staţii în direcţia Bucureşti-Urziceni-Constanţa

Colentina: *Şos. Armatei Sovietice, 181;* **Maria Rosetti**: *Str. Maria Rosetti, 26;* **Colentina Pod**: *Şos. 30 Decembrie, 25*

Staţii în direcţia Bucureşti-Călăraşi

Scaune: *Str. Scaune, 3;* **Călăraşi**: *Calea Călăraşi colţ cu Str. Mircea Vodă;* **Dimitrov**: *B-dul Dimitrov colţ Şos. Mihai Bravu;* **Pantelimon suburbană**: *Prelungirea Şos. Pante-*

limon, 112; **Vergului**: *B-dul Muncii, 2;* **Iancului**: Şos. Iancului colţ Şos. Pantelimon; **Avrig**: Str. Avrig colţ Şos. Iancului

Staţii în direcţia Bucureşti-Alexandria -Roşiori

11 Iunie :*Str. 11 Iunie colţ B-dul G. Coşbuc;* **Ferentari-Rahova**: *Calea Ferentari colţ Calea Rahovei;* **Piaţa Rahovei**: *Calea Rahovei, 427*

Staţii în direcţia Alexandria-Giurgiu-Olteniţa

Mihai Vodă: *Piaţa Mihai Vodă;* **V. Pîrvan**: *B-dul 6 Martie colţ Str. V. Pîrvan;* **Bărăţiei**: *Str. Sf. Vineri, 24;* **Bumbăcari**: *Şos. Giurgiului, 158;* **Progresului**: *Şos. Giurgiului, 172;* **Berceni**: *Şos. Berceni colţ Şos. Olteniţei*

PRINCIPALELE REGULI DE CIRCULAŢIE

Regulile referitoare la îndrumarea, supravegherea şi controlul circulaţiei, precum şi măsurile necesare pentru asigurarea securităţii circulaţiei, sînt prevăzute în instrucţiuni legale.

Toate persoanele fizice sînt obligate să respecte regulile de circulaţie, semnele indicatoarelor de circulaţie, semnalizările semaforelor electrice, semnalele optice şi indicaţiile lucrătorilor de miliţie privind circulaţia.

Semnalizările semaforelor electrice pentru dirijarea circulaţiei sînt următoarele: lumina de culoare verde permite vehiculelor să-şi continue drumul drept înainte, să facă viraj la dreapta sau la stînga, iar pietonilor să traverseze strada; lumina de culoare galbenă interzice vehiculelor şi pietonilor să intre în intersecţie. Vehiculul ori pietonul surprins de culoarea galbenă în intersecţie continuă să circule. În cazul străzilor cu loc de refugiu, pietonii care la apariţia culorii galbene nu au trecut de jumătatea străzii, sînt obligaţi să aştepte pe acest loc şi să continue traversarea numai la lumina de culoare verde; lumina de culoare roşie înseamnă „Stop" şi interzice vehiculelor şi pietonilor să circule prin intersecţie. Prin excepţie se admite: virajul vehiculelor spre dreapta, dacă acestea nu stînjenesc circulaţia altor vehicule sau pietonilor care trec prin acea intersecţie, la culoarea verde; virajul vehiculelor la stînga numai în străzi cu circulaţie într-un singur sens, cu obligaţia de a nu stînjeni circulaţia vehiculelor ce vin din partea dreaptă. În cazul intersecţiilor în formă de „T" vehiculele care nu au în dreapta nici o stradă, pot circula drept înainte pe culoarea roşie a semaforului electric, pe latura închisă a intersecţiei, cu condiţia să nu stînjenească circulaţia vehiculelor ce vin din partea stîngă.

Semnalele lucrătorilor de miliţie care dirijează circulaţia sînt următoarele: poziţia laterală faţă de vehiculele sau pietonii care se apropie de intersecţie, corespunde luminii de culoare verde a semaforului electric; poziţia cu braţul şi bastonaşul ridicat vertical corespunde luminii de culoare galbenă a semaforului electric; poziţia cu faţa sau cu spatele spre vehiculul sau pietonul care se apropie de intersecţie, corespunde luminii de culoare roşie a semaforului electric şi înseamnă „*Stop*"; poziţia cu braţul stîng ridicat vertical cu palma mîinii înainte sau cu braţul stîng întins orizontal cu palma mîinii înainte, reprezintă „Stop" pentru vehiculele ce vin din faţă; poziţia cu braţul drept întins orizontal cu palma mîinii înainte, reprezintă „Stop" pentru vehiculele ce vin din spate; poziţia cu braţul stîng ridicat vertical cu palma mîinii înainte şi cu braţul drept întins orizontal cu palma mîinii înainte, reprezintă „Stop" pentru vehiculele ce vin din faţă şi din spate. Dacă în centrul intersecţiei unde circulaţia este dirijată prin culorile semaforului electric, se găseşte şi un lucrător de miliţie care dirijează circulaţia, conducătorii vehiculelor şi pietonii vor respecta semnalele lui chiar dacă ele nu corespund culorilor luminii semaforului electric.

Unele obligaţii ale conducătorilor de vehicule cu tracţiune mecanică:

În timpul conducerii vehiculelor să aibă asupra lor: carnetul de conducere

corespunzător tipului de vehicul pe care-l conduc, permisul sau autorizația de circulație a vehiculului pe care îl conduc.

Să oprească imediat: la semnalul lucrătorilor de miliție și să respecte indicațiile date de aceștia (oprirea se face la 5 m de lucrătorul de miliție); la semnalul conducătorilor de coloane; la semnalul orbilor care traversează strada (semnalul dat prin ridicarea bastonului alb).

Să oprească imediat cînd comit un accident de circulație și să dea concursul ori de cîte ori vor trece pe lîngă locul unui accident pentru salvarea vieții persoanelor accidentate și transportarea acestora la cea mai apropiată unitate sanitară care poate acorda asistență medicală.

Să nu conducă nici un fel de vehicul cînd se găsesc sub influența băuturilor alcoolice și să nu consume asemenea băuturi în timp ce se găsesc pe parcurs.

Conducătorul unui vehicul trebuie să semnalizeze cu claxonul, cu luminile, cu semnalizatorul sau cu brațul pentru a preveni un pericol sau a nu stînjeni circulația. Semnalizările cu claxonul se fac: la intersecții nedirijate; pentru prevenirea pietonilor; la curbe; în apropierea vîrfurilor de pantă; la depășiri; în locuri cu vizibilitate redusă și ori de cîte ori este nevoie pentru prevenirea unui pericol. Claxonul nu poate fi folosit în alt scop sau în mod abuziv. Semnalizările cu claxonul sînt interzise noaptea între orele 22 și 6. Semnalizarea în timpul nopții se face cu luminile, schimbîndu-se de cîteva ori faza mică cu faza mare. Semnalizarea cu semnalizatoarele luminoase, iar în lipsa acestora cu brațul, este obligatorie: la depășiri sau viraje la stînga ori la dreapta; cînd vehiculul se pune în mișcare. Intenția de a vira spre stînga ori spre dreapta sau de a depăși, se semnalizează cu cel puțin 25 m în localități și 50 m în afara localităților, înainte de executarea virajului sau depășirii.

Pentru autoturisme, viteza maximă permisă în localități este de 50 km pe oră, iar în afara localităților de 80 km pe oră. Pentru motociclete, motorete și scutere, viteza maximă permisă în localități este de 40 km pe oră, iar în afara localităților de 60 km pe oră.

În Republica Populară Romînă, toate vehiculele circulă pe partea dreaptă a drumului sau străzii în sensul de mers. În timpul mersului conducătorii de vehicule cu tracțiune mecanică vor păstra față de trotuarul sau marginea din dreapta drumului, o distanță de cel mult un metru sau cel puțin 0,5 m. În cazul circulației pe două rînduri, în apropiere de intersecții, rîndul al doilea trebuie să păstreze aceeași distanță față de rîndul din dreapta. Distanța în mers între vehiculele cu tracțiune mecanică va fi în localități de 10 m iar în afara localităților de 30 m față de vehiculul din față.

Vehiculele se depășesc numai pe partea stîngă cu excepția tramvaielor care se depășesc pe partea dreaptă. Tramvaiele în mers pot fi depășite și pe stînga atunci cînd strada este cu sens unic sau cînd între șinele din dreapta și marginea trotuarului nu există loc pentru depășire. Depășirea în afara localităților se va executa numai după ce conducătorul vehiculului ce urmează a fi depășit a răspuns prin semnal că a sesizat intenția de a fi depășit. Cel ce execută depășirea este obligat: să semnalizeze intenția de a se angaja în depășire, să păstreze în timpul depășirii o distanță laterală suficientă de vehiculul depășit, asigurînd securitatea circulației, să reintre pe partea dreaptă a străzii sau drumului după ce se va sigura că aceasta se poate face fără pericol pentru vehiculul depășit. Conducătorul vehiculului ce urmează a fi depășit este obligat să nu mărească viteza și să se angajeze cît mai mult pe marginea dreaptă a străzii sau drumului. Depășirea este interzisă: în intersecții nedirijate și bifurcații de drumuri, în piețe aglomerate sau cu sens giratoriu (ocolire); în apropierea vîrfurilor de pantă; în curbe lipsite de vizibilitate; pe poduri; la trecere pentru pietoni; la treceri de cale ferată și la mai puțin de 50 m de aceasta; prin stațiile de tramvai, cînd tramvaiul este oprit sau dacă tramvaiul să găsește la mai puțin de 50 m de stație; în locurile lipsite de vizibilitate. Nu este permisă depășirea unui vehicul atunci cînd acesta depășește un alt vehicul (triplare) sau cînd se găsește la același nivel cu un alt vehicul ce vine din sens opus.

În localități întîietatea de trecere (prioritatea) o are vehiculul care circulă din dreapta, iar în afara localităților vehiculul care circulă pe drumul principal. Nu au întîietate (prioritate) de dreapta în localități, conducătorii de vehicule care circulă pe străzi laterale și vor să traverseze sau să pătrundă în arterele (străzile) cu circulație intensă, pe care circulă tramvaie, troleibuze, autobuze sau cînd la ieșirea din aceste străzi (laterale) se găsește plantat semnul indicator „Atenție drum cu prioritate" sau semnul „Stop".

Oprirea sau staționarea vehiculelor sînt permise numai pe partea dreaptă a străzii sau drumului în direcția mersului și cît mai aproape de trotuar sau marginea drumului.

Parcarea vehiculelor este permisă numai în locurile marcate în acest scop prin semne indicatoare.

Cetățenii străini veniți temporar sau în tranzit, pot conduce autovehicule pe drumurile publice din Republica Populară Romînă dacă sînt posesori de carnete de conducere internaționale eliberate de autoritățile competente ale sta-

tului respectiv, de asociaţiile afiliate la Federaţia Internaţională Automobilistică sau sînt posesori de carnete de conducere eliberate conform convenţiilor internaţionale de către autorităţile competente din alte state, precum şi cele recunoscute ca valabile de statul romîn pe bază de reciprocitate.

Marcaje pentru ieşirea din Bucureşti pe şoselele naţionale

1. pentru *Şos. Bucureşti-Ploieşti* (prin Băneasa)
1 **a**) pentru *Şos. Bucureşti-Ploieşti* (prin Buftea)
2. pentru *Şos. Bucureşti-Buzău* (prin Urziceni)
3. pentru *Şos. Bucureşti-Călăraşi*
4. pentru *Şos. Bucureşti-Oltenița*
5. pentru *Şos. Bucureşti-Giurgiu*
6. pentru *Şos. Bucureşti-Alexandria*
7. pentru *Şos. Bucureşti-Piteşti*

Aceste marcaje sînt aşezate pe străzi şi la intersecţii (tăbliţe de culoare galbenă).

TRASEE DE AUTOBUZE ŞI AUTOGĂRI IRTA
(legături auto cu provincia)

Întreprinderea regională transporturi auto Bucureşti (IRTA) — *Str. Spătaru Preda, 5 — tel. 23.30.20*

Autobaza călători Bucureşti — *Şos. Viilor, 40 — tel. 23.13.50— 16.42.21*

Autogara Centrală — *Calea Victoriei, 2 — tel. 13.36.42*

Deserveşte cursele de autobuze de pe traseele: *Bucureşti — Turnu Măgurele (135 km); Bucureşti — Zimnicea (129 km); Bucureşti — Tîrgovişte (81 km)*, prin *Mogoşoaia* şi *Buftea; Bucureşti — Snagov — Sat* (38 km); — *Răduleşti* (58 km); *Bucureşti — Ploieşti* (60 km); *Bucureşti — Breaza* (103 km); *Bucureşti — Braşov* (171 km); *Bucureşti — Rm. Vîlcea* (178 km); prin *Piteşti; Bucureşti — Furculeşti-Piatra* (118 km); *Bucureşti — Gruiu* (42 km); *Bucureşti — Moreni* (100 km); *Bucureşti — Petroşani* (132 km); *Bucureşti — Răduleşti* (58 km), prin *Snagov-Sat; Bucureşti — Drăgăneşti* (61 km)

Autogara „7 Noiembrie" — *B-dul Păcii, 3 — tel. 15.11.03*
Deserveşte cursele de autobuze de pe traseele: *Bucureşti — Bolintinul din Vale* (23 km); *Bucureşti — Floreşti* (41 km), prin *Icoana; Bucureşti — Căscioarele* (42 km); *Bucureşti — Crevedia Mică* (38 km); *Bucureşti — Croitori* (70 km); *Bucureşti — Roata* (56 km); *Bucureşti — Mozăceni* (84 km); *Bucureşti — Rîca* (115 km); *Bucureşti — Poenari — Ulmi* (28 km); *Bucureşti — Bălăşoeni* (33 km); *Bucureşti — Cătunul* (66 km)

Autogara Filaret — *Gara Filaret — tel. 23.74.50*
Deserveşte cursele de autobuze de pe traseele: *Bucureşti — Hotarele* (39 km); de aici la *Greaca* (10 km); *Bucureşti — Călăraşi* (132 km) prin *Oltenița; Bucureşti — Valea Dragului* (35 km), prin *Vărăşti* (29 km);

Autogara centrală I.R.T.A., din Piața Teatrului de operetă

București — Giurgiu — Bujoru (104 km); *București — Scărișoara* (41 km), prin *Hotarele; București — Mănăstirea* (91 km), prin *Oltenița; București — Izvoarele* (48 km), prin *Hotarele; București — Vidra* (22 km) — *Gostinari* (34 km) — *Mironești* (40 km); *București — Vidra* (22 km) — *Gostinari* (34 km) — *Prundu* (44 km); *București — Oltenița — Greaca* (95 km); *București — Chirnogi* (61 km)

Autogara „Grivița Roșie" — *B-dul Bucureștii Noi, 85 — tel. 17.64.09*

Deservește cursele de autobuze de pe traseele: *București — Cosoba* (22 km); *București — Ghergani* (31 km); *București — Trestieni — Drăgăneasa* (34 km); *București — Dobra* (47 km); *București — Brezoaia* (30 km); *București — Romînești* (45 km); *București — Poiana* (40 km); *București — Vînătorii Mici* (64 km); *București — Lungulețu* (33 km); *București — Potlogi* (45 km), prin *Lungulețu; București — Urși* (191 km), prin *Pitești* (109 km)

Autogara „23 August" — *Gara de Est (Obor) — tel. 11.04.95*

Deservește cursele de autobuze de pe traseele: *București — Amara* (125 km), prin *Urziceni* (53 km) și *Slobozia* (116 km); *București — Buzău* (108 km), prin *Urziceni* (53 km) — *Zărnești Slănic* (127 km); *București — Călărași* (123 km), prin *Fundulea* și *Lehliu; București — Ulești* (61 km), prin *Coșereni; București — Rădulești* (53 km), prin *Fierbinți; București — I.C. Frimu* (58 km); *București — Giurgeni* (163 km); *București — Reviga* (107 km)

Autostația Băneasa — *Str. Girlei, 2 — tel. 17.04.28*

Deservește cursele de autobuze de pe traseele: *București — Snagov-Sat* =38 km), prin *Săftica-Tîncăbești; București — Balotești — Sanatoriu* (17 km); *București — Tîncăbești* (20 km); *București — Snagov —*

Parc (32 km), prin *Ţigăneşti* (28 km); *Bucureşti — Căciulaţi* (20 km), prin *Baloteşti; Bucureşti — Periş-Gară* (28 km)

Tarifele pentru călători se percep pe loc şi pe zone din 5 în 5 pînă la 100 km; apoi se măresc la 10 km. Pentru bagaje pînă la 15 kg nu se percep taxe. Depăşirile de greutate se taxează din 10 în 10 kg pe zone din 30 în 30 km.

Autobaze pentru mărfuri: nr. 1 — *Şos. Armatei Sovietice, 63—65 — tel. 11.43.14* şi *12.56.50;* **nr. 2** — *Şos. Giuleşti, 153 — tel. 17.13.11* şi *17.20.16;* **nr. 4** — *Str. Epicol, 34 — tel. 23.05.00* şi *23.23.80;* **nr. 5** — — *Str. Dincă Ştefan, 44 — tel. 23.11.01* şi *23.94.60;* **nr. 6** — *Str. Clăbucet, 68 — tel. 18.06.69*

STAŢII ŞI AGENŢII DE VOIAJ C.F.R.

Staţii C. F. R.

Bucureşti Nord: Căi de acces prin *B-dul Dinicu Golescu* (tramvaie *2, 12*; autobuze *32, 33*; troleibuze *81, 85*) sau prin *Calea Griviţei* (tramvaie *6, 10, 15, 24, 26, 27*; autobuze *32, 33, 38*; troleibuze *81, 85*); *Telefoane*: şeful staţiei — *17.13.87;* reclamaţii — *17.05.56;* informaţii — *17.20.30 — 17.20.37 — 17.20.38 — 17.20.39 — 17.07.28*

Case de bilete, bagaje şi mesagerii în trafic local şi internaţional, depozite de bagaje de mînă, săli de aşteptare clasa 1 şi 2, săli de aşteptare pentru mame şi copii, birou de informaţii, oficiu telefonic urban şi interurban, oficiu P.T.T.R. şi CEC, punct farmaceutic, librărie, frizerie, chioşcuri cu ziareşi reviste, restaurante, bufete etc.

Sosiri şi plecări spre toate oraşele din ţară şi străinătate în vagoane-clasă şi de dormit cu trenuri directe sau de legătură.

Bucureşti Basarab: Căi de acces prin *B-dul Basarab* (tramvaie *2, 12*) sau prin *Calea Griviţei — Podul Basarab* (tramvaie *6, 10, 24, 26, 27*; autobuz *38*); *Telefoane*: şeful staţiei *17.01.10/3948;* informaţii — *17.01.10/2127*

Case de bilete, bagaje şi mesagerii în trafic local, săli de aşteptare etc.

Sosiri şi plecări de trenuri în direcţia Roşiori, Piteşti, Buzău, Brăila şi Galaţi.

Bucureşti Băneasa: Căi de acces prin *Şos. Băneasa* (troleibuze *81, 82*); *Telefoane*: şeful staţiei — *17.07.08*; informaţii — *17.01.10/3536; 17.01.10/35.37; 17.01.10/2027*

Case de bilete, bagaje şi mesagerii în trafic local, săli de aşteptare etc.

Sosiri şi plecări de trenuri în direcţia Constanţa şi Călăraşi.

Bucureşti Obor: Căi de acces prin *B-dul Gheorghe Dimitrov* (tramvaie *7,14, 26, 27*), troleibuz *85*; *Telefon — 11.07.42*

Case de bilete, bagaje şi mesagerii în trafic local, săli de aşteptare etc.

Sosiri şi plecări de trenuri în direcţia Ciulniţa, Călăraşi şi Constanţa.

Titan: Căi de acces prin *B-dul Muncii* (tramvaie *23, 24*); *Telefon*: *21.70.54*

Case de bilete, bagaje şi mesagerii în trafic local, săli de aşteptare etc. Sosiri şi plecări de trenuri în direcţia Olteniţa.

Bucureşti Progresul: Căi de acces prin *Şos. Giurgiului* (tramvaie *12, 17*); *Telefon — 17.01.10/3467*

Case de bilete, bagaje şi mesagerii în trafic local, săli de aşteptare etc. Sosiri şi plecări de trenuri în direcţia Giurgiu.

Agenţii de voiaj C.F.R.

Agenţia de voiaj nr. 1: *Calea Victoriei, 12; Telefoane*: şeful agenţiei — *13.44.15;* informaţii trafic local — *14.65.69;* informaţii trafic internaţional — *14.49.61*

Agenţia de voiaj nr. 2: *Calea Griviţei, 130; Telefoane*: şeful agenţiei — *14.13.31;* informaţii — *17.01.10/4200*

La agenţiile de voiaj C.F.R. se vînd bilete de călătorie pentru întreaga ţară şi pentru străinătate, suplimente pentru vagoane de dormit, tichete pentru trenuri cu locuri rezervate, suplimente pentru trenuri accelerate, abonamente de orice fel, buletine pentru călătorie în grupuri, bilete în circuit cu preţ redus, bilete speciale, bilete de călătorie turistică, obţinute prin O.N.T. „Carpaţi" etc.

La agenţiile de voiaj C.F.R. se pot procura bilete de călătorie cu cel mult 10 zile înainte de plecarea trenului, iar la trenurile cu locuri rezervate, cu 5 zile înainte de plecarea trenului.

La trenurile cu locuri rezervate se pot obţine tichete pentru locuri de la agenţiile de voiaj C.F.R. cel mai tîrziu cu 3 ore înainte de plecarea trenului.

AEROPORTURI ŞI AGENŢII DE REZERVĂRI

Aeroportul internaţional Băneasa: *Şos. Bucureşti-Ploieşti — tel. 17.40.40*

Amenajat cu instalaţii tehnice moderne şi facilităţi pentru trafic ca: hotel tranzit, restaurant, birou de schimb, oficiu poştal etc. deserveşte traficul aerian intern şi internaţional.

Liniile regulate interne exploatate de TAROM (Transporturile aeriene romîne) asigură legături zilnice cu oraşele: Arad, Bacău, Baia-Mare, Cluj, Constanţa, Craiova, Deva, Galaţi, Iaşi, Oradea, Braşov, Satu-Mare, Sibiu, Suceava, Timişoara, Tg. Mureş şi Tulcea.

Liniile internaţionale regulate, exploatate de: TAROM (Transporturile aeriene romîne), AEROFLOT (U.R.S.S.), A.U.A. (Austria) C.S.A. (R.S. Cehoslovacă),

DEUTSCHE LUFTHANSA (R.D. Germană), LOT (R.P. Polonă), MALEV (R.P. Ungară,) SABENA (Belgia) și TABSU (R.P. Bulgaria) asigură legături directe cu: Atena, Belgrad, Berlin, Bruxelles, Budapesta, Cologne, Copenhaga, Kiev, Moscova, Odesa, Paris, Praga, Sofia, Viena, Varșovia, Zürich.

În orașele deservite de linii internaționale se pot asigura legături convenabile cu orice localitate de pe glob.

Pe liniile interne, pasagerii au dreptul la transportul gratuit a 10 kg bagaj de persoană, iar pe liniile internaționale 20 kg.

Pe liniile interne, copiii pînă la 3 ani și între 3 și 10 ani beneficiază de o reducere de 85%, respectiv 50%. Pe liniile internaționale, copiii pînă la 2 ani și între 2 și 12 ani beneficiază de reducere de 90%, respectiv 50%.

Pasagerii trebuie să se prezinte la aeroport cu 30 minute înaintea orei de plecare a avionului pentru cursele interne și cu 1 oră pentru cursele internaționale.

Agenția centrală de rezervări: *B-dul Republicii, 16 — tel. 16.33.46* și *14.74.33* pentru linii internaționale și *15.12.54* pentru linii interne *Teletype 260*

Agenția „Sabena": *B-dul N. Bălcescu, 22 — tel. 15.12.26*

Agenția „NAVROM" (Navigația maritimă și fluvială romînă): *B-dul Republicii, 16* — linii internaționale *tel. 16.33.46; B-dul Dinicu Golescu, 38* — linii interne — *tel. 18.02.90*

Agenția TAROM din Piața Universității

Oficiul național de turism „CARPAȚI" (ONT) — *B-dul g-ral Magheru 7 — tel. 14.51.60*

Organizează: sosirea, șederea și plecarea turiștilor romîni în străinătate și a turiștilor străini în Romînia; călătorii turistice individuale și în grup în țară; călătorii de studii în principalele centre de folclor și artă populară din țară; călătorii pentru sporturi de iarnă în munții Carpați; excursii de vînătoare în Carpați (vînat mare, urși, cerbi, mistreți); excursii de vînătoare și pescuit în Delta Dunării; croaziere pe Dunăre, în Deltă și pe Marea Neagră; excursii pentru vizitarea principalelor orașe și monumente ale naturii etc.

ONT asigură turiștilor: accesul în hoteluri și restaurante de primul rang în capitală și în principalele orașe sau centre turistice; servicii de autoturism, autocare, vagoane speciale și automotoare pe liniile principale interne; servicii de ghizi și interpreți; rezervări de locuri pe toate căile de comunicații interne și externe; rezervări de locuri la spectacole și manifestări cultural-sportive.

Editează prospecte, buletine, pliante, hărți, broșuri.

Agenția ONT București: *Calea Victoriei, 100 — tel. 15.74.11* și *15.19.72*

Filiala ONT: *B-dul Republicii, 68 — tel. 14.08.00*

Filiala ONT: *B-dul Republicii, 4 — tel. 14.72.08*

Oficiul național de turism. Noul sediu, din B-dul g-ral Magheru

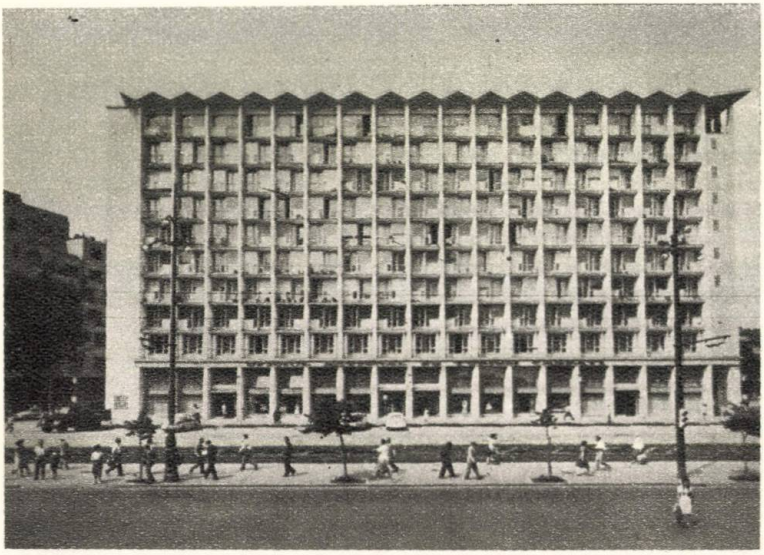

HOTELURI DE CATEGORIILE LUX ŞI I

Ambasador: *B-dul g-ral Magheru, 10 — tel. 11.04.40*

Construit în 1939—1940, a fost reamenajat în 1952. Dispune de camere şi apartamente elegante. La parter: restaurant, bufet, braserie, cofetărie, salon de frizerie şi coafură.

Athénée Palace: *Str. Episcopiei, 1 (colţ cu Calea Victoriei) — tel. 14.08.99*

Edificiu datînd din anul 1912 şi trecut ulterior prin mai multe transformări şi amenajări. Refăcut în forma actuală în 1945. Camere şi apartamente elegante, cu instalaţii şi mobilier din cele mai moderne. La parter: restaurant cu grădină de vară, café-brasserie, sală de recepţii, salon de coafură şi frizerie, florărie, tutungerie ş.a.

Lido: *B-dul g-ral Magheru, 5—7 — tel. 14.49.30*

Construit în 1930, suferind avarii în timpul bombardamentelor din 1944, a fost refăcut în întregime în 1956—1957, cînd s-a redeschis ca hotel al ONT „CARPAŢI", pentru turiştii străini. La parter: restaurant cu terasă de vară, bar în stil rustic, bufet Expres, salon de coafură şi frizerie, bazin cu valuri artificiale, diverse magazine.

Hotel „Athénée Palace"

Union: *Str. Aristide Briand, 6 — tel. 13.26.40*

Clădire situată în plin centrul capitalei; a fost reamenajat și dotat cu utilaj nou în 1955. La parter: salon de coafură, farmacie, debit de tutun și diverse magazine.

HOTELURI DE CATEGORIA A II-a

Cișmigiu: *B-dul 6 Martie, 18 — tel. 14.74.10*
Muntenia: *Str. Academiei, 21 — tel. 14.60.10*
Victoria: *Calea Victoriei, 15 — tel. 16.41.00*
Bucegi: *Str. Witing, 2 — tel. 14.10.39*
Cerna: *B-dul Dinicu Golescu, 29 — tel. 15.34.64*
Dunărea: *Calea Griviței, 140 — tel. 17.30.73*
Oltenia: *Calea Griviței, 90 — tel. 16.40.92*

Hotel „Lido"

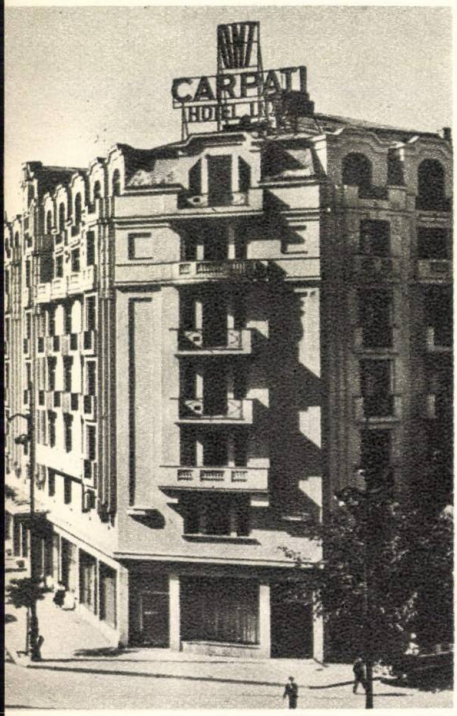

Hotel „Ambasador"

LOCALURI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ

Alimentația publică este încă unul din domeniile în care capitala Republicii Populare Romîne este de nerecunoscut. Creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii, sporirea exigențelor publicului consumator, lărgirea bazelor de aprovizionare sînt factori importanți care concură la organizarea și dezvoltarea unei largi și bine utilate rețele de restaurante, braserii, cofetării, bufete etc.

La sfîrșitul anului 1961, capitala țării număra 951 unități de alimentație publică.

Acest număr a crescut și este în continuă creștere, pe măsură ce se clădesc noi blocuri în toate cartierele orașului.

RESTAURANTE

Ambasador: *B-dul g-ral Magheru, 6—8 — tel. 12.82.11*

Athénée Palace (cu grădină de vară): *Str. Episcopiei, 1—3 — tel. 14.08.99*

București: *Calea Victoriei, 36 — tel. 13.44.82*

Berlin (cu grădină de vară): *Str. C-tin Mille, 4 — tel. 14.46.52*

Bordei (grădină de vară pe lacul Herăstrău): *B-dul Aviatorilor, 162 — tel. 17.63.49*

Bucegi: *Șos. Iancului, 32*

Carul cu bere (restaurant-berărie): *Str. Stavropoleos, 5*

Caviar: *Str. Kuibișev, 9*

Cina (cu grădină de vară): *Str. C. A. Rosetti, 1 — tel. 14.02.17*

Ciocîrlia (specialitate zahana; cu grădină de vară): *Splaiul Unirii, 9*

Cișmigiu: *B-dul 6 Martie, 22*

Constructorul: *B-dul 6 Martie, 13*

Cotroceni: *Șos. Cotroceni, 9*

Delta Dunării: *B-dul Republicii, 2*

Dimbovița: *Str. 30 Decembrie, 19*

Dunărea: *B-dul N. Bălcescu, 3*

Dorobanți: *Calea Dorobanți, 154*

Gambrinus: (restaurant-berărie) *B-dul 6 Martie, 18*

Restaurantul cu autoservire „Modern"

Cofetăria „Floreasca"

Barul „Melody"

Grădinița: *B-dul g-ral Magheru, 24*

Independenței: *Str. dr. Lister, 1*

Izvorul rece (cu grădină de vară): *B-dul Republicii, 92*

Kiseleff (cu grădină de vară): *Str. arh. Mincu, 1 — tel. 18.66.22*

Lido (cu terasă de vară): *B-dul g-ral Magheru, 5—7 — tel. 14.49.30*

1 Mai (grădină de vară): *Șos. Kiseleff, 4*

Marea Neagră: *Calea Griviței, 94*

Miorița (cu grădină de vară): *Șos. Kiseleff, Parcul de cultură și odihnă „Herăstrău" — tel. 17.10.95*

Moldova: *Str. Icoanei, 2*

Păcii: *B-dul N. Titulescu, 86*

Pescarul (specialitate pescărie): *B-dul N. Bălcescu, 9*

Pescărușul (terasă de vară pe malul lacului Herăstrău): *Parcul de cultură și odihnă „Herăstrău" — tel. 17.09.83*

Poiana: *B-dul 1 Mai, 67*

Parc (grădină de vară): *Parcul de cultură și odihnă „Herăstrău" (intrarea prin Șoseaua Nordului) — tel. 17.34.38*

Parcul Trandafirilor (cu grădină de vară): *Calea Dorobanți, 3 — tel. 12.48.27*

Postăvarul: *Calea Victoriei, 15*

Reșița: *Calea Rahovei, 90*

Siretul (cu grădină de vară): *Șos. Ștefan cel Mare 24*

Terasa colonadelor (cu grădină de vară): *B-dul Republicii, 10*

Unirea (cu grădină de vară): *Calea Văcărești, 15*

Universității: *B-dul Republicii, 6*

Zori de zi: *B-dul Republicii, 15*

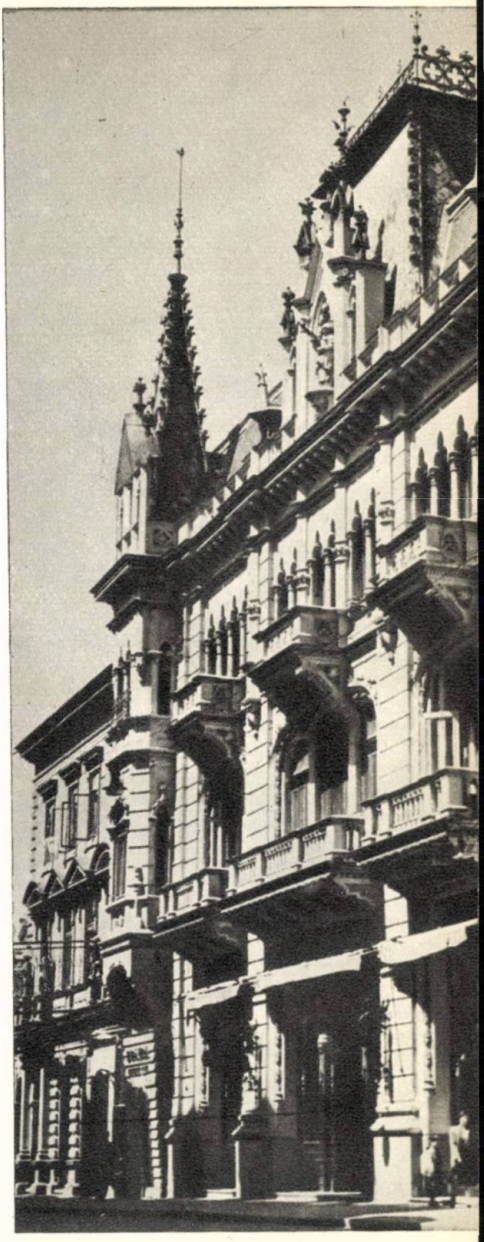

Restaurantul „Carul cu bere"

RESTAURANTE-PENSIUNE SAU CU AUTOSERVIRE

Bulevard: *B-dul N. Bălcescu, 25*
Caraiman: *Calea Victoriei, 116*
Lipscani: *Str. Lipscani, 18*
Modern: *Piața Palatului Republicii (Bloc 3)*
Mureș: *Str. Lipscani, 12*
Rapid: *B-dul Anul 1848, 40*

RESTAURANTE ȘI BUFETE ÎN GĂRI ȘI AEROPORTURI

Gara de Nord — *tel. 17.07.11*
Gara de Est (Obor) — *tel. 11.07.42*
Aeroportul Băneasa — *tel. 17.40.40/32*

BARURI

Continental: *Str. G. G. Assan, 3 — tel. 15.79.82*
Melody: *B-dul g-ral Magheru, 12—14 — tel. 12.18.81*

Restaurantul „Băneasa-Pădure"

BUFETE „EXPRES"

Automat: *B-dul g-ral Magheru, 12*
Colentina: *B-dul Armatei Sovietice, 1*
Lido: *B-dul g-ral Magheru, 7*
Nord: *B-dul Gh. Duca, 1—3*
Victoria: *Calea Victoriei, 31*

BUFETE „LACTO"

Dorna: *Str. Academiei, 29; B-dul 6 Martie, 9; B-dul Dinicu Golescu, 23—25; B-dul g-ral Magheru, 2;*

RESTAURANTE ÎN ÎMPREJURIMILE ORAȘULUI

Băneasa-pădure: *Pădurea Băneasa — tel. 17.05.96*
Băneasa-pod: *Șos. București-Ploiești — tel. 17.26.39*
Parcul Privighetorilor: *Pădurea Băneasa*

BRASERII, COFETĂRII

Albina: *Str. Academiei, 19;* **Amandina**: *Șos. Ștefan cel Mare, 34;* **Ambasador**: *B-dul g-ral Magheru, 6—8;* **Athénée Palace**: *Str. Episcopiei, 1;* **București** — *Calea Victoriei, 36;* **Carpați**: *B-dul N. Bălcescu, 4;* **Central**: *B-dul Anul 1848, 30;* **Cina** (grădină de vară): *Str. C. A. Rosetti, 1;* **Circului**: *Șos. Ștefan cel Mare, 83—85;* **Colței**: *B-dul Republicii, 15;* **Delicia**: *Calea Griviței, 152;* **Dorobanți**: *Calea Dorobanți, 178;* **Eminescu**: *Str. M. Eminescu, 182;* **Floreasca**: *Str. Bach, 4;* **Fraga**: *Anul 1848, 6;* **Înfrățirea**: *Calea Dudești, 41;* **Înfrățirea**: *B-dul Bucureștii-Noi (blocuri);* **Latină**: *B-dul Republicii, 61;* **Lămîița**: *B-dul 6 Martie, 30;* **Levănțica**: *Str. 11 Iunie, 42;* **Lipscani**: *Str. Lipscani, 81;* **Nord**: *Str. Gării de Nord, 6—8;* **Opera**: *Piața M. Kogălniceanu, 8;* **Opereta**: *Piața Teatrului de operetă (bloc turn);* **Primăverii**: *Calea Moșilor, 272;* **Rahova**: *B-dul G. Coșbuc, 95;* **Răsăritul**: *Șos. Mihai Bravu, 2;*

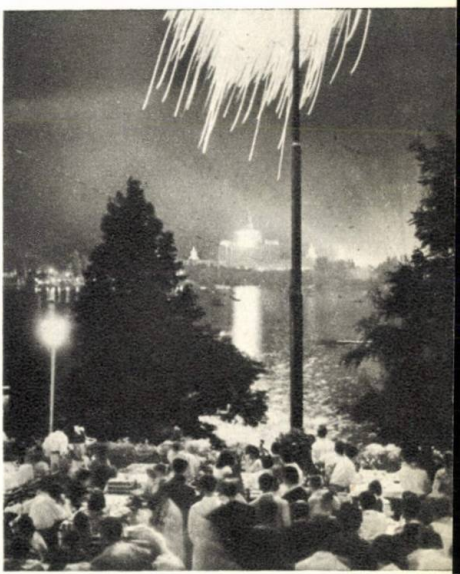

Terasa restaurantului „Pescăruș"

Republica: *Calea Victoriei, 63;* **Scala**: *B-dul N. Bălcescu, 38;* **Teatrului**: *Calea Victoriei, 52;* **Tineretului**: *B-dul 6 Martie, 11;* **Tosca**: *B-dul 6 Martie, 101;* **Trandafirul alb**: *B-dul g-ral Magheru, 26;* **Union**: *Piața Palatului Republicii;* **Universității**: *B-dul Republicii, 6;* **Verdun**: *B-dul Tolbuhin, 31;* **Vergului**: *B-dul Muncii, 11;* **Victoria**: *Calea Victoriei, 14*

PATISERII

Dîrste: *B-dul Republicii, 15;* **Libertății**: *Calea Șerban Vodă, 17;* **Lipscani**: *Str. Lipscani, 19;* **Popular**: *B-dul 6 Martie, 15*

UNITĂȚI COMERCIALE

Încă din a doua jumătate a secolului a XV-lea, documentele atestă existența la București a unor prăvălii deschise de către diverși negustori pentru a satisface cerințele clasei stăpînitoare. Un secol mai tîrziu, într-un document datînd din 13 mai 1563, se menționează, între altele, și existența unui „bazar" (piață de mărfuri) pe lîngă Biserica Domnească. În această perioadă, un interes sporit pentru negoț îl arată nu numai boierii, dar și mănăstirile care caută să-și consolideze pozițiile economice, stăpînind un număr tot mai mare de prăvălii și de mori. La mijlocul secolului al XVII-lea, viața comercială a orașului este concentrată în jurul Curții Domnești și a „tîrgului dinăuntru" aflat lîngă zidurile acesteia, de unde pornesc drumuri ce leagă orașul de celelalte tîrguri și orașe de la Dunăre și dinspre munți.

În secolul al XVIII-lea, activitatea tot mai accentuată a meșteșugarilor și a negustorilor este o mărturie a adîncirii procesului de descompunere a orînduirii feudale și de afirmare în viața politică a țării a burgheziei în devenire. Pe măsura consolidării și lărgirii pieței interne și a dezvoltării continue a economiei de mărfuri, în secolul al XIX-lea și în primele decenii ale secolului nostru apar în capitală, ca și în alte orașe ale țării, noi magazine. Nucleul comercial al orașului, cuprins altădată între actuala Piață a Unirii, Piața Sf. Gheorghe și Calea Moșilor, se extinde în perioada dintre cele două războaie mondiale spre vest, cuprinzînd o porțiune a Căii Victoriei și B-dul 6 Martie. Comerțul particular, anarhic, specific dezvoltării capitaliste a țării, este însă un mijloc de sărăcire și spoliere a populației muncitoare.

Comerțul din Republica Populară Romînă se dezvoltă într-un ritm viu, pe baza noilor relații de producție, relațiile de producție socialiste, extinse în întreaga economie. În țara noastră a fost lichidat elementul intermediar, parazitar și exploatator, care se interpunea între producător și consumator, realizînd profituri mari. Astăzi, comerțul socialist

(de stat şi cooperatist) deţine în întregime comerţul cu ridicata şi 99,6% din comerţul cu amănuntul. Prin unităţi comerciale bine aprovizionate şi încadrate de personal calificat, comerţul socialist pune la dispoziţia publicului consumator produse din ce în ce mai multe, de mai bună calitate şi la preţuri tot mai scăzute, fabricate în ţară.

În ultimii ani, ca urmare a ridicării nivelului de trai al populaţiei, au crescut simţitor vînzările de mărfuri cu amănuntul, prin unităţile comerţului socialist. Astfel, numai în 1961 s-au vîndut în capitală cu 73% mai multe ţesături de lînă, cu 39,5% mai multe ţesături de mătase, cu peste 54% mai multă încălţăminte, cu 84,2% mai multă mobilă şi de peste două ori mai multe articole cultural-sportive decît în 1959.

Pentru următorii 6 ani, Directivele celui de-al III-lea Congres al P.M.R. prevăd punerea în vînzare a unei cantităţi de mărfuri de două ori mai mare decît în 1959. Printre altele, în 1965, magazinele din întreaga ţară vor desface de 2,5—2,7 ori mai multă carne ca în 1959, de 4—4,5 ori mai mult lapte, de 2 ori mai multe ţesături, inclusiv confecţii, de 2—2,3 ori mai multe biciclete, de circa 9,4 ori mai multe frigidere.

Capitala ţării cuprinde o vastă reţea de unităţi comerciale universale, alimentare, textile, metalo-chimice etc., răspîndite în toate cartierele, în care brigăzi de bună deservire stau la dispoziţia cumpărătorilor. S-a introdus în ultimul timp şi este în curs de extindere sistemul magazinelor cu autoservire.

În anul 1961, Bucureştii aveau un număr de 4.958 unităţi comerciale de stat. În acelaşi an, volumul vînzărilor de mărfuri cu amănuntul prin comerţul socialist s-a ridicat în capitală la peste 8,5 miliarde lei.

Trebuie să ţinem seama de faptul că dezvoltarea capitalei, prin apariţia unor cvartale noi de blocuri de locuinţe şi a unor cartiere noi, a dus cu sine şi la sporirea corespunzătoare a numărului unităţilor comerţului de stat. În noile blocuri s-au deschis în ultimii ani ultramoderne unităţi de mare capacitate, adevărată mîndrie a comerţului socialist din Romînia. Numai în anii 1960 — 1961 au fost deschise zeci de de noi magazine.

Tot la Bucureşti îşi au sediul întreprinderile de comerţ exterior care au luat fiinţă în anii regimului democrat-popular. Astăzi, Romînia întreţine relaţii comerciale cu peste 80 de ţări. Faţă de 1950, volumul comerţului exterior al ţării a crescut de peste două ori. Numai faţă de 1960, exporturile de maşini şi utilaje au crescut în 1961 cu 31%, o serie de noi tipuri de maşini fabricate în R.P.R. intrînd în listele de mărfuri exportate.

MAGAZINE

Universale-generale

Bucureşti: *Str. Bărăţiei, 2 — tel. 15.07.92* (deschis 8—13 şi 16—21)

Central: *Str. C. A. Rosetti, 5 — tel. 15.93.12* (deschis *7—22*, duminica 7—13) (are şi raioane de produse alimentare)

Magazinul universal „Victoria"

Magazinul „Romarta" din Piața Universității

Grivița: *Calea Griviței, 142* (deschis 7,30-21,30, inclusiv duminica)

Vulturul de mare: *Str. Bărăției, 31 — tel. 13.76.68*

Victoria: *Calea Victoriei, 17 — tel. 13.54.50* (deschis 7—22; duminica 7—15)

Stofe, mătăsuri, țesături, pînzeturi

B-dul N. Bălcescu, 2 A; B-dul N. Bălcescu, 26 A; B-dul București Noi (blocuri); *B-dul 6 Martie, 43; B-dul g-ral Magheru, 34* (țesături de in și cînepă); *B-dul 6 Martie, 7; Calea Victoriei, 25; Calea Victoriei, 31; Șos. Mihai Bravu, 16* (țesături de in și cînepă); *Str. Glinka* (colț cu str. Donizetti — cartier Floreasca); *Str. Lipscani, 36; Str. Lipscani, 38; Str. Lipscani, 57* (țesături de in și cînepă); *Str. Lipscani, 64* (albituri); *Str. Lipscani, 88*

Magazinul noutăților: *B-dul g-ral Magheru, 1—3*

Magazinul Ateneului: *Calea Victoriei, 94*

Galanterie

B-dul N. Bălcescu, 24 (specializat cravate); *B-dul N. Bălcescu, 26* (pentru bărbați); *B-dul g-ral Magheru, 3* (specializat ciorapi); *B-dul g-ral Magheru, 3* (pentru bărbați și femei); *B-dul g-ral Magheru, 34 (Piața Romană)* (pentru bărbați și femei); *B-dul 6 Martie, 1* (pentru bărbați și femei); *B-dul 6 Martie, 18* (specializat cravate); *B-dul Anul 1848, nr. 24* (pentru bărbați); *Calea Victoriei, 14* (specializat tricotaje pentru femei); *Calea Victoriei, 56* (pentru bărbați); *Calea Victoriei, 89* (specializat cămăși-cravate); *Calea Victoriei, 93* (specializat ciorapi); *Str. Academiei, 2 bis* (pentru bărbați și femei); *Calea Griviței, 162;*

Str. A. Briand, 11 (specializat tricotaje pentru femei); *Str. Lipscani, 37* (pentru bărbați și femei); *Str. Lipscani, 40* (pentru bărbați); *Str. Lipscani, 41* (specializat tricotaje pentru femei); *Str. Lipscani, 45* (pentru femei); *Str. Lipscani, 50* (specializat cămăși-cravate); *Str. Lipscani, 59* (pentru femei); *Str. Lipscani, 84* (pentru bărbați și femei); **Favorit** (specializat pălării pentru bărbați și femei); *Piața Teatrului de operetă (blocul turn) B-dul g-ral Magheru, 1—3;* **Mioara**: *B-dul N. Bălcescu, 36* (specializat tricotaje pentru femei);

Confecții

B-dul N. Bălcescu, 34 (pentru femei); *B-dul Bucureștii Noi, 11 (blocuri)* (pentru bărbați, femei, copii); *B-dul G. Duca, 3* (pentru bărbați, femei, copii); *B-dul Muncii, 90 (blocuri)* (pentru bărbați, femei, copii); *Calea Ferentari, 72* (pentru bărbați, femei, copii); *Calea Griviței, 141* (pentru bărbați și femei); *Calea Victoriei, 21* (pentru bărbați, femei, copii); *Calea Victoriei, 33* (pentru bărbați și femei); *Calea Victoriei, 61* specializat confecții la ultima probă); *Șos. Mihai Bravu, 1* (pentru bărbați și femei); *Str. Academiei, 1 bis* (specializat blănuri); *Str. Lipscani, 55* (pentru bărbați, femei și copii); **Confecția** (pentru bărbați, femei, copii); *Calea Victoriei, 28; Calea Victoriei, 112* (specializat confecții pentru tineret); **Elegant** (pentru bărbați și femei): *B-dul N. Bălcescu, 17*, **Modern**: *B-dul 6 Martie, 8*

Noul magazin de confecții din cartierul Floreasca

Magazine „Romarta"

B-dul Republicii, 14 (cosmetice, parfumerie, tricotaje, lenjerie, electrice, porțelanuri); *Calea Victoriei, 54* (încălțăminte bărbați și femei); *Calea Victoriei, 60* (țesături bumbac, lînă, mătase, confecții bărbați, încălțăminte); *Calea Victoriei, 62* (țesături, mătase, lînă); *Calea Victoriei, 64* (tricotaje, marochinărie, parfumerie); *Calea Victoriei, 66* (galanterie, tricotaje bărbați); *Calea Victoriei, 68* (țesături mătase)

Încălțăminte

N. Bălcescu, 32 (pentru bărbați și femei); *B-dul Bucureștii Noi (blocuri)* (pentru bărbați, femei și copii); *B-dul g-ral Magheru, 35* (pentru bărbați și femei); *B-dul 6 Martie, 5* (pentru bărbați și femei); *B-dul Muncii, 90* (pentru bărbați și femei); *Calea Ferentari, 72* (pentru bărbați, femei și copii); *Calea Griviței, 153* (pentru bărbați și femei); *Calea Victoriei, 20* (pentru bărbați și femei); *Calea Victoriei, 77* (pentru bărbați și femei); *Piața Palatului Republicii (blocuri)* (pentru bărbați și femei); *Str. Aristide Briand, 20* (pentru bărbați și femei); *Str. Lipscani, 30* (pentru femei); *Str. Lipscani, 41* (pentru bărbați); *Str. Lipscani, 34* (pentru copii); *Str. Lipscani, 45* (pentru bărbați); *Str. Lipscani, 47* (pentru femei); *Str. Lipscani, 56* (pentru bărbați, femei și copii); *Str. Lipscani, 78* (pentru bărbați, femei și copii); *Calea Griviței, 84* (specializat încălțăminte din cauciuc); *B-dul Schitu Măgureanu, 6*

Articole și jucării pentru copii

B-dul Bucureștii Noi (blocuri); *B-dul g-ral Magheru, 3; Calea Ferentari, 72; Șoseaua Mihai Bravu, 2; Str. Lizeanu, 2;* **Trei ursuleți**: *Str. Doamnei, 9;* **Țăndărică**: *Str. Lipscani, 58;* **La doi iepurași**: *Str. Lipscani, 20;* **Lumea copiilor**: *Str. Lipscani, 69;* **Magazinul copiilor**: *Calea Victoriei, 32-34;* **Motanul încălțat**: *Calea Victoriei, 23;* **Aschiuță**: *Calea Griviței, 342*

Articole cosmetice și de parfumerie

B-dul Anul 1848, 16; Str. Academiei, 25; Str. Lipscani, 60; Calea Victoriei, 26; **Cosmetica**: *B-dul 6 Martie, 5;* **Crinul**: *B-dul g-ral Magheru, 1;* **Garofița**: *Calea Victoriei, 61;* **Ghiocelul**: *B-dul N. Bălcescu, 22;* **Liliacul**: *Calea Victoriei, 68;* **Trandafirul**: *Calea Victoriei, 26;* **Violeta**: *B-dul N. Bălcescu, 2*

Articole de marochinărie

B-dul N. Bălcescu, 25; B-dul G. Duca, 2—4; **Poșeta**: *Str. Lipscani, 68*

Articole de sport-foto-muzică

B-dul Anul 1848, 30; B-dul N. Bălcescu, 22 (specializat articole foto); *B-dul 6 Martie, 8* (specializat articole sport); *Calea Griviței, 152; Calea Moșilor, 370* (specializat articole sport); *Calea Victoriei, 26* (specializat articole foto și muzică); *Str. Academiei, 5; Str. Edgar Quinet, 9* (specializat articole foto); *Str. Lipscani, 21; Str. Lipscani, 85* (specializat materiale sportive); **Melodia**: *B-dul g-ral Magheru, 14;* **Muzica**: *Str. A. Briand, 11;* **Romanța**: *Calea Victoriei, 48*

Mobile

B-dul Anul 1848, 18; B-dul Banu Manta, 2; B-dul București Noi (blocuri); B-dul Gh. Dimitrov, 95; B-dul 6 Martie, 36; B-dul Muncii, 90 (blocuri); Calea Griviței, 99; Calea Griviței, 150; Calea Moșilor, 145; Calea Victoriei, 89; Piața Gării de Nord (bloc A); Str. 30 Decembrie, 52; Str. Doamnei, 16—18; Str. Al. Sahia, 31; **Căminul**: *Piața Amzei* (mobilier, covoare)

Stofe de mobile, covoare, articole de tapițerie

Calea Victoriei, 45 A; Str. Lipscani, 67; Calea Griviței, 149

Articole electrice și de menaj

B-dul Anul 1848, 3; B-dul Anul 1848, 35; B-dul București Noi (blocuri); B-dul 30 Decembrie, 16, 114; B-dul G. Coșbuc, 5; B-dul G. Duca, 11; B-dul Libertății, 6; B-dul g-ral Magheru, 43; B-dul 1 Mai, 171; B-dul Muncii, 90 (bloc A 3); Calea Griviței, 119; Calea

Noul magazin „Căminul" din Piața Amzei

Ferentari, 72; **Ferometal**: *Calea Moșilor, 207; Calea Rahovei, 105, 200, 316; Calea Victoriei, 122;* **Electrocasnica**: *B-dul Anul 1848, 6;* **Electrotehnica**: *B-dul g-ral Magheru, 33; Șos. Armatei Sovietice, 14; Șos. Iancului, 60; Șos. Mihai Bravu, 10; Șos. Pantelimon, 4; Piața Amzei, 10; Str. Academiei, 4* (radio-televizoare); *Str. Academiei, 5* (frigidere, mașini de cusut); *Str. Aristide Briand, 5; Str. aviator Beller, 4; Str. Ceaikovski (bloc 25)* (Cartier Floreasca); *Calea Griviței, 342* (radio-televizoare); *Str. 13 Decembrie, 2* (radio-televizoare); *Str. Lipscani, 98—100; Str. Stavropoleos, 8; Piața Palatului Republicii* (articole din mase plastice); **Tehnometal**: *Calea Victoriei, 39 A; B-dul 6 Martie, 10; B-dul N. Bălcescu, 22; Calea Griviței, 154; Șos. Mihai Bravu, 24* (deschis zilnic 7—21; duminica 8—12)

Auto-moto-accesorii

Șos. Armatei Sovietice, 4; Str. Doamnei, 14 (accesorii-moto); *Str. Lipscani, 102; Piața Gării de Nord;* **Automoto**: *B-dul g-ral Magheru, 22*

Articole de artizanat, decorațiuni interioare

Arta populară: *Calea Victoriei, 118; Piața Palatului Republicii (bloc 6); Calea Victoriei, 91;* **Artarom**: *B-dul g-ral Magheru, 2;* **Arti-**

Magazinul „Electrotehnica" din B-dul g-ral Magheru

zanat: *B-dul N. Bălcescu, 26;* **Magazinul de articole și decorațiuni interioare**: *Calea Victoriei, 26;* **Magazinul-expoziție al Fondului plastic**: *B-dul g-ral Magheru, 22;* **Miorița**: *Str. A. Briand, 1*

Ceasuri-Bijuterii

B-dul g-ral Magheru, 5; Calea Victoriei, 22; Șos. Mihai Bravu, 1 A

Articole pentru fumători

B-dul Anul 1848, 36; B-dul N. Bălcescu, 16; B-dul g-ral Magheru, 1—3; B-dul g-ral Magheru, 2; B-dul g-ral Magheru, 22; B-dul 6 Martie, 8; **Tutunul**: *Calea Victoriei, 94*

Magazine alimentare generale

Magazinul „Tehnometal" din Calea Victoriei

Comaliment: *B-dul g-ral Magheru, 30; Piața Amzei, 15*

Alimentara: *B-dul Anul 1848, 20; B-dul Bucureștii Noi (blocuri); B-dul Bucureștii Noi, 151; B-dul 30 Decembrie, 18; B-dul G. Duca, 3—5; B-dul 1 Mai, 126; B-dul Mareșal Tolbuhin, 108; B-dul Muncii, 90 (blocuri); B-dul Muncii, 152; Calea Dorobanți, 174; Calea Ferentari, 2; Calea Ferentari, 72; Calea Floreasca, 120; Calea Griviței, 411; Calea Griviței, 115; Calea Rahovei, 415; Calea Șerban Vodă, 1; Calea Victoriei, 143; Calea Victoriei, 73; Șos. Mihai Bravu, 1; B-dul Republicii, 26; Șos. Mihai Bravu, 221; Str. Apolodor, 2; Str. aviator Beller, 9; Str. Brezoianu, 60; Str. Căuzași, 1; Str. C. A. Rosetti, 26; Str. Ceaikovski (bloc 204); Str. Decebal, 1; Str. Glinka, 53 (Cartier Floreasca); Str. 11 Iunie, 51; Str. Lînăriei, 98; Str. Vasile Lascăr, 129*

Magazine alimentare cu autoservire

Modern: *B-dul 6 Martie, 85; Calea Griviței, 170—174; Piața Teatrului de operetă (blocul turn); Piața Kogălniceanu, 1; Str. Cristian Tell, 13;* **Bitolia**: *Str. Bitoliei, 1* (deschis 7—22, inclusiv duminica); **1 Mai**: *Șos. Ștefan cel Mare, 118;* **Unic**: *B-dul N. Bălcescu, 33* (deschis 7—22, inclusiv duminica)

Mezeluri, brînzeturi, delicatese

Str. C. A. Rosetti, 15; B-dul Gh. Dimitrov, 106; B-dul 1 Mai, 127; Str. Bitoliei, 2; B-dul Republicii, 59; Calea Floreasca, 205; Calea

Magazinul „Arta populară"

Griviței, 150 (deschis 7—22, inclusiv duminica); *Șos. Mihai Bravu, 4; Calea Victoriei, 75; Str. Academiei, 4; Str. Academiei, 26; Str. Batiștei, 1; Str. Halelor, 7; Str. Alex. Sahia, 56;* **Avîntul** (specializat mezeluri și conserve de carne): *B-dul Republicii, 23;* **Mistrețul** (specializat mezeluri și conserve de carne): *Piața M. Kogălniceanu, 8* (deschis 7—22, inclusiv duminica)

Conserve și preparate din pește

Delta Dunării: *B-dul g-ral Magheru, 32—34; Str. Beldiman, 2; B-dul 6 Martie, 5*

Produse lactate

B-dul Bucureștii Noi (blocuri); B-dul Hristo Botev, 10; B-dul Muncii, 90; Calea Dorobanți, 170; Calea Plevnei, 5; Șos. Cotroceni, 17; Șos. Mihai Bravu, 145; Str. Batiștei, 5; B-dul Dinicu Golescu, 21—25; Str. Glinka, 53 (cartier Floreasca); *Str. 11 Iunie, 22; Str. Viitor, 117;* **Miorița**: *Piața M. Kogălniceanu, 8* (deschis 7—22, inclusiv duminica) și *B-dul Anul 1848, 8*

Produse conservate prin frig

Polar: *B-dul g-ral Magheru, 32—34; B-dul Muncii, 102*

Fructe și legume

Aprozar: *B-dul N. Bălcescu, 2; B-dul Bucureștii Noi, 149 (blocuri); B-dul g-ral Magheru, 43; B-dul 6 Martie, 7; B-dul Muncii, 90 (blocuri); Calea Ferentari (blocuri); Calea Rahovei, 203; Șos. Ștefan cel Mare, 152; Str. Academiei, 9; Str. Batiștei, 9; Str. Ceaikovski (bloc 205),* (Cartier Floreasca); *Str. Glinka, 53* (Cartier Floreasca); *Str. Știrbei Vodă, 17; B-dul Dinicu Golescu (bloc 3); Piața Teatrului de operetă (blocul-turn)* (magazin cu autoservire)

Dulciuri-Cafea

B-dul Anul 1848, 34; B-dul N. Bălcescu, 3—5 (bomboneriе); *Str. Bitoliei, 2; B-dul 1 Mai, 63; B-dul 6 Martie, 15; B-dul 6 Martie, 23; Calea Rahovei, 107; Calea Victoriei, 33* (bomboneriе); *Calea Victoriei, 45; Șos. Mihai Bravu, 6; Str. Batiștei, 5; Str. Mihail Eminescu, 17; Str. Vasile Lascăr, 111; B-dul g-ral Magheru, 12; Calea Victoriei, 114; Str. Beloiannis, 8*

Băuturi

B-dul 1 Mai, 208; Calea Rahovei, 24; Calea Șerban Vodă, 266; Șos. Ștefan cel Mare, 18; Str. arh. Mincu, 1

Noul magazin alimentar cu autoservire „Unic"

Produse „Gostat"

Calea Dorobanți, 93; Piața Buzești; Piața Amzei, 16; Piața Unirii; Str. 30 Decembrie, 4

Desfac produse legumicole și viticole și preparate din carne și lapte ale unor gospodării agricole de stat din împrejurimile capitalei.

Produse apicole

B-dul N. Bălcescu, 20; Calea Griviței, 286; Piața Kogălniceanu, 5; Str. 30 Decembrie, 62

Florării

B-dul Republicii, 15; Calea Plevnei, 5—7; Piața Teatrului de operetă (blocul-turn); Piața Amzei, 26; Piața Ilie Pintilie; Piața V. Kuibișev, 5; Piața Romană; Piața Palatului Republicii (blocuri); Piața Rosetti, 5; Str. 30 Decembrie, 33; **Codlea**: *B-dul N. Bălcescu, 7;* **Horticola „1 Mai"**: *Splaiul Unirii, 4*

Magazine „Consignația"

Calea Griviței, 153; Calea Moșilor, 368; Pasajul Vilagros; Str. Bărăției, 47; Str. Doamnei, 19; Str. Dobrogeanu-Gherea, 8; Str. Crețulescu, 4; Str. Edgar Quinet, 13

PIEȚE ALIMENTARE

Colentina: *Șos. Armatei Sovietice*

Crîngași: *Calea Crîngași*

30 Decembrie (Amzei): *Piața Amzei*

Dorobanților: *Piața Dorobanților*

Dudești-Cioplea: *Calea Dudești*

Elefterie: *Splaiul Independenței (Podul Elefterie)*

Emilia Irza: *B-dul Lacul Tei*

M. Eminescu: *Str. Mihail Eminescu (colț cu Str. Aurel Vlaicu)*

16 Februarie: *Piața 16 Februarie*

Ferentari: *Calea Ferentarilor*

Construită în 1947, o dată cu blocurile de locuințe.

G. Coșbuc: *B-dul G. Coșbuc (Antrepozite)*

Grivița Roșie: *Calea Griviței*

Noul magazin de articole de menaj din Piața Amzei

Ilie Pintilie: *Str. Berzei*
Una din cele mai vechi pieţe din capitală. Prevăzută cu hală.

1 Mai: *B-dul 1 Mai*

7 Noiembrie: *B-dul 1 Mai*
Piaţa are şi hală.

Obor: *Str. Cîmpul Moşilor*
Una din cele mai moderne şi mai mari hale din sud-estul Europei, terminată în 1946. Camere frigorifere de 8 000 m², cu o capacitate de 400 vagoane alimente, amenajate în ultimii ani.

Progresul: *Şos. Giurgiului*

Parcul Rahovei: *Calea Rahovei (Parcul Rahova)*

Puişor: *Calea 13 Septembrie*

Traian: *Calea Călăraşilor (colţ cu Str. Traian)*
Piaţa are şi hală.

Unirii: *Piaţa Unirii*
A doua piaţă din capitală, în ordinea importanţei, prevăzută cu hale de mare capacitate.

Vasile Lascăr: *Str. Vasile Lascăr (Gemeni)*

Vitan: *Calea Dudeşti*

În incinta şi în imediata apropiere a pieţelor funcţionează unităţi comerciale de stat pentru produse alimentare, textile, metalo-chimice şi articole de uz casnic, precum şi unităţi de alimentaţie publică.

ÎNTREPRINDERI DE STAT PENTRU COMERȚ EXTERIOR

Agroexport: *Str. Ion Ghica, 2 — tel. 13.92.94*

Cartimex: *Str. Aristide Briand, 14—18 — tel. 16.19.10*

Chimimport: *B-dul Republicii, 10 — tel. 16.06.36*

Exportlemn: *Piața Rosetti, 4 — tel. 14.79.90*

Fructexport: *B-dul g-ral Magheru, 1 — tel. 16.10.00*

Industrialexport: *Str. Gabriel Péri, 2 — tel. 14.18.80*

Mașinimport: *Str. M. Eminescu, 10 — tel. 12.65.20*

Mașinexport: *B-dul g-ral Magheru, 7*

Metalimport: *B-dul 6 Martie, 42 — tel. 15.34.33*

Mineralimportexport: *Str. G.G. Assan, 3*

Petrolexport: *B-dul 6 Martie, 42 — tel. 15.70.17*

Prodexport: *Str. Gabriel Péri, 5—7 — tel. 16.16.60*

Romînoexport: *Piața Rosetti, 4 — tel. 16.41.10*

Tehnoimport: *Str. Doamnei, 5 — tel. 13.10.20*

UNITĂȚI DE DESERVIRE A POPULAȚIEI

O largă și bine organizată rețea de unități de deservire asigură populației din capitală satisfacerea diverselor cerințe gospodărești sau a unor prestații de serviciu.

Numărul acestor unități, de stat sau cooperatiste, răspîndite în toate cartierele orașului, a crescut mult în ultimii ani, pentru a face față necesităților sporite ale populației.

Administrația Asigurărilor de stat (ADAS): Direcția Generală: *Str. Smîrdan, 5 — tel. 13.03.58;* Direcția regională București: *Str. I. Ghica,7 — tel. 13.66.43;* Direcția orașului București: *Str. Ion Ghica, 7 — tel. 16.61.04*

Inspectorate raionale ADAS: raionul „30 Decembrie": *Str. Roma, 7 — tel. 11.84.76;* raionul „1 Mai": *Str. Spătarului, 49 — tel. 12.24.08;* raionul „23 August": *B-dul F.I. Tolbuhin, 55 — tel. 21.21.72;* raionul „Tudor Vladimirescu" :*Str. Negru Vodă, 16 — tel. 21.72.00;* raionul „N. Bălcescu": *Str. Bibescu Vodă, 16 — tel. 15.11.57;* raionul „V. I. Lenin": *Str. Bateriilor, 33 — tel. 16.72.66;* raionul „16 Februarie": *Str. Popa Tatu, 35 — tel. 16.48.97;* raionul „Griviția Roșie": *B-dul Banu Manta, 9 — tel. 17.26.66*

Centre de comenzi pentru butelii aragaz: *Str. 11 Iunie, 46 — tel. 23.29.10 — 23.88.90 — 23.84.60* (pentru raioanele „V. I. Lenin", N. Bălcescu", „1 Mai", „Tudor Vladimirescu"). *Str. Caransebeș, 15 — tel. 27.10.10 — 17.72.00* (pentru raioanele „30 Decembrie", „16 Februarie", „Griviția Roșie", „1 Mai")

„Ghidul capitalei" (pentru informații privind străzile orașului — *tel. 14.70.45*)

Întreprinderea-canal-apă-București (ICAB): *Str. C-tin Mille, 8 — tel. 13.28.10.* Închideri-deschideri — *tel. 13.28.10*; pentru sesizarea unor defecțiuni constatate la rețeaua de canalizare sau de racordare a canalizării — *tel. 11.29.77;* pentru lucrări de vidanjare — *tel. 12.71.45;* gospodăria canalizării — *Str. Ștefănescu Assan, 26;* pentru anunțarea unor defecțiuni survenite la rețeaua de apă (conducte, guri de apă, branșamente, control, instalații interioare etc.), cetățenii se pot adresa: raioanele „1 Mai" și „30 Decembrie" — *tel. 12.41.35 (Șos. Ștefan cel Mare, 112);* raioanele „Tudor Vladimirescu" și „23 August" — *tel. 22.00.75 (str. Th. Speranța, 51);* raioanele „V. I. Lenin" și „N. Bălcescu" — *tel. 23.83.60 (calea Rahovei, 148);* raioanele „Griviția Roșie" și „16 Februarie": *B-dul N. Titulescu, 129 — tel. 18.42.75;* defecțiunile la contoare pot fi sesizate indiferent de raion și la telefoanele: *13.80.07* sau *16.61.30* (grupa contoare). Cetățenii se pot adresa ICAB-ului la telefoanele amintite, între orele 7 și 15. De la orele 15 la 18 se primesc reclamații numai la *tel. 13.80.07* sau *16.61.30 interior 15*

Întreprinderea „Combustibilul" București: *Str. I. Vidu, 13 — tel. 13.90.22*

Întreprinderea de distribuția gazelor București: *Calea Victoriei, 56 — tel. 14.76.00*

Întreprinderea de salubritate București (ISB): *Calea Plevnei, 80 — tel. 15.60.00*; subunități: *B-dul Alex. I. Cuza, 105 — tel. 27.10.98; Str. Fierari, 26 A — tel. 11.96.46; Șos. Pantelimon, 27— tel.12.32.08; Calea Șerban Vodă, 186 — tel. 23.99.27; Calea Ferentari, 123 — tel. 23.51.70; Str. B. Buicliu, 5 — tel. 15.21.75*

Întreprinderea de spălătorie, curățătorie, boiangerie „Nufărul": *Str. dr. Clinciu, 3 — tel. 14.63.11;* dintre unitățile principale citățm: **centrul nr. 1**: *Piața Palatului R.P.R. (bloc 2);* **centrul nr. 2**: *G. Coșbuc, 2;* **centrul nr. 4**: *Str. Vasile Lascăr, 142;* **centrul nr. 44**: *Calea Moșilor, 88;* **centrul nr. 42**: *Str. C. A. Rosetti, 26;* **centrul nr. 16**: *Str. Mendeleev, 6;* **centrul nr. 16**: *Str. N. Beloiannis, 7*

Întreprinderea pentru colectarea metalelor: *Str. Th. Aman, 4; Depozite de colectare*: **nr. 1** — *Str. Glucozei, 87;* **nr. 2** — *Șos Baicului, 16;* **nr. 3**: — *Calea Alexandriei, 9;* **nr. 4**: — *B-dul Bucureștii Noi, 145;* **nr. 5** — *Șos. Giurgiului, 144;* **nr. 6** — *Calea Dorobanți, 126;* **nr. 7** — *Splaiul Independenței, 294;* **nr. 8** — *Str. Cantemir, 55;* **nr. 9** — *Șos. Mihai Bravu, 180;* **nr. 11** — *Str. Puișor, 18;* **nr. 12** — *Șos. Cotroceni, 20;* **nr. 13** — *Calea Alexandriei, 144;* **nr. 41** — *Șos. Olteniței, 194;* **nr. 15** — *B-dul Ion Șulea, 8*

Întreprinderea poligrafică „Gutenberg": *Str. 30 Decembrie, 40 — tel. 13.69.59* (imprimate diverse, cărți de vizită, legătorie de cărți); dintre unitățile principale citățm pe acelea din *Str. Edgar Quinet, 15; Str. 13 Decembrie, 5; Str. Pompiliu Eliade, 2 (Piața Kogălniceanu)*

Întreprinderi prestări servicii manuale: *Str. Berzei, 25 — tel. 14.97.10 — 14.85.35;* pentru mutări de mobilier, încărcături descărcări de mărfuri, ambalări — *tel. 21.51.67 — 21.36.12 — 12.62.27 — 12.69.87 — 15.91.94;* pentru curățat geamuri și ferestre, curățat și lustruit pardoseli de orice fel, reparații de parchete, zugrăveli, vopsitorii în ulei etc. — *tel. 16.48.50 — 14.85.35;* pentru reparații și montări de

sobe de teracotă — *tel. 21.51.67;* pentru lucrări de coșerit, curățări și desfundări de sobe — *tel. 15.63.82 — 15.76.40 — 17.67.41 — 11.85.25;* pentru lucrări fotografii artistice pe plăci de porțelan și emailate, retușări de fotografii, reconstituiri de tablouri și fotografii — *tel. 16.48.50*

Întreprinderea de distribuire a energiei electrice — București (IDEB): *B-dul 1 Mai, 41 — tel. 18.08.00;* serviciul deranjamente electrice în rețea — *tel. 18.23.40 — 17.29.53;* plata pentru consumul energiei electrice la casieriile situate în: *B-dul 1 Mai 41—43* (pentru raionul „30 Decembrie") — *tel. 18.08.00/205; B-dul Republicii, 27* (pentru raionul „Tudor Vladimirescu") — *tel. 18.08.00/229;* Șos. *Mihai Bravu, 27* (pentru raionul „23 August") — *tel. 18.08.00/230; Str. Mihail Eminescu, 156* (pentru raionul „1 Mai") —*tel. 12.50.60; Str. Sabinelor, 94* (pentru raionul „V. I. Lenin") — *tel. 23.90.00; Str. 11 Iunie, 18* (pentru raionul „N. Bălcescu") — *tel. 23.25.03 Calea Griviței, 198* (pentru raioanele „16 Februarie" și „Griviția Roșie")

Întreprinderea regională de transporturi auto București: unități de reparații automobile și motociclete: *B-dul N. Titulescu, 171 — tel. 17.31.51; Str. Fabrica de chibrituri, 15—17 — tel. 23.22.20;* Șos. *Străulești, 1 — tel. 17.60.10/1354*

Întreprinderea metalurgică întreținere și reparații: *Calea Rahovei, 54 — tel. 13.30.48*

Studio foto (studio și laborator pentru fotografii artistice): *B-dul Schitu Măgureanu, 4 — tel. 14.80.24*

Cooperative meșteșugărești

Artă și precizie: *Str. 30 Decembrie, 13 — tel. 15.60.53* (specific: ceasornicărie, reparații de bijuterii); dintre unitățile principale citățm: **centrul n. 4** — *B-dul N. Bălcescu, 26;* **centrul nr. 5** — *B-dul Republicii, 39;* **centrul** *din Piața Palatului Republicii;* **centrul** *din Calea Victorei, 25;* **centrul** *din Str. 30 Decembrie, 50.*

Avîntul îmbrăcămintei: (specific: croitorie și lenjerie, remaiaj, stopaj, reparații confecții); dintre unitățile mai importante citățm: **unitatea** din *Piața Gării de Nord;* **unitatea** din *Str. Știrbei Vodă, 16.* **unitatea** din *B-dul Dinicu Golescu, 9;* **unitatea** *B-dul Bucureștii Noi (Bloc 5).*

Cooperativa blănarilor: *Str. Sf. Apostoli, 34 — tel. 15 55 10* (specific: confecționare și reparații de blănuri); dintre unitățile principale citățm: **centrul nr. 2** — *Str. Lipscani, 19;* **centrul nr. 23** — *Str. Academiei, 27;* **centrul** din *Str. Colței, 2;* **centrul** din *Str. 30 Decembrie, 32*

Casa de mode: *Str. C. Exarcu, 1 — tel. 15.78.04;* dintre unitățile principale citățm: **centrul** din *Calea Victoriei, 18* (confecții femei); **centrul** din *Calea Victoriei, 112* (confecții bărbați); **centrul nr. 3** (de lux) — *Calea Victoriei, 128 — tel. 15.26.92;* **centrul nr. 4** (de lux) — *B-dul general Magheru, 39 — tel. 12.56.75;* **centrul nr. 5** (de lux) — *Calea Victoriei, 134 — tel. 15.26.92;* **centrul** din *Str. Doamnei, 3*

Arta încălțămintei: *Calea Moșilor, 239 — tel. 12.25.00* (specific: comenzi și reparații de încălțăminte); dintre unitățile principale

citãm: **centrul nr. 7** — *Calea Victoriei, 52;* **centrul nr. 1** — *B-dul Tolbuhin, 94;* **centrul nr. 31** — *Calea Florească, 117* (pentru încălțăminte ușoară); **centrul** din *Str. Viitor, 117;* **centrul** din *Str. Tunari, 85*

Drum nou (specific croitorie, lenjerie); dintre unitățile mai importante citãm: **unitatea** din *Str. Kuibișev, 7;* **unitatea** din *Piața Kogălniceanu, 3;* **unitatea** din *Piața 7 Noiembrie, 1;* **unitatea** din *Str. Carol Davila, 111;* **unitatea** din *Str. M. Eminescu, 172.*

Fotografia populară: *Str. Colței, 9 — tel. 15.52.66* (specific: fotografii, fotocopii); dintre unitățile principale citãm: **unitatea nr. 8** — *Str. Colțea, 9* (fotoceramică); **unitatea nr. 9** — *B-dul Bucureștii Noi (bloc 1);* **unitatea nr. 16** — *Calea Victoriei, 38;* **unitatea nr. 12** — *Str. Aristide Briand, 12* (foto color); **unitatea nr. 38** — *Str. Franklin, 9;* **unitatea nr. 41** — *B-dul Muncii, 90;* **unitatea** din *Str. Beldiman, 1;* **unitatea** din *Str. Academiei, 2.*

Igiena: *Str. Băcani, 1* (specific: coafură, frizerie); dintre unitățile principale citãm: **unitatea nr. 1** — *B-dul Republicii, 15;* **unitatea nr. 18** — *Bloc Piața Palatului Republicii;* **unitatea** din *Calea Victoriei, 54;* **unitatea nr. 92** — *Str. Academiei, 21* (cosmetică); **unitatea nr. 95** — *Bloc cartier Florească;* **unitatea „Ciufulici"** — *B-dul Republicii, 23* (pentru copii)

Îmbrăcămintea: *Str. Uranus, 111 — tel. 23.04.90;* dintre unitățile principale citãm: **centrul nr. 42** — *B-dul 6 Martie, 17* (specific: confecții); **centrul nr. 27** — *B-dul 6 Martie, 95* (specific: confecții, lenjerie); **centrul nr. 2** — *Str. Brezoianu, 3—5* (specific confecții); **centrul nr. 26** — *B-dul 6 Martie, 30* (specific: balonseide, remaiaj); **centrul** din *Str. Bibescu Vodă, 24;* **centrul** din *Str. Vinători, 1.*

Încălțămintea manuală: *Șos. Viilor, 44 — tel. 23.40.20* (specific: comenzi și reparații încălțăminte); dintre unitățile principale citãm: **centrul nr. 8** — *Calea Văcărești, 29;* **centrul nr. 9** — *Str. Smîrdan, 1 — 21;* **centrul nr. 22** — *Calea Rahovei, 218* (reparații); **centrul** din *Calea Moșilor, 51* (specific: încălțăminte pentru copii și încălțăminte ortopedică)

Întrecerea: *Str. 30 Decembrie, 62 — tel. 15.37.70;* dintre unitățile principale citãm: **centrul nr. 27** — *Str. Bărăției, 29* (specific șepci, basculi, balonseide, flori artificiale); **centrul nr. 25** — *Șos. Mihai Bravu, 116* (specific: șepci, basculi, corsete, flori artificiale, curățat pălării, articole nou-născuți); **centrul** din *Str. Lipscani, 39* și **centrul** din *Str. Lipscani, 74.*

Meseriașii cizmari: *Calea Griviței, 97 — tel. 13.95.10* (specific: reparații și comenzi încălțăminte); dintre unitățile principale citãm: **centrul nr. 7** — *Calea Victoriei, 101;* **centrul nr. 2** — *Calea Victoriei, 134;* **centrul nr. 1** — *Calea Griviței, 331;* **centrul nr. 16** — *Piața Amzei, 2* (reparații); **centrul nr. 14** — *Str. Mendeleev, 11*

Metalo-casnica: *Șos. Armatei Sovietice, 15 — tel. 12.20.20;* dintre unitățile principale citãm: **centrul nr. 38** — *Calea Griviței, 120* (specific: obiecte de uz casnic); **centrul nr. 42** — *Str. Viitor, 116* (specific: instalații sanitare); **centrul nr. 70** — *Str. Sf. Gheorghe Nou, 11 — tel. 15.64.50* (specific: reparații biciclete); **centrul** din *Str. M. Locusteanu, 3;* **centrul** din *Str. Buzești, 78 — tel. 15.18.58;* **centrul** din *Șos.*

Giurgiului, 178 — tel. 23.77.01; **centrul** din *B-dul Hristo Botev 16;* **centrul** din *Șos. Ștefan cel Mare, 1* (specific: întreținere și reparații de motociclete, motorete, scutere, mașini-auto)

Mobilă și tapițerie: *Str. Băcani, 1 — tel. 13.11.06* (specific: tîmplărie, tapițerie); dintre unitățile principale citățm: **centrul nr. 19.** — *Str. Al. Sahia, 29;* **centrul nr. 59** — *Str. dr. Felix, 44;* **centrul** din *Str. Bărăției, 38;* **centrul** din *B-dul Muncii, 100;* **centrul** din *Calea Călărași, 3;* **centrul** din *Str. Buzești, 31.*

Deservirea: **centrul** din *Str. Bărăției, 35 — tel. 15.54.40* (pentru servicii la domiciliu: spălat și călcat rufe, spălat geamuri, parchete, mici comisioane, însoțitori pentru bătrîni și bolnavi); **centrul** din *Pasajul Șelari, 5* (specific: lustruirea și vopsirea obiectelor din piele); **centrele** din *Str. Doamnei, 5* și *Str. Aristide Briand, 1* (specific: reparații stilouri, ochelari, bibelouri)

Marochinerul: *Str. Italiană, 20 — tel. 16.66.89* (specific: marochinărie); dintre unitățile principale citățm: **centrul nr. 19** — *Pasaj Comedia;* **centrul** din *Calea Victoriei, 56;* **centrul** din *B-dul Republicii, 50;* **centrul** din *B-dul N. Bălcescu, 26*

Radio Progres: *Str. Sf. Gheorghe Nou, 24 — tel. 13.42.77* (specific: reparații de aparate de radio și televiziune); dintre unitățile principale citățm: **centrul** din *Str. 30 Decembrie, 16 — tel. 15.75.23;* **centrul** din *Piața Kogălniceanu, 7;* **centrul** din *Calea Văcărești, 51;* **centrul nr. 21** *Piața Kogălniceanu, 8 — tel. 15.04.47;* **centrul nr. 22** — *B-dul G. Duca, 15 — tel. 18.28.89;* **centrul nr. 40** — *Calea Griviței (Bloc E 2) ; — tel. 17.29.40;* **centrul nr. 62** — *B-dul Muncii, 98.*

Tehnometalica (specific: reparații moto, instalații electrice-sanitare, reparații frigidere, aragaze și alte obiecte de uz casnic, nichelaj, cromaj, argintat); dintre unitățile principale citățm: **unitatea** din *Str. Cobălcescu, 10;* **unitatea** din *Str. Mihai Vodă, 10 — tel. 14.19.06;* **unitatea** din *Str. Timișului, 4;* **unitatea** din *Calea Rahovei, 403*

Tehnica încălțămintei: *Str. Uranus, 138 — tel. 23.14.33* (specific: comenzi și reparații încălțăminte); dintre unitățile principale citățm: **centrul** din *Piața Gării de Nord;* **centrul nr. 12** — *Str. Brezoianu, 6;* **centrul nr. 11** — *Str. Matei Millo, 2;* **centrul nr. 1** — *Str. Uranus, 138;* **centrul** din *B-dul 6 Martie, 77*

Tehnica sticlei (specific: montări de geamuri, reparații, rame pentru tablouri etc.); dintre unitățile principale citățm: **centrul** din *Calea Moșilor, 34* și *208;* **centrul** din *Calea Dorobanți, 133;* **centrul** din *Str. Buzești, 19;* **centrul** din *B-dul Bucureștii Noi* (Bloc 2A); **centrul** din *Calea Șerban Vodă, 235.*

Tricotextil: *Str. Smîrdan, 11 — tel. 16.32.09* (specific: tricotaje de comandă, remaiaj); dintre unitățile principale citățm: **centrul nr. 26** — *Str. Brezoianu, 3;* **centrul nr. 2** — *Str. Edgar Quinet, 11;* **centrul** din *Calea Victoriei, 112;* **centrul** din *B-dul 6 Martie, 77;* **centrul** din *Str. Lipscani, 19;* **centrul** din *Piața Gării de Nord (Bloc C)*

Sîrguința: *Str. Episcopiei, 7 — tel. 13.90.09;* dintre unitățile principale citățm: **centrul nr. 12** — *Calea Victoriei, 108* (specific: comenzi, confecții, balonseide, pălării bărbătești); **centrul nr. 23** — *Str. Fran-*

klin, 5 (specific: confecții bărbați și broderie mecanică); **centrul** din *Str. Aristide Briand, 12;* **centrul** din *Str. Episcopiei, 6;* **centrul** din *Str. Vlădescu, 52 (Floreasca).*

Soarele: *Sr. Lipscani, 23 — tel. 14.62.27* (specific: lenjerie, confecții, broderie, stopaj, balonseide etc.); dintre unitățile principale citățm: **centrul nr. 20** — *Calea Călărași, 1;* **centrul nr. 41** — *B-dul Republicii, 47;* **centrul** din *Calea Moșilor, 27 — tel. 14.03.64* (specific: călcat și reparații de îmbrăcăminte, care se ridică de la domiciliul clienților)

Sporul: *Str. Gabroveni, 5 — tel. 16.66.19;* dintre unitățile principale citățm: **centrul nr. 19** — *Str. Lipscani, 72* (specific: confecții); **centrul nr. 2** — *Str. Sf. Vineri, 27* (specific: balonseide); **centrul nr. 5** — *Str. Șelari, 17* (specific: confecții, balonseide); **centrul nr. 20** — *Str. Lipscani, 19* (specific: confecții)

Stăruința: *Calea Griviței, 59 — tel. 13.06.18* (specific: comenzi încălțăminte); dintre unitățile mai importante citățm: **unitatea** din *Str. Alecu Constantinescu, 5;* **unitatea** din *Calea Dorobanți, 19;* **unitatea** din *Str. Știrbei Vodă, 96*

POȘTA-TELEFON-TELEGRAF

Primul document care amintește de existența olacelor de poștă, precum și de obligația satelor și tîrgurilor din țară de a pune la dispoziția curierilor poștali diferite mijloace de transport, datează din anul 1399. Este vorba de un hrisov emis de Mircea cel Bătrîn, prin care satul Pulcăuți era scutit de a da „cai de olac".

În secolul al XVII-lea, serviciul poștal este asigurat atît de curieri interni (așanumiții lipcani) cît și de curieri externi (călărași). În secolul al XVIII-lea iau ființă primele releuri de poștă, în special pe drumurile principale (București-Tîrgoviște, București-Craiova, București-Giurgiu ș.a.), se organizează stații poștale speciale, se emit o serie de hrisoave care reglementează expedierea corespondenței. După 1830 se stabilește, pentru prima oară în Țara Romînească, obligația de a se plăti taxe poștale pentru corespondența particulară. „Anuarul Principatului Țării Romînești" pe anul 1842 ne informează că serviciul poștal depindea în acea vreme de Departamentul Dinăuntru (Ministerul de Interne) și că Direcțiunea și Casa poștelor se aflau la București, instalate într-o clădire de pe strada denumită „Poșta Veche" (azi Str. Mendeleev).

Apariția, în 1858, a primelor mărci poștale romînești și stabilirea monopolului de stat asupra expedierii de scrisori constituie factori importanți în reorganizarea, pe baze moderne, a rețelei poștale din Romînia.

Palatul Poștelor

Continua dezvoltare social-economică a țării a atras după sine și o creștere a activității în sectorul de poștă și telecomunicații.

După eliberarea țării de sub jugul fascist, nevoia unor legături operative între întreprinderi, instituții și alte unități economice, culturale etc., ca și creșterea exigențelor oamenilor muncii, pentru care telefonul a încetat de mult a mai fi un „lux", au creat necesitatea lărgirii rețelelor telefonice și telegrafice, a sporirii operațiunilor de poștă și a dotării acestora cu noi mijloace de deservire a populației. Progresele realizate sînt apreciabile.

Dacă în 1938, de pildă, în întreaga țară erau înregistrați 69.000 de abonați telefonici, în 1961 numărul acestora crescuse la 217.000. În 1938, prin oficiile P.T.T. din țară erau expediate 172.000 de exemplare ziare și diverse publicații. Două decenii mai tîrziu această cifră se ridica la peste 800.000, iar în 1961 la peste 1 milion.

Luînd drept criteriu de comparație anul 1950, constatăm că numărul oficiilor și al marilor ghișee poștale existente în capitală în 1959 era de 56 (față de 41), iar al cutiilor poștale de 525 (față de 422). În aceeași perioadă de timp, numărul abonaților telefonici din capitală a crescut de la 52.222 la 90.648, iar convorbirile telefonice interurbane, de la 1.524.000 la 2.784.000. Față de 865.000 de telegrame expediate în 1950, s-au înregistrat în 1959 aproape 1.000.000 de telegrame. În 1961, prin oficiile poștale ale capitalei, s-au expediat peste 54.000.000 de scrisori și peste 5.000.000 mandate telegrafice și colete.

Pentru viitor, în vederea ridicării telecomunicațiilor la o treaptă de activitate superioară, Directivele celui de-al III-lea Congres al P.M.R. prevăd investiții masive, dintre care o parte substanțială va fi alocată capitalei.

Funcţionează zilnic între orele 6 şi 21 şi efectuează serviciile de corespondenţă, mandate, mesagerii, telegrame, abonamente radiofonice, convorbiri telefonice locale, interurbane, internaţionale, operaţiuni C.E.C. presă, filatelie etc.

Oficiile P.T.T.R. Bucureşti 1, 2, 3, 4, 5 9 10, 12, 2), şi 25 funcţionează între orele 6 şi 24 pentru serviciile de telegraf şi telefon.

Oficiile P.T.T.R. Bucureşti 1 şi Bucureşti 3 sînt deschise fără întrerupere pentru serviciul de telegraf.

La oficiile Bucureşti 1 şi Bucureşti 3 funcţionează şi ghişee pentru fototelegrame interne şi externe.

Oficiile P.T.T.R.

Bucureşti 1 — *Calea Victoriei, 12*

Această unitate funcţionează în *Palatul Poştelor*, clădire construită între anii 1894 şi 1900. În anul 1958, în această clădire a fost instalată Expoziţia internaţională „Centenarul mărcii poştale româneşti şi al poştei de stat".

Bucureşti 2 — *B-dul Banu Manta, 16;* **Bucureşti 3** — *Şos. Ştefan cel Mare, 15;* **Bucureşti 4** — *Calea Dudeşti, 99—101;* **Bucureşti 5** — *Str. Uranus, 132;* **Bucureşti 6** — *Spl. Unirii, 116;* **Bucureşti 7** — *Şos. Giurgiului, 86;* **Bucureşti 8** — *Şos. Berceni, 18;* **Bucureşti 9** — *Str. Viitorului, 90;* **Bucureşti 10** — *Şos. Ştefan cel Mare, 240;* **Bucureşti 11** — *Şos. 7 Noiembrie, 1;* **Bucureşti 12** — *Str. Gării de Nord (Blocul A);* **Bucureşti 13** — *Str. Al. Sahia, 32;* **Bucureşti 14** — *Calea Ferentari, 72;* **Bucureşti 15** — *Şos. Cotroceni, 12;* **Bucureşti 16** — *B-dul Păcii, 100;* **Bucureşti 17** — *Şos. Giuleşti, 54;* **Bucureşti 18** — *Şos. Bucureşti-Ploieşti, 16;* **Bucureşti 19** — *B-dul Ion Şulea, 171;* **Bucureşti 20** — *Calea Călăraşi, 137;* **Bucureşti 21** — *Şos. Popeşti-Leordeni, 1;* **Bucureşti 22** — *Calea Griviţei, 2;* **Bucureşti 23** — *Str. Ghenadie Petrescu, 20;* **Bucureşti 24** — *B-dul 30 Decembrie, 104;* **Bucureşti 25** — *Calea Alexandriei, 1;* **Bucureşti 26** — *B-dul Bucureştii Noi, 35;* **Bucureşti 27** — *Calea 13 Septembrie, 196;* **Bucureşti 28** — *Gara de Sud (Filaret);* **Bucureşti 29** — *Calea Călăraşi, 298;* **Bucureşti 30** — *Str. Glinka (Bloc 53);* **Bucureşti 31** — *Şos. Cringaşi, 66;* **Bucureşti 32** — *B-dul 1 Mai (Bloc F) (Piaţa Chibrit);* **Bucureşti 33** — *Casa Scînteii;* **Bucureşti 34** — *B-dul Mareşal F.I. Tolbuhin, 19;* **Bucureşti 35** — *Str. dr. Carol Davila, 33;* **Bucureşti 36** — *B-dul g-ral Magheru, 43;* **Bucureşti 37** — *B-dul Hristo Botev, 2;* **Bucureşti 38** — *Str. Maica Domnului, 52;* **Bucureşti 40** — *Str. 11 Iunie, 12;* **Bucureşti 41** — *B-dul 1 Mai, 141;* **Bucureşti 42** — *Piaţa G. Coşbuc, 1;* **Bucureşti 44** *Str. Lînăriei, 103;* **Bucureşti 45** — *Piaţa Palatului R.P.R. (Bloc 10);* **Bucureşti 46** — *Str. Izvor, 20;* **Bucureşti 49** — *B-dul Muncii (Bloc E 2);* **Bucureşti 51** — *Calea Alexandriei, 99*

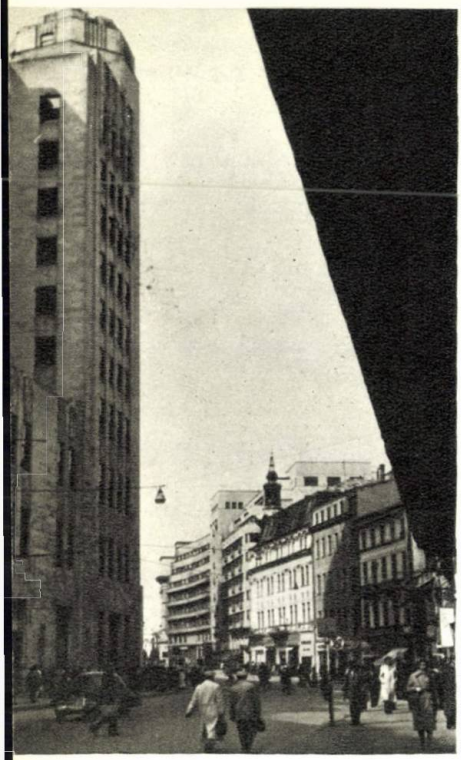

Palatul Telefoanelor din Calea Victoriei

Ghișee principale

Deschise zilnic între orele 6 și 21, cu excepția ghișeului de pe peronul Gării de Nord al cărui orar este 6—24.

Calea Victoriei, 38 (funcționează în *Palatul telefoanelor*); *Aeroportul internațional Băneasa; Str. Aristide Briand, 5; Calea Griviței, 232; Str. Ion Vidu, 2; Gara de Nord (peron); Hotel Athénée Palace; Hotel Lido*

OFICII TELEFONICE SPECIALE

Victoria — *Calea Victoriei, 37* (Palatul telefoanelor), orele 6—24; **6 Martie** — *B-dul 6 Martie, 23—25*, orele 6—24; **Buzești** — *Str. Buzești, 4*, orele 7—23; **Peron** — *Peronul Gării de Nord*, orele 6—24; **Șerban Vodă** — *Splaiul Unirii, 39*, orele 7—23; **Văcărești** — *Calea Văcărești, 137*, orele 7—23; **Palatului** — *Piața Palatului R.P.R. (Blocul 7)*, orele 7—22

SERVICII TELEFONICE SPECIALE

02 — Deranjamente telefonice

03 — informații (numerele de telefon)

04 — Centrala de interior a serviciilor P.T.T.R.

05 — Prestații telefonice speciale: mesaje locale și interurbane; ora exactă; apel la ora cerută; rezultatul tragerilor Loto Central, Pronoexpres, C.E.C.; starea timpului în localități importante, balneoclimaterice și turistice din țară; străzi din localitate, mijloace de transport în comun și localități cuprinse în nomenclatura administrativă a R.P.R.; farmacii de serviciu noaptea. adresa, numărul de telefon și specialitatea policlinicilor și a medicilor autorizați pentru consultații la domiciliu; programul manifestațiilor culturale, artistice și sportive locale; rezultate sportive și pronosport

06 — Serviciul de salvare

07 — Comenzi pentru avize și convorbiri internaționale

08 — Serviciul de pompieri

09 — Comenzi pentru avize și convorbiri interurbane

17.19.10 și **11.18.90** pentru transmiterea telegramelor prin telefon de la domiciliul abonaților (funcționează permanent)

Casa de economii și consemnațiuni (C.E.C.)

Banca de Stat a R.P.R.

BĂNCI ȘI AGENȚII C.E.C.

Instituțiile bancare apar o dată cu apariția și dezvoltarea capitalismului. Înainte de aceasta, operațiile de împrumut se făceau de către diverși cămătari și zarafi, banii aflați în circulație fiind, în cea mai mare parte, de proveniență străină. Cea dintîi bancă ia ființă ca întreprindere particulară la Iași în 1856, din inițiativa domnitorului Gr. Al. Ghica. E lichidată însă curînd (1860), după ce pusese în circulație primele bilete de bancă românești.

În 1880 se înființează Banca Națională, a cărei activitate — ca și a celorlalte bănci din țara noastră — avea să se desfășoare în sprijinul speculațiilor financiare practicate de clasele exploatatoare. Abia în anii regimului democrat-popular, după etatizare (1946) și naționalizare (1948), devenită bancă de stat și organizată ca instituție autonomă în 1955, ea ajunge să dețină un rol de mare însemnătate în economia națională, fiind o pîrghie importantă în opera de construire a socialismului.

Banca de Stat a R.P.R. Centrala: *Str. Lipscani, 25 — tel. 13.04.10;* Direcția operațiilor cu străinătatea: *Calea Victoriei, 22 — tel. 13.04.10/1277;* Birouri de schimb: *Centrala Băncii de Stat (serviciul ghișee și casierie) — Str. Lipscani, 25 — tel. 13.04.10; Gara de Nord, Aeroportul Băneasa, Hotel Lido, Hotel Athénée Palace*

Banca de Stat, instituție de sine stătătoare, este unica bancă de emisiune a țării și centrul de efectuare a decontărilor interne; ea acordă credite pe termen scurt și efectuează toate operațiile bancare cu străinătatea.

Sucursalele și filialele raionale: Raionul „23 August": *Str. Ciresului, 6 — tel. 21.41.64;* Raionul „Nicolae Bălcescu": *Str. Bibescu Vodă, 15 — tel. 15.20.85;* Raionul „16 Februarie": *Șos. Giulești, 3 — tel. 18.46.31;* Raionul „Griviția Roșie": *Calea Griviței, 262 — tel. 17.72.26;* Raionul „V. I. Lenin": *Str. Bateriilor, 48 — tel. 14.88.52;* Raionul „1 Mai": *Șos. Ștefan cel Mare, 238 — tel. 11.62.08;* Raionul „30 Decembrie": *Str. Londra, 10 — tel. 11.51.35*

Sucursala orașului București: *Str. Lipscani, 16 — tel. 13.04.10/1092*

Banca de investiții: *Str. Doamnei, 2 — tel. 13.46.10*

Casa de economii și consemnațiuni (C.E.C.): *Calea Victoriei, 13 — tel. 15.48.10*

Organizată prin legea din septembrie 1864, semnată de M. Kogălniceanu, ca instituție (casă) de depuneri și consemnațiuni. În 1881, i se alătură *Casa de economii*, căpătînd extindere în vederea acordării de împrumuturi statului, comunelor, așezămintelor de binefacere, precum și particularilor. În 1930 se desparte în două: *Casa de depuneri* și *Casa generală de economii*, introducîndu-se cecurile poștale. Denumirea de C.E.C. (Casa de economii și cecuri poștale) apare doi ani mai tîrziu. De pe urma activității ei profitau aproape exclusiv întreprinderile capitaliste, exploatatoare, care realizau mari profituri cu ajutorul împrumuturilor obținute din fondurile depunătorilor.

Devine o instituție pusă în slujba intereselor poporului abia în anii regimului democrat-popular, după fuzionarea cu Casa de depuneri (1948). În ultimii ani, ca urmare a ridicării nivelului de trai al populației, numărul depunătorilor la

C.E.C. a crescut simțitor. La sfîrșitul lui 1961, de pildă, la fiecare doi locuitori ai Bucureștilor unul era deținător al unui libret de economii.

În București, operațiunile C.E.C. se pot efectua la cele opt case raionale de economii, 35 agenții proprii, 700 de ghișee C.E.C. din întreprinderi și instituții, precum și la toate oficiile poștale.

Case raionale și agenții C.E.C.: Raionul „23 August": *Calea Moșilor, 327 — tel. 12.38.60; Calea Moșilor, 123; Uzinele „23 August"* Raionul „N. Bălcescu": *Calea Rahovei, 185 — tel. 23.09.50; Calea Șerban Vodă, 258; Piața Bibescu Vodă;* Raionul „Grivița Roșie": *B-dul Banu Manta, 7 — tel. 17.01.45; B-dul 1 Mai, 139; Uzinele „Grivița Roșie";* Raionul „16 Februarie": *Piața Palatului Republicii; Calea Griviței, 119 — tel. 16.32.66; Calea Griviței 130; Șos. Cotroceni, 13; B-dul 6 Martie, 20;* Raionul „V. I. Lenin" *Calea Victoriei, 13 — tel. 15.48.10; Calea 13 Septembrie, 115; B-dul 6 Martie, 63;* Raionul „1 Mai": *Piața Rosetti, 4 — tel. 15.26.90; Str. Orientului, 18;* Raionul „30 Decembrie": *Str. Nikos Beloiannis, 5 — tel. 15.95.99; Șos. Ștefan cel Mare, 2; B-dul N. Bălcescu, 24; Calea Victoriei, 95; Piața Dorobanți, 5; Combinatul poligrafic „Casa Scînteii";* Raionul „Tudor Vladimirescu": *Calea Văcărești, 41 — tel. 21.75.71; B-dul Anul 1848, 41; Calea Dudești, 90.*

CLUBURI ȘI BAZE SPORTIVE, ȘTRANDURI

De un început cît de cît organizat al sportului în București se poate vorbi abia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, o dată cu introducerea educației fizice în școli. În prima jumătate a secolului se citează doar o încercare de a se deschide o școală de scrimă, gimnastică și dans (1834). Oina, sport național romînesc, s-a bucurat de multă popularitate în rîndurile tineretului.

În 1868 s-a întemeiat la București *Societatea romînă de arme, gimnastică și dare la semn*, pepinieră a cadrelor de educație fizică, pînă după primul război mondial. Primii organizatori și animatori sportivi au fost profesorii de educație fizică.

Progresul e totuși lent. În 1871 ia ființă un nou club sportiv: *Societatea de tragere la semn*. În jurul anului 1894, se deschide prima școală de ciclism și se construiește primul velodrom, iar în 1896 au loc la București întreceri cicliste cu participarea unor sportivi din străinătate. Între 1905 și 1908 se semnalează primele întîlniri de fotbal și de box, în 1909 se desfășoară primul campionat de fotbal. În 1912 ia ființă *Federația societăților sportive din Romînia*, iar în 1914 se constituie *Comitetul Olimpic Romîn* (C.O.R.), afiliat la Comitetul Internațional Olimpic (C.I.O.).

Stadionul „23 August"

O oarecare intensificare a activității sportive se remarcă abia după primul război mondial. Atleții romîni iau parte (1920) la o întîlnire internațională la Paris. La București se organizează primele întîlniri internaționale. Totuși mișcarea de cultură fizică și sport se desfășoară în anonimat. Reprezentanții clasei conducătoare se interesează doar de disciplinele considerate de „elită" (tenisul de cîmp, patinajul, întrecerile hipice, unde se pariază sume enorme). De celelalte se dezinteresează aproape complet. Singurul sport de mare popularitate este fotbalul. În 1930 ia ființă *Federația romînă de fotbal* (F.R.F.A.). Cele cîteva baze sportive, construite în timpul regimului burghezo-moșieresc, sînt cu totul insuficiente, raportîndu-le la numărul amatorilor de sport. Cît despre posibilitățile de practicare a sporturilor, acestea sînt foarte limitate maselor largi de oameni ai muncii care nu au nici timp pentru sport, și nici mijloace pentru procurarea echipamentului necesar (în cea mai mare parte importat din străinătate).

Abia după instaurarea regimului democrat-popular, mișcarea de cultură fizică și sport din Romînia se transformă radical, căpătînd o amploare deosebită. Ca urmare a politicii partidului de creare a unei mișcări sportive de mase, sportul încetează de a mai fi apanajul așaziselor elite. Oamenii muncii pătrund cu miile pe stadioane, pe pistele de atletism, în săli de gimnastică. În 1945 ia ființă *Organizația sportul popular*, prin intermediul căreia întreaga viață sportivă din țară se transformă, înnoindu-se. Se desființează profesionismul. Sportul devine un mijloc de educație fizică de masă, de educație cetățenească, un prilej de destindere la îndemîna oricui. Se introduce Complexul sportiv deschis tuturor tinerilor din uzine, școli și facultăți sau de la sate. Concursurile de masă (spartachiadele, concursurile sportive de vară ale tineretului, crosurile de 1 Mai și 7 Noiembrie etc.) antrenează mii și mii de sportivi amatori din rîndul cărora se ridică sportivi de performanță, recordmeni și campioni. În anul 1961, de pildă,

600.000 de tineri și vîrstnici din București au concurat la marile întreceri sportive de masă, Spartachiada de iarnă a tineretului, concursul cultural-sportiv al tineretului și crosurilor populare.

Un impuls important a fost dat mișcării de cultură fizică și sport de hotărîrea C.C. al P.M.R. din iunie 1949, în baza căreia se creează *Comitetul de cultură fizică și sport* de pe lîngă Consiliul de Miniștri, care se transformă, în 1957, în *Uniunea de cultură fizică și sport* (U.C.F.S.). În urma reorganizării mișcării sportive, se pun bazele asociațiilor sportive pe ramuri de producție. Se reconstruiesc pe baze moderne: Stadionul Republicii, Complexul sportiv „Giulești", Complexul sportiv al tineretului, Complexul sportiv „Progresul", Poligonul de tir „Tunari", Complexul pentru sporturi nautice de la Snagov etc. Se construiesc: Parcul de cultură și sport „23 August", Complexul sportiv „Dinamo", sala sporturilor „Floreasca", Baza hipică din parcul „Procopoaia". Își amenajează complexe sportive numeroase întreprinderi și instituții: uzinele „23 August", uzinele „Vulcan", uzinele de autobuze ș.a. Totodată iau ființă întreprinderi speciale, unde se fabrică materiale sportive necesare practicării oricărui sport.

Stadionul „Republicii"

Bucureștii numără azi: 13 mari cluburi sportive, care dispun de zeci de baze sportive, 7 mari stadioane, 527 asociații sportive, organizate în cadrul unor întreprinderi și instituții economice și culturale, care dispun de 131 de terenuri de volei, 58 de terenuri de fotbal, 29 de săli sau arene de popice și un mare număr de alte terenuri și săli pentru diverse discipline sportive.

Ca urmare a sprijinului pe care-l acordă statul democrat-popular dezvoltării sportului, de la an la an crește numărul acelora care aduc țării medalii olimpice, titluri de campioni mondiali, europeni, balcanici etc.

La cea de-a 17-a ediție a Jocurilor Olimpice de vară de la Roma (august-septembrie 1960), sportul romînesc și-a reafirmat din plin prestigiul internațional cucerit în ultimii ani, reprezentanții Romîniei obținînd 3 medalii de aur, o medalie de argint și 6 medalii de bronz. Prin aceste rezultate, echipa R.P.R. la Olimpiada de la Roma s-a plasat pe locul al 10-lea în clasamentul neoficial pe țări, înaintea multor țări cu vechi tradiții în sport.

Cît despre echipele sportive bucureștene, succesele lor pe plan internațional, din cursul anului 1961, sînt deosebit de grăitoare. Astfel, „Rapid"-București, a cucerit cupa campionilor Europei la volei masculin, „Știința„-București, cupa campionilor Europei la handbal feminin în 7, iar echipa R.P.R. de handbal masculin în 7 și echipa R.P.R. dublu femei la tenis de masă au devenit campioane mondiale.

Complexul sportiv „Dinamo"

Complexul sportiv „Giulești"

Uniunea de cultură fizică și sport (U.C.F.S.): *Str. Vasile Conta, 16 — tel. 11.79.70 — 11.10.05*

Ia ființă în 1957. La această adresă își au sediile federațiile de: atletism, baschet, box, călărie și pentatlon modern, ciclism, fotbal, gimnastică, haltere, handbal, lupte, motociclism, natație, oină, popice, rugbi, șah, schi, scrimă, sporturi nautice, tenis de masă, tenis de cîmp, tir, volei. U.C.F.S. numără peste 2.700.000 de membri, organizați în 10.500 de asociații sportive. Aproape 3.000 de asociații sportive, însumînd circa 1.000.000 de membri, sînt organizate în întreprinderi.

Uniunea de cultură fizică și sport — Consiliul orășenesc, București: *Str. N. Filipescu, 23 — tel. 12.89.93*

CLUBURI SPORTIVE

Steaua: *Calea Plevnei, 114*
Clubul sportiv școlar: *Aleea Ștrandului, 2 — tel. 18.20.18*
Dinamo: *Șos. Ștefan cel Mare, 43 — tel. 11.72.27*
Metalul : *Str. Sf. Ștefan, 3 — tel. 21.79.04*
Progresul: *Str. dr. Staicovici, 42 — tel. 27.18.49*
Rapid: *Calea Giulești, 10 — tel. 17.03.01*
Știința: *Calea Plevnei, 61 — tel. 16.73.46*
Voința: *Str. Colței, 42 — tel. 13.45.77*

Unirea: *Str. Bibliotecii, 6 — tel. 12.28.39*
Flacăra: *Str. Al. Popov, 27 — tel. 16.25.97*
Gloria: *Str. Icoanei, 21 — tel. 11.63.96*
Olimpia: *Str. G. G. Assan, 3 — tel. 14.13.08*
Avîntul: *Str. 13 Decembrie, 4 — tel. 15.69.46*

Asociația generală a vînătorilor și pescarilor sportivi (A.G.V.P.S.): *Calea Moșilor, 128 — tel. 13.03.28.* Filiale: *B-dul N. Bălcescu, 35; Calea Moșilor, 258; Str. Dobrogeanu-Gherea, 4; B-dul G. Duca, 24*

COMPLEXE SPORTIVE ȘI STADIOANE

Complexul sportiv „23 August": *B-dul Muncii, 43*

Cuprinde: cel mai mare stadion din țară, construit în 1953, avînd o capacitate de 80.000 de locuri, pistă și sectoare de atletism; terenuri de fotbal, handbal, baschet, tenis, volei; patinoar artificial; turn de parașutism (85 m înălțime)

Complexul sportiv „Dinamo": *Șos. Ștefan cel Mare, 43*

Cuprinde: stadionul „Dinamo", construit în 1951—1952, cu o capacitate de 22.000 de locuri și teren de fotbal, handbal, rugbi; sală de sport; poligon de tir; terenuri de volei, baschet, tenis; terenuri de antrenament; pistă de popice; velodrom; pistă de atletism.

Bază sportivă pe lacul Herăstrău

Complexul sportiv „Floreasca"

Complexul sportiv „Progresul": *Str. dr. Staicovici, 42*

Cuprinde: stadionul „Progresul" (amenajat în 1950), cu terenuri de fotbal; arenă pentru handbal, volei, tenis; săli de tenis de masă; piste și sector de atletism.

Complexul sportiv „Steaua": *B-dul Ghencea*

Construit în anul 1960 — 1961. Cuprinde: terenuri de fotbal, rugbi, handbal; pistă de atletism, terenuri de volei, baschet, atletism; poligon de tir.

Complexul sportiv al tineretului: *Aleea Ștrandului, 2*

Cuprinde: „Stadionul tineretului", reamenajat în 1953; terenuri de volei, baschet, rugbi, handbal, tenis, pistă și sectoare de atletism; poligon de tir; sală de antrenament pentru scrimă, box, haltere etc.

Stadionul „Republicii": *Str. Puțul cu apă rece, 59*

Unul din cele mai vechi stadioane din București. Complet transformat în 1946 — 1948. Capacitatea: 30.000 de locuri. Din 1958, instalații de iluminat pentru jocuri de nocturnă. Cuprinde: teren de fotbal, rugbi, handbal; pistă și sectoare de atletism; sală de scrimă; bac de iarnă pentru sporturi nautice; sală de gimnastică; sală de haltere.

Complexul sportiv „Giulești": *Calea Giulești, 10*

Cuprinde: stadionul „Giulești", complet reconstruit după 23 August 1944, cu capacitate de 20.000 de locuri și teren de fotbal și rugbi; pistă de atletism; terenuri de volei, baschet, rugbi, handbal; sală de sport; poligon de tir; pistă de popice; săli de antrenamente; sală de pregătire fizică generală.

Complexul sportiv „Floreasca": *Str. aviator Popa Marin, 2*

Cuprinde: sală de sporturi cu 3.000 de locuri, construită în 1949 pentru box, handbal redus, lupte, scrimă, tenis de masă, volei etc.; bazin acoperit (capacitate circa 500 de locuri); sală de atletism (cu o pistă de 70 m); teren de baschet.

Stadionul „Unirea": *Șos. Olteniței, 13*

Construit în 1950. Cuprinde: teren de fotbal; pistă de atletism, terenuri de volei, baschet etc. și o pistă specială pentru competiții de motocros.

Complexul de natație al tineretului: *Aleea Șirandului, 1*

Cuprinde: „Șirandul tineretului", bazin de înot; bazin pentru sărituri; sală de gimnastică; teren de antrenament.

BAZE HIPICE

Terenul hipic din parcul „Procopoaia": *Calea Plevnei, 114*

BAZE NAUTICE

Centrul de sporturi nautice Snagov; **C.S. „Unirea"**: *pe lacul Herăstrău;* **C.S. „Progresul"**: *Șos. Nordului, 7—9; pe lacul Floreasca;* **C.S. „Știința"**: *pe lacul Herăstrău; pe lacul Tei;* **C.S. „Dinamo"**: *pe lacul Snagov*

Șirandul „Izvor"

SĂLI ȘI ARENE DE POPICE

C.S. „Unirea": *Șos. Iancului, 130;* **C.S. „Olimpia"**: *Str. Larissa, 2;* **C.S. „Progresul"**: *Șos. Nordului, 7—9*

POLIGOANE DE TIR

Poligonul de tir „Tunari": *Aleea Micșunele, 12* (în pădurea Băneasa); **C.S. „Progresul"**: *Șos. Nordului, 7—9;* **I.C.F.**: *Str. Maior Ene, 12;* **C.S. „Dinamo"**: *Șos. Ștefan cel Mare, 43*

BAZE SPORTIVE ALE UNOR INSTITUȚII ȘI ÎNTREPRINDERI

Asociația sportivă Combinatul poligrafic „Casa Scînteii": *Șos. Străulești* (pistă de atletism; terenuri de volei, fotbal, baschet, tenis; poligon de tir)

Asociația sportivă P.T.T.: *Șos. Mihai Bravu* (terenuri de volei, handbal; arenă de popice)

Ștrandul „Lido"

Ștrandul Tineretului

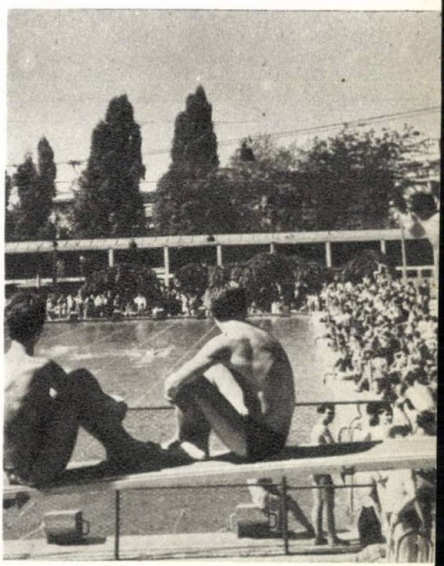

Asociația sportivă a salariaților Ministerului Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini: *B-dul Tei* (terenuri de volei, tenis; pistă de popice)

Asociația sportivă a salariaților Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor: *Str. Sevastopol* (terenuri de volei, baschet, tenis; arenă de popice)

Asociația sportivă a salariaților Atelierelor centrale I.T.B.: *Lacul Tei* (teren de fotbal, terenuri de volei; bază nautică)

Asociația sportivă „Vulcan" a salariaților uzinelor „Vulcan": *Calea 13 Septembrie, 271* (terenuri de fotbal, baschet; arenă de popice)

Asociația sportivă „Gloria" a salariaților uzinelor „Republica": *B-dul Muncii, 256* (terenuri de volei, fotbal, rugbi, baschet; arenă de popice)

Asociația sportivă „Sirena" a salariaților uzinelor de pompe și mașini agricole: *Str. Ziduri Moși, 25* (terenuri de volei, fotbal, baschet; arenă de popice; pistă de atletism

Asociația sportivă „Ciment" a salariaților fabricii de ciment „București": *B-dul Muncii, 240* (terenuri de volei, handbal; sală de popice)

Asociația sportivă a salariaților I.C.A.B.: *Calea Floreasca, 240* (terenuri de fotbal, volei, baschet, tenis)

ȘTRANDURI

„C.F.R." — *Șos. București-Ploiești (lacul Băneasa)*
„Floreasca I" — *Șos. Nordului (lacul Floreasca)*
„Floreasca II" — *Calea Floreasca (lacul Floreasca)*
„I.C.A.B.„-Băneasa": *Șos. București-Ploiești (lacul Băneasa)*
„I.C.A.B.-Tei": *B-dul Lacul Tei*
„Izvor": *Str. dr. Staicovici, 44*
„Lido": *B-dul g-ral Magheru, 5—7*
„Tineretului": *Aleea Ștrandului, 1*

PARCURI ȘI GRĂDINI PUBLICE

Bucureștii au un vechi renume de oraș plin de verdeață și flori. Străzi, denumite încă și astăzi: Șoseaua Viilor, Eliade între vii, Ziduri între vii etc., atestă faptul că în anii adolescenței sale, capitala patriei își orînduia locuințele printre vii și livezi. Vaste terenuri plantate cu viță de vie înaintau de la margine pînă spre Ulița Calicilor (azi Calea Rahovei), Podul Beilicului (azi Calea Șerban Vodă) sau Ulița tîrgului

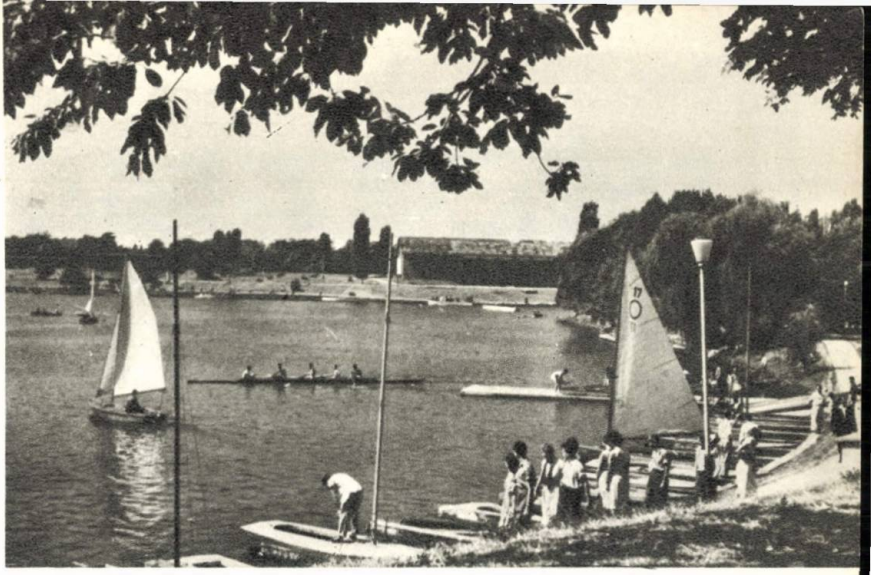

Parcul de cultură şi odihnă „Herăstrău"

dinafară (azi Calea Moşilor). Un plan datînd din anul 1791 înfăţişează oraşul acoperit în cea mai mare parte (80%) de livezi şi vii. Primele grădini amenajate sînt amintite la începutul secolului al XVIII-lea.

Înzestrarea Bucureştilor cu spaţii verzi, de mai largă accesibilitate, începe însă abia în secolul al XIX-lea. Se amenajează cîteva grădini, Şoseaua Kiseleff este plantată cu tei, iar în jurul ei se trasează un parc. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea este amenajat *Cişmigiul*, după care urmează *Grădina Icoanei* şi *Grădina botanică*. În anul 1906 ia fiinţă actualul *Parc al Libertăţii*, după care, municipalitatea burghezo-moşierească pare a se declara mulţumită. Trec aproape trei decenii pînă să se amenajeze *Parcul naţional* (1930—1936), din care se va dezvolta, în anii regimului democrat-popular, *Parcul de cultură şi odihnă „Herăstrău"*.

Transformarea capitalei într-o imensă grădină însorită se efectuează în ritm rapid, după planuri armonios întocmite, o dată cu preluarea puterii politice şi economice de către clasa muncitoare condusă de partid. Înzestrarea Bucureştilor, cu noi parcuri şi grădini, începe a fi o preocupare temeinică a organelor de partid şi de stat. Hotărîrea C.C. al P.M.R. şi a Consiliului de Miniştri, cu privire la planul general de reconstrucţie socialistă a oraşului Bucureşti, prevede „reconstruirea şi amenajarea parcurilor şi grădinilor existente şi crearea de noi parcuri, grădini, scuaruri, plantarea magistralelor, pieţelor şi străzilor, crearea de spaţii verzi care să pătrundă spre centrul oraşului şi de zone plantate de protecţie între industrii şi cartierele de locuinţe".

În baza hotărîrilor partidului şi guvernului, în capitală a apărut în aceşti ani un mare număr de parcuri, grădini şi scuaruri care contribuie substanţial la înfrumuseţarea oraşului. Cartiere mărginaşe,

Alei noi în Parcul Libertății

împînzite odinioară de maidane și înecate în miasme și praf, sînt împodobite azi de zeci și zeci de spații verzi. Numai într-un singur an — 1959 — spațiile verzi ale orașului au crescut cu încă 422.000 m². Astăzi, în capitala țării, revine în medie un spațiu verde de 6 m² pe cap de locuitor. Dacă în 1938 existau în București 195 ha spații verzi, în 1948 suprafața lor era de 203 ha, pentru ca în 1960 să ajungă la 860 ha. Locuri de odihnă și de destindere, parcurile și grădinile Bucureștilor sînt, totodată, minunate locuri de manifestări culturale, artistice și sportive, o serie de amenajări și construcții speciale oferind populației posibilități variate de a-și petrece timpul liber.

Parcul de cultură și odihnă „Herăstrău": *B-dul Aviatorilor.* Intrarea principală prin Piața Aviatorilor cu întreaga perspectivă a bulevardului, spre oraș (zona de sud). Intrarea a II-a, pentru restaurantul „Pescăruș", prin B-dul Aviatorilor (Bordei). Intrarea a III-a, pentru debarcader și întregul parc (zona de sud și de nord), prin B-dul Aviatorilor. Intrarea a IV-a, pentru bazele sportive (zona de nord), prin Șos. Nordului. Intrarea a V-a, pentru „Orașul copiilor" (zona de nord), prin Șos. Nordului. Intrarea a VI-a, pentru Sala centrală de expoziții (zona de sud), prin Șos. Kiseleff. Intrarea a VII-a, pentru Muzeul satului (zona de sud), prin Șos. Kiseleff. Intrarea a VIII-a pentru Teatrul de vară (zona de sud) prin Șos. Kiseleff (Arcul de Triumf).

Cel mai mare parc al Bucureștilor (circa 187 ha), inaugurat, în forma actuală, în anul 1951. Se desfășoară pe ambele maluri ale lacului Herăstrău, între B-dul

Aviatorilor, Şos. Nordului, Şos. Bucureşti-Ploieşti, Şos. Băneasa, Şos. Kiseleff şi Aleea Trandafirilor. Construcţii cultural-artistice: „Muzeul satului", Sala centrală de expoziţii", „Teatrul de vară" (2.800 de locuri), estradă de amatori, pavilioane de expoziţii, pavilioane cu biblioteci, săli de lectură etc.

Distracţii: „Oraşul Copiilor" (scrînciob, covorul fermecat, căluşei, lanţuri, avioane, tobogan, biciclete etc.), restaurantul „Pescăruş", restaurantul şi braseria „Parc", restaurantul „Mioriţa", cofetărie, vaporaşe, bărci. Pentru plimbări pe lac şi traversări există trei debarcadere, două în apropierea sălii centrale de expoziţii, al treilea la intrarea de pe B-dul Aviatorilor.

Amenajări sportive: baze pentru ambarcaţiuni diferite (iole, caiac, canoe), terenuri de tenis, volei, baschet, pistă de popice ş.a.

În interior se află busturi ale unor figuri de luptători revoluţionari, comunişti şi antifascişti romîni sau din alte ţări (Ştefan Gheorghiu, Hristo Botev, Iulius Fucik ş.a.), ale unor mari scriitori şi artişti romîni şi străini (Grigorescu, Aman, Vlahuţă, Coşbuc, Caragiale, Eminescu, Sahia, Ady Endre, Leonardo da Vinci, Shakespeare, Beethoven, Hugo, Goethe, Lev Tolstoi, Puşkin, Petofi, Gorki, Rabindranath Tagore, Twain ş.a.), grupuri simbolice etc.

Parcul de cultură şi sport „23 August": *B-dul Muncii.* Intrări: Str. Maior Coravu; B-dul Muncii. Intrarea la Teatrul de vară: Str. ing. Cristescu.

Importantă realizare a regimului democrat-popular. Se întinde pe o suprafaţă de circa 54 ha, pe locul fostului maidan al Vergului. Construit într-un timp record (martie-august 1953), graţie unei entuziaste şi masive participări a tineretului bucureştean prin muncă patriotică, a fost inaugurat cu prilejul celui de-al

Grădina „Cişmigiu". Plimbare pe lac

În Grădina botanică

IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților de la București. În parc se află stadionul „23 August".

Altă construcție importantă este „Teatrul de vară" (4.300 de locuri), în formă de semicerc, în peretele unei coline naturale și „Teatrul de vară pentru copii".

Parcul Libertății: *Str. 11 Iunie*. Intrarea principală (nord): Piața Libertății. Intrarea a II-a (vest): Str. dr. C.I. Istrati. Intrarea a III-a (sud): Str. Cuțitul de argint și Calea Șerban Vodă. Intrarea a IV-a (sud-est): Calea Șerban Vodă.

Amenajat pe latura odinioară deluroasă și acoperită de vii a Bucureștilor, unde la 1848 s-a citit populației proclamația guvernului revoluționar. Hotărîrea creării parcului datează din 1894, însă plantările încep abia după zece ani, pe o suprafață de circa 36 ha. Inaugurat și dat în folosință la 1906.

În ultimii ani a fost complet reamenajat. În parc a fost ridicată recent o construcție monumentală: *Panteonul eroilor clasei muncitoare*.

Se mai află aci: „Arenele Libertății" (5.500 de locuri), „Fîntîna zodiacului" (la intrarea principală), „Fîntîna" lui Gr. Cantacuzino, „Muzeul centrului de documentare tehnică". Pe lacul din interiorul parcului, amatorii pot face plimbări cu ambarcațiuni.

Grădina Cișmigiu: *B-dul 6 Martie*. Intrări prin: B-dul 6 Martie (patru intrări), prin Str. Știrbei Vodă; prin B-dul Schitu Măgureanu (trei intrări)

Cea mai veche grădină organizată și cea mai centrală din București. Amenajată (1849–1856) în jurul lacului cunoscut în trecut sub numele de „lacul lui

„Dura neguțătorul". În apropiere (mahalaua Sărindarului) locuia Marele Cișmegiu, adică dregătorul însărcinat cu aprovizionarea cu apă a orașului. De aci a luat și grădina numele.

În anii regimului democrat-popular, grădina Cișmigiu — care ocupă o suprafață de 17 ha — a fost reamenajată cu scopul de a se crea populației condiții cît mai plăcute de recreare. Aleile au fost asfaltate. Puncte de atracție: terasa de trandafiri, colțul zoologic, foișorul păunilor, chioșcul porumbeilor, colțul celor mici, rondul roman cu busturile clasicilor literaturii romîne, fîntîna lui Eminescu, debarcader.

Funcționează: bufetul „Buturuga": o unitate de ape minerale.

Grădina botanică: *Șos. Cotroceni (podul Cotroceni)*

Inițiată în 1855 de doctorul C. Davila, e realizată parțial (1860—1866) în grădina fostei mănăstiri Cotroceni. În anii 1874—1878 e mutată în fața Universității de azi, pentru ca în 1884—1885 să fie amenajată pe locul actual, unde mai existau cîteva amenajări horticole. Un rol important în realizarea ei a avut-o savantul botanist dr. D. Brandza. Grădina botanică se întinde pe circa 17 ha.

Din 1954 trece sub conducerea Ministerului Învățămîntului pe lîngă Universitatea București și este reorganizată pe baze moderne în anul 1955, conform planului elaborat de un consiliu științific anume constituit. Cuprinde mai multe secții printre care: plante exotice cultivate în sere, plante medicinale, plante decorative, pepinieră și sector de experimentări, grupe geografice de plante din toate regiunile țării etc. În interiorul grădinii se află noua clădire a Institutului botanic, care-și desfășoară activitatea în cadrul Facultății de științe naturale.

Dimineața în Parcul „N. Bălcescu"

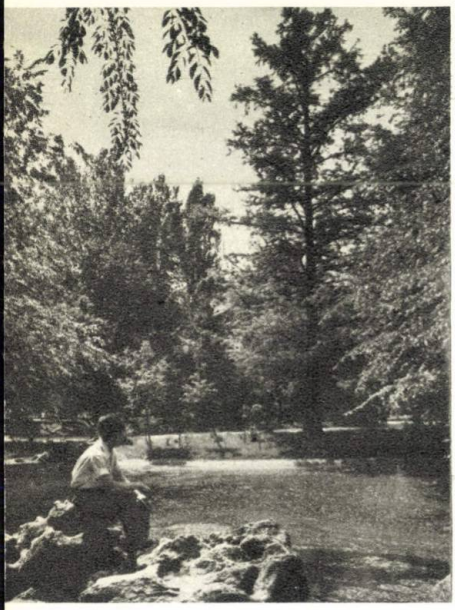

Popas în Parcul „Puşkin"

Parcul „P. Kiseleff": *Şos. Kiseleff — Arcul de Triumf-Piaţa Scînteii*

Creaţie a generalului rus Pavel Kiseleff (1831), reorganizat în primele decenii ale secolului al XX-lea. Se întinde pe o suprafaţă de aproape 18 ha, de o parte şi de alta a Şos. Kiseleff.

Grădina Icoanei: *Piaţa Al. Sahia*

Circa 1 ha. Amenajată în 1875 pe locul fostei bălţi a Icoanei, secată în 1870.

Parcul „Puşkin": *Piaţa Al Sahia*

Circa 0,8 ha. Amenajat o dată cu parcelarea din jurul lacului. Mic lac şi pod în stil rustic.

Parcul „Nicolae Bălcescu": *B-dul Bucureştii Noi. 109*

Circa 12 ha. Amenajat în 1953, în stil clasic.

În interior: Teatrul de vară „N. Bălcescu" (2.000 locuri); două biblioteci publice.

Parcul „8 Mai": *B-dul Lacul Tei*

Circa 9 ha. Amenajat în 1948. Situat pe malul sud-estic al lacului Tei.

În interior: estradă pentru spectacole, restaurant, colţ de distracţii pentru copii (trenuleţul copiilor), mai multe statui.

Parcul „Tolbuhin": *B-dul Tolbuhin, 131—133* şi *Şos. Mihai Bravu, 108—112*

Amenajat în 1951.

Parcul „Vitan": *Calea Dudeşti, 130—134*

Amenajat în 1952. În interior: estradă pentru spectacole.

Grădina „G. Coşbuc": *B-dul G. Coşbuc*

Amenajat în 1952. În interior: bazin.

Parcul „Giuleşti": *Şos. Giuleşti*

Amenajat în 1953.

Parcul copilului: *B-dul 1 Mai — Str. Siret, 91*

Amenajat în 1947. În interior: distracţii pentru copii

Parcul „Ferentari": *Intrarea prin Calea Ferentari-Str. Bacus*

Amenajat în 1949.

Parcul Teatrului de operă şi balet: *B-dul 6 Martie*

Amenajat în 1953.

Parcul „Procopoaia": *Intrări prin Știrbei Vodă — Str. Șt. Furtună — Splaiul Independenței — Calea Plevnei*

Amenajat în 1954. În interior: teren hipic.

Parcul „C.F.R.": *Str. Dinicu Golescu — Piața Gării de Nord*

Amenajat în 1950.

Parcul Facultății de medicină: *Intrări prin B-dul dr. Petru Groza — Splaiul Independenței — Calea Știrbei Vodă*

Parcul circului: *Aleea Circului*

Amenajat în 1962.

PUNCTE TURISTICE ÎN ÎMPREJURIMILE ORAȘULUI

Orașul București este situat în mijlocul unei întinse și bogate cîmpii, Cîmpia Română. Spre nord, ea se întinde pînă spre regiunea Ploieștilor, în est se continuă cu cîmpiile Bărăganului și Mostiștei, în sud cu cîmpia înaltă a Burnasului, iar în vest cu cîmpia Neajlovului. Toate acestea alcătuiesc cadrul natural al împrejurimilor capitalei.

Situate mai aproape sau mai departe de oraș, aceste împrejurimi oferă amatorilor de excursii variate posibilități de recreare. Ei au la dispoziție păduri, cîmpuri pentru vînătoare, lacuri și rîuri pentru pescuit și diferite sporturi nautice și pot vizita obiective de interes istoric sau de mare valoare artistică, importante unități economice din industrie sau din agricultură.

Totodată, Bucureștii se află la scurte distanțe, aproape egale, de pitoreasca vale a Prahovei și de valea Dunării, principala arteră fluvială din sud-estul Europei.

Pentru deplasarea în aceste locuri există o bogată rețea de drumuri moderne și de căi ferate.

PUNCTE TURISTICE LA NORD DE BUCUREȘTI

Pornind din Piața Teatrului de operetă și din Piața Sf. Gheorghe, se desprind, spre nord, în interiorul orașului, aproape paralel, două mari artere de circulație: una de-a lungul Căii Victoriei și Șoselei Kiseleff, cealaltă de-a lungul bulevardelor: 1848, Nicolae Bălcescu, Magheru, Ana Ipătescu și Aviatorilor; prima se îndreaptă către Piața Scînteii, de unde pleacă mai departe drumul național București — Otopeni — Ploiești (D.N.I.). Acesta, la rîndul lui, se leagă prin drumul regional Băneasa — Străulești, cu drumul național București — Buftea — Ploiești (D.N.I.A.). Pe aceste căi de acces amatorii de excursii pot ajunge în două regiuni turistice bine distincte: una e valea Colentinei, cealaltă cîmpia Snagovului.

Valea Colentinei prin proporţiile sale, ca şi prin existenţa unui şirag de lacuri şi păduri, constituie o zonă naturală deosebit de pitorească. Pe traiectul ei se află trei puncte turistice interesante şi atrăgătoare: pădurea Băneasa, comuna Mogoşoaia şi comuna Buftea.

Pădurea Băneasa deosebit de frecventată de către bucureşteni, în lunile de vară, se află la nordul văii Colentinei, la o distanţă de 10,5 km de centrul oraşului (Piaţa Sf. Gheorghe). Mijloace de transport: autobuzul 48 din faţa Ştrandului tineretului, pe drumul naţional nr. 1 cu o deviere de la 1 km 10,5 pe o alee asfaltată, spre dreapta. Pădurea Băneasa reprezintă o mică parte din foştii codri ai Vlăsiei. Datorită amenajărilor făcute în anii puterii populare, ea a fost transformată într-un frumos parc de agrement. Un punct special de atracţie este colţul zoologic, care dispune de cîteva sute de exemplare de animale. Vizitatorii au la dispoziţie două restaurante bine amenajate şi o staţie de parcare a vehiculelor.

Comuna Mogoşoaia este aşezată în nord-vestul oraşului, la o distanţă de 14 km. Căi de acces: cu autoturismul pe Şoseaua Bucureşti — Băneasa — Străuleşti, drumul naţional 1 A, sau cu tramvaiul 6 şi în continuare cu autobuzul nr. 60 (de la staţia „Laminorul" — Bucureştii Noi), sau cu autobuzul I.R.T.A. de la autogara „Griviţa Roşie".

Localitatea cuprinde un ansamblu de obiective turistice: Palatul Mogoşoaia, un parc, un lac cu ştrand şi o casă de creaţie a oamenilor de artă.

Palatul Mogoşoaia, adăpostind un muzeu de artă feudală brîncovenească, este situat pe malul lacului cu acelaşi nume, în mijlocul parcului. Acest palat a fost construit în anul 1702 de Constantin Brîncoveanu. Asemănător celorlalte palate brîncoveneşti de la Potlogi, Sîmbăta de Sus şi Brîncoveni, palatul de la Mogoşoaia este construit într-un stil care îmbină elemente ale arhitecturii autohtone cu arta italiană. El are forma dreptunghiulară cu 5 ieşinduri şi cu faţada principală spre lac.

În anii puterii populare, acest monument istoric a fost amenajat, iar comorile de artă pe care le cuprinde au devenit accesibile maselor largi populare. De altfel, aici au fost aduse şi expuse opere de artă brîncovenească şi din alte regiuni ale ţării.

Casa de creaţie a oamenilor de artă este adăpostită într-o clădire anexă a palatului. Muzeul cît şi casa de creaţie sînt deschise în tot cursul anului. Parcul, lacul şi ştrandul sînt obiective turistice cu caracter sezonier. Parcul este prevăzut cu un debarcader împodobit cu coloane, statui, garduri vii, arbuşti, care sporesc pitorescul locului.

Comuna Buftea este situată tot pe drumul naţional 1 A, la distanţa de 20—22 km de centrul oraşului. Căile de acces: cu autoturismul pe Şoseaua Bucureşti — Băneasa — Străuleşti (drumul naţional 1 A), sau pe calea ferată Bucureşti Nord — Ploieşti, pînă la staţia Buftea, sau cu tramvaiul nr. 6 şi în continuare cu autobuzul nr. 60, sau cu autobuzul I.R.T.A. de la autogara „Griviţa Roşie". Buftea are ca obiective importante: Centrul de producţie cinematografică, lacul, parcul şi palatul Buftea. Centrul de producţie cinematografică, rea-

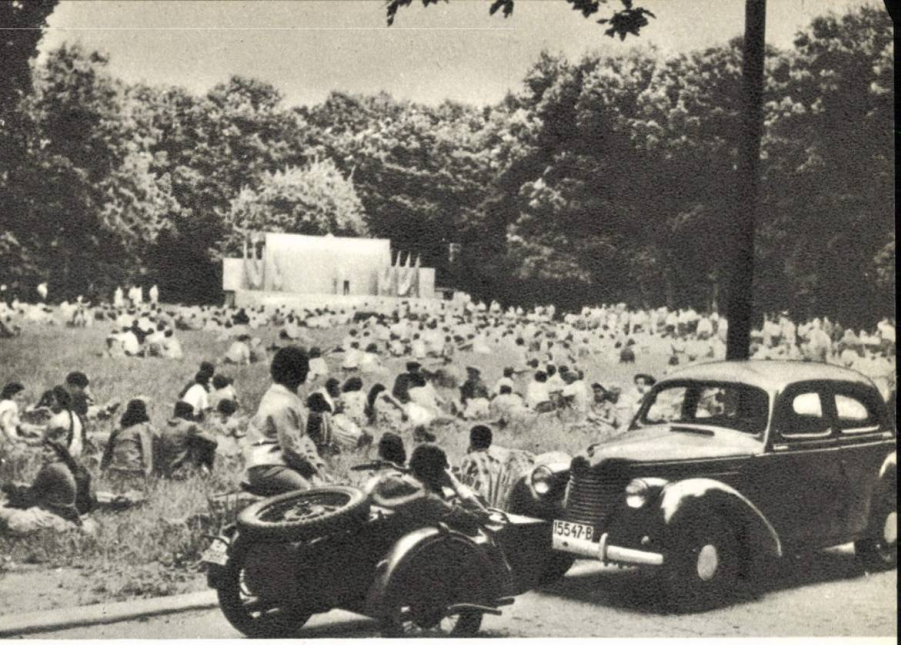

În pădurea Băneasa. Spectacol de estradă în aer liber

Pădurea Mogoșoaia. Ștrandul

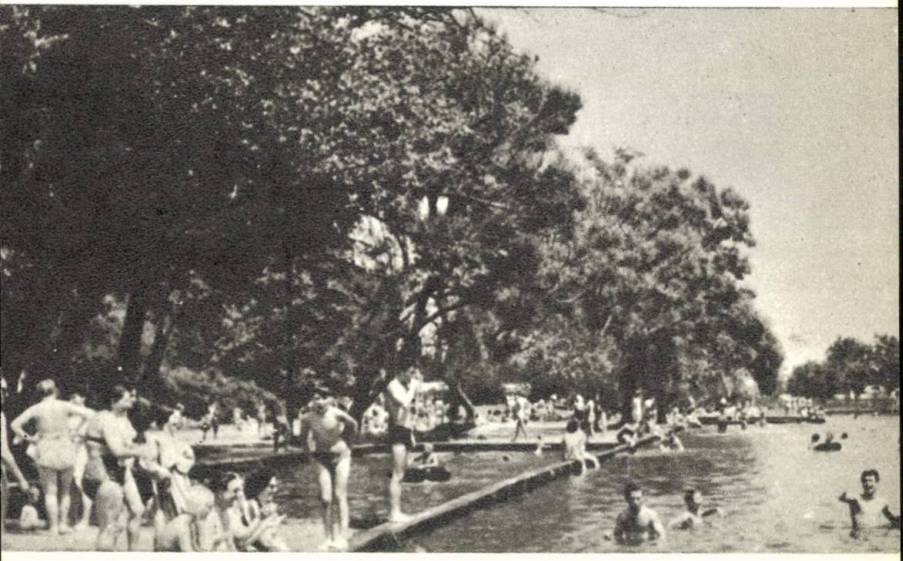

lizare a regimului democrat-popular, se află la o distanță de 2,5 km de gara Buftea și numai la 0,5 km de drumul național 1 A. El este situat într-un cadru natural pitoresc, pe malul lacului Buftea, care face parte din salba lacurilor Colentinei. Întregul complex cinematografic ocupă o suprafață de cca. 30 ha în cîmpia Bucureștilor, la o altitudine de cca. 110.

Deosebit de interesant este ansamblul plantațiilor parcului în care mai există specii de stejar din vechiul codru al Vlăsiei. Pe malul lacului se înalță palatul Buftea. Stilul construcției aparține neogoticului german de la mijlocul veacului trecut.

Cîmpia Snagovului

Cîmpia Snagovului este situată la contactul cîmpiei Ploieștilor cu cîmpia Bărăganului.

Snagovul, Căldărușani și *Malul Roșu* formează în această cîmpie un ansamblu turistic de proporții mari, cu numeroase și întinse lacuri, încadrate de o bogată vegetație arborescentă.

Comuna Snagov este situată pe drumul național nr. 1, București — Ploiești, la 38 km nord de orașul București.

Căi de acces: cu autoturismul pe Șoseaua București — Ploiești, sau autobuzul I.R.T.A., de la autostația „Băneasa" pînă la km 35 cu o deviere spre dreapta în pădure, pe drum asfaltat, sau pe calea ferată din Gara de Nord pînă la comuna Snagov. Deși așezată în mijlocul cîmpiei Romîne, localitatea Snagov se bucură de un microclimat plăcut, datorită existenței lacului și pădurii, factori care temperează arșița verii. Lacul Snagov se întinde pe o suprafață de 576 ha; lungimea sa este de 18 km, lățimea maximă pînă la 1 km, iar adîncimea ajunge în unele locuri pînă la 9 m. Pe lac se pot practica diferite sporturi nautice, se pot face plimbări de agrement, se poate pescui. Pe malurile lui au fost construite peste 120 de vile frumoase și confortabile în care se recreează oameni ai muncii. ţO treime din suprafața lacului este declarată monument al naturii, în care se găsesc o serie de specii rare (nufărul indian ș.a.). Pădurea Snagov este amenajată ca un imens parc în cadrul căruia se găsesc plaje, restaurante, chioșcuri pentru produse alimentare și băuturi răcoritoare etc. În pădure se află și două rezervații naturale: una botanică și alta zoologică.

Pe insula din mijlocul lacului se ridică un vechi monument istoric, mănăstirea Snagov, datînd de la sfîrșitul secolului al XIV-lea. Refacerea acestui monument istoric se atribuie domnului Țării Romînești, Vlad Țepeș (1456—1462), care se presupune că ar fi fost înmormîntat aici. În trecutul cultural al țării, această mănăstire a jucat un rol important, deoarece a adăpostit unul din primele centre tipografice ale Țării Romînești, la sfîrșitul secolului al XVII-lea. Tot aici și-a desfășurat în mare parte din activitatea sa de traducător și tipograf Antim Ivireanu, una dintre luminoasele figuri ale culturii noastre vechi.

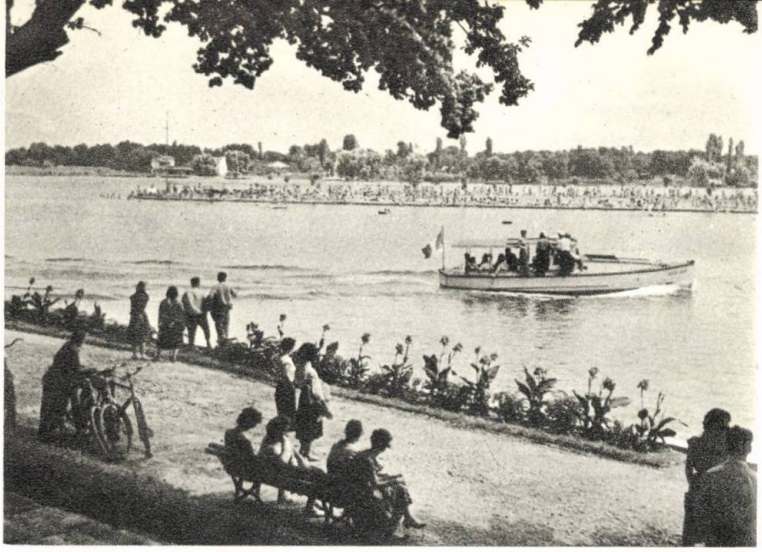

Lacul Snagov. Plaja

Căldărușani. Parcul și pădurea Căldărușani sînt situate în partea sud-estică a lacului Snagov, la o depărtare de 44 km de orașul București. Căi de acces: cu autoturism din Piața Scînteii pe drumul național nr. 1 pînă la kilometru 21 și în continuare spre dreapta, pe șoseaua Balotești — Grădiștea — Greci, sau pe calea ferată din Gara de Nord pînă la stația Greci. Acest punct turistic atrage în special pe amatorii de pescuit și vînătoare.

Lacul Căldărușani, ca și Snagovul, vechi liman fluviatil, cu o suprafață de cca. 575 ha., din care lacul propriu-zis ocupă 275 ha, are o faună ichtiologică deosebit de variată, cuprinzînd multe specii de pești. Dată fiind predominarea peștelui răpitor, pescuitul este agreabil pentru lansetă.

Pe lac se găsesc ambarcațiuni care stau la dispoziția pescarilor sportivi.

În pădurile din jur — pădurea Moara Săracă, Căciulați și Micșunești — se practică vînătoarea de iepuri și fazani. Pescarii și vînătorii sportivi au la dispoziție cabana Sitaru din apropierea lacului.

Un alt punct de atracție îl formează mănăstirea Căldărușani, ctitorie a lui Matei Basarab, ridicată în anul 1638.

Malul Roșu este un punct vînătoresc situat în apropiere de Căldărușani și Snagov. El se află la o distanță de 60 km de București. Căi de acces: cu autoturismul pe drumul național nr. 1, cu deviere la dreapta pe drumul regional Țigănești — Gruiu — Bojdani, sau cu autobuzul I.R.T.A. pînă la Țigănești și apoi cu mijloace organizate local. Malul Roșu este așezat într-o pădure, în mijlocul căreia se întinde, ca o imensă oglindă smălțuită de plante acvatice, „Balta Neagră", cu o întindere de 35 ha, unde se pescuiește mai ales știucă. Aici amatorii de vînat întîlnesc iepuri, căprioare, fazani și cerbi lopătari.

În partea de est a orașului, iubitorii de excursii găsesc, de asemenea, locuri de mare atracție turistică în punctele: *valea Pasărea-Șindrilița, Pusnicul-Cernica, Balta Pitarului.*

Valea Pasărea-Șindrilița prezintă interes deosebit pentru pescarii sportivi. Ea se află la o distanță de 25—30 km de București, pe drumul național nr. 2 (București-Urziceni). Căi de acees: cu autobuzul I.R.T.A., de la capătul liniei de tramvai 7 și 14 (direcția Pantelimon).

În cadrul unui peisaj caracteristic cîmpiei Bărăganului, în care apa Șindriliței, afluent pe stînga al rîului Pasărea, și-a săpat o vale adîncă, cu versante înalte și drepte, se întîlnesc un număr de iazuri ca, de exemplu, iazul Șindrilița nr. 1, nr. 2 și Piteasca. Aici se practică un pescuit staționar, iar ca specii predominante sînt: ciprinidele, mai ales crapul de talie mare (de la 2—4 kg).

Pusnicul-Cernica. Acest complex turistic, situat pe interfluviul Pasărea-Colentina, se află în partea estică a capitalei, la o distanță de 13 km. Căi de acces: pe calea ferată București-Călărași, cu plecare din Gara de Nord sau din Gara Băneasa pînă la halta Cozieni, sau cu autobuzul I.R.T.A., de la capătul liniei de tramvai 7 și 14 (din dreptul Intreprinderii „Solidaritatea") pînă la Cozieni — Brănești. Complexul turistic Pusnicul — Cernica prezintă o fizionomie specifică. Farmecul îl dă covorul verde și des al masivului păduros, alcătuit din foioase ca: stejarul, teiul, jugastrul, carpenul etc., cît și de salba lacurilor adăpostite în văile largi ale rîurilor Colentina și Pasărea. Plantele erbacee înfloresc timpuriu primăvara: brîndușe, viorele, lăcrămioare, ghiocei, stînjeni galbeni ș.a. În anii puterii populare, pădurea Pusnicul a fost transformată într-un imens parc de agrement, prevăzut cu o serie de instalații moderne, care fac odihna vizitatorilor cît mai plăcută. Într-o poziție încîntătoare, pe malul lacului Pasărea — lac cu marginile acoperite cu stuf și nuferi — se află o confortabilă cabană și un restaurant care stau la dispoziția vizitatorilor tot timpul anului. În poiana cabanei se află amenajată o scenă demontabilă, unde, în timpul sezonului de vară, au loc diferite spectacole în aer liber. De asemenea, pe malul lacului Pasărea se găsește un strand bine amenajat. Pescarii amatori își pot practica sportul în lacurile Pasărea și Cernica.

Pădurea Cernica și pădurea Pasărea oferă plăcute posibilități de vînat. Se vînează aici iepuri, căprioare și fazani. Primăvara și toamna, în perioada trecerii păsărilor migratoare, se pot vîna sitari, rațe, gîște sălbatice ș.a.

În marginea de sud a pădurii Cernica, pe valea Colentinei, a fost construit de curînd un baraj care a permis crearea unui lac de acumulare cu o suprafață de 350 ha și capacitate de 7 mil. m apă. Acest lac servește la irigarea a mii de hectare teren arabil.

Balta Pitarului, aflată în bazinul Dîmboviței, în sud-estul capitalei, la o distanță de numai 25 km, aduce aminte de peisajul specific Deltei Dunării. Căi de acces: cu autobuzul I.R.T.A. de la autogara „Filaret" pe drumul național nr. 4 (București — Oltenița) pînă la kilometrul 21 și, în continuare, pe 7 km drum comunal sau pe calea

Cabana Brănești din pădurea Pusnicul

ferată București—Oltenia pînă la stația Plătărești, care se află la 2 km depărtare de baltă. În mijlocul unei păduri întinse se află Balta Pitarului cu o suprafață de 123 ha. Acest punct turistic atrage pescarii sportivi prin varietatea și bogăția speciilor de pești. Aici se pescuiește între plauri, întocmai ca în Deltă. Lacul este amenajat cu cca. 50 de ambarcațiuni și dispune și de podiumuri pentru pescuit.

În pădurea Pitarului există și un fond de vînătoare (fazani și capre). Pentru primirea sportivilor este amenajată o cabană specială.

PUNCTE TURISTICE LA SUD DE BUCUREȘTI

În partea sudică a orașului, *Cîmpia Burnasului* și *Valea Dunării* constituie două frumoase zone turistice.

Cîmpia Burnasului

Este o regiune care oferă aspecte dintre cele mai atrăgătoare. Ea păstrează, bine conservate, întinse și frumoase păduri de stejar, cum sînt pădurile Dadilov, Comana și altele.

Vlad Țepeș este un punct vînătoresc situat la o depărtare de 70 km de oraș, în cîmpia Burnasului. Căi de acces: cu autoturismul pe drumul național nr. 5 (București—Giurgiu) pînă la sud de Călugăreni (35 km), cu abatere spre est prin comuna Mihai Bravu—Vlad Țepeș,

sau pe calea ferată București—Giurgiu pînă la halta Vlad Țepeș, sau cu autobuz I.R.T.A., de la autogara „Filaret" pînă la Uzum (km 35). Natura acestei regiuni este încîntătoare. Aici întîlnim o pădure sălbatică, întinsă pe o suprafață de 4 000 ha, reprezentînd o rămășiță din codrii Vlăsiei. Această pădure, declarată monument al naturii, este înconjurată de un întins teren arabil — de cca. 5 000 ha, pe care se practică vînatul specific de stepă, mai ales vînatul de potîrnichi și iepuri. În pădure se vînează porci mistreți, cerbi lopătari, căprioare, fazani.

Băneasa Burnusului este un alt punct vînătoresc. Căi de acces: cu autoturism pe drumul național nr. 5, cu abatere spre Băneasa, sau cu autobuzul I.R.T.A. de la autogara „Filaret", sau pe calea ferată București—Giurgiu pînă la gara Băneasa. Specificul acestui fond vînătoresc îl constituie vînătoarea de iepuri.

Tot în această direcție, la o distanță de 17 km de București, pe drumul național nr. 5, se află **Gospodăria agricolă de stat „30 Decembrie"**, una din cele mai moderne gospodării de stat din imediata apropiere a orașului București, cu un profil economic complex de producție vegetală și animală. În cadrul acestei gospodării produsele animale sînt valorificate pe scară industrială, gospodăria fiind dotată cu instalații moderne pentru prepararea produselor lactate și a celor din carne. Căi de acces: cu tramvaiul 17 sau 12 pînă la capăt și în continuare cu autobuzul 59.

Valea Dunării

Valea Dunării atrage prin varietatea aspectelor ei peisagistice. Lunca joasă se desfășoară ca un culoar larg și verde, presărat din loc în loc cu ochiuri de apă — lacuri mai mari sau mai mici, legate, prin gîrle, de Dunăre. Punctele turistice sînt numeroase și deosebit de căutate.

Giurgiu. Orașul se află pe malul stîng al Dunării, în punctul unde fluviul se îngustează cel mai mult. El poate fi considerat ca un port al orașului București, aflîndu-se situat la o depărtare de numai 65 km. Căi de acces: cu autobuzul I.R.T.A. de la autogara „Filaret", pe drumul național nr. 5 București—Giurgiu sau pe calea ferată din gara București—Nord sau din gara Progresul. Principalul obiectiv turistic de aci este podul de peste Dunăre, „Podul Prieteniei", care leagă țara noastră de R.P. Bulgaria și constituie în prezent una din cele mai mari construcții de acest gen din Europa, avînd o lungime de 2 200 m. El a fost construit în anii 1952—1954 de către Republica Populară Romînă și R.P. Bulgaria în colaboare cu U.R.S.S., R.S. Cehoslovacă, R.P. Ungară și R.P. Polonă. „Podul Prieteniei" creează o legătură atît feroviară cît și rutieră între cele două țări prietene, constituind totodată o importantă arteră internațională între Peninsula Balcanică și țările situate la nord de Dunăre. La Giurgiu, Dunărea oferă posibilitatea unui pescuit bogat.

Oltenița—Prundu—Boian. Orașul-port Oltenița, cu noul său șantier naval, punctele vînătorești Prundu și Boian, specifice pentru vînatul de baltă și pescuitul sportiv în Dunăre, reprezintă obiective turistice adesea frecventate de bucureșteni.

Căi de acces: cu autobuzul I.R.T.A. de la autogara „Filaret" spre Oltenița și Boian pe drumul național nr. 4 sau pe calea ferată București Nord—Oltenița; sau cu autobuzul I.R.T.A. spre Prundu pe Șos. București—Vidra (drum modernizat pe o distanță de 22 km) și, în continuare, 22 km pe Șoseaua Vidra—Prundu. Cadrul natural al acestor locuri este format de zona dunăreană, inundabilă, cuprinsă între balta Greacă și iezerul Mostiștea, incluzînd în limitele ei și regiunea în care Argeșul confluează cu Dunărea. Punctul vînătoresc Prundu este situat în lunca Dunării, în imediata apropiere de balta Greaca. Terenurile joase, acoperite cu zăvoaie și pășuni, presărate cu numeroase bălți și privale oferă vînătorilor sportivi un bogat vînat de baltă (rațe și gîște sălbatice, porci mistreți etc.). În balta Greaca, care se întinde pe o suprafață de 7 400 ha, se practică un pescuit industrial. Regiunea înconjurătoare mai este renumită prin întinsele podgorii cu struguri timpurii, de calitate. Punctul vînătoresc Boian, situat în apropiere de iezerul Mostiștea, are același specific de vînat ca și Prundu. El dispune de o cabană cu instalații moderne pentru vînătorii sportivi.

PUNCTE TURISTICE LA VEST DE BUCUREȘTI

VALEA ARGEȘULUI

Dintre regiunile naturale din jurul capitalei, valea Argeșului constituie, prin plajele de pe malul apei cît și prin culoarul lat și bogat în verdeață care o însoțește, unul dintre cele mai atractive și căutate locuri de recreare și de sport.

Pe malul Argeșului

În anii puterii populare, s-au amenajat pe această vale două puncte turistice: Buda-Mihăileşti şi Copăceni.

Buda—Mihăileşti. În acest punct, valea Argeşului a fost amenajată şi transformată într-un pitoresc parc, creîndu-se toate condiţiile pentru o odihnă plăcută sau pentru sport. Căi de acces: cu autoturismul sau cu autobuzul I.R.T.A. de la capătul tramvaiului 15, pe drumul naţional nr. 6, la o distanţă de 23 km depărtare de oraşul Bucureşti.

Diferitele bufete ca şi o cabană confortabilă cu restaurant stau la dispoziţia publicului în timpul sezonului cald.

Copăceni. Valea Argeşului este uşor accesibilă locuitorilor capitalei şi în punctul Copăceni. Căi de acces: cu autobuzul I.R.T.A. de la autogara „Filaret", pe drumul naţional nr. 5 (Bucureşti—Giurgiu), care intersectează valea Argeşului la kilometrul 20. La Copăceni, Argeşul are malurile asimetrice. De pe înălţimea malului drept se poate cuprinde cu privirea frumoasa panoramă a luncii şi cîmpului acoperit de păduri, grădini şi culturi de cereale pînă spre valea Sabarului. Zăvoaiele de luncă se întind pe ambele părţi ale rîului.

În această zonă, la o distanţă de 12 km pe drumul naţional nr. 6, cu aceleaşi mijloace de transport ca şi pentru punctul turistic Buda—Mihăileşti vizitatorii se pot opri la una din marile gospodării agricole de stat din împrejurimile oraşului Bucureşti, **G.A.S. Bragadiru,** cu profil economic complex. Această gospodărie dispune de întinse suprafeţe irigate unde se cultivă de la cele mai timpurii pînă la cele mai tîrzii culturi de legume şi fructe. Sectorul zootehnic al gospodăriei are animale de rasă superioară şi cu mare productivitate.

PLANURILE PRINCIPALELOR SĂLI DE SPECTACOLE

VIII
IX
X
Loge
Loge
Loge

„GHEORGHE LAZĂR"

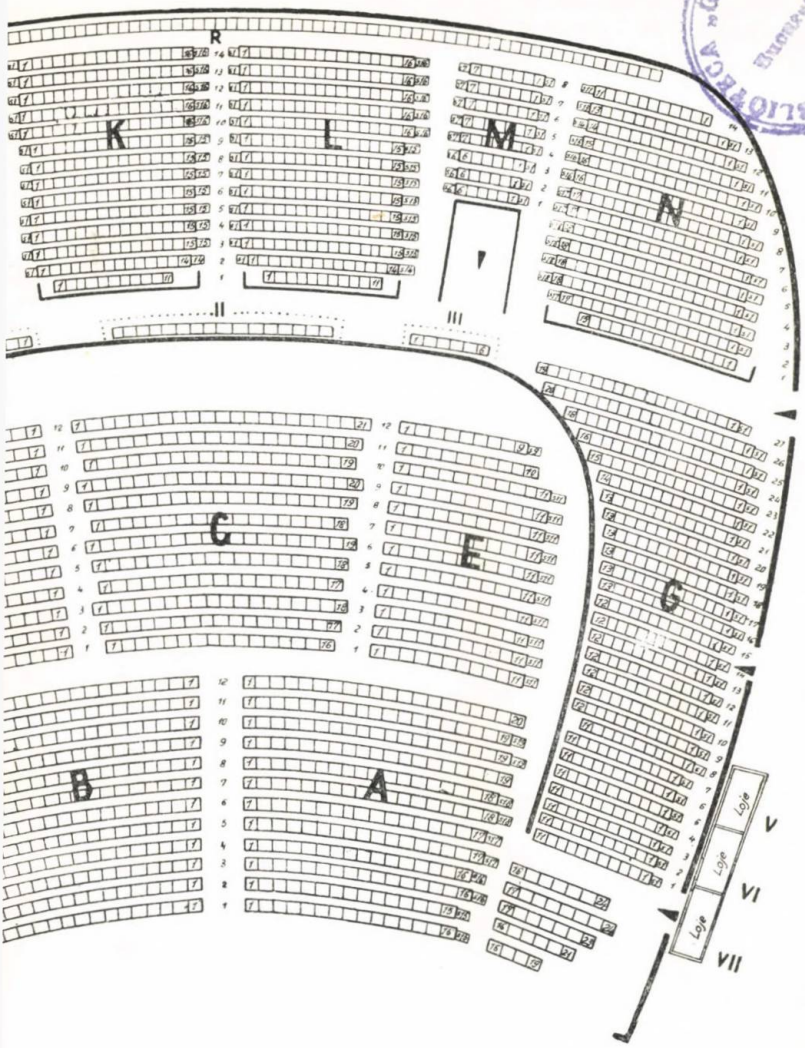

S C E N A

Sala Palatului R.P.R.

S C E N A

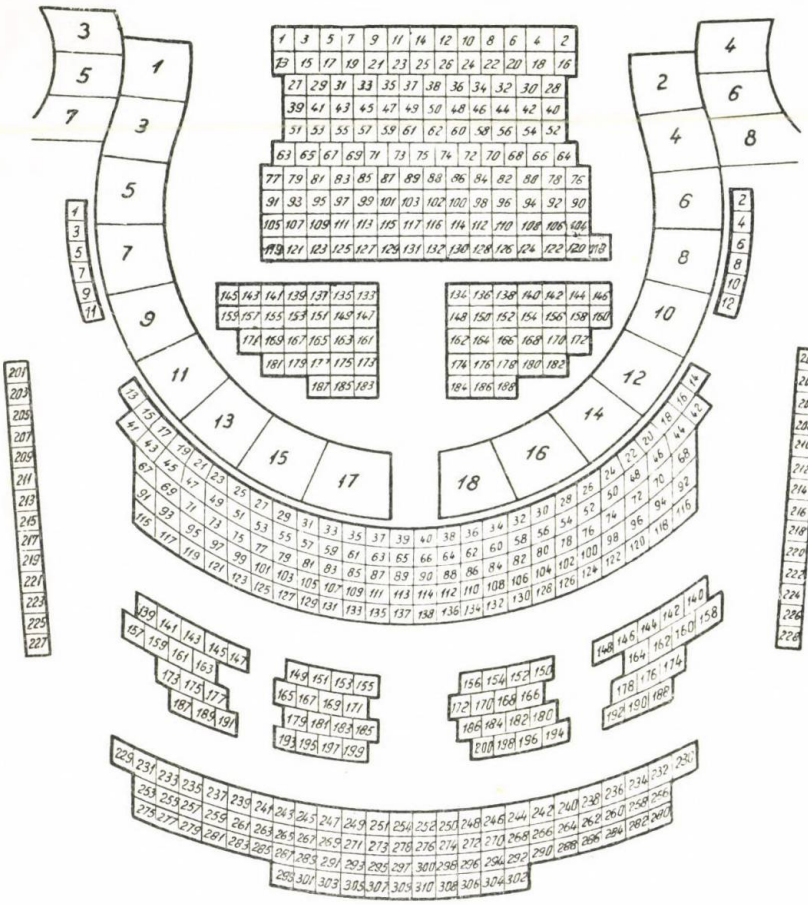

Teatrul Național „I.L. Caragiale" — Sala „Comedia"

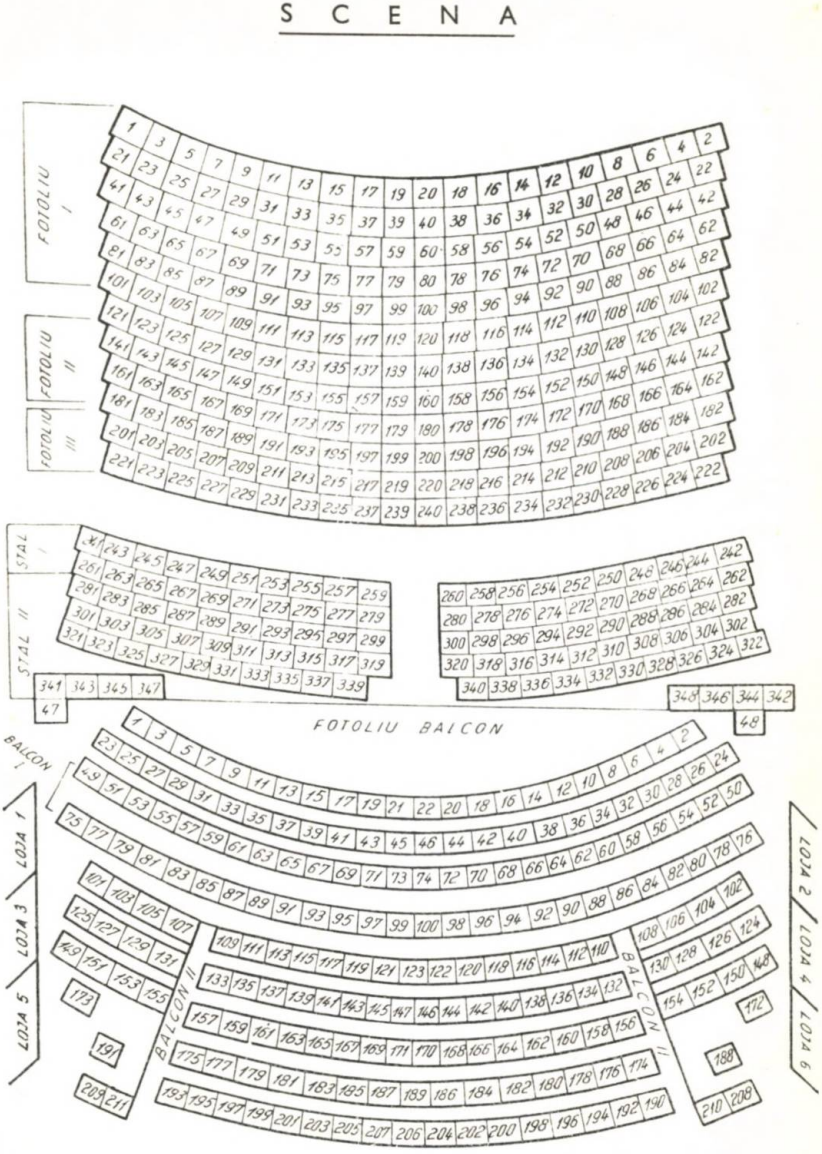

Teatrul Național „I.L. Caragiale" — Sala „Studio"

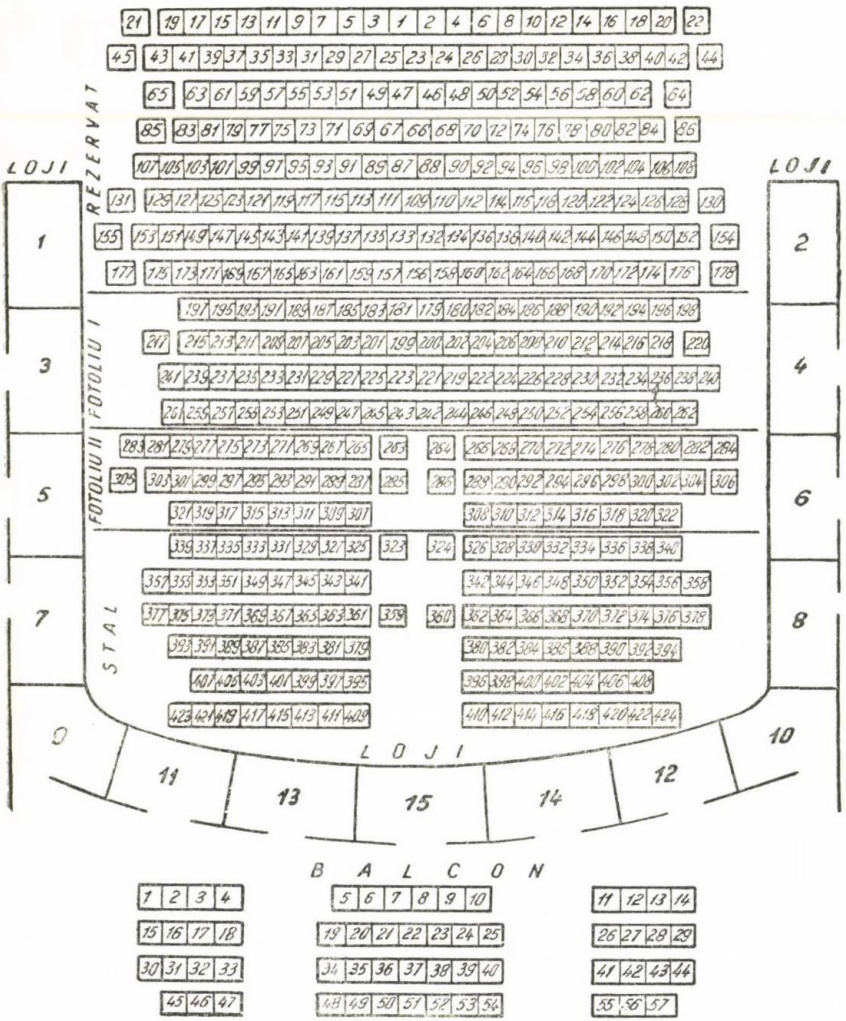

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra“

S C E N A

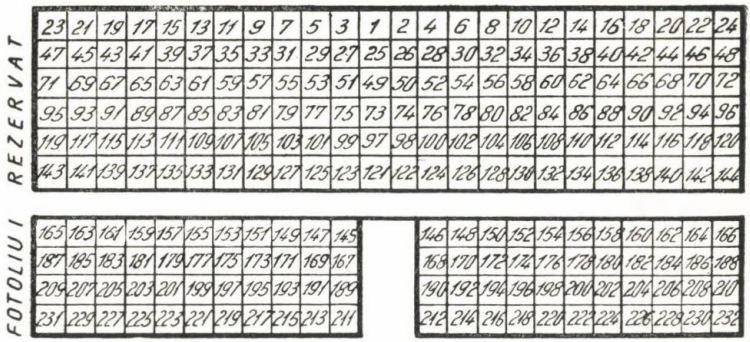

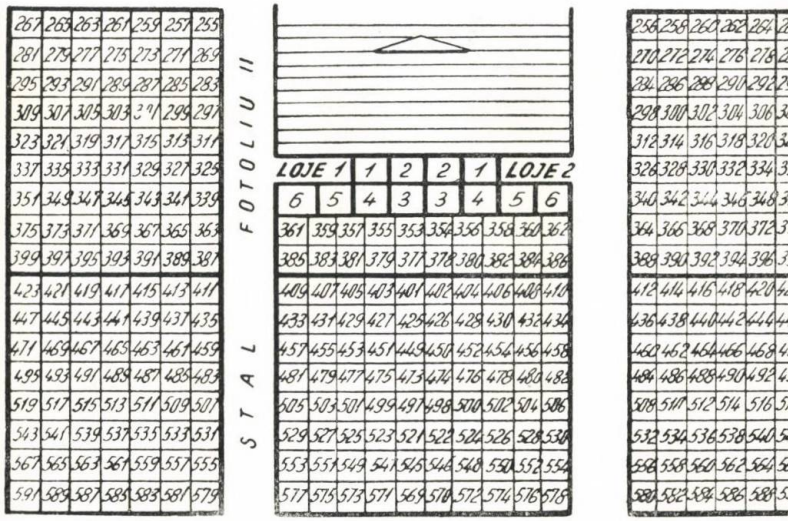

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" — Studio

S C E N A

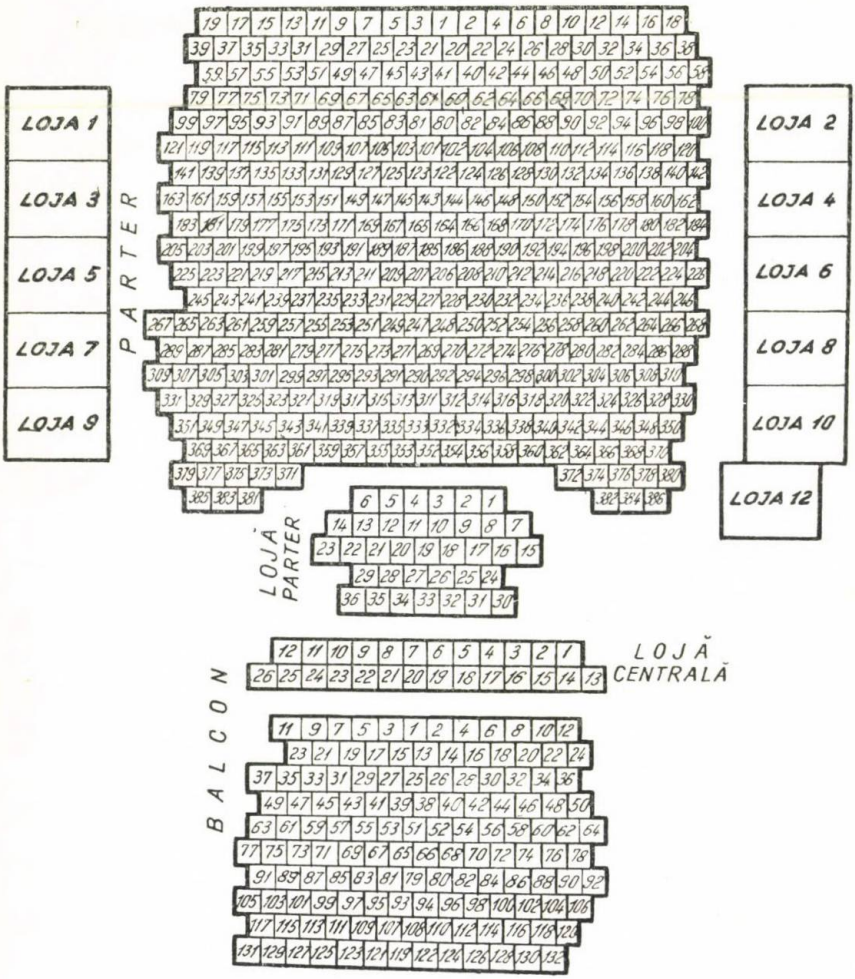

Teatrul „C. Nottara"

S C E N A

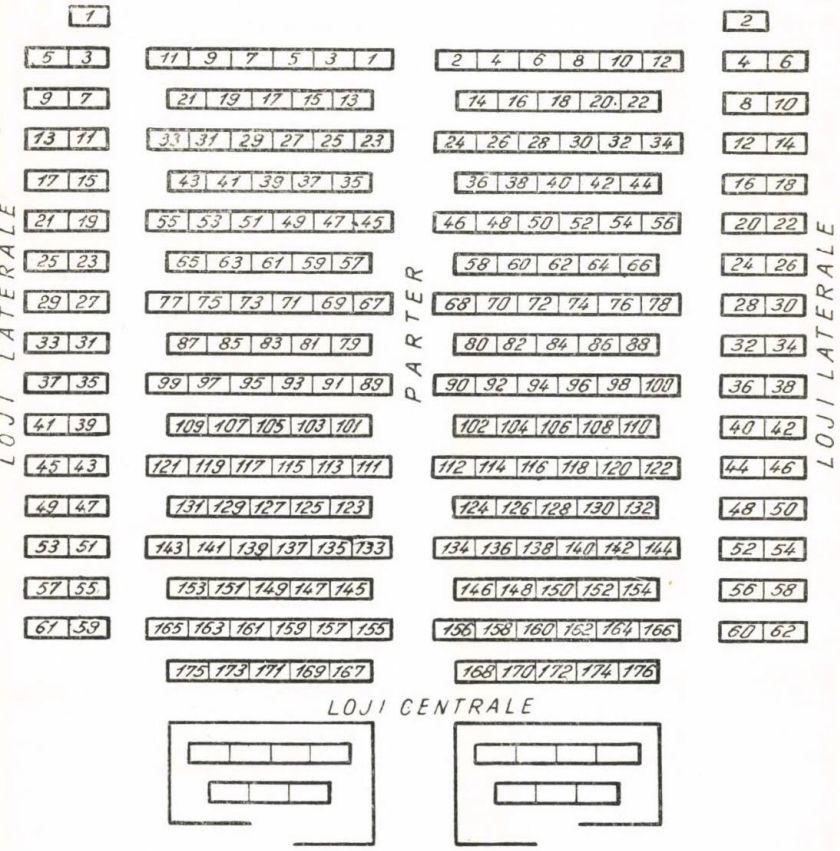

Teatrul „C. Nottara" — „Studio"

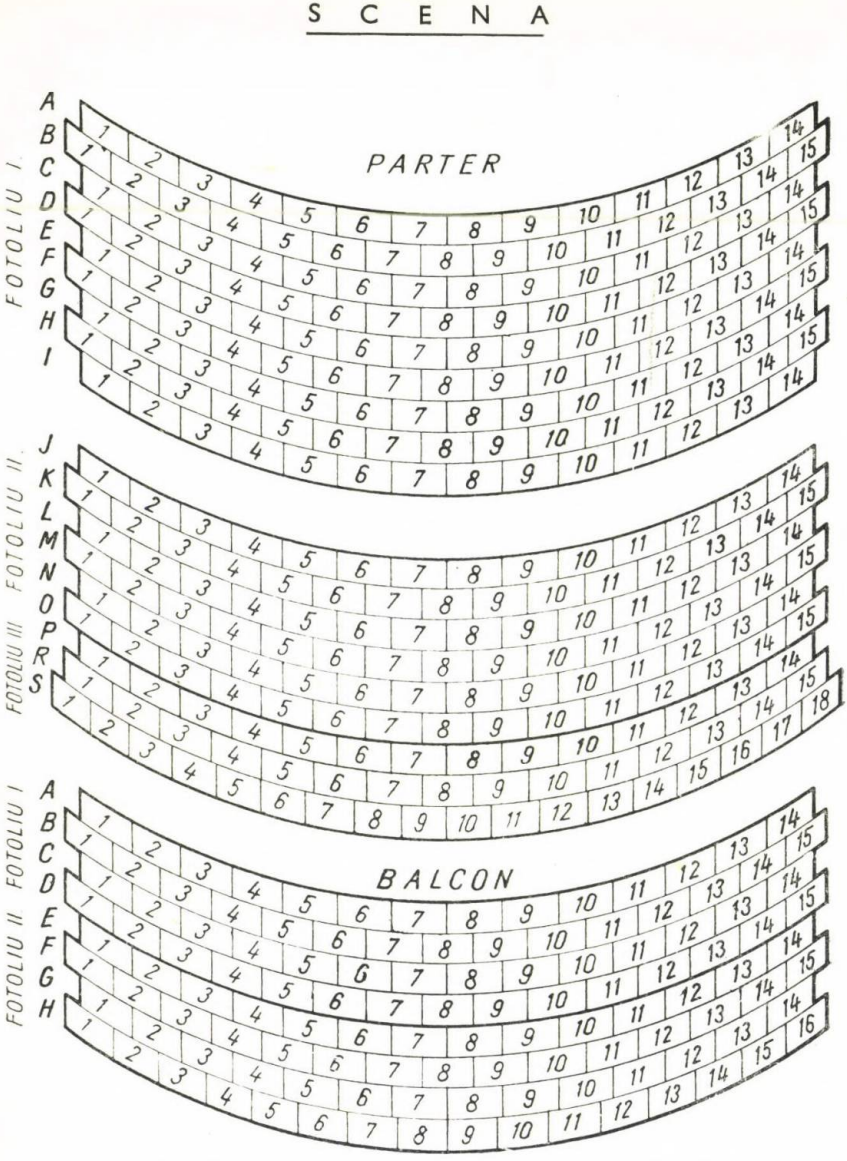

Teatrul pentru tineret și copii — Sala pentru tineret

S C E N A

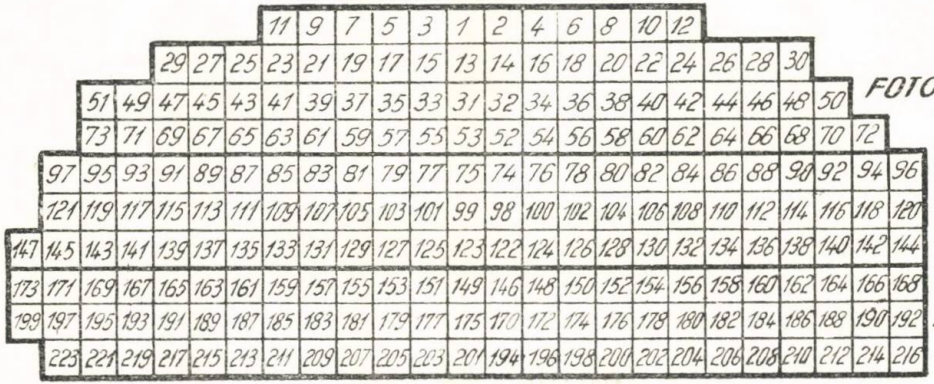
11 9 7 5 3 1 2 4 6 8 10 12
29 27 25 23 21 19 17 15 13 14 16 18 20 22 24 26 28 30
51 49 47 45 43 41 39 37 35 33 31 32 34 36 38 40 42 44 46 48 50
73 71 69 67 65 63 61 59 57 55 53 52 54 56 58 60 62 64 66 68 70 72
97 95 93 91 89 87 85 83 81 79 77 75 74 76 78 80 82 84 86 88 90 92 94 96
121 119 117 115 113 111 109 107 105 103 101 99 98 100 102 104 106 108 110 112 114 116 118 120
147 145 143 141 139 137 135 133 131 129 127 125 123 122 124 126 128 130 132 134 136 138 140 142 144
173 171 169 167 165 163 161 159 157 155 153 151 149 146 148 150 152 154 156 158 160 162 164 166 168
199 197 195 193 191 189 187 185 183 181 179 177 175 170 172 174 176 178 180 182 184 186 188 190 192
225 221 219 217 215 213 211 209 207 205 203 201 194 196 198 200 202 204 206 208 210 212 214 216
FOTOLIUL I
FOTOLIUL II
FOTOLIUL III

S T A L

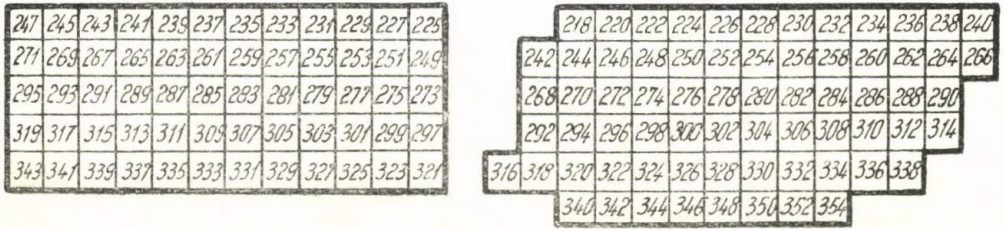
247 245 243 241 239 237 235 233 231 229 227 225
271 269 267 265 263 261 259 257 255 253 251 249
295 293 291 289 287 285 283 281 279 277 275 273
319 317 315 313 311 309 307 305 303 301 299 297
343 341 339 337 335 333 331 329 327 325 323 321
218 220 222 224 226 228 230 232 234 236 238 240
242 244 246 248 250 252 254 256 258 260 262 264 266
268 270 272 274 276 278 280 282 284 286 288 290
292 294 296 298 300 302 304 306 308 310 312 314
316 318 320 322 324 326 328 330 332 334 336 338
340 342 344 346 348 350 352 354

S C E N A

FOTOLIU I

										21	19	17	15	13	11	9	7	5	3	1
										43	41	39	37	35	33	31	29	27	25	23
								67	65	63	61	59	57	55	53	51	49	47	45
							93	91	89	87	85	83	81	79	77	75	73	71	69
							119	117	115	113	111	109	107	105	103	101	99	97	95
							145	143	141	139	137	135	133	131	129	127	125	123	121
							171	169	167	165	163	161	159	157	155	153	151	149	147
							197	195	193	191	189	187	185	183	181	179	177	175	173

2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	
24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	
46	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68
70	72	74	76	78	80	82	84	86	88	90	92	94
96	98	100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120
122	124	126	128	130	132	134	136	138	140	142	144	146
148	150	152	154	156	158	160	162	164	166	168	170	172
174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198

FOTOLIU II

												25	23	21	19	17	15	13	11	9	7	5	3	1
												51	49	47	45	43	41	39	37	35	33	31	29	27
										79	77	75	73	71	69	67	65	63	61	59	57	55	53
								107	105	103	101	99	97	95	93	91	89	87	85	83	81
								135	133	131	129	127	125	123	121	119	117	115	113	111	109
								163	161	159	157	155	153	151	149	147	145	143	141	139	137
								191	189	187	185	183	181	179	177	175	173	171	169	167	165
								219	217	215	213	211	209	207	205	203	201	199	197	195	193

2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26												
28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52												
54	56	58	60	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80											
82	84	86	88	90	92	94	96	98	100	102	104	106	108											
110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132	134	136											
138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164											
166	168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192											
194	196	198	200	202	204	206	208	210	212	214	216	218	220											

FOTOLIU III

23	21	19	17																					
47	45	43	41																					
71	69	67	65																					

15	13	11	9	7	5	3	1																	
39	37	35	33	31	29	27	25																	
63	61	59	57	55	53	51	49																	

2	4	6	8	10	12	14	16																	
26	28	30	32	34	36	38	40																	
50	52	54	56	58	60	62	64																	

18	20	22	24																					
42	44	46	48																					
66	68	70	72																					

BALCON LATERAL

212																								
211																								
210																								
209	204																							
208	203																							
207	202																							
206	201																							
205	200																							

BALCON I, SI II

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123
124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152
153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186

																								198
																								197
																							196	196
																							195	195
																							194	194
																							193	193
																							192	192

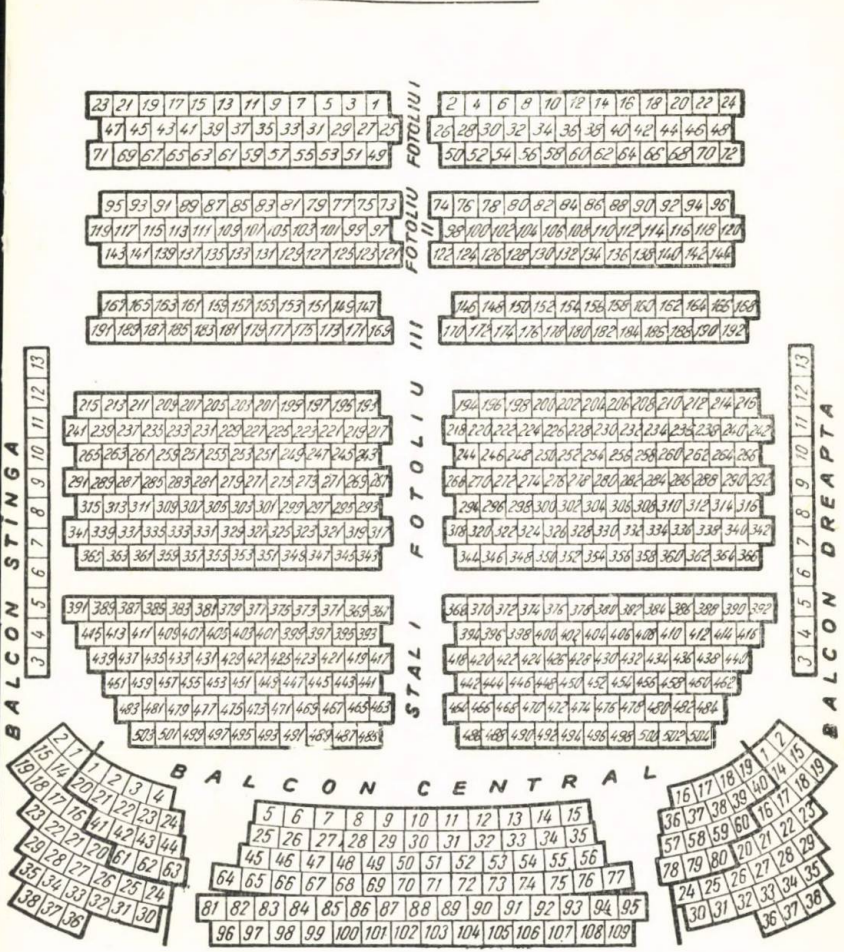
S C E N A
FOTOLIU I
FOTOLIU II
FOTOLIU III
STALI FOTOLIU
BALCON STINGA
BALCON DREAPTA
B A L C O N C E N T R A L

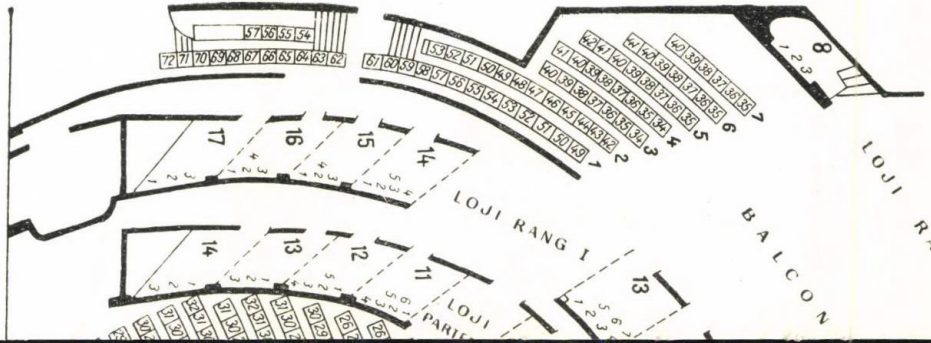
LOJI RANG I
BALCON
LOJI RANG II

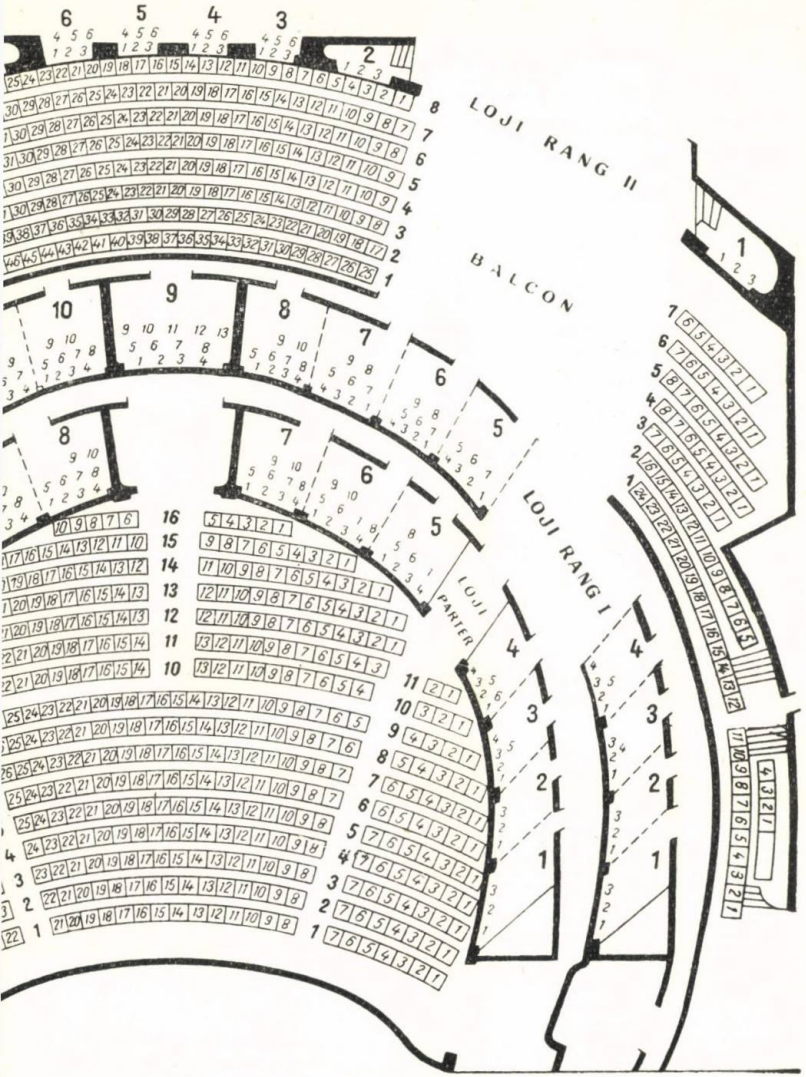

S C E N A

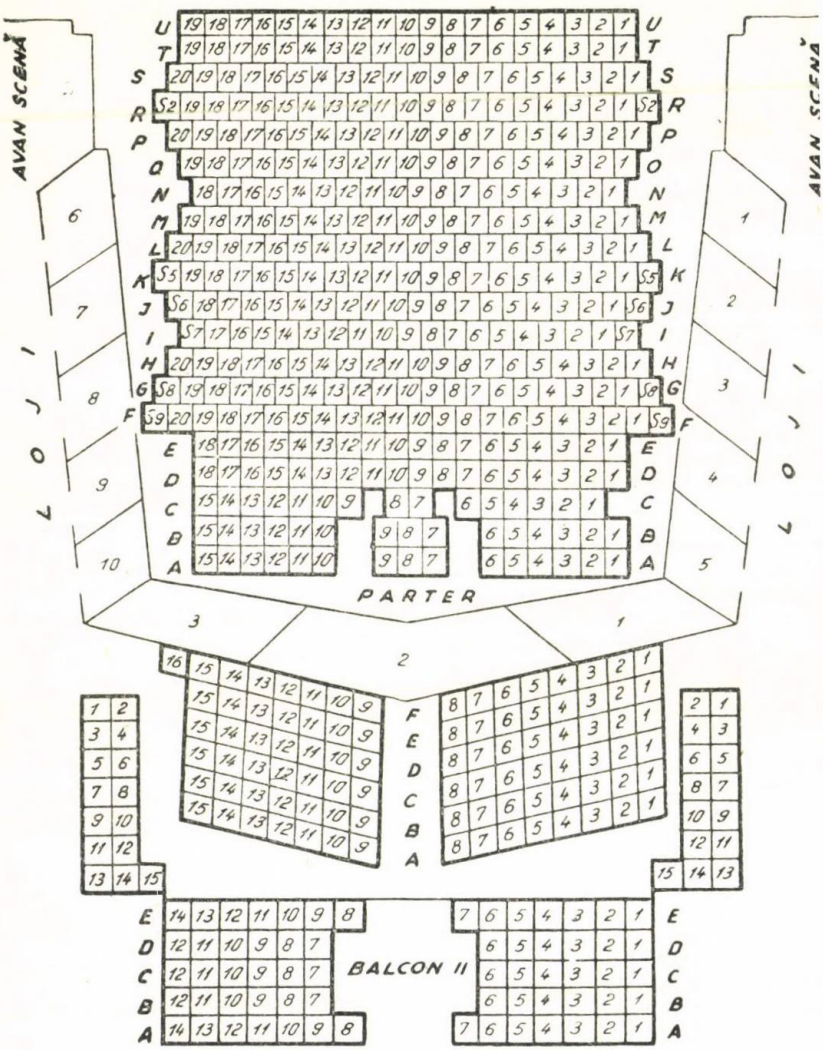

Teatrul de stat de operetă

S C E N A

P A R T E R

F O T O L I U I

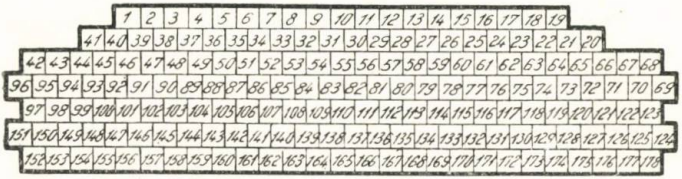

F O T O L I U II

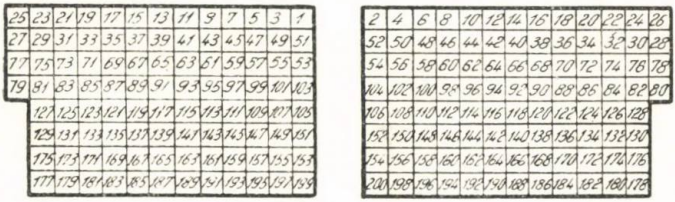

F O T O L I U III

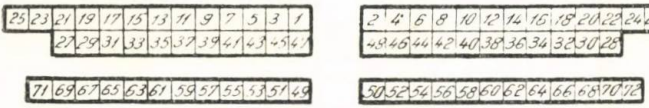

F O T O L I U B A L C O N

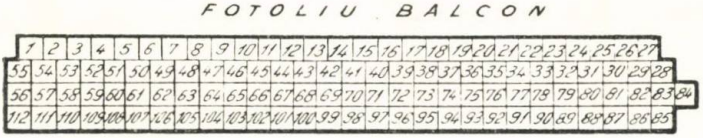

B A L C O N I

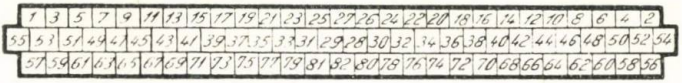

B A L C O N II

Teatrul satiric muzical „Constantin Tănase" — Sala „Savoy"

S C E N A

P A R T E R

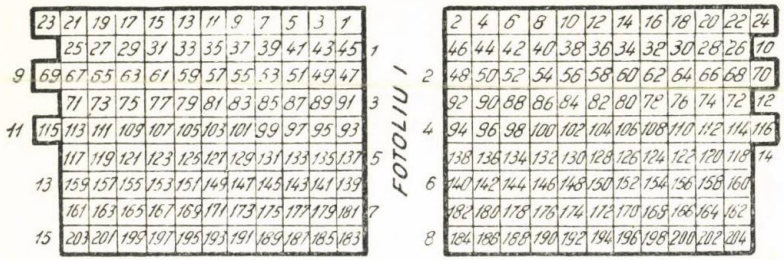

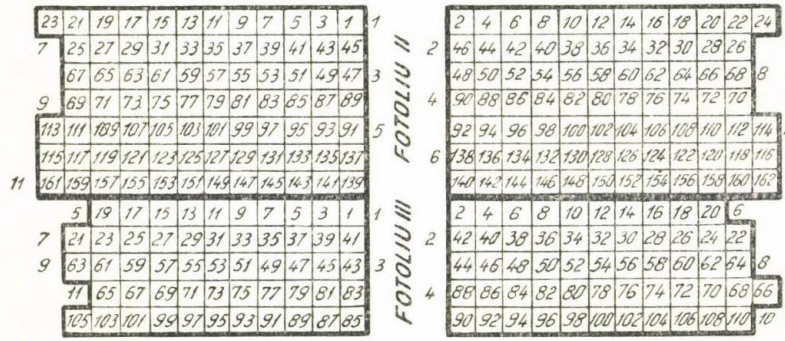

B A L C O N

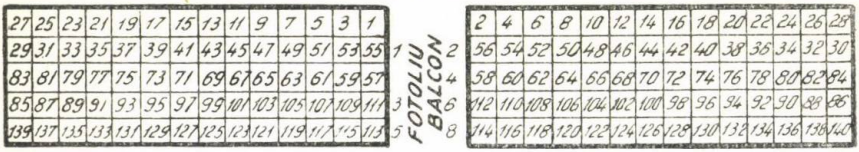

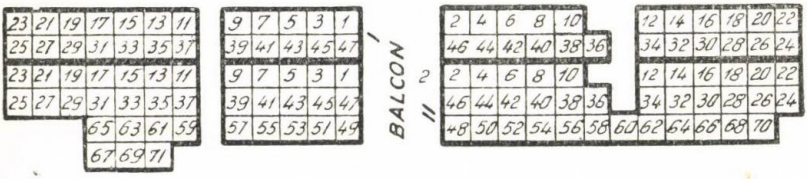

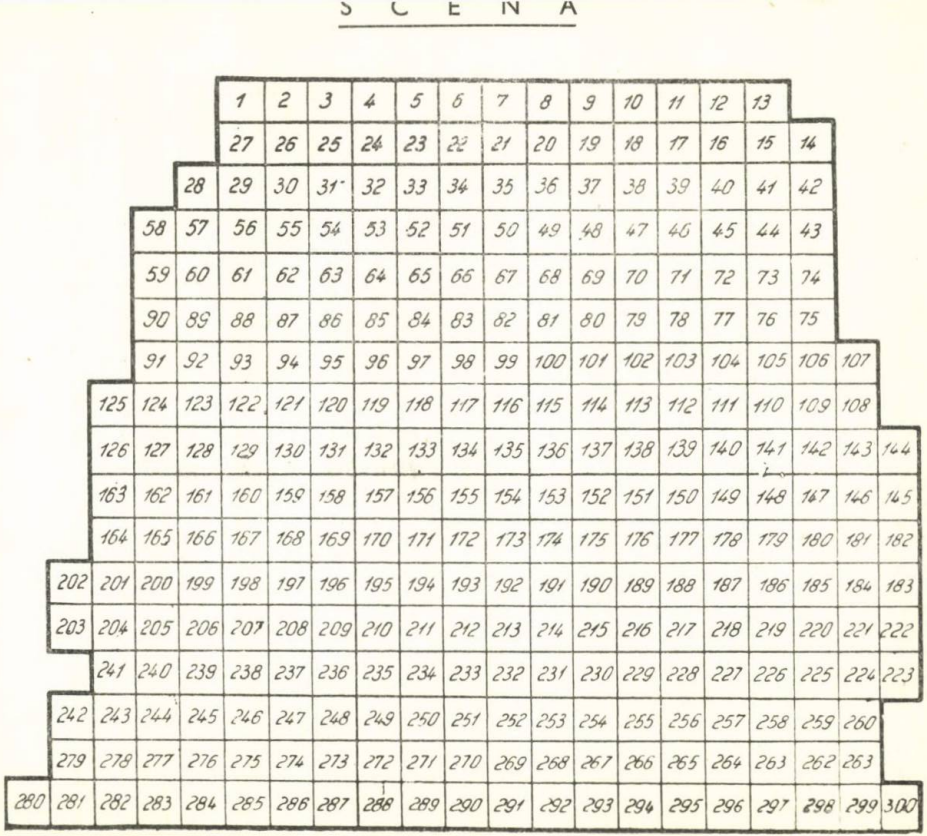
SCENA
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
27 26 25 24 23 22 21 20 19 18 17 16 15 14
28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42
58 57 56 55 54 53 52 51 50 49 48 47 46 45 44 43
59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74
90 89 88 87 86 85 84 83 82 81 80 79 78 77 76 75
91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107
125 124 123 122 121 120 119 118 117 116 115 114 113 112 111 110 109 108
126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144
163 162 161 160 159 158 157 156 155 154 153 152 151 150 149 148 147 146 145
164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182
202 201 200 199 198 197 196 195 194 193 192 191 190 189 188 187 186 185 184 183
203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222
241 240 239 238 237 236 235 234 233 232 231 230 229 228 227 226 225 224 223
242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260
279 278 277 276 275 274 273 272 271 270 269 268 267 266 265 264 263 262 263
280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300

S C E N A

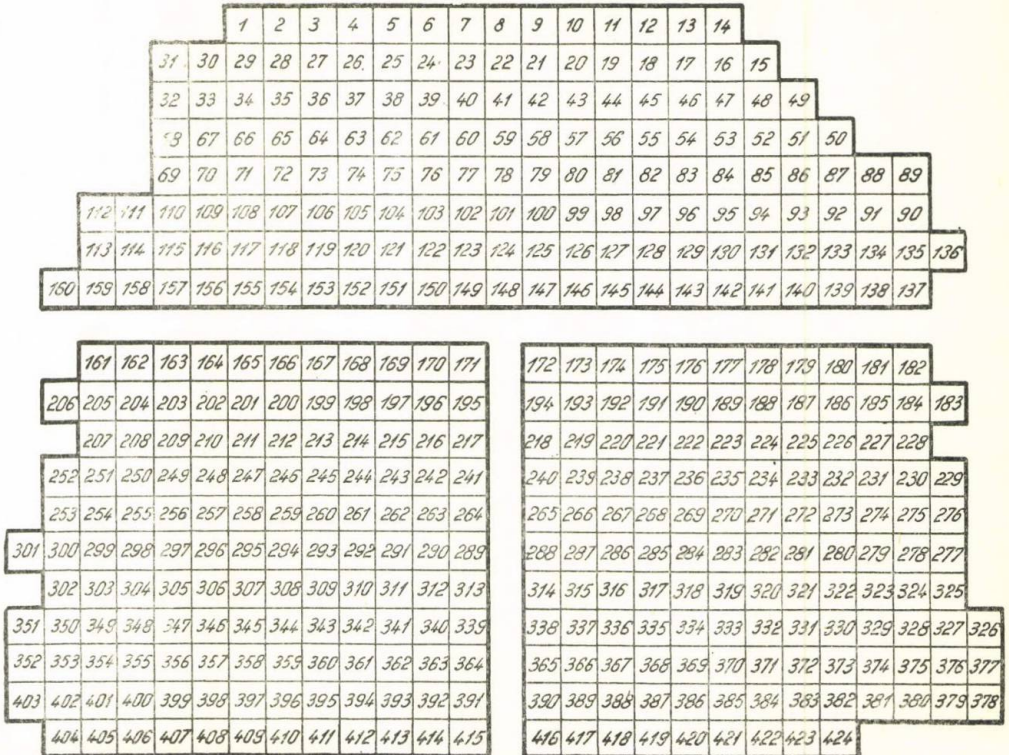
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14
31 30 29 28 27 26 25 24 23 22 21 20 19 18 17 16 15
32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49
66 67 66 65 64 63 62 61 60 59 58 57 56 55 54 53 52 51 50
69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89
112 111 110 109 108 107 106 105 104 103 102 101 100 99 98 97 96 95 94 93 92 91 90
113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136
160 159 158 157 156 155 154 153 152 151 150 149 148 147 146 145 144 143 142 141 140 139 138 137
161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171
206 205 204 203 202 201 200 199 198 197 196 195
207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217
252 251 250 249 248 247 245 245 244 243 242 241
253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264
301 300 299 298 297 296 295 294 293 292 291 290 289
302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313
351 350 349 348 347 346 345 344 343 342 341 340 339
352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364
403 402 401 400 399 398 397 396 395 394 393 392 391
404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415
172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182
194 193 192 191 190 189 188 187 186 185 184 183
218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228
240 239 238 237 236 235 234 233 232 231 230 229
265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276
288 287 286 285 284 283 282 281 280 279 278 277
314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325
338 337 336 335 334 333 332 331 330 329 328 327 326
365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377
390 389 388 387 386 385 384 383 382 381 380 379 378
416 417 418 419 420 421 422 423 424

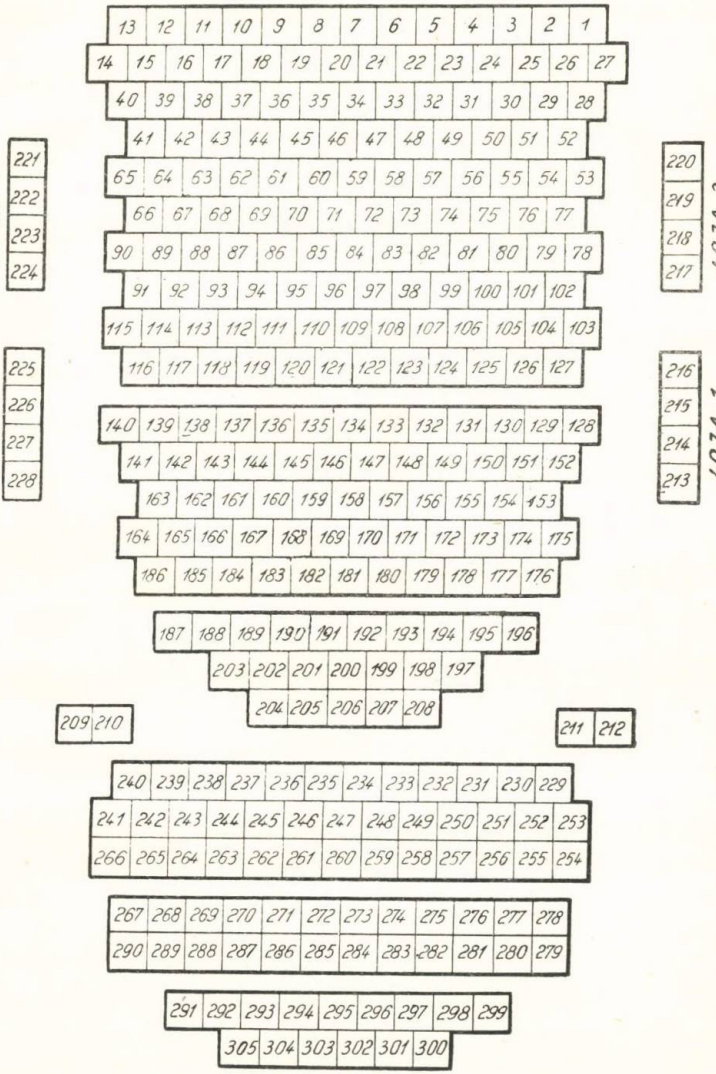

Teatrul evreiesc de stat

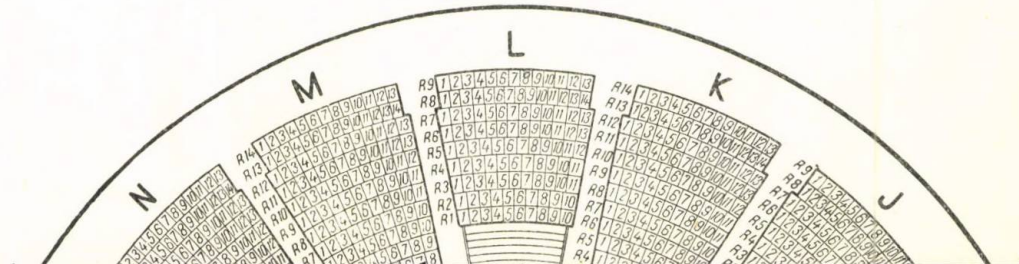
N
M
L
K
J

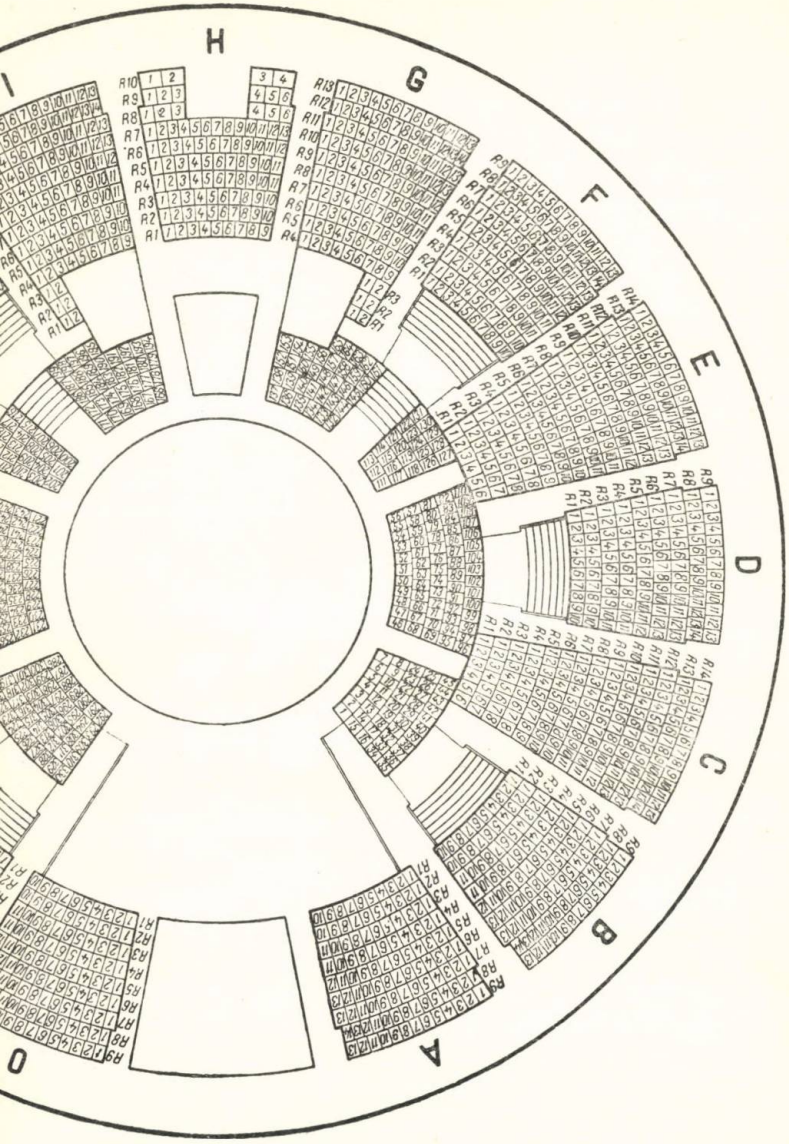
H
G
F
E
D
C
B
A
O
I

S C E N A

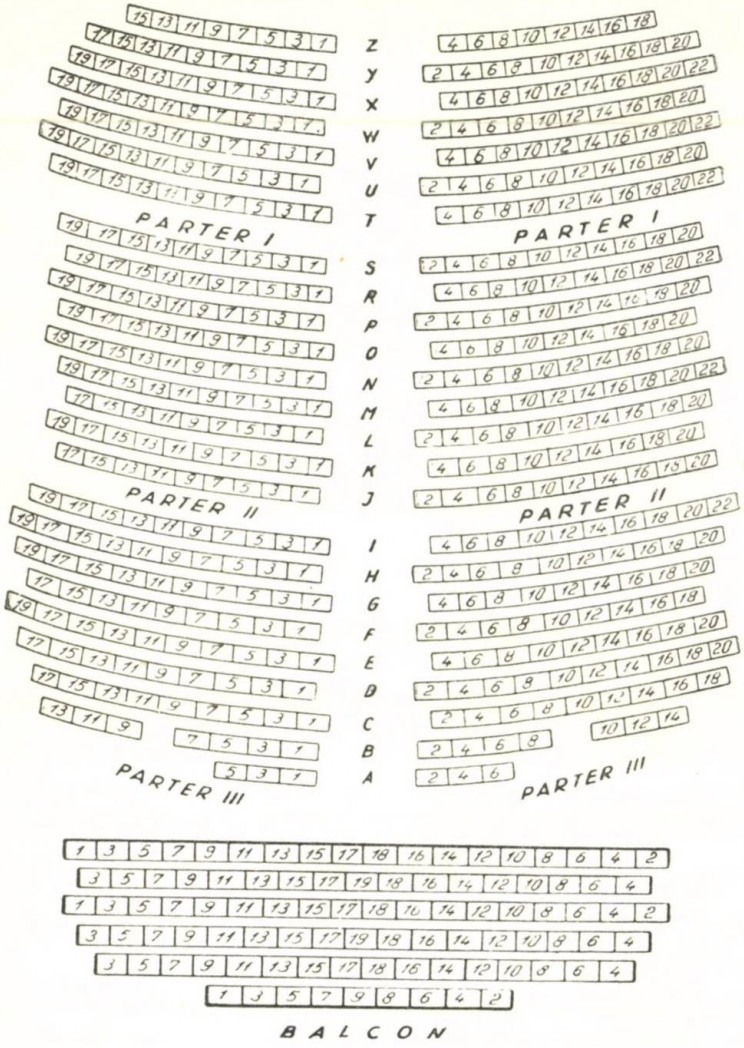

Sala Ansamblului de cintece și dansuri al C.C.S.

Cinema „Patria“

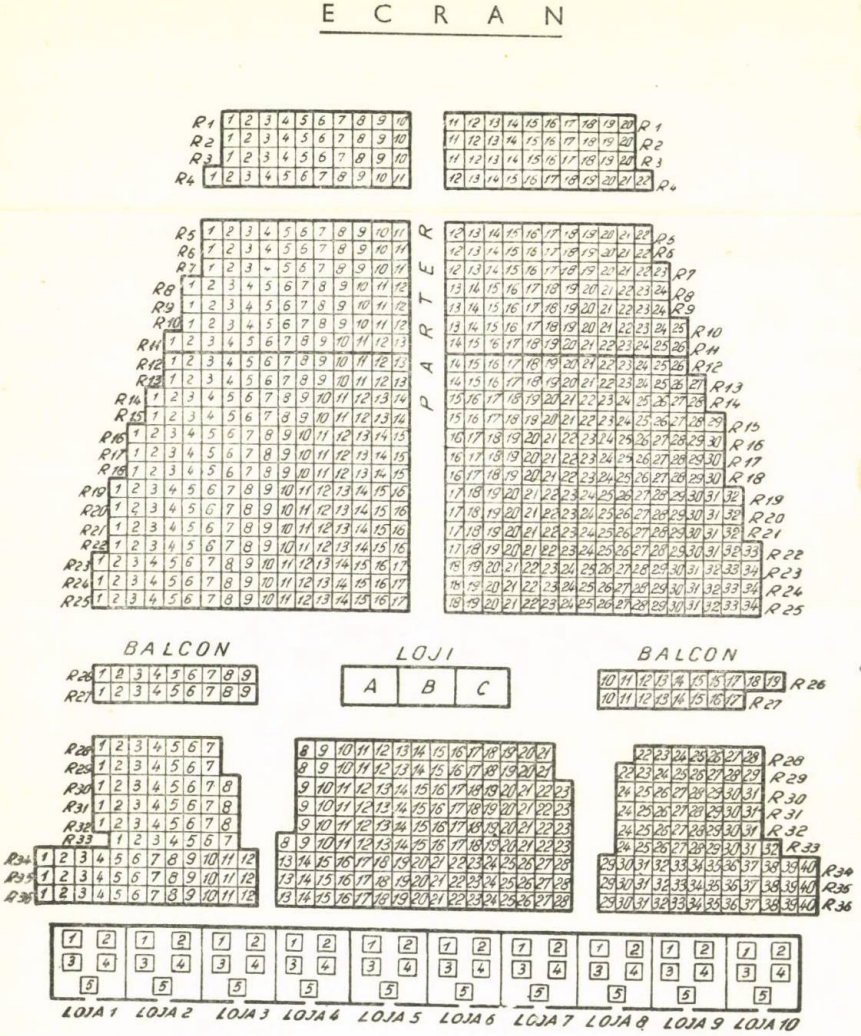

Cinema „Republica“

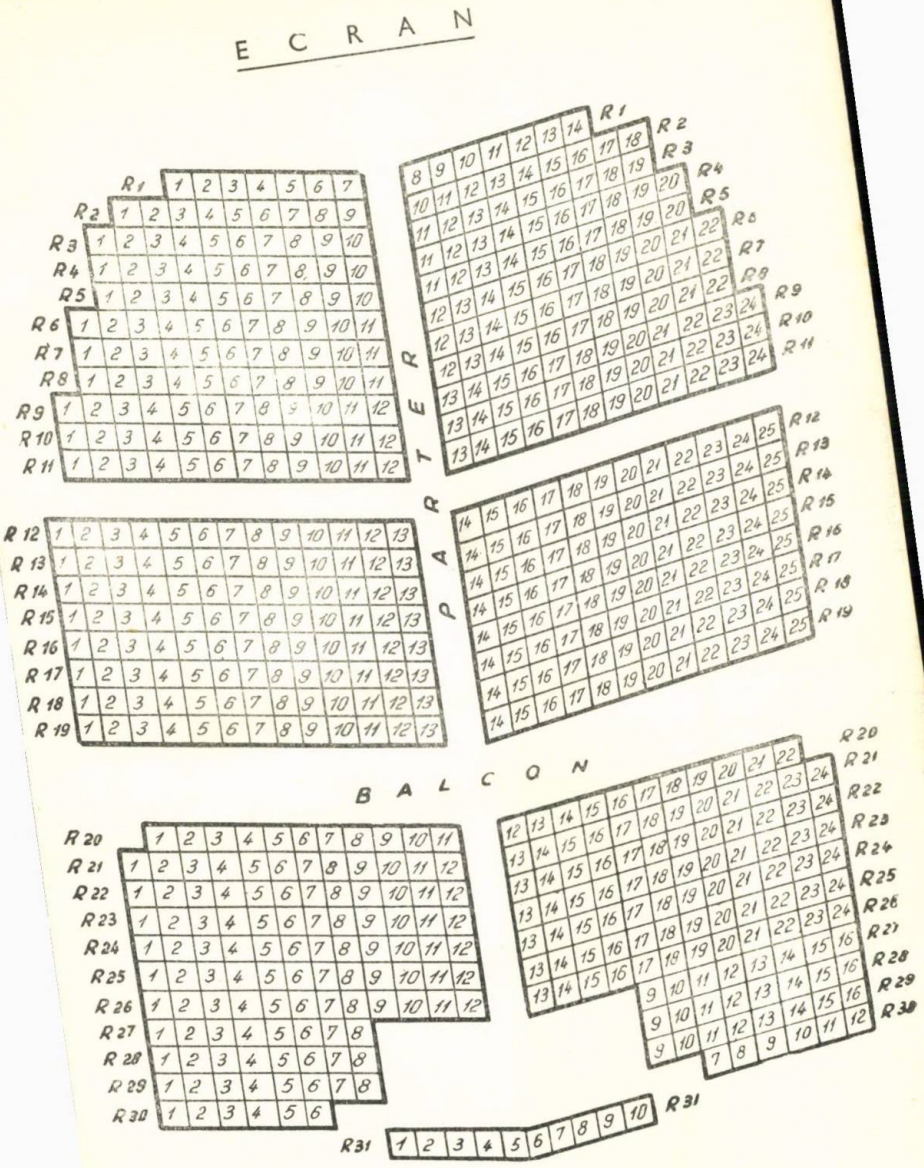
E C R A N
PARTER
BALCON

E C R A N

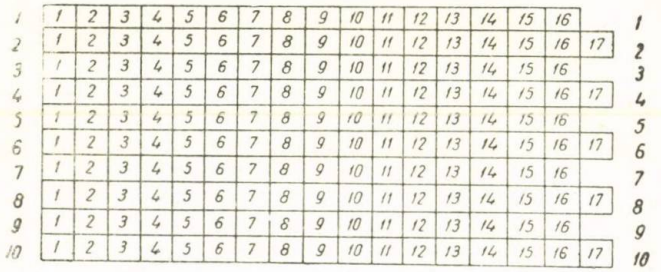

P A R T E R

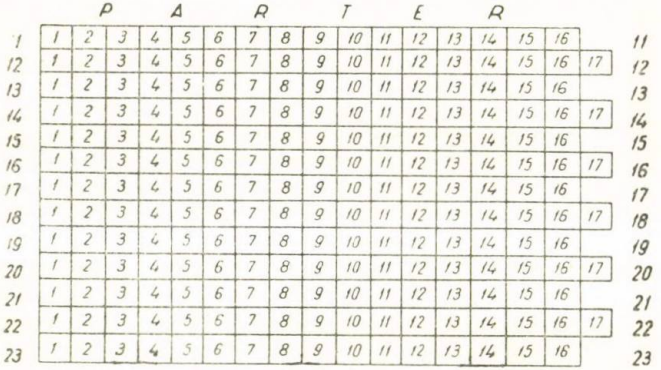

B A L C O N

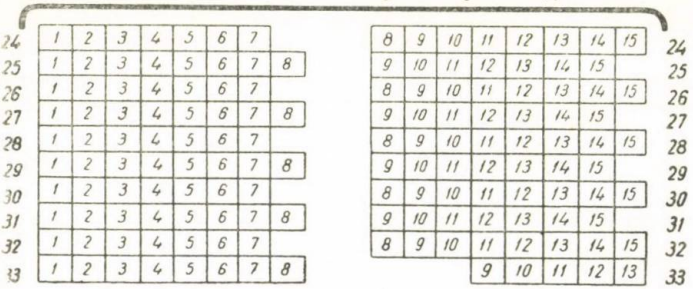

Cinema „V. Alecsandri"

E C R A N

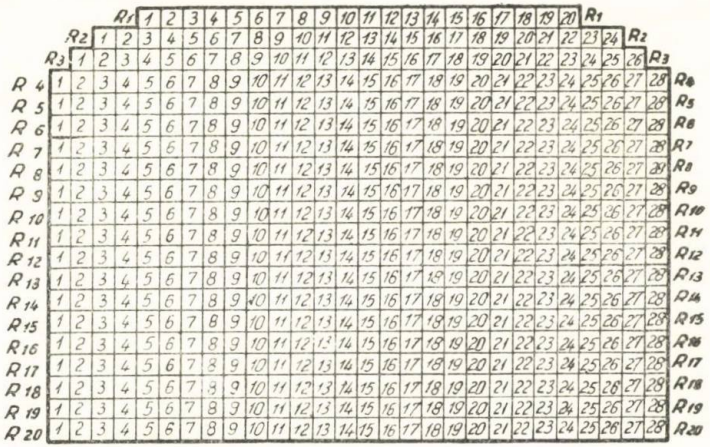

B A L C O N

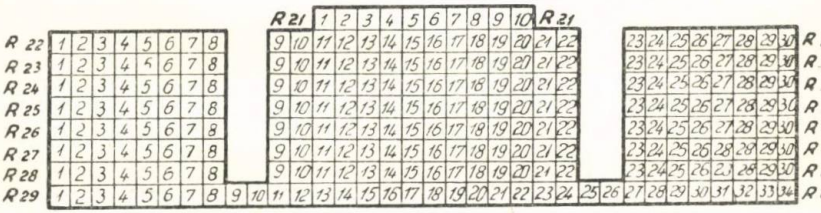

Cinema „Înfrățirea între popoare"

S C E N A

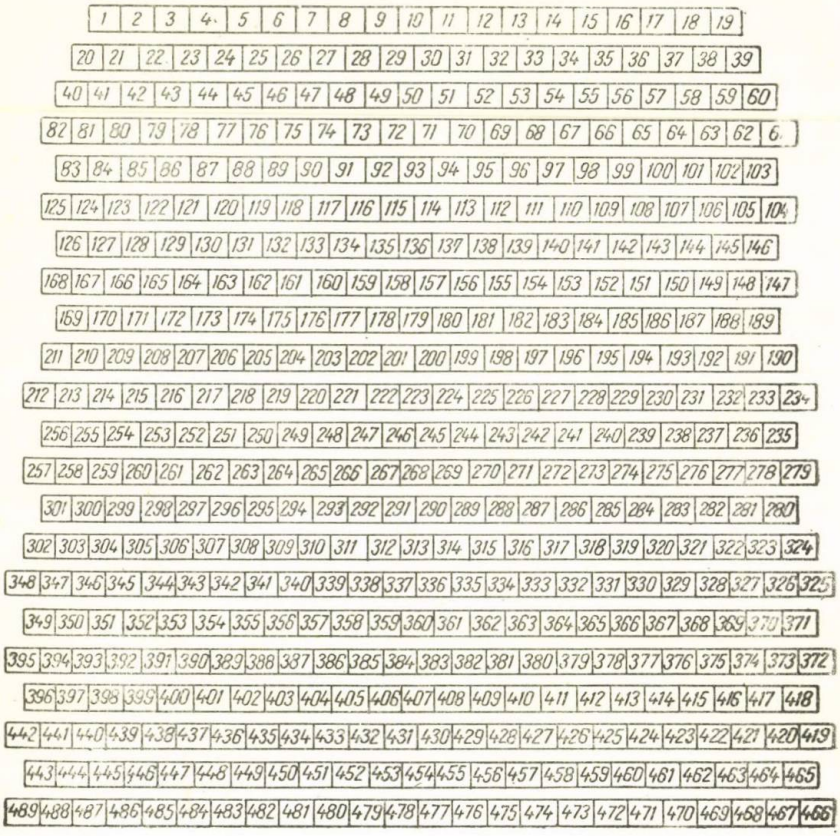

Sala mică a Palatului R.P.R.

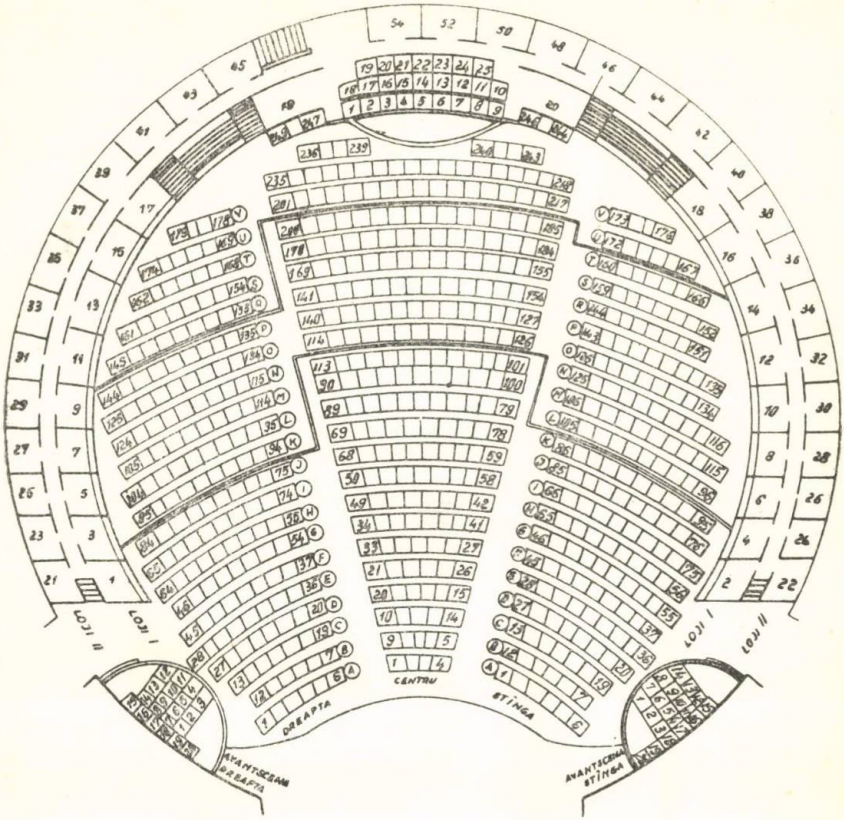
LOJI II
LOJI I
CENTRU
DREAPTA
STÎNGA
AVANTSCENA DREAPTA
AVANTSCENA STÎNGA
LOJI I
LOJI II

S C E N A

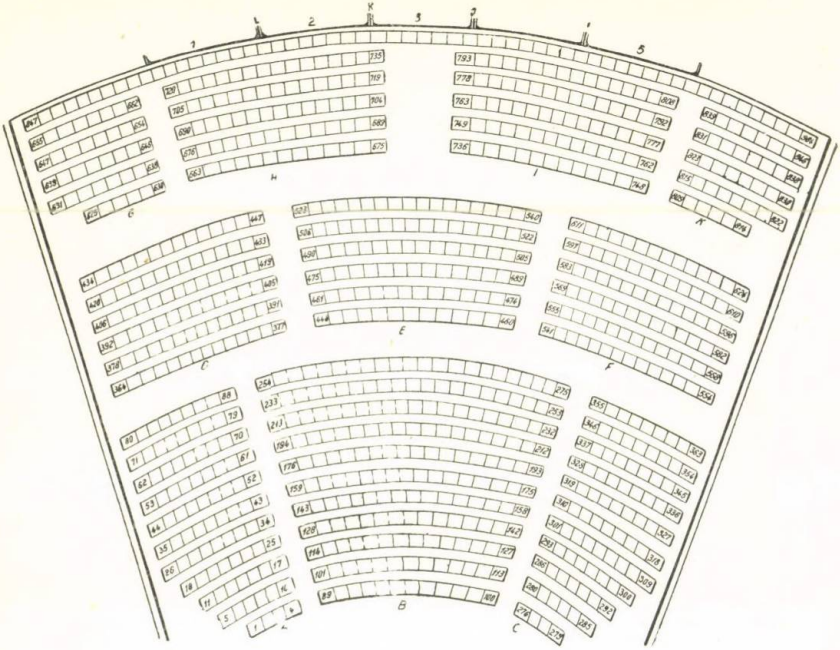

Sala de concerte a Radioteleviziunii